

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

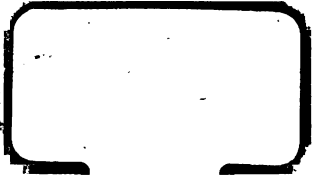
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

3 3433 02267316 8

Pythagorean
triplets

Journal

Y A E D

Digitized by Google

Journal

IAMBΛΙΧΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΣ
ΠΕΡΙ ΒΙΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΚΟΥ
ΛΟΓΟΣ.

IAMBLLIHI CHALCIDENSIS
EX COELE-SYRIA
DE VITA PYTHAGORICA
LIBER
GRAECÈ ET LATINE.

TEXTUM POST LUDOLPHUM KUSTERUM AD FIDEM CDD.
MSS. RECOGNOVIT, ULRICI OBRECHTI INTERPRETATIONEM
LATINAM PASSIM MUTAVIT, KUSTERI ALIORUMQUE
ANIMADVERSIONIBUS ADIECIT SUAS

M. THEOPHILUS KIESSLING
SCHOLAE EPISCOPALIS CIZENSIS CONNECTOR.

ACCEDUNT

PRAETER PORPHYRIUM DE VITA PYTHAGORAE
CUM NOTIS LUCAE HOLSTENII ET CONRADI RITTERSHUSII,
ITEMQUE ANONYMUM APUD PHOTIUM DE VITA PYTHAGORAE,
VARIAE LECTIONES IN IAMBLLIHI LIBRUM TERTIUM ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ, ET QUARTUM
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ,
E CODICE CIZENSI ENOTATAE.

PARS PRIOR.

LIPSIAE, MDCCCXV.
SUMTIBUS F. C. G. VOGELII.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 311

LECTURE 1

LECTURE 1

LECTURE 1

LECTURE 1

LECTURE 1

LECTURE 1

LECTURE 1

VIRO MAGNIFICO

ILLUSTRI EXCELLENTISSIMO

IURISCONSULTISSIMO

CHRISTIANO GOTTLOB EINERT

**S. U. D. POTENTISSIMO SAXONIAE REGI A CONSILIIS AULICIS,
SENATUS LIPSIENSIS CONSULI PRIMARIO**

HUNC LIBRUM

ANIMI GRATISSIMI ET DEDITISSIMI SIGNIFICANDI CAUSA

SACRUM ESSE VOLUIT

EDITOR.

P R A E F A T I O.

Quod iam post Kusterum etiam librum Iamblichi de Pythagorica vita denuo typis exscribendum curauimus, hoc quanquam non ea ratione defendere possumus, qua uti licebat, quum ante biennium eiusdem philosophi *λόγον προτρεπτικόν* edebamus, si quidem illius libri tum exstabat et vna et eadem vitiosissima editio Arcerii: huius tamen instituti non causam afferre possumus nullam, quam viris doctis probatum iri confidamus. Kusteriana enim editio quemadmodum iam in rarioribus librorum veterum editionibus numerari coepit, ita eadem, quum multis fisque egregiis ad accuratiorem graecae linguae cognitionem pertinentibus observationibus conspicua sit, philologi aegre carent. Huc accedit, quod etiam philosophiae veterum studiosi non possunt non optare, ut facilem copiam habeant ipsius Iamblichi opusculi. Quod licet dignissimum sit illis reprehensionibus, quibus a Meinersio in libro: *Geschichte der Wissen-*

schaften in Griechenland und Rom, Tom. I. pag. 271. exagitur, quum reuera materia in eo coacervata rudis sit indigestaque moles, neque certo consilio collecta, quum singulae partes ne formularum quidem connectendi vinculo colligentur, erroresque ab exscriptis auctoribus tum in rebus, quae narrantur, tum in temporum computatione commissi non magis corrigantur, quam differentiae diuersorum scriptorum tollantur, adeoque plurimae res diuersis locis *αὐτολεξεί* repetantur; quae res Kusterum in eam opinionem adduxerat, vt existimaret, vitae huic Pythagoricae non esse ab Iamblichō vltimam manum impositam, sed varia tantum collectanea ad hoc argumentum pertinentia confuse, vt fit, in schedas ab eo coniecta, vnde alii postea vitam hanc consarcinauerint; licet igitur tam nulla arte et diligentia hic liber corrasus sit, idem tamen cum Porphyrii libro eiusdem argumenti, deperditis maximam partem his scriptoribus, e quibus sua Porphyrius et Iamblichus exscripserunt, in primariis fontibus est habendus, vnde accuratior et plenior Pythagorici sodalitii cognitio hauriatur.

Kusterus de sua editione, quam anno
 1707. Amstelodami vulgatam Ioanni Mo-
 ro, Episcopo Noruicensi, inscripsit, in
 praefatione haec refert: „Iamblichum No-
 „strum περί Πυθαγορικών βίων primus pu-
 „blici iuris fecit (anno 1598. in 4. apud
 „Commelinum) Arcerius Frisius; sed par-
 „tim iniuria temporis, partim librariorum
 „negligentia et imperitia adeo corruptum
 „et deformatum, vt nesciam, an a renatis
 „literis vllus scriptorum veterum pluribus
 „mendis scatens in lucem vnquam exierit.
 „Quare mirum forsán cuipiam videbitur,
 „toto illo temporis spatio, quod a prima
 „editione iam effluxit, neminem inter eru-
 „ditos scriptori huic tam male affecto ante
 „nos medicam manum admouisse. Spem
 „quidem nouae meliorisque editionis Orbi-
 „Erudito fecerant Viri quondam Eruditis-
 „simi Vlricus Obrechtus, et Thomas Ga-
 „leus: sed illorum conatibus ineluctabile
 „fatum intercessit. Quare cum provin-
 „ciam hanc, illorum morte vacuam reli-
 „ctam, a nemine occupari viderem, operae
 „pretium me facturum putauí, si nouam
 „Iamblichi editionem aggrederer, instru-
 „ctus ad id collatione MS. quam debeo

„singulari favori et humanitati Virorum
„Clariss. Clementii et Boivinii, qui instru-
„ctissimae Bibliothecae Regiae Parisiensi
„praesunt, mihiq; cum ante annos cir-
„citer octo Parisiis versarer, tanta comi-
„tate et facilitate aditum ad eam concesser-
„unt, vt Musarum fores, quod prouerbio
„dicitur, nusquam alibi magis apertas esse
„viderim. Huius codicis ope plurimas,
„easque foedissimas maculas ex Iamblichio
„deterxi, et lacunas non paucas in eo sup-
„pleui; adeo vt, qui hanc Edit. cum priore
„comparare voluerit, immane inter vtram-
„que discrimen deprehensurus sit. Prae-
„terea, ex Illustris. Ezechielis Spanhemii
„bibliotheca, quae Berolini est, nactus
„sum exemplar Iamblichi, ad cuius mar-
„ginem Nicol. Rigaltius, celebre quondam
„inter eruditos nomen, adscripserat varias
„lectiones eiusdem, de quò dixi, Msti. Pa-
„risiensis; et praeterea coniecturas quas-
„dam et emendationes viri docti (Iosephi
„Scaligeri, vt puto,) quibus me in locis
„nonnullis difficilioribus non parum adiu-
„tum esse profiteor. Adhaec cum de con-
„silio meo edendi Iamblichum certior fa-
„ctus esset Vir Clariss. et de literis Graecis

„optime meritis, Ioannes Hudsonus, Bi-
„bliothecae Bodleianae apud Oxonienses
„Praefectus; misit ad me varias lectiones
„et emendationes in eundem scriptorem,
„quae in duorum Codicum impressorum
„margine calamo exaratae erant. Hae au-
„tem licet serius aliquanto et editione pene
„iam absoluta ad manus meas peruenerint;
„et praeterea non essent diuersae, cum a
„variis lectionibus Msti Parisiensis, tum
„a caeteris coniecturis, quas Nic. Rigal-
„tius, vt dixi, margini Codicis Spanhe-
„miani alleuerat (vt ex vno fonte vtrasque
„profluxisse appareret); non tamen ideo
„eruditissimi huius viri voluntas et bene
„de me merendi studium minus gratum
„mihi fuit. Vti vero hisce subsidiis ple-
„rorumque locorum Iamblichii emendatio-
„nem debeo; sic ad caetera, vbi ea spem
„meam destituerent, illustranda et inte-
„gritati suae restituenda qualescunque in-
„genii mei vires aduocauit; qua quidem in
„re an successus voto meo responderit,
„penes doctiores iudicium esto. Quod si
„forte quaedam diligentiam meam effuge-
„runt, neminem id miraturum puto, qui
„sciuerit, me tempore breuissimo, aliis-

„que urgentibus negotiis, operis huius te-
 „lam detexuisse.“ Hactenus Kusterus,
 quem hunc omnem laborem valde prope-
 rasse, testantur tum multa loca male af-
 fecta, quae intacta reliquit, tum ipsae
δεύτεραι φροντίδες, quibus in praefatione
 nonnulla loca retractavit, quas viri egregii
 observationes suo quamque loco reliquis
 inseruimus. Atque hae ipsae curae secun-
 dae Kusterique aliunde satis cognita prae-
 stantia dubitari non sinunt, quin, si suae
 editioni maiorem curam impendere vel
 potuisset vel voluisset, textum is sic resti-
 tuturus fuisset, ut posteris editoribus pau-
 ca emaculanda relinqueret. Sed iam nobis
 absque arrogantia affirmare licet, textum
 in nostra editione, quam in Kusteri, quam
 plurimis locis esse emendatiorem. In qua
 textus recognoscendi et emendandi cura
 adiuti sumus tum eodem codice Gizensi,
 quem in praefatione ad Iamblichi *λόγον*
προτρεπτικόν pluribus descripsimus, tum
 eiusdem codicis Parisiensis, e quo Kusteri
 editio facta est, lectionibus, quae eadem
 via ad nos peruenerunt, qua eiusdem co-
 dicis lectiones in *λόγον προτρεπτικόν* nacti
 eramus; in quibus quum plures optimae

notae, a Kustero non memoratas, deprehenderimus, hinc quoque intelligitur, quam, non dicam negligenter, festinanter certe Kusterus codicem Parisiensem contulerit. Item in vsum nostrum contulimus praeter Desiderii Heraldi in hunc Iamblichi librum animaduersiones, adiunctas illas huius viri docti Aduersariorum libris duobus (Parisiis 1599. in 8.) et iam a Kustero excussas, observationes Cuperi, Logani, Schwarzii, aliorum, quarum nobis fuit copia, easque omnes auctorum verbis aut plane non, aut leuiter mutatis reddidimus. Quanquam hic metuimus, ne, quandoquidem hic Iamblichi liber a viris doctis multo frequentius, quam reliqui, lectus, illustratus et emendatus est, probarum observationum per varios libros dispersarum satis largum spicilegium reliquerimus. Nonnullis locis iam Schaeferus, vir omni humanitate inter paucos insignis, pro suo literis bonis omni modo inseruienti studio et in me beneuolentia, quae me effugerant, docta manu suppleuit: id quod iis qui nostra editione vtentur, non minus, quam mihi, iucundum accidet. Porro consilium, quaecunque a viris doctis, de hoc

libro passim monita essent, quantum possemus, omnia in hanc editionem congerendi, nos commouit, ut etiam Meinersii commentationem, insertam libro supra laudato Tom. I. p. 273 — 288. qua cum probabilitate efficere studet, quibus auctoribus singulae huius operis musii partes sint assignandae, totam latine conuersam ita recipere, ut eius particulas singulis Iamblichi locis, ad quos pertinerent, praemitteremus, neque ea omitteremus, quae Wyttenbachius in Bibliotheca critica de nonnullis Meinersii opinionibus et Iamblichi locis pronuntiauit. Atque hic multi mecum dolebunt, quod Wyttenbachius, quippe qui cum paucis in hoc doctrinae genere regnet, non totius operis Iamblichei censuram egit. In Obrechtii versione latina, quam et ipsam, ne vlla Kusterianae editionis pars desideraretur, recudendam curauimus, non ea religione vsi sumus, qua Kusterus, ut qui eam, quamuis interdum ab orationis latinae puritate discedentem, talem prorsus, qualis ab auctoris manu profecta esset, non vero interpolatam lectori exhibendam censuerit. Mutauimus enim non solum illos locos, ubi Obrechtus

inuitis legibus grammaticis non accusati-
uum cum infinitiuo, sed *quod* cum verbo
finito posuerat, sed passim etiam barbaris
vocalibus bene latina substituimus, neque
manum emendatricem ab iis locis cohibui-
mus, vbi Obrechtum, quem cum Kustero
boni quidem et docti interpretis laude mi-
nime defraudamus, ab auctoris mente ab-
errasse manifestum esset. Quae libertas in
nullius, opinor, reprehensionem incurret;
quum haec interpretatio non eo loco possit
haberi, quo habentur veteres nonnullae
graeorum scriptorum interpretationes,
quae, e codicibus factae, ipsae quoque pro-
pmodum codicum numero sunt habendae.
Neque tamen tam multa in ea mutauimus,
vt tota sit nostra, Obrechtii esse desierit.

In notis, quae nouae Kusterianis acces-
serunt, hoc potissimum egi, vt indicarem
tum varias lectiones codicis Cizensis, non
omissis vel apertis librarii vitiis, si quidem
et haec in re critica non sunt nullius mo-
menti; silentio tamen fere praetermisi, sic
vbi noster codex veras lectiones a Kustero
e Parisiensi receptas comprobaret; tum ea,
quae in margine Iamblichi exemplaris ex
editione Arcerii, a Kustero nomine codicis

Spanhemiani insigniti, a Rigaltio notata sunt, quorum complura Kusterus omiserat; denique diligenter rationem redderem, si quibus in locis, idoneis ductus argumentis, lectionem mutandam censerem. Quanquam enim auctoris textum non recensui, sed recognoui, saepius tamen huius editionis lectio a Kusteriana recedit, quod, qui utramque inter se contulerint, facile animadvertent. In quamplurimis vero locis, et iis quidem deprauatissimis, quum codices adhuc collati in vulgata labe conspirarent, in eo acquiescendum fuit, ut probabilem corrigendi rationem simpliciter in notis significarem. Et sane si in quoquam libro, in hoc Iamblichi saepissime incertissimum est, de lectionis veritate vel probabiliter pronunciare; nam non vnum hic scriptorem legimus, argumentum quoddam ratione ac via explicantem et certum scribendi genus, certum loquendi usum sequentem, sed plurium scriptorum fragmenta inter se male cohaerentia et oratione dissimillima. Hinc fit, ut eo adminiculo, quod, si alios bonos auctores tractes, laborantibus locis in bene sanis paratum est, criticus hic prorsus constituatur. Interpretis denique partes fere

non egi, nisi in iis locis, vbi ad tuendum iudicium, quod in variis lectionibus coniecturisque siue probandis siue repudiandis sequeremur, vnice id necessarium esse videretur. Nec facile aliae possunt esse partes interpretis libri eius generis, cuius hic est, quam quas Meinersius, Tiedemannus et alii, qui res Pythagorae eiusque scholae accurate et copiose explicarunt, summa cum laude egerunt. Horum igitur libros diligenter euolui suisque locis citavi.

Cum Iamblichō nos quoque e Kusteriana editione coniunximus ob argumenti et materiae similitudinem (Kusteri verbis vtor) Porphyrium *) itemque Anonymum apud Photium de vita Pythagorae cum Notis in Porphyrium, quas vberes et amplas scripserunt Conradus Rittershusius et Lucas Holstenius. Rittershusii notas, a Kustero diu frustra quaesitas in variis Bataviae bibliothecis, tandem I. Alb. Fabricius ex exemplari Bibliothecae publicae Hamburgensis descriptas ad eum miserat. In limine notarum suarum quum Rittershu-

*) Haec primus in lucem edidit Conrad. Rittershusius, Altorf. 1610. 8. Eam Edit. secuta est Romana, a. 1630. quam Lucas Holstenio debemus. Denique Cantabrigienses Editionem Holstenii (quae praeter Vitam Pythagorae, et alia Porphyrii opuscula continet) recudi curarunt, a. 1656. *Kust.*

sus confudisset Malchum, alias *Porphyrium* dictum, cum Malcho Philadelphensi, rerum Byzantarum scriptore, cuius Suidas et Photius mentionem fecerunt: postea errorem illum in iisdem notis ad Num. 27. ipse correxit, recteque Vitam Pythagorae ad Malchum Tyrium, siue Perphyrium, celeberrimum illum philosophum Platonicum, referendam esse vidit.

Nos denique appendicis loco huic editioni adiunximus varias lectiones codicis Cizensis in librum Iamblichi tertium *περὶ τῆς καθῆς μαθηματικῆς*, et quartum *περὶ τῆς Νικομάχου ἀριθμητικῆς εἰσαγωγῆς*, ut, si quis in posterum hos libros editurus esset, ne boni illius codicis auxilio destitueretur. Nos enim Iamblichō, qui diu nos exercuit, iam vale dicimus: neque tamen nos operae in hoc scriptore qualicunque collocatae poenitet, quum eam a viris doctis non inutilem iudicatam esse cognouerimus.

Ita vale, Lector Beneuole, nostrisque conatibus etiam in posterum faue, et si animaduertes, inoffenso pede vbiuis forte Te in Iamblichō progredi posse, scito, id etiam Schaefero, qui operas rexit, deberi.

Scr. Cizae, d. xxv. April. c1910cccxv.

ΪΑΜΒΛΙΧΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΣ

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΚΟΥ ΒΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ.

Τρον. II.

Α

1911 1912 1913

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.*)

α. Προοίμιον περί τῆς Πυθαγόρου φιλοσοφίας, ἐν ᾧ θεῶν παράκλησις προηγείται, καὶ τὸ χρήσιμον καὶ δύσκολον τῆς πραγματείας συν-εμφαίνεται.

β. Περὶ Πυθαγόρου καὶ τοῦ γένους αὐτοῦ καὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἀνατροφῆς καὶ παιδείας καὶ τῶν ἀποδημιῶν καὶ τῆς εἰς οἶκον ἐπανό-δου καὶ τῆς ἐντεῦθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξόδου, καὶ ὅλως περὶ παντὸς τοῦ κατ' αὐτὸν βίου.

γ. Τίς ἂν εἰς τὴν Φοινίκην αὐτοῦ ἔκπλους, καὶ τίς ἢ ἐκεῖ διατριβή, καὶ τίς ἢ ἐντεῦθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημία, καὶ πῶς γενομένη.

δ. Τίς ἢ ἐν Αἴγυπτῷ αὐτοῦ διατριβή, καὶ πῶς ἐντεῦθεν ἀπεδήμησεν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ πῶς ἐκεῖ τοῖς μάγοις συνεγένετο.

ε. Πῶς ἐπανάηλθεν αὐθις εἰς τὴν Σάμον. τίς ἢ ἐν τῇ Σάμῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπιδημίαν ἐγένε-το διατριβή, καὶ πῶς τὸν ὁμώνυμον αὐτῷ

*) Haec capitum summaria, quae in Arcarii editione leguntur, a Knistero autem ommissa sunt, etiam in Cod. (Siz. reperiuntur, et quidem aliis locis emendatiora, aliis vitiosiora.

θαυμασιῇ τέχνῃ ἐπαίδευσεν, ἀποδημίαι τε
 1) αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τρόποι ἀσκή-
 σεως ἐν τῇ Σάμῳ.

ς. Αἰτίαι δι' ἃς ἀπεδήμησεν εἰς Ἰταλίαν, καὶ
 περὶ τῆς ἀποδημίας αὐτοῦ ταύτης, καθολι-
 κός τε διορισμός περὶ Πυθαγόρου, ὁποῖός
 τις ἦν, καὶ περὶ τῆς κατ' αὐτὸν φιλοσοφίας.

ζ. Κοινοὶ τινες ὡς περὶ τύποι τῶν ἐν Ἰταλία αὐ-
 τοῦ πράξεων, καὶ τῶν εἰς ἀνθρώπους ἐπιφε-
 ρομένων 2) εἰς τὸ κοινὸν λόγον, ὁποῖοί τινες
 ἦσαν.

η. Πότε καὶ πῶς εἰς Κρότωνα ἐπεδήμησε, τίνα
 ἔπραξεν ἐν τῇ πρώτῃ ἐπιφοιτήσει, καὶ τὴν
 πρῶτον λόγους εἶπεν εἰς τοὺς νεανίσκους.

θ. Τίνας λόγους διελέχθη ἐν τοῖς χιλίοις τοῖς
 προσετηκόσι τῆς ὅλης πολιτείας περὶ τῶν
 3) ἀρίστων λόγων τε καὶ ἐπιτηδευμάτων.

ι. Τίνα τοῖς παισὶ Κροτωνιατῶν συμβούλευσεν
 ἐν τῷ Πυθαίῳ 4) κατὰ τὴν πρώτην ἐπίδημίαν.

ια. Τίνα τὰς Κροτωνιατῶν γυναῖξιν ἐν τῷ
 Πυθαίῳ διελέχθη κατὰ τὴν 5) πρώτην ἐπίδη-
 μίαν.

1) αὐτοῦ] In Ciz. vt in Arc. edit. est αὐτῷ, quod corre-
 ximus.

2) εἰς τὸ κοινὸν λόγον] Ita Ciz. In Arc. edit. erat, εἰς τὸν
 κοινὸν λόγον.

3) ἀρίστων λόγων] In Arc. ἀριστολόγων. Illud est in Ciz.,
 sed ita vt verba περὶ ἀρίστων λόγων τε καὶ ἐπιτηδευμάτων
 noui summarii speciem prae se ferant.

4) κατὰ τὴν πρώτην ἐπίδημίαν] Ita Ciz. In Arc. κατ' αὐ-
 τοῦ ἐπίδ.

5) πρώτην] Hanc vocem addidi e Ciz.

- ιβ. Τίς ἢ περὶ φιλοσοφίας αὐτοῦ διάλεξις, καὶ ὅτι πρῶτος ἑαυτὸν φιλόσοφον ἐπωνόμασεν, καὶ ⁶⁾διὰ τίνα αἰτίαν.
- ιγ. Ὅτι καὶ εἰς τὰ θηρία διατείνουσεν καὶ τὰ ἄλογα ζῶα τὴν ⁷⁾διὰ λόγου παιδευτικὴν δύναμιν εἶχε Πυθαγόρας, καὶ τούτων τεκμήρια πλείονα.
- ιδ. Ὅτι ἀρχὴν ἐποιεῖτο τῆς παιδείσεως τὴν ἀνάμνησιν τῶν προτέρων βίων· ὡς αἱ ψυχαὶ πρότερον διεβίωσαν, πρὶν εἰς τὰ σώματα ἀφικέσθαι, ἐν οἷς τότε ἐνοικοῦσαι ἐτίγχανον.
- ιε. Τίς ἢ δι' αἰσθησεως πρώτη εἰς παιδεῖαν ἀγωγή παρ' αὐτῶ, καὶ πῶς ἐπηρορθοῦτα τὰς ψυχὰς τῶν προσομιλούντων διὰ μουσικῆς, καὶ πῶς ταύτην αὐτὸς τὴν ἐπανόρθωσιν τελείαν εἶχε.
- ις. Τίς ἢ καθαρτικὴ παρ' αὐτῶ ἀσκησις, ἣν καὶ αὐτὸς ὦν ἤσκειτο, τίς τε τελειότερα ⁸⁾αὐτῆς φιλοσοφίας ἐπιτήδευσις ἦν, καὶ αὐτὴ προπαρασκευάζουσα εἰς φιλοσοφίαν ἐπιτηδείους.
- ιζ. Πῶς τὴν δοκιμασίαν ἐποιεῖτο τῶν πρώτως προσιόντων ἐταίρων ὁ Πυθαγόρας, καὶ τίνας ἐποιεῖτο πείρας αὐτῶν τοῦ τρόπου πρὸ τῆς ⁹⁾εἰς φιλοσοφίαν εἰσαγωγῆς.
- ιη. Εἰς πόσα γένη καὶ πῶς διεῖλε τοὺς ὁμιλητας

6) διὰ τίνα αἰτίαν] Ita Ciz. sed Arc. διὰ τίνας αἰτίας.

7) διὰ λόγου] Ita Ciz. In ed. Arc. διὰ λόγων.

8) αὐτῆς φιλοσοφίας] Ita Ciz. In Arc. αὐτῆς φιλίας.

9) εἰς φιλοσοφίαν] Ita Arc. In Ciz. φιλοσοφίας.

ἑαυτοῦ ὁ Πυθαγόρας, καὶ διὰ τίνας αἰτίας αὐτοὺς διέκρινεν.

εθ. 10) Ὅτι πολλὰς ὁδοὺς Πυθαγόρας ἀνεῦρε τῆς ὠφελίμου παιδείσεως τῶν ἀνθρώπων, ἐν ᾧ λέγεται καὶ ἡ Ἀβάριδος πρὸς αὐτὸν αὐτοῦ συνουσία, πῶς τε αὐτὸν ἤγαγεν εἰς τὴν ἀκροτάτην σοφίαν καθ' ἑτέρας ὁδοὺς παιδείας.

κ. Τίνα τὰ ἴδια ἀσκήματα τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας, καὶ πῶς αὐτὰ παρεδίδου Πυθαγόρας, καὶ 11) πῶς ἐγύμναζε τοὺς αἰε μεταλαμβάνοντας τῆς φιλοσοφίας.

κα. Περὶ ἐπιτηδευμάτων, οἷα κατεστήσατο Πυθαγόρας, καὶ δι' ὅλης ἡμέρας παρέδωκε τοῖς ἐταίροις ἐπιμελῶς πράττειν, καὶ παραγγέλματα τινα τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὁμολογούμενα.

κβ. Τίς ὁ τρόπος τῆς παιδείας ὁ διὰ τῶν Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων, καὶ τῶν εἰς τὸν βίον καὶ τὰς ἀνθρωπίνους ὑπολήψεις διατεινουσῶν.

κγ. Τίς ἡ διὰ συμβόλων προτροπὴ εἰς φιλοσοφίαν καὶ ἀπόρρητος δογμάτων ἔμφασις καὶ ἀποκεκρυμμένη μόνοις τοῖς εἰδόσι 12) παιδείαν παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πυθαγόρου κατὰ τὴν Αἰγυπτίαν καὶ τῶν ἀρχαιοτάτων παρ' Ἑλλήσι θεολόγων συνήθειαν.

κδ. Τίνων 13) ἀπείχετο βρωμάτων καθόλου

10) Ὅτι πολλὰς κ. τ. λ.] Haec in Ciz. cum summario praecedenti cohaerent.

11) πῶς] Hanc voculam addidi e Cd. Ciz.

12) παιδείαν] In Ciz. παιδίαν, παραδόθη. Deinceps ibidem defunt articuli τοῦ et τῶν.

13) ἀπείχετο] In Ciz. ἀπήχετο βρωμάτων.

Πυθαγόρας, καὶ τίνων τοῖς ἑταίροις ἀπέχεσθαι ¹⁴⁾ παρήγγελλε, καὶ πῶς ἄλλους καὶ ἄλλους νόμους ἐνομοθέτησε περὶ τούτου κατὰ τοὺς οἰκείους βίους ἐκάστοις, καὶ διὰ τίνων αἰτίας.

κε. Πῶς καὶ διὰ μουσικῆς καὶ μελῶν ἐπαίδευε τοὺς ἀνθρώπους κατὰ καιροῦς τε ὠρισμένους, ¹⁵⁾ καὶ ὅτι μάλιστα παρηνάχλει αὐτοῖς τὰ πάθη, ¹⁶⁾ τίνων τε καθάρσεις νόσων ψυχῆς τε καὶ σώματος δι' αὐτῆς ἐποιεῖτο, καὶ πῶς αὐτὰς ἐπετήθευε.

κη. Πῶς τὴν εὐρεσίαν ἐποίησατο Πυθαγόρας, καὶ ἀπὸ ποίας μεθόδου ἁρμονίας τε καὶ τῶν ἁρμονικῶν λόγων, καὶ πῶς παρέδωκε τοῖς ἐπηκόοις πᾶσαν τὴν περὶ τούτων ἐπιστήμην.

κς. "Ὅσα πολιτικὰ καὶ κοινωφελῆ ἀγαθὰ παρέδωκε τοῖς ἀνθρώποις δι' ἔργων καὶ λόγων καὶ διὰ τῆς τῶν πολιτειῶν καταστάσεως καὶ τῆς τῶν νόμων θέσεως δι' ἄλλων τε πολλῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτός τε καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ.

κη. "Ὅσα θεῖα καὶ θαυμαστὰ ἔργα διεπράξατο, καὶ ὅσα ἀνήκει εἰς εὐσέβειαν, καὶ διὰ τῆς τῶν θεῶν εὐμενείας τὴν μεγίστην παρέχεται.

14) παρήγγελλε] Ita Arg. In Ciz. παρήγγειλε. Ex cod. Cd. post ἄλλους inserui νόμους. Ultimum vocabulum αἰτίας ibidem deest.

15) καὶ ὅτι] In Ciz. καὶ ὅτι. Deinceps παρηνάχλει.

16) τίνων τε] Ita Ciz. In Arg. deest τε. Idem Ciz. ἐπετήθευε.

εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίαν, ἃ καὶ κατεπέμφθη
εἰς τὸ θνητὸν γένος διὰ Πυθαγόρου.

κθ. Περὶ τῆς Πυθαγόρου σοφίας, τίς τε ἦν,
καὶ καθ' ὅσα γένη καὶ εἶδη διήρητο, ὅπως
τε ἀπὸ τῶν πρώτων μέχρι τῶν τελευταίων
γνωριστικῶν δυνάμεων τὴν ὀρθότητα καὶ
ἀκρίβειαν κατώρθωσε καὶ τοῖς ἀνθρώποις
παρέδωκε.

λ. Περὶ δικαιοσύνης, ὅσα τοῖς ἀνθρώποις εἰς
αὐτὴν συνεβάλλετο Πυθαγόρας, καὶ ὡς ἀνω-
θεν ἀπὸ τῶν ἄκρων αὐτῆς γενῶν μέχρι τῶν
τελευταίων εἰδῶν ἐπετήδευσεν αὐτὴν καὶ πα-
ρέδωκε τοῖς ἅπασιν.

λα. Περὶ σωφροσύνης, ὅπως αὐτὴν ἐπετήδευσε
Πυθαγόρας καὶ παρέδωκεν εἰς τοὺς ἀνθρώ-
πους διὰ λόγων τε καὶ ἔργων καὶ πάσης κτί-
σεως, πόσα τε αὐτῆς εἶδη, καὶ τίνα κατεστή-
σατο ἐν τοῖς ἀνθρώποις.

λβ. Περὶ ἀνδρείας ὅσα καὶ οἷα παραγγέλματα
Πυθαγόρας παρέδωκεν εἰς ἀνθρώπους, ἀ-
σκήματά τε ὅσα καὶ ἔργα γενναῖα τὰ ¹⁷⁾ μὲν
αὐτὸς διεπράξατο, τὰ δὲ καὶ τοὺς χρωμένους
αὐτῷ ἐποίησε διαπράξασθαι.

λγ. Περὶ φιλίας οἷα τε ἦν καὶ ὅση ¹⁸⁾ παρὰ Πυ-
θαγόρα αὐτῆ, καὶ ὅπως εἰς πάντας αὐτὴν διέ-
τεινε, πόσα τε αὐτῆς εἶδη κατεστήσατο, καὶ

17) μὲν] In Ciz. μετὰ.

18) παρὰ Πυθαγόρα] Ita Arg. In Ciz. παρὰ Πυθαγόρου
(forl. παρὰ Πυθαγορείοις). Pro οἷα erat οἷα in Arg.
et Ciz.

τίνα ἔργα σύμφωνα τοῖς ἐπιτηδεύμασιν οἱ Πυθαγόρειοι διεπράξαντο.

λδ. Σποράδην ¹⁹⁾ τινὲς ἀφηγήσεις περὶ ὧν εἶπε καὶ ἔπραξε Πυθαγόρας αὐτὸς ἢ οἱ διαδεξάμενοι αὐτοῦ τὴν φιλοσοφίαν, ²⁰⁾ ὅσαι οὐκ εἴρηνται εἰς τὴν τεταγμένην κατὰ ἀρετὰς περὶ αὐτοῦ διήγησιν.

λε. Τίς ἢ ἐπανάστασις κατὰ τῶν Πυθαγορείων ἐγένετο, καὶ ποῦ ὄντος Πυθαγόρου, καὶ διὰ τίνας αἰτίας ἐπέθεντο αὐτοῖς οἱ τυραννικοὶ καὶ ἀλιτήριοι ἄνδρες.

λς. Περὶ τῆς διαδοχῆς τοῦ Πυθαγόρου καὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀνδρῶν τὰ ὀνόματα, καὶ τῶν γυναικῶν τῶν παραλαβόντων παρ' αὐτοῦ τὴν φιλοσοφίαν.

19) τινὲς] In Arc. τίνες.

20) ὅσαι] Addidi e Ciz.

(1) ἸΑΜΒΛΙΧΟΥ ΧΑΛΚΙΔΕΩΣ ΤΗΣ ΚΟΙΛΗΣ
ΣΥΡΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΒΙΟΥ
ΛΟΓΟΣ. *)

Κ Ε Φ. α.

Ἐπὶ πάσης μὲν φιλοσοφίας ἵ) ὄρμηθ' θεὸν δή-

*) Ἰαμβλίχου — λόγος.] Haec est huius libri epigrapha in Codice Cizensi, paulum diuersa illa tum ab ea, quae exhibetur in edit. Arcerii: Ἰαμβλίχου Χαλκιδέως τῆς κοίλης Συρίας περὶ τοῦ Πυθαγορείου βίου καὶ τῆς Πυθαγορικῆς αἰρέσεως. λόγος πρῶτος. tum ab ea, quae in edit. Kusteri: Ἰαμβλίχου Χαλκιδέως περὶ τοῦ Πυθαγορικοῦ βίου λόγος. *Kiess.* Liber hic de Vita Pythagorae primus est ex quatuor illis, quos Iamblichus de Secta Pythagorica scripserat. Reliqui tres sunt, *Προτρεπτικὸς εἰς φιλοσοφίαν*, editus ab Arcerio una cum Vita hac Pythagorae: *Περὶ τῆς Νικομάχου ἀριθμητικῆς ἐπιστήμης*, editus a Samuele Tennulio: *Περὶ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης*, qui nondum lucem adspexit. (Iam editus est e Cod. Marciano a Villoisono in *Anecd. Gr. Vol. II. p. 188. sqq. Kiess.*) Clare hoc docet codex MS. Bibliothecae Reg. Paris. in quo quatuor opuscula modo laudata continentur. Is enim talem praefert titulum: Ἰαμβλίχου Χαλκιδέως περὶ τῆς Πυθαγορικῆς αἰρέσεως λόγοι. α. Περὶ τοῦ Πυθαγορικοῦ βίου. β. Προτρεπτικὸς εἰς φιλοσοφίαν. γ. Περὶ τῆς κοινῆς Μαθηματικῆς ἐπιστήμης. δ. Περὶ τῆς Νικομάχου Ἀριθμητικῆς ἐπιστήμης καὶ περὶ Γεωμετρίας καὶ περὶ Μουσικῆς τῆς παρὰ Πυθαγορείους. Hinc apparet, quare Sopater, vel Marcellinus in Hermogenem p. 383. Edit. Ald. historiam de adolescente quodam comessabundo referens, quae in Vita hac Pythagorae cap. XXV. extat, Iamblichum Nostrum laudet ἐν τῷ περὶ τῆς Πυθαγορείου αἰρέσεως. Nimirum, titulus περὶ τῆς Πυθαγορείου (vel Πυθαγορικῆς) αἰρέσεως erat generalis, qui quatuor libellos ante dictos ambitu suo complectebatur. Nos hic

---

LAMBLICHI CHALCIDENSIS EX COELE-SYRIA
DE PYTHAGORICA VITA LIBER.

C A P. I.

Quum omnibus cordatioribus quidem, qui

primum tantum damus: quem mox, ut spero, sequetur *Προτρεπτικός εἰς φιλοσοφίαν*, ab amicissimo eodemque eruditissimo Ioanne Alberto Fabricio, qui de re literaria tam praeclare meretur, in lucem edendus. (Vid. praefation. nostr. Protreptici edit. p. 8. sq. *Kie ss.*) Notandum autem est, librum hunc inscribi *περὶ τοῦ Πυθαγορικοῦ βίου*, quod non simpliciter valet *de Vita Pythagorae*; sed de ratione vitae, quam Pythagoras eiusque sectatores ad exemplum magistri sui instituerunt. Sciendum enim est, Iamblichum in hoc libello non solum vitam Pythagorae, sed etiam sectatorum eius mores et instituta describere. *Kust.* Priora quinque capita usque ad sect. 30., censente *Meinersio* in libro: *Gesch. d. Wiss. in Griechl. u. Rom.* Vol. I. p. 273. sq. sumta sunt ex Apollonio Tyaneo. Hunc enim locum omnem vnus esse auctoris, ut patet ex orationis aequalitate, narrationisque perpetuitate, ita Apollonium esse hunc auctorem, intelligitur tum ex Apollonii fragmento, quod in Porphyrio (sect. 2.) legitur et ab Iamblichio (sect. 4. 5.) repetitur, tum ex eo, quod, quae in hoc fragmento traduntur, cum iis Philostrati locis conueniunt, quae partim demonstrant, quid Apollonius de Pythagorae vita et philosophia senserit, partim momenta enumerant, in quibus ille huius similis esse voluerit. Quid? quod ne prima quidem et secunda paragraphi sunt Iamblichi, sed Apollonii, et quidem libri, quem de Pythagorae vita scripserat, prooemium. Id cognoscitur non solum e pietate, quam oratio prodit, e precibus, deorum invocatione, sed

που παρακαλεῖν ἔθος²⁾ ἅπασι τοῖς γέ δώφροσιν·
 ἐπὶ δὲ τῇ τοῦ θεοῦ Πυθαγόρου δικαίως ἐπι-
 νύμῳ νομιζομένη πολὺ δῆπου μᾶλλον ἀρμόττει
 τοῦτο ποιεῖν. Ἐκ θεῶν γὰρ αὐτῆς παραδοθεί-
 (2) σης³⁾ τὸ καταρχάς, οὐκ ἔνεστιν ἄλλως ἢ δια
 τῶν⁴⁾ θεῶν ἀντιλαμβάνεσθαι. ⁵⁾ πρὸς γὰρ

etiam inde, quod auctor declarat, se sibi Pythagoram,
 parentem philosophiae diuinae, pro exemplo esse pro-
 positurum; denique ex eo, quod tum conqueritur,
 difficilem esse rerum Pythagorae peruestigationem, tum
 profitetur, ex longo inde tempore philosophiam Pytha-
 goricam neglectam iacuisse. Quorum nihil Iamblichus
 quidem dicere potuit, quum iam ex tribus saeculis de-
 nuo philosophi exstitissent, quos ipse Pythagoreorum
 nomine dignos censeret, quorumque libros legeret, et
 quum idem omnia scripta Pythagoreis vulgo tributa pro
 genuinis haberet. Haec Meinersius, quibus adde, quae
 idem vir doctus in eodem libro p. 238. sqq. monuit, ad
 quae pertinet hoc Wyttenbachii iudicium in Bibl.
 crit. Vol. II. P. VIII. p. 120. sq. „Locos illos apud
 „Porphyr. et Iambl. e libro Apollonij Tyanei esse, su-
 „spicatus iam erat Ionsius, III, 5, 4: quem secutus vi-
 „detur Fabric. B. G. T. I. p. 492, nec tamen repetiit
 „sententiam suo loco T. IV. p. 60. Sed hoc totum no-
 „bis minime persuadent rationes a Viro Cl. allatae.
 „Eum simpliciter *Apollonium* vocari, nihil efficit pro
 „sententia Viri Cl. potius contra eum valet. Nam si
 „Tyaneus foret, aliquam eius rei mentionem fecissent
 „Porphyrus et Iamblichus: aut certe eius auctorida-
 „tem prae reliquorum auctoritate extulissent, et plura
 „ex eo libro attulissent. Nunc *Apollonius* vocatur, vt
 „vnus e reliquis. Apuleius Tyaneum simpliciter *Apol-*
 „*lonium* nominare poterat, vt in recenti eius memoria
 „et enumeratione Magorum. Porro ratio et oratio illo-
 „rum locorum apud Porphyr. et Iamblichum habet
 „simplicitatem, elegantiam, doctrinam, nec notas fana-
 „tici ingenii, quo Tyaneus censetur: nisi forte de Py-
 „thagorae e monte Carmelo descensu et nauigatione:
 „quae tamen eiusmodi sunt, vt ab alio quouis non im-

de qualicunque philosophia tractaturi sunt, in more positum sit, ut a dei invocatione initium capiant; tum vel maxime in illa id facere par est, quam diuini Pythagorae cognomine censi iure meritoque obtinuit. Etenim quum origo eius a diis promanarit, nefas fuerit eam aliter quam ipsorum ope atque auxilio capere. Adeo enim et

prudente non contemnendo Platonico dici potuerint.

„Quid? quod eos reprehendit, qui Pythagoram matre

ex Apolline conceptum prodiderant: ap. Lambl. 7.

„Τρανήν Viam Pythagorae unus memorat Suidas:

„cuius error forte inde ortus est, quod Δόξας Πυθαγόρου

„ap. Philostrat. VIII, 19, cum Vita Pythagorae ab alio

„Apollonio scripta constetit. Ceterum Apollonius δ' Μῦς,

„quem e Strabone memorat V. Cl., longe alius et ab

„hoc loco alienus est.“

1) ὄρη] Ita recte Ciz., et vel sine hac auctoritate pro ὄρης, quem casum dant edd. Arc. et Kust., dativus reponendus erat, quum deinceps haec legantur: ἐπὶ δὲ τῇ—νομιζομένη, omnisque locus expressus sit ad hunc Platonis in Τιμαίῳ p. 301. Bip. ἀλλ', ἢ Σάκρατες, τοῦτό γε δὴ πάντες εἶσι καὶ κατὰ βραχὺ σωφροσύνης μετέχουσιν, ἐπὶ πᾶσιν ὄρη καὶ μικροῦ καὶ μεγάλου πρόγματος θεῶν αἰὲ πον κλιθεῖν. Vocabul. ὄρη sequente genitivo est prima operis aggressio. Kieß.

2) ἅπασιν] In Ciz. ἅπασιν, et deinceps ἐπὶ pro ἐπὶ. Kieß.

3) τὸ καταρχῆς] Ciz., καταρχῆς Pat., τὸ κατ' ἀρχῆς edd. Arc. et Kust. Kieß.

4) θεῶν] Haec vox ex prior Edit. exciderat, quam ex MS. revocavimus. Kust. Reinesius in Cd. Ciz. verba διὰ τῶν punctis notavit, et margini adscripsit: δι' αὐτῶν, sc. θεῶν. Kieß.

5) πρὸς γὰρ τοῦτα] Syntaxis et sensus requirent, ut

τούτο καὶ τὸ κάλλος αὐτῆς καὶ τὸ μέγεθος
 6) ὑπεραίρει τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν, ὥστε ἐξαι-
 ρνης αὐτὴν [μὴ] κατιδεῖν· ἀλλὰ μόνον ἂν τις
 τῶν θεῶν ἐύμενῶς 7) ἐξηγουμένων κατὰ βραχὺ
 8) προσῶν ἡρέμα ἂν αὐτῆς παρασπύσασθαι τι
 2 θνηθείη. Διὰ πάντα δὴ οὖν ταῦτα παρακαλέ-
 σαντες τοὺς θεοὺς ἡγεμόνας καὶ ἐπιτρέψαντες
 αὐτοῖς ἑαυτοὺς 9) καὶ τὸν λόγον ἐκώμαθα· ἢ ἔν-
 τάττωσιν, οὐδὲν ὑπολογιζόμενοι, τὸ πολὺν ἤδη
 χρόνον ἡμελῆσθαι τὴν αἴρεσιν ταύτην, καὶ το
 μαθήμασιν ἀπεξενωμένοις καὶ τισιν ἀπορρήτοις
 συμβόλοις ἐπικεκρῦσθαι, ψεύδοσι τε καὶ νό-
 δοις συγγράμμασιν ἐπισκιάζεσθαι, ἀλλὰς τε
 πολλαῖς τοιαύταις δυσκαλίαις παραποδίζεσθαι.
 ἔξαρκεῖ γὰρ ἡμῖν ἢ τῶν θεῶν βουλήσις, μεθ'
 ἧς καὶ τὰ ταύτων ἔτι ἀπορώτερα δυνατόν ὑπο-

legatur. πρὸς τοῦτο, vel πρὸς τοῦτοις, i. e. praeterea.
 Deinde seribe ὥστε ἐξαιρνης αὐτὴν μὴ κατιδεῖν. quem sen-
 sum Interpres etiam ob oculos habuit. Κικστ. Lectio
 πρὸς τοῦτο, quam etiam Ciz. tuetur, non est mutanda,
 quum πρὸς τοῦτο vel πρὸς τοῦτοις omnem orationis con-
 sequentiam peruerteret. Vocula enim γὰρ, quae osten-
 dit, ea quae sequuntur, continere causam, quomobrem
 in hac explicanda philosophia deorum auxilio opus sit,
 hoc quidem loco conciliari non potest cum lectione
 πρὸς τοῦτοις. Omnia autem bene cohaerent, si πρὸς
 τοῦτο veritas adeo, ut idem valeat, quod eis τοσοῦτο
 quae significatio, minus quidem visitata, genio tamen
 linguae non aduersatur. Atque ad hanc rationem
 Obrechtii interpretationem mutavi. Quod autem Ku-
 sterus censet, excaidisse μὴ, in eo neminem non habe-
 bit consentientem. Sed quum incertum sit, quo loco
 hoc μὴ sit ponendum, vncis id inclusum contextis inse-
 xendum curavi. Κικστ. s.

pulchritudine sua et maiestate humani ingenii captum superat, ut vno statim intuitu eam complecti nequeat; sed tum demum paulatim inde aliquid decerpere quis possit, si quieto animo beneuolum deorum ductum sequens ad eam aggrediatur. Quapropter et nos diis ducibus coepto aduocatis nosmetipsos pariter et stilum permittamus, quacunque iusserint, secuturi; neque scrupulum nobis iniiciet, quod iam diu neglecta iacuerit haec secta, peregrinis quippe disciplinis et arcanis quibusdam symbolis inuoluta, quodque etiamnum supposititiis atque adulterinis scriptis obfuscetur, multisque aliis id genus difficultatibus obsepiatur. Abunde enim nobis praesidii est in deorum voluntate, qua propitia multo his etiam ma-

6) ὑπερβαρεῖ] Cum edd. Arc. et Kust. Cd. Ciz., at Cd. Par. ἑπαλαρεῖ. Μόνον Kust. e Cd. Par., μόνως Ciz. cum Arc.; quae forma ut hic non admittenda, ita vocabulis modum, quo quid fit, significantibus, ut οὕτω μόνως, addenda est. *Kiess.*

7) ἐξηγουμένων] Sic recte MS. Male antea ἐξηγοιμένων. Refertur enim ad Θεῶν. Kust. Etiam Ciz. ἐξηγουμένων. *Kiess.*

8) προσιών] Obrecht. vertit: si in ea progrediatur, quasi legerit προσιών. quod huic loco, qui requirit notionem accedendi ad philosophiam, ut particulae inde decerpantur, adversatur. Phrasis autem παρασιώσασθαι τι, auellere, demere aliquid, opponitur alteri, ἐξαιρήνης αὐτὴν κατεῖν, in qua, ut in Platon. Soph. 16., κατεῖν significat penitus perspicere. *Kiess.*

9) ἑαυτοῦς] De prima persona: vid. ad Protrept. p. 28. et Perizon. ad Aelian. V. H. lib. I. 22. Προ ἑαυτοῦς

μένειν. μετὰ δὲ θεοῦ ἡγεμόνα¹⁰⁾ ἑαυτῶν
προσθησόμεθα τὸν ἀρχηγὸν καὶ πατέρα τῆς
θείας φιλοσοφίας, μικρὸν γε ἄνωθεν προλα-
βόντες περὶ τοῦ γένους αὐτοῦ καὶ τῆς πα-
τρίδος.

(3)

Κ. Ε. Φ. Β.

3 - Αἰγεται δὴ οὖν, Ἀρκαδίον, τὸν κατοική-
σαντα τὴν Σάμον τὴν ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ; γε-
γεννησθαι¹⁾ μὲν ἀπὸ Διός, εἴτε δι' ἀρετὴν,
εἴτε διὰ φυχῆς τι μέγεθος ταύτην τὴν φήμη
αὐτοῦ ἀπενεγκαμένον· φρονήσει δὲ καὶ δόξῃ
τῶν ἄλλων Κεφαλλήνων²⁾ διαφέρειν. Τούτῳ
δὲ γενέσθαι χρησιμὸν παρὰ τῆς Πυθίας³⁾; θνη-
τάγαγεῖν ἀποκτίσιν ἐκ τῆς Κεφαλληνίας καὶ ἐκ
τῆς Ἀρκαδίας καὶ ἐκ τῆς Θετταλίας, καὶ προς-
λαβεῖν ἐποίκους παρὰ τε τῶν Ἀθηναίων καὶ
παρὰ τῶν Ἐπιδαυρίων⁴⁾ καὶ παρὰ τῶν Χαλκι-

τωμένοις quin ἐπεξηνωμένοις legendum sit, vix dubium
esse potest. Qui enim ἀπαξενούσθαι significare possit
peregre aduenire? K i e s s.

- 10) ἡγεμόνα] Arc. Kust., ἡγεμόνας Ciz. vitio librarii, qui
ipse syllabae as superscripsit α. At ex eodem Ciz. re-
posuimus προσθησόμεθα pro προσθησόμεθα, quod in edd.
Arc. et Kust. legitur. Pro μικρὸν γε, quod tuentur edd.
Arc. et Kust., in Ciz. est μικρὸν τι, quo paene adducor,
vt scribendum censeam μικρὸν τι, vt hic sensus existat:
postquam rem altius repetendo pauca quaedam de eius
stirpe et patria praemisimus. Nam vsus loquendi po-
tius postulat προλαμβάνειν τι περὶ τινος quam προλαμβάν-
ειν περὶ τινος. Ceterum μικρὸν ἄνωθεν et apud alios
scriptores legitur, vt apud Sext. Empir. p. 500. ad
quem locum vid; Fabric., et apud ipsam Iamblich. cap.
26. sect. 415. K i e s s.

gis ardua sustinere pronum fuerit. Secundum deos autem ipsum etiam diuinæ huius philosophiæ principem parentemque nobis ducem præficiemus: de cuius maioribus atque patria paulo altius quaedam repetemus.

C A P. II.

Ancaeum igitur, Sami, quæ in Cephallenia sita est, incolam, Ioue natum esse ferunt, siue virtute, siue animi magnitudine hanc sibi famam pepererit; prudentia vero nominisque gloria inter cæteros Cephallenæos facile principem fuisse. Traditur autem, hunc a Pythia oraculo monitum, vt contractis e Cephallenia, Arcadia et Thessalia colonis, accitisque ex Attica, Epidauro et Chalcide demigrationis sociis, coloniam

1) γεγενῆσθαι] Kust., γενῆσθαι Arc., γεγενῆσθαι Ciz. Idem Ciz. deinceps pro altero εἶτε habet ἤτε, quod vitium ibidem paulo inferius recurrit. Idem denique επεγεκαμένον et φρόνησι. De re narrata conf. Tiedemannii liber: *Griechenlands erste Philosophen*, p. 218. sq. qui vir doctus et ipse hunc omnem locum vindicat Apollonio Tyaneo. *Kiess*.

2) Κεφαλλήγων] Ita recte cum Arc. edit. Cd. Ciz., nisi quod hic per simplex λ, quemadmodum et infra κεφαλήριαν de qua duplici nominis scribendi ratione vid. Cellar. Not. orb. ant. p. 1240. Add. Tzschucke ad Strab. lib. XIV. Tom. V. p. 522. Vitiose Kusteri edit. Κεφαλληνίων, quum incolæ appellentur Κεφαλλῆρες. *Kiess*.

3) Πυθίας] Kust. et Arc., Πυθιας Ciz. *Kiess*.

4) καὶ παρὰ τῶν Ἐπιδαυρίων] Haec verba, quæ in edd. Arc. et Kust. leguntur, in Ciz. desunt. *Kiess*.

δέων, καὶ τούτων ἀπάντων ἡγούμενον οἰκίσαι
 νῆσον τὴν δι' ἀρετὴν τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς
 γῆς Μελάμφυλλον ⁵⁾ καλουμένην, προσαγορεύ-
 σαι τε τὴν πόλιν Σάμον ἀντὶ τῆς Σάμης ⁶⁾ τῆς
 4 ἐν Κεφαλληνίᾳ. Τὸν μὲν οὖν χρησμόν συνέβη
 γενέσθαι τοιοῦτον·

² Ἀγκαῖ ⁷⁾, εἰναλλαν νῆσον Σάμον ἀντὶ Σάμης οὐ
 Οἰκίξιν κέλομαι· Φυλλὰς δ' ὀνομάζεται αὕτη.

Τοῦ δὲ τὰς ἀποικίας ἐκ τῶν τόπων τῶν προει-
 ρημένων συνελθεῖν σημεῖόν ἐστιν οὐ μόνον αἰ
 (4) τῶν θεῶν τιμαὶ καὶ θυσίαι, διότι μετηγμέναι
 τυγχάνουσι ἐκ τῶν τόπων, ὅθεν τὰ πλήρη
 τῶν ἀνδρῶν συνῆλθεν· ἀλλὰ καὶ ⁸⁾ τῶν συγ-

5) Μελάμφυλλον] Prior Edit. minus recte Μελάμφυλον·
 quod etiam ante notauerat Luc. Holsten. ad Step-
 hanum Byzant. v. Σάμος. Kust. Etiam in Ciz. Με-
 λάμφυλλον. Kiess.

6) Σάμης] Scribe Σάμης (pro Σαμίης, quod post Arce-
 rium Kusterus in textu reliquerat. In Ciz. est Σάμης.
 Kiess.), vt recte in oraculo, quod statim subiungit-
 tur. Vide etiam Geographos veteres, apud quos ite-
 dem urbem hanc Σάμην appellatam fuisse legas. Kust.
 Pro προσαγορεύσαι, quod recte legitur apud Kust., in
 Ciz. est, vt in edit. Arc., προσαγορεύουσι. Deinceps Ciz.
 τὴν ἐν κεφαλληνίαν. Kiess.

7) Ἀγκαῖ] In Ciz. Ἀγκαῖς et οἰκίξαι. Ad φυλλὰς Rei-
 nesius notauit: Φυλλίς, Hes. Kiess.

8) τῶν συγγ. καὶ τ. μ. ἄλλ. συν.] Nihil praecessit, ad
 quod genitiui hi referri possint. Quare ne dubites
 scribere casu recto, αἰ συγγέναι, καὶ αἰ μετ' ἀλλήλων
 συνέδοι· quam lectionem doctus etiam Interpres in
 versione sua expressit. Kust. I. C. Schwarzius in
 emendationibus, quae insertae sunt supplementis Acto-
 rum Eruditor. tom. VIII. sect. VIII. p. 356 — 361.
 hunc locum sic emendatum dedit: ἀλλὰ καὶ αἰ τῶν
 συγγενῶν κ. τ. λ. quam scripturam ita interpretatur:

ad inhabitandam insulam deduceret, quae a soli terraeque bonitate Melamphyllos appellabatur, urbemque a se conditam pro Same Cephalleniae Samum nominaret. Oraculum ipsum huiusmodi fuit:

Linque Samen, Ancaee, Samum sed conde: profundo
Insula cincta mari est antiquo nomine Phyllas.

Coloniam autem ex dictis locis adunatam fuisse, non tantum deorum cultus et sacra ex iis regionibus vna cum demigrantibus translata, verum, etiam cognatae familiae, so-

*Colonos autem ex iis, quae dixi, Iosis conuenisse, ostendunt honores et sacra non modo deorum (propterea quod vna cum ipsa hominum, qui confluerunt, multitudine importata sunt), sed etiam familiarum et nuptiarum, quas inter se celebrant. Scilicet sua quaeque gens sacra et deos in insulam Samum intulerat, et suos quaeque gens honores, quos primo in coloniae confluxu habuerat, itemque cognationis propagandae iura et sacra obtinebat. Haec colonorum Samiorum ratio ex Romanae ciuitatis rationibus intelligi poterit. Romam qui primis temporibus confluerant, ii, quia ex variis gentibus erant, etiam sacris discerni cum volebant tum solebant. Neque familiae patriciae cum plebeiis coniungi confundique cupiebant. Hinc primo varietas illa extitit curiarum, tum contentiones de communicandis coniugiis consecutae sunt, quum plebis inualuisset auctoritas et superbia. Eundem igitur in modum discriminari volebant et discriminabantur Samii, qui olim ex variis gentibus collecti fuerant et in ciuitatem vnam coaluerant. Haec Schwarzzius, qui vellem citasset loca, vbi *σύνοδοι* sic simpliciter appellentur coniugia. Illos genitiuos τῶν συγγενειῶν et τῶν συνόδων etiam Ciz. tuetur. Nihilo tamen secius, parte emendationis Schwarzzii retenta, locum sic scribendum censeo: ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν συγγενειῶν αὐτῶν μετ' ἀλλήλων σύνοδοι. quae verba intelligi possunt de*

γενειῶν καὶ τῶν μετ' ἀλλήλων συνόδων, ἃς ποιοῦμενοι οἱ Σάμιοι τυγχάνουσι. φασὶ τοίνυν, 9) Μνήμαρχον καὶ Πυθαίδα, τοὺς Πυθαγόραν γεννήσαντας, ἐκ ταύτης εἶναι τῆς ¹⁰⁾ οἰκίας καὶ τῆς συγγενείας τῆς ἀπ' Ἀγκαίου γεγεννημένης, τοῦ ἀποικίαν στείλαντος. Ταύτης δὲ τῆς εὐγενείας λεγομένης παρὰ τοῖς πολίταις ποιητῆς τις τῶν παρὰ τοῖς Σαμίσις γεγεννημένων Ἀπόλλωνος αὐτὸν εἶναι φησι, λέγων οὕτως·

Πυθαγόραν ἴ, ὃν τίχτε Διὶ φίλῳ Ἀπόλλωνι
Πυθαίς, ἣ κάλλος πλείστον ἔχεν Σαμίων.

Ὅπόθεν δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐπεκράτησεν, ἄξιον διελθεῖν. Μνημάρχῳ τούτῳ τῷ Σαμίῳ ¹¹⁾ κατ' ἐμπορίαν ἐν Δελφοῖς γενομένῳ μετὰ τῆς γυναικὸς ἀδήλως ἔτι κούσης προεῖπεν ἡ Πυθαία

familiarum ad unam stirpem pertinentium solennibus conueniētib; quos ad communis originis memoriam identidem recolendam celebrarent. Quod pro συνόδοι, id feci hac quoque ratione ductus, quod librarii saepius in locis, ubi plura substantiua aliud alio casu efferenda erant, si alterius casum e structurae lege recte posuissent, etiam alterius vel plurium substantiuorum casum eundem perperam ponerent: cuiusmodi negligentiae debetur ὀσμῆς initio huius libri. — Pro μετηγμέναι Ciz. μετιγμέναι. *Kie ss.*

- 9) Μνήμαρχον] Paulo post hoc ipso capite pater Pythagorae rectius dicitur Μνήσαρχος (utrobique Ciz. consentit. *Kie ss.*), prout etiam vocatur a Porphyrio in *Vit. Pyth.*, Laertio et aliis. *Kust.* De diuersis patris Pythagorae nominibus conf. Tiedemann. l. c. p. 215. sqq. Etiam alter Pythagorae filius apud Iamblichum sect. 265. secundum Arc. edit., cui Ciz. accedit, Μνήμαρχος (nam in *Kust.* edit. ibi quoque Μνήσαρχος legitur) vocatur: quam nominis scripturam

Iennesque Samiorum festiuitates indicio sunt. Ex huius igitur Ancaei, qui coloniae conditor fuit, domo et cognatione Mnesarchum et Pythaida, Pythagorae parentes, descendisse aiunt. Hac autem inter populares iactata generis nobilitate, quidam poeta Samius Apollinis eum filium facit, ita canens:

Pythais e Samiis peperit pulcherrima cunctis
Pythagoram Clario, qui Ioui amicus erat.

Vnde vero sermo iste in vulgus dimanarit, relatu non indignum est. Huic Mnesarcho Samio ad mercaturam Delphos cum vxore, nondum manifeste grauida, profecto prae-

non spernendam esse iudicat Bentl. in opusc. philol., p. 188. ed. Lips., quum Festus v. Aemil. narret, fuisse Pythagorae filium nomine *Mamercum*; quod formatum videri e Dorico *Μνάμαρχος*. — Mihi quidem verum patris Pythagorae nomen fuisse videtur doricum *Μνάμαρχος*, pro quo alii, qui doricam dialecto non vterentur, aut *Μνήμαρχος* aut *Μνήσαρχος* dicebant. Sunt enim haec non diuersa nomina, sed diuersae vnus nominis formae. Ceterum nominibus a Tiedemanno collectis adde *Μνησαρχίδης*, quo eum vocauit Philostratus de V. A. L. VIII. p. 333. Conf. Koen. ad Greg. Cor. p. 290. ed. Schaef. *Kiess.*

10) οἰκίας] In Ciz. οἰκείας, ibidem paulo post γεννημένης, Arc. γεγεννημένης. Tum Ciz. στήλαντες. Pro οἰκίας series orationis videtur postulare ἀποικίας et saepe a librariis vocabula capite sunt truncata. *Kiess.*

11) κατ' ἐμπορίαν] Polyb. III, 23. εἰς Σικελίαν — κατ' ἐμπορίαν πλεῖν Ῥωμαίοις ἔξεισι. — Tum Ciz. γενομένων μετὰ τοῖς. *Kiess.*

χρωμένῳ περὶ τοῦ εἰς Συρίαν πλοῦ, τὸν μὲν
 θυμηρόστατον ἔξεσθαι καὶ ἐπικερδῆ, τὴν δὲ
 γυναῖκα κύειν τε ἤδη καὶ τέξεσθαι παῖδας
 12) τῶν πάποτε κάλλει καὶ σοφίᾳ διοίοντα καὶ
 (5) τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει μέγιστον ὄφελος εἰς σύμ-
 6 παντα τὸν βίαν ἐσόμενον. Ὁ δὲ Μνήμαρχος
 συλλογισάμενος, ὅτι οὐκ ἂν μὴ πυθαγόρου
 αὐτῷ ἔχρησέ τι 13) περὶ τοῦ τέκνου ὁ θεός, εἰ
 μὴ ἐξαίρετον πρότερον ἔμελλε περὶ αὐτὸν
 καὶ θεοδώρητον ὡς ἀληθῶς ἔξεσθαι, τότε μὲν
 εὐθύς ἀντὶ Παρθενίδος τὴν γυναῖκα Πυθαΐδα
 μετανόμασεν ἀπὸ τοῦ γόνου καὶ τῆς προφήτι-
 7 ρος· ἐν δὲ Σιδόνι, τῆς Φοινίκης ἀποτεκούσης
 αὐτῆς, τὸν γενόμενον υἱὸν Πυθαγόραν προ-
 ηγόρευσεν, ὅτι ἄρα ὑπὸ τοῦ Πυθίου προηγο-
 ρεύθη αὐτῷ. παραιτητέα γὰρ 14) Ἐπιμενίδης

12) τῶν πάποτε] Sic recte ad marginem codicis Spanhemiani vix doctus emendauerat. Ante enim male legebatur, τὸν πάποτε. Kust. Etiam Ciz. τῶν. Idem paulo post εἰς σύμπαντα, vbi Kust. cum Arc. habet εἰς σ. Kiess.

13) περὶ τοῦ τέκνου ὁ θεός] Kust., περὶ τέκνον ὁ θ.

Arc., περὶ τέκνω θεός Ciz. Idem mox θεοδώρητον atque πυθαΐδαν μετανόμασεν. Kiess.

14) Ἐπιμενίδης] Epimenidem et Xenocratem Meinersius l. c. p. 188. in indice scriptorum ante Aristotelem, qui non nisi obiter de secta Pythagorica mentionem fecerunt, omisit. Eudoxum autem p. 293. auctoritatem Strabonis (p. 778. 827. 842. ed. Almelov.) secutus credulitatis et negligentiae accusat. Cui Wyttenbachius in Bibl. crit. Vol. II. P. VIII. p. 110. ita respondet: „Eudoxi auctoritatem ita leuibus ra-

dixit Pythia, cum responsum de navigatione in Syriam peteret, hanc quidem ad votum lucrosamque fore, vxorem vero iam praegnantem filium parituram, qui omnium, quotquot vnquam vixerunt, pulchritudine et sapientia praestantissimus foret, et humano generi ad omnem vitae rationem quam maxime profuturus esset. Hinc Mnesarchus colligebat, se non interrogantem responsum de filio a deo non accepturum fuisse, nisi singularis illi praecellentia et dona animi plane diuina essent affutura. Et vxorem quidem statim mutato Parthenidis nomine a filio vateque Delphica Pythaidem, ipsumque infantem mox Sidone in Phoenicia natum Pythagoram appellauit, a Pythio scilicet eum sibi praedictum esse significans. Non enim audiendi sunt Epi-

„tiunculis repudiari, mirum nobis accidit. Nam
 „Strabo et aliis multis locis summam ei tribuit au-
 „ctoritatem, nec eum credulitatis et negligentiae ac-
 „cusat iis locis, quos Vir Cl. notauit: qui loci nil
 „habent, quod cum reliqua Strabonis de Eudoxo
 „existimatione conciliari nequeat. Porro apud Iam-
 „blichum V. P. 7. ponitur in iis, qui Pythagorae
 „patrem fecerunt Apollinem: apud Porphyrium 7.
 „prodidit, Pythagoram non solum abstinuisse anima-
 „lium esu, sed ne venatoribus quidem et coquis, id
 „est *laniis*, appropinquasse. Prioris loci, si certa
 „est fides, haec est sententia, vt hoc Eudoxus non
 „e suo iudicio, sed ex opinione vulgari referat.
 „Posterior nil habet absurdi. Sed solet fere V. Cl.
 „vna sententia condemnare scriptores, si quid prodid-
 „derunt, quod ipse non probat.“ *Kiess.*

καὶ Εὐδοξος καὶ Ξενοκράτης, ὑπονοοῦντες, τῇ
 Παρθενίδι τότε μιγῆναι τὸν Ἀπόλλω ¹⁵⁾ καὶ
 κνούσης αὐτὴν ἐκ μὴ οὔτως ἐχούσης καταστή-
 σαι τε καὶ προαγγεῖλαι διὰ τῆς προφήτιδος.
 8 τοῦτο μὲν οὖν οὐδαμῶς ¹⁶⁾ δεῖ προσέειθαι. Τὸ
 μέντοι τὴν Πυθαγόρου ψυχὴν ¹⁷⁾ ἀπὸ τῆς Ἀπόλ-
 λωνος ἡγεμονίας οὐσαν εἴτε συνοπαδὸν εἴτε καὶ
 ἄλλως οἰκειότερον ἔτι πρὸς τὸν θεὸν τοῦτον
 συντεταγμένην καταπεπέμφθαι εἰς ἀνθρώπους,
 οὐδεὶς ἂν ἀμφισβητήσειε τεκμαιρόμενος αὐτῇ
 τε τῇ γενέσει ταύτῃ καὶ τῇ σοφίᾳ τῆς ψυχῆς
 αὐτοῦ τῇ παντοδαπῇ. καὶ περὶ μὲν τῆς γενέσεως
 9 τοσαῦτα. Ἐπεὶ δὲ ¹⁸⁾ ἀνεκομίσθη εἰς τὴν Σά-
 (6) μων ἀπὸ τῆς Συρίας ὁ Μνήσαρχος μετὰ ¹⁹⁾ παμ-
 πόλλου κέρδους καὶ βαθείας περιουσίας, ἱερὸν
 ἐδείματο τῷ Ἀπόλλωνι, Πυθίῳ ἐπιγράψας,
 τὸν τε παῖδα ποικίλοις παιδεύμασι καὶ ἀξιολο-
 γοτάτοις ἐνέταξε, νῦν μὲν ²⁰⁾ Κρεοφίλῳ, νῦν
 δὲ Φερεκύδῃ τῷ Συρίῳ, νῦν δὲ σχεδὸν ἅπασι

15) καὶ κνούσης αὐτὴν ἐκ μὴ οὔτ.] Desid. Heraldus
 in *Animadvers.* in Iamblichum nostrum rectè legendum
 monuit, καὶ κνούσην (voluit κνούσαν. Etiam in Ciz.
 est κνούσης. *Kiess.*) αὐτὴν etc. i. e. *eamque gravidam*
ex non gravida fecisse. Arcerius quamvis et in Ms.
 suo ἐκ μὴ scriptum reperisset, tamen in textu repo-
 suerat, εἰ μὴ, sensu omnino repugnante. *Kust.*

16) δεῖ προσέειθαι] Hoc δεῖ, quod etiam *Iac. Loga-*
nus in *Miscellaneous* observat. crit. nov. in *Auctor. ve-*
teres et recentiores in annum *CIΘICCCXII.* Tom. I. p.
 93. supplendum esse viderat, recepi e *Cd. Ciz. Kiess.*

17) ἀπὸ τῆς Ἀπόλ. ἡγεμονίας οὐσ.] Formula dicendi
 ἀπὸ ἡγεμονίας τινὸς εἶναι, ab aliquo duci, in rarioribus

menides, Eudoxus et Xenocrates, qui suspicantur, tum temporis Apollinem cum Parthenide congressum grauidam ex non grauida fecisse et per Pythiam pronuntiasse, id enim nullatenus admittendum est. Caeterum nemini, qui quidem ex ipsa viri natiuitate et multiplici animi sapientia coniecturam fecerit, dubium erit, quin anima Pythagorae Apollinis subdita imperio, vel perpetim eiusdem dei assécla, vel alio proximiori commercio eidem coniuncta, ad homines delapsa sit. et haec hactenus dicta sint de eius procreatione. Pater vero e Syria cum magnis opibus, quas ex lucro nauigationis illius cumulauerat, Samum rediit Apollini templum cum Pythii inscriptione exstruxit, puerumque variis et optimis disciplinis innutriendum Creophilo, Pherocydi Syrio, omnibusque fere sacrorum

est. — Paulo post *καταπεπέφθαι* Ciz., *καταπέπομφεν* Par. *Kiess.*

18) *ἀνεκομισθή]* Sic rectius Ms. (cum Ciz. *Kiess.*) quam prior Editio, quae habebat *ἀπεκομισθή.* *Kust.*

19) *παμπόλλου]* In Ciz. *παμπόλου.* Ibidem *ἐδείματο* recte pro *ἐδήματο*, quod legitur in edd. Arc. et *Kust.* Paulo post pro *Πυθίου*, quod cum Arc. et *Kust.* tuetur Ciz., e Par. reposui *Πυθίω.* *Kiess.*

20) *Κρεοφίλω]* Par. etiam hic *Κρεοφύλω*, vt paulo post Ciz. cum ed. *Kust.* De Creophilo temere in Pythagorae magistris numerato cf. Tiedemann. l. c. p. 223; *Kiess.*

τοῖς ²¹⁾ τῶν ἱερῶν προῖσταμένοις παραβάλλον
 αὐτὸν καὶ ἐγχειρίζων, ²²⁾ ὡς ἂν καὶ τὰ θεῖα
 κατὰ δύναμιν αὐτάρκως ἐνδιδεαχθῆι. ὁ δὲ ἀνε-
 τρέφετο εὐμορφότατός τε τῶν πρόποτε ἱστορη-
 10 θέντων καὶ θεοπροπέστατος εὐτυχηθεῖς. ἀπο-
 θανόντος τε τοῦ πατρὸς σεμνότατος εὐφροσέ-
 στατός τε ἠϋζάνετο, κομιδῇ τε νέος ἔτι ὑπάρ-
 χων ἐκτροπῆς πάσης καὶ αἰδοῦς ἠξιούτο ²³⁾ ἤδη
 καὶ ὑπὸ τῶν πρεσβυτάτων, ὁφθεῖς τε καὶ
 φθρευξάμενος ²⁴⁾ ἐπέστρεφε πάντας, καὶ ὠτι-
 νιοῦν προσβλέψας θανμαστὸς ἐφαίνετο, ὥστε
 ὑπὸ τῶν πολλῶν εἰκότως βεβαιουῦσθαι, τὸ θεοῦ
 παῖδα αὐτὸν εἶναι. ὁ δὲ ἐπιρῶωννύμενος καὶ ὑπὸ
 τῶν τοιούτων δοξῶν καὶ ὑπὸ τῆς ἐκ θρόνου
 παιδείας καὶ ὑπὸ τῆς φυσικῆς θεοειδείας, ἔτι
 (7) μᾶλλον ἑαυτὸν ²⁵⁾ κατέτεσσεν ἄξιον τῶν πα-

21) τῶν ἱερῶν προῖστ.] Ita recte ed. Kust. et Ciz. Antea male τὸ ἱερῶν προῖστ. Kiess.

22) ὡς ἂν καὶ τὰ θεῖα κ. τ. λ.] Ita insignem huius loci lacunam supplet Ciz. In Par. desunt verba κατὰ δύναμιν, et in Arg. ed. καὶ τὰ θεῖα κατὰ δύναμιν αὐτάρκως ἐνδιδεαχθῆι. ὁ δὲ ἀνετρέφετο. Deinceps Ciz. εὐμορφότατος, quemadmodum etiam in comparatio huius adiectivi nonnunquam peccatum est. v. Schaeff. Mel. crit. p. 9. sq. Kiess.

23) ἤδη καὶ] Male Kusterus post ἤδη interpunxerat commate, quod non melius post πρεσβυτάτων omiserat: nam verba ὑπὸ τῶν πρεσβυτάτων coniungenda sunt cum ἠξιούτο. Obrectus loci sententiam recte cepit. Kiess.

24) ἐπέστρεφε] Prior Editio ἐπέστρεφε (ita etiam Ciz. in quo Reinesius super φ̄ scripsit π̄. Kiess.), et προσβλέψας (etiam Ciz. Kiess.) et θανμαστῶς. quorum lo-

praefectis dedit commendauitque, vt in rebus diuinis etiam pro virili sua satis proficeret. Ille vero ita educatus est, vt nulli cuiuscunque aetatis aut memoriae forma secundus, deoque quam dignissimus feliciter euaderet. Patre dein mortuo nihil sibi ad summam grauitatem temperantiamque fecit reliquum, vt adolescentem natu admodum grandes honorifice reuerenterque colerent; imo visus modo auditusque in se cunctos conuertebat, et quoscunque adspexerat, sui statim admiratione implebat. Hinc euenit, vt multi eum dei filium esse merito asseuerarent. Tanta igitur gloria coniuncta cum studiis a puerili aetate cultis, diuina formae naturalis dignitate fretus magis magisque praesentibus bonis dignum se ostendit. Or-

co ἐπέστρεψε et προσβλέψας et θαυμασιός vel absque Mstorum auctoritate reponendum esse, quis dubitet? *Kust.*

- 25) κατέτασεν] Antea κατέστασεν corrupte. Hic praesentia quidem lectionem Codicis Paris. (quam etiam Ciz. exhibet. *Kiess.*), sed nec sic oratio recte procedit. Quare, sensu exigente, scribendum erit, ἔτι μᾶλλον ἑαυτὸν ἄξιον τ. παρ. προτερημάτων ἀπέφαινε omissa voce κατέτασεν, quae quomodo locum hic habere possit, non video. *Kust.* Magis probanda est ratio a Keenio proposita ad Gregor. Cor. p. 34. ed. Schaeff.: „De ellipsi vocis ἡμέρα omnia peruulgata sunt. Quod in Iamblichō de V. Pyth. p. 7. „coniectando assecutus fueram, ἔτι μᾶλλον ἑαυτὸν καθ' ἑκάστην ἄξιον τῶν παρόντων προτερημάτων ἀποφαίνων, „pro κατέτασεν, vel κατέστασεν, monuit me Cl. Valckenarius margini Ms. Fraequerani quoque adscri-

ρόντων προτερημάτων ἀποφαίνων, καὶ διεκό-
σμι θρησκείαις τε καὶ μαθήμασι καὶ διαίταις
ἐξαιρέτοις, εὐσταθεία τε ψυχῆς ²⁶⁾ καὶ κατα-
στολῇ σώματος, ὧν τε ἐλάλει ἢ ἔπραττεν, εὐδία
καὶ ἀμιμῆτῳ τινὶ γαλήνῃ, μήτε ὀργῇ ποτὲ
μήτε γέλωτι μήτε ζήλῳ μήτε φιλονεικία μήτε
ἄλλη ταραχῇ ἢ προπτεία ἀλισκόμενος, ²⁷⁾ ὡς
δὴ δαίμων τις ἀγαθὸς ἐπιδημῶν τῇ Σάμῳ.
11 Διόπερ ²⁸⁾ εἴτι ἐφήβου αὐτοῦ ὄντος πολλὴ δόξα

„ptum esse.“ At vel sic aut cum Kustero legendum
est ἀπέφαινε, aut post ἀποφαίνων delendum καὶ. *Kiess.*

²⁶⁾ καὶ καταστολῇ] Sic Ms. Antea vero tantum legeba-
tur καταστολῇ, vocula καὶ male ommissa. *Kust.* Rei-
nesius in margine ed. Arc., καὶ στολῇ, i. e. στάσει,
κινήσει. — Post σώματος colon sustuli, et post ἔπραττεν
comma inserui, vt in Ciz. Etiam εὐδία et γαλήνη pen-
dent ex διεκόσμι. *Kiess.*

²⁷⁾ ὡς δὴ δαίμων τις ἀγαθὸς] Qui considerabit, Iam-
blichum non solum fuisse gentilem, sed etiam Ethnicae
religionis antistitem suo tempore primum, non mira-
bitur, eum de Pythagora tam magnifice sensisse et
scripsisse. Nimirum Pythagoram Christo opponere
voluit, quod videret, religionem nostram nulla alia
ratione magis subruī posse, quam si hominibus per-
suaderet, extitisse etiam aliquos inter gentiles, qui
Christum Dominum nostrum tam sanctitate vitae et
doctrinae, quam miraculis non solum aequassent, sed
etiam vicissent. Hoc autem Iamblichi fuisse proposi-
tum, clarius patet ex iis, quae leguntur infra Num. 30.
Ἄλλοι δὲ ἄλλον τῶν Ὀλυμπίων θεῶν ἐφήμιζον εἰς ὠφέλειαν
καὶ ἐπανόρθωσιν τοῦ θνητοῦ βίου λέγοντες ἐν ἀνθρωπίνῃ
μορφῇ φανῆναι τοῖς τότε, ἵνα τὸ τῆς εὐδαιμονίας σωτήριον
ἐνάσμα χαρίσθαι τῇ θνητῇ φύσει. i. e. Alii alium ex
diis Olympicis (Pythagoram) ferebant, qui martalem
vitam emendaturus eiusque commodis consulturus isti se-
culo humana forma apparuerit, vt mortalibus beatitu-
dinis et philosophiae salutare lumen donaret. Habes

nabant illum et religio et doctrina et peculiaris victus ratio, et animi firmitudo, corpusque ad modestiam compositum. In dictis factisque eius comparebat interna quies et inimitabilis tranquillitas: non irae, non risui, non aemulationi aut contentionis studio, aut alii perturbationi et proteruitate unquam vel tantillum indulsit, adeoque tanquam bonus quidam daemon in Samiorum vrbe peregrinabatur. Quapropter eius ad-

hic *Deum humana forma indutum*: quod cum Christiani de Seruatore suo recte praedicarent, Iamblichus id impie ad Pythagoram transtulit. Confer Nostrum infra Num. 92. vbi idem legas. Vti autem Iamblichus Pythagoram, ita Philostratus impostorem Apollonium Tyaneum ob diuinam, qua eum praeditum fingebat, virtutem vltra reliquorum hominum sortem longe euexit: de quo etiam Eunapius religioni nostrae infensissimus tam magnifice sensit, vt dixerit, Philostratum non debuisse opus suum inscribere, *Ἀπολλωνίου βίος*, sed *θεοῦ ἐς ἀνθρώπους ἐπιδημία*, i. e. *Dei ad homines aduentus*: ne acilicet Christo Deo nostro minor videretur. Locus ipse Eunapii exstat in Prooemio libri, quem scripsit de vitis Sophistarum. Adeo verum est, gentilium philosophos, praecipue qui expirante iam gentilismo vixerunt, ob eam, quam dixi, rationem impostores quosdam Seruatori nostro opponere conatos esse. *Kust.* De hac Kusteri opinione vid. Meiners. l. c. p. 258. sqq. Pro *ὡς δέ*, quodd antea legebatur, scripsi *ὡς δὴ*, re ipsa postulante. *Kiess.*

28) ἐτε] Haec vocula, quam habent edd. Arc. et Kust., deest in Ciz. Deinceps Kusterus in textu reliquit *πολλὴ δόξη*, pro quo in Ciz., vt in ed. Arc., est *πολλῆ δόξῃ*, quod non dubitavi mutare in *πολλὴ δόξα*, quum perquam incommode Pythagoras ipse diceretur multa *ἄλλα διακομισθεὶς* et *ἐκφοιτήσας*. Neque fauent

- (8) εἰς τε Μίλητον πρὸς Θαλήν, καὶ εἰς Πριήνην πρὸς Βίαντα διεκομίσθη τοὺς σοφούς, καὶ τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἐξεφοίτησε· καὶ ²⁹⁾ τὸν ἐν Σάμῳ κομήτην ἤδη ἐν παροιμία πολλοὶ πολ-
λαχῶ τὸν νεανίαν ἐπευφημοῦντες ἐξεθείαζον καὶ διεθρούλλουν. ὑποφρομένης δὲ ἄρτι τῆς Πολυκράτους τυραννίδος περὶ ³⁰⁾ ὀκτωκαιδέ-
κατον μάλιστα ἔτος γεγονώς, προορώμενός τε εἰ χωρήσει, καὶ ὡς ἐμπόδιος ἔσται τῇ αὐτοῦ προὔξει καὶ τῇ ἀντὶ πάντων αὐτῷ σπουδαζο-
μένη φιλομαθείᾳ, νύκτωρ λαθῶν πάντας μετὰ τοῦ Ἐρμοδάμαντος μὲν τὸ ὄνομα, ³¹⁾ Κρεο-
φύλου δὲ ἐπικαλουμένου, ὃς ἐλέγετο Κρεοφύ-
(9) λου ἀπόγονος εἶναι, ³²⁾ Ὀμήρου ξένου τοῦ ποι-

datiuis genitiui ἐφήβου αὐτοῦ ὄντος, rationem autem a me praelatam commendant etiam ea, quae sect. 12. leguntur: ὅτι μείζων τε καὶ ὑπερβεβηκυῖα ἦν τὴν προφο-
τήσασαν ἤδη δόξαν. — Tum Ciz. Θαλήν. Kiess.

- 29) τὸν ἐν Σάμῳ κομ.] Auctor Vaticanae Appendicis prouerbium hoc non ad Pythagoram Philosophum, sed ad Pythagoram pugilem Samium refert. Hesychius quoque, v. Ἐν Σάμῳ κομήτας, tradit, falli eos, qui prouerbium hoc de Pythagora philosopho intelligendum esse dicant. Eadem de re controuersia intercessit inter duos viros longe clarissimos et doctissimos, Richardum nempe Bentleium et Henr. Dodwellum; quorum ille in egregia sua Disserat. de Phalaridis Epistolis, p. 52. 53. (p. 179. ed. Lips. Kiess.) prouerbium hoc de Pythagora philosopho eodemque pugile intelligendum esse contendit: Dodwellus vero in Exercit. de aetate Pythag. Philosophi p. 153. et sqq. Pythagoram pugilem, ad quem prouerbium illud spectet, a Pythagora Magno siue philosopho distinguit. Nos nobis non sumimus, vt controuersiam illam inter viros

huc ephēbi insignis celebritas Miletum ad Thaletem, et Priēnem ad Biantem, viros sapientes delata, vrbes etiam circumiectas peragrabat: iamque multi de iuvene proverbium Samii comati passim diulgauerant, eumque sparsis in vulgus laudibus deum fecerant. Postea iam duodeuicesimum annum egressus, cum, quo tenderet tyrannis Polycratis tum primum subnascens, animo prospiceret, et inde aliquod impedimentum suo proposito descendique studio, cui vnice deditus erat, metueret, noctu clam omnibus cum Hermodamante, cui cognomen erat Creophili, eius scilicet nepote, qui olim Homeri poetæ hospes, amicus et in omni-

tam doctos agitatum decidamus. *Kust.* Conf. *Meiners.* p. 323. sqq. *Kiess.*

30) ὀκτωκιδέκατον] Conf. de hoc loco Bentl. in opusc. philol. p. 185. ed. Lips. et *Mahn*s in diatribe de Aristoxeno p. 26. repetita Lipsiae in Thesaur. crit. nov. Tom. I. — In Ciz. vt in ed. Arc. ὀκτώ και δέκατον. Paulo post e Cd. Ciz. retinui, quod etiam Arc. exhibet, τῇ αὐτοῦ προ τῇ αὐτοῦ, quod *Kust.* dedit. Tum ante ἀντι etiam in Ciz., vt in ed. Arc., τῇ, quod *Kust.* habet, deest. — Adverbium μάλιστα recte intellexit *Obrechtus*: vid. *Bastii* ep. crit. p. 37. ed. Lips. *Kiess.*

31) Κροσφύλου) Hunc alii rectius vocant Κροσφίλον, per ω et ι. Vide *Menag.* ad *Laert.* lib. VIII. num. 2. *Kust.*

32) Ὀμήρου ξένου] Haec corrupta sunt, nec vllam prorsus habent ἀκολουθίαν; quae proinde rectius sic legeris: ὅστις Ὀμήρου τοῦ ποιητοῦ ξένος γενέσθαι λέγεται, και φίλος, και διδάσκαλος, etc. ξένος hic sumitur pro eo, qui aliquem hospitio excipit; cuius significationis exempla

ητοῦ γενέσθαι φίλος καὶ διδάσκαλος τῶν ἀπάντων, μετὰ τούτου πρὸς τὸν Φερεκύδην διεπόρθμευσε καὶ πρὸς Ἀναξίμανδρον τὸν φυ-
 12 σικὸν καὶ πρὸς Θαλῆν εἰς Μίλητον. 33) καὶ παραγενόμενος πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἀνὰ μέρος οὕτως ὠμίλησεν, ὥστε πάντας αὐτὸν ἀγαπᾶν, καὶ τὴν φύσιν αὐτοῦ θαυμάζειν καὶ ποιεῖσθαι τῶν λόγων κοινωνόν. καὶ δὴ καὶ ὁ Θαλῆς ἄσμενος αὐτὸν προσήκατο, καὶ θαυμάσας τὴν 34) πρὸς ἄλλους νέους παραλλαγὴν, ὅτι μείζων τε καὶ ὑπερβεβηκυῖα ἦν τὴν 35) προφοιτήσασαν ἤδη δόξαν, μεταδούς τε ὅσον ἠδύνατο μαθημάτων, τὸ γῆράς τε τὸ ἑαυτοῦ αἰτιασάμενος καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν 36) προετρέψατο εἰς

apud alios etiam scriptores occurrunt, quamvis rarius. Suidas quidem clare testatur, ξένος etiam interdum sumi pro ξενοδόκος, quem vide. Homerum autem a Creophilo hospitio quondam exceptum fuisse, praeter alios (v. Platon. Rep. X. p. 350. ed. Ast. Kiess.) aperte tradit Strabó lib. XIV. (Tom. V. p. 526. ed. Tzsch.) Kust: In deprauata huius loci scriptura Ciz. plane consentit cum edd. Arc. et Kust. — Schwarzzius in Suppl. Act. Erud. locum sic emendat: νύκτωρ, λαθῶν πάντας, μετὰ τοῦ Ἑρμοδάμαντος μὲν τὸ ὄνομα, Κρεοφίλου δὲ ἐπικαλουμένου, ὅτι Κρεοφίλου ἀπόγονος ἦν, ὃς ἐλέγετο Ὀμήρου, τοῦ ποιητοῦ καὶ ξένου, γενέσθαι φίλος καὶ διδάσκαλος noctu clāni omnibus cum Hermodamante (hoc erat homini nomen, cognomen autem Creophili, quod a Creophili posteris erat eius, qui Homeri, poetae et hospitis, dicebatur amicus fuisse et doctor omnium rerum) cum hoc, inquam, ad Pherecydem tráiecit. Scilicet multa sunt vocabula loco suo mota in Auctore nostro, vt infra certissimis argumentis demonstrabimus. Haec Schwarzzius: in cuius tamen emendatione hoc offendit, quod infinitivus εἶναι prorsus neglectus est. Hinc locum ita scribere malim: διὰ τὸ Κρεοφίλου ἀπόγονον

bus praeceptor fuisse dicebatur, ad Pherecydem, ad Anaximandrum physicum, et denique Miletum ad Thaletem traiecit: cumque singulis horum alio atque alio tempore ita versatus est, ut omnes eum amarent et ingenium eius suspicerent, suaeque participem philosophiae redderent. Inprimis vero Thales, eo libenter in familiaritatem recepto, admiratus est, quod tanto intervallo post se alios iuvenes relinqueret, famamque de se proditam praesentia sua auget; communicisque, quantum potuit, disciplinis, et senectute corporisque imbecillitate excusata, ut in Aegyptum nauiga-

είναι, Ὁμήρου ξένου, ὃς ἐλέγχο τοῦ παητοῦ γενέσθαι φίλος, κ. τ. λ. *Kiess.*

33) καὶ παραγενόμενος] Hoc καὶ deest in Ciz. Paulo post e Ciz. recepi ἄσμενος pro ἀσμένως, quod Kustex. auctoritate MS. reposuerat pro ἄσμενον, quod est in ed. Arc. Etiam Schwarzius l. c. praefert ἄσμενος. Ita Iamblich. s. 14. οἵπερ ἄσμενοι ἐδέξαντο αὐτόν. *Kiess.*

34) πρὸς ἄλλους νέους] Ita recte Ciz. cum Arc. In Kust. edit. est πρὸς ἄλλους τοὺς νέους. *Kiess.*

35) προφητήσασαν] Sic potius, quam προσητήσασαν, quod prior Edit. habet, scribendum esse, quis non videt? MS. Regius habet, προφητήσασαν, ἢ pro οἱ posito, quod librariis solenne est. *Kust.* In Ciz. vero legitur προφητήσασαν. — Paulo post in Ciz. est μεταδούς τε ὄσον, in Arc. μεταδούς ὄσον, in Kust. μεταδού; ὄσων. Reposuimus ὄσον. *Kiess.*

36) προετρέψατο] In Ciz. προτέψατο. Formam Μέμφειδς pro Μέμφει, quae est in edd. Arc. et Kust., reposui e Ciz., in quo tamen, ut in ed. Arc., non Διοσπόλει, sed solum Διός legitur. Videtur diuisim scribendum esse Διός πόλει. Rittershusius p. 11. coniecit etiam Διοσπολίταις. *Kiess.*

Αἴγυπτον διαπλεῦσαι, καὶ τοῖς ἐν Μέμφιδι καὶ Λιόςπολει μάλιστα συμβάλλειν ἱερεῦσι· παρὰ γὰρ ἐκείνων καὶ ἑαυτὸν 37) ἐφοδιάσθαι ταῦτα, 38) δὲ ἅ σοφὸς παρὰ τοῖς πολλοῖς νομίζεται. οὐ μὴν τοσοῦτων γε προτερημάτων οὔτε φυσικῶς οὔτε ὑπ' ἀσκίσεως 39) ἐπιτετυχηκέναι ἑαυτὸν ἔλεγεν, ὅσων τὸν Πυθαγόραν (10) 40) καθορᾶν. ὥστε ἐκ παντὸς εὐηγγελίζετο, εἰ τοῖς δηλονύμοις ἱερεῦσι συγγένοιτο, θειότατον αὐτὸν καὶ σοφώτατον ὑπὲρ ἅπαντας ἴσθαι ἀνθρώπους.

Κ Ε Φ. γ'.

15 Ἰσφρηθελὺς οὖν παρὰ 1) Θάλασσαν τὰ τε ἄλλα

37) ἐφοδιάσθαι] Sic recte Ciz., in edd. Arc. et Kust. extat ἐφοδιώσασθαι. Sensus est: a quibus et se ipsum tanquam viatico instructum esse eo apparatu etc. Conf. Protrept. p. 348. ubi ἐφοδιαζομένη minus recte interpretatus sum. Vid. de hoc verbo A. Gell. XVII. 12. Kiess.

38) δὲ ἅ σοφὸς] MS. Regius habebat, δὲ ἄσοφος· pro quo δὲ ἅ σοφὸς (viti vere Ciz. Kiess.) rescribendum esse, sensus manifesto suadet. Arcerius, cum in codice MS. quo vsus est, διὰ scriptum inuenisset, eius loco διὸ in sua Editione infeliciter reposuit. Kust.

39) ἐπιτετυχηκέναι] Ita Kust. cum Arc. In Ciz. ἐπιτετυχέναι. Kiess.

40) καθορᾶν] Sic codex MS. At sensus et constructio potius requirunt καθιῶρα· quod etiam vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani notauerat. Kust. Infinitivum καθορᾶν optimi vsus esse, atque Romanos quoque huiusmodi constructionem Graecorum saepe imitando expressisse monuit Schwarzius, haec Ciceronis loca citans: ad Div. VI. 17. Nam sic habetó, beneficiorum magnitudine eos, qui temporibus valuerunt, aut

ret, et maxime sacerdotibus Memphiticis et Diospolitans se dederet, hortatus est. Nam se ipsum quoque ab illis ea collegisse praesidia, quae opinionem singularis sapientiae sibi peperissent: nec tamen se iis a natura et exercitatione dotibus fuisse praeditum; quantis abundare Pythagoram cerneret. Ideoque ex omnibus ei se hoc laetum iam praesagium denuntiare, quod sapientior reliquis mortalibus diuiniorque futurus esset, si cum istis sacerdotibus vitam ageret.

C A P. III.

Praeter alia igitur plurimum quoque

valent, coniunctiores tecum esse, quam me: necessitudine neminem. Pro Ligario c. 1. *Habes igitur, Tubero, confitentem reum, sed tamen ita confitentem, se in ea parte fuisse, qua te, Tubero, qua virum omni laude dignum, patrem tuum.* Haec loca Ciceroniana a Schwarzio allata non omnino similia sunt Iamblicheo, in quo tamen infinitivus retinendus est: nam solet sic infinitivus sequi relatiua in oratione indirecta. Vid. Siebelis. ad Hellen. p. 126. Ita Iamblich. sect. 58. *ὄν καὶ προσονομάζειν φιλόσοφον.* sect. 206. *ἐφ' ὃ τὴν ψυχὴν οὐχ ὀρμῶν.* Huc etiam pertinent loca, ubi *ὄν* sine *διδότι* cum infinitiuo construitur, vt Diod. Sic. IV. 76. *διδότι τὰ κατασπενναζόμενα τῶν ἀγαλμάτων ὁμοιότατα τοῖς ἐμψύχοις ὑπάρχειν.* Conf. Append. ad epist. Bast. ad Boiss. p. 36. etc. Iustin. XI. 3. sub fin. *quod vel ex eo manifestari.* XI. 5. *quibus longa iam satis et matura imperia contigisse, quorumque tempus esse vices excipere melius acturos.* — Pro *ὄσων*, quod Kusterus recte dedit, in Ciz. vt in edit. Arc. est *ὄσων.* *Hiess.*

1) *θάλλω*] Kust. In Ciz. vt in Arc. *θάλλω*, vitiose. — *ὄνοποσις ἀποταξάμενος*, qui vinum valere iussit, qui se

καὶ χρόνου μάλιστα φείδεται, καὶ χάριν
 τούτου οἰνοποσία τε καὶ κρεωφαγία, καὶ ἔτε
 πρότερον πολυφαγία ἀποταξάμενος, τῇ δὲ τῶν
 λεπτῶν καὶ εὐαναδότων ἐδωδῇ συμμετρηθεὶς,
 καὶ τούτου ὀλιγοῦπνίαν καὶ ²⁾ ἐπαγρυπνίαν
 καὶ ψυχῆς καθαρότητα κτησάμενος, ὑγίαν τε
 ἀκριβεστάτην καὶ ἀπαρέγκλιτον τοῦ σώματος,
 ἐξέπλευσεν εἰς τὴν Σιδόνα, φύσει τε ³⁾ αὐτοῦ
 πατρίδα πεπεισμένος εἶναι, καὶ καλῶς οἰόμε-
 νος, ἐκεῖθεν αὐτῷ ῥάονα τὴν εἰς Αἴγυπτον
¹⁴ ἴσεσθαι διάβασιν. Ἐνταῦθα δὲ συμβαλὼν
 (11) τοῖς τε ⁴⁾ Μώχου τοῦ φυσιολόγου προφήταις

vini usu abdicavit. Haec verbi ἀποτάσσεισθαι significa-
 tio non reperitur in scriptoribus classicis, at superioribus
 satis trita est. V. Steph. thes. T. 3. p. 1262. — Pro
 κρεωφαγία, vt recte in edd. Kust. et Arc., in Ciz. est
 κρεοφαγία. Deinceps Ciz. cum Kust. καὶ τούτου. Apud
 Arc. legitur καὶ τούτου, quod iam Scaliger correxit.
Kiess.

2) ἐπαγρυπνίαν] Ita recte Ciz. Verbum ἐπαγρυπνίαν e
 Diod. Sic. 14, 68. Schneider in Lexico suo consigna-
 vit. In edd. Arc. et Kust. legitur vox corrupta ἐπαγρίαν,
 pro qua iam Arcer. et Scaliger ἀγρυπνίαν scribendum
 esse censuerunt. Tum pro ὑγίαν, quod habet Kust.,
 in Arc. et Ciz. est ὑγίαν. *Kiess.*

3) αὐτοῦ πατρίδα] Ita cum Arc. Ciz., αὐτοῦ Kust., qui
 tamen paulo post in loco, cuius eadem est, quae huius
 ratio, αὐτῷ ῥάονα non mutavit. *Kiess.*

4) Μώχου] *Mochi* reddit eruditus interpres. At Schef-
 ferus *Philos. Italic.* c. V. bene monuit, scribendum hic
 esse Μώσχου, et designari a Iamblichō antiquissimum
 illum philosophum Sidonium, cuius Strabo et Sextus
 Empir. mentionem faciunt. Verba Strabonis libro XVI.
 haec sunt: *Εἰ δὲ δεῖ Προσιδωνίῳ πιστεῦσαι, καὶ τὸ περὶ*

sibi profuturam temporis praecipue parsimoniam a Thalete edoctus, et propterea vini carnisque usu omnique ingurgitatione abdicatis, intra tenues facilesque digestu cibos se continuit, et hinc somni modicus ac excitator, tum animae puritatem tum corporis exactissimam et inflexam sanitatem comparavit; atque ita Mileto Sidonem soluit, illam sibi natura patriam esse persuasus, et inde facile in Aegyptum transiturus. Ibi versatus cum prophetis, qui Mochi, naturae interpretis, posterii erant,

τῶν ἀτόμων δόγμα παλαιόν ἐστίν, ἀνδρὸς Σιδονίου Μώσχου, πρὸ τῶν Τρωϊκῶν χρόνων γεγονότος· si vero Posidonio credendum est, antiquum de atomis dogma Moschi est, hominis Sidonii, qui ante Troiani belli tempus vixit. Sext. Empir. Δημόκριτος δὴ καὶ Ἐπίκουρος ἀτόμους ἔλεξαν στοιχεῖα· εἰ μὴ τι ἀρχαιοτέραν ταύτην θετεῖον τὴν δόξαν, καὶ ὡς ἔλεγεν ὁ Στωϊκὸς Ποσειδώνιος, ἀπὸ Μώσχου τινὸς ἀνδρὸς Φοινίκος καταγομένην· Democritus et Epicurus atomos principia dixerunt: nisi haec opinio ponenda sit antiquior, et, ut Stoicus dicebat Posidonius, deducta a Moscho quodam Phoenice. Arcerius etiam quidem Μώσχου vel Μώσχου legendum esse coniecerat, sed nomine illo Mosen designari haud sane verisimiliter staturbat. Kust. Fabricius ad Sextum Empir. p. 621., pluribus veterum scriptorum de hoc philosopho Sidonio antiquissimo mentionem facientium locis allatis, affirmat, in horum omnium scriptorum emendationibus Codicibus constanter Μώχου, non Μόσχου vel Μώσχου nomen huius philosophi legi, nec dubitat, Μώχου vel Μόσχου, ut editi antea Sexti codices praeferebant, nomen ingestum ab iis, qui cum diuino scriptore Moyse eundem facere voluerunt. Add. Tzschucke ad Strab. Tom. VI. p. 340. et Posidonii Rhodii reliquiae doctrinae. Collegit Ian. Bake. p. 177. Kiess.

ἀπογόνοις καὶ 5) τοῖς ἄλλοις Φοινικικοῖς ἱεροφάνταις, καὶ πάσας τελεσθεῖς τελετὰς ἐν τῇ Βύβλῳ καὶ Τύρῳ καὶ κατὰ πολλὰ τῆς Συρίας μέρη 6) ἐξαιρέτως ἱερουργουμένας, καὶ οὐχὶ 7) δεισιδαιμονίας ἕνεκα τὸ τοιοῦτον ὑπομείνας, ὡς ἂν τις ἀπλῶς ὑπολάβοι· πολὺ δὲ μᾶλλον ἔρωτι καὶ ὀρέξει θεωρίας καὶ 8) εὐλαβείας τοῦ μὴ τι αὐτὸν τῶν ἀξιομαθῆτων διαλλάτῃ ἐν θεῶν ἀπορρήτοις ἢ τελεταῖς 9) φυλαττάμενας, προμαϊτῶν τε, ὅτι ἀποικα τρόπον τινὰ καὶ ἀπόγονα τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἱερῶν τὰ αὐτόθι ὑπάρχει, ἐκ τούτου τε ἐλπίσας καλλιόνων καὶ θειοτέρων καὶ ἀκραιφνῶν μεθ' ἑξῆς 10) μνημά-

5) καὶ τοῖς ἄλλοις Φοινικικοῖς] In Ciz. καὶ τοῖς ἄλλοις Φοινικοῖς, recte omisso altero καὶ post ἄλλοις, vbi àb Arc. et Kust. insertum sententiam turbat: hinc deleui. Pro Φοινικοῖς, quod cum Arc. et Kust. etiam Ciz. exhibet, malui cum Kustero Φοινικικοῖς scribere, quam aut cum Scalig. Φοινικίους, aut cum margine Rigalt. Φοινίως. Conf. Sturzii Hellanici fragm. p. 102. *Kiess.*

6) ἐξαιρέτως ἱερουργουμένας] Ita verissime Kusterus in Praefatione scripsit pro ἐξ αἰρέσεως ἱερουργουμένα, quod, vt in edd. Arc. et Kust., etiam in Ciz. extat. Kusteri interpretatio haec est: *inītia, quae praecipue et singulari quādam religione in multis Syriae partibus celebrabantur.* Ἐξαιρέτως et ἐξ αἰρέσεως eodem modo confusa sunt infra apud nostrum c. XXXVI, sect. 265. *Kiess.*

7) δεισιδαιμονίας] In Ciz. θνσιδαιμονίας, ὑπομνίας, πολλοί. Ibidem deinceps ὀρέξει, quod e MS. Regio reuocauit Kust., cuius loco antea male legebatur ὀρίσει. *Kiess.*

8) εὐλαβεία τοῦ μὴ τι] Ita Ciz., quam lectionem etiam Obrechtus expressit. In ed. Arc. εὐλαβείας τοῦ μὴ τι, in Kust. εὐλαβείας ἵνα μὴ τι. Deinceps pro solo verbo ἀξιομαθῆτων, quod habent Kust. et Arc., in Cd. Ciz.

et cum ceteris Phoeniciae hierophantis, cunctisque initiis Bybli et Tyri, ac iis, quae in multis Syriae partibus singulari modo celebrantur, sacrorum cerimonis initiatus est. Id quod non fecit superstitione inductus, ut quis simplicior suspicari possit, sed potius ex amore contemplationis, veritatisque, ne quid ipsum praeteriret, quod in deorum arcanis sacris mysteriisque sciri dignum observaretur. Cum autem iam antea Phoenicum sacra ab Aegyptiis coloniae sabbolisque instar propagata nosset, adeoque pulchriora magisque diuina et illibata in

haec leguntur: ἀξιοθρημάτων δι μαθημάτων. Pro διαλάθη in margine Rigalt. λαθοίη notatum est. Quum vocabulum ἀξιομάθητος admodum suspectum sit, omnem locum sic constituerim: εὐλαβεία τοῦ μὴ τῶν αὐτῶν τῶν ἀξιοθεάτων διαλάθη — φυλαττόμενα. Ambiguam tamen huius loci correctionem facit ambigua vocabuli εὐλαβεία significatio. Nam si εὐλάβεια est *reuerentia deorum*, tum cum genitiuo εὐλαβείας Schwarzii ratio, quam proxima nota attuli, praeferenda est. *Kiess.*

9) φυλαττόμενα] Imo φυλαττιομένων, ut constructio salua sit. Pendet enim a praecedenti ἀξιομαθῆτων. Et mox ὑπάρχει rescripsi pro ὑπάρχοντα, non solum sensu hoc exigente, sed etiam auctoritate codicis MS. *Kust.* Schwarzius suspicatur φυλαττιόμενος, locumque ita vertit: *neque superstitionis causa tale quiddam sustinens, sed potius amore et appetitione contemplationis et pietatis, cauens ne quid ipsum in arcanis deorum sacris aut mysteriis rerum scitu dignarum fugeret, iamque praesciens etc.* *Kiess.*

10) μνημάτων] Ita scribendum est pro μνημάτων. Mendum hoc iam ante etiam deprehenderat Anonymus in annotationibus, quas Arcerius *Castigationibus* suis in Iamblichi *Protrepticon* subiecit. *Kust.* in Praef.

των ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ¹¹⁾ ἀναχθεῖς κατὰ τὰς
¹²⁾ Θάλασσαν τοῦ διδασκάλου ὑποθήκας διεπορ-
 θμεύθη ἀμελλητί ὑπὸ τινῶν Αἰγυπτίων πορ-
 θμέων καιριώτατα προσορμισάντων τοῖς ὑπὸ
 Κάρμηλον τὸ Φοινικικὸν ὄρος αἰγιαλοῖς· ἐν-
 θα ἐμόναζε τὰ πολλὰ ὁ Πυθαγόρας κατὰ τὸ
 ἱερόν· οἵπερ ἄσμενοι ἐδέξαντο αὐτόν, τὴν τε
¹³⁾ ὄραν αὐτοῦ κερδήσαι, καὶ εἰ ἀποδοῖντο,
 15 τὴν πολυτιμίαν προειδόμενοι. ¹⁴⁾ Ἐπεὶ μέντοι,
 (12) κατὰ τὸν πλοῦν ἐγκρατῶς αὐτοῦ καὶ σεμνῶς,
 ἀκολούθως τε τῇ συντρόφῳ ἐπιτηδεύσει ¹⁵⁾ δια-
 τάττοντος, ἄμεινον περὶ αὐτοῦ διατεθέντες,

11) ἀναχθεῖς] Codex MS. ἀγασθεῖς pro voce nihili
 ἀγαθεῖς, quae in priore Edit. reperitur. At nec ἀγα-
 σθεῖς sensui loci huius conuenit: pro quo proinde ἀγαν
 ἡσθεῖς lubens rescripserim. Sic enim sensus erit planus,
 Pythagoram nempe valde laetum secundum Thaletis
 magistri sui praeceptum in Aegyptum traiecisse. *Kust.*
 Schwarzius ita de hoc loco: „Vox nihili ἀγασθεῖς ex
 „ἀγισθεῖς vel ἀγνευθεῖς corrupta esse videtur. Nam
 „quia paulo ante de mysteriis, quibus initiatus erat
 „Pythagoras, sermo fuerat, belle exprobatum abesse in
 „Aegyptum dicitur. Nam ἀγνεύσθαι et similia verba
 „elegantia his in rebus fuisse cum aliunde tum ex
 „Pollione constat. Diis autem consecratum proficisci
 „laudis est et felicitatis haud exiguae. Atque hoc in
 „Pythagora auctor noster praedicat.“ Etiam in Ciz.,
 vt in ed. Arc., est ἀγαθεῖς· at in margine Rigalt. nota-
 tum est ἀναχθεῖς, quod ad veram lectionem ἀναχθεῖς
 deducit, quam auctori reddidimus. *Kiess.*

12) Θάλασσαν] In Ciz. Θαλέω. Tum pro ἀμελλητί in Ciz.
 ἀμελλητητί, in Arc. ἀμελητί. Pro Φοινικικόν scripsi cum
 Kusterō Φοινικικόν. *Kiess.*

13) ὄραν] Post hoc vocabulum videtur excidisse ἄγ.
 Pro αὐτοῦ, quod sequitur, in Ciz. est αὐτοῦ τε. *Kiess.*

Aegypto sibi initia promitteret: Thaletis praeceptoris sui monita secutus, soluit et confestim e Phoenicia eo traiecit portitorum quorundam Aegyptiorum ope, qui ad litus Carmelo Phoenicum monti subiectum opportune appulerant: vbi nimirum Pythagoras saepe in templo solus versabatur. Eum nautae lubentes receperunt, ob formositatem eius lucrum pretiumque ingens, si venundarent, sibi augurati. Veruntamen, cum inter nauigandum animaduernerent, quanta cum continentia grauitateque pro vitae, cui insueuerat, conditione ageret,

14) Ἐπει μέντοι] Sequitur periodus vastae longitudinis, continuata vsque ad finem sectionis 16, in qua tamen praeter interpuncta, male a Kustero posita, pauca erant corrupta. Post ἐπει μέντοι, quae verba sunt vertenda *veruntamen*, posui comma; pro ἀναμνησθέντες e Cd. Par. scripsi ἀναμνησθέντες τε, quo hoc participium cum antecedentibus διατεθέντες et ἐνιδόντες coniungatur, vt cap. V. sect. 21. in simili periodo λογισάμενός τε; verba ἐνέβη, ἐκάθισεν, διέμεινε et κατέδαρθε pendent ex coniunctione ὡς post ἀναμνησθέντες; denique post βραχὺ punctum sustuli, et post θεοῦ colon posui. *Kiess.*

15) διατάττοντος] Nisi vox mendo laborat, subintelligendum est ἐαντῶν, idque vertendum, *cum se componeret*. Alias etiam non inepte legere possis διάγοντος. quam lectionem Obrechtus ob oculos habuisse videtur. *Kust. Schwarzius l. l. p. 358 sq. locum sic emendat: ἐπει μέντοι κατὰ τὸν πλοῦν ἐγκρατῶς αὐτοῦ καὶ σεμνῶς ἀκολούθως τε τῇ συντήρῳ ἐπιτηδεύσει ἐπιτηδεύσει, δηλατάττοντο, ἄμεινον περὶ αὐτοῦ διατεθέντες κ. τ. λ. Veruntamen quum in nauigando modeste ibi et decenter et consuetae virtuti conuenienter se gessisset, reconciliabatur ei et melius in eum erant animati. Verissimum*

καὶ μείζον τι ἢ κατ' ἀνθρώπινην φύσιν ἐνιδόν-
 τεσ τῇ τοῦ παιδὸς εὐκοσμία, ¹⁶⁾ ἀναμνησθέντες
 τε, ὡς προσορμίσασιν εὐθὺς αὐτοῖς ὄφθη κα-
 τιῶν ¹⁷⁾ ἀπ' ἄκρου τοῦ Καρμηλοῦ λόφου,
¹⁸⁾ (ιερώτατον δὲ τῶν ἄλλων δρωῶν ἠπίσταντο
 αὐτὸ καὶ τοῖς πολλοῖς ἄβαστον) σχολαίως τε
 καὶ ἀνεπιστρεπτι βαινῶν, οὔτε κρημνάδους
 τινος οὔτε ¹⁹⁾ δυσβάτου πέτρας ἐνισταμένης,

quidem est, quod addit Schwarzius, nimis saepe factum esse, ut vocabulorum geminandorum excideret alterum (cf. Schaefer. Mel. crit. p. 69. et Praef. ad Anacr. Carm. p. XII. sq. Wyttenbach. Bibl. crit. Vol. II. P. II. p. 65.), eius tamen ratio ut nostro loco minime probari potest, ita multo probabilius cum Kust. scribitur *διάγοντος. Kiess.*

16) ἀναμνησθέντες] Ne oratio sit ἀνακόλουθος, scribendum est ἀνεμνήσθησαν. Nullum enim aliud deinceps sequitur verbum, ad quod participia illa praecedentia, διατεθέντες, et ἐνιδόντες, referri possint. Kust. Non opus est hac correctione. Pro εὐκοσμίᾳ in Ciz. est εὐκοσμίαν. Kiess.

17) ἀπ' ἄκρου τοῦ Καρμηλοῦ λόφου] Hoc loco Iamblichus Carmelitae quidam abutuntur ad persuadendum aliis, Pythagoram etiam fuisse Carmelitam. Aiunt enim, ordinem suum ab ipso Elia, qui Pythagora utique antiquior fuit, institutum, a monachis siue eremitis in monte Carmelo degentibus continua successione per plura secula propagatum fuisse: cumque ordo iste sanctitatis fama celebris fuerit, Pythagoram ad montem Carmelum accessisse, ut sacris eius initiaretur. Sane, Philippus Tessiere Carmelita, annō 1612. Biteris in provincialis ordinis sui conventu, coram urbis eiusdem Episcopo, non dubitavit inter alias *Historiae Carmelitanae theologice propugnandae Theses* etiam hanc proponere: *Valde esse probabile, Pythagoram Philosophum etiam fuisse Carmelitam, sicut discipulos suos instituisse, ut vitam, conversatione, et vestitu discipulos*

iam aliter erga ipsum animati, et in pueri modestia aliquid homine maius notantes, memoriaque repetentes, vt ex insperato appellentibus apparuisset, cum a summo Carmeli vertice, quem prae aliis montibus sacrum vulgoque inaccessum nouerant, lento gradu et nunquam respiciens descenderet, nullo praecipitio, vel etiam inuio saxo eum

Eliae omnino referrent. Sed hanc sententiam nullo rationis nixam fundamento merito refellit Papebrochius in *Responsione ad R. P. Sebastianum a S. Paulo*, Part. II. Artic. XVI. vbi prolixè de hoc argumento agitur. *Kust.*

- 18) *ἱερώτατον δὲ τῶν ἄλλων ὄρ. ἦπ.]* Sic recte MS. Paris. In Editione vero Arcerii corrupte legitur, *ἱερω δὲ τῶ τῶν ἄλλων ὄρων ὀπίσταντο. αὐτὸ καὶ πολλοῖς ἄβατον.* *Kust.* Etiam in Ciz. ante *πολλοῖς* deest *τοῖς. Κίεσσ.*
- 19) *δυσβάτου]* Pessime antea legebatur *εὐρόατου*: pro quo *δυσβάτου* auctoritate codicis MS. reposui. *Kust.* Consentit Ciz. in *δυσβάτου*. At Schwarzius l. l. monet, particulas *οὐδὲ* esse disiunctivas, nomina autem *τοῦ κρημνώδους* et *τοῦ δυσβάτου* seiungi non posse, quia, quum de montibus dicantur, vnum idemque signent, si rem spectes. Nam praecipitia loca montium impedita esse ad eundem, et loca montium difficilia itu esse ea, quae praecipitium aliquod obiciant. Ergo vt disiunctio locum habere possit, hic vir doctus legere mauult *εὐβάτου*, hoc quidem modo: *οὐδὲ κρημνώδους τινός, οὐδὲ εὐβάτου πέτρας ἐπισταμένης, non obstantē nec praecipiti petra vlla, nec leui ac facili.* Vnde Schwarzius *οὐδὲ* adsciuerit, quum vbiuis legatur *αὐτῆς*, ignoro; sed eius *κρίσιν* inanem esse, in promptu est, quum omnia quidem *κρημνώδη* sint *δυσβάτα*, at non contra omnia *δυσβάτα* item *κρημνώδη*, neque *πέτρα εὐβάτος* obstat eunti. *Δυσβάτος* idem est quod *τραχύς*, quod cum *κρημνώδης* conianxit Herodian. VI, 5. 5. *τὰ τῆς χώρας ὄρη, τραχύτατά τε ὄντα καὶ κρημνώδηστατα.* *Κίεσσ.*

καὶ ἐπιστὰς τῷ ὁκάφει, μόνον τε ἐπιφθεγξά-
 (13) μενος, ²⁰⁾ εἰς Αἴγυπτον ὁ ἀπόπλους; κατανευ-
 σάντων αὐτῶν, ἐνέβη καὶ σιωπῇ ἐκάθισεν, ἔν-
 θα μάλιστα οὐκ ἔμελλεν αὐταῖς ἐμπόδιος ἔσε-
 16 σθαι ναυτιλλομένοις παρ' ὄλον τὸν πλοῦν, ἐφ'
 ἑνός τε καὶ τοῦ αὐτοῦ σχήματος διέμεινε δύο
 νύκτας καὶ τρεῖς ἡμέρας μῆτε τροφῆς, μῆτε
 ποτοῦ μετασχῶν, μῆτε ὕπνου, ὅτι εἰ μὴ λα-
 θῶν ἅπαντας, ὡς εἶχεν ἐν τῇ ἐδραία καὶ ἀσα-
 λεύτῳ ἐπιμονῇ κατέδαρθε βραχύ, ²¹⁾ καὶ ταῦ-
 τα ²²⁾ διηνεκοῦς καὶ σεσυρμένου παρὰ προσ-
 δοκίαν, εὐδυτενοῦς τε συμβάντος αὐτοῖς τοῦ
 πλοῦ, ὡδάν τινος παρουσία θεοῦ πάντα συν-
 τιθέντες τὰ τοιαῦτα καὶ ἐπισυλλογιζόμενοι,
 δαίμονα θεῖον ὡς ἀληθῶς ἐπέισθησαν. σὺν
 αὐτοῖς ἀπὸ Συρίας εἰς Αἴγυπτον μετιέναι, καὶ
 τὸν τε πρόσλοιπον εὐφημώτατον πλοῦν διεξί-
 νυσαν, καὶ σεμνοτέροις, ²³⁾ ἥπερ εἰώθεσαν,
 ὀνόμασί τε καὶ πράγμασιν ἐχρήσαντο πρὸς τε
 ἀλλήλους καὶ πρὸς αὐτὸν, μέχρι τῆς εὐτυχε-
 στάτης συμβάσης αὐτοῖς καὶ ἀκυμάντου

20) εἰς Αἴγυπτον] Gisb. Cuper. Observat. lib. III. c. III.
 p. 269. et Scaliger censent, legendum esse: εἰ εἰς Αἴ-
 γυπτον. At facile earemus particula interrogatiua, quum
 interrogatio, quae in his verbis inest, vocis modula-
 tione satis indicaretur. *Kiess.*

21) καὶ ταῦτα] Puto excidisse μετὰ, vt legendum sit,
 καὶ μετὰ ταῦτα. Sic enim sensus omnino erit planus.
Kust. Nihil est addendum, neque audiendus Schwarz-
 zius, καὶ ταῦτα interpretans *interea*, nisi scribere vo-
 luerit *praeterea*. *Kiess.*

morante; utque, cum ad scapham venisset, nihil aliud dixisset, quam, *in Aegyptum cursus est?* et annuentibus ipsis nauem conscendisset, tacitusque toto navigationis tempore consedisset, ubi ministeriis nautarum nihil impedimenti esset allaturus, mansissetque in eodem habitu duas noctes tri-duumque integrum, non cibum, non potum, non somnum capiens, nisi forte cunctis non aduertentibus, uti erat in sede sua constanter compositus immotusque, paulisper dormitauisset, quumque adeo praeter expectationem continuo nec interrupto tractu rectus ipsis cursus esset, quasi deus aliquis praesens interuenisset: haec omnia inter se nautae comparantes concluderunt, daemonem vere diuinum secum in Aegyptum e Syria transire: vnde male ominatis verbis abstinentes, quod reliquum fuit navigationis, absoluerunt, et sermone factisque vsi sunt tum inter se, tum erga ipsum, honestioribus, quam solebant, donec feliciter per summam maris tranquillitatem ad

22) *διηκεοῦς*] Ita Kust., in ed. Arc. et Ciz. *διηκεῶς*. Pro *εὐθυτεροῦς* Heraldus coniecit *κατὰ νοῦν*, sine causa, recte censente Reinesio in margine Cod. Ciz. Paulo post Ciz. *συντεθέντες*. *Kiess.*

23) *ἤπερ*] In edd. Arc. et Kust. vitiose *ἔπερ*, in Ciz. *ἤπερ*. Notauit illud editionum vitium etiam Schwarzius. *Kiess.*

24) παρόδου εἰς τὴν Αἰγυπτίαν ἦονα τοῦ σκά-
 17 φους προσοχῆς. Ἐνθα δὲ ἐκβαίνοντα 25) ὑπε-
 (14) ρείδαντες σεβαστικῶς ἅπαντες καὶ διαδεξά-
 μνοι 26) ἐκάθισαν ἐπὶ καθάρωτάτης ἄμμου,
 καὶ αὐτοσχέδιον τινα βωμὸν πρὸ αὐτοῦ πλά-
 σαντες, 27) ἐπικινήσαντες τε ὅσων εἶχον ἀκρο-
 δρύων, οἷον ἀπαρχάς τινας κατακτιθέμενοι τοῦ
 φόρτου μεθάρμισαν τὸ σκάφος, ὅπουπερ καὶ
 πρόκειται αὐτοῖς ὁ πλοῦς. ὁ δὲ διὰ τοσὴνδε
 αἰτίαν ἀτονώτερον τὸ σῶμα ἔχων οὔτε πρὸς
 28) τὸν ἀποβιβασμὸν καὶ τὴν 29) τῶν ναυτῶν

24) παρόδου] Haec vox videtur loco suo mota esse et
 ponenda post συμβάσης αὐτοῖς· vt totus locus sic lega-
 tur: μέχρι τῆς εὐτυχεστάτης συμβάσης αὐτοῖς παρόδου καὶ
 ἀνυμάντιον εἰς τὴν Αἰγυπτίαν, etc. Nisi enim sic statuas,
 vox παρόδου omnino erit superuacanea, nec locum hic
 habere poterit. Kust. Schwarzius locum sic emendat:
 ὀνόμασι τε καὶ πράγμασιν ἐχρήσαντο πρὸς τε ἀλλήλους καὶ
 πρὸς αὐτὸν, εὐτυχεστάτης συμβάσης αὐτοῖς καὶ ἀνυμάντιον
 παρόδου μέχρι τῆς εἰς τὴν Αἰγυπτίαν ἦονα τοῦ σκάφους
 προσοχῆς· et honestioribus quam consueuerant, et vocibus
 et negotiis vti coeperunt cum inter se tum ad ipsum,
 transitu eis prospero et tranquillo oblato, usque dum
 nauicula ad littus Aegypti esset appulsa. Codex Ciz.
 praebet πάροδον, quod disiungendum videtur in παρ
 ὄδον, et intelligi potest aut per cursum, dum nauigabant:
 aut praeter cursum, postquam cursum per mare peregre-
 rant. Forsitan tamen huius loci vitium inest in προσοχῆς.
 Nam quanquam προσέχειν saepius dicitur de nauium ap-
 pulsione, substantiuum tamen προσοχή hac significatione
 praeter hunc locum vix occurrit. Hoc si recte ponitur,
 videri potest in προσοχῆς latere πρὸς ὄχθην, quibus ver-
 bis e margine in textum translatis et deprauatis libra-
 rius aliquis verba εἰς ἦονα explicauerit. Denique παρό-
 δου interpretamentum esse potest substantiuū προσοχῆς
 rariori significatione h. l. usurpati. Quae ratio omnium
 maxime probabilis. Kiess.

littora Aegypti nauem applicuerunt. Ibi vero exscendentem alternis exceptum manibus honorifice naui extulerunt, et postquam illum in purissima arena collocassent, tumultuariam coram eo aram congesserunt, eaque fructibus arboreis pro praesenti copia cumulata, et mercis, quam vehebant, primitiis appositis, inde proVecti eum, quem antea destinauerant, portum petiuerunt. Ille vero tam longo ieiunio imbecillior nec cum e nauī a nautis exponeretur et suble-

25) ὑπερλείσαντες] Sic MS. (etiam Ciz. *Kiess.*), cuius loco antea minus recte legebatur ὑπολείσαντες. Ὑπερλείσαντες autem veram esse lectionem, vel ex iis patet, quae paulo post sequuntur, τὴν τῶν ναυτῶν ὑπερλείσαν, etc. *Kust.*

26) ἐκάθησαν] Ciz. ἐκάθησαν. *Kiess.*

27) ἐπιπνήσαντες] Est vox Lexicis ignota et mihi merito suspecta: pro qua proinde nullus dubitem rescribere, ἐπιπνήσαντες, i. e. cum accumulassent, ab ἐπιπνῶ vel ἐπιπνῆ, quae est vox nota et ab optimis quibusque scriptoribus tam in prosa quam ligata oratione vsurpata. Vide Suidam ἢ ἐπιπνήσαντες. *Kust.* Etiam Ciz. ἐπιπνήσαντες at in margine Cod. Spanhem. notatum est ἐπιπνήσαντες, vnde conicias, legendum esse ἐπιπνήσαντες ab ἐπιπνῆω. — Pro ὄσον Arc. habebat ὄσων, quod Scaliger correxit. — Ante οἶον in Ciz. vt in ed. Arc. deest καί. Deinceps Ciz. μεθώρησαν et ἀσιτία. *Kiess.*

28) τὸν ἀποβεβασμὸν] Substantiuum δ ἀποβεβασμός, quo lexica Stephani et Schneideri carent, idem significat, quod verbum τὸ ἀποβιβάζειν. *Kiess.*

29) τῶν ναυτῶν] Sic recte MS. At prior Editio τῶν ἀντῶν, nullo omnino sensu. *Kust.*

ὑπέρεισιν καὶ χειραγωγίαν ³⁰⁾ ἠναντιώθη τότε, οὔτε ἀπαλλαγέντων ἀπέσχετο ἐπιπολὺ τῶν παρακειμένων ἀκροδρύων, ἀλλὰ ἐφαπαμένως χρησίμως αὐτῶν καὶ ὑποθρέψας τὴν δύναμιν, εἰς τὰς ἐγγύς ³¹⁾ διέσωσε συνοικίας, τὸ αὐτὸ ἦθος ἐν παντὶ ἀτάραχον καὶ ἐπιεικὲς διαφυλάττων.

K E Φ. δ.

18 ¹⁾ Ἐκεῖθ' ἐν τε εἰς πάντα ἐφοίτησεν ἱερα
(15) μετὰ πλείστης σπουδῆς καὶ ἀκριβοῦς ἐξετάσεως, θαυμαζόμενός τε καὶ στεργόμενος ὑπὸ τῶν συγγενόμενων ἱερέων καὶ προφητῶν, καὶ ἐκδιδασκόμενος ἐπιμελέστατα περὶ ἐκάστου, οὐ παραλείπων οὔτε ἀκούσασθαι τῶν, καὶ ἑαυτὸν ἐπαινουμένων οὔτε ἄνδρα τῶν ἐπὶ συνέσει γνωριζομένων ²⁾ οὔτε τελετὴν τῶν ὅπωςδὴποτε

30) ἠναντιώθη] Prior Editio male ἠναντιώθη in cuius locum veram lectionem ex MS. reposui. Sensus enim est, Pythagoram, quod propter longam inedia[m] corpore esset infirmo et imbecilli, non repugnasse nautis, qui ipsum ad exscensum ex naui faciliorem reddendum, manibus suis leuatum in terram exponere volebant. Hoc cum omnino clarum sit, miroq[ue] eruditum Obrechtum in versione sua, alioq[ue] accuratissima, priorem lectionem ναυτιώθη, quae procul omni dubio corrupta est, prae altera illa amplexum esse. Vertit enim *nausea correptus est*. Sed quis mortalium ab erroribus prorsus immunis est? *Kust.* Huic notae Kusterus in *Praefat.* alia addidit, mendum, inquit, huic contrarium occurrere apud Phrynichum in Ecloga Dict. Attic. p. 32. vbi sic legitur: Μεθοδάκιπλα ἠναντίασα τοῦτο ἀκούσας τοῦνομα. Nunnesius, vir sane doctissimus, τὸ ἠναντίασα illic vertit *repugnari*, quasi ab ἐναντιῶν: quam tamen vocem Hellas ignorat. Tu absque cunctatione

varetur atque manu duceretur, tum aduersatus est, nec post eorum discessum se diutius a fructibus abstinuit, quin sumeret, quod alendis viribus esset. Inde ad vicina habitacula incolumis peruenit, habitu oris tranquillo modestoque semper sibi similis.

C A P. IV.

Inde obiens omnia templa maximum studium examenque accuratum impendit, prophetas et sacerdotes, quibus vsus est, in sui amorem admirationemque excitauit, et singulis exacte perceptis non praetermisit, quin etiam cognosceret, quidquid sua aetate celebre foret, siue viri essent sapientia nobiles, siue initia quomodocunque culta:

rescribe, ἐναντία, a νατιῶν, nauſeare vel nauſeam sentire. Mens enim Phrynichi est, vocem μεσοδάτυλα a puriore Atticismo adeo abhorrere, vt nauſeam quasi sibi creet, quoties eam audiat vel legat. Sic idem pag. 58. verbum σικχάλνομαι ait esse νατιῶς ἄξιον, id est, nauſea dignum: ob eandem scilicet causam. Simili sensu vocem νατιῶν accepit elegantissimus et lepidissimus Lucianus in *Rhetor. praesept.* p. 322. Edit. Amstelod. vbi inquit, ὡς νατιῶν ἔπαντας ἐπὶ τῷ φορτικῷ τῶν ὀνομάτων, id est, vt nauſea omnes afficiantur a frigidis et ineptis vocibus.

31) διέσωσε] Imo διεσώθη, i. e. incolumis peruenit. Vel subintelligendum est, ἰαντόν. *Kust.*

1) Ἐκεῖθεν τε] Ita *Kust.* cum *Arc.*, sed *Ciz.* ἐκεῖθεν δέ. Idem paulo post συγγινομένων pro συγγινομένων, quod habet *Kust.* cum *Arc.* *Kiess.*

2) οὔτε τελετήν τῶν ὀπωσθήποτε] Ita *Kust.* et *Arc.* In *Ciz.* et *Par.* οὐ τελετήν ἔπον δὴ ποτε. *Kiess.*

τιμωμένων, οὔτε τόπον ἀθεώρητον, εἰς ὃν ἀφι-
κόμενος ᾤηθη τι περιττότερον εὑρήσειν. ὅθεν
πρὸς ἅπαντας τοὺς ἱερέας ἀπεδήμησεν, ὠφε-
λούμενος παρ' ἑκάστῳ, ὅσα ἦν σοφὸς ἕκαστος.
19 3) Δύο δὴ καὶ εἴκοσι ἔτη κατὰ τὴν Αἴγυπτον
ἐν τοῖς ἀδύτοις διετέλεσεν ἀστρονομῶν καὶ γεω-
μετρῶν καὶ μνούμενος οὐκ ἐξ ἐπιδρομῆς, οὐδ'
ὡς ἔτυχε, πάσας θεῶν τελετάς, ἕως 4) ὑπὸ τῶν
τοῦ Καμβύσου αἰχμαλωτισθεῖς εἰς Βαβυλῶνα
ἀνήχθη, κακεῖ τοῖς Μάχοις 5) ἀσμένοις ἀσμε-
νος συνδιατρίψας καὶ ἐκπαιδευθεῖς τὰ παρ'
αὐτοῖς σεμνὰ καὶ θεῶν θρησκείαν ἐντελεσά-
την ἐκμαθῶν, ἀριθμῶν τε καὶ μουσικῆς καὶ
τῶν ἄλλων μαθημάτων ἐπ' ἄκρον ἔλθων παρ'
αὐτοῖς, ἄλλα τε δώδεκα 6) συνδιατρίψας ἔτη,
εἰς Σάμον ὑπέστρεψε περὶ ἕκτον πού καὶ πεν-
τηκοστὸν ἔτος ἤδη γεγονώς.

(16)

Κ Ε Φ. ε.

20 Ἀναγνωρισθεῖς δὲ ὑπὸ τινῶν πρεσβυτέρων,
καὶ οὐκ ἔλαττον ἢ πρόσθεν θαυμασθεῖς (καλ-
λίων τε γὰρ καὶ σοφώτερος καὶ θεοπρεπέστερος

3) Δύο δὴ καὶ εἴκ.] Locum hunc ad examen reuocat, et
cum chronologicis rationibus minus bene conuenire
ostendit Illustris Bentleius in Dissert. de Phalar. Epist.
p. 69. (p. 189. ed. Lips.) quem ut Lector adeat suadeo.
Kust.

4) ὑπὸ τῶν τοῦ Καμβύσου] Sic Kust. et Arc. In Ciz.
et Par. ὑπὸ τῶν σὺν Καμβύσῳ. Kiess.

5) ἀσμένοις ἀσμενος] Hanc lectionem recepi e Cd. Ciz.,

nec loca inuisere abnuebat, in quibus se inuenturum aliquid amplius putauerat. Qua de causa ad omnes profectus est sacerdotes, apud quemque horum cum fructu eruditus in ea, quam quisque tradebat, disciplina. Ita viginti duo anni in Aegypto absumti, dum in adytis templorum astronomiam, geometriam, et omnium deorum initia non pertransennam, aut perfunctorie addidit, donec a Cambysis milite inter captivos Babylonem abduceretur, vbi cum Magis lubentibus ipse lubens versatus illorum studia religionemque perfecte imbibit, et numerorum musicaeque artis et aliarum disciplinarum fastigium assecutus post annos duodecim Samum rediit, iam circiter sexaginta annos natus.

C A P. V.

Ibi a quibusdam senioribus agnitus non minus quam antea in admiratione fuit. Videbatur enim a peregrinatione plus pulchritudinis et sapientiae, maioraque diuinitatis

candemque expressit Obrechtus. Kusterus de hoc loco haec monet: „Malim ἄσμενος (pro ἀσμένους), i. e. libens. Vel dicendum est, post ἀσμένους excidisse „ἄσμενος, vt legatur, τοῖς μάγοις ἀσμένους ἄσμενος συνδιατρέψας, etc.“ Cd. Par. pro ἀσμένους habet ἄσμενα. Kiess.

6) συνδιατρέψας] Ita Kust. cum Arc. In Ciz. est προσδιατρέψας. Kiess.

αὐτοῖς ¹⁾ ἐφάνη), παρακαλούσης αὐτὸν δημο-
 σία τῆς πατρίδος ὠφελεῖν ἅπαντας καὶ μετα-
 διδόναι τῶν ἐνθυμίων, οὐκ ἀντιτείνων τὸν τῆς
 διδασκαλίας τρόπον συμβολικὸν ποιεῖν ἐπεχεί-
 ρει, καὶ πάντη ὅμοιον τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ διδά-
 γμασι, καθ' ἃ ²⁾ ἐπαιδεύθη, εἰ καὶ μὴ σφόδρα
 προσίεντο τὸν τοιοῦτον τρόπον οἱ Σάμιοι, μηδὲ
 ἀρμονίως, καὶ ὡς ἐχρῆν, προσεφύησαν αὐτῷ.
²⁾ Μηδενὸς οὖν αὐτῷ ³⁾ προστρέχοντος, μηδὲ
 γνησίως ὀρεγομένου τῶν μαθημάτων, ⁴⁾ ἃ τοῖς
 Ἑλλήσιν ἐνοικίζειν παντὶ τρόπῳ ἐπειρᾶτο, μὴ
 περιφρονῶν, μηδὲ ὀλιγωρῶν τῆς Σάμου, διὰ
 τὸ πατρίδα εἶναι, γεῦσαι τε πάντως βουλόμε-
 νος τῆς τῶν μαθημάτων καλλονῆς τοὺς πα-
 τριώτας, εἰ καὶ μὴ ἐκόντας, ⁵⁾ ἀλλ' οὖν ἐπι-

1) αὐτοῖς] Hoc pronomen, quod habent edd. Arc. et Kust., deest in Ciz. Ibidem paulo post pro ἐνθυμίων, quae est lectio Arc. et Kust., legitur ἐνθυμίων, aequè bene. Ibidem denique διδασκαλείας et ἐπιχειρεῖ, vbi Arc. ἐπιχειρεῖ. Kiess.

2) καθ' ἃ ἐπαιδεύθη] Prior Edit. male, κατ' ἐπαιδεύθη: pro quo Rittershusius in notis ad Malchum de Vit. Pyth. p. 60. et Schefferus de Philos. Ital. p. 25. emendant, καθ' ἃν' respicientes scilicet ad praecedens τρόπον. Sed nos repraesentauimus hic lectionem codicis MS. quae vtiq̄ue recte se habet. Kust. In margine Cod. Spanhem. notatum est καθά, quod etiam in Cd. Ciz. extat; idque et ipsum locum hic habere potest; nam διδάγματα sunt instituendi modi. Kiess.

3) προστρέχοντος] Antea minus recte (etiam in Ciz. Kiess.), προτρέχοντος. Desider. Heraldus Animaduers. in Iamblich. cap. III. legendum potius suadet, προσέχοντος: quod non displicet. Kust. Idem margini Cd. Ciz. adscripsit Reinesius. Kiess.

argumenta domum reportasse. Ideoque patria publice illum inuitavit, vt omnibus participatione inuentorum suorum prodesse vellet. Nec renuebat ille: sed viam docendi per symbola ingredi coepit eodem modo, quo ipse in Aegypto doctus erat, quamuis Samii hanc docendi rationem minus amplecterentur, neque satis promte, vt par erat, eius lateri adhaerescerent. Vtut igitur nemo docenti accederet, nemo sincere satageret proficere in disciplinis, quibus omni modo inter Graecos domicilium statuere annitebatur, non tamen Samum, eo quod patria sibi esset, contemnere, curamque eius abüicere sustinuit, quin ciuibus suis vel inuitis aliquem pulcerrimarum artium gustum daret.

4) ἂ τοῖς Ἑλλησιν ἐνοικ.] Sic locum hunc ante mutilum ex codice MS. (consentiente Ciz. *Kioss*.) supplenuimus. In priore enim Edit. legitur, τῶν μαθημάτων αὐτοῖς ἐνοικίσειν· nullo omnino sensu. *Kust.*

5) ἀλλ' οὐν] Particula haec connexionis loco huic non quadrat, sed potius τοιγαροῦν, vel οὐκουν. Deinde, quae sequuntur, commodius sic legerentur, ἐπινοία καὶ μεθόδῳ τοιαύτη ἐχρήσατο. παρατηρήσας. Vide, Lector, et attende. *Kust.* Longe a vero aberravit Kusterus, non videns, non post ἐκόντας, sed demum post μεθόδῳ, vt in Ciz., interpungendum esse. Attigimus hunc locum ad Protrept. p. 19. Quemadmodum hic praecedente εἰ μὴ sequitur ἀλλ' οὐν, ita apud Isocratem in Archidam. sect. 27. ed. Lang. p. 196. et in Aesop. fab. I. extr. e cod. Aug. ἀλλ' οὐν γε. Schwarzius omnem locum sic constituit: γεῦσαι μὲν πάντως ἐβούλετο τῆς τῶν μαθημάτων καλλονῆς τοὺς πατριώτας, εἰ καὶ μὴ ἐκόντας, ἀλλ' οὐν ἐπινοία καὶ μεθόδῳ. Παρατηρήσας οὐν εὐ-

(17) νοία καὶ μεθόδῳ παρατηρήσας εὐφυῶς τινὰ καὶ εὐκινήτως ἐν τῷ γυμνασίῳ σφαιρίζοντα τῶν φιλογυμναστούντων ⁶⁾ μὲν καὶ σωμασκούντων, πενήτων δ' ἄλλως καὶ ἀπορωτέρων, ⁷⁾ λογιζάμενός τε, ὅτι εὐπειθῆ ἔξει, εἰ τὰ ἐπιτήδεια ἔκπλεά τις αὐτῷ ἀμεριμνοῦντι παρέχοι, προσκαλεσάμενος μετὰ τὸ λουτρὸν τὸν νεανίαν, ἐπηγγείλατο αὐτάρκη αὐτῷ ἐφόδια εἰς τὴν τῆς σωμασκίας ὑποτροφὴν καὶ ἐπιμέλειαν διηνεκῶς παρέξειν, ⁸⁾ εἰ διαδέξαιτο αὐτοῦ καταβραχὺ τε καὶ ἀπόνως ἐνδελεχῶς τε, ὥστε μὴ ἀθρόως φορτισθῆναι, μαθήματά τινα, ἃ παρὰ βαρβάρων μὲν ἐξέμαθεν αὐτὸς νέος ὢν, ἀπολείπει δ' αὐτὸν ταῦτα ἤδη διὰ τὸ γῆρας καὶ τὴν ²² τούτου ἀμνημοσύνην. Ὑποσχομένου δὲ τοῦ νεανίου καὶ τῆ τῶν ἐπιτηδείων ἐλπίδι ὑπομείναντος, ⁹⁾ εἰς τὴν δι' ἀρετῶν μάθησιν καὶ

φυῶς τινὰ etc. Particulam οὖν, quae ob ignorantiam librarii exciderit, post παρατηρήσας repetiit. Hoc sane necessarium esset, si ἐβούλετο, quod exhibet editio Kusteri, vera esset lectio. Sed pro illo imperfecto in ed. Arc. et Cd. Ciz. legitur βουλόμενος, et pro γεῦσαι μὲν, quod vnde Kusterus assumserit, non indicavit, in ed. Arc. γεῦσαι τε, in Ciz. γεύσεται. Quamobrem Arcerii lectionem, auctoritate Cd. Ciz. confirmatam, reuocavi. Obrechtus omnem locum liberius interpretatus est. — Ad εὐφυῶς καὶ εὐκινήτως conferri potest hic locus Ciceron. de Orat. III, 52. Qui utuntur armis aut palaestra, non solum sibi vitandi aut feriendi rationem esse habendam putant, sed etiam ut cum venustate moveantur. Kiess.

6) μὲν] Cd. Ciz. μετὰ, quae confusio creberrima est in hoc codice. Kiess.

Quare technam huiusmodi methodumque commentus est. Vidit nempe iuuenem quendam palaestrae corporisque exercitiis deditum, sed pauperem et cum re angusta domi colluctantem, [in gymnasio apte facileque pila ludere. Hunc sibi dicto audientem fore reputabat, si ei de paupertate securo vitae necessaria abunde suppeditaret. Statim itaque a balneo ad se vocat hominem, eique promittit alimoniam ad corpus exercendum curandumque suffecturam se subministraturum, dummodo accipere voluerit a se paulatim labore facili et eatenus, ne obruatur, continuato quasdam disciplinas, quas se adhuc iuuenem a barbaris hausisse, iam vero sibi seni per obliuionem excidere aiebat. Cum iuuenis spe subsidiorum allectus operam promisisset et in se recepisset, ad arith-

7) λογισάμενός τε] Ita Kust. In Ciz. vt in ed. Arc. deest τε. Deinceps Ciz. *νεανίαν* sine τόν. *Kiess.*

8) εἰ διαδέξαντο] Sic MS. At editio Arcerii corrupte εὐδιαδέξαντο. Deinde pro αὐτόν, quod itidem edit. Arcerii habet, rescripsi αὐτοῦ, sensu manifeste eam lectionem flagitante. Sic paulo post recte, διαδέχεσθαι σου τὰ μαθήματα. *Kust.* Etiam in Ciz. est αὐτόν. hinc rescripsi αὐτοῦ. Ibidem est καὶ ἀθρόως pro μὴ ἀθρ., et pro ἀπολείπει in Par. ἀπολελοίπει. *Scal.* ἀπολείπειν. Pro ἤδη in Ciz. est εἶδη. *Kiess.*

9) εἰς τὴν — ἐνάγειν] Ἐνάγειν legitur in Ciz. Praepositionem εἰς, quae post ὑπομείναντος facile excidere potuit, addidi propterea, quod eam omnis loci ratio efflagitat, et verbum ἐνάγειν etiam aliis locis cum εἰς

γεωμετρίας ἐνάγειν αὐτὸν ἐπειράτο, ¹⁰⁾ ἐπ' ἄ-
 βακος τὰς ἐκάστου ἀποδείξεις ποιούμενος, καὶ
 (18) διδάσκων παντὸς σχήματος, ὃ ἔστι ¹¹⁾ διαγράμ-
 ματος, μισθὸν καὶ ¹²⁾ ἀντίπαιον ¹³⁾ παρείχε τῷ
 νεανία τριώβολον· καὶ τοῦτο μέχρι πολλοῦ
 χρόνου διετέλεσε ποιῶν, φιλοτιμότατα μὲν καὶ
 σπουδαιῶς, τάξει τε βελτίστη ἐμβιβάζων εἰς
 τὴν θεωρίαν, καθ' ἑκάστου δὲ σχήματος πα-
 23 ράληψιν τριώβολον ἐπιδιδούς. Ἐπεὶ δὲ ὁ νεα-
 νίας ὁδῶ τινὲ ἐμμελεῖ ἀγόμενος τῆς ἐκπρεπείας
 ἤδη ἀντελαμβάνετο καὶ τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς
 ἀκολουθίας τῆς ἐν τοῖς μαθήμασι· ἀννιδῶν
¹⁴⁾ τὸ γενόμενον ὁ σοφός, καὶ ὅτι οὐκ ἂν
 ἐκῶν ἔτι ἀποσταίη, οὐδὲ ἀπόσχοιτο τῆς μα-

construitur, ut apud Herodian. V, 4. 2. ἐνήγε δ' αὐτοὺς
 καὶ ἀνέπειθεν εἰς πραγμάτων καινοτομίαν. Verbum ὑπο-
 μένειν absolute positum significat aliquid in se recipere :
 quemadmodum vsurpatur sect. 56. τῶν ἀνδρῶν ὑπομει-
 νάντων, ὃ τι ἂν κειλεσθῆ, πράξειν. In edd. Arc. et Kust.
 locus sic legitur: τὴν δι' ἀριθμῶν μάθησιν καὶ γεωμε-
 τρίας ἐνάγειν: de qua lectione Kusterus ita indicat:
 „Haec utique sana esse non possunt. Quis enim sic
 „Graece loquatur? Quare puto Iamblichum stripsisse:
 „εἰς τὴν δι' ἀριθμ. μάθησιν καὶ γεωμετρίαν εἰσάγειν αὐ-
 „τὸν ἐπειράτο.“ Kiess.

10) ἐπ' ἄβακος] Ita Ciz. et hic et paulo inferius. Simi-
 liter in Protrept. p. 372. ἐπὶ τοῖς ἄβαξι. In edd. Arc.
 et Kust. est ἄμβακος. Kiess.

11) διαγράμματος] Secutus sum Schwarzii sententiam
 censentis, Iamblichum nomen σχήματος explanare per
 vocabulum artis διαγράμματος, quod ut notius et arti
 vsitatius per ὃ ἔστι voluerit. Antea enim scriptum
 erat diuisim διὰ γραμμάτας, pro quo vir doctus ad
 marginem codicis Sprauhemiani notauerat διὰ γραμμῶν,

mèticam et geometriam eum excitare studebat, demonstrationibus in abaco propositis: et pro singulis figuris, quas delineauerat, iuueni mercedem laboris tres obolos dedit. Idque per tempus satis longum continuatum est intenta cura studioque, nec non cum bono ordine et ad contemplandum manuductione, ita vt iuuenis tres obolos ferret, simul ac figuram geometricam apprehendisset. Deinde cum vir sapiens obseruaret, disciplinarum elegantiam et dulcedinem ac connexionem animo iuuenis concinno ordine viaque deducti iam se altius insinuasse, neque in curriculo discendi illum substiturum esse, aut manum de ta-

probante Kustero. Equidem tamen non repugnauerim, si quis existimet, verba $\delta\ \epsilon\sigma\tau\iota\ \delta\iota\alpha\gamma\rho\acute{\alpha}\mu\mu\alpha\tau\omicron\varsigma$, esse glossema. De ipso vocabulo $\delta\iota\alpha\gamma\rho\acute{\alpha}\mu\mu\alpha$ v. Fischer. ad Platon. Phaedon. p. 306. — Pro $\delta\ \epsilon\sigma\tau\iota$ in Ciz. est $\omicron\upsilon\ \epsilon\sigma\tau\iota$. Kiess.

12) $\acute{\alpha}\nu\tau\iota\pi\omicron\upsilon\omicron\nu$] Id est, quod pro labore datur. Sed est vox insolens. Vir doctus ad marginem codicis Sraphiem. rescripserat, $\acute{\alpha}\nu\tau\iota\pi\omicron\upsilon\omicron\nu$. Kust.

13) $\pi\alpha\rho\epsilon\acute{\iota}\chi\epsilon\ \tau\omicron\upsilon\ \tau\epsilon\acute{\alpha}\nu\iota\alpha\ \tau\rho\acute{\iota}\omega\beta\omicron\lambda\omicron\nu$] Ad hunc locum Iamblichi respexit Eustathius ad Il. v. p. 951. Ed. Rom. vbi ait: $\text{Οἶδαμεν δὲ ἐκ τῶν Ἰαμβλίχου, καὶ διὰ τὸ Πυθαγόρου εἰληπταὶ αὐτῆ, ὃς μαθητῆ δεξιῶ μὲν, ἀκνηρῶ δὲ εἰς μάθησιν, καθ' ἑκαστον μαθηματικῶν σχῆμα τρωβόλον εἶδον, ἐξωνούμενος οὕτω τὴν τοῦ παιδευομένου μάθησιν. Kust.}$

14) $\tau\omicron\ \gamma\epsilon\acute{\nu}\omicron\mu\epsilon\omicron\nu$] Ita Arc. et Kust., $\tau\omicron\ \gamma\omega\delta\mu\epsilon\omicron\nu$. Cdd. Ciz. et Pat. Kiess.

θήσεως, ¹⁵) οὐδ' εἰ πάντα πάθοι, πενίαν ὑπε-
 24 τιμήσατο καὶ ἀπορίαν τῶν τριωβόλων. Ἐκεί-
 νου δὲ εἰπόντος· ἀλλὰ καὶ χωρὶς τούτων οἴος
 εἶμι μανθάνειν καὶ διαδέχεσθαι σου τὰ μα-
 θήματα· — ἐπήνεγκεν· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς τὰ
 πρὸς τροφήν ἐπιτήδεια ἔχω ἔτι οὐδ' εἰς ἐμαν-
 (19) τόν· ¹⁶) θεὸν οὖν σχολάζειν εἰς πορισμὸν τῶν
 καθ' ἡμέραν ἀναγκαίων καὶ τῆς ἐφημέρου
 τροφῆς, οὐ καλῶς ἔχειν, ¹⁷) ἄβασι καὶ ἀνο-
 νήτοις ¹⁸) ματαιοπονήμασιν ἑαυτὸν ἀντιπερι-
 σπᾶν. ὥστε τὸν νεανίαν, δυσάποσπαστως τοῦ
 συνείφειν τὴν θεωρίαν ἔχοντα, καὶ ταῦτ' εἰ-
 πεῖν· ἐγὼ σοι λοιπὸν ποριῶ καὶ ἀντιπελαρ-
 γήσω τρόπον τινα. κατὰ γὰρ ἕκαστον σχῆμα
 25 τριώβολον καὶ τὸς σοι ἀντιπαρέξω. καὶ τὸ ἀπὸ
 τοῦδε οὕτως ἐάλω ὑπὸ τῶν μαθημάτων, ὥστε
 μόνος Σαμίων ¹⁹) συναπῆρε Πυθαγόρα, ὁμῶ-

15) οὐδ' εἰ πάντα πάθοι, πεν.] Desiderius Heraldus
 in Animaduvers. in Iamblichum cap. 5. locum hunc,
 qui in priore Edit. mala interpunctione laborat, et
 ab Arcerio interprete pessime acceptus erat, recte
 exposuit et distinxit. Nimirum Arcerius sic legen-
 dum et distinguendum censebat, οὐδ' εἰ πᾶσαν πάθοι
 πινίαν, ὑπετιμήσατο καὶ ἀπορ. quod vertit: *etsi vel*
omnem paupertatem foret subiturus, honoravit indi-
gentiam eius etiam triobolis. Poteratne quicquam
 dici a mente Iamblichi alienius? Sed talia sex-
 centa sunt in versione Arcerii. Ἐπιτιμήσασθαι hic
 est προφασίζεσθαι (v. Heyne ad Apollod. p. 350.
 Kießs.), *causari, praetexere*: quod notandum, quia
 Lexica vulgata nullum eius significationis exemplum
 afferunt. Opportune Hesychius, Ἐπιτιμήσεως, προφά-
 σεως· quem locum adduxit etiam Heraldus. *Kust.*

bula retracturum, etiamsi extrema patere-
tur; paupertatem causatus, se amplius quos
daret obolos habere negavit. Quo audito
iuuenis, Ego vero, inquit, etiam sine istis
discere potero quod doces. Respondit au-
tem Pythagoras, neque sibi ipsi iam sup-
petere, vnde viueret: cum igitur de quoti-
die necessariis victuque diurno laborandum
esset, intempestium videri, abaco incum-
bere animumque sterili et vano opere dis-
trahere. Tum denique iuuenis aegre ferens,
se a continuandis disciplinis auelli, Ego,
inquit, in posterum alimenta tibi suppedi-
tabo, et ciconias imitatus te mutuo susten-
tabo; nam in singula schemata tres obolos
vicissim tibi dabo. Tantoque exinde disci-
plinarum amore captus est, vt solus inter
Samios cum Pythagora e patria discederet,

Pro οὐδ' εἰ in Ciz. est οὐ δεῑ. tum πάθει. In margi-
ne Cod. Spanhem. e Cd. Par. notatum est παθολή,
vt ibidem cap. III. sect. 14. not. 8. pro διαλάθη legi-
tur λαθολή. Atque nescio an haec optatiui forma in
verbis barytonis vsitatio sit, quam Buttmanno (Gram.
gr. p. 235. ed. 5.) videtur. *Kiess.*

16) δέον οὖν] Sic MS. At prior Edit. male, διδ νοῦν.
quod Arcerio fraudi fuit. *Kust.*

17) ἄβακι] Etiam hic, vt supra, e Ciz. hanc formam
retinui. Edd. Arc. et Kust. ἄμβακι. *Kiess.*

18) ματαιοπονήμασιν] Antea male, ματαιοσημασιν. *Kust.*

19) συναπήρες] Sic recte legendum monuit Cl. Dod-
wellus in Exercit. de Pythag. actate p. 145. Prior
enim editio male habet, συνεπήρες. *Kust.* Tum Ciz.
δκωννμος pro δμωννμος. — Post ὁμωννμος videtur ex-
cidisse particula μέν. *Kiess.*

νυμος ὧν αὐτῷ, Ἐρατοκλέους δὲ υἱός, τούτου
 δὴ καὶ τὰ ἀλειπτικὰ συγγράμματα φέρεται,
 20) καὶ ἡ ἀντὶ ἰσχάδων τοῖς τότε ἀθληταῖς
 κρεώδους τροφῆς διάταξις, οὐ καλῶς εἰς Πυ-
 θαγόραν 21) τὸν Μνησάρχου τούτων ἀναφερο-
 μένων. Λέγεται δὲ περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον
 θαυμασθῆναι αὐτὸν περὶ τὴν Δῆλον, προς-
 ελθόντα [αὐτὸν] πρὸς τὸν ἀναίμακτον λεγό-
 μενον 22) καὶ τοῦ Γενέτορος, Ἀπόλλωνος βω-
 μόν, καὶ τοῦτον θεραπεύσαντα. ὅθεν εἰς ἅ-
 (20) παντα τὰ μαντεῖας παρέβαλε. καὶ ἐν Κρήτῃ
 δὲ καὶ ἐν Σπάρτῃ τῶν νόμων ἔνεκα διέτριψε.
 καὶ τούτων ἀπάντων ἀκροατὴς τε καὶ μαθη-
 τῆς γενόμενος, εἰς οἶκον ἐπανελθὼν ὤρμησεν
 26 23) ἐπὶ τὴν τῶν παραλελειμμένων ζήτησιν. Καὶ
 πρῶτον μὲν διατριβὴν ἐν τῇ πόλει κατεσκευά-
 σατο, 24) Πυθαγόρου καλούμενον ἔτε καὶ νῦν
 ἡμικύκλιον, ἐν ᾧ νῦν Σάμιοι περὶ τῶν κοινῶν
 βουλευόνται, νομίζοντες περὶ τῶν καλῶν καὶ
 τῶν δικαίων καὶ τῶν συμφερόντων ἐν τούτῳ
 τῷ τόπῳ ποιεῖσθαι τὴν ζήτησιν, 25) ἐν ᾧ κα-

20) καὶ ἡ ἀντὶ ἰσχάδ.] Vide Menagium ad Laertium
 in Pythag. Num. 12. qui loca auctorum huc spe-
 ctantia collegit. Kust. Adde Meiners. l. c. p. 323.
 sqq. Kiess.

21) τὸν Μνησάρχου] Μνησάρχου scribendum esse etiam
 supra monuimus. Kust. In Ciz. h. l. est Μνησάρχου,
 quod restituumus. Kiess.

22) καὶ τοῦ Γενέτορος] Καὶ τὸν τοῦ Γενέτορος rectius
 legas: vt monuit etiam Menag. ad Laert. VIII. 13.
 Caeterum conferendus est cum hoc loco Noster infra,
 Num. 35. Kust. Pronomen αὐτὸν post προσελθόντα

ipsi cognominis, filius autem Eratoclis. Huius sunt libri de re athletica, idemque ordinavit, ut athletae pro caricis carnibus vescerentur: quae non recte Pythagorae Mnesárchi filio tribuuntur. Eodem tempore et Delus admirabatur Pythagoram, cum ille ad aram incruentam Apollinis Genitoris accederet, eamque coleret. Hinc profectus est ad omnia oracula. In Creta quoque et Lacedaemone legislatorum cognoscendorum cupidus moratus, illisque auditis, domum redux ad praetermissa inuestiganda se contulit. Et primo quidem scholam condidit, etiamnum Pythagorae Hemicyclium dictam, in qua Samii de republica consilia ineunt, rati, eo potissimum loco de rebus bonis, iustis, vtilibusque agendum esse,

corruptum est, et delendum videtur: hinc vncis inclusi. Tum in Ciz. pro τοῦ est τοῦ τ, quod ortum videtur ex τὸν τοῦ. Ibidem et in Par. θεραπεύσαντες. *Kiess.*

23) ἐπὶ τὴν τῶν] Artie. τὴν, qui deest in edd. Arc. et Kust., restitui e cod. Ciz. *Kiess.*

24) Πυθαγόρου ἔτι καὶ νῦν καλούμενον ἡμ.] Sic recto codex MS. itemque Porphyrius Num. 9. Ante vero corruptissime hic legebatur, Πυθαγόρου καλούμενον ἔτι καὶ νῦν ἡμικύκλιον. *Kust.*

25) ἐν ᾧ κατεσκεύασεν] Si me audias, leges, ἐν κατεσκεύασεν, i. e. quem (locum, nempe) struxerat, vel, condiderat. *Kust.* Rittershusio ad Porphyrium p. 12. videtur legendum: ἐν ᾧ κατεσκήνωσεν. Schwarzius retinet κατεσκεύασεν, quod interpretatur versatus est. Ad docendum erat, actuum quoque eandem, quam me-

τεσκεύασεν ὁ πάντων τούτων ποιησάμενος τὴν
 27 ἐπιμέλειαν. 26) Ἐξω τε τῆς πόλεως οἰκεῖον τῆς
 αὐτοῦ φιλοσοφίας ἄντρον ποιησάμενος, ἐν
 τούτῳ τὰ πολλὰ τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας
 διέτριβε, καὶ τὴν ζήτησιν ἐποιεῖτο τῶν ἐν τοῖς
 μαθημασι χρησίμων, τὸν αὐτὸν τρόπον Μίνω
 τῷ τοῦ Διὸς υἱῷ διανοηθεὶς. καὶ τοσοῦτον
 διήνεγκεν ὕστερον τῶν τοῖς ἐκείνου μαθημασι
 χρησαμένων, ὥστε ἐκεῖνοι μὲν ἐπὶ ὀμικροῖς
 θεωρήμασι μέγιστον ἐφρόνησαν. Πυθαγόρας
 δὲ συνετέλεσε τὴν περὶ τῶν οὐρανίων ἐπιστή-
 μην, 27) καὶ ταῖς ἀποδείξεσιν αὐτῆς ὄλαις
 ἀριθμητικαῖς καὶ ταῖς γεωμετρικαῖς διέκλασεν.
 28 Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ 28) διὰ τῶν ὕστερον ἐπ' αὐ-
 (21) τοῦ πραχθέντων ἔτι μᾶλλον αὐτὸν θαυμα-
 στέον. ἤδη γὰρ μεγάλην ἐπίδοσιν τῆς φιλοσο-
 φίας ἔχουσης, καὶ Ἑλλάδος ἀπάσης θαυμάζειν
 αὐτὸν προαιρουμένης, καὶ τῶν ἀρίστων καὶ
 τῶν φιλοσοφωτάτων εἰς τὴν Σάμον δι' ἐκείνον
 παραγεγονότων καὶ βουλομένων κοιναρνεῖν τῆς

dium κατασκευάζεσθαι, habere vim. Locus potius sic
 est capiendus, ut ad κατασκεύασεν ex antecedentibus
 repetatur, ποιῆσθαι τὴν ζήτησιν, i. e. in quo Pythago-
 ras quaerere instituerat. Paulo ante post τῷ τόπῳ vi-
 detur excidisse δεῖν. Deinceps post πάντων e Ciz. ad-
 didi τούτων, i. e. τῶν καλῶν καὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν
 συμφερόντων. Kiess.

26) Ἐξω τε] In Ciz. deest τε, et pro αὐτοῦ ibi est
 αὐτοῦ. Kiess.

27) καὶ ταῖς ἀποδείξ.] Corrupta hic quaedam et trans-
 posita, quae sic emendare et in ordinem redigere
 poteris, καὶ αὐτὴν ὅλην ταῖς ἀποδείξεσιν ἀριθμητικαῖς,
 etc. id est, et totam eam (nempe, scientiam rerum

quem constituerat is, qui horum omnium curam gesserat. Praeterea extra urbem suae philosophiae antrum quoddam paraverat, vbi maximam noctis dieique partem degebat, et profutura in disciplinis meditatus Minoi Iouis filio paria mente conceperat. Et eos quidem, qui postea eius dogmatibus vsi sunt, in tantum superavit, vt, quum illi contemplationibus exigui momenti se plurimum iactitarint, Pythagoras omnem rerum coelestium cognitionem absoluerit, orbemque huius scientiae demonstrationibus arithmeti-
cis et geometricis complexus sit. Nec minus admirationis merentur, quae deinceps perfecit. Quum enim iam tum ingens philosophiae accessio facta esset, tota Graecia in eius admirationem consensit, et philosophorum optimi lectissimique propter eum Samum commeabant, vt aliquid de eius eruditione in vsus suos

coelestium) demonstrationibus arithmeti-
cis emensus est. Sic clara omnia. *Kust.* In *Ciz.*
δλας omissum est. *Kiess.*

- 28) *διὰ τῶν*] Sic quidem codex MS. At ratio Hellenismi requirit, vt scribatur, vel, *διὰ τὰ ὑστερον ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντα* vel, *τῶν ὑστερον ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων*, omissa *διὰ*. Nam verbum *θαυμάζειν* cum genitio rei apud Graecos construi solere, subintellecto *εἶνα*, vel tyrones norunt. *Kust.* Recte Schwarzius: „Putem „verba *διὰ τῶν* etc. nihil labis habere. Nam *διὰ* cum „genitio saepe statum quendam significat. Verti „possunt igitur ita: *In rebus postmodum ab eo factis „magis etiam admirandus est Pythagoras.*“ *Kiess.*

παρ' ἐκείνου παιδείας, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ πολι-
 τῶν εἰς τὰς πρεσβείας πάσας ἐλκόμενος καὶ
 μετέχειν ἀναγκαζόμενος τῶν αὐτῶν λειτουρ-
 γιῶν, καὶ συνιδῶν, 29) ὅτι τοῖς τῆς πατρίδος
 νόμοις πειθόμενῃν, χαλεπὸν αὐτοῦ μένοντος
 φιλοσοφεῖν, καὶ διότι πάντες οἱ πρότερον φι-
 λοσοφήσαντες ἐπὶ ξένης τὸν βίον διετέλεσαν·
 ταῦτα πάντα παρ' αὐτῷ διανοηθεῖς καὶ φεύ-
 γων τὰς πολιτικὰς ἀσχολίας, ὡς δ' ἔνιοι λέ-
 γουσι, τὴν περὶ παιδείας ὀλιγοῦσαν τῶν τότε
 τὴν Σάμον οἰκούντων παραιτούμενος, ἀπῆρεν
 εἰς τὴν Ἰταλίαν πατρίδα ἠγησάμενος, 30) τὴν
 πλείονας εὖ ἐχόντων πρὸς τὸ μανθάνειν 31) οἰ-
 29 στικῶς ἔχουσαν χώραν. Καὶ ἐν πρώτῃ Κρό-
 (22) τῶν ἐπισημοτάτῃ πόλει προτρεψάμενος πολ-
 λούς ἔσχε ζηλωτάς· ὥστε ἱστορεῖται ἑξακοσίους
 αὐτὸν ἀνθρώπους ἐσχηκέναι, οὐ μόνον ὑπ'

29) ὅτι τοῖς τῆς πατρίδος] Hic corrupta nonnulla et turbata, quae sic expedito, ὅτι τοῖς τῆς πατρίδος νόμοις πειθόμενον, καὶ αὐτοῦ μένοντα, χαλεπὸν φιλοσ. Sic omnia clara. Hinc autem et ex pluribus aliis locis patet, quam male liber hic Iamblichii a librariis acceptus sit. Kust. Mihi ab auctoris manu haec scriptura propius abesse videtur: πειθόμενῃ ἢ χαλεπὸν αὐτῷ μένοντι φιλ. — Tum Ciz. πρότεροι. Kiess.

30) τὴν πλείονας εὖ ἐχόντων πρ.] Est locus corruptissimus, quem sic refingo: τὴν πλείονας τῶν ἐνοικούντων τοῦ μανθάνειν ἐραστὰς ἔχουσαν· quae plures ex incolis discendi cupidos habeat. Nihil pote clarius. Tò εὖ ἐχόντων est ex MS. Sed prior Editio habet ἐνεχόντων, quod propius ad τὸ ἐνοικούντων accedit. Kust. Schwartzius loci lectionem sic constituit: τὴν πλείονων εὖ ἐχόντων πρὸς τὸ μανθάνειν οἰκίως ἔχουσαν χώραν·

decerperent. Cives vero eum ad omnes legationes trahebant, secumque muneribus publicis fungi cogebant. Vnde facile deprehendit, legibus patriae obsequi, domique sedere et simul philosophari perdifficile esse, cunctosque, qui ante se philosophiam excoluerant, vitam inter peregrinos exegisse. Ista omnia animo voluens politicas statuit declinare administrationes, vel, ut alii volunt, Samiorum id temporis in literis socordiam aspernatus in Italiam profectus est, eam sibi patriam esse existimans regionem, quae plurimum discendi cupidorum ferax esset. Et ut primum in vrbe nobilissima Crotone hortatus est homines ad philosophiam, multos in suas partes traduxit. Sunt, qui tradant, sexcentos fuisse, quos non tantum ad capessendam philoso-

eam regionem, quae compluribus beate viuentibus ad discendum propensa esset, patriam esse arbitratus. —

Πλειόνων cum Arc. ed. etiam Ciz. praebet. Quum in eiusmodi locis diuinare liceat, donec de vera lectione e codice aliquo constet, illis coniecturis haec accedat: *τὴν πλείονος τῶν ἐνοικοῦντων πρὸς τὸ μανθάνειν οἰκείους ἔχουσαν χώραν* quae plures (quam Samos) incolarum discendi studiosos haberet. *Kiess.*

31) *οἰστικῶς*] Arcerius legendum censebat. *ἡθικῶς*. haud sane ad rem. Vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani notauerat, *οἰστικῶς*. Sed nec hoc placet. Nos, ut iam diximus, scribendum existimamus, *ἐραστῶς*: quae vox sensui convenientissima est. *Kust. Loganus p. 94. legendum censet οἰκητῶς. Kiess.*

Tom. II.

E

αὐτοῦ κεκινημένους εἰς τὴν φιλοσοφίαν, ἧς μετεδίδου, ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον ³²⁾ κοινοβίους, καθὼς πρόςεταξε, γενομένους.

Κ Ε Φ. 5.

30 *) Καὶ οὗτοι μὲν ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες
 1) οἱ δὲ πολλοὶ ἀκροαταί, οὓς ἀκουσματικούς
 καλοῦσιν, 2) ἐν μιᾷ μόνον ἀκροάσει, ὡς φα-
 σιν, ἣν πρῶτιστήν καὶ πάνδημον μόνον ἐπιβάς
 τῆς Ἰταλίας ὁ ἄνθρωπος ἐποιήσατο, πλείονες ἢ
 δισχιλίοι τοῖς λόγοις 3) ἐνεσχέθησαν. 4) ἀλλὰ
 ὁμοῦ σὺν παισὶ καὶ γυναιξίν 5) ὁμακείων τι
 (23) παμμέγεθες ἰδρυσάμενοι καὶ 6) πολίσαντες αὐ-
 τοῖς τὴν πρὸς πάντων ἐπικληθεῖσαν μεγάλην

32) κοινοβίους] Non est audiendus Schefferus de Phi-
 los. Ital. p. 154. qui *κοινὸβιον* legendum esse censet.
 Locus enim hic nulla emendatione indiget: quem
 optime interpretatus est Obrechtus. *Kust.*

*) Alterum fragmentum pertinet vsque ad sect. 37. ne-
 que dubium est, quin *Nicomachum* habeat auctorem,
 quum et argumentum et verba cum iis convenient,
 quae Porphyrius S. 20. sqq. e *Nicomacho* retulit.
Meiners. p. 275.

1) οἱ δὲ πολλοὶ] Constructio huius loci non constat:
 nam deest verbum, quo nominatiuus οἱ πολλοὶ refe-
 ratur. Quamobrem puto, Iamblichum omnem locum
 negligenter excrispisse, et post *καλοῦσιν* nonnulla
 omisisse. *Kiess.*

2) ἐν μιᾷ μόνον ἀκροάσει, ὡς φ.] Haec, et quae se-
 quuntur, pene totidem verbis leguntur etiam apud
 Porphyr. *de Vita Pyth.* Num. 20. vnde ea Iambli-
 chus mutuatus est. *Kust.* Verba, ἀκροάσει, ὡς φασιν,
 desunt in Ciz. In Par. secundum marginem Cod.
 Spanh. pro ἀκροάσει legitur ἀποκρίσει. *Kiess.*

phiam suam oratione mouerat, verum etiam, qui mandato eius inita bonorum vitaeque communione inter se victitabant, coenobitae inde nominati.

C A P. VI.

Et hi quidem genuini philosophiae studiosi; sed maxima pars auditores erant, qui acusmatici dicebantur; qui, quum primum Italiam attigisset, vna solum publice habita oratione capti duorum millium numerum excedebant. Hi vna cum liberis et vxoribus in vnum commune auditorium, homa-coion vocant, congregati, illam ab omnibus celebratam Magnam Graeciam condi-

- 3) ἐνεσχέθησαν] Sic recte Ciz. In Arc. est ἐνεσχέθησαν; in Kust. ἐνεσχέθησαν. *Kiess.*
- 4) ἀλλ' ὁμοῦ] Particula ἀλλὰ locum hic habere nequit: sed eius loco, vt sensus recte procedat, scribendum est, οἵπερ, vel οἷτοι. Apud Porphyrium quidem legitur etiam ἀλλ' ὁμοῦ, sed praecedunt ista, ὡς μηκέτι ὀκαδ' ἀποστήναι, quae hic ommissa sunt. Quare vel ex Porphyrio ista addenda sunt, si ἀλλὰ hic retinere velis, vel sic, vt diximus, scribi oportebit. *Kust.* Post ὁμοῦ in Ciz., vt in ed. Arc., deest σύν, vt Xenoph. de re equestri, 7, 1. τὰς ἡνίας ὁμοῦ τῆ χαίτη. *Kiess.*
- 5) ὀμακόμειον] Sic dictam fuisse Pythagoreorum scholam, notum est. Vide quae notauit Luc. Holstenius ad Porphyr. de Vit. Pyth. Num. 20. *Kust.* ὀμακόμειον τι scripsimus auctoritate Cd. Ciz. In edd. Arc. et Kust. τι abest. *Kiess.*
- 6) πολίσαντες αὐτοῖς] Pronomen αὐτοῖς corruptum est. Videtur αὐτοῖ scribendum. — Paulo post pro ὡσανεὶ in Ciz. est ὡσαν. *Kiess.*

Ἑλλάδα, νόμους τε παρ' αὐτοῦ δεξάμενοι καὶ
 προστάγματα ὡσανεὶ θείας ὑποθήκας, ὧν ἐκτὸς
 οὐδὲν ἔπραττον, παρέμεναν ὁμονοοῦντες ὅλα
 τῷ τῶν 7) ὁμιλητῶν ἀθροίσματι, εὐφημούμε-
 νοι καὶ παρὰ τῶν πέριξ μακαριζόμενοι. τὰς
 τε οὐσίας κοινὰς ἔθεντο, ὡς προελέχθη, καὶ
 μετὰ τῶν θεῶν τὸν Πυθαγόραν λοιπὸν κατη-
 φίδιμον, ὡς ἀγαθὸν τινα δαίμονα καὶ φι-
 λανθρωπότατον· οἱ μὲν τὸν Πύθιον, οἱ δὲ
 τὸν ἐξ Ἑπερβορέων Ἀπόλλωνα, οἱ δὲ τὸν
 Παιῶνα, οἱ δὲ τῶν τὴν σελήνην κατοικούντων
 δαιμόνων ἓνα, 8) ἄλλοι δὲ ἄλλον τῶν Ὀλυμ-
 πίων θεῶν ἐφήμιζον εἰς ἀφέλειαν καὶ ἐπα-
 νόρθωσιν τοῦ θνητοῦ βίου λέγοντες ἐν ἀν-
 θρωπίνῃ μορφῇ φανῆναι τοῖς τότε, ἵνα τὸ τῆς
 εὐδαιμονίας τε καὶ φιλοσοφίας σωτήριον ἔναυ-
 ῶμα χαρίσῃται τῇ θνητῇ φύσει· οὐ μείζον
 ἀγαθὸν οὔτε ἤλθεν οὔτε ἤξει ποτὲ δωρηθῆν
 ἐκ θεῶν διὰ τούτου τοῦ Πυθαγόρου· διόπερ
 ἔτι καὶ νῦν ἡ παροιμία 9) τὸν ἐκ Σάμου κο-
 31 μῆτην ἐπὶ τῷ σεμνοτάτῳ διακηρύττει. Ἱστορεῖ
 δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς 10) περὶ τῆς Πυθα-
 γορικῆς φιλοσοφίας, διαίρεσίν τινα τοιάνδε
 ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐν τοῖς πάνυ ἀπορρήτοις δια-

7) ὁμιλητῶν] In Ciz. ὁμιλιτῶν. Paulo post pro πέριξ
 in Par. secundum marg. Spanh. est περὶ. *Kiess.*

8) ἄλλοι δὲ ἄλλον τ.] Vide, quae de hoc loco obser-
 uauimus supra ad Num. 10. *Kest.* In Ciz. pro
 ἄλλον est ἄλλως. *Kiess.*

9) τὸν ἐκ Σάμου κομ.] Prouerbiū hoc occurrit etiam

derunt. Hicque, acceptis legibus et mandatis, quasi coelo missis praeceptis, a quibus latum vnguem non discedebant, cum summa totius coetus concordia vna mansitabant, laudati vndiquaque a vicinis et inter beatos habiti; opes etiam, vt iam ante dictum, in commune contulerant, ipsumque Pythagoram, vt bonum quendam daemonem hominibusque amicissimum, iam in Deorum referebant numerum. Quidam enim illum celebrabant Pythium, alii Hyperboreum Apollinem, nonnulli Paeonem; erant, qui censerent daemonem esse ex iis, qui lunam incolunt: alii alium ex Diis Olympicis ferebant, qui mortalem vitam emendaturus, eiusque commodis consulturus, isti seculo humana forma apparuerit, vt mortalibus beatitudinis et philosophiae salutare lumen donaret: quo munere nec venit nec veniet vllum aliud maius, quam quod dii per hunc ipsum Pythagoram dederunt. Quapropter hodieque prouerbum, Comatum Samium, tanquam grauissimum honestissimumque depraedicat. Tradit vero Aristoteles etiam in libris de Pythagorica philosophia, huiusmodi diuisionem a viris illis inter praecipua arca-

supra Num. 18. vbi vide, quae notauimus. *Kust.*

Ἐπὶ τῷ ἀστροτάτῳ, titulo amplissimo. Kiess.

10) περὶ τῆς] Haec verba desunt in Ciz., vt in ed. Arc. Tum Ciz. *φιλάνθρωπον. Kiess.*

(24) φυλάττεσθαι· τοῦ λογικοῦ ζώου τὸ μὲν ἔστι θεός, τὸ δ' ἄνθρωπος, ¹¹⁾ τὸ δὲ οἶον Πυθαγόρας. καὶ πάνυ εὐλόγως τοιοῦτον αὐτὸν ὑπελάμβανον, δι' οὗ περὶ θεῶν μὲν καὶ ἡρώων καὶ ¹²⁾ δαιμόνων καὶ κόσμου, σφαιρῶν τε καὶ ἀστέρων κινήσεως παντοίας, ἐπιπροσθήσεών τε καὶ ὑπολείψεων καὶ ἀνωμαλιῶν ἐκκεντρότητών τε καὶ ἐπικύκλων, καὶ τῶν ἐν κόσμῳ πάντων οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ τῶν μεταξὺ ¹³⁾ φύσεων ἐκδήλων τε καὶ ἀποκρύφων ὀρθή τις καὶ εἰκνυῖα τοῖς οὐσι παρεῖρηθεν ἔννοια, μηδενὶ τῶν φαινομένων ἢ δι' ¹⁴⁾ ἐπινοίας λαμβανομένων μηδαμῶς ἀντιπαίουσα, μαθήματά τε καὶ θεωρία καὶ τὰ ἐπιστημονικὰ πάντα, ¹⁵⁾ ὅσα περ ὀμματοποιὰ τῆς ψυχῆς ὡς ἀληθῶς καὶ καθαρτικὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων τοῦ νοῦ τυφλώσεως πρὸς τὸ κατιδεῖν δυνηθῆναι τὰς ὄντως τῶν ὄλων ἀρχὰς καὶ αἰτίας ἐνωκί-
 32 σθη τοῖς ¹⁶⁾ Ἕλλησιν. Πολιτεία δὲ ἡ βελτίστη

11) τὸ δὲ οἶον Πυθαγ.] Huc spectat versus ille, apud Pythagoreos olim vsitatus, Ἄνθρωπος δίπους ἐστὶ, καὶ ὄρνις, καὶ τρίτον ἄλλο· homo bipes est, et avis, et tertium quid. Per tertium quid intelligebant Pythagoram. Vide Nostrum infra cap. XXVIII. Kust. Add. Meiners. p. 449. Kiess.

12) δαιμόνων] De harum naturarum ordine vid. cap. VI. sect. 37. et Tiedemann. p. 401. De vocabulis ἐπιπροσθήσεις et ἐπιπροσθέω cf. Stephan. Thes. T. 3. p. 559. Ἐπίλειψις, quod substantivum frustra quaeras in Schneideri lexico, h. l. idem est, quod ἐκλειψις. In eodem lexico deest ἐπικύκλος. Kiess.

13) φύσεων] In Ciz. φύσεως, οἰκνυῖα, ἔνοια. Kiess.

na seriatam esse: animalium rationalium aliud est Deus, aliud homo, aliud quale Pythagoras. Nec sine ratione tanti eum fecerunt, per quem de diis, de herqibus, de daemonibus, de mundo, de sphaerarum et astrorum omnigeno motu, oppositionibus, eclipsibus et inaequalitatibus, eccentricitatibus, epicyclis, et de omnibus in vniuerso, coelo, terraque et intermediis naturis, siue apparentibus, siue occultis, recta quaedam ipsisque rebus conformis notio obuenit, nulli vel in oculos incurrenti, vel intellectu comprehensae rei contraria: tum disciplinae et contemplationes aliaque scientifica omnia, quae mentis oculos maxime acuunt, et ab aliis studiis profectam caecitatem abstergunt, vt vera totius vniuersi principia et causas possit perspicere, inter Graecos locum inuenerunt. Ne dicam, per illum in lucem

14) ἐπινοίας] In Ciz. ἐπινοίας. Pro ἀντιπαύουσα Cuper. Obs. p. 270. legit ἀντιποιοῦσα, male. Post μαθήματα Ciz. omittit τε. Kiess.

15) ὅσαπερ ὀμματοποιῶ] Ita egregie correxit Reinesius lectionem ὅσα περιόμματοποιῶ, quam cum edd. Arc. et Kust. etiam Cd. Ciz. exhibet. Eodem vitio laborat in edit. Arc. locus sect. 191., vbi pro εἰ μὴ περιφεύγοντες, quae est lectio Arcerii, Cdd. Ciz. et Par. recte dant εἰ μήπερ φεύγοντες. Ceterum vocabulum ὀμματοποιῶς eiusdem est farinae, cuius ὀμματονεργός, quod occurrit in Protrept. p. 328. Kiess.

16) Ἐλλησιν] Ciz. ἔλλησι. Kiess.

καὶ ὁμοδημία καὶ κοινὰ ¹⁷⁾ τὰ πῶν φίλων καὶ
 θρησκεία θεῶν καὶ ὁσιότης ¹⁸⁾ πρὸς τοὺς κα-
 τοιχομένους, νομοθεσία τε καὶ παιδεία καὶ
 (25) ἐχεμυθία καὶ φειδῶ τῶν ἄλλων ζώων καὶ
 ἐγκράτεια καὶ σωφροσύνη καὶ ἀγχίνοια καὶ
 θειότης καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ, ὡς ἐνὶ ὀνόματι
 περιλαβεῖν, ταῦτα πάντα τοῖς φιλομαθοῦσιν
 ἀξιέραστα καὶ φιλοσπούδαστα δι' αὐτὸν ἐρά-
 νη. εἰκότως δὴ οὖν διὰ πάντα ταῦτα, ὃ δὴ
 νῦν ἔλεγον, οὕτως ὑπερφυῶς ἐθαύμαζον τὸν
 Πυθαγόραν.

Κ Ε Φ. ζ'.

53 Δεῖ τοίνυν μετὰ τοῦτο εἰπεῖν, πῶς ¹⁾ ἐπε-
 δήμησε, καὶ τίσι πρώτοις τίνας τε λόγους ἐποι-
 ῆσατο, καὶ περὶ τίνων, καὶ πρὸς τίνας. οὕτω
 γὰρ ἂν γένοιτο εὐληπτα ἡμῖν τὰ τῆς διατρι-
 βῆς αὐτῷ τίνα ἦν καὶ ὁποῖα ἐν τῷ τότε βίω.
 λέγεται τοίνυν, ὡς ²⁾ ἐπιδημήσας Ἰταλία καὶ
 Σικελία, ἃς κατέλαβε πόλεις δεδουλωμένας
 ὑπ' ἀλλήλων, τὰς μὲν πολλῶν ἐτῶν, τὰς δὲ
 νεωστί, ταύτας φρονήματος ἐλευθερίου ὑπο-
 πλῆσας διὰ τῶν ἐφ' ἐκάστης ἀκουστῶν αὐτοῦ
 ἀνερρῶσατο καὶ ἐλευθέρως ἐποίησε Κρότωνα

17) τὰ τῶν φίλων] In Ciz. τὰ φίλων, θρησκία. Kiess.

18) πρὸς τοὺς κατοικομένους] Sic emendavi, cum ante
 male legeretur, προσκατοικομένη. Κατοικομένους autem
 notare defunctos, notum est. Kust. In Ciz. est
 scriptum προ κατοχομένη. deinceps ἐγκρατεια et θειότη-
 τι. Kiess.

1) ἐπεδήμησε] In Ciz. ἀπεδήμησε. Kiess.

exiisse optimam rerum publicarum formam, populi concordiam, bonorum inter amicos communionem, deorum cultum, religionem erga manes defunctorum, legum ferendarum rationem, eruditionem, silentium, abstinentiam ab animalibus, continentiam, temperantiam, mentis solertiam, diuinitatem, et alia, vt vno verbo complectar, bona omnia discendi cupidis amanda studioseque expetenda. Propterea, vt paulo ante dictum, iure merito homines Pythagoram supra modum suspexerunt.

C A P. VII.

Porro restat vt persequamur, quo pacto inter peregrinos, et cum quibus primum versatus sit, tum quas, et quibus de rebùs, et ad quos orationes habuerit. Sic facile nobis erit intelligere, qualis tum inter homines viuendo docendoque extiterit. Primo itaque in Italiam et Siciliam aduentu, quas vrbes a se inuicem, vel iam olim, vel nuper in seruitutem redactas deprehendit, illis animum ad libertatem erexit, et in pristinum statum per suos auditores illarum ciues asseruit, adeoque liberas fecit Croto-

2) ἐπιδημήσας Ἰταλίᾳ καὶ Σικ.] Haec, et quae sequuntur vsque ad verba illa, ὁμοῦ δὲ πάντων ἀμετρίαν, leguntur etiam apud Porphyrium, Num. 21. 22. vnde ea Iamblichus sumsit. *Kust.*

καὶ Σύβαριν καὶ Κατάνην καὶ Ῥήγιον καὶ
 Ἰμέραν καὶ Ἀκράγαντα καὶ 3) Ταυρομενάς
 (26) καὶ ἄλλας τινάς, αἷς καὶ νόμους ἔθετο διὰ
 4) Χαρώνδα τοῦ Καταναίου καὶ Ζαλεύκου τοῦ
 Λοκροῦ, δι' ὧν εὐνομώταται καὶ ἀξιοζήλωτοι
 ταῖς 5) περιοίκοις μέχρι πολλοῦ διετέλεσαν.

54 Ἀνεῖλε δὲ ἄρδην στάσειν καὶ διχοφωνίαν καὶ
 ἀπλῶς ἑτεροφροσύνην οὐ μόνον ἀπὸ τῶν γνω-
 ρίμων καὶ τῶν 6) ἀπογόνων αὐτῶν μέχρι πολ-
 λῶν, ὡς ἱστορεῖται, γενεῶν· ἀλλὰ καὶ καθό-
 λου ἀπὸ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ πόλεων
 πασῶν κατὰ τε ἑαυτὰς καὶ πρὸς ἀλλήλας. πυ-
 κνὸν γὰρ ἦν 7) αὐτῷ πρὸς ἅπαντας πανταχῇ
 πολλοὺς καὶ ὀλίγους ἀπόφθεγμα, χρησμῶ θεοῦ
 συμβουλευτικῶ ὅμοιον, ἐπιτομή τις ὡςπερὶ
 καὶ ἀνακεφαλαίωσις τις τῶν αὐτῷ δοκούντων,
 τὸ τοιοῦτον 8) [ἀπόφθεγμα]. Φυγαδευτέον
 πάση μηχανῇ καὶ περικοπτέον πυρὶ καὶ σιδήρῳ
 καὶ μηχαναῖς παντοίας ἀπὸ μὲν σώματος νό-
 σον, ἀπὸ δὲ ψυχῆς 9) ἀμάθειαν, κοιλίας δὲ
 πολυτέλειαν, πόλεως δὲ στάσειν, οἴκου δὲ διχο-

5) Ταυρομενάς] Sic MS. At prior Edit. corrupte, Ταραμενάς· pro quo Arcerius infeliciter Τερεβητιαν rescibendum censebat. Apud Porphyrium est, Ταυρομένην. Alii vero scriptores urbem hanc vulgo Ταυρομένιον appellant. Kust. Conf. Rittershus. in Porphyrg. p. 26. et Bentleii opusc. philol. p. 250 sqq. Kiess.

4) διὰ Χαρώνδα] In Ciz. διὰ Χαρώνδα τε. De Charou-dae et Zaleuci legibus conf. Bentr. l. c. p. 536 — 363. Kiess.

nem, Sybarim, Catanen, Rhegium, Himeram, Agrigentum, Tauromenas, et alias quasdam, quibus per Charondam Catanaeum et Zaleucum Locrensem etiam leges tulit, quarum beneficio et ipsae bene se habuerunt, et aliis vicinis exemplum; quod imitarentur, diutissime praebuerunt. Sustulit autem funditus seditionem et discordiam et omne partium studium non tantum inter suos discipulos eorumque posteros vsque ad multas, vt aiunt, aetates, verum etiam ab omnibus Italiae Siciliaeque vrbibus domi forisque turbatis. Saepe enim illi et omni in loco ad quosuis siue multos siue paucos in ore erat apophthegma dei responsum dantis oraculo simile, et placitorum suorum velut epitome et summa quaedam, idque ita habebat: Profligandum esse omnibus machinis et igne ferroque ac variis modis resecandum a corpore morbum, ab anima inscitiam, a ventre sumtus nimis magnos, ab vrbe seditionem, a domo dissi-

5) περιόικους] Sic recte MS. At prior Edit. male, *ιπεριόικους*. *Kust.* Scal. coniecit, *περιπεριόικους*. *Kiess.*

6) ἀπογόνων] *Ciz.* cum *Arc.* male *ἀπογόνων δέ*. Tum idem *Ciz.* οὐς *ιστορεῖται*. *Kiess.*

7) αὐτῶ] *Ciz.* αὐτό. Idem deinceps pro lectione *Kust.* *χρησῶ θεοῦ συμβουλευτικῶ*, haec habet: *χρησομένη θεοῦ συμβουλευτικοῦ*, vbi *Arcerius*, *χρησῶ θεοῦ συμβουλευτικοῦ*. *Conf.* ad cap. II. not. 8. *Kiess.*

8) ἀπόφθεγμα] Alterum *ἀπόφθεγμα* delendum. *Kiess.*

9) ἀμάθειαν] In *Ciz.* vt. in *Arc.* *ἀμαθίαν*. *Kiess.*

φροσύνην, ὁμοῦ δὲ πάντων ¹⁰⁾ ἀμετρίαν· δι'
 ὧν φιλοστοργότατα ἀνεμίμησεν ἕκαστον τῶν
 35 ἀρίστων δογμάτων. Ὁ μὲν οὖν κοινὸς τύπος
 αὐτοῦ τῆς ζωῆς ἔν τε τοῖς λόγοις καὶ ταῖς
 πράξεσι τοιοῦτος ἦν ἐν τῷ τότε χρόνῳ. εἰ δὲ
 δεῖ καὶ τὰ καθ' ἕκαστον ἀπομνημονεύσαι ὧν
 (27) ἔπραξε καὶ εἶπε, ῥητέον, ὡς ¹¹⁾ παρεγένετο
 μὲν εἰς Ἰταλίαν κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα τὴν
 δευτέραν ἐπὶ ταῖς ἐξήχοντα, καθ' ἣν Ἐρυξίδας
 ὁ Χαλκιδεὺς στάδιον ἐνίκησεν. εὐθύς δὲ περι-
 βλεπτος καὶ περίστατος ἐγένετο, καθάπερ καὶ
 πρότερον, ὅτε εἰς Δῆλον κατέπλευσεν. ἐκεῖ τε
 γὰρ πρὸς μόνον ¹²⁾ τὸν βωμὸν τοῦ Γενέ-
 τορος Ἀπόλλωνος προσευξάμενος, ὃς μόνος
 ἀναιμακτός ἐστιν, ἐθανμάσθη παρὰ τοῖς ἐν
 τῇ νήσῳ.

Κ Ε Φ. θ'.

36 Καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν πορευόμενος
 ἐκ Συβάριδος εἰς Κρότωνα ¹⁾ παρὰ τὸν αἰ-

10) ἀμετρίαν] Sic recte MS. itemque Porphyrius. At
 prior Edit. vitiose ἀμερίαν, quod Arceus interpre-
 tandum putabat de eo, qui nullo partium studio te-
 neretur. *Kust.* Reinésius in Editione Arceus: *an*
legendum ἀνομοιομερίαν? Kiess.

11) παρεγένετο μὲν εἰς Ἰταλ.] Vide Rich. Bentleium in
 praecleara Dissert. de Phalar. Epist. p. 68. (p. 189.
 ed. Lips.) *Kust.*

12) τὸν βωμὸν τοῦ Γενέτορος] Vide Nostrum su-
 pra, Num. 25. *Kust.* In Ciz. τὸν ante τοῦ deest,
 ut supra, ibidemque exciderunt haec verba: ὃς μόνος
 ἀναιμακτός ἐστιν, ἐθανμάσθη παρὰ τοῖς ἐν τῇ νήσῳ. Καὶ
 κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν πορευόμενος. *Kiess.*

dia, et simul ab omnibus excessum: quibus tanquam pater liberorum amantissimus cuiusvis suorum placitorum refricabat memoriam. Talis erat tum temporis communis vitae character, quo in dictis factisque utebatur. Si vero etiam singillatim ea, quae fecit dixitque, enarranda sunt, indicandum est, eum in Italiam venisse Olympiade sexagesima secunda, cum stadio vicisset Eryxidas Chalcidensis. Et statim in oculis ferebatur, ingensque ad eum factus est hominum confluxus, ut et ante, quum Delum appulit. Nam insulae illius incolis admirationem sui iniecit, quum ad solam aram Apollinis Genitoris, quae vnica incruenta erat, adorasset.

C A P. VIII.

Eo tempore quum Sybaride Crotonem iret, circa littus piscatoribus superuenit ad-

- 1) *παρὰ τὸν αἰγιαλὸν δικτ.*] Historiam hanc totidem pene verbis narrat etiam Porphyrius, Num. 25. vnde Iamblichus sua mutuatus est. Tangit etiam Plutarch. *Sympos.* VIII. 8. *Βόλον ἐχθύων πρὸλασθαί ποτέ φασι τὸν Πυθαγόραν, εἴτα ἀφεῖναι κελύσσαι τὴν σαγήνην.* Item Apuleius in docta sane Apologia, p. m. 294. *Pythagoram memoriae prodiderunt, cum animadvertisset proxime Metapontum in littore Italiae a quibusdam piscatoribus euerricalum trahi, fortunam iactus eius emisse: et pretio dato iussisse illico pisces eos, qui capti tenebantur, solni retibus et reddi profundo.* Kust. Conf. Tiedemann. l. c. p. 252. sq. Pro *παρὰ* in Ciz. est *πρὸς*, quae praepositiones immutabilibus locis confunduntur. *Kiess.*

γιαλὸν δικτυουλκοῖς ἐπέστη, ἔτι τῆς σαγήνης
κατὰ βυθοῦ ἐμφόρτου ²⁾ ἐπισυρομένης, ³⁾ ὅσον
τε πλήθος ἐπισπῶνται εἶπεν ἰχθύων ὀρίσας
ἀριθμῶ. καὶ τῶν ἀνδρῶν ὑπομεινάντων, ὃ τι
ἂν κελύσῃ, πράξῃν, εἰ τοῦθ' οὕτως ἀποβαίῃ,
ζῶντας ἀφεῖναι πάλιν κελεῦσαι τοὺς ἰχθύς,
πρότερόν γε ἀκριβῶς διαριθμήσαντας. καὶ τὸ
(28) θαυμασιώτερον· οὐδεὶς ἐν τοσοῦτῳ τῆς ἀρι-
θμήσεως τοῦ χρόνου τῶν ἰχθύων ἐκ τοῦ ὕδα-
τος μεινάντων ἀπέπνευσεν, ⁴⁾ ἐστῶτός γε αὐ-
τοῦ. δούς δὲ καὶ τὴν τῶν ἰχθύων τιμὴν τοῖς
ἀλλεῦσιν, ἀπήει εἰς Κρότωνα. οἱ δὲ τὸ πεπρα-
γμένον διήγγειλαν, καὶ τοῦνομα μαθόντες
παρὰ τῶν παιδῶν εἰς ἅπαντας ἐξήνεγκαν. οἱ
δὲ ἀκούσαντες ἐπεθύμουν ἰδεῖν τὸν ξένον·
ὅπερ ἐν ἐτοίμῳ κατέστη. ⁵⁾ τὴν τε γὰρ ὄψιν,
οἷον ἐξεπλάγῃ τις ἂν ἰδῶν, καὶ ⁶⁾ ὑπενόει εἰ-

2) ἐπισυρομένης] In edd. Arcer. et Kust. est ἐστρωμένης, in Cd. Ciz. autem ἐπιστρομένης, quod aperte corruptum est e vera lectione ἐπισυρομένης, quam Porphyrius habet, cuius haec sunt verba etiam a Kustero ad hunc locum citata: ἔτι τῆς σαγήνης ἐκ βυθοῦ πόλιν φόρτον ἐπισυρομένης. Hinc eam Iamblichō reddidimus. Vid. etiam Rittershus. ad Porphyrium p. 51. Praeterea Kusterus censet, pro ἐκ βυθοῦ Iamblichum rectius habere, κατὰ βυθοῦ. Kiess.

3) ὅσον τε πλήθος ἐπισπ. εἶπ.] Corrige ex Porphyrio, ὅσον τε πλήθος ἐπισπ. προεῖπεν, τῶν ἰχθύων ὀρίσας τὸν ἀριθμόν. Kust. Non opus est hac correctione. Post κελύσῃ comma posui. In Ciz. vt in ed. Arcer. est πᾶσι et διαριθμήσαντες pro πάλιν et διαριθμήσαντας. Kiess.

huc in profundo maris sagenam piscibus onustam attrahentibus, quantaque piscium multitudo, numero etiã definito, capta esset, praedixit. Illis pollicentibus, se, quicquid imperaturus esset, facturos, si euentus praedictis respondisset, mandauit, yt omnes ad vnum pisces viuos dimitterent, postquam singulos dinumerassent: quodque inprimis admirandum, piscium ne vnus quidem, multo inter numerandum elapso tempore, diuque piscibus extra aquam detentis, extinctus est, quamdiu ille praesens adstitit. Postea piscatoribus pretium soluit et Crotonem contendit. Illi vero, quod acciderat, hinc inde diuulgarunt, nomenque eius, quod ex pueris audiuerant, notum reddiderunt omnibus. Quo facto cupido incessit audientes videndi illum hospitem: idque erat obtentu non difficile. Quilibet enim vultum eius intuens quasi obstupescibat, et dein eum talem coniiciebat esse,

4) ἐστῶτος] Porphyrius rectius, ἐφιστῶτος. *Kust.* Plura hic e Porphyrio emendatum it Rittershusius, quem vide p. 31. *Kiess.*

5) τὴν τε γὰρ ὄψιν ἦν, οἷον ἐξεπλ.] Lego, τὴν τε γὰρ ὄψιν ἦν, ἣν ἐξεπλάγη, etc. Τὸ ἦν est ex MS., pro quo antea male legebatur ὄν. *Kust.* Nemo, opinor, Kustero obsequetur, locum integrum corrumpenti. *Kiess.*

6) ὑπενόει] In Arg. καθ' ὑπονόει, in Ciz. καθυπινόει. Videtur καθ' ortum esse e praegresso καί, *Kiess.*

57 ναι τοιοῦτον, οἷος ὡς ἀληθῶς ἦν. *) Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰσῆλθεν εἰς τὸ γυμνάσιον. περιχυθέντων δὲ τῶν νεανίσκων, παραδέδοται λόγους τινὰς διαλεχθῆναι πρὸς αὐτούς, ἐξ ὧν εἰς τὴν σπουδὴν παρεκάλει τὴν περὶ τοὺς πρεσβυτέρους, ἀποφαίνων, ἔν τε τῷ κόσμῳ καὶ τῷ βίῳ καὶ ταῖς πόλεσι καὶ τῇ φύσει 7) μᾶλλον τιμώμενον τὸ προηγούμενον ἢ τῷ χρόνῳ ἐπόμενον· οἷον τὴν ἀνατολὴν τῆς δύσεως, τὴν ἔω τῆς ἐσπέρας, τὴν ἀρχὴν τῆς τελευτῆς, τὴν γένεσιν τῆς φθορᾶς· παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς αὐτόχθονας τῶν 8) ἐπηλύδων· ὁμοίως δὲ αὐτῶν τῶν ἐν ταῖς ἀποικίαις τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς οἰκιστὰς τῶν πόλεων· καὶ καθόλου τοὺς (29) μὲν θεοὺς τῶν δαιμόνων, ἐκείνους δὲ τῶν ἡμιθέων, τοὺς ἥρωας δὲ τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τούτων δὲ τοὺς αἰτίους τῆς γενέσεως 9) τοῖς νεω-
58 τέροισι. 10) Ἐπαγωγῆς δὲ ἕνεκα ταῦτα ἔλεγε πρὸς τὸ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τοὺς γονεῖς

*) Locum a sectione 57. ad 57. sine vlla fere mutatione e Dicaearcho sumtum esse, censet Meinersius p. 275. sq. Oratio enim, inquit, tam elegans est, et, quae hic tanquam a Pythagora et dicta et cogitata traduntur, tam sunt praeclara, tam vel huius philosophi vel illius aetatis ingenio conuenientia, vt vel mediocriter doctus sentiat, se hic antiquum et magnum auctorem audire, neque aliquem eorum, qui post Christum Pythagorae vitam exposuerunt, illa dicere aut cogitare potuisse. Nemo autem est de veteribus auctoribus, cui potius, quam Dicaearcho, hoc fragmentum adscribendum videatur. Etenim e Porphyrio (S. 18. 19.) scimus, Dicaearchi testimonio dici Pythagoram, vt primum aduenerit, eodem ordine,

qualis re ipsa erat. Paucis interiectis diebus gymnasium intrauit, et circumfusae statim iuuenum coronae orationem habuisse fertur, qua ad cultum seniorum eos incitabat, dictitans: in mundo aequae ac vita humana, ut et in urbibus ipsaque natura, honore praeferrere id, quod tempore praecedit, ei quod sequitur: ortum occasui; auroram vesperae; principium fini; generationem corruptioni: similiter aborigines aduenis: eodem modo inter aduenas duces coloniarum, urbiumque conditores; et uniuerse deos daemonibus; daemones semideis; semideos hominibus; et ex his antecellere, qui iunioribus auctores vitae extiterint. Haec autem dixit, ut inductione quadam iuuenibus persuaderet, ut parentes suos plu-

ad earundem aetatum, ordinum et sexus homines verba fecisse, quemadmodum haec omnia ab Iamblichō hic referuntur. *Kiess.*

7) μᾶλλον τιμώμενον τὸ προηγ.] Idem legas apud Laert. libr. VIII. Num. 22. 23. *Kust.* Quidni, τὸ προηγούμενον τῷ χρόνῳ ἢ τὸ ἐπόμενον? *Kiess.*

8) ἐπηλύδων] *Ciz. ἐπιδήλων. Kiess.*

9) τοῖς νεωτέροις] Videtur legendum esse τῶν νεωτέρων. *Kiess.*

10) Ἐπαγωγῆς δὲ ἔνεκα] Desider. Heraldus Animadv. in Iambl. cap. III. versionem Arcerii recte hic reprehendit, simulque docet, ἐπαγωγὴν Graecis esse id, quod Dialectici Latini *inductionem* vocent. Res est vel titonibus notissima. *Kust.* De inductione Reinesius citauit Aristotel. anal. prior. lib. II. c. 23. *Kiess.*

ἑαυτῶν· οἷς ἔφη τηλικαύτην ¹¹⁾ ὀφείλειν αὐ-
 τοὺς χάριν, ἤλικην ἂν ὁ τετελευτηκῶς ἀποδοίη
 τῷ δυνηθέντι πάλιν αὐτὸν εἰς τὸ φῶς ἀγα-
 γεῖν. ἔπειτα δίκαιον μὲν εἶναι τοὺς πρώτους
 καὶ τοὺς τὰ μέγιστα εὐεργετηκότας ὑπὲρ ἅπαν-
 τας ἀγαπᾶν καὶ μηδέποτε λυπεῖν. μόνους δὲ
 τοὺς γονεῖς προτέρους τῆς γενέσεως ταῖς εὐερ-
 γεσίαις, καὶ ¹²⁾ πάντων κατορθούντων ὑπὸ
 τῶν ἐγγόνων αἰτίους εἶναι τοὺς προγόνους,
¹³⁾ ἐν οἷς οὐδενὸς ἔλαττον ἑαυτοὺς εὐεργετεῖν
 ἀποδεικνύντες, εἰς οὓς οὐχ οἷόν τε ἐστὶν ἐξα-
 μαρτάνειν. ¹⁴⁾ καὶ γὰρ καὶ τοὺς θεοὺς εἰκός
 ἐστὶ συγγνώμην ἂν ἔχειν τοῖς μηδενὸς ἦττον
 τιμῶσι τοὺς πατέρας. καὶ γὰρ τὸ θεῖον παρ'
 39 αὐτῶν μεμαθήκαμεν τιμᾶν. Ὅθεν καὶ τὸν
 Ὀμηρον τῇ αὐτῇ προσηγορία τὸν βασιλέα τῶν

11) ὀφείλειν] In Ciz. ὀφείλει, et deinceps τελευτικῶς.
 Kiess.

12) πάντων κατορθούντων] Scribe πάντων τῶν κατορ-
 θουμένων. Kust. Malim πάντων τῶν κατορθοθέντων.
 Kiess.

13) ἐν οἷς — ἀποδεικνύντες] Haec verba corrupta esse
 patet: non item patet, qua via sint sananda. Plura
 tentavi: nihil satisfecit. Pro ἀποδεικνύντες legendum
 esse ἀποδεικνύοντας, vix dubium esse potest. Tum si
 sumitur, ἐν οἷς ita fere cum participio coniunctum es-
 se, vt in hoc loco Herodiani V, 1. 4. καὶ ἐν οἷς ἀρ-
 δρείως παραταξάμενοι, οὐδέν τι ἠτιμήμεθα, καὶ ἐν οἷς
 σπείσαντες — ἐποίησαμεν, et si pro ἑαυτοὺς legas αὐτοὺς,
 hic sensus elici potest: dum factis declarent maiores, se
 nihilo minus eos beneficiis afficere, in quos delinquere
 nequeant. Commodus sensus etiam tum prodit, si
 ἑαυτοὺς intelligas de prima persona, et verba ἐν οἷς
 mutes in οἷόν τε εἶναι: dum ostendant, fieri posse, vt

rimi facerent. Tantam enim illis aiebat gratiam deberi, quantam mortuus deberet illi, qui ipsum ab orco in lucem faceret reducem. Deinde iustum esse, vt eos, qui primi maximis nos affecerunt beneficiis, ante omnes alios diligamus, nec vnquam illis tristitiam conflamus; solos autem parentes bene meritis natiuitatem anteuertere, quaeque a posteris bene geruntur, ea ad maiores tanquam ad auctores referenda esse omnia, nihilo secius in iis beneficentiae suae documentum exhibentes, in quos delinquere non possunt. Nam et deos dubium non esse iis veniam dare, qui non minori honore parentes prosequuntur, quum etiam diuini numinis cultum a parentibus acceperimus. Vnde et Homerum eodem nomine

nosmet ipsi beneficiis afficiamus eos, in quos delinquere nequeamus. Quam sententiam Obrechtus expressit, ea in vulgata lectione non inest: nam ἑαυτοὺς εὐεργετῆν non aliter intelligi potest, nisi sic: semet ipsos, vel nosmet ipsos beneficiis afficere. Schaeferus hanc ingeniosam coniecturam mecum communicauit, quam viris eruditis inuidere non licet: ἐν οἷς — ἀποδεικνύοντας, εἰς θεοὺς (pro εἰς οὐδὲ) οὐχ — ἑξαμαρτάνειν in quibus (καταρθεύουσαι) si diuini declarant, parentes beneficia in se non minora, quam alium vllum (ne diis quidem exceptis), contulisse, fieri non posse, vt peccent in deos. Quae lectio iis quae sequuntur, insigniter commendatur. — Ceterum in Cd. Ciz. eadem est corrupta lectio, quae in edd. Arc. et Kust., eamque nouo vitio auget: nam habet ἀποδεικνύοντας. Kiess.

14) καὶ γὰρ καὶ] Ita Ciz. In edd. Arc. et Kust. alterum καὶ deest, Kiess.

θεῶν αὖξιν, ὀνομάζοντα πατέρα τῶν θεῶν
καὶ τῶν θνητῶν. πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων
μυθοποιῶν παραδεδωκέναι τοὺς βασιλεύοντα;
τῶν θεῶν τὴν μεριζομένην φιλοστοργίαν παρὰ
(30) τῶν τέκνων πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν συζυγίαν
τῶν γονέων καθ' ἑαυτοὺς ποιήσασθαι πεφιλο-
τετιμημένους. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἅμα
τὴν τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς ὑπόθεσιν λα-
βόντας, τὸν μὲν τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν δὲ τὸν
"Ἡφαιστον ¹⁵⁾ γεννῆσαι ἐναντίαν φύσιν ἔχοντα;
τῇ ἰδίᾳ, ἕνεκα τοῦ καὶ τῆς πλεῖον ἀφροσύνης
40 φιλίας μετασχεῖν. Ἀπάντων δὲ τῶν ¹⁶⁾ ὄντων
τὴν τῶν ἀθανάτων κρίσιν ἰσχυροτάτην εἶναι
συγχωρησάντων, ἀποδείξειν τοῖς Κροτωνιάταις,
διὰ τὸ τὸν Ἡρακλέα τοῖς κατοικισμένοις οἰ-
κεῖον ὑπάρχειν, διότι δεῖν τὸ προσταττόμενον
ἐκουσίως τοῖς γονεῦσιν ὑπακούειν, παρειλη-
φότας αὐτὸν τὸν θεὸν ἐτέρῳ πρεσβυτέρῳ πει-
θόμενον διαθλῆσαι τοὺς πόρους καὶ τῷ πατρὶ
θεῖναι τῶν ¹⁷⁾ κατειργασμένων ἐπινίκιον τὸν
ἀγῶνα τὸν Ὀλύμπιον. ἀπεφαίνεται δὲ καὶ ταῖς

¹⁵⁾ γεννῆσαι — τῇ ἰδίᾳ] Ita Kust. In Ciz. ἐναντίον
γεννῆσαι φύσιν ἔχοντα τῆς ἰδίας, tum φιλανθρωπίας pro
φιλίας. Adiectivum ἐναντίος etiam cum genitio con-
struitur. Paulo ante autem pro ὑπόθεσιν videtur potius
legendum esse ὑπόστασιν. K i e s s.

¹⁶⁾ ὄντων] Legendum esse παρόντων, vir doctus ad
marginem codicis Spanhemiani notauerat: vti et ἀπέ-
δειξεν, pro ἀποδείξειν. K u s t. In Ciz. est ἰσχυροτάτην,
et Κροτωνιαταῖς. Pro ἀποδείξειν autem potius cum

regem deorum insigniuisse, *Deorum hominumque Patrem* eum salutando. Insuper alios multos mythologos tradidisse, deorum principes amorem illum naturalem, quem liberi inter parentes coniugii vinculo colligatos partiuntur, sibi in solidum vindicare annixos esse, eaque de causa patris simul et matris personam induisse, dum alter Minervam, altera vero Vulcanum, naturam suae contrariam habentes, progenuit; eo tantum fine, vt amicitiae longius etiam distantis fierent participes. Quumque ab omnibus, qui aderant, obtinisset, vt concederent, immortalium iudicia esse quam solidissima, Crotoniatis demonstrasse, ipsos propterea, quod Hercules conditor coloniae Crotonem deductae fuerit, sponte parentibus debere esse dicto audientes, vtpote quum traditione acceperint, illum ipsum deum alteri natu maiori obsecundantem tot labores exantlasse, suoque patri, rebus ex sententia gestis, victoriae nomine ludos Olympicos instituisse. Effatus est insuper, talibus inter

Schwarzio legendum est ἀποδείξει. Cum eodem deinceps pro διότι δεῖ, quod habent edd. Arc. et Kust. cum Ciz., scripsi διότι δεῖν, flagitante oratione obliqua. Διότι h. l. est *haecpropter*. — In Ciz. ante Ἡρακλέα deest articul. τόν. Kiess.

17) κατειργασμένων] In Ciz. κατεργασμένων. Quod paulo post legitur ἐπιτυχάνειν, idem est, quod ἐντυχάνειν. Kiess.

πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίαις οὕτως ἂν χρωμένους
 ἐπιτυγχάνειν, ὥς μέλλουσι τοῖς μὲν φίλοις
 μηδέποτε ἐχθροὶ καταστήναι, τοῖς δὲ ἐχθροῖς
 ὥς τάχιστα φίλοι γίνεσθαι· καὶ μελετᾶν ἐν
 μὲν τῇ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους ¹⁸⁾ εὐκοσμίᾳ
 τὴν πρὸς τοὺς πατέρας εὐνοίαν, ἐν δὲ τῇ πρὸς
 ἄλλους φιλανθρωπίᾳ τὴν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς
 41 κοινωνίαν. Ἐφεξῆς δὲ ἔλεγε περὶ σωφροσύνης,
 (51) φάσκων, τὴν τῶν νεανίσκων ἡλικίαν ¹⁹⁾ πεῖραν
 τῆς φύσεως λαμβάνειν, καθ' ὃν καιρὸν ἀκμα-
 ζούσας ἔχουσι τὰς ²⁰⁾ ἐπιθυμίας. εἶτα προε-
 τρέπετο ²¹⁾ θεωρεῖν ἄξιον, ὅτι μόνης τῶν ἀρε-
 τῶν ταύτης καὶ παιδὶ καὶ παρθένῳ καὶ γυ-
 ναικῇ καὶ τῇ τῶν πρεσβυτέρων τάξει ἀντιποι-
 εῖσθαι προσήκει, καὶ μάλιστα ²²⁾ τοὺς νεωτέ-
 ρους. ἔτι δὲ μόνην αὐτὴν ἀποφαινῶν περιει-
 ληφέναι καὶ τὰ τοῦ σώματος ἀγαθὰ καὶ τὰ
 τῆς ψυχῆς, διατηροῦσαν τὴν ὑγίειαν καὶ τὴν
 42 τῶν βελτίστων ἐπιτηδευμάτων ἐπιθυμίαν. Φα-
 νερὸν δὲ εἶναι καὶ διὰ τῆς ἀντικειμένης ἀντι-
 θέσεως. Τῶν γὰρ βαρβάρων καὶ τῶν Ἑλλή-
 νων περὶ τὴν ²³⁾ Τροίαν ἀντιταξαμένων, ἕκα-

18) εὐκοσμίᾳ] Ciz. εὐκοσμίαν. Kiess.

19) πεῖραν] Ciz. περῶν. Antea post φάσκων videtur
 addenda praepositio κατά· sententia enim haec esse
 debet: in iuuenili aetate naturam esse explorandam.
 Kiess.

20) ἐπιθυμίας] Prior Edit. male, εὐθυμίας, pro quo
 ἐπιθυμίας auctoritate Codicis MS. reposui. Et sic le-
 gendum hic esse, iam pridem etiam monuit Desid.
 Herald. Animadv. in Iambl. c. IV. Kust.

se moribus agerent, quibus assequi possent, vt amicis nunquam inimici, inimicis autem quam citissime amici euaderent, et per modestiam erga seniores beneuolum in parentes animum, atque ex humanitate aliis praestita fraternam coniunctionem conciperent. Deinceps disseruit de temperantia, dicens, iuuenilem aetatem naturae suae eo tempore experimentum sumere, quo cupiditatibus adhuc integris pollet vigetque: deinde hortabatur, vt animum aduerterent, contemplantes, solam in virtutibus temperantiam et puero, et virgini, et foeminae, et seniorum ordini congruere, imprimis vero iunioribus expetendam esse, vnamque illam tam animae, quam corporis bona complecti assererat, dum sanitatem conseruat, rerumque optimarum studium alit fouetque, et hoc ipsum clarius ex opposito elucescere. Quum enim barbari et Graeci circa Troiam aduersis aciebus concurrerent, vtraque

21) *θεωρεῖν ἄξιον*] Oratio et sensus rectius procederet, si *ἄξιον* deleatur. Est enim superuacaneum, nec ad locum hunc quicquam facit. *Kust.*

22) *τοῖς νεωτέροις*] *Ἰμο*, *τοῖς νεωτέροις* vt respondeat datiuis praecedentibus. *Kust.* Accusatiuus defendi potest, quum verbum *προσῆκει* vtramque structuram admittat. Deinceps pro *ἀποφαίνων* in *Ciz.* est *ἀποφαίνειν*. Hinc proclius est scribere *ἀπέφαινε*, quum praecedant imperfecta *ἀπεφαινέτο*, *ἔλεγε*, *προειρέπετο*. *Kies.*

23) *Τροίαν*] In *Ciz.* *Τεῖαν*, quod Reinesius ex edit. *Arc.*

τέρους δι' ἐνὸς ἀκρασίαν ταῖς δεινοτάταις περιπεσεῖν συμφοραῖς, τοὺς μὲν ἐν τῷ πολέμῳ, τοὺς δὲ κατὰ τὸν ἀνάπλου. καὶ μόνης τῆς ἀδικίας τὸν θεὸν δεκετῆ καὶ χιλιετῆ τάξαι τὴν τιμωρίαν, χρησμωδῆσαντα τὴν τε τῆς Τροίας ἄλωσιν καὶ ²⁴⁾ τὴν τῶν παρθένων ἀποστολὴν παρὰ τῶν Λοκρῶν εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος ἱερόν. παρεκάλει δὲ τοὺς νεανίσκους καὶ ⁽³²⁾ πρὸς τὴν παιδείαν, ²⁵⁾ ἐνθυμεῖσθαι κελεύων, ὡς ἄτοπον ἂν εἴη πάντων μὲν σπουδαιότατον κρίνειν τὴν διάνοιαν καὶ ταύτῃ βουλευέσθαι περὶ τῶν ἄλλων, εἰς δὲ τὴν ἀσκησιν ²⁶⁾ τὴν ταύτην μηδένα χρόνον μηδὲ πόνον ἀνηλωκέσαι· καὶ ταῦτα τῆς μὲν τῶν σωμάτων ἐπιμελείας τοῖς φαύλοις τῶν φίλων ὁμοιουμένης καὶ ταχέως ἀπολειπούσης, τῆς δὲ παιδείας, καθάπερ οἱ καλοὶ καὶ ἀγαθοὶ τῶν ἀνδρῶν, μέχρι θανάτου παραμενούσης, ἐνίοις δὲ καὶ μετὰ τὴν τε-
 43 λευτὴν ἀθάνατον δόξαν περιποιούσης. Καὶ τοιαῦθ' ἕτερα τὰ μὲν ἐξ ἱστοριῶν, τὰ δὲ καὶ ἀπὸ δογμάτων κατεσκευάσε, τὴν παιδείαν ἐπιδεικνύων κοινὴν οὖσαν εὐφυΐαν τῶν ἐν ἐκάστῳ τῷ γένει πεπρωτευκότων. τὰ γὰρ ἐκείνων

mutavit in Τρωϊαν. Idem Ciz. paulo inferius Τροίας, vbi iterum Arger. Τρωϊας. Ibi Ciz. ἄλλωσιν pro ἄλωσιν. Kiess.

- 24) τὴν τῶν παρθένων ἀποστ.] Tangitur hic historia celebris et notatu digna; de qua plura diximus ad Suidam, v. Ποινῆ. Kust. Prae ceteris consulenda sunt, quae Kusterus ad Suidam Tom. III. p. 229. citavit

pars ex vnius hominis incontinentia in gravissimas incidit calamitates, alii in ipso bello, alii in rēditu in patriam. et soli iniustitiae deum statuisse poenam integro decennio et per mille annos duraturam, quum Troiam excisum iri et virgines a Locrensisibus in Mineruae cognomento Iliadis templum quotannis mitti oportere, oraculo moneret. Hortabatur etiam iuvenes, ut animos ad eruditionis culturam appellerent, absurdum esse docens, mentem studio prae omnibus dignissimam censere, eamque de caeteris rebus in consilium adhibere, et ad eam expoliendam nihil temporis, nihil laboris insumere, quum tamen diligentia, quae in curando corpore adhibetur, malis amicis similis sit et cito senescat, eruditio vero instar boni honestique viri ad mortem usque perduret, et quibusdam post fata etiam immortalem gloriam afferat. Aliaque id genus partim ex historia partim e placitis philosophiae adstruxit, ostenditque, eruditionem esse quandam communem eorum ingeniorum praestantiam, quae quaque aetate primas tenuerint. Horum enim inuenta

Tzet. Scholia in Lycophron. v. 1141. 1159. Vol. II. p. 937. sqq. et p. 940. ed. Müller. Kiess.

25) ἐνθυμῆσθαι] Antea male, εὐθυμῆσθαι. Kust.

26) τὴν ταύτην] Lege, τὴν ταύτης. scilicet, διαβολας. Kust.

εὐρήματα, ταῦτα τοῖς ἄλλοις γεγονέναι 27) παι-
 δειαν. Οὕτω δ' ἐστὶ τῇ φύσει σπουδαῖον τοῦ-
 το, ὥστε τῶν μὲν ἄλλων τῶν ἐπαινουμένων
 τὰ μὲν οὐχ οἷόν τε εἶναι παρ' ἐτέρου μεταλα-
 βεῖν, οἷον τὴν ῥώμην, τὸ κάλλος, τὴν ἕγείαν,
 τὴν ἀνδρείαν· τὰ δὲ τὸν προέμενον οὐκ ἔχειν
 αὐτὸν, οἷον τὸν πλοῦτον, τὰς ἀρχάς, 28) καὶ
 ἕτερα πολλὰ τῶν παραλειπομένων· τὴν δὲ δυ-
 νατὸν εἶναι καὶ παρ' ἐτέρου παραλαβεῖν, καὶ
 44 τὸν δόντα μηδὲν ἧττον αὐτὸν ἔχειν. Παρα-
 πλησίως δὲ τὰ μὲν οὐκ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις εἶ-
 ναι κτήσασθαι, 29) παιδευθῆναι δὲ ἐνδέχεσθαι
 (33) κατὰ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν. εἰδ' οὕτως προς-
 ἰόντα φανῆναι πρὸς τὰς τῆς πατρίδος πράξεις,
 οὐκ ἐξ ἀναιδείας, ἀλλ' ἐκ παιδείας. σχεδὸν
 γὰρ ταῖς ἀγωγαῖς διαφέρειν τοὺς μὲν ἀνθρώ-
 πους τῶν θηρίων, τοὺς δὲ Ἕλληνας τῶν βαρ-
 βάρων, τοὺς δὲ ἐλευθέρους τῶν οἰκετῶν, τοὺς
 δὲ φιλοσόφους τῶν τυχόντων. ὅλας δὲ τηλικαύ-
 την ἔχοντας ὑπεροχὴν, ὥστε τοὺς μὲν θᾶπτον
 ἀρέχοντας τῶν ἄλλων 30) ἐκ μιᾶς πόλεως τῆς

27) παιδείαν] Ciz. παιδίαν. De pronomine ταῦτα post εὐρήματα abundante conf. Schaefer. Mel. crit. p. 84. Kiess.

28) καὶ ἕτερα] In Ciz. deest καί. Kiess.

29) παιδευθῆναι δὲ ἐνδέχεσθαι κατὰ] Haec desunt in Ciz. Kiess.

30) ἐκ μιᾶς πόλεως τῆς ἐκείνων] Ita aperte Ciz., quem admodum iam Heraldus *Animad.* in Iambli. cap. IV. pro corruptis, ἐκ μιᾶς πόλεως, legendum esse censuit. Genuinam lectionem etiam Obrechtus expressit. Pulcre

aliis materiam eruditionis dedisse. Adeo vero istud natura sua praeclarum est, vt, quum caetera laudabilia partim ita comparata sint, vt in alterum transfundi nequeant, vti robur, pulcritudo, sanitas, fortitudo: partim, si ea e manibus emiseris, non amplius habeas, vt diuitias, magistratus, et alia multa, quae praeterimus; eruditio ab alio ita possit accipi, vt, qui eam alteri impertitus est, adhuc eius compos maneat. Similiter quaedam bona parare non esse in potestate nostra, doceri autem nos posse, quandocumque voluerimus: et qui ita instructus ad res patriae administrandas accedat, illum non id facere per impudentiam, sed ex eruditionis suae conscientia. Nam institutione effici, vt homines bestiis, barbaris Graeci, liberi seruis, et philosophi plebeiis praestent. Omnino vero in tantum excellere bene institutos, vt cursu velociores aliis ex vna illorum patria septem

huc facit locus Strabonis lib. VI. Tom. II. p. 242. edit. Tzschuek., quom primum citatum ab Heraldō reperit Kusterus: *Αουί δ' ἡ πόλις (de Crotone loquitur) τὰ τε πολέμια ἀσκήσαι, καὶ τὰ περὶ τὴν ἀθλήσιν. Ἐν μὲν γούν Ὀλυμπιάδι οἱ τῶν ἄλλων προτιθέσαστες τῷ σταδίῳ ἑπτὰ ἄνδρες ἅπαντες ὑπῆσαν Κροτωνιάται. Crotoniatarum Olympionicarum nomina haec perscripsit Reinsius: *Αυκίνοσ, Ol. 48. Ἐρατοσθένης, Ol. 51. Ἐπιπίστρατος, Ol. 54. 55. Λιδόγητιος, Ol. 58. Ἰαχόμενος, Ol. 68. 69. Τιτακράτης, Ol. 71. 72. Ἀυλος, Ol. 73. 74. 75. Kiess.**

ἐκείνων ἑπτὰ κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν εὐρεθῆναι, τοὺς δὲ τῇ σοφίᾳ προέχοντας ἐξ ἀπάσης τῆς οἰκουμένης ἑπτὰ συναρίθμηθῆναι. ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς χρόνοις, ἐν οἷς ἦν αὐτός, ἕνα φιλοσοφία προέχειν τῶν πάντων. καὶ γὰρ τοῦτο τὸ ὄνομα ἀντὶ 31) τοῦ Σοφοῦ ἑαυτὸν ἐπωνόμασε.

K E Φ. θ.

45 Ταῦτα μὲν ἐν τῷ γυμνασίῳ τοῖς νέοις 1) διελέχθη. ἀπαγγελθέντων δ' οὖν ὑπὸ τῶν νεανίσκων πρὸς τοὺς πατέρας τῶν εἰρημένων, ἐκάλεσαν οἱ Χίλιοι τὸν Πυθαγόραν εἰς τὸ συνέδριον, καὶ 2) προεπαινέσαντες ἐπὶ τοῖς πρὸς τοὺς υἱοὺς ῥηθεῖσιν, ἐκέλευσαν, εἴ τι συμφέρον 32) ἔχει λέγειν τοῖς Κροτωνιάταις, ἀποφῆνασθαι τοῦτο πρὸς τοὺς τῆς πολιτείας προκαθημένους. ὁ δὲ πρῶτον μὲν αὐτοῖς συνεβούλευεν ἰδρῦσασθαι Μουσῶν 3) ἱερόν, ἵνα τηρῶσι τὴν ὑπάρχουσαν ὁμόνοιαν. ταύτας γὰρ τὰς θεὰς καὶ τὴν προσηγορίαν τὴν αὐτὴν ἀπάσας ἔχειν, καὶ μετ' ἀλλήλων 4) παραδίδοσθαι, καὶ ταῖς

31) τοῦ Σοφοῦ] Ciz. omittit τοῦ. Ceterum conferantur ea, quae contra Meinersii opinionem, non Pythagoram, sed Socratem fuisse auctorem nominis philosophi, disputavit Wyttenbachius in Bibl. crit. Vol. II. P. VIII. p. 117 — 119. Kiess.

1) διελέχθη] Vsque ad hoc verbum in Ciz. continuatur cap. VIII. Kiess.

2) προεπαινέσαντες] Ita scripsi auctoritate Ciz. pro ἐπαινέσαντες, quod offerunt edd. Arc. et Kust. Idem Ciz. deinceps corrupte, ἐπὶ τοὺς πρὸ τοῦς, et pro συμ-

Olympiae inuenti sint, ex toto vero orbe in vnum collecti numerum etiam septem modo fuerint sapientia celebres. postea suo tempore vnum philosophia excelluisse: hoc enim sibi cognomen indidit, vt loco *Sapientis* diceretur *Philosophus*.

C A P. IX.

Haec ad iuuenes in Gymnasio disseruit Pythagoras: quae quum ab iis ad parentes delata essent, mille viri in curiam euocatum prius laudarunt propter ea, quae iuuentuti suggesserat; simulque si quid ipsis Crotoniatis vtile haberet, apud Reip. gubernatores expromere iusserunt. Tum ille primum auctor illis fuit, vt Musis fanum exstruerent, quo praesens concordia salua et incolumis inter eos maneret. Illas enim deas vno omnes nomine venire, colligatasque invicem esse, et communibus honoribus ma-

φέρων cum Arc. *συμφέρειν*. Denique ex eodem codice post *ἀποφήνασθαι* addidi *τοῦτο*, quod editiones Arcerii et Kusteri omittunt. *Kiess.*

3) *ἱερὸν*] Vocem hanc ex MS. reuocavi, quae in prioro Edit. deest. *Kust.* In margine Spanhemiano e Par. haec sunt notata: *Μουσῶν ἱερῶν μουσεῖον ἱερὸν*. Reinesius monuit, *pro δμόνοιαν al. εὐνοίαν*. *Kiess.*

4) *παραδίδασθαι*] Ita *Kust.* In Ciz. autem *παραδεδόσθαι*, quod accommodatius videtur, et ab Arcer. confirmatur, in cuius editione est *παραδίδασθαι*. *Kiess.*

κοιναῖς τιμαῖς μάλιστα χαίρειν, καὶ τὸ σύνολον ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἀεὶ χορὸν εἶναι τῶν Μουσῶν· ἔτι δὲ συμφωνίαν, ἁρμονίαν, ῥυθμόν, ⁵⁾ καὶ ἅπαντα περιεληφέναι τὰ παρασκευάζοντα τὴν ὁμόνοϊαν. ⁶⁾ ἐπιδείκνυσε δέ, αὐτῶν τὴν δύναμιν οὐ περὶ τὰ κάλλιστα θεωρήματα μόνον ἀνήκειν, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν
 46 συμφωνίαν καὶ ἁρμονίαν τῶν ὄντων. Ἐπειτα ὑπολαμβάνειν αὐτοὺς ⁷⁾ ἔφη δεῖν, κοινήν παρακαταθήκην ἔχειν τὴν πατρίδα παρὰ τοῦ πλήθους τῶν πολιτῶν. δεῖν οὖν ταύτην διοικεῖν οὕτως, ὡς μέλλουσι τὴν πίστιν παραδόσιμον τοῖς ἐξ αὐτῶν ποιεῖν. ἔσεσθαι δὲ τοῦτο βεβαίως, εἰάν ἅπασιν ἴσοι τοῖς πολίταις ᾧσι, καὶ μηδενὶ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ ⁸⁾ προέχωσι τοὺς γὰρ ἀνθρώπους, εἰδότας, ὅτι τόπος ἅπας
 (35) προσδεῖται δικαιοσύνης, ⁹⁾ μυθοποιεῖν τὴν αὐτὴν τάξιν ἔχειν παρὰ τῷ Διὶ τὴν Θέμιν, καὶ παρὰ τῷ Πλούτωνι τὴν ¹⁰⁾ Δίκην, καὶ κατὰ τὰς πόλεις τὸν νόμον, ἵνα ὁ μὴ δικαίως

5) καὶ ἅπαντα] In Cd. Ciz., vt in edit. Arc., deest καὶ. Kiess.

6) ἐπιδείκνυσι] Antea male, ἐπιδείκνυσαν. Kust. In Ciz. ἐπιδείκνυσαν. Scalig. conicit, ἐπιδεικνύς αὐτῶν. Ceterum vix graece dicitur ἀνήκειν περὶ τι. Hinc legere malim, πρὸς τὰ κάλλιστα κ. τ. λ. Kiess.

7) ἔφη δεῖν] In priore Edit. inepte, ἐφηδεῖν· quod Arcecius bona fide delectari verterat. Sed huius erroris Lectorem iam pridem etiam admonuit Desid. Herald. in Iambli. cap. V. Kust. Pro κοινήν, quod sequitur,

xime gaudere, atque omnino vnum Musarum chorum esse. Praeterea continere in se ipsis concentum, harmoniam, numerum, et omnia quae ad concordiam faciunt: insuper vero ostendit, vim earum non tantum circa pulcerrimas contemplationes disciplinarum versari, verum etiam ad rerum consonantiam, harmoniamque pertinere. Deinde ipsis ait existimandum esse, se a multitudine civium patriam accepisse tanquam commune depositum. Quapropter ita illam gubernent, ut depositi fidem ad posteros quasi haereditariam transmittere possint: idque certo euenturum esse, si se omnibus exaequent civibus, et nulla re magis quam iustitia prae caeteris emineant. Vnde et homines, gnaros nullum non locum indigere iustitia, in fabulis finxisse, Ioui Themidem, Plutoni Dicem assidere, et in urbibus legem regnare; ut, qui non bona

Ciz. cum Arcer. legit κοινῆ, et deinceps περί pro παρὰ. *Kiess.*

8) προέχουσι τοὺς γὰρ ἀνθρώπους εἶδ.] Sic locum hunc auctoritate Codicis MS. emendavi et distinxi. Antea enim male legebatur, προέχουσι τοὺς ἀνθρώπους, εἰδόμεναι, etc. *Kust.*

9) μυθοποιεῖν] Scalig. μυθοποιούς. *Kiess.*

10) Δίκην] Quare *Dicem* verterit eruditus interpres, ignoro. *Iustitiam* oportebat, vel *Dicem*. *Kust.* *Dicem* videtur merum esse vitium typographicum. Correxī *Dicem*. *Kiess.*

11) ἐφ' ἃ τέτακται ποιῶν ἅμα 12) φαίνεται
 47 πάντα τὸν κόσμον συναδικῶν. Προσέκειν δὲ
 τοῖς συνεδρίοις, μηδενὶ καταχρήσασθαι τῶν
 θεῶν εἰς ὄρκον, ἀλλὰ τοιούτους προχειρίζε-
 σθαι λόγους, ὥστε καὶ χωρὶς ὄρκων εἶναι πι-
 στούς. καὶ τὴν ἰδίαν οἰκίαν οὕτως οἰκονομεῖν,
 13) ὥστε τὴν ἀναφορὰν ἐξεῖναι τῆς προαιρέσεως
 εἰς ἐκείνην ἀνενεγκεῖν. 14) πρὸς τε τοὺς ἐξ
 αὐτῶν γενομένους διακειῖσθαι γνησίως, ὡς καὶ
 τῶν ἄλλων ζώων μόνους ταύτης τῆς ἐννοίας
 αἰσθησὶν εἰληφότας· καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα
 τὴν τοῦ βίου μετέχουσαν 15) ὁμιλοῦντας, ὡς
 τῶν μὲν πρὸς τοὺς ἄλλους συνθηκῶν τιθεμέ-
 νων ἐν γραμματιδίοις καὶ στήλαις, τῶν δὲ πρὸς
 (36) τὰς γυναῖκας ἐν τοῖς τέκνοις. καὶ πειρᾶσθαι
 παρὰ τοῖς ἐξ αὐτῶν ἀγαπᾶσθαι μὴ διὰ τὴν

11) ἐφ' ἃ τέτ.] Rectius, ἐφ' ὧν. Kust. Non rectius. Accusatiuus etiam aliis placuit, vt Xenophonti Hell. 5, 4, 20. ἔταξεν ἐπὶ τοὺς ἵππεῖς, et Polybio V, 63. 4. οἱ ἐπὶ τοῦτο τὸ μέρος ταχθέντες, ad hoc negotium curandum constituti. Kiess.

12) φαίνεται] Corrupte antea, φαίγη ταν. Kust. Deinceps bene Ciz. cum Arc. συναδικῶν, quod recepi pro ἀδικῶν, quod est in Kust. editione. Kiess.

13) ὥστε τὴν ἀναφορὰν ἐξεῖναι τ.] Est locus paulo obscurior, quem interpretes non intellexerunt. Arcerius reddidit: *domum cuique suam ita gubernandam esse, vt in eam inferre liceat propositi subsidium.* Sed in Arcerio non miror, qui sexcenta alia aequae infelicitate vertit. At nec doctissimi Obrechtii versionem hic probare possum. Quid enim sibi volunt illa: *vt proventum eius animi sui proposito tueri liceat? Tu verte: vt consilii sui rationem eo referre liceat.* Id est, vt consilia nostra in administranda re aliena vel publica

fide munus, quod obeundum habet, accurauerit, in totum pariter mundum iniurius videatur. Insuper senatum eorum decere, ut in iureiurando nullius dei nomine abutantur, sed ita se gerant et loquantur, ut vel iniurati fidem mereantur: rem autem domesticam sic administrent, ut consilii rationem etiam illuc referri liceat. Illis vero, qui ex ipsis nati sint, sincerum amorem exhiberent, memores, hos ex aliis animalibus solos intelligere, quid hic affectus sibi velit. Cum vxore vitae socia ita agerent, ut repurent, alia quidem pacta tabulis columnisque, quod vero cum vxore initur foedus, liberis contineri. Efficerent etiam, ut prolis suae amorem in se deriuarent, non per naturam,

ad normam quasi administrationis domesticae referre nobis liceat: siue, ut exemplo administrationis domesticae tanquam argumento uti nobis liceat ad probandum aliis, nos non minori fide et prudentia res alienas curaturos esse, quam qua nostras curauimus. Nam, ut recte ait Isocrates Orat. ad Demonicum, p. m. 16. Ὁ κακῶς διανοηθεὶς ὑπὲρ τῶν ἰδίων, οὐδέποτε καλῶς βουλευέσται περὶ τῶν ἀλλοτριῶν: qui rebus propriis male prospicit, nunquam bene consulat alienis. Confer etiam Nostram infra, Num. 196. *Kust.* Τὴν ἀναφορὰν τῆς προαιρέσεως εἰς ἐκείνην ἀναφέρειν, idem est quod τὴν προαίρεσιν εἰς ἐκείνην ἀναφέρειν. Sententiam *Kusterus* recte explicuit. *Kiess.*

14) πρὸς τε] Par. e marg. Spanh. πρὸς δέ. Deinceps post ὧς in Ciz. deest καί. — Pro ἐννοίας autem, quod sequitur, legendum videtur εὐνοίας. *Kiess.*

15) ὁμιλοῦντας] Propter ἀκολουθίαν orationis malle, οὕτως ὁμιλεῖν. *Kust.* Potius ὁμιλεῖν οὕτως. *Kiess.*

δέ, μέγιστον εἶναι τῶν ἀδικημάτων, παῖδας
καὶ γονεῖς ἀπ' ἀλλήλων διασπᾶν. νομίζειν δέ,
(37).²⁰⁾ κράτιστον μὲν εἶναι τὸν καθ' αὐτὸν δυ-
νάμενον προιδεῖν τὸ συμφέρον· δεύτερον δέ,
τὸν ἐκ τῶν τοῖς ἄλλοις συμβεβηκότων κατα-
κοιῶντα τὸ λυσιτελοῦν· χείριστον δέ, τὸν ἀ-
παμένοντα διὰ τοῦ κακῶς παθεῖν αἰσθέσθαι
τὸ βέλτιστον. ἔφη δέ, καὶ τοὺς φιλοτιμεῖσθαι
βουλομένους οὐκ ἂν διαμαρτάνειν μιμουμέ-
νους τοὺς ἐν τοῖς δρόμοις στεφανουμένους,
καὶ γὰρ ἐκείνους οὐ τοὺς ἀνταγωνιστὰς κα-
κῶς ποιεῖν, ἀλλ' αὐτοὺς τῆς νίκης ἐπιθυμεῖν
τυχεῖν. καὶ τοῖς πολιτενομένοις ἀρμόττειν,
²¹⁾ οὐ τοῖς ἀντιλέγουσι δυσαρρεστεῖν, ἀλλὰ τοὺς
ἀκούοντας ὠφελεῖν. παρεκάλει δὲ τῆς ἀληθι-
νῆς ἀντεχόμενον εὐδοξίας ἕκαστον, εἶναι τοι-
οῦτον, οἷος ἂν βούλοιο φαίνεσθαι τοῖς ἄλ-
λοις. οὐ γὰρ οὕτως ὑπάρχειν τὴν συμβουλήν
ἱερόν, ὡς τὸν ἔπαινον, ἐπειδὴ τῆς μὲν ἡ χρεία
πρὸς μόνους ἐστὶν τοὺς ἀνθρώπους, τοῦ δὲ
50 ²²⁾ πολὺ μᾶλλον πρὸς τοὺς θεοὺς. Εἰδ' οὕτως
ἐπὶ πᾶσιν εἶπεν, ὅτι τὴν πόλιν αὐτῶν ²³⁾ οἰκεῖ-

20) κράτιστον μὲν εἶναι τ.] Videtur sumtum ex loco illo Hesiodi ἐν Ἔργ. v. 293.

Οὔτιος μὲν πανάριστος, δς αὐτὸς πάντα νοήσει·

Ἐσθλὸς δ' αὖ κακείνος, ὃς εὖ εἰπόντι πίθηται.

Ὅς δὲ κε μὴτ' αὐτὸς νρήη, μὴτ' ἄλλου ἀκούων

Ἐν θυμῷ βιάλληται, ὃ δ' αὖτ' ἀρηγῆος ἀνήρ.

Kust. In Ciz. et Par. secundum marg. Cod. Spanh. est κράτιστος. Tum ibidem δύναμιν· at παθεῖν omis-
sum est, et pro βέλτιστον legitur βέλτιον. Kiess.

stius esse facinus asserebat, quam liberos et parentes a se inuicem diuellere. Illum habendum esse optimum, qui pro se, quid conducatur, praeuidere posset; secundum ab illo, qui ex aliis exemplum caperet, sibi quod ex usu foret; pessimum vero, qui expectet, donec suo malo didicerit, quid sit optimum. Dixit quoque, non aberraturos esse, qui honores ambiunt, si imitandos sibi proponerent eos, qui in stadio coronantur; nam illos non laedere aduersarios, sed totos id agere, ut ipsi victoriam consequantur. Similiter conuenire iis, qui rem tractant publicam, ne contradicentibus succenseant, sed ut obedientibus prosint. Monebat etiam, ut quilibet verae gloriae cupidus talis reuera esset, qualis aliis videri vellet: laudem enim rem esse magis sacram, quam consilium: siquidem hoc inter homines tantum habet usum, illa vero multo magis ad deos refertur. His omnibus subiecit, urbem ipsorum tum temporis

21) οὐ τοῖς] In Ciz. αὐτοῖς. Kiess.

22) πολλῶ] In Par. secund. marg. Spanhem. πάντ.
Kiess.

23) οἰκεῖσθαι] Ne dubites rescribere, *οἰκεῖσθαι*, i. e. *conditam esse*, ab οἰκίζω. Τὸ οἰκεῖσθαι enim est ab οἰκίω, *incolo, inhabito*: quod hic locum non habet. Sic paulo post κατοικήσασθαι rescripsi pro κατοικῆσασθαι. Kust. In Cd. Ciz. haec reperitur lectio: οἰκεῖσθαι συμβέβηκιν, ὡς λέγουσιν, Ἡρακλῆα. Reinesius adscripsit:

εἶναι συμβέβηκεν 24) Ἡρακλῆα, ὅτε τὰς βοῦς
 (38) διὰ τῆς Ἰταλίας ἤλαυνεν, ὑπὸ 25) Λακινίου
 μὲν ἀδικηθέντος, Κρότωνά δὲ βοηθαῖντα τῆς
 τυκτὸς παρὰ τὴν ἄγνοιαν, ἕως ὅντα τῶν
 πόλεμιον, διαφθείραντος, καὶ μετὰ ταῦτα
 ἐπαγγελιαμένου περὶ τὸ μνήμα συνώνυμον
 26) ἐκεῖνα κατοικίσεσθαι πόλιν, ἄνπερ αὐτὸς
 μετάσχη πῆς ἀθανασίας. ὥστε τὴν χάριν τῆς
 ἀποδύσεως 27) εὐεργεσίας προσήκειν αὐτοὺς εἶη
 δικαίως οἰκονομαῖν. οἱ δὲ ἀκούσαντες τό τε
 Μουσεῖον ἰδρύναντο, καὶ τὰς παλλακίδας, αἳ
 ἔχουν ἐπιχώριον ἦν αὐτοῖς, ἀφῆκαν. καὶ δια-
 λεχθῆναι χωρὶς αὐτὸν ἐν μὲν τῷ Πενθαίῳ πρὸς
 τοὺς παῖδας, ἐν δὲ τῷ τῆς Ἥρας ἀρεῖ πρὸς
 τὰς γυναῖκας ἠξίωσαν.

1. οἰκίσαι, vel potius οἰκίσεσθαι, ὡς λέγουσιν, ὑφ' Ἡρα-
 κλέους. *Kiess.*

24) Ἡρακλῆα] Manifestum est, scribi debere, ὑπὸ Ἡρα-
 κλέους, tum propter sensum, tum etiam propter ge-
 nitivos sequentes, ἀδικηθέντος, et διαφθείραντος. *Kust.*
 Si legas οἰκίσαι, non est quod praeterea mutetur.
 Sunt enim Graeci in usu genitivorum absolutorum
 liberiores. *Kiess.*

25) Λακινίου] Holstenius ad Stephanum, v. Λακίνιον,
 legit Λακίνου· quem vide. *Kust.* Λακίνιον est ἀρω-
 γήριον Κεφάτωνος appellatum ὑπὸ τινος Λακίνου, ut recte
 Scholia in Theocritum Idyl. IV. 33., itemque recte
 scribitur apud Tzetzen ad Lycophron. v. 856. Λακί-
 νιον δὲ ἐκλήθη ὑπὸ Λακίνου Κροτωνιάτου. Monuit hoc
 Holstenius in Castigatt. ad Steph. Byz. *Kiess.*

26) ἐκεῖνα κατοικίσεσθαι] In Cit. ἐκεῖνο κατοικισθήσεται.
 Videtur igitur legendum esse κατοικισθήσεσθαι, hoc

ab Hercule conditam esse, quum boues per Italiam ageret, et a Lacino iniuria affectus, Crotonem sibi noctu opem laturum per ignorantiam pro hoste occideret, cognitoque errore promitteret, se circa sepulcrum urbem Crotoni cognominem conditurum, quum ipse immortalitatem consecutus esset. Ea ratione aequum esse aiebat, ut ipsi gratiam pensandorum beneficiorum probe iusteque dispensarent. Quibus auditis, et Musis templum erexerunt Crotoniatae, et quas habere consueuerant, pellices dimiserunt; atque ut seorsim in Pythii Apollinis aede ad pueros, in Iunonis vero ad uxores verba faceret, Pythagoram roga-
verunt.

sensu: *promisit fore, ut ibi urbs conderetur.* Hercules enim immortalitate donatus non ipse eo potuit coloniam deducere. Lectionem *κατοικισθήσεσθαι* commendat etiam *κατοικήσεσθαι*, quod Kusterus expulit. Ceterum etiam futurum med. *κατοικίσεσθαι* passiuâ significatione accipi potest. *Kiess.*

27) *εὐεργεσίας*] Haud dubitem scribere, ἀντὶ εὐεργεσίας. Deinde pro *οἰκονομεῖν*, quod statim sequitur, Desid. Heraldus *οἰακονομεῖν* non absurde etiam legi posse censebat: sed cui caue assentiaris. *Kust.* Non opus est Kusteri emendatione: nam *χάρις τῆς ἀποδόσεως εὐεργεσίας* idem est quod *ἀπόδοσις χάριτος ἀντι εὐεργεσίας*. In Ciz. desunt haec verba: *ὥστε τὴν χάριν τῆς ἀποδόσεως εὐεργεσίας*. Pro *δικαίως* ibidem legitur *δέ*, et pro *οἱ δέ*, *οὐ δέ*. Denique post *ἐπιχώριον* deest *ἦν*. *Kiess.*

Κ Ε Φ. Ι.

- 51 Τὸν δὲ πεισθέντα λέγουσιν ἠγήσασθαι τοῖς παισὶ τοιαύδε· ὥστε μήτε ἄρχειν ¹⁾ λαιδορίας, μηδὲ ἀμύνεσθαι τοὺς λαιδορουμένους· καὶ περὶ τὴν παιδείαν τὴν ἐπάνυμον τῆς ἐκείνων ἡλικίας κελεῦσαι σπουδάζειν. ἔτι δὲ ὑποθέσθαι, τῷ μὲν ἐπιεικεῖ παιδὶ ῥᾶδιον πεφυκέναι πάντα τὸν βίον τηρεῖν τὴν καλοκαγαθίαν· (39) ²⁾ τῷ δὲ μὴ εὖ πεφυκότε κατα τοῦτον τὸν καιρὸν χαλεπὸν καθεστάναι· μᾶλλον δὲ ἀδύνατον ἐκ φαύλης ἀφόρμῆς ἐπὶ τὸ τέλος ³⁾ εὖ δραμεῖν. πρὸς δὲ τούτοις θεοφιλεστάτους αὐτοὺς ὄντας ἀποφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο φῆσαι κατὰ τοὺς αἰχμοὺς ὑπὸ τῶν πόλεων ἀποστέλλεσθαι παρὰ τῶν θεῶν. ὕδωρ αἰτησομένους, ὡς μάλιστα ⁴⁾ ἐκείνοις ὑπακούσαντος τοῦ δαιμονίου, καὶ ⁵⁾ μόνοις διὰ τέλους ἀγνεύουσιν ἐξουσίας ὑπαρχούσης ἐν τοῖς ἱεροῖς διατρίβειν.
- 52 Διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν καὶ τοὺς φιλοφροποτάτους τῶν θεῶν, τὸν Ἀπόλλω καὶ τὸν

1) λαιδορίας] In Ciz. vt in Arc. λαιδορίαν. Kiess.

2) τῷ δὲ μὴ εὖ πεφυκότε] Sic vel absque auctoritate Codicis MS. locum hunc emendavi. Ante enim male legebatur (consentiente Cd. Ciz. Kiess.), ὅδὲ μὴ εὖ πεφυκότε. Kust.

3) εὖ δραμεῖν] Ita recte Ciz. secundum canonem Ios. Scaligeri, quem citavit Schaefer. in Mel. crit. p. 6. „Τὸ εὖ καὶ τὰ στερητικὰ μόρια non componuntur cum verbis, sed cum nominibus.“ In edd. Arc. et Kust. legitur εὐδραμεῖν. Paulo post pro ἀποφῆναι Scaliger sine causa vult ἀπέφηνε. Kiess.

C A P. X.

Ille vero voluntati eorum obsecutus pueris haec, vt aiunt, praecepit: vt neminem conuiciis lacesserent, nec conuiciantibus responderent: quin potius operam darent paediae, id est, literarum doctrinae, quae ab aetate puerorum nomen habet. Deinde monuit, a puero ad modestiam factó perfacile in omni vita saluum illibatumque studium honestatis retineri: hoc vero difficile esse id aetatis aliter affecto; vel potius ne fieri quidem posse, vt qui a malo principio profectus sit, inoffenso pede ad finem vsque decurrat. Adiecit, ipsos diis esse dilectissimos; ideoque siccitate inualecente pueros a ciuitatibus ad pluuiam a diis impetrandam mitti, quippe quum hi maxime a diis audiantur, et soli perfecte puri in templis versandi facultatem consequantur; ideoque et hominum amantissimos

4) ἐκείνοις ὑπακούσαντος] Apud Arc. et Kust. est ἐκείνους, pro quo e Ciz. reposui ἐκείνοις. Porro Kusterus absque cunctatione scribi iubet, ἐκείνων ὑπακούσαντος, vel ἐπακούσαντος. Futurum ὑπακούσαντος etiam in marg. Spanh. notatum est. Mihi totus locus sic scribendus videtur: ὡς μάλιστα ἂν ἐκείνοις ὑπακούσαντος. *Kiess.*

5) μόνους] Ita Ciz., vt Desid. Herald. Animad. in Iambl. cap. V. pro μόλις, quod exhibent edd. Arc. et Kust., legendum censuerat. Frustra est Kusterus affirmans, nulla hic correctione opus esse. *Kiess.*

Ἔρωτα, πάντας ζωγραφεῖν καὶ ποιεῖν τὴν τῶν
 παίδων ἔχοντας ἡλικίαν. συγκεχωρηθῆναι δὲ
 καὶ τῶν στεφανιτῶν ἀγῶνων ⁶⁾ τινὰς τεθῆναι
 διὰ παιδας· τὸν μὲν Πυθικόν, κρατηθέντος
 τοῦ Πύθωνος ὑπὸ παιδός· ἐπὶ παιδί δὲ τὸν ἐν
 Νεμέᾳ, καὶ τὸν ἐν Ἴσθμῶ, τελευτήσαντος Ἀρ-
 χεμόρου καὶ Μελικέρτου. χωρὶς δὲ τῶν εἰρη-
 μένων ἐν τῷ κατοικισθῆναι τὴν πόλιν τῶν
 Κροτωνιατῶν ἐπαγγεῖλασθαι τὸν Ἀπόλλω τῷ
 ἡγεμόνι τοῦ οἰκισμοῦ δῶσειν γενεάν, εἰάν ἀγά-
 53 γῃ τὴν εἰς Ἰταλίαν ἀποικίαν. Ἐξ ὧν ⁷⁾ δεῖν,
 ὑπολαβόντας, τῆς μὲν γενέσεως αὐτῶν πρόνοιαν
 πεποιθῆσθαι τὸν Ἀπόλλω, τῆς δὲ ἡλικίας ἀπαν-
 τας τοὺς θεούς, ⁸⁾ ἀξίους εἶναι τῆς ἐκείνων
 φιλίας. καὶ μελετᾶν ἀκούειν, ἵνα δύνωνται
 (40) λέγειν. ἔτι δέ, ἢν μέλλουσιν εἰς τὸ γῆρας βα-
 διζεῖν, ταύτην εὐθύς ἐξορμῶντας ⁹⁾ τοῖς ἑλη-
 λυθόσιν ἐπακολουθεῖν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις
 μηδὲν ἀντιλέγειν. οὕτω γὰρ εἰκότως ὕστερον
 ἀξιῶσειν, μηδὲ ¹⁰⁾ αὐτοὺς τοὺς νεωτέρους ἀν-
 ταδικεῖν. διὰ δὲ τὰς παραινέσεις ὁμολογεῖται

6) τινὰς] Haec vocula male deest in Ciz. vt in edit. Arc. Paulo inferius pro τῷ ἡγεμόνι in Ciz. est τὸν ἡγεμόνα. De formula στεφανίτης ἀγῶν v. Ernest. ad Xen. Mem. III, 7. 1. et Siebelis. ad Hellen. not. p. 156. Kiess.

7) δεῖν] Reposui lectionem notatam in margine Spanh. pro hac, ἐξ ὧν ὑπολαβόντας δεῖν. De qua Kusterus rectè iudicabat, voculam δεῖν supernacaneam esse, nec intelligi, quid ad huius loci sensum faceret. At verbis transpositis δεῖν coniungendum est cum ἀξίους εἶναι. Kiess.

deos, Apollinem et Cupidinem, puerili specie pictos repraesentari. Propter pueros etiam ludos quosdam, in quibus victores coronantur, edi in confesso esse: Pythicos quidem propterea, quod Rythonem puer occidit; Nemeos vero et Isthmicos ob mortem Archemori et Melicertae. Praeterea, quum vrbs Crotoniatarum in eo esset, vt conderetur, Apollinem duci coloniae sobolem promississe, si novos in Italiam colonos deduceret: vnde reputantes, natiuitatis ipsorum Apollinem, aetatis autem omnes pariter deos curam gessisse, par esse, vt se dignos eorum amicitia praestent. Porro meditentur audire, vt possint loqui. Qua dein via ad senectutem ituri sint, illam statim ingressi sequantur eos, qui eo perueniunt, nec vnquam senioribus obloquantur. Ita in posterum iure merito ipsos quoque exacturos, vt ne a iunioribus iniuria afficiantur. His praeceptis meruit, vt

- 8) ἀξιους εἶναι τῆς ἐκ.] Est oratio hiulca, quam sic supplere poteris: διὲν ἀξιους αὐτοὺς παρέχειν τῆς ἐκείνων φιλίας. Sic sensus erit planissimus. *Kust.* Locus sanus est. *Kiess.*
- 9) τοῖς ἐλληνοδόσιν] Scilicet εἰς τὸ γῆρας. Male Obrechtus: qui praecesserunt. *Kiess.*
- 10) αὐτοὺς τοὺς νεωτέρους] Male antea casu datiuo, αὐτοῖς τοῖς νεωτέροις. *Kust.* In cod. Ciz. est, μηδὲ αὐτοῖς τοῖς νεωτέροις ἀντιδικεῖν. Hoc ἀντιδικεῖν corruptum est ὁ genuina lectione ἀνταδικεῖν, quam restitimus. *Kiess.*

παρασκευάσαι, μηδένα τὴν ἐκείνου προσηγο-
ρίαν ὀνομάζειν, ἀλλὰ πάντας θεῖον αὐτὸν
καλεῖν.

Κ Ε Φ. ιά.

64 Ταῖς δὲ γυναιξίν ὑπὲρ μὲν τῶν θυσιῶν
ἀποφήνασθαι λέγεται, πρῶτον μὲν, καθάπερ,
ἑτέρου μέλλοντος ὑπὲρ αὐτῶν ποιῆσθαι τὰς
εὐχάς, ¹⁾ βούλονται ἂν ἐκεῖνον εἶναι καλὸν
καγαθόν, ὡς τῶν θεῶν τούτοις προσεχόντων·
οὕτως αὐτὰς περὶ πλείστου ποιῆσθαι τὴν ἐπι-
είκειαν, ²⁾ ἵν' ἐτοιμῶς ἔχωσιν αὐτοὺς ταῖς εὐ-
χαῖς ὑπακούσομένους. ἔπειτα, τοῖς θεοῖς προς-
φέρειν ἃ μέλλουσι, ταῖς χερσίν ³⁾ αὐτὰς ποιεῖν
καὶ χωρὶς οἰκετῶν πρὸς τοὺς βωμοὺς προς-
ενεγκεῖν, οἷον πόπανα καὶ ψαιστὰ καὶ κηρία
καὶ λεβανωτὸν· φόνῳ δὲ καὶ θανάτῳ ⁴⁾ τὸ
δαμόνιον μὴ τιμᾶν, μὴδ' ὡς οὐδέποτε πάλιν
(41) προσιοῦσας ἐνὶ καιρῷ πολλὰ δαπανᾶν. περὶ δὲ
τῆς πρὸς τοὺς ἄνδρας ὀμιλίας κελεῦσθαι κατα-
νοεῖν, ὅτι συμβαίνει καὶ τοὺς πατέρας ⁵⁾ ἐπὶ
τῆς θηλείας φύσεως παρακεχωρηκέναι μᾶλλον
ἀγαπᾶσθαι τοὺς γεγαμηκότας ἢ τοὺς τεκνώ-
σαντας αὐτούς. διὸ καλῶς ἔχειν, ἢ μηδὲν

1) βούλονται] In Ciz. βούλειτο, sine apostropho. Kiess.

2) ἵν' ἐτοιμῶς κ. τ. λ.] In Ciz. exciderunt hae qua-
tuor syllabae, ἔχωσιν αὐ. Kiess.

3) αὐτὰς] In Ciz. αὐται, in edit. Arc. αὐταί. Kiess.

4) τὸ δαμόνιον] Ita recte Ciz. et Par. secundum marg.
Spanh. pro τῷ δαίμονι, quod habent edd. Arc. et

nemo illum suo nomine, sed *dium* omnes appellarent.

C A P. XI.

Apud vxores vero de sacrificiis disse-
ruiſſe fertur, primum quidem, ſicut alium,
qui pro ipſarum ſalute vota conceperet,
bonum honeſtumque eſſe velint, quia diis
tales acceptiores credunt; ita ipſas debere
plurimum facere animum aequitati mode-
ſtiaeque deditum, vt eo magis a diis exau-
diantur. Deinde diis offerrent, quae ſuis
ipſae manibus elaboraſſent, eaque ſine mi-
niſterio ſeruorum aris admouerent, vt pla-
centas, liba, fauos et thura: caede vero et
ſanguine deum ne colerent: nec tam multa
vno tempore offerrent, vt denuo nunquam
acceſſurae videantur. Quod autem attinet
earum cum maritis commercium, diligenter
conſiderare iuſſit, parentes illarum ſexui
libenter concedere, vt plus diligant maritos,
quam illos ipſos, qui vitae iis auctores ſint.
Ideoque recte facturas, ſi vel plane non

Kuſt. Reineſius verba τῷ δαίμονι τιμῶν explicabat
θύων. Kiess.

- 5) ἐπὶ τῆς θηλείας φύσεως] Haec in margine Cod.
Ciz. hiſ verbis explicantur: ἐπὶ τῶν θυγατέρων. Signi-
ficat φύσις h. l. *sexum*, vt apud Thucyd. II, 45. ſin.
videturque apud Xenoph. de Rep. Lac. III, 5. vera
lectio eſſe: — ὅτι τὸ ἄρσεν φύλον — ἰσχυρότερον ἴσθι
τῆς θηλείας φύσεως. Kiess.

ἐναντιοῦσθαι πρὸς τοὺς ἄνδρας, ἢ τότε νομί-
 55 ζειν νικᾶν, ὅταν ἐκείνων 6) ἠττηθῶσιν. Ἐπι-
 δὲ τὸ περιβόητον γενόμενον ἀποφθέγγασθαι
 κατὰ τὴν σύνοδον, 7) ὡς ἀπὸ μὲν τοῦ συνοι-
 κοῦντος ἀνδρὸς ὁσίον ἐστὶν ἀνθημερὸν προσ-
 εῖναι τοῖς ἱεροῖς, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ προσήκοντος,
 οὐδέποτε. παραγγεῖλαι δὲ καὶ κατὰ πάντα τὸν
 βίον αὐτάς τε εὐφημεῖν, 8) καὶ τοὺς ἄλλους
 ὄρᾶν, ὅποσα ὑπὲρ αὐτῶν εὐφημήσουσι· καὶ
 τὴν δόξαν τὴν διαδεδομένην μὴ καταλίψωσι,
 (42) μηδὲ τοὺς μυθολογῶντας 9) ἐξελέγξωσιν, οἱ
 θεωροῦντες τὴν τῶν γυναικῶν δικαιοσύνην ἐκ
 τοῦ 10) προσεῖσθαι μὲν ἀμάρτυρον τὸν ἱμα-

6) ἠττηθῶσιν] Ita recte Ciz. In edd. Arc. et Kust. vitiose ἠττήθωσιν. Paulo post in Ciz. ante περιβόητον deest τό. Kiess.

7) ὡς ἀπὸ μὲν τοῦ συνοικ.] Infra, Num. 132. Aporhthegma hoc Theanoni Pythagoricae tribuitur: vbi vide quae notauimus. Kust.

8) καὶ τοὺς ἄλλους ὄρᾶν] Est locus obscurus, et, vt mihi videtur, corruptus, quem sic legendum puto: καὶ τοὺς ἄλλους ὄρᾶν, ὅποσα ὑπὲρ αὐτῶν εὐφημήσουσι· et vt aliis ea faciant, quae ipsae pro se a diis expetiturae sint. ὄρᾶν τινὲ ἀγαθόν· vel κακόν, aliquem beneficio vel maleficio afficere, est phrasis apud Graecos potissima. Deinde τὸ ὄρᾶν et ὄρᾶν loca interdum apud scriptores commutant, vt apud Suidam in Ὀργεῶνας: vbi vide quae notauimus. Porro εὐφημεῖν, quod vulgo linguis fauere, vel bona verba dicere, significat, interdum etiam sumitur pro precari, vel precibus a diis aliquid expetere: quod tam potissimum, cum precamur, bona verba dicere soleamus. Certe εὐφημία pro precibus sumitur apud Platonem Alcib. II. (p. 43. Edit. Lugdun.) in Oraculo Ammonis, quod illic refertur: Βούλεσθαι αὐτῆ τὴν Λακεδαιμόνιαν εὐφημίαν εἶναι μᾶλλον, ἢ τὰ σύμπαντα τῶν Ἑλλήνων ἱερά. Mallo se

refragentur maritis, vel iis si cedant, tum se vicisse existiment. In isto conventu fertur etiam pronuntiasse illud plurimorum sermonibus iactatum; nempe, vxorem a marito suo surgentem salua pietate ad sacra eadem die se conferre posse, ab alieno autem viro nunquam. Insuper praecepit feminis, per totam vitam bene ominatis verbis vti, et efficere, vt alii de ipsis bene loquantur: nec passim vulgatam gloriam aboleant, aut fabularum scriptores mendacii arguant, qui, quum mulierum iustitiam ex eo colligerent, quod sine testibus vestes

Laesodaeonium εὐφημίαν, quam cuncta Graecorum templa. Addit ibidem Plato: τὴν γοῦν εὐφημίαν οὐκ ἄλλην τινά μοι δοκεῖ λέγειν ὁ θεός, ἢ τὴν εὐχὴν αὐτῶν. Εὐφημίαν nihil aliud deus appellare videtur, quam vota illorum et preces. Haec afferre volui ad locum obscurum partim illustrandum, partim emendandum. Quod si quis his veriora et meliora promere potuerit, nemo me citius in eius sententiam concedet. Kust. Leniore medicina hic locus sanari posse videtur, ita quidem, vt scribatur: καὶ τοὺς ἄλλους δοῦν, ὅπως αὖ περὶ αὐτῶν (pro ὅποσα ὑπὲρ αὐτῶν) εὐφημήσουσι. praecepit feminis, vt omni vita bene ominatis verbis uterentur de aliis, atque viderent, vt et, ceteri vicissim de ipsis eiusmodi verbis uterentur. Kiess.

9) ἐξελέγξωσιν] In marg. Spanhem. notatum est ἐξελέγξωσιν. Kiess.

10) προσέσθαι μὲν ἀμαρτύρων] Légo, προσέσθαι μὲν ἀμαρτύρων. Kust. Προέσθαι haud dubie verum, non item ἀμαρτύρων. — In Ciz. est μετὰ ἀμαρτύρων. Paulo post προ. ἄλλῃ malim ἄλλῃ. nam feminae sibi inuicem vestes commodant. — Verba proxima in Ciz. inuerso ordine sunt posita, δὲν χρῆσαι. Ibidem est δικαιοῦς προδίκας, quod Reinesius correxit. Kiess.

τισμόν καὶ τὸν κόσμον, ὅταν τινὲ ἄλλω δὲ
 χρῆσαι, μὴ γίνεσθαι δὲ ἐκ τῆς πίστεως δίκας,
 μήδ' ἀντιλογίας, ¹¹⁾ ἐμυθοποίησαν τρεῖς γυναί-
 κας ἐνὶ κοινῷ πάσας ὀφθαλμῶ χρωμέναις διὰ
 τὴν εὐχερῆ κοινωνίαν· ὅπερ ἐπὶ τοὺς ἄρρενας
 μετατεθέν, ¹²⁾ ὡς ὁ προλαβὼν ἀπέδωκεν εὐ-
 κόλως καὶ ἐτοιμῶς τῶν ἑαυτοῦ μεταδιδούς,
 οὐδένα ἂν προσδέξασθαι λεγόμενον, ὡς μὴ
 56 οἰκίον αὐτῶν τῇ φύσει. Ἔτι δὲ τὸν σοφώτα-
 τον τῶν ἀπάντων λεγόμενον καὶ συντάξαντα
 τὴν φωνὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ σύνολον
 εὐρετῆ καταστάντα τῶν ὀνομάτων, εἴτε θεόν,
 εἴτε δαίμονα, εἴτε θεῖόν τινα ἀνθρώπον, σνι-
 δόντα, ¹³⁾ ὅτι τῆς εὐσεβείας οἰκειότατόν ἐστι
 τὸ γένος τῶν γυναικῶν, ἐκάστην τὴν ἡλικίαν
 αὐτῶν συνώνυμον ποιήσασθαι θεῶ, καὶ κα-
 λέσαι τὴν μὲν ἄγαμον, Κόρην, τὴν δὲ πρὸς
 ἄνδρα δεδομένην, ¹⁴⁾ Νύμφην, τὴν δὲ τέκνα

11) ἐμυθοποίησαν τρεῖς γυν.] Tangitur hic fabula de Phorcynis filiabus, cuius meminerunt Palaephatus de Incredib. cap. 32. Heraclitus de Incredibil. cap. 13. Agatharchides apud Photium, p. m. 1327. et alii. Kust. Conf. Tzet. Schol. in Lycophron. Vol. II. p. 824. sqq. Edit. Mull. Kiess.

12) ὡς ὁ προλαβὼν ἀπ.] Est locus obscurus et ὑπο-
 λος, ex quo me non satis expedito. Aliqua saltem in
 his tenebris lux accendetur, si sequentia sic legeris:
 οὐδένα προσδέξασθαι τὸ λεγόμενον, ὡς μὴ οἰκίον αὐτὸ τῇ
 φύσει. Kust. Locus sanus est, modo ex Arcerii
 editione retineatur αὐτῶν, scil. ἀρρένων, pro αὐτόν, quod
 eum Kustero praebet Cd. Ciz. Sententia est: Quod ad
 mares translatum, quasi is, qui prior aliquid accepit,
 hoc ita reddat, ut de suis promte ac facile impertiat, hoc

et ornamenta aliis pro re nata commodent, neque ex fiducia illa lites et iurgia oriantur, finxerunt, mulierum trigam vno communi oculo vsam esse, occasione sumta a facili mulierum inter se communicatione: quod ipsum ad virilem sexum translatum, ac si qui commodato accepit, reddat et ipse lubenter, promteque res suas commodans, hoc si affirmaretur, neminem probaturum esse, vtpote a sexu illo alienum. Deinde eum, qui omnium fertur sapientissimus, quique humanam vocem in ordinem redegit, et vt paucis complectar, nomina primus inuenit, siue deus ille, siue daemon, siue diuinus homo fuerit, animaduertisse foemineum genus pietati iunctissimum, id eoque quamlibet eius aetatem fecisse deo cognominem, dum innuptam nominauit *Coren*, i. e. Proserpinam; nuptam viro, *Nym-*

si diceretur, neminem probaturum esse, quippe non conueniens marium naturae. Διγόμενον poterat omitti, quum praecessisset μετατεθέν· sed additum est propter verba interiecta. — Pro προςδέξασθαι in Ciz. est προδέξασθαι. Kiess.

13) *ὅτι*] Ita Kusterus. In Ciz. et edit. Arc. διδοι, aequo recte. Paulo post in Ciz. est ἐκδοτῶ pro ἐκδοτήν. Ceterum hic locus non conuenit cum aliis, vbi Pythagoras dixisse fertur, *ὅτι πάντων σοφώτατός ἐστιν ὁ ἀριθμὸς*. Conf. Iamblich. in hoc libr. sect. 82. Aelian. V. H. IV: 17. ibique Perizon. Add. Meiners. p. 554. *Kiess.*

14) *Νύμφην*] Haec vox in priore Edit. deest, quam ex MS. reuocauimus. *Kust.* Cuper. p. 271. opinabatur, excidisse *γαμήτην*, sumta appellatione a Iunone, quae

(43) γεννησαμένην, Μητέρα, τὴν δὲ παῖδα ἐκ παίδων ἐπιδοῦσαν κατὰ τὴν Δωρικὴν διάλεκτον, Μαϊαν· ᾧ σύμφωνον εἶναι τὸ καὶ τοὺς χρησμοὺς ἐν Δωδώνῃ καὶ Δελφοῖς δηλοῦσθαι διὰ γυναικός. Διὰ δὲ τῶν εἰς τὴν εὐσέβειαν ἐπαίνων πρὸς τὴν εὐτέλειαν τὴν κατὰ τὸν ἱματισμὸν τηλικαύτην παραδέδοται κατασκευάσαι τὴν μεταβολήν, ὥστε τὰ πολυτελῆ τῶν ἱματίων μηδεμίαν ἐκδύσθαι τολμᾶν, ἀλλὰ θεῖναι πάσας εἰς τὸ τῆς Ἥρας ἱερὸν πολλὰς μυριάδας 57 ἱματίων. Λέγεται δὲ καὶ τοιοῦτόν τι διελθεῖν, ὅτι περὶ τὴν χώραν τῶν Κροτωνιατῶν ἀνδρὸς μὲν ¹⁵⁾ ἀρετὴ πρὸς γυναῖκα διαβεβόηται, Ὀδυσσεὺς οὐ δεξαμένος παρὰ τῆς Καλυψοῦς ἀθανασίαν ἐπὶ τῷ τὴν Πηνελόπην καταλεπεῖν. ¹⁶⁾ ὑπολείπειτο δὲ ταῖς γυναῖξιν, εἰς τοὺς ἀνδρας ἀποδείξασθαι τὴν καλοκαγαθίαν, ὅπως εἰς ἴσον ¹⁷⁾ καταστήσῃ τὴν εὐλογίαν. ἐπὶ τῷ δὲ μνημονεῖται, διὰ τὰς εἰρημένας ἐντεύξεις περὶ Πυθαγόραν οὐ μετρίαν τιμὴν καὶ σπουδὴν καὶ κατὰ τὴν πόλιν τῶν Κροτωνιατῶν γενέσθαι, καὶ διὰ τὴν πόλιν περὶ τὴν Ἰταλίαν.

cognominabatur Γαμηλία, vt patet ex Aristidis hymno in Iouem. Hinc dii Gamelii apud Augustin. in libris de Civ. dei. Kiess.

25) ἀρετῇ] In priore Edit. est ἀρετῆν: at in MS. ἀρετῆ: quod in ἀρετῆ mutandum esse quivis facile videt. Kust. Paulo post in Ciz. est ἐπὶ τό. Kiess.

pham; liberos enixam, *Matrem*; auiam Dorica dialecto, *Maiam*. Cui consonum esse, quod per mulierem Dodone et Delphis oracula edantur. His a pietate arcessitis laudibus effectam esse aiunt tantam immutationem, vt vilioribus vestimentis assumtis pretiosa non amplius auderent induere mulieres, sed omnes in templo Iunonis consecrarent aliquot pretiosarum vestium myriades. Fertur hoc quoque oratione sua exsecutus, circa regionem Crotoniatarum celebratam esse fidem mariti erga vxorem, eo quod Vlysses non acceptauerit immortalitatem a Calypsone ea conditione oblatam, vt Penelopen desereret. Restare igitur, vt vxores maritis suam praestent virtutem, adeoque pari laude viris se exaequent. His alloquiis Pythagorae non parum honoris studiique Crotone, et per hanc vrbem in Italia partum esse asseueratur.

16) ὑπολείπειτο] Hic optatinus eadem ratione est positus, qua in locis allatis a Schaefero in Melet. crit. p. 104. Insignis eiusdem generis locus reperitur apud Stobaeum Ecl. phys. P. I. p. 208. vbi pro βλάπτουεν scribendum βλάστοιεν cum Wyttenbachio in Nota addita Mahnii dissertationi de Aristoxeno, p. 87. ed. Lips. Kiess.

17) καταστήσωσι] In Ciz. καταλύσωσι. Ibidem paulo post deest καί, quod post σπουδῆν in edd. Arc. et Kust. legitur. Kiess.

ἦν ⁶⁾ ἐκείνω, ἢ τῶν ἀριθμῶν τε καὶ λόγων φύσις δι' ἀπάντων διαθέουσα, καθ' οὓς τα πάντα ταῦτα συντέτακται τε ἐμμελῶς, καὶ κεκόσμηται πρεπόντως· καὶ σοφία μὲν, ἢ τῷ ὄντι ἐπιστήμη τις ἢ περὶ τὰ καλὰ πρῶτα, καὶ θεῖα καὶ ἀκήρατα, καὶ ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντα ⁷⁾ ἀσχολουμένη, ὧν με-
 (46) τοχῇ καὶ τὰ ἄλλα ἂν εἴποι τις καλὰ· φιλοσοφία δὲ, ἢ ζήλωσις τῆς τοιαύτης θεωρίας. καλῆ μὲν οὖν καὶ ⁸⁾ αὕτη παιδείας ἦν ἐπιμέλεια, ἢ συντείνουσα αὐτῷ πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπανόρθωσιν.

K E Φ. ιγ.

60 *) Εἰ δὲ καὶ πιστευτέον τοσοῦτοις ¹⁾ ἱστορήσασιν περὶ αὐτοῦ, παλαιοῖς τε ἅμα οὖσι καὶ ἀξιολόγοις, μέχρι τῶν ἀλόγων ζώων ²⁾ ἀναλυτικόν τι καὶ νουστικὸν ἐκέκτητο Πυθαγόρας

6) ἐκείνω] Id est, Pythagorae. Sic scripsi pro ἐκείνω, quod antea incommode legebatur. — Paulo post pro δι' ἀπάντων, quod dederunt Arc. et Kust., in Ciz. est διὰ πάντων. Kiess.

7) ἀσχολουμένη· ὧν μετ.] Antea corruptissime, ἀσχολουμένη· ὧν μετοχή καὶ τὰ ἄλλα ἂν εἴποι τις καλῆ. Menda haec clarissima iam ante etiam correxerant Arcerius et Desid. Heraldus. Caeterum cum hoc loco conferendus est Noster infra, cap. XXIX. num. 159. vbi doctrina haec Pythagoreorum pluribus exponitur. Kust. In antecedentibus Ciz. bene τὰ πρῶτα. At idem deinceps male κατὰ αὐτὰ, et φιλοσοφίαν. Kiess.

8) αὕτη] Ita recte Ciz. pro αὐτή, quod habent edd. Arc. et Kust. Kiess.

*) Paragraphi 60 — 63. quibus eadem continentur, quae

henditur. Primum vero illi erat natura numerorum rationumque per omnia se insinuans, secundum quam haec vniuersa eleganter ordinata, et prout decebat, ornata sunt: et sapientia quidem, vera scientia quaedam, quae versatur circa pulchra, eaque prima, diuina et incorruptibilia, quae eodem semper modo se habent, et ob quorum communionem etiam caetera pulchra quis dixerit: philosophia vero, huius contemplationis affectatio. Vnde et haec ipsa institutionis cura pulchra erat, quae a Pythagora hominibus corrigendis destinata erat.

CAP. XIII.

Si porro fides habenda est tot antiquis simul et egregiis viris, qui de eo scripserunt, habuit Pythagorae oratio aliquid, quod vsque ad animalium ratione destitutorum informationem et admonitionem se

Porphyrinus (S. 23. sqq.) e Nicomacho refert, a Iamblichio aut e Porphyrio aut e Nicomacho exscriptae sunt. Meiners. p. 276.

- 1) *ιστορήσασαι*] Ciz. vt Arc. *ιστορήσαι*. *Kiess*.
 2) *ἀναλυτικόν*] Pro hoc vocabulo, quod et ipsum est corruptum, in Ciz. est *ἀναλτικόν*. Rittershus. ad Porphyr. p. 31. rectius legi putat *παρρηλητικόν*, quod Kustero in Praefat. non displicet. Ego vero nullus dubito, quin vera lectio sit *ἀνακλητικόν*, reuocandi vim habens. — Formam *νουθετικός* Schneiderus in lexico suo reiecit prae altera *νουθετητικός*, idque recte, vt mihi videtur; nam illud foret a *νουθέω*, quale verbum graeca lingua ignorat. *Kiess*,

ἐν τῷ λόγῳ, διὰ τούτου συμβιβάζων, 3) ὡς διδασκαλία πάντα περιγίγνεται τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ὅπου καὶ τοῖς ἀνημέροισ τε καὶ ἀμοιρεῖν λόγου νομιζομένοις. 4) τὴν μὲν γὰρ Δαυνίαν ἄρκτον, χαλεπώτατα λυμαινομένην τοὺς ἐνοίκους, κατασχών, ὡς φασί, καὶ ἐπισησάμενος χρόνον. συχνὸν 5) ψωμίσσας τε μάζην καὶ ἀκροθρούσις, καὶ ὀρκώσας μηκέτι ἐμψύχου καθάπτεισθαι, ἀπέλυσεν. ἢ δὲ εὐθύς εἰς τὰ ὄρη καὶ τοὺς δρυμοὺς 6) ἀπαλλαγείσα οὐκέτ' ἔκτοτε ἄφθνη τοπαράσπαν ἐπιούσα οὐδὲ ἀλόγῳ ζῶν. 61 Βοῦν; δὲ ἐν 7) Τάραντι ἰδὼν ἐν παμμυγεῖ νομῆ (47)

3) ὡς διδασκαλία πάντα περιγ.] Est locus intricatus, nec satis planus; quoniam διδασκαλία tam casu recto, quam dativo hic accipi posse videtur. Si casu dativo, sensus erit, per doctrinam omnia contingere mente praeditis, siue, per doctrinam omnia consequi mente praeditos: sin casu recto, scribendum erit, πάντων περιγίγνεται ἐν τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ὅπου γε καὶ ἐν τοῖς ἀνημέροισ, etc. Doctrina omnia superat, vel dominat, in iis, qui mente praediti sunt; imo etiam in feris animalibus; etc. Posterius placet. Id tantum adhuc moneo, me vocem πάντα, quae in priore Edit. deest, ex MS. addidisse. Kust. Neque Obrechtii neque Kusteri opera in expediendo hoc loco satis feliciter versata esse videtur. Ille in eo erravit, quod λόγον vertit philosophiam; et verba διὰ τούτου συμβιβάζων, quo ipso confirmavit. Λόγος enim hic non nisi orationem significare potest, et συμβιβάζω est demonstro, doceo, qua vi hoc verbum apud scriptores seriores saepius usurpatur. Lectio πάντων notata est in marg. Spanhem., in Ciz. autem est διδασκαλία πάντα. Quamobrem si legitur, διὰ τούτου συμβιβάζων, ὡς διδασκαλία πάντων — ὅπου γε, n. t. l. sensus est; habebat in oratione Pythagoras vim, vel ferus a laedendo renocandi et admonendi, hac re demonstrans, institutionem

extenderet: qui propterea confirmavit, doctrina in hominibus mente praeditis cuncta domari, quandoquidem in feris quoque animalibus et quae rationis expertia putantur. Nam Dauniam vrsam, grauissime incolas infestantem, Pythagoras detinuit, vt aiunt, et satis diu manu demulsit, ossaque et fructibus arboreis refocillatam, et iururando adactam, ne viuentia amplius attingeret, dimisit. Illa vero statim in montes et sylvas se abdidit, et in posterum non est visa in vllum pecus feramque irruere. Quum vero bouem Tarenti inter pascendum viri-

omnia vincere in hominibus mente praeditis, quam idem iam in feris valeat. Sin legitur διδασκαλίῃ πάντα, sententiā aliquantum mutatur, nec tamen adeo, vt non et ipsa huic loco bene conueniat. Quemadmodum autem non necesse est, eum Kustero post περιγίνεται et και inseratur ἐν, ita idem vir doctus rectissime scribit ἔπου γε. Kiess.

- 4) τὴν μὲν γὰρ Δαυνίαν ἄρκτον, χαλ.] Haec et quae sequuntur vsque ad finem fere capituli, leguntur etiam apud Porphyrium Num. 23. 24. etc. vnde Iamblichus ea mutatus est. Kust. In Ciz. δαυνίαν. Kiess.
- 5) ψωπίσας] In Ciz. ψωπίας. Ibidem ante δρωπίσας, vt in Arci editione, deest και. Kiess.
- 6) ἀπαλλαγῆσαι] Ciz. ἀπαλλαγῆσα. Idem deinceps pro ἐκ τούτου, quam lectionem primus Arcerius ex ingenio intulit, habet ἔκτιστε: quod a me est restitutum. Kiess.
- 7) Τάραντι] In Ciz. et hic et infra Ταράντι. De vocab. παμμυγῆς conf. Stephan. Thes. in Ind. p. 1578. Sensus est: quum bouem in pascuo, quod herbas ex omni genere mistas praebere, etiam virides fabas comedentem videret. Kiess.

καὶ κυάμων χλωρῶν παραπτομένην, τῷ βουκόλῳ παραστάς συνεβούλευσεν εἰπεῖν τῷ βοῦ τῶν κυάμων ἀπέχεσθαι. προσπαίξαντος δὲ αὐτῷ τοῦ βουκόλου καὶ οὐ φήσαντος εἰδέναι βοῖστί 8) εἰπεῖν, 9) εἰ δὲ αὐτὸς οἶδε, περισσῶς καὶ συμβουλεύειν, δεόν τῷ βοῦ παραινεῖν· προσελθὼν αὐτὸς 10) καὶ εἰς τὸ οὖς πολλὴν ᾠραν προσψιθυρίσας τῷ ταύρῳ, οὐ μόνον τότε αὐτὸν ἀμελλητὶ ἐκόντα ἀπέστησε τοῦ κυαμῶνος, ἀλλὰ καὶ εἰσαῦθις λέγουσι μηκέτι γεγεῦσθαι κυάμων τοπαράπαν τον βοῦν ἐκεῖνον. μακροχρονιώτατον δὲ ἐν τῇ Τάραντι κατὰ τὸ τῆς Ἡρας ἱερὸν γηρῶντα διαμεμενηκέναι, τὸν ἱερὸν 11) ἀνακαλούμενον Πυθαγόρου βοῦν ὑπὸ πάντων ἀνθρωπίναις τροφαῖς σιτούμενον, ἃς 62 οἱ ἀπαντῶντες αὐτῷ προσώρεγον. 12) Ἄετόν τε ὑπεριπτάμενον Ὀλυμπιάσι, προσομιλοῦντος αὐτοῦ τοῖς γνωρίμοις ἀπὸ τύχης περὶ τε οἰκωνῶν καὶ συμβόλων καὶ 13) διοσημείων, ὅτι παρὰ

8) εἰπεῖν] Porphyrius rectius, λαλεῖν. *Kust.*

9) εἰ δὲ αὐτὸς οἶδε περισσ.] *Lego et distingo; εἰ δὲ αὐτὸς οἶδε, περισσὸν τὸ ἄλλῃ συμβουλεύειν, δεόν τῷ βοῦ παραινεῖν. Sic sensus clarus. Kust. In Cis. pro οἶδε est εἶδε. Forsitan auctor scripsit εἶδειν. Praeterea nihil in vulgata lectione mutandum est. Quum enim ad συμβουλεύειν intelligendum sit αὐτόν, i. e. ipsum Pythagoram: περισσῶς recte est positum. Kiess.*

10) καὶ εἰς τὸ οὖς] Pro his quatuor voculis in Cis. tantum legitur οὖς. *Kiess.*

11) ἀνακαλούμενον — σιτεύμενον] Hic locus sic interpretungendus et scribendus videtur: ἀνακαλούμενον

des fabas prómiscue edentem vidisset, bubulcum hortatus est, vt bouem fabis abstinere iuberet. At bubulcus irrisit eum, et se bouatim loqui posse negauit; si vero ipse eius rei facultatem haberet, superfluum esse, quod se hortetur; quin ipse potius bouem officii admoneret. Accessit igitur ad aurem bouis, multisque diu insusurratis non solum effecit, vt bos ille sua sponte statim fabis abstineret, verum etiam posthac nunquam fabas degustaret. Dein longo tempore Tarenti vixit prope Iunonis templum iam vetulus, *Pythagorae bos* dictus, et ab obuiis omnibus cibis humano victui aptis alebatur. Ad haec Olympiae, . quum forte discipulis exponeret, aues, omina, fulminumque ostenta a diis mitti verae pietatis amantibus, vt

Πυθαγόρου βοῦν ὑπὸ πάντων, καὶ ἀνθρωπίνης τροφῆς σιτούμενον. Etiam in Porphyrio est *τροφῆς σιτούμενον*, ex quo iam Scaliger nostro loco scripsit *ἀνθρωπίνης τροφῆς*. Atque dubito an nusquam occurrat *σιτεῖσθαι* *τινα* pro *σιτεῖσθαι τι*. Vix enim pro datiuo afferri possunt loci, qualis hic est Xenoph. Cyrop. 8, 2, 5. — *συνείταξεν, ὅπως, οἷς αὐτὸς σιτοῖτο σίτοις, τοῦτοις ὅμοια ἀεὶ παρατίθειτο αὐτῷ;* vbi datiuus positus est per vsitatum Graecis attractionem. *Kiess.*

12) *Ἀετόν τε*] Historiae huius meminit etiam Plutarchus in *Numa*, p. m. 65. et Aelian. *Var. Hist.* libr. IV. cap. XVII. *Kust.* In *Ciz.* male *Ὀλυμπίασι* et *αὐτῷ*. *Kiess.*

13) *διοσημείων*] Male antea, *διὰ σημείων*; quod mendum etiam viderat Arcerius. *Kust.* In *Ciz.* *διασημείων*. *Kiess.*

θεῶν εἰσὶν ἀγγελίαι τινὲς ¹⁴⁾ καὶ αὐτοὶ τοῖς ὡς ἀληθῶς θεοφιλέσι τῶν ἀνθρώπων, κατα-
 (48) γαγεῖν λέγεται, καὶ καταπήσαντα πάλιν ἀφεί-
 ναι. διὰ τούτων δὴ καὶ τῶν παραπλησίων
 τούτοις δέδεικται τὴν Ὀρφέως ἔχων ἐν τοῖς
 θηρίοις ἡγεμονίαν καὶ ¹⁵⁾ κηλῶν αὐτὰ καὶ κα-
 τέχων τῇ ἀπὸ τοῦ στόματος τῆς φωνῆς προϊ-
 ούση δυνάμει.

K E Φ. ιδ.

63 Ἀλλὰ μὴν ¹⁾ τῆς τε τῶν ἀνθρώπων ἐπιμε-
 λείας ἀρχὴν ἐποιεῖτο τὴν ἀρίστην, ἥνπερ ἔδει
 προειληφέναι τοὺς μέλλοντας καὶ περὶ τῶν
 ἄλλων τὰ ἀληθῆ μαθήσεσθαι ἐναργέστατα
 γὰρ καὶ σαφῶς ²⁾ ἀνεμίμνησκε τῶν ἐντυχα-
 νόντων πολλοὺς τοῦ προτέρου βίου, ὃν αὐτῶν
 ἢ ψυχὴ πρὸ τοῦ τῶδε τῷ σώματι ἐκδεδῆναι
 πάλαι ποτὲ ἐβίωσε. ³⁾ καὶ ἑαυτὸν δὲ ἀναμφι-
 λέκτοις τεκμηρίοις ἀπέφαινε Εὐφορβὸν γε-
 γονέναι, Πάνθου υἱόν, τὸν Πατρόκλου κατα-
 γωνιστὴν· καὶ τῶν Ὀμηρικῶν στίχων μάλιστα

14) καὶ αὐτοὶ] Sic etiam Porphyrius. At voces hae videntur esse superuacuae: nisi quis forte καὶ αἰτοὶ legendum censeat, secundum opinionem viri docti, qui sic ad marginem codicis Spanhemiani rescripserat. Kust. In Porphyrio est αἰ αὐταί. Emendationem καὶ αἰτοὶ probarem, si legeretur ἄγγελοι. Hinc pro καὶ αὐτοὶ legere malim καὶ ταῦτα, et quidem. In iis quae proxime sequuntur, scripsi καταγαγεῖν, quod cum Porphyrio Cd. Ciz. praebet. In edd. Arc. et Kust. est μεταγαγεῖν. Kiss.

15) κηλῶν] Ita manifeste Ciz., quemadmodum vix do-

interpretes et quosdam velut internuntios, aquilam superuolitantem e sublimi deduxisse, manuque palpatam iterum dimisisse ferunt. His et aliis similibus demonstrauit, se aequae ac Orpheum dominari in fera animalia, eaque mansuefacere, et vocis ore prolatae virtute subigere.

C A P. XIV.

Verum enim vero cum hominibus agendi initium fecit optimum, dum ea primum illos docuit, quae praepararent animos ad veritatem etiam in aliis rebus cognoscendam. Nam multos ex illis, qui eius utebantur familiaritate, perspicue clarisque indiciis admonebat prioris vitae, quam anima ipsorum, antequam isti alligata esset corpori, iam olim peregerat: seque ipsum ex certis et indubitatis signis demonstrabat Euphorbum fuisse Panthi filium, qui Patroclum deuicit: atque inter Homeri versus

ctus ad marginem codicis Spanhem. emendauerat, vitiosum *πυκλόν*, quod exstat in edd. Arc. et Kust. *Kiess.*

1) *τῆς τε*] Imo *τῆς γε* quamquam *γε* in nullo codice reperitur. *Kiess.*

2) *ἀνεμίμνησκε* — *πολλοὺς τοῦ προ.*] Ex Porphyrio haec sumpsit Iamblichus, apud quem eadem leguntur, Num. 26. 27. *Kust.* Deinceps *Ciz.* *αὐτὸν ἢ ψυχῇ.* *Kiess.*

3) *καὶ ἑαυτὸν δὲ ἀναμφιλέκτ. τεκμ.*] Sic recte MS. Antea vero corrupte legebatur, *ἑαυτὸν δὲ ἀναμφιλέκτως, τεκμηρίον ἐπέφαινε*, etc. *Kust.* De ipsa re conf. Tiedemann. p. 259. *Kiess.*

ἐκείνους ἐξύμνει, καὶ μετὰ λύρας ἐμμελέστατα ἀνέμελλε, καὶ πυκνῶς ἀνεφώνει τους ἐπιταφίους ἑαυτοῦ,

(49)

4) Αἵματι οἱ δεύοντο κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι,
Πλοχοί θ', οἳ χόρσῳ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφῆκοντο.
Οἶον δὲ τρέφει ἔργος ἀγῆρ ἐριθῆλές ἐλαίης
Χάρῃ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἄλις ἀναβέβρυχεν ὕδαρ,
Καλόν, τηλεθάον, τὸ δὲ τε πνοαὶ δονίοναι
Παντοίων ἀνέμων, καὶ τε βρῦσι ἀνθεῖ λευκῷ.
Ἐλθὼν δ' ἐξαιπίνης ἀνεμος σὺν λαίλαπι πολλῇ
Βόθρου ἴ' ἐξείσχεψε καὶ ἐξέτανυσ' ἐπὶ γαίῃ·
Τοῖον Πάνθου υἷδν εὐμμελλῆν Εὐφορβον
Ἀτρεΐδης Μενέλαος, ἐπεὶ κτάγε, τεύχε' εὐόλα.

Τὰ γὰρ ἱστορούμενα περὶ τῆς 5) ἐν Μυκῆναις [ἀνακειμένης] σὺν Τρωϊκοῖς λαφύρασι τῇ Ἀργείᾳ Ἡρᾷ Εὐφῶρβου τοῦ Φρυγῶς τούτου ἀσπίδος 6) παρίεμεν ὡς πάντῃ δημόδιᾳ. πλὴν ὅγε διὰ πάντων τούτων 7) ἐβουλόμην δεικνύναι ἐκεῖνο ἔστιν ὅτι αὐτὸς τε ἐγίνωσκε τοὺς πρότερος ἑαυτοῦ βίους, καὶ τῆς τῶν ἄλλων ἐπιμελείας ἐντεῦθεν ἐνήρχετο, ὑπομιμνήσκων αὐτοὺς ἧς εἶχον πρότερον ζωῆς.

4) Αἵματι οἱ δ.] Versus hi leguntur apud Homerum Il. p. 51 — 60. In Ciz. πλοχοί τε, tum pro ἐσφῆκοντο ibidem haec leguntur: ἐνοῖω πολλῶ εὐ ἤσκειντο (in marg. Cd. Spanhem. εὐ ἤσκειντο). Denique ἐλέγῃ pro ἐλαίης, et ἐξέτανυσε γαίης. Kiess.

5) ἐν Μυκῆναις] Adde ex Porphyrio, ἀνακειμένης. Kust. Propter verba τῇ Ἀργείᾳ Ἡρᾷ necessarium addendum est ἀνακειμένης, quod in nullo Iamblichii codice reperitur. Kiess.

inprimis laudabat, et ad lyram scitissime cantatos crebro in ore habebat illos sepulcrales:

*Ast olli maduit fuso coma pulcra cruore,
Comtaque caesaries auro, argentoque reuincta.
Quale per aestatem viridantis germen oliuae—
Sedulus agricola in campó producit amoeno;
Quam rigat allapsu vicinae rivulus undae:
Et blandae mulcent animas clementibus auris,
Laetaque candenti vestit sese undique flore.
At si forte ruat vehementi turbine ventus;
Sternit humi affligitque ima de stirpe reuulsam:
Talem Panthoidem deiectum vulnere acerbo,
Atrides vita exutum spoliabat et armis.*

Quae vero traduntur de Phrygis huius Euphorbi scuto inter alia Troiana spolia Mycenis Iunoni Argiuae dedicato, vt vulgaria praetermittimus. At enim quod per omnia isthaec indigitare volui, hoc est: et ipsum vitam suam anteactam cognouisse, et hominum informationem inde auspiciatum esse, quod illis vitae prioris memoriam refricaret.

6) παρίεμεν] In Ed. Arc. erat παρέσμον, pro quo Ciz. cum Kustero legit παρίεμεν. In margine Spanhem. notatum est παρήσομεν, in quod etiam Loganus p. 94. incidemat. *Kiess.*

7) ἐβουλόμην] Sic scripsi cum Scaligero pro βουλόμην, quod exstat in edd. Arc. et Kust. nec non in

Ciz. in quo est βουλομένων δεικνύναι. Kusterus malebat ἐβούλετο, minus commode. Denique Ciz. pro ἐνήχετο offert ἤχετο, quod verum esse existimo, quum ex vocabulo ἐντέθεν syllaba ἐν facile repetita lectionem ἐνήχετο procreasse videatur. *Kiess.*

Κ Ε Φ. ιε.

64 *) Ἡγούμενος δὲ πρώτην εἶναι τοῖς ἀν-
 (50) θρώποις τὴν δι' αἰσθήσεως ¹⁾ προσφερομένην
 ἐπιμέλειαν, εἴ τις καλὰ μὲν ὄραφῃ καὶ σχή-
 ματα καὶ εἶδη, καλῶν δὲ ἀκούουι ῥυθμῶν καὶ
 μελῶν, τὴν διὰ μουσικῆς παιδευσιν πρώτην
 κατεστήσατο δια τε μελῶν τινῶν καὶ ῥυθμῶν,
 ἀφ' ὧν τρόπων τε καὶ παιθῶν ἀνθρωπίνων ἰά-
 σεις ²⁾ ἐγίνοντο, ἀρμονίαί τε τῶν τῆς ψυχῆς
 δυνάμεων, ὥσπερ εἶχον ἐξ ἀρχῆς, συνήγοντο,
 σωματικῶν τε καὶ ψυχικῶν νοσημάτων κατα-
 στολαὶ καὶ ³⁾ ἀφυγασμοὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπενο-
 οῦντο. καὶ νῆ Δία τὸ ὑπὲρ πάντα ταῦτα λό-
 γου ἄξιον, ὅτι τοῖς μὲν γνωρίμοις τὰς λεγο-
 μένας ⁴⁾ ἐξαρτύσεις τε καὶ ⁵⁾ ἐπαφὰς συνέτατ-

*) Quod sequitur fragmentum, complectitur sectiones a 64. ad 87. estque haud dubie sumtum e *Diogeni*. Quaecunque enim hic de Pythagoreorum musica, explorationibus, vitae genere et classibus narrantur, ea et re et saepe etiam verbis conveniunt cum iis, quae Porphyrius sect. 13. 32 — 48. e Diogene repetiit. *Meiners*. p. 276. sq.

1) προσφερομένην] Ita scripsi pro προσφερομένην, momente etiam Kustero. Ciz. deinceps ἐπιμέλειαν. Cura autem, quae adhibetur per sensus, ea est, quae sensuum auxilio vititur. Minus accurate interpretatus est Obrechtus. *Kiess*.

2) ἐγίνοντο] Ciz. ἐγίγοντο. *Kiess*.

3) ἀφυγασμοὶ] Ἰγιάζω est sanum reddo: vnde ἀφυγιάζω et ἀφυγιάσμός: quamvis (fator) sit vox insolens et Lexicis ignota. Hinc Arcerius et vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani ἀφαγασμοὶ scribendum existimabant, ab ἀφαγιάζω. Sed Desid. Heraldus Animadv. in Iambl. c. VI. τὸ ἀφυγασμοὶ recte retinendum censet.

C A P. XV.

Quum vero existimaret, primo hominibus adhibendam esse doctrinam, quae sensu vtatur; qualis est, quum quis figuras speciesque pulchras videt, vel rhythmos et carmina elegantiora auribus haurit; proinde a Musica docendi fecit initium, modulationibus quibusdam et rhythmis, quibus mores atque affectus sanarentur, animi facultatum conuenientia primigena restitueretur, corporisque et animi morborum fuga medelaeque ab eo excogitabatur: et sane commemoratione ante alia dignum est, eum discipulis quidem suis illos, qui vocantur, apparatus musicos et attactus praescrripsisse et

Nam et infra cap. XXV. Iamblichus noster voce ἀφνυλαζον vtitur: vt idem Heraldus opportune monuit. *Kust.* Nihil est in composito ἀφνυλάζω, quo quis iure offendi possit. Praepositio ἀπό significat perfectionem, vt in ἀπεργάζεσθαι, perficere. De formula νῆ Δία, quae deinceps legitur, vid. Schaefer. *Melet. crit.* p. 62. Recurrit ea apud nostram cap. XVII. sect. 74. cap. XXVI. s. 115. cap. XXIX. sect. 162. Adde μὰ Δία, cap. XVI. sect. 70. *Kiss.*

4) ἐξαρτύσεις] Idem quod κατάρτυσις: qua voce Noster vtitur infra, initio capituli XVI. Quid autem Pythagorei appellauerint κατάρτυσις, docet Noster infra cap. XX, num. 95. *Kust.*

5) ἐπαφός.] Ad illustrandum vsum vocabuli ἐπαφή, quod est contractatio rei motae motus inhibendi causa, conf. locus Protrept. p. 336. καὶ οὖν ἐν νηρημίᾳ καθιστάναί τὴν ψυχὴν, ἀπεσιτέφονται τὴν ψυχὴν τοῦ θυμοῦ, ἐπιλαμβανόμενον ἑαυτοῦ πολλάνις, ὡςπερ ἤχουόντα χαλκὸν ἀφῆ. *Kiss.*

τε καὶ συνηρομόζετο, δαιμονίως μηχανώμενος
 κεράσματα ⁶⁾ τινῶν μελῶν διατονικῶν τε καὶ
 χρωματικῶν καὶ ἑναρμονίων, δι' ὧν ῥαδίως
 εἰς τὰ ἐναντία ⁷⁾ περιέτρεπον καὶ περιῆγον τὰ
 τῆς ψυχῆς πάθη, νέον ἐν αὐτοῖς ἀλόγως ἀνι-
 στάμενα καὶ ὑποφνούμενα, λύπας καὶ ὄργας
 καὶ ἐλέους καὶ ζήλους ἀτόπους καὶ φόβους,
 (51) ἐπιθυμίας τε παντοίας καὶ θυμούς καὶ ὀρέ-
 ξεις καὶ χαυνώσεις καὶ ⁸⁾ ὑπτιότητας καὶ σφο-
 δρότητας ἐπαγορθούμενος πρὸς ἀρετὴν τούτων
 ἕκαστον διὰ τῶν προσηκόντων μελῶν, ὡς διὰ
 τινῶν σωτηρίων συγκεκραμένων φαρμάκων.
 65 Ἐπί τε ὕπνον ἐσπέρας τρεπομένων τῶν ⁹⁾ ὁμι-
 λητῶν, ἀπήλλαττε μὲν αὐτοὺς τῶν ἡμερινῶν
 ταραχῶν καὶ ¹⁰⁾ ἐνηχημάτων, διεκἀΰαιρέ τε
¹¹⁾ συγκεκλυδασμένον τὸ νοητικόν, ἡσυχούς
 τε καὶ εὐνοεῖρους, ἔτι δὲ μαντικούς τοὺς ὕπνους

6) τινῶν] Prior Edit. male τινῶν: quod Arcerius tonorum verterat. Kust. Pro ἑναρμονίων in Ciz., ut in Arc. edit., est ἑναρμονίων. Kiess.

7) περιέτρεπον καὶ περιῆγον] Potius numero singulari, περιέτρεπε καὶ περιῆγε. Refertur enim ad Pythagoram. Kust. Non certa est haec mutatio; nam verba referri possunt ad familiares, qui modulationibus istis vterentur. Atque sic Obrechtus locum cepit. Kiess.

8) ὑπτιότητας] Ciz. ὑπτιότητας. Idem deinceps διὰ τινῶν σωτηρίων συγκεκραμένων φ. Kiess.

9) ὁμιλητῶν] Ita pro ὁμιλητικῶν dedi e Ciz., quemadmodum scribendum esse iam Arcerius monuerat. Kiess.

10) ἐνηχημάτων] Arcerius corrigere tentabat, ἐνοημάτων, vel ἐνθυμημάτων: sed male. Nam vox ἐνηχήματα recte se habet, et significat sonos, quibus aures nostras per-

concinnaſſe, diuina quadam ſolertia modulationes diatonicas, chromaticas et enharmonicas temperantem, quibus facile in contrariam partem flecterent et circumagerent vehementiores animae affectus, qui recens contra rationem in illis ſuborti erant; trititiam, iram, miſericordiam, aemulationes abſurdas, timorem, variasque cupiditates; item iracundiam et appetitus, animique inflationem et remiſſionem atque vehemenciam: ad rectam virtutis normam reuocantem horum ſingula conuenienti modulatione, velut medicamentis ſalubribus temperata. Et veſperi cubitum ituros diſcipulos a diurnis perturbationibus, et rerum actarum reſiduo tumultu liberabat, et mentem inſtar fluctus commotam repurgabat, quietosque et bonis inſomniis vaticiniisque concipiendis

sonant, vel recens personuerunt: veluti sermones et dicta ab aliis prolata siue bona siue mala. Si igitur discipuli Pythagorae interdum quaedam audiissent obscœna, vel male ominata, et quae mentem illorum turbarent, eorum obliuionem Philosophus illis inducere conabatur, vt hac ratione animus ab impuris cogitationibus prorsus liberaretur. Quae autem hoc loco ἐνηχήματα, ea infra Num. 114. περιηχήματα vocat: quem locum confer. Kust. Ex hoc posteriore loco Cuperus Obseruat. p. 272. etiam hic περιηχημάτων legi iubebat, sine iusta causa. Kiess.

21) *συγκλυδασμένον*] Et hanc vocem male sollicitat Arcerius. Vtrumque enim dicitur, et *κλυδάσθαι*, et *κλυδωνίζεσθαι*. Kust. Deinceps Ciz. τὸν νοητικόν, et paulo post, αὐτοὺς pro αὐτοῖς. Kiess.

αὐτοῖς ἀπειργάζετο. ¹²⁾ ἀπὸ δὲ τῆς ἐννῆς πάλιν ἀνοσταμένων, τοῦ νυκτερινοῦ κάρου καὶ τῆς ἐκλύσεως καὶ τῆς νυχελίας αὐτοῦς ἀπῆλλασσε διὰ πινῶν ἰδιοτρόπων ἡμαμάτων καὶ μελισμάτων ψιλῇ τῇ ¹³⁾ κράσει διὰ λύρας ἢ καὶ φωνῆς συντελουμένων. ἐαυτῷ δὲ οὐκ ἔθ' ὁμοίως δι' ὀργάνων ἢ καὶ ἀρτηρίας το ταιούτων ὁ ἀνήρ συνέταττε καὶ ἐπόριζεν· ἀλλὰ ἀρρήτω τινὲ καὶ δυσεπινοήτω θειότητι χρώμενος ἐνηπένιζε τὰς

(52) ἀκοάς, καὶ τὸν νοῦν ¹⁴⁾ ἐνήρειδε ταῖς μεταρσίαις τοῦ κόσμου συμφωνίαις, ἐνακούων, ὡς ἐπέφαινε, ¹⁵⁾ μόνος αὐτὸς καὶ συνιείς τῆς καθολικῆς τῶν σφαιρῶν καὶ τῶν κατ' αὐτὰς κινουμένων ἀστέρων ἁρμονίας τε καὶ συναδίας, πληρέστερόν τι τῶν θνητῶν καὶ ¹⁶⁾ κατακορέ-

12) ἀπὸ δὲ] In Ciz. ἀπὸ τε. Tum νυκτερινοῦ. *Kiess.*

13) κράσει] Potius κρούσει, vt interpretem etiam legisse ex versione eius patet. *Kust.* At quis vnquam dixit κρούσει διὰ λύρας, et quid fiet vocabulo φωνῆς? Forsitan auctor scripsit: ἤτοι ψιλῇ κρούσει λύρας, ἢ καὶ διὰ φωνῆς συντελ. In sect. 114. nihil inest, quod huic loco lucem affundat. — Paulo post ἀρτηρία significat vocem. *Kiess.*

14) ἐνήρειδε] In MS. male, ἐνήρει δέ. Editio Arcerii habet, ἐνείρηδε: itidem corrupte. Nos veram lectionem Iamblichio restitimus; quam etiam interpres in versione sua expressit. *Kust.* In Ciz. perspicue exaratum est ἐνήρειδε. *Kiess.*

15) μόνος αὐτὸς] Ita scripsi iuventibus vsu loquendi et codice Ciz., pro μόνον αὐτὸς, quod exhibent editiones Arc. et *Kust.* *Kiess.*

16) κατακορέστερον μέλος] Prior Edit. habet κατακορέ-

habiles somnos conciliabat. A lecto autem resurgentibus exortiebat nocturnum languorem, remissionem et torporem per quosdam peculiari modo compositos cantus et modulationes, quae vel solo lyrae pulsu, vel etiam voce peragebantur. Sibi vero ipsi vir ille non aequè per instrumenta vocemque tale quid comparabat, sed ineffabili quadam et intellectu difficili diuinitate intendebat aures, mentemque sublimioribus mundi concentibus infigebat, atque ipse solus, vt apparebat, auditu et intellectu percipiebat vniuersalem sphaerarum et astrorum per eas motorum harmoniam et consonantiam, quae carmen aliquanto perfectius et intensius,

οἶνον: pro 'quo Arceus ἀνατακοροτόν (i. e. ipso ver-
tente, quo nullus satiari posset) legendum putabat.
Idem censuisse videtur eruditus Obrechtus, vt versio
eius fidem facit. At vera lectio est ea, quam ex MS.
hic representauimus; significatque cantum modulatis-
simum, vel maxime intensum. Vti enim *κατακοροῆς οἶνος*
dicitur vinum forte, vel merum, et *κατακορὸς χροῖμα*,
color saturus, vel intensus: sic *κατακορῆστερον μέλος*
recte et eleganter vocabitur id, quod diximus. Caete-
rum, vt Iamblichus hoc loco *κατακορῆσταρον μέλος*,
ita idem in Nicomachi *Arithm.* p. 169. *κατακορῆσταρον*
συμφωνίαν dixit: et Nicomachus in *Enchirid. Harmon.*
p. 9. Edit. Meibom. *κατακορῆστατήν συμφωνίαν*. Kust.
His locis Kusterus in Praefat. ad Iambli. addit alium
Nicomachi in *Enchirid. Harmon.* lib. I. p. 7. Edit.
Meibom. *Δι' ὅς αἰτίας οὐκ ἐπακοομεν τῆς κοσμικῆς*
συμφωνίας, κατακορὸς τι καὶ παναρμόσιον φθέγγομένης.
Propter quas causas non audimus mundanum concentum,
scimus quid et omnino modulatum resonantem.

ότερον μέλος φθεγγομένης διὰ τὴν ἐξ ἀνομοίων μὲν καὶ ποικίλως διαφερόντων ῥοιζήματων, ταχῶν τε καὶ μεγεθῶν καὶ 17) ἐποχήσεων, ἐν λόγῳ δέ τινι πρὸς ἄλληλα μουσικωτάτῳ διατεταγμένων, κίνησιν καὶ περιπόλησιν εὐμενεστάτην ἅμα καὶ ποικίλως περικαλλεστάτην ἀποτελουμένην. Ἀφ' ἧς ἀρδόμενος ὡσπερ καὶ τὸν τοῦ νοῦ λόγον εὐτάκτουμένος, 18) καί, ὡς εἰπεῖν, σωμασκούμενος εἰκόνας τινὰς τούτων ἐπενόει παρέχειν τοῖς ὁμιληταῖς, ὡς δυνάτὸν μάλιστα, διὰ τε ὀργάνων καὶ διὰ ψιλῆς τῆς ἀρτηρίας ἐκμιμούμενος. ἑαυτῷ γὰρ μόνῳ τῶν ἐπὶ γῆς ἀπάντων συνετὰ καὶ ἐπήκοα τὰ κοσμικὰ φθέγματα ἐνόμιζεν ἀπ' αὐτῆς τῆς

17) ἐποχήσεων] Interpretes, *vectionibus*. Sed non video, quo modo vox ista loco huic quadrare queat. Possunt quidem stellae vel planetae dici ἐποχῆσθαι τῷ αἰθέρι, i. e. *aethere vehi*, vel *per aethera inuehi*: sed tunc ἐπόησις non differet a κίνησις, quod statim sequitur: et hoc sensu ταυτολογία foret dicere, ἐξ ἐποχῆσεων κίνησιν. Quare puto Iamblichum scripsisse ἐποχῶν. Ἐποχῆ vero in Astronomicis notat *interuallum*, siue *definitum spatium circularum coelestium*, in quibus planetae feruntur; quae quidem significatio loco huic optime convenit. Vult enim Iamblichus dicere, Musicam mundanam siue coelestem confici ex motu planetarum, qui pro diuersis magnitudinibus, celeritatibus, et intervallis locorum, siue circularum, diuersos etiam edant sonos, et suauissimam quandam harmoniam efficiant. Nicomachus in *Enchirid. Harmonic.* p. 6. Edit. Meibom. de eodem argumento agens, voce ἐποχαι eo, quo dixi, sensu vsus est: quod emendationem nostram non parum confirmat. Ait enim: πάντα γὰρ τὰ ροιζούμενα φασὶ σώματα ψόφους ἀναγκαίως ποιεῖν, μεγάθει, καὶ τάξει φωνῆς; καὶ τότῳ παραλλαγμένους ἄλλήλων, ἧτοι παρὰ

quam quod apud mortales fieri solet, resp-
nabant, et per dissimiles varieque diuersos
stridores, celeritatibus, magnitudinibus et
vectionibus certa quadam musices ratione
compositis, conuersionem et circumactio-
nem gratissimam simul et variis modis pul-
cherrimam efficiebant: a qua velut irrigatus,
et quoad mentis rationem bene compositus
et quasi saginatus, ipse imagines quasdam
horum cogitabat exhibere discipulis; eaque,
in quantum fieri poterat, imprimis per in-
strumenta et solam etiam vocem imitari.
Sibi enim soli inter omnes, qui terram inco-
lunt, datum existimabat, vt intelligeret ex-
audiretque sonos vocis a mundo editae, id-

τοὺς ἐαντιῶν φθόγγους, ἢ παρὰ τὰς ἰδίας ταχύτητας, ἢ
παρὰ τὰς ἐποχάς, ἐν αἷς ἐκάστου ῥῆμῃ συντελεῖται.
Dicunt enim omnia corpora, quae celeriter feruntur, ne-
cessario edere strepitus, magnitudine, et celeritate vocis,
et loco inter se diuersos; vel propter sonos sibi peculiare,
vel proprias celeritates, vel orbis, in quibus unumquod-
que cum impetu fertur. Vides, tres hic poni causas,
quare diuersi a corporibus motis soni edantur, μέγεθος,
τάχος, et ἐποχή: quae ipsissimae causae et a Iamblichio
hic memorantur. Quod autem Nicomachus loco ad-
ducto ἐποχήν, id paulo post τόπον vocat. Addit enim:
αἱ δὲ τρεῖς αὐταὶ διαφοραὶ τρανῶς δρῶνται περὶ τοὺς πλα-
νήτας, μέγεθε τε καὶ τάχει, καὶ τόπῳ διαστάτας ἀλλήλων.
Vt proinde dubium non sit, quin ἐποχή hic definitum
spatium, vel locum, vel circulum significet, in quo
corpus aliquod mouetur. Eodem modo, quo in Chro-
nologicis ἐποχή dicitur periodus annorum, cuius ini-
tium a memorabili aliquo euentu ducitur. Kust. In
Ciz. antea est ταχῶν δέ. Kiess.

18) καί, ὡς εἰπείν] Kai in Ciz. vt apud Arc. deest. Kiess.

φυσικῆς πηγῆς τε καὶ ῥίξης, καὶ ἄξιον ἑαυτὸν
 ἡγεῖτο διδάσκεισθαι τι καὶ ἐκμανθάνειν, καὶ
 ἐξομοιοῦσθαι κατ' ἔφεσιν καὶ ἀπομίμησιν τοῖς
 οὐρανίοις, ὡς ἐν οὕτως ¹⁹⁾ ἐπιτυχῶς πρὸς τοῦ
 φύσαντος αὐτὸν δαιμονίου ²⁰⁾ μόνον διοργα-
 κωμένον· ἀγαπητὸν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις
 ὑπελάμβανεν εἰς αὐτὸν ἀφορῶσι καὶ τὰ παρ'
 αὐτοῦ χαριστήρια, δι' εἰκόνων τε καὶ ὑποδει-
 γμάτων ὠφελείσθαι καὶ διορθοῦσθαι, μὴ δυ-
 ναμένοις τῶν ²¹⁾ πρώτων καὶ εἰλικρινῶν ἀρχε-
 67 τύπων ὡς ἀληθῶς ἀντιλαμβάνεσθαι· ²²⁾ καθά-
 περ ἀμέλει καὶ τοῖς οὐχ οἴοις τε ἀτενὲς ἐνορᾶν
 (54) τῷ ἡλίῳ διὰ τὴν τῶν ἀκτίνων ὑπερφέγγειαν ἐν
 βαθείᾳ συστάσει ὕδατος ἢ καὶ ²³⁾ διὰ τετηκυίας
 πίσεως ἢ κατόπρου τινὸς μελαναυγοῦς δεικνύ-
 ειν ἐπινοοῦμεν τὰς ἐκλείψεις, φειδόμενοι τῆς
 τῶν ὄψεων ἀσθενείας αὐτῶν, καὶ ἀντιῤῥοπόν
 τινα ²⁴⁾ κατάλαμψεν αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον ἀγα-

19) ἐπιτυχῶς] Hanc vocem, quam edd. Arc. et Kust. non habent, neque Obrechtus, expressit, addidi e Ciz. Tum in Obrechtii interpretatione haec verba legebantur: *a daemone ipsum afflante*; quae siue ex errore siue ex alia lectione, *φύσαντος*, nata mutavi. In Ciz. est πρὸ τοῦ φύσαντος — *μόνον διοργανωμένον*. *Kiess.*

20) μόνον] Vox haec exciderat ex priore Edit. quam ex MS. reuocauimus. *Kust.*

21) πρώτων] Sic recte MS. At prior Edit. male, *πραγμάτων*. *Kust.* Post πρώτων addidi καὶ e Ciz. quod apud Kust. et Arc. non exstat: ex eodemque cod. scripsi ὡς ἀληθῶς: nam in edd. Arc. et Kust. tantum ἀληθῶς legitur. *Kiess.*

22) καθάπερ] Ante hoc vocabulum in Kust. editione oratio distincta est puncto, quod sustuli. Deinceps

que ab ipso naturae fonte et radice, adeoque dignum se esse censebat, qui doceretur aliquid et disceret, quique coelestibus nitendo imitandoque assimilaretur; utpote qui solus a daemone, qui ipsum progenuerit, tam bene conformatus esset: caeteris vero hominibus sufficere putabat, ipsum et ipsius dona intueri, et ex imaginibus exemplisque proficere ac emendari, quum prima et sincera rerum archetypa vere apprehendere non possent: quemadmodum scilicet iis, qui ipsum solem propter splendoris eminentiam irretorta acie contemplari nequeunt, in aquae consistentis profunditate, aut in pice liquefacta, vel nigricantis fulgoris speculo, solis defectus ostendere solemus, oculorum imbecillitati parcentes, et sensum rei

pro ἐνορῶν ἐν τῷ ἡλίῳ scripsi ἐνορῶν τῷ ἡλίῳ, iubente usu loquendi et duce Cd. Ciz. in quo est ἀνορῶν τῷ ἡλίῳ. Praepositio ἐν orta erat ex ultimis infinitiui ἐνορῶν literis; ἀνορῶν autem non usitatum fuit. — Tum Ciz. ὑπερφειγγίαν. Kiess.

25) διὰ τεττηκυίας] Sic recte MS. At prior Edit. corrupte, διὰ τεταμίας: pro quo Arcerius διὰ τεττημένης, vel διατεταμυίας, a τάζω, infeliciter rescribendum putabat. Versio autem Obrechtii consentit cum lectione Codicis nostri MS. Kust. In Ciz. ut apud Arcer. πίσης. In margine codic. Spanhem. notata sunt, καὶ κατόπτρου, et ἄλλελπεις. Kiess.

24) κατάλαμπιν] Prior Edit. habet, κατάληπιν: quod auctoritate codicis MS. in κατάλαμπιν, mutavi. Est autem ἀντιρόσπος κατάλαμπις imago rei splendentia re-

πῶσιν, εἰ καὶ ἀνείμενωτέρων, μηχανώμενοι. Τοῦτο φαίνεται καὶ Ἐμπεδοκλῆς περὶ αὐτοῦ αἰνίττεσθαι, καὶ τῆς ἐξαιρέτου καὶ θεοδωρήτου ὑπὲρ τοὺς ἄλλους διοργανώσεως, ²⁵⁾ ἐν οἷς φησὶν·

²⁵⁾ Ἦν δέ τις ἐν κείνοισιν ἀνὴρ περιώσια εἰδώς,
Ὅς δὴ μήκιστον πραπίδων ἐκίησατο πλοῦτον,
Παντοίων τε μάλιστα σοφῶν ἐπιήρανος ἔργων.
Ὅπποτε γὰρ πάσαισιν ὀρέξαιτο πραπίδεσσιν,
Ῥεῖά γε τῶν ὄντων πάντων λεύσεσκεν ἕκαστον,
Καὶ τε θεῖκ' ἀνθρώπων καὶ τ' εἰκοσιν αἰῶνεσσι.

(55) Τὸ γὰρ περιώσια καὶ τῶν ὄντων πάντων λεύσεσκεν ἕκαστον, καὶ πραπίδων πλοῦτον, καὶ τὰ εἰκότα ἐμφαντικὰ μάλιστα τῆς ἐξαιρέτου καὶ ἀκριβεστέρας παρὰ τοὺς ἄλλους διοργανώσεως ἦν ἐν τε τῷ ὄρῳ καὶ τῷ ἀκούειν καὶ τῷ νοεῖν.

percutta et archetypo pene par: vnde locus hic ita latine reddendus est: *Splendorem repercussum, qui archetypo pene par sit, vel etiam remissior, exhibere conantur illis, qui tali re delectantur.* Obrechtus vertit, *sensum rei aliquo modo vicinum*: vnde κατάληψιν eum quoque legisse apparet: quod miror, cum eodem, quo nos, codice MS. vsus fuerit. *Kust.* Nondum mihi persuasit Kusterus, suam rationem vnice probandam esse: cui iam hoc obest, quod substantiuum κατάληψις aliis locis non reperitur; deinde quod ἀντίληψις potius hanc vim habet, quam Kusterus suo vocabulo tribuit; ἀντιρόπος autem non est pene par, sed paris ponderis, ergo par; tum εἰ καὶ non significat vel etiam; denique splendor archetypo pene par, et splendor remissior in hac quidem orationis serie parum vel nihil differunt. Quae quum ita sint, lectionem κατάληψιν, quam etiam Cod. Ciz. tuetur,

aliquo modo vicinum, quamvis remissio-
machinantes illis, qui tale quid amant. De
hoc ipso eiusque singulari et supra alios
homines illi concessa habitudine ita per ae-
nigma cecinit Empedocles:

*Vir erat inter eos quidam praestantia doctus
Plurima, mentis opes amplas sub pectore servans:
Cunctaque vestigans sapientum docta reperta.
Nam quoties animi vires intenderat omnes,
Perspexit facile is cunctarum singula rerum
Vsque decem vel viginti ad mortalia secla.*

Nam verba illa, *praestantia*, et *entium omnium*
perspexit singula, ac *sapientiae opes*, et simi-
lia, maxime designabant eius peculiarem,
et prae caeteris accuratam habitudinem in
videndo, audiendo, et intelligendo.

restituendam esse censeo, eademque hunc commodum
sensum praebet: iis qui tale quid amant, paramus
perceptionem siue comprehensionem (*eine Anschauung*),
quae ipsius solis adspectum compenset, licet hoc ad-
spectu paulo sit remissior. *Kiess.*

25) ἐν οἷς φησὶν] Haec desunt in Ciz. *Kiess.*

26) Ἦν δὲ τις κ. τ. λ.] Fragmentum hoc Empedoclis
et reliqua, quae sequuntur ad finem vsque capituli hu-
ius, leguntur etiam apud Porphyrium, Num. 50. 31.
Caeterum, plura ex fragmento hoc Empedoclis men-
da, quae in priorem Edit. irrepserant, partim aucto-
ritate codicis MS. et partim Porphyrii, sustulimus.
Kust. Vers. 4. in Ciz. est πάσῃσιν, vt in Sturzii
edit. Empedoclis p. 533. Eodem versu Ciz. ὁπότε.
Vers. 5. in edit. Sturz. ἕαστα. Vers. 6. Ciz. αἰώ-
νισσι. Conf. de his versibus Sturz. adnot. p. 670.
sqq. — In ultimis Ciz. vitiose τὸ ὄρῃν, τὸ ἀνοῦαι,
τὸ νοεῖν. *Kiess.*

Κ Ε Φ. ις.

68 Ἀὕτη μὲν οὖν ἤδη ¹⁾ διὰ μουσικῆς ἐπιτηδεύετο αὐτῷ ²⁾ κατάρτυσις τῶν ψυχῶν. ἄλλη δὲ κάθαρισις τῆς διανοίας ἅμα καὶ τῆς ὅλης ψυχῆς διὰ παντοδαπῶν ἐπιτηδευμάτων οὕτως ἠσκέτο παρ' αὐτῷ. τὸ γενικὸν τῶν περὶ τὰ μαθηήματα καὶ ἐπιτηδεύματα πόνων ᾤετο δεῖν ³⁾ ὑπάρχειν, καὶ τὰς τοῦ ἐμφύτου πᾶσιν ἀκρασίας τε καὶ πλεονεξίας βασιάνους τε ποικιλωτάτας καὶ κολάσεις καὶ ἀνακοπὰς πυρὶ καὶ σιδήρῳ [κατ' αὐτήν] συντελουμένας διαθεσμωθεῖν τῶν τοῖς χρωμένοις, ἃς οὔτε καρτερεῖν οὔτε ὑπομένειν δύναται τις κακὸς ὢν. πρὸς δὲ τούτοις ἐμφύτων ἀποχὴν πάντων καὶ ἔτι βρωμάτων τινῶν ταῖς ⁴⁾ ἐπειρίαις τοῦ λογι-

1) διὰ μουσικῆς] In priore Edit. (etiam in cod. Ciz. Kiess.) particula διὰ deest: quae tamen saluo sensu abesse non potest. Kust.

2) κατάρτυσις] Ex MS. pro κατάρτησις, quod prior Edit. habet. Kust.

3) ὑπάρχειν] Hoc verbum, quod cum τοῖς χρωμένοις coniungendum est, Obrechtus non expressit. Est autem, ut constat, ὑπάρχειν τῷός τι, ut cap. XII. init. alicui esse auctorem alicuius rei. — Ἐμφύτου deest in Ciz. Ibidem est ποικιλωτάτας τε, et κατ' αὐτήν συντελουμένας. Verba κατ' αὐτήν neque in Arg. neque in Kust. leguntur; eadem tamen etiam in margine cod. Spanhem. notata sunt. Videntur corrupta esse ex παραστά, de quo vid. Wolf. in Praef. ad Herodian. p. XVI. Kiess.

4) ἐπειρίαις] Est vox corrupta, pro qua Argerius ἐπιγρίαις, vel ἐμπυρίαις legendum censebat: sed male. Codex MS. habet ἐπιγρίαις. quod itidem vitiosum est. Nos legendum censemus ἐπαγωγυρίαις, vel ἀγρυ-

CAP. XVI.

Atque haec per Musicam excolebatur ab ipso animorum adaptatio; alia autem mentis totiusque animae repurgatio per varia studia hunc in modum instituebatur. Generatim existimabat, suum esse, vt familiaribus auctor existeret congruentes circa disciplinas et studia labores exantlandi, vtque innatae omnibus intemperantiae plusque habendi libidini diuersissima experimenta et castigationes ac igne ferroque peragenda sufflamina iis praeciperet, quae homines ignaui sustinere aut pati non possent. Praeterea abstinentiam omnium animalium, vt et ciborum, qui rationis huma-

πνίαις: cuius emendationis inter alia et hanc habemus rationem, quod supra Num. 13. itidem corrupte legitur *ἐπαργίαν*, pro quo *ἀργονπνίαν* legendum esse manifestum est. Coniunguntur enim illic, *ὀλιγοῦπνίαν* et *ἐπαργίαν*. Porro, Pythagorici vigilantiam maximi faciebant; torporem vero et segnitiam auersabantur: eamque ob causam sedulo cauebant, ne cibos ederent, quos *ὕπνωδῃ κατάστασιν* inducere posse crederent. Vnde apparet, sensum emendationi nostrae non parum fauere: dummodo, transposita vocula *καί*, τὸ *λογισμοῦ* ad *εἰλικρινεῖλαις* tantum referas, non vero etiam ad *ἀργονπνίαις*, hoc modo et ordine: *ταῖς ἀργονπνίαις, καὶ ταῖς τοῦ λογισμοῦ εἰλικρινεῖλαις*, etc. Sic sane omnia erunt clara. Caeterum erat etiam, cum pro *ἐπεργίαις* legendum censerem *ἐνεργείαις*: sed prius magis placet. Confer etiam Nostrum infra cap. XXXI. vbi totus hic locus repetitur. *Kust.* In Cd. Ciz. aequae atque in margine cod. Spanhem. est *ἐπεργίαις*, ad cuius corrupti vocabuli similitudinem propius quam id, quod

(56) ὁμοῦ καὶ εἰλικρινείαις ἐμποδιζόντων κατέδει-
 ξεν ⁵⁾ τοῖς ἑταίροις, ἐχεμυθίαν τε καὶ παντε-
 λῆ σιωπὴν πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν συνασκοῦ-
 σαν ἐπὶ ἔτη πολλά, σύντονόν τε καὶ ἀδιάπνευ-
 στον περὶ τὰ δυσληπτότατα τῶν θεωρημάτων
 69 ἐξέτασιν τε καὶ ἀνάληψιν· διὰ ταῦτα δὲ καὶ
 αἰοινίαν καὶ ὀλιγοσιτίαν καὶ ὀλιγοῦπνίαν, δό-
 ξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτη-
 δευτον ⁶⁾ καταφρόνησιν τε καὶ κατεξανάστασιν,
 καὶ αἰδῶ μὲν ἀνυπόκριτον πρὸς τοὺς προσή-
 κοντας, πρὸς δὲ τοὺς ⁷⁾ ὁμήλικας ἄπλαστον
 ὁμοιότητα καὶ φιλοφροσύνην, ⁸⁾ συνεπίτασιν
 τε καὶ παρόρμησιν πρὸς τοὺς νεωτέρους φθό-
 νου χωρὶς· ⁹⁾ φιλίαν δὲ πάντων πρὸς ἅπαντας,
 εἴτε θεῶν πρὸς ἀνθρώπους δι' εὐσεβείας καὶ
 ἐπιστημονικῆς θεωρίας, εἴτε δογμάτων πρὸς
 ἀλληλα καὶ καθόλου ψυχῆς πρὸς σῶμα, λο-
 γικῶν τε πρὸς τὰ τοῦ ἀλόγου διὰ φιλοσοφίας

Kusterus suasit, accedit ἐπεργίαις· quod tamen dubiae
 est auctoritatis. At si conferas cap. XVII. sect. 74.,
 vbi ψυχῆς εὐαγείαις memorantur, potius εὐαγείαις legen-
 dum esse videbitur. *Kiess.*

5) τοῖς ἑταίροις] In Ciz., vt in edit. Arc., ἐν τοῖς ἑτέροις.
 Deinceps in Ciz. corrupte, εὐδιαπλίευστον. — Post
 σιωπὴν comma deleui. Parum accurate Obrechtus ver-
 terat: manu eos ducens ad linguam refragendam. Nam
 συνασκοῦσαν h. l. idem est quod συναρμότιουσαν. — Pro
 αἰοινίαν, quod sequitur, in Ciz. vt in margine cod.
 Spanhem. est ἀνοινίαν, et pro δόξης τε in Ciz. δόξης δέ.
Kiess.

6) καταφρόνησιν] Antea male, φρόνησιν. *Kz's t.* Etiam
 in Ciz. est φρόνησιν. *Kiess.*

nae promptitudinem - puritatemque impedi-
rent, commendauit discipulis, orisque con-
tinentiam et omnimodum ad linguam refre-
nandam aptum silentium, et intentum at-
que indefessum examen difficiliorum specu-
lationum, earumque ruminacionem. Pro-
pterea praescripsit eis vini abstinentiam et
cibi somnique vsum moderatum; gloriae
vero et opum atque his similium contem-
tum in affectatum, animumque illis debel-
landis paratum: erga propinquos sinceram
reuerentiam; erga pares non fictam aequa-
bilitatem; erga iuuenes humanitatem, pro-
fectuum adiumenta et admonitiones inuidia
vacuas. Amicitiam porro omnium erga
omnes, siue deorum erga homines, benefi-
cio pietatis et scientiae contemplatiuae, siue
dogmatum inter se, et in vniuersum animae
et corporis, partisque rationalis cum irra-
tionali per philosophiam eiusque specula-

7) *δηήλικας*] Sic MS. At prior Edit. corrupte, *δημηλικός*.
Kust. Etiam Ciz. *δημηλικας*. Scaliger emendabat
δημηλικός, quemadmodum etiam Arcerius, quod iure
repudiavit Cuperus in Obs. p. 273. monens, Pytha-
goram hic non docere, quomodo ille erga suos disci-
pulos se gerere debeat, sed quomodo aequalibus inter
se agendum sit. Etiam Reinesius corrigit *δηήλικας*. *Kiess.*

8) *συνεπίτασιω*] Infra Num. 188. est *συνεπίστασις*. *Kiess.*

9) *φιλιαν δὲ πάντων προ.*] Totus hic locus repetitur infra,
cap. XXXIII. vbi quaedam rectius leguntur. *Kust.*
Cd. Ciz. vt Arc. edit. *φιλιαν*. Idem Ciz. *θειόν* pro *θειών*,
et paulo inferius *άνθρωπον* pro *άνθρώπων*. *Kiess.*

καὶ τῆς κατὰ ταύτην θεωρίας, εἴτε ἀνθρώπων
 πρὸς ἀλλήλους, πολιτῶν μὲν ¹⁰⁾ διὰ νομιμό-
 (57) τητος [μὲν] ὑγιούς, ἑτεροφύλων δὲ διὰ φυ-
 σιολογίας ὀρθῆς, ἀνδρὸς δὲ πρὸς γυναῖκα ἢ
 ἀδελφοὺς καὶ οἰκείους διὰ κοινωνίας ἀδιαστρό-
 φου, εἴτε συλλήβδην ¹¹⁾ πάντων πρὸς ἅπαντας
 καὶ προσέτι τῶν ἀλόγων ζώων τινὰ διὰ δι-
 καιοσύνης καὶ φυσικῆς ἐπιπλοκῆς καὶ κοινό-
 τητος, εἴτε καὶ σώματος καθ' ἑαυτὸ θνητοῦ
 καὶ τῶν ἐγκεκρυμμένων ¹²⁾ αὐτῷ ἐναντίων δυ-
 νάμεων εἰρήνευσιν καὶ συμβιβασμὸν δι' ὑγεί-
 ας καὶ εἰς ταύτην διαίτης καὶ σωφροσύνης
 70 κατὰ μίμησιν τῆς ἐν τοῖς κοσμικοῖς στοιχείοις
 εὐετηρίας. ¹³⁾ ἐν πᾶσι δὴ τούτοις ἐνὸς καὶ τοῦ
 αὐτοῦ κατὰ σύλληψιν καὶ συγκεφαλαίωσιν
 ὀνόματος τοῦ τῆς γιλίας εὐρετῆς καὶ νομοθε-

10) διὰ νομιμότητος] Sic rescripsi, auctore ipso Iamblichio, cap. XXXII. vbi, vt dixi, haec ipsa repetuntur. Codex MS. habet *διανομιμέτατα*. At prior Edit. corruptissime *διανομίμιτο*: pro quo Arcerius ἀστόχως rescribendum putabat, *διανενόμετο*. Erit autem *νομιμότης* proprie, vita legitima, siue obedientia erga leges: quae vox insolens quidem est et Lexicis ignota: sed quales non paucae aliae apud Nostrum reperiuntur. *Kust.* In Cd. Ciz. scriptum est *διανομιμο* ¹¹⁾, quae est ipsa genuina lectio διὰ νομιμότητος: conf. Bastii Comment. Palaeogr. adiecta Schaeferi editioni Gregor. Corinth. p. 790, collata tab. V. num. 15. eademque est lectio Arcerii codicis, delati in bibliothecam Franekeranam; quod monnit Valckenar. Epist. ad Røuerum p. 517. in Berolin. edit. Theocriti. — Cuperus in Obs. p. 275. corrigebat διὰ νομίμου ὑγιούς, propter verba Gellii II, 7. *ὑγίης νόμιμον διεξενημένον*.

tiones, siue hominum inter se, ciuium, puta, per sanam legislationem, peregrinorum per rectam rerum naturalium doctrinam, mariti vero in vxorem aut fratres aut propinquos, per communionem indistortam, docuit, siue, vt summatim dicam, erga omnes omnium, animalium etiam irrationabilium, per iustitiam et naturalem necessitudinem communionemque: denique latentium in corpore per se mortali et contrariarum facultatum pacificationem, et arctam conciliationem ope sanitatis, huicque congrui victus et temperantiae, salubri mundanorum elementorum statui similem. Haec omnia sigillatim ad idem amicitiae nomen, velut compendio ad vnum caput reuocata, absque

Denique Ciz. vt Arcer. μὲν ante ὑγιούς omittit: quod utique rectius abest; hinc certe vnq̄is inclusi. *Kiess.*

21) πάντων πρὸς ἅπαντας] Locum hunc, ante mutilum, ex Codice MS. supplēui. In priore enim Edit. desunt verba haec: ἅπαντας, καὶ προσέτι τῶν ἀλόγων ζῶων γινά, διὰ δικαιοσύνης. *Kust.* Verbum ἐπιπλοκής, quod sequitur, deest in Ciz., item καὶ post θνητοῦ. *Kiess.*

22) αὐτῶ] In Arc. edit. εἰαυτῶ, in Ciz. εἰαυτόν. Idem Ciz. καὶ τῆς εἰς ταύτην, et post μίμησιν habet τοῖς προτῆς. *Kiess.*

23) ἐν πᾶσι ὅῃ τούτοις ἐνός] Sic hunc locum mutauit e sectione 230. Ante enim nullo sensu legebatur, πάντων τούτων ἐν ἐνός. — Pro κατὰ σύλληψιν Ciz. habet κατάλληψιν. Ibidem, vt in edit. Arc., deest ἐγένετο. Deinceps Arcer. πρὸς θεούς, cum quo consentit Ciz., in quo est πρὸς τοὺς θεούς. *Kiess.*

της ὁμολογουμένως Πυθαγόρας ἐγένετο, καὶ
 διόλου τῆς ἐπιτηδειοτάτης πρὸς τοὺς θεοὺς
 ὁμιλίας ¹⁴⁾ ἕπαρ τε καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους
 αἰτιώτατος τοῖς περὶ αὐτόν· ὅπερ οὔτε ὑπὸ
 ὀργῆς τεθολωμένη περιγίνεται ποτε ψυχῇ, οὔτε
 ὑπὸ λύπης, οὔτε ὑπὸ ἡδονῆς, οὔτε τινὸς ἄλλης
 (58) αἰσχρᾶς ¹⁵⁾ ἐπιθυμίας παρηλλαγμένη, μὰ Δία,
 οὐδὲ τῆς τούτων ἀπασῶν ἀνοσιοτάτης τε καὶ
 χαλεπωτάτης ἀμαθίας. ἀπὸ δὲ τούτων ἀπάν-
 των δαιμονίως ἰάτο καὶ ἀπεκάραιρε τὴν ψυ-
 χὴν, καὶ ¹⁶⁾ ἀνεξωπύρει τὸ θεῖον ἐν αὐτῇ καὶ
 ἀπέσωξε, καὶ περιῆγεν ἐπὶ τὸ νοητὸν τὸ θεῖον
 ὄμμα, κρεῖττον ὄν σωθῆναι. ¹⁷⁾ κατὰ τὸν
 Πλάτωνα μυρίων σαρκίνων ὁμμάτων. μόνῃ
 γὰρ αὐτῷ διαβλέψαντι, καὶ οἷς προσῆκε βοή-
 θήμασι τονωθέντι καὶ διαρθρωθέντι, ἢ περὶ
 τῶν ὄντων ἀπάντων ἀλήθεια διορᾶται. πρὸς
 δὲ τοῦτο ἀναφέρων ἐποιεῖτο τὴν τῆς διανοίας
 κάθαρσιν. καὶ ἦν αὐτῷ τῆς παιδείσεως ὁ τύπος
 τοιοῦτος καὶ πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων.

¹⁴⁾ ἕπαρ τε καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους] In MS. vitiose
 exaratum erat, ὑπέρ τε καὶ κατὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ni-
 mirum τὸ ὕπνους error librarii mutauerat in ἄνους;
 quod, si plene scribas, est ἀνθρώπους. Kust. In Ciz.
 perspicue ita scriptum est, vt correxit Kusterus.
 Kiess.

¹⁵⁾ ἐπιθυμίας] Sic pro ἐπιθυμίας, quod prior Edit.
 (etiam cod. Ciz. Kiess.) habet, legendum esse, recte
 monuit Desid. Heraldus Animaduvers. in Iambli. cap.
 VI. Kust. Deinceps Ciz. παρηλλαγμένους. Verba pro-
 xima, μὰ Δία, οὐδέ, videntur ita transponenda esse:
 οὐδέ, μὰ Δία. Formulae enim νῆ Δία, et μὰ Δία,
 praemittuntur ei enunciationi, cui plus, quam ceteris,

dubio inuenit et sanciuit Pythagoras, fuitque, vt summatim dicam, suis discipulis vnicus auctor, vt vigilantes aequae ac dormientes cum diis versarentur quam accommodatissime. Quod ipsum sane non cadit in vllam animam ira aut dolore ac tristitia, aut alia turpi cupiditate conturbatam, et e tranquillitatis statu deturbatam, vel, quod turpius his omnibus difficiliusque foret, ignorantia inquinatam. Quibus omnibus animam diuinis modis repurgatam sanabat et coelestem eius particulam refocillabat, saluamque ad consequendum intellectum diuinum oculum, infinitis oculis corporis, vt Plato ait, nobiliorem, reducebat. Huius enim solius ope rerum ipsarum veritas perspicitur, si eius acies adiumentis conuenientibus exacuatur et corroboretur. Eo itaque respiciens Pythagoras mentis purificationem adornabat: hacque etiam formula institutionis utebatur, et hic ei scopus propositus erat.

ponderis additur. Vide loca citata ad cap. XV. not. 3. *Kiess.*

16) ἀνεζωπύρου] *Ciz.* vt *Arcer.* ἀνεζωπύρου. *Iidem* deinceps ἐν ἰσραῆν pro ἐν αὐτῆν. *Kiess.*

17) κατὰ τὸν Πλάτωνα] *Locus* Platonis, ad quem *Iamblichus* respicit, exstat lib. VII. de *Republ.* p. 485. *Edit. Lugdun.* (Vol. VII. p. 154. *Bip.*). *Eundem* Platonis locum adducit etiam *Theon* in *Mathematicis*, pag. 5. *Kust.* In *Ciz.* desunt verba, καὶ διαφθροθίτου. *Kiess.*

Κ Ε Φ. ιζ.

- 71 1) Παρεσκευασμένῳ δὲ αὐτῷ οὕτως εἰς τὴν παιδείαν τῶν ὁμιλητῶν προσιόντων τῶν ἐταίρων καὶ βουλομένων συνδιατρίβειν, οὐκ εὐθύς συνεχώρει, μέχρις ἂν αὐτῶν τὴν δοκιμασίαν καὶ τὴν κρίσιν ποιήσῃται· πρῶτον μὲν πυνθανόμενος, πῶς τοῖς γονεῦσι καὶ τοῖς οἰκείοις τοῖς λοιποῖς εἰδὼν ἁμιληκότες· ἔπειτα
- (59) θεωρῶν αὐτῶν τοὺς τε γέλωτας τοὺς ἀκαίρους, καὶ τὴν οἰωπὴν, καὶ τὴν λαλιὰν παρὰ τὸ δέον, ἔτι δὲ τὰς ἐπιθυμίας, τίνες εἰσὶν, καὶ τοὺς γνωρίμους, οἷς ἐχρῶντο, καὶ τὴν πρὸς τούτους ὁμιλίαν, καὶ πρὸς τίνι μάλιστα τὴν ἡμέραν σχολάζουσι, καὶ τὴν χαρὰν καὶ τὴν λήπην ἐπιτίσι τυγχάνουσι ποιούμενοι. προσεθεώρει δὲ καὶ τὸ εἶδος, καὶ τὴν πορείαν, καὶ τὴν ὅλην τοῦ σώματος κίνησιν· τοῖς τε τῆς φύσεως γνωρίμασι φυσιογνωμονῶν αὐτοὺς σημεῖα τὰ φανερὰ ἐποιεῖτο τῶν ἀφανῶν ἡθῶν ἐν τῇ ψυχῇ.
- 72 Καὶ ὄντινα δοκιμάσειεν οὕτως, ἐφίει τριῶν ἐτῶν ὑπερορᾶσθαι, 2) δοκιμάζων πῶς ἔχει βε-

1) Παρεσκευασμένῳ κ. τ. λ.] Parum accurate Obrechtus hunc locum interpretatus est, qui sic intelligi debet: Quum sic se comparasset ad discipulorum institutionem, h. e. quum in discipulis instituendis hanc rationem sequeretur. Verum pro τῶν ἐταίρων videtur legendum esse τινῶν ἐτέρων. Nam qui ad Pythagorae cohortem accedere cupiebant, ii nondum erant ἐταῖροι; atque vocabula ἐταῖρος et ἕτερος innumeris locis confundi constat. — Post λοιποῖς pro τοῖς, quod Kust. dedit, in Arc. est πάρισιν, in Ciz. πάρισιν. In eodem Ciz. paulo post τίνες εἰσὶν, et pro ἐπὶ τῶν, ἐπὶ τοῖς:

C A P. XVII.

Praeparatione hac adhibita discipulorum suorum institutioni, non statim recipiebat eos, qui in amicorum convictorumque suorum numero haberi volebant, donec ipsorum explorationem diiudicationemque instituisset. Primum enim inquirebat, quo animo quoque affectu parentes aliosque familiares prosequuti essent: deinde notabat risus ipsorum intempestiuos, silentium, sermonisque abusum: tum quo cupiditatibus modo indulgerent; quos haberent sibi familiares, et quo pacto cum illis viverent; denique quibus potissimum rebus interdium vacarent; quibus item gauderent dolerentue. Inspiciebat et vultum et incessum et totius corporis motus: atque ex natiuis faciei lineamentis ipsos ita noscitabat, vt manifesta indicia obscuris animorum inclinationibus indagandis adhiberet. Quem autem ita probasset, eum triennio contentim haberi iubebat, explorans eius constantiam verum-

denique pro *γνωρίμασι γνωρίσματα*, quod Reinesius correxit. *Kiess.*

- 2) *δοκιμάζων*] Neque hic probandus Obrechtus, interpretans, *neq; tamen intermittebat* — *observare*. Scriptoria enim mens est, per ipsum illum triennii contemptum Pythagoram exploravisse, quam essent constantes, quamque vero discendi studio agerentur ii, qui ad suum sodalitiū admitti cuperent. — Pro *πενταετη* *Cix.* corrupte *πάντα ἑτῆ*. *Kiess.*

βαιότητος καὶ ἀληθινῆς φιλομαθίας, καὶ εἰ
 πρὸς δόξαν ἰκανῶς παρεσκευάσται, ὥστε κατα-
 φρονεῖν τιμῆς. μετὰ δὲ τοῦτο τοῖς προσιούσι
 προσέτατε σιωπὴν πενταετῆ, ἀποπειρώμενος,
 πῶς 3) ἐγκρατῶς ἔχουσιν, ὡς χαλεπώτερον τῶν
 ἄλλων ἐγκρατευμάτων τοῦτο, τὸ γλώσσης κρα-
 τεῖν· καθὰ καὶ ὑπὸ τῶν τὰ μυστήρια νομοθε-
 τησάντων ἐμφαίνεται ἡμῖν. 4) ἐν δὲ τῷ χρόνῳ
 τούτῳ τὰ μὲν ἐκάστου ὑπάρχοντα, τουτέστιν
 αἱ οὐσίαι, ἐκοινοῦντο, διδόμενα τοῖς ἀποδε-
 δειγμένοις εἰς τοῦτο γνωρίμοις, οἵπερ ἐκα-
 λοῦντο πολιτικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ τινες καὶ
 νομοθετικοὶ ὄντες. αὐτοὶ δὲ 5) εἰ μὲν ἄξιοι
 (60) ἐφαίνοντο τοῦ μετέχειν δογμάτων, ἕκ τε βίου
 καὶ τῆς ἄλλης ἐπιεικειᾶς κριθέντες, μετὰ τὴν
 6) πενταετῆ σιωπὴν 7) ἐσωτερικοὶ λοιπὸν ἐγί-
 νοντο, καὶ ἐντὸς 8) σινδόνος ἐπήκουον τοῦ
 Πυθαγόρου μετὰ τοῦ καὶ βλέπειν αὐτόν· πρὸ
 τούτου δὲ ἐκτὸς αὐτῆς καὶ μηδέποτε αὐτῷ
 ἐνορῶντες μετεῖχον τῶν λόγων διὰ ψιλῆς ἀκοῆς
 ἐν πολλῷ χρόνῳ διδόντες βάσανον τῶν οἰκείων
 73 ἡθῶν· 9) εἰ δ' ἀποδοκιμασθεῖσάν, τὴν μὲν

3) ἐγκρατῶς ἔχουσιν] Sic ex codice MS. locum hunc emendavi et distinxi. Ante enim male legebatur, ἐγκ. ἔχουσιν πρὸς χαλεπ. Kust.

4) ἐν δὲ] In Ciz. ἐν δέ. Idem cum marg. Cod. Spanh. pro ἐκάστου praebet ἕκαστα. Item Ciz. ἐκοινοῦντο. Tum idem ante τοῦτο omittit eis. Kiess.

5) εἰ μὲν] Ita scripti propter oppositum εἰ δὲ pro οἱ μὲν, quod Kust. habet. In Ciz. et marg. Spanh. est οἱ μὲν, ibidemque μετασχεῖν pro μετέχειν. Kiess.

que discendi studium, et an aduersus gloriam satis firmus honorisque contemptor esset. Post hæc imperabat suis quinquennale silentium, vt sciret, quantum possent in continentia, quippe quum linguam continere ceteris continentiae experimentis sit difficilius, vti significatum est ab iis, qui mysteria instituerunt. Interea temporis quicquid facultatum opumque quisque possidebat, in medium conferebatur, et aliis ad hoc ipsum destinatis, qui politici et oeconomici et legislatores nominabantur, dispensandum committebatur. Ipsi vero, si post quinquennale silentium ex vitae ceteraque ingenii modestia digni habebantur, quibuscum dogmata communicarentur, deinceps fiebant interioris admissionis discipuli, et intra velum audiebant iuxta videbantque Pythagoram: antea enim obducto velo extrinsecus citra praeceptoris adspectum ab ore eius pendebant, diuturnumque morum suorum experimentum dabant. Sin vero reiciebantur

6) πενταετη] Ciz. πενταετην. Comma post σιωπήν sublatum transtuli post participium κριθέντις. Poterant autem verba, μετὰ πενταετη σιωπήν, hoc quidem loco prorsus omitti.

7) ἐσωτερικοὶ λουπ. ἐγ.] Vide Schefferum *de Philosophia Ital.* cap. XI. p. 105. *Kust.* Adde Meinersium l. c. p. 461. sqq. et Tiedemann. p. 297. sqq. *Kieß.*

8) συνδόνος] In Ciz. συνδόνος. Ibidem paulo post πρὸς τοῦτον, et τὸν λόγον. *Kieß.*

9) εἰ δ'] Post ἡθῶν Kusterus plene interpunxerat. *Kieß.*

οὐσίαν ἐλάμβανον διπλῆν, ¹⁰⁾ μνήμα δὲ αὐ-
 τοῖς ὡς νεκροῖς ἐχώννυτο ὑπὸ τῶν ὀμακόων·
 οὕτω γὰρ ἐκαλοῦντο πάντες οἱ περὶ τὸν ἄνδρα·
 συντιγγάνοντες δὲ αὐτοῖς οὕτω συνετύγγανον,
 ὡς ἄλλοις τισὶν· ἐκείνους δὲ ἔφρασαν τεθνήσκειν,
 οὓς αὐτοὶ ἀνεπλάσαντο, καλοὺς κἀγαθούς
 προσδοκῶντες ἔσεσθαι ἐκ τῶν μαθημάτων·
¹¹⁾ ἀδιοργανώτους τε, καί, ὡς εἰπεῖν, ἀτελεῖς
 τε καὶ στεριώδεις ὄντο ¹²⁾ τοὺς δυσμαθεστέ-
 74 ρους. ¹³⁾ Εἰ δὲ μετὰ τὸ ἐκ μορφῆς τε καὶ
 βαδίσματος καὶ τῆς ἄλλης κινήσεώς τε καὶ
 καταστάσεως ὑπ' αὐτοῦ φυσιογνωμονηθῆναι
 καὶ ἐλπίδα ἀγαθῆν περὶ αὐτῶν παρασχεῖν, με-
 τὰ πενταετῆ βιωπῆν, ¹⁴⁾ καὶ μετὰ τοὺς ἐκ τῶν
 τοσῶνδε μαθημάτων ὀργιασμοὺς καὶ μνήσεις,
 (61) ψυχῆς τε ἀπορρήψεις καὶ καθαρμοὺς τοσοῦ-
 τος, τε καὶ τηλικούτους καὶ ἐκ ποικίλων οὐ-
 τω θεωρημάτων ¹⁵⁾ προσοδεύσαντες, δὲ οὓς

10) μνήμα δὲ αὐτοῖς ὡς νεκρ.] Vide eundem Schefferum in dicto opere, sub finem cap. XII. Kust. Adde Meiners. p. 460. sq. — Pro τεθνήσκειν Ciz. cum Arc. τεθνήσκειν. Kiess.

11) ἀδιοργανώτους] Id est, malis organis a natura instructos. Sic supra Num. 66. Noster vsus est voce διοργανωμένος: et alibi voce διοργάνωσις. Kust. His verbis synonyma sunt ἀφύης, et εὐφύης, de quibus vid. Holstenium ad Porphyrr. p. 4. et Rittershus. ad eundem, p. 8. Kiess.

12) τοὺς δυσμαθεστέρους] Sic MS. At prior Edit. minus recte, τοὺς ὀμαθεστέρους. Kust.

13) Εἰ δὲ] Ciz. et Arc. εἰ γε, Par. e marg. Spanhem. εἰ τε. Paulo post pro ὑπ' αὐτοῦ in Ciz. vt in edit.

tur, opum, quas contulerant, duplum recipiebant, iisque monumentum exstruebatur ab homacois (sic enim omnes huius viri discipuli vocabantur): qui si quando illis obuii facti essent, cum iis tanquam cum aliis quibusdam agebant; ipsos vero dictitabant mortuos, quos hac spe reformauerant, fore ut ope disciplinarum in bonos honestosque viros euaderent. Sed qui ad discendum tardi erant, illos male conformatos, et, ut ita dicam, imperfectos sterilesque iudicabant. Sin post peractam explorationem ex forma, ingressu, motu, habitu, post spem bene de ipsis conceptam, post quinquennale silentium, post tot disciplinarum orgia et initiationes, post animae purgationes et emundationes, post peragrata tot, tanta et tam varia theoremata, ex

Arg. est ὑπ' αὐτῶν. Ibidem περὶ αὐτοῦ pro περὶ αὐτῶν. *Kies.*

14) καὶ μετὰ τοὺς] In Ciz. καίτοι μετὰ τοὺς. Ibidem deinceps ἐν τῶν ἰσῶν δέ, ubi Scaliger τῶν delet. *Kies.*

15) προσοδύσαντες] Vocem hanc libens obelo confixerim. Non solum enim nihil ad rem facit, sed etiam sensum et seriem orationis turbat: siquidem accusatiui illi, καθαρῶς, etc. pendent a praecedenti μετὰ, nec ullo verbo ad sui constructionem opus habent. Deinde pro δι' οὗς, quod statim sequitur, lego δι' ὧν. *Kust.* Schneidero in Lexico suo προσοδύσειν h. l. significare videtur, instruere tanquam viatico. Quam viri egregii rationem meam facere non possum. In Cd. Ciz. est προσοδύσαντες. Pro quo si legas προσοδύσαντας, idque referas ad καθαρῶς, ut

ἀγχίνοιά τε καὶ ψυχῆς εὐάγεια πᾶσιν ἐκ παν-
 τὸς ἐνεφύοντο, δυσκίνητος ἔτε τις καὶ δυσπα-
 ρακολούθητος εὐρίσκετο. ¹⁶⁾ στήλην δὴ τινα
 τῷ τοιούτῳ καὶ μνημεῖον ἐν τῇ διατριβῇ χῶ-
 σαντες (κατὰ καὶ ¹⁷⁾ Περιάλω τῷ Θουρίῳ λέ-
 γεται καὶ Κύλωνι τῷ Συβαριτῶν ἐξάρχῳ, ἀπο-
 γνωσθεῖσιν ὑπ' αὐτῶν), ἐξήλαντον ἐκ τοῦ ὀμα-
 κοῖου, φορτίσαντες χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου
 πλῆθος. κοινὰ γὰρ αὐτοῖς καὶ ταῦτα ἀπέκειτο
 ὑπὸ τινῶν εἰς τοῦτο ἐπιτηδείων, ¹⁸⁾ νῆ Δί,
 οἰκονομούμενα, οὓς προσηγόρευον οἰκονομι-
 κοὺς ἀπὸ τοῦ τέλους, καὶ εἰ ποτε συντύχοιεν

intelligantur purgationes quae ex theorematibus prædeant
 sine redundant, loco quodammodo consulueris. —
 Idem Ciz. deinceps ἀγχίνοιαί τε, ἀνεφύοντο, ἠρῆσκετο.
 Kiess.

16) στήλην δὴ τινα τῷ τοιούτῳ καὶ μνημ.] Manifesta
 tautologia. Hoc ipsum enim iam paulo superius
 Iamblichus nos docuit. Quare suspicor, libellum
 hunc Iamblichi interpolatorum manus passum esse;
 praesertim cum et alia non pauca bis in eo dicta
 obseruauerim. Vel saltem dicendum est, Iamblichum
 eadem ex diuersis auctoribus aliquandò retulisse.
 Confer Nostrum infra sub finem capituli XXXIV. ubi
 morem hunc Pythagoreorum itidem Lectoribus in-
 culcat. Kμst. Vid. de huius libelli indole et natura
 Meiners. p. 271. Kiess.

17) Περιάλω τῷ Θ. — καὶ Κύλωνι] Addi his poterat
 Hipparchus, de quo Clemens Alexandr. lib. V. Strom.
 p. 575. Φασὶ γοῦν Ἰππάρχον τὸν Πυθαγόρειον, αἰτίαν
 ἔχοντα γράψασθαι τὰ τοῦ Πυθαγόρου σαφῶς, ἐξελαθῆναι
 τῆς διατριβῆς, καὶ στήλην ἐπ' αὐτῷ γενέσθαι, οἷα νεκρῶ.
 Aiunt Hipparchum Pythagoreum, accusatum, quod scri-
 pto prodidisset decreta Pythagorae, e schola expulsus

quibus solertia mentis animaeque sanctitas modis omnibus in vnoquoque subnascebatur, segnior adhuc aliquis et intellectu hebetior reperiabatur, tali homini in scholasticum aliquem et monumentum sepulcrale erigebant (vti contigisse fertur Perialo Thurio et Cyloni, Sybaritarum principi, ab iisdem improbatis); dein auro argentoque onustum auditorio exigebant. nam et eum in finem reposita pecunia publica administrabatur a quibusdam, qui a sumtuum dispensatione oeconomici dicebantur. Quodsi aliquando sic eiecto forte facti essent obuii,

fuisse, et ipsi tanquam mortuo cippum erectum esse. Hic nimirum est Hipparchus ille, ad quem epistola Lysidis, quae statim subiungitur, scripta est. Caeterum de Cylone eiusque reprobatione plura vide sis apud Nostrum infra cap. XXXV. *Kust.* In Ciz. corrupte, *περι ἄλλοι.* Post verba *ὑπ' αὐτῶν* Scal. supplet *συμβῆναι*, male; et ante *ἐξήλωνον* addit *οὐς*, in quo et ipso errauit. Tum in Ciz. vt in Arc. pro *ἐκ τοῦ* est *ἀν τοῦ.* Denique in Ciz. *χρῦσον* et *πλήθει.* *Kiess.*

18) *ἢ Δι* } Ita Kusterus. In Ciz. et edit. Arc. *καὶ ἢ δι.* Loganus p. 94. legit, *καὶ ἐνδεές* (vt iam antea Scaliger) *οἰκονομούμενα.* Nam, inquit, istud *ἢ Δι* omnino superuacaneum, et *καὶ* absurdum: aliquid autem sensui deesse videbatur, quod ita suppleri posse censebam. — Kusterus omisit *καὶ*: an auctoritate codicis sui, non dixit. Lectionem *ἢ Δι*, quamquam seriōres Graeci hanc formulam frequentant, vid. ad cap. XV. not. 3., hoc loco incommodam esse patet; *καὶ ἐνδεές* autem probandum esset, si idem significaret, quod *εἰς ἐνδειαν.* Quod secus est. Hinc legere malim: *εἰς τοῦτο ἐπιτηδείων δὴ διοικονομούμενα.* *Kiess.*

ἄλλως αὐτῷ, πάντα ὄντινοῦν μᾶλλον, ἢ ἐκείνον ἡγοῦντο εἶναι, τὸν κατ' αὐτοὺς τεθνηκότα.

75 Διόπερ καὶ ¹⁹⁾ Λύσις Ἰππάρχῳ τινὲ ἐπιπλήττων, ⁽⁶²⁾ μεταδιδόντι ²⁰⁾ τῶν λόγων τοῖς ἀνεισοάκτοις καὶ ἄνευ μαθημάτων καὶ θεωρίας ἐπιφυσόμενοις, φησί· ²¹⁾ „Φαντὶ δέ σε καὶ δαμοσίᾳ ²²⁾ φιλοσοφῆν τοῖς ἐντυγχάνουσι, τόπερ ἀπαξίωσε ἠ Πυθαγόρας· ὡς ἔμαθες μὲν, Ἰππαρχε, μετα

19) Λύσις] Epistola haec Lysidis extat etiam in Collect. Epistolarum Graecarum Aldina et Genevensi, et ad calcem Diog. Laertii, qui ex officina Henrici Stephani prodit: itemque inter opuscula Mythologica, Physica, et Ethica, quae prodierant apud Henr. Wetstenium Amstelod. 1688. collectore Thoma Galeo. Eandem Latine exhibet Theodor. Canter. *Var. Lect.* lib. I. cap. XII. Meminit etiam eius Synesius Epist. CXLIII. et Eustathius ad H. B. p. 360. Edit. Rom. Kust. Meiners. p. 487. opinatur, epistolam non a Lyside scriptam esse, sed fictam. Aliter statuit Tiedemann. p. 289. sqq. *Kiers.*

20) τῶν λόγων] Ita scripsi pro τὸν λόγον, iubente Kustero. In Ciz. μεταδιδόντα τὸν λόγον. De constructione verbi μεταδιδόναι vid. Schaefer. Melet. tit. p. 20. sq. Sed accusatiuus hoc loco admitti non potest, nisi τὸν λόγον intelligamus librum illum Pythagorae adscriptum, cui titulus Ἰερὸς λόγος, vid. sect. 146. At ille liber non simpliciter ὁ λόγος appellatur. *Kiers.*

21) Φαντὶ δέ] In Diogene Laertio p. 875. sqq. ed. Henr. Steph. haec epistola ita comparata est: Μετὰ τὸ Πυθαγόραν ἐξ ἀνθρώπων γενέσθαι, οὐδέποκα διασκηδασθῆναι τὸ ἀθροῖσμα τῶν ὀμιλητῶν εἰς τὸν ἑμαντοῦ θυμὸν ἑβαλόμαν· ἐπεὶ δὲ παρ' ἐλπίδας, ἕσπερ ἀπὸ ναὸς μεγάλης φορτίδος ἐν ἐρήμῳ πελάγει λυθείσας, ἄλλος ἄλλοσι φορεῖμενοι διεσπάρημεν, ὅσιον καμὲ μνασθαι τῶν τήνον θεῶν καὶ σεμνῶν παραγγελμάτων, μηδὲ κοινὰ ποιέσθαι τὰ σοφίας ἀγαθὰ τοῖς μηδ' ὄναρ τὰς ψυχὰς καταθαρούμενοις. οὐ γὰρ θέμις κ. τ. λ. Ab his verbis vsque ad illa,

quemuis potius alium censebant, quam illum, quippe qui secundum ipsos mortuus esset. Quapropter et Lysis Hipparchum quendam increpans, quod cum hominibus non rite initiatis et sine disciplinis ad contemplationem accedentibus doctrinam communicaret, scribit: *Aiunt autem, vulgare te etiam philosophiam quibusuis obuiis: quod Pythagoras fieri noluit. Et hanc tu quidem, Hipparche,*

τοιηρήια φυτειοντά τι χρηστόν αὐτῷ παραδιδόμεν — singularae enunciationes in Stephaniana epistolae editione eodem ordine, quo in Iamblichio, continentur. Deinceps autem ibi haec sequuntur: Ἄπερ ἕμαθες μὲν, Ἰππαρχε, μετὰ σπουδᾶς, οὐκ ἐτήρησας δ', ὡ γενναῖε, γενεσάμενος Σικελικᾶς πολυτελείας, ἣς οὐ χρῆν τυ γενέσθαι δεύτερον. λέγοντι δὲ πολλοὶ, σὲ καὶ δημοσίᾳ φιλοσοφεῖν. ὅπερ ἀπαξίωσε Πυθαγόρας· ὅς γε Δαμοῦ τῆ αὐτοῦ θυγατρὶ τὰ ὑπομύματα παρακαταθέμενος, ἐπέσκαψε μηδενὶ τῶν ἐκτὸς τῆς οἰκίας παραδιδόμεν. ἃ δὲ, δυναμένα πολλῶν χρημάτων ἀποδόσθαι τῶς λόγως, οὐκ ἐβουλήθη· πενίαν δὲ καὶ τὰς τῷ πατρὸς ἐπισκάψιας ἐνόμιζε χρυσοῦ τιμιωτέραν ἔμεν. φαντὶ δὲ ὅτι καὶ Δαμῶ θνάσκοντι Βισταλίᾳ τῇ ἑαυτῆς θυγατρὶ τὰν αὐτῶν ἐπιστολᾶν ἀπέστειλεν. ἄμμες δὲ ἄνδρες ἴδοντες, οὐ γνησίως αὐτῷ ποτιφερόμεθα, ἀλλὰ παραβάται τῶν ὁμολογιᾶν γιγνώμεθα. εἰ μὲν οὖν μεταβάλοιω, χαρήσομαι· εἰ δὲ μὴ, τέθνακός μοι. — His lectis mirari licet, quam misere Iamblichus, initio maxime epistolae, sententiarum ordinem peruerterit et lacerauerit.

Kies.

22) φιλοσοφεῖν] Sic pro φιλοσοφεῖν scripsi e Ciz., idemque propter doricam dialectum, qua haec epistola scripta est, etiam Kusterus requirebat. — Usus est hoc quoque loco contra Meinersium Wyttenbachius in Bibl. crit. Vol. II. P. VIII. p. 119. — Deinceps pro τῶσι, quod Kust. dedit, Ciz. ut Arc. habet τῶσι. Kies.

„σπουδᾶς, οὐκ ἐφύλαξας δέ, γευσάμενος, ὃ
 „γενναῖε, οικελικᾶς πολυτελείας, ²³⁾ ἄς οὐκ
 „ἐχρῆν τυ γενέσθαι δεύτερον. εἰ μὲν ὦν με-
 „ταβάλοιο, ²⁴⁾ χαρήσομαι· εἰ δὲ μήγε, τέθνα-
 „κας. ²⁵⁾ διαμεμνῶσθαι γὰρ φασὶν ὅσιον εἶη
 „κατὰ τῶν τήνω θείων τε καὶ ἀνθρωπείων
 „παραγγελμάτων, μηδὲ κοινὰ ²⁶⁾ ποιῆσθαι τὰ
 „σοφίας ἀγαθὰ τοῖς οὐδ' ὄναι τὰν ψυχὰν
 „κεκαυαρμένοις. οὐ γὰρ θέμις ²⁷⁾ ὀρέγεν τοῖς
 „ἀπαντῶσι τὰ μετὰ τοσούτων ἀγώνων. [σπουδᾶ]
 (63) „ποριχθέντα, οὐδὲ μὰν βεβάλοισ τὰ ταῖν
 „Ἐλευσινίαιν θεαῖν μυστήρια ²⁸⁾ διαγεῖσθαι.

²³⁾ ἄς οὐκ ἐχρῆν τυ γενέσθαι δεύτερον] Kusterus sensu, ut ipsi videbatur, exigente scripserat, ἄς — γεύεσθαι. Quod dedit ἄς pro ἄς, quas est lectio Ciz. et Arcerii, recte fecit: sed γενέσθαι, quod cum Arc. etiam Ciz. tuetur, non est mutandum, etiam Toupio censente in Addend. in Theocrit. Vol. II. p. 399. Ed. Berol. Idem Toupius ad illustrandam formulam γενέσθαι δευτέρου. τινος attulit hunc locum Aphthonii Sophist. Progymn. Cap. V. Πῶς δὲ διώκων τὴν κόρην ὁ Πύθιος θνητῆς ἐγένετο δεύτερος. Eundem Toupius sequutus sum in eo quod acripsi τυ pro τοι· nam dativus hic locum non habet, et enclit. accus. doric. est τυ. Frequentissime autem τοι pro τυ scriptum est. Vid. Bekker ad Apollon. Dysc. de Pron. p. 439. — Obrechtus locum sic interpretatus erat: ad quas — non debebas reverti. Kiess.

²⁴⁾ χαρήσομαι] Ita Kusterus edidit; num e Cd. Paris., non significavit. In edit. Arc. est χάρησον μὲν, in marg. cod. Spanhem. χαρέσσουμε, in Cd. Ciz. χαρήσσουμε, vnde, referente Koenio ad Gregor. Corinth. p. 262. ed. Schaeff., praeclare magnus Hemsterhusius χαρήσοῦμαι elicit. Mihi tamen adhuc residet dubitatio, an non χαρησοῦμαι, sed aut χαρησοῦμαι aut χαρισσοῦμαι sit scribendum. Kiess.

cum cura didicisti; sed non seruasti, o bone, gustatis deliciis Siculis, a quibus te superari, non oportebat. Si igitur mentem mutaueris, laetabor; sin minus, mortuus es mihi. Par enim erat, aiunt, diuinorum eius humanorumque praeceptorum semper meminisse, neque bona sapientiae communicare cum hominibus, qui ne per somnium quidem purgationem animae subierunt. Nefas enim est obuio vulgo porrigere ea, quae tantis laboribus comparata sunt, aut profanis Dearum Eleusiniarum mysteria

25) *διαμενωσθαι γάρ φασι ὅσιον εἶη κατὰ τῶν τήνων]* Scribe, *διαμενωσθαι γάρ ὄσιον ἦν τῶν τήνων θεῶν τε καὶ ἀνθρ. Kust.* In Ciz. est, *διαμενωσθαι γάρ φησιν* (etiam Arc. habet *φήσιν*) *ὄσιον εἶη κατὰ.* Quae sequuntur, *τῶν τήνων θεῶν τε καὶ ἀνθρῶπων παραγγελμάτων, μηδὲ κοινὰ ποιῆσθαι τὰ,* in Ciz. desunt. Scripsi *τήνων* pro *τήνου*, vt infra. Forsitan locus sic restituendus est: *διαμενωσθαι γάρ, φαντι, ὄσιον εἶη καὶ σὲ τῶν* etc. Sed omnia hic esse incertissima, facile intelligitur, si initium huius epistolae, vt in Diogene legitur, comparatur. *Kiess.*

26) *ποιῆσθαι]* *Cave mutes. Est enim Doricum pro ποιῆσθαι. Kust.*

27) *ὀρέγην τοῖς ἀπαντι.]* Sic recte MS. In priore vero Edit. male legitur, *ὀρέγην τῶν ἀπαντῶσι τὰ μετὰ τοσοῦτων ἀγώνων σπονδᾶ περιχυθέντα.* Quae monstra? *Ποριχθέντα* autem Doricum est pro *πορισθέντα.* *Kust.* In Ciz. *ὀρέγην τῶν ἀπαντῶσι, σπονδᾶ, ποριχθέντα, βεβάλοις τε τῶν ἑλευσινίαν.* Vocabulum *σπονδᾶ* prorsus superfluum est, nec legitur in aliis huius epistolae editionibus; hinc vncinis inclusi. *Kiess.*

28) *διαγείσθαι κατ' ἰσότητα]* Antea corruptissime hic legebatur, *διαγύεσθαι, καὶ τι σὸ τατα.* *Διαγείσθαι* autem Doricum est pro *διηγείσθαι.* *Kust.* Etiam in Ciz. est, *διαγύεσθαι καὶ τὸ σότατα.* Quod in textu

καὶ ἰσότατα δὲ ἄδικοι καὶ ἀσεβέες οἱ τοιαῦ-
 76 τα πράξαντες. Διαλογίζεσθαι 29) δὲ καλόν,
 ὅσον χρόνου μάκος ἐκμεμετρήκαμεν ἀπορ-
 ῥυπτόμενοι 30) σπύλω, τὼς ἐν τοῖς στάθεσιν
 ἀμῶν ἐγκεκολαμμένως, ἕως πόκα διελθόντων
 ἑτέων ἐγενόμεθα 31) δεκτικοὶ τῶν τήνω λό-
 γων. 32) καθάπερ οἱ βαφεῖς προεκκαθάραν-
 τες ἔστυναν τὰ βάψιμα τῶν ἱματίων, ὅπως
 33) ἀνέκπλυτον τὰν βαφὴν ἀναπίωντι, καὶ

Kustēri legitur, καὶ ἰσότατα, merum est vitium typo-
 graphicum, correctum iam a Schaefero ad Gregor. p.
 239. Idem pro οἱ τοιαῦτα πράξαντες scribit τοὶ τοιαῦτι.
 Koenius volebat τοὶ ταῦτα. — Paulo ante pro οὐδέ
 μὴν in altera epistolae editione est οὐδέ γάρ. Ibidem
 paulo inferius, ἀμφοτέροι οἱ ταῦτα πράξαντες. — Kiess.

29) δὲ] Haec particula etiam in Ciz. ut in Arc. edit.
 deest. — Proxima in altera epistolae editione sic
 legitur: καλὸν δὲ ἀναλογίζεσθαι ὅσον χρόνου μάκος δια-
 γόμεις ἐκμετρήσαντες. Kiess.

30) σπύλω] Haec vox abest a priori Editione, quae
 in aliis Epistolae huius Editionibus legitur. Kust.
 Abest item a Ciz. Scripsimus autem σπύλω pro σπύ-
 λους. Deinceps pro τὼς habet Ciz. cum margine cod.
 Spanh. πῶς, Arc. edit. τὰς. Item Ciz. στάθεισι, et
 cum Arc. ἐγκεκολασμένως. Porro ἐγενόμεθα δέ. — Pro
 ἕως πόκα videtur ex altera epistolae edit. repomendum,
 ἕως πέντε. Kiess.

31) δεκτικοὶ τῶν τήνω λόγων] In Ciz. δεκτικός τῶν τήν
 τοῦ λόγου. — Kust. et Arc. τήνου. Kiess.

32) καθάπερ οἱ βαφεῖς προεκκαθάραντες ἔστυναν τὰ β.]
 Eodem plane simili vititur Plato lib. IV. de Republ.
 p. 449. Edit. Lugdun. (Vol. VI. p. 346. Bip.) Οὐκ-
 οὖν οἶσθα, ὅτι οἱ βαφεῖς, ἐπειδὴν βουληθῶσι βάψαι ἕρια,
 ὡς εἶναι ἀλουργὰ, πρῶτον μὲν ἐκλέγονται ἐκ τοσούτων χρο-

euulgare: pariter enim iniusti et impii sunt, qui alterutrum horum fecerint. Decebat autem ad animum reuocare, quantum temporis spatium consumserimus in eluendis maculis, quae pectora nostra altius insederant, donec tandem, peracto quinquennio, ad percipiendam Illius doctrinam capaces euasimus. Sicut tinctorum vestimenta, quae coloribus imbuere volunt, prius purgata, medicamentis inficiunt, ut tincturam nec facile

μάτων μίαν φύσιν τὴν τῶν λευκῶν· ἔπειτα προπαρασκευάζουσι οὐκ ὀλίγη παρασκευῇ θεραπεύσαντες, ὅπως δέξονται ὅτι μάλιστα τὸ ἄνθος, etc. Item Theo Smyrnaeus in *Mathematicis*, p. 17. qui ad hunc ipsum locum Platonis respiciens ait: Παιδεύομεν γὰρ τοὺς παῖδας ἐν Μουσικῇ, etc. οὐδὲν ἄλλο μηχανώμενοι, ἢ ὅπως ἡμεῖς προεκαθάραντες καὶ προθεραπεύσαντες, ὡς περ τισὶ στυπτικοῖς τοῖς μαθήμασι τούτοις, τοὺς περὶ ἐπάσης ἀριτῆς, ἢ ἔμμανθάνωσι, ἕστερον λόγους ἐνδέξονται, ὡς περ βαφῆν. Caeterum τὸ ἔστυψαν hic apud Iamblichum et στυπτικοῖς apud Theonem referendum est ad alumen, quo tinctorum in lanis repurgandis et colore inficiendis uti solent. Id enim est στυπτικόν, siue adstringendi vi praeditum; ut ex usu et experientia constat. Plin. lib. XXXV. cap. XV. *Vis liquidi aluminis adstringere, indurare, radere.* Paulo ante dixerat: *Inficiendis claro colore lanis candidum liquidumque (alumen) utilissimum est.* *Kieß.* In Ciz. pro καθάπερ est καθάπερ γε, et in altera epist. edit. καθάπερ γάρ. *Kieß.*

33) ἀνέκπλυτον] In Ciz. ἂν ἐκ πλυτον τά. Ibidem deinceps, ut in edit. Arc., ἀπλῶντι. Tum γενησομένηας: quam huius codicis lectionem etiam Koenius ad Gregor. Cor. p. 262. ed. Schaef. memorauit. Idem Cd. denique ἐν ἔξίταλον. Hoc ἐν Reinesius in ἂν mutauit. — Pro μηδέποτε, quod ante legitur, in altera huius epistolae edit. est μηδέποκα. *Kieß.*

„μηδέποτε γενησομένην ἐξίταλον· 34) τὸν αὐ-
 „τὸν τρόπον καὶ ὁ δαιμόνιος ἀνὴρ προπαρε-
 „σκεύαζε τὰς ψυχὰς τῶν τὰς φιλοσοφίας ἐρα-
 „σθέντων, ὅπως μὴ διαψευσθῆ περί τινα τῶν
 „ἐλπιδέντων ἐσεῖσθαι καλῶν τε καὶ αγαθῶν. οὐ
 (64) „γὰρ κιβδηλῶς ἐνεπορεύετο λόγως, οὐδὲ πάγας,
 „ταῖς οἱ πολλοὶ τῶν 35) σοφιστῶν τὼς νέως ἐμ-
 „πλέκοντι, ποτ' οὐδὲν κράγυον σχολάζοντες·
 „ἀλλὰ 36) θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμά-
 „των ἧς ἐπιστάμων. τοὶ δὲ πρόσχημα ποιη-
 „σάμενοι τὰν τήνω διδασκαλίαν, πολλὰ καὶ
 „37) δεινὰ δρῶντι, σαγηνεύοντες οὐ κατὰ κό-
 77 „σμον, οὐδ' ὡς ἔτυχε, τὼς νέως. Τοιγαροῦν
 „χαλεπῶς τε καὶ 38) προαλλεῖς ἀπεργάζονται

34) τὸν αὐτὸν] In Ciz. deest αὐτόν: item paulo post
 ante φιλοσοφίας articulus abest, vt in edit. Arc. Pro
 τῆς, vt scripsit Kuster., dedi τῶς. Tum Ciz. περι-
 ψευσθῆ pro διαψευσθῆ. Obrechtus, τινα pro neutro
 habens, locum sic interpretatus erat: *ne bona vlla et
 honesta, quae sibi promittebant, eos subterfugerent.*
 Altera epistolae edit. hunc locum sic exhibet: —
 ἀνὴρ παρεσκεύαζε τοὺς φιλοσοφίας ἐρασθέντας, ὅπως —
 τῶν ἐλπιδόμενων ἐσεῖσθαι καλῶν καὶ αγαθῶν. *Kiess.*

35) σοφιστῶν] Ita recte Ciz. pro σοφιστῶν, quam for-
 mam habent Arcerius et Kusterus. Hic tamen bene
 in nota: „Dorice dicendum erat, σοφιστῶν. Sed plura
 „alia in hac Epistola ex Dorica dialecto in commu-
 „nem a librariis temere mutata sunt: vt Lector facile
 „observabit.“ Ex eodem Ciz. deinceps restitui κράγυον
 pro κρήγυον. Consentit Par. nam in marg. cod. Span-
 hem. notatum est κράγυιον. — Altera epist. editio pro
 οἱ πολλοὶ tantum πολλοὶ legit. *Kiess.*

36) θείων τε] In Ciz. vt in Arc. deest τε. Deinceps
 Ciz. cum marg. cod. Spanhem. bene ἧς pro ἧν, cuius

eludendam, nec unquam euanturam sorbeant: eodem modo diuinus ille vir philosophiae deditos ante praeparabat, ne in quoquam eorum, quos bonos honestosque futuros esse spes facta erat, falleretur. Neque enim ille doctrinam adulteriam venditabat, neque pedicas, quibus plerique sophistarum, inutiliter otium collocantes, iuuentutem irretiunt: sed rerum diuinarum humanarumque gnarus erat. Hi vero eius disciplinam mentiti, sub hoc praetextu multa grauia perpetrant, iuuenes praeter decorem et temerario ausu quasi sagena capientes. Unde fit, ut auditores suos feroces et procaces reddant, dum moribus

lectionis etiam Koenius ad Gregor. Cor. p. 258. mentionem fecit. Idem codex paulo post suppeditauit τήνω pro τήνου. *Kiess.*

37) δεινά] Ciz. δείνα et σαγινεύοντες. — Πολλά καὶ δεινά, e more Graecorum, vocem πολλοὶ alii adiectiuus fere ita iungentium, vt vocula καὶ intercedat. Vid. Buttmann. ad Menon. Plat. p. 54. — Quae sequuntur verba, οὐδ' ὡς ἔτυχε, in quibus altera epist. editio nihil variat, corrupta videntur. Nam contrarium requiritur, aut, ἀλλ' ὡς ἔτυχε, aut, οὐδ' ὡς ἔοικε. *Kiess.*

38) προαλλεῖς ἀπεργάζονται τοῖς] In Ciz. προάλλης προάλλεις ἀπεργάζοντες τας. Deinceps ibidem ἐνίκησαντι et λόγος. In altera epist. editione ita: — τοὺς ἀκούοντας ἐγκινηῶντι —. Ab ἐγκινηῶντι est ἐγκινησαντι, ab ἐγκινηῶντι, ἐγκινηῶντι. Pro θείως altera epist. edit. habet ἐλευθέρος. Tum post καθάπερ ex altera edit. addidi γάρ, quod male positum ante βόρβορον ibi sustuli. Denique pro ἐχέαι malim ἐχέαι, vt legitur in altera epist. editione. Nam h. l. cogitandum de vna eaque celeriter praeterlabente actione. *Kiess.*

„τὼς ἀκουστάς. ἐγκίρναντι γὰρ ἤθεσι τέταρα-
 „γμένοις τε καὶ θολεροῖς θεωρήματα καὶ λό-
 „γως θείως. καθάπερ γάρ, εἴ τις εἰς φρέαρ
 „βαθὺ βορβόρου πλήρες ἐγγέοι καθαρὸν καὶ
 „διειδὲς ὕδωρ, τὸν τε βορβορον ἀνετάραξε
 „καὶ τὸ ὕδωρ ³⁹⁾ ἐπαφάνιξεν· ὁ αὐτὸς δὲ τρό-
 „πος τῶν οὕτω διδασκόντων τε καὶ διδασκο-
 „μένων. ⁴⁰⁾ πυκινὰ γὰρ καὶ λάσια λόγμαι
 „περὶ τὰς φρένας καὶ τὰν καρδίαν πεφύκанти
 „τῶν μὴ καθαρῶς τοῖς μαθήμασιν ὀργιασθέν-
 „των, πᾶν τὸ ἄμερον καὶ πρᾶον καὶ λογιστι-
 „κὸν τὰς ψυχὰς ἐπισκιάζουσαι καὶ κωλύουσαι
 „προφανῶς μὲν ⁴¹⁾ αὐξηθῆμεν καὶ προκίψαι
 (65) „τὸ νοητικόν. Ὀνομάξαιμι δὲ καὶ πρᾶτον
 „⁴²⁾ ἐπελθὼν αὐτῶν τὰς ματέρας, ἀκρασίαν τε

39) ἐπαφάνιξεν] Ita recte Ciz. consentiente Par. nam
 in marg. cod. Spanh. notatum est ἐπαφάνηξεν. In edd.
 Arc. et Kust. est ἠράμισεν, vt in altera epistolae edi-
 tione. In Ciz. paulo post οὕτω δὲ pro οὕτω. Kiess.

40) πυκινὰ γὰρ καὶ λάσια λόγμαι π.] Locum hunc
 citat Eustathius ad Il. β. p. 360. Edit. Rom. Ὁ δὲ παρὰ
 Ἰαμβλίχῃ Πυθαγορικὸς Λίσις ἐκστρέψας εἰς ψόγον, ὡς ἀπὸ
 γῆς ὀρεινῆς παρείλκυσε τὸ νόημα, εἰπὼν γλώσση Δωρικῆ
 νοῦν τοιοῦτον, ὅτι πυκινὰ καὶ λάσια λόγμαι περὶ τὰς φρέ-
 νας καὶ τὰς καρδίας πεφύκασιν τῶν μὴ καθαρῶς τοῖς μαθή-
 μασιν ὀργιασθέντων, πᾶν τὸ ἡμερον καὶ πρᾶον καὶ λογ-
 στικὸν τῆς ψυχῆς ἐπισκιάζουσαι καὶ κωλύουσαι προφανῶς
 αὐξηθῆναι καὶ προκίψαι τὸ νοητικόν. Kust. Pro λάσια
 in altera epist. editione est βαθεῖαι, et pro πεφύκанти,
 ἐμπεφύκанти. Ibidem desunt verba τοῖς μαθήμασιν.
 Kiess.

41) αὐξηθῆμεν καὶ προκίψαι τὸ νοητ.] In Editione
 Atcerii mendose admōdum legitur, αὐξηθέν. καὶ προ-
 κίψαι τὸν αἰτιατικὸν ὀνόμαζε μῆδε. Nos τὸ αὐξηθῆμεν

incompositis turbulentisque scientiam et doctrinam diuinam instillant. Ut enim, si quis in puteum profundum et alto luto repletum puram liquidamque aquam infuderit, et lutum commoverit, et aquam insuper turbauerit: eodem modo se res habet cum magistris pariter hisce et discipulis. Ipsum enim pectus et cor eorum, qui non pure disciplinis initiantur, perpetua quaedam et densa dumeta obsident, quae quicquid anima mansuetudinis, tranquillitatis et rationis habet, obfuscant, prohibentque prodire, succrescere et proserpere intelligendi facultatem. Conuenit autem et matres illorum dumetorum nominare

(quod Dorice dictum est pro ἀξήθηναι) reuocauimus ex MS., τὰ νοητικόν ex Eustathio, et ὀνομάσαιμι (quod itidem Doricum est pro ὀνομάσαιμι) ex aliis Epistolae huius Editionibus. *Kust.* In altera epistolae editione hic locus multo plenius ita legitur: — λογιστικόν ἐπισκεύουσαι προφανήμεν ἀξήθην. ἐγκαταδεύκαντι δὲ τῷ δάσει τοῦτω παντοῖαι κακότητες ἐκβοσκέμεναι, καὶ κελύουσαι καὶ μηδαμῶς εἶσαι προκύψαι τὸν λόγον. ὀνομάσαιμι, κ. τ. λ. — Pro νοητικόν in Ciz. est νοτιακόν: quamobrem, quum etiam pro νόημα dicatur νόημα, vera scriptura esse videtur νοτιακόν. Eodem ducit αἰτιατικόν, quod Arc. habet, et νοτιακόν, quod etiam in margine cod. Spanhem. notatum est. Denique pro ὀνομάσαιμι δὲ in Ciz. est, ὀνόμαξε. μὴ δὲ, quae sunt e vera lectione deprauata. *Kiess.*

42) ἐπελθόν] Ciz. ἐπελθόν, in marg. Spanh. ἐπανελθόν, Scalig. ἐπελθεῖν. Locutio πρώτον (ita dedimus pro πρώτον) ἐπελθόν idem valet quod ἐκ τοῦ ἐπελθόντος, illico. Tum pro ἀκρασίην et πλεονεξίην, quae formae etiam in altera epistolae editione reperiuntur, e cod. Ciz. restituumus ἀκρασίαν et πλεονεξίαν. Idem Ciz. habet πολύγων. *Kiess.*

„καὶ πλεονεξίαν· ἄμφω δὲ πολύγονοι πεφύ-
 78 „κάντι. 43) τὰς μὲν ὧν ἀκρασίας ἐκβεβλαστὰ-
 „κάντι ἄθεσμοι γάμοι, καὶ φθοραὶ, καὶ μέ-
 „θαι, καὶ παρὰ φύσιν ἀδοναί, καὶ σφοδραὶ
 „τινες ἐπιθυμίαι μέχρι βαρᾶθρων καὶ κρημνῶν
 „διώκουσαι. ἤδη γάρ τις 44) ἀνάγκαζαν
 „ἐπιθυμίαι μῆτε ματέρων μῆτε θυγατέρων
 „ἀποσχέσθαι· καὶ δὴ παρεωσάμεναι πόλιν καὶ
 „νόμῳ, καθάπερ τύραννος, ἐκπεριεγαγοῦσαι
 „τῶς ἀγκῶνας, ὥσπερ αἰχμάλωτον, ἐπὶ τὸν
 „ἔσχατον ὄλεθρον μετὰ βίας ἄγουσαι κατέ-
 „στάσαν. τὰς δὲ πλεονεξίας ἐκπεφύκάντι ἀρ-
 „παγαί τε καὶ λαστέϊαι, πατροκτονίαι, ἱερο-
 „συλίαι, φαρμακεῖαι, καὶ ὅσα τούτων ἀδελφά.
 „45) δεῖ ὧν πρᾶτον μὲν τὰς ὕλας, ταῖς ἐνδαι-

43) τὰς μὲν ὧν] In Arc. est, τὰς μὲν οὖν, in Ciz. τὰς
 μὲν νῦν, in Kust. τὰς μὲν οὖν. Pro οὖν scripsimus ὧν,
 dialecto iubente. Deinceps pro ἐξεβλάστησαν, quod ex-
 stat in edd. Arc. Kust. et in altera epistolae editione,
 in Ciz. legitur ἐκβεβλασιάκοντι, et in margine cod.
 Spanhem. ἐκβεβλασιάκοντι. Valckenarius in epistola ad
 Röverum, p. 317. Ed. Theocrit. Berol. defendit ἐκβε-
 βλασιάκοντι. At vero, quae in eadem Lysidis epistola
 leguntur, πεφύκάντι (quod defenditur loco Eustathii, in
 quo est πεφύκασι) et ἐπιφύκάντι, fauent lectioni ἐκβε-
 βλασιάκοντι, quam in textum receperimus. — Vocabu-
 lum ἐπιθυμίαι, quod post γάμοι habent Arc. et Kust.,
 recte οκλήττι Ciz., quem secuti sumus. Γάμοι deest in
 altera epistolae editione, in qua paulo post pro verbis,
 ἐπιθυμίαι μέχρι βαρᾶθρων haec reperiuntur: ὄρμαι μέχρι
 θανάτων. Kiess.

44) ἀνάγκαζαν] Sic MS. pro ἠνάγκασαν, quod Arcerii
 Edit. habet. Prius autem est Doricum, posterius
 κοινόν. Kust. Pro νόμῳ in edit. Arc. et cod. Ciz.

intemperantiam et auaritiam; quarum utraque valde foecunda est. Nam ex intemperantia nascuntur nefariae nuptiae, et stupra, et ebrietas, et quae praeter naturam sunt voluptates, et cupiditates quaedam vehementiores, in barathrum et praecipitia propellentes. Iam enim quidam cupiditatibus abrepti nec matrum nec filiarum incestu abstinuerunt, adeoque contemta ciuitate et legibus, sicut tyrannus, manibus a tergo reuinctis, eam velut captiuam in extremam perniciem violenter detruserunt. Ex auaritia proueniunt rapinae atque latrocinia, parricidia, sacrilegia, veneficia, et si quae sunt alia hisce germana. Primum igitur siluas illas, in quibus hi

exstat νόμους. Ad ἀγκύνας Reinesius adscripsit: I. ἄγκυνας, quibus scil. conscriptae seu consignatae erant leges apud Athenienses. v. Suidam et Harp. At ἀγκύνας non esse mutandum, docet omnis ratio loci, cuius haec est sententia: Homines cupiditatum vehementia abrepti saepe adeo ciuitatem et leges pessundant more tyrannorum. Ciuitatem enim pro captiuo tractant, eamque quasi manibus a tergo reuinctis in summam secum perniciem abripiunt. — Pro κατέστιασαν in marg. Spanh. notatum est κατέσταξαν. Deinceps Ciz. cum Arc. τὰς δέ. Item Ciz. post ἀρηναγὰι recte omittit τε καί. — In altera epist. editione locus ita legitur: καὶ δὴ παρεωσάμενας νόμον, καὶ πατέρα, καὶ πόλιν, καὶ τύραννον, ἐκπεριπαγοῦσαι τοὺς ἀγκύνας κ. τ. λ. Kiess.

45) δεῖ ὧν πρῶτον] Sic scripsi pro δεῖ ὧν πρῶτον, quod Kusterus dedit. In Ciz. est δι' ὧν πρῶτον, et in margine πρῶτον. In altera epistolae editione est δεῖ ὧν τό γε πρῶτον. — Tum pro ταῖς in Ciz. vt in Arc. est αἷς. Ibidem σιδήρω. Denique post πάσαις in altera epistolae editione deest μαθημάτων. Kiess.

„τῆται ταῦτα τὰ πάθη, πυρὶ καὶ διδάρῳ καὶ
 „πίλαις μαθημάτων μηχαναῖς ἐκκαθάρανα
 „⁴⁶⁾ καὶ εὐρόμενον τὸν λογισμὸν ἐλεύθερον τῶν
 „ποσούτων κακῶν, τοτηνικάδε ἐμφυτεύειν τι
 79 „χρίδιμον αὐτῷ ⁴⁷⁾ καὶ παραδιδόμεν.“ Τοσαύ-
 (66) τηκ ἐπιμέλειαν καὶ οὕτως ἀναγκαιοτάτην
 48) ᾧτο δεῖν μαθημάτων πρὸ φιλοσοφίας
 ποιῆσθαι Π. Φαγόρας, τιμὴν τε ἐξαιρέτον ἐτι-
 θετο καὶ ἐξέτασιν ἀκριβεστάτην περὶ τὴν δι-
 δασκαλίαν καὶ μετὰδοσιν τῶν αὐτῷ δεδογμέ-
 νων, βασανίζων τε καὶ διακρίνων τὰς τῶν
 ἐντυγχανόντων ἐννοίας, διδάγμασί τε ποικίλοις
 καὶ θεωρίας ἐπιστημονικῆς μυρίοις εἶδεσι.

Κ Ε Φ. ιή.

80 Μετα δὴ τοῦτο λέγωμεν, ὅπως τοὺς ἐγκρι-
 θέντας ὑφ' ἑαυτοῦ διήρηκε χωρὶς κατὰ τὴν
 ἀξίαν ¹⁾ ἐκάστους. οὔτε γὰρ τῶν αὐτῶν με-

46) καὶ εὐρόμενον τὸν λογισμ.] Locus non solum cor-
 ruptus videtur, sed etiam mancus, quem sic rescri-
 pserim: καὶ ἠσάμενον τὸν λογισμὸν, καὶ ἐλεύθερον τῶν
 ποσούτων κακῶν καταστάσαντα, τοτηνικάδε, etc. Sic
 omnia sunt clara. Τὸ ἠσάμενον certe in aliis Episto-
 lae huius Editionibus recte legitur. Kust. In Ciz.
 est ἐκκαθαίροντας καὶ εὐρομένον: e qua scriptura certe
 pluralis adsciscendus videtur, ita vt legatur ἐκκαθά-
 ραντας καὶ εὐρομένως. Verbum autem εὐρόσθαι, quum
 additum sit ἐλεύθερον, hoc loco non continuo spre-
 verim prae altero ἠύσθαι. Deinceps e Ciz. restitui
 formam doricam ἐμφυτεύειν, ex eodemque recepti dati-
 vum αὐτῷ pro genitio αὐτῷ, quem praebent Kuste-
 rus et margo Spanhem. In altera epistolae edit. locus

affectus stabulantur, igne ferroque et omnibus disciplinarum machinis purgare oportet, et rectam rationem a tantis malis in libertatem asserere: ac tūm demum vtile ei aliquid implantandum atque inserendum est. Tantam tamque necessariam curam disciplinarum et tam accuratum in docendo examen philosophiae praemittendum censebat Pythagoras, eoque efficiebat, vt et ipsa dogmatum suorum communicatio singularis honoris argumentum haberetur: vtpote cum mentes ad se accedentium variis doctrinis et mille modis contemplationum ac scientiarum exploraret diiudicaretque.

C A P. XVIII.

Posthaec dicendum est, quo pacto probatos sibi singulos pro meritis in classes descripserit. Quum enim indole dissimiles es-

sic scriptus est: — *καὶ θυσάμενον τὸν λογισμὸν ἐλεύθερον τῶν τοσοῦτων παθῶν, τοτηνίκα φντεῦοντά τι χρηστὸν αὐτῷ παραδιδόμεν.* *Kiess.*

47) *καὶ παραδιδόμεν*] Arcerius haec verba male cum sequentibus coniunxit. Recte Kusterus, cum quo facit *Cd. Ciz. Kiess.*

48) *ᾗτετο δεῖν*] Sic aperte *Ciz.* pro ὡς τὸ δεῖν, quod habent *edd. Arc. et Kusteri.* At iam Arcerius verum viderat. *Οὕτως* cum superlatiuo coniunctum, vt ante legitur, raro occurrit. Vid. *Stephan. Thea. T. 2. p. 1558.* — Pro *μυρίοις Ciz. μυρίαν. Kiess.*

1) *ἐκάστους*] In *Ciz. ἐκάστου. Kiess.*

τέχειν ἐπίσης πάντας ἢν ἄξιον, μὴ τῆς ὁμοίας ὄντας φύσεως· οὔτε ἄξιον ἢν τοὺς μὲν πάντων τῶν τιμιωτάτων ἀκροαμάτων μετέχειν, τοὺς δὲ μηδενός, ἢ ²⁾ μὴδ' ὅλων μετέχειν. καὶ γὰρ τοῦτο ἢν ἀκοινῶνητον καὶ ἄνισον. τῷ μὲντοι μεταδοῦναι τῶν ἐπιβαλλόντων λόγων ἐκάστοις τὴν προσήκουσαν μοῖραν, τὴν τε ὠφέλειαν ἀπένεμεν ἅπασι κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ τὸν τῆς δικαιοσύνης λόγον ἐφύλαττεν, ὅτι μάλιστα τὴν ἀξίαν ἐκάστοις ἀποδιδούς ἀκρόασιν. καὶ κατὰ δὴ τοῦτον τὸν λόγον ³⁾ τοὺς μὲν Πυθαγορείους καλέσας, τοὺς δὲ Πυθαγο-

(67) ριστάς· ὡσπερ Ἀττικούς τινὰς ὀνομάζομεν, ἐτέρους δὲ Ἀττικιστάς· διελὼν οὕτω πρεπόντως τὰ ὀνόματα, τοὺς μὲν γνησίους εἶναι ἐνεστήσατα, τοὺς δὲ ζηλωτάς τούτων δηλοῦσθαι ἐνο-

81 μοδέτησε. Τῶν μὲν οὖν Πυθαγορείων κοινὴν εἶναι τὴν οὐσίαν διέταξε, καὶ τὴν συμβίωσιν ἅμα διὰ παντός τοῦ χρόνου διατελεῖν· τοὺς δὲ ἐτέρους ἰδίας μὲν κτήσεις ἔχειν ἐκέλευσε, συνιόντας δὲ εἰς ταυτὸ συσχολάζειν ἀλλήλοις. καὶ οὕτω τὴν διαδοχὴν ταύτην ἀπὸ Πυθαγόρου κατ' ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους συστήναι.

2) μὴδ' ὅλων] Scripsi ὅλων pro ὅλω, quod ante legabatur. Necessaria est haec mutatio, ne eadem res bis dicatur. Item paulo post pro τὸ μὲντοι dedi τῷ μὲντοι. In utroque vitio omnes consentiunt. — Verbum ἐπιβάλλειν, eodem, quo hic modo, legitur cap. 19. sect. 90. τὴν ἐπιβάλλουσαν μοῖραν. Tum in Ciz. ἀπένεμεν: ibidemque post ἀκρόασιν deest καὶ. Kiess.

sent, par non erat, vt omnibus ex aequo eadem largiretur: indignum etiam fuisset, aliis pretiosissima quaeque audienda proponere, aliis nihil indulgere, aut non vniuersa: quod quidem communicationis et aequalitatis legibus aduersum erat futurum. Eo tamen, quod quibusuis iustam conuenientis doctrinae portionem tribuebat, vtilitatem inter omnes partiebatur pro virili, et iustitiae distributiuae munia implebat, congruentem vnicuique instructionem largiens. Hacque etiam ratione alios *Pythagoreos* appellauit, alios vero *Pythagoristas*: plane vti quosdam Atticos, nonnullos autem Atticistas dicimus. Ita nominibus apte distinctis quosdam genuinos esse statuit, caeteris vero praescripsit, vt se horum imitatores praestarent. Pythagoreis igitur bonorum omnium communionem indixit, eosque per omnem vitam vna degere voluit: caeteris autem praecepit, vt suas quisque opes seorsim possiderent, sed studiorum communium gratia in vnum locum conuenirent. hicque philosophandi modus a Pythagora vterque ad successores translatus

3) τὸς μὲν Πυθαγορείους καλ.] Vide Schefferum *de Philos. Ital.* cap. XI. p. 100, 101. *Kust. Add. Tiedemann.* p. 273. sq. *Meiners.* p. 465. — In *Ciz. Πυθαγορείους.* Citauit hunc Iamblichi locum *Koenius ad Gregor. Cor.* p. 67. ed. *Schaeff. Kiess.*

Κατ' ἄλλον δὲ αὖ τρόπον δύο ἦν εἶδη τῆς φιλοσοφίας· δύο γὰρ ἦν γένη καὶ τῶν μεταχειριζομένων αὐτήν; οἱ μὲν ⁴⁾ Ἀκουσματικοί, οἱ δὲ Μαθηματικοί. τούτων δὲ οἱ μὲν Μαθηματικοὶ ὠμολογοῦντο Πυθαγόρειοι εἶναι ὑπὸ τῶν ἐτέρων· τοὺς δὲ Ἀκουσματικούς οὗτοι οὐχ ὠμολόγουν, οὔτε τὴν πραγματείαν αὐτῶν εἶναι Πυθαγόρου, ἀλλ' Ἰππασίου. τὸν δὲ Ἰππασίον οἱ μὲν Κροτωνιάτην φασίν, οἱ δὲ Μεταποντι-
 82 νον. ⁵⁾ Ἔστι δὲ ἡ μὲν τῶν Ἀκουσματικῶν φιλοσοφία ἀκούσματα ⁶⁾ ἀναπόδεικτα καὶ ἄνευ λόγων, ὅτι οὕτω πρακτέον· καὶ τᾶλλα, ὅσα παρ' ἐκείνου ἐρρήθη, ταῦτα πειρῶνται διαφυλάττειν ὡς θεῖα δόγματα· ⁷⁾ αὐτοὶ δὲ παρ' αὐτῶν οὔτε λέγειν προσποιοῦνται, οὔτε λεκτέον (68) εἶναι, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ὑπολαμβάνουσι τοὺς ἔχειν βέλτιστα πρὸς φρόνησιν, οἵτινες πλεῖστα ἀκούσματα ἔσχον. πάντα δὲ ⁸⁾ τοιαῦτα ἀκούσματα διήρηται εἰς τρία εἶδη. τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν, τί ἐστι, σημαίνει· τὰ δέ, τί μάλιστα· τὰ δέ, τί θεῖ πράττειν, ἢ μὴ πράττειν. τὰ μὲν οὖν, τί ἐστι, τοιαῦτα· οἷον, τί

4) Ἀκουσματικοί] In Ciz. ἀκουσματικός. Ibidem desunt haec verba: οἱ δὲ Μαθηματικοί. τούτων δὲ οἱ μὲν Μαθηματικοί. Deinceps idem Ciz. pro Ἰππασίου habet Ἰππασίου, postea tamen Ἰππασίον. Memoratur hic Hippasus cap. XXIII. s. 104. Kiess.

5) Ἔστι] Ita Ciz. In edd. Arc. et Kust. ἐστὶ. Kiess.

6) ἀναπόδεικτα] Antea male, ἐναπόδεικτα. Kust. Deinceps Ciz. καὶ τί ἄλλα, atque ἐκείνου pro ἐκείνου. Kiess.

duravit. Iuxta aliam autem philosophandi formam sectatores Pythagorae diuidebantur in *acusmaticos* et *mathematicos*: quorum hosce reliqui Pythagoreos confitebantur; sed mathematici negabant acusmaticos tales esse: vtpote qui non a Pythagora, sed ab Hippaso, quem Crotoniatam quidam, alii vero Metapontinum faciunt, disciplinam suam haberent. Versatur autem acusmaticorum philosophia circa auditiones demonstratione et rationibus destitutas: nimirum ita esse agendum; aliaque quae ab Illo acceperunt praecepta, vt diuina dogmata custodire an-nituntur; ipsi vero a se neque dicere quicquam sibi assumunt, neque dicendum esse affirmant: sed vel de ipsis existimant ad prudentiam eos optime instructos esse, qui plurima eius dicta teneant. Haec vero in tres classes diuisa sunt: quaedam enim indicant, quid res sit: nonnulla, quid sit maxime: aliqua, quid faciendum sit, quid non. Ea quae versantur circa quaestionem, quid

7) αὐτοὶ δὲ παρ' αὐτῶν οὔτε λέγ.] Locum hunc antea mutilum ex codice MS. suppleni. In priore enim Edit. desunt verba haec: οὔτε λέγειν προσποιούνται, οὔτε λεκτικὸν εἶναι· ἀλλὰ καὶ αὐτῶν. Pro παρ' αὐτῶν autem absque dubitatione rescribendum est, περι' αὐτῶν, sensu sic exigente. *Kust.* Equidem malim αὐτοὶ δὲ παρ' αὐτῶν, ipsi sua sponte. Paulo post *Ciz.* προσφώνησιν pro πρὸς φρόνησιν. *Kiess.*

8) τοιαῦτα] *Ciz.* τὰ οὕτως. Idem deinceps διαφέρειται, et pro τί ἐστὶ tantum τί habet. *Kiess.*

ἔστιν αἱ μακάρων νῆσοι, ἥλιος, σελήνη; τί ἐστὶ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον, τετρακτύς; 9) ὅπερ ἐστὶν ἡ ἄρμονία, ἐν ἣ αἱ Σειρήνες. τὰ δέ, τί μάλιστα, οἶον, τί τὸ δικαιοτάτον; θύειν. τί τὸ σοφώτατον; ἀριθμὸς. δεύτερον δέ, τὸ τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα τιθέμενον. τί σοφώτατον τῶν παρ' ἡμῖν; ἰατρικῆ. τί κάλλιστον; ἄρμονία. τί κράτιστον; γνῶμη. τί ἄριστον; εὐδαιμονία. τί δὲ ἀληθέστατον λέγεται; ὅτι πονηροὶ οἱ ἄνθρωποι. διὸ καὶ ποιητὴν Ἴπποδάμαντά φησιν ἐπαινέσαι αὐτὸν, ¹⁰⁾ τὸν Σαλαμίνιον, ὃς ἐποίησεν·

Ἵ Ω θεῶι, πόθεν ἐστὲ, πόθεν τοιοῦδ' ἐγένεσθε;

Ἄνθρωποι, πόθεν ἐστὲ, πόθεν κακοὶ ᾧδ' ¹¹⁾ ἐγένεσθε;

85 Ταῦτα καὶ ¹²⁾ τοιαῦτα ἔστι τὰ τούτου τοῦ (69)

9) ὅπερ ἐστὶν ἡ ἄρμονία] Locus est obscurus, ex quo ut commodus aliquis sensus eliciatur, scribendum puto, τί ἐστὶν ἡ ἄρμονία, ἢ ἦδον αἱ Σειρήνες. Sed, ut verum fatear, mihi ipse non satisfacio. K. & st. Verissima mihi videtur sententia Logani in Miscell. Obs. p. 95. proposita, qui intelligit Sirenes deas illas orbium coelestium modulatrices, de quibus loquitur Plato de Rep. lib. X. p. 529. Bip. vnde earum meminit Macrobius Saturn. lib. II. c. 3. Hanc enim sententiam a Pythagora fluxisse, non est dubitandum. Idem Loganus merito reprehendit Obrechti interpretationem: *quaenam sit harmonia, qua Sirenes canebant?* locumque ipsum sic constituit: Pythagoras interrogatus: *quid esset mens divina omnium praescia?* respondit: *τετρακτύς*: quae etiam est ea harmonia, qua omnia constare vos docui, etiamque illa divina et coelestis. Videtur igitur Logano haec loci interpunctio placuisse: *τί ἐστὶ.—μαντεῖον; τετρακτύς: ὅπερ ἐστὶν ἡ ἄρμονία κ. τ. λ.* Nondum omnes tenebrae loci huius obscurissimi discussae sunt. De vocabulo *τετρακτύς* conf. Sturzii V. C.

res sit, huiusmodi sunt: quid sint beatorum insulae, sol, luna? quid sit oraculum Delphicum, tetractys? quae est harmonia Sirenum. Ea autem quibus quaeritur, quid sit maxime, sic se habent: quid sit iustissimum? sacra facere. quid sapientissimum? numerus; ac deinceps, quod rebus nomina imposuit. quid in rebus humanis sapientissimum? medicina. quid pulcherrimum? harmonia. quid robustissimum? mens. quid optimum? beatitudo. quid verissime dictum? quod homines mali sint: vnde et poetam Salaminium Hippodamantem ab ipso laudatum aiunt, qui cecinerat,

O Di! quo genere estis? quare ab origine tales?
Vnde, homines, vobis tam pravi est seminis ortus?

Hae atque huiusmodi sunt huius generis

notam ad Empedoclem p. 672 — 677. — In Ciz. est *σειρήνας*. — Vti hic: *τί τὸ σοφώτατον; ἀριθμὸς*. ita Aelian. V. H. Tom. I. p. 281. ed. Kühn. *ἔλεγεν, ὅτι πάντων σοφώτατός ἐστιν ὁ ἀριθμὸς· δεύτερος, ὁ τοῖς πράγμασι τὰ ὄνόματα θέμενος*. *Kiess.*

10) τὸν Σαλαμίνιον] Non recte hunc locum cepit Reinesius, qui Salaminium intellexit Solonem. Imo scriptoris mens est: Pythagoras laudavit poetam Hippodamanta Salaminium, qui cecinit. *Kiess.*

11) ἐγένεσθε] Ita scripsi duce cod. Ciz. in quo est *ᾧδ' ἐγένεσθαι*. Apud Arc. et Kust. legitur *ᾧδὸς γένεσθε*. *Kiess.*

12) τοιαῦτα ἔστι] Ciz. recte *ἔστι*. Kust. *ἐστι*. In iis quae sequuntur, oratio manca est, et videtur post *τοιούτων* excidisse *δηλοῖ*, vel simile quid. — Deinceps iterum recte Ciz. *ἔστι δὲ* pro *ἐστι δέ*, quod Kusterus intactum reliquit. *Kiess.*

γένους ἀκούσματα. ἕκαστον γὰρ τῶν τοιούτων, μάλιστα τί ἐστίν. ἔστι δὲ αὕτη ἢ αὐτὴ τῇ τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν λεγομένη σοφία. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἐζήτουν, οὐ τί ἐστὶ τὰ γαθόν, ἀλλὰ τί μάλιστα; οὐδέ, τί τὸ χαλεπόν, ἀλλὰ τί τὸ χαλεπώτατον; ὅτι τὸ αὐτὸν γινῶναι ¹³⁾ ἐστίν. οὐδέ, τί τὸ ῥάδιον· ἀλλὰ τί τὸ ῥᾶστον; ὅτι ¹⁴⁾ τῷ ἔθει χρῆσθαι. τῇ τοιαύτῃ γὰρ σοφία μετακολουθηκέναι ἔοικε τὰ τοιαῦτα ἀκούσματα. ¹⁵⁾ πρότερον γὰρ οὗτοι Πυθαγόρου ἐγένοντο. τὰ δέ, τί πρακτέον, ἢ οὐ πρακτέον, τῶν ἀκουσμάτων τοιαῦτά ἐστίν· οἶον, ὅτι δεῖ τεκνοποιεῖσθαι. ¹⁶⁾ δεῖ γὰρ ἀντικαταλιπεῖν τοὺς θεραπεύοντας τὸν θεόν. ἢ ¹⁷⁾ ὅτι δεῖ τὸν δεξιὸν ὑποδεῖσθαι πρότερον· ἢ ὅτι οὐ δεῖ τὰς λεωφόρους βαδίζειν ὁδοῦς, οὐδὲ εἰς περιῤῥαντήριον ἐμβάπτειν, οὐδὲ ἐν βαλανείῳ λούεσθαι. ¹⁸⁾ ἀδηλον γὰρ

13) ἐστίν.] Hoc verbum, quod prorsus incommodum est, deleam. Ita nec deinceps post χρῆσθαι quicquam additur. Neque vero probandum ὅτι, quemadmodum ante τὸ αὐτὸν in Ciz. scribitur. *Kiess.*

14) τῷ ἔθει] Sic codex MS. At prior Edit. corrupte, τῷ ἔθνη χρῆσθαι: cui loco vt desperato Arcerius asteriscum apposuerat. *Kust.* Videtur scribendum: τὸ ἔθει χρῆσθαι. Tum Ciz. rursus ὅτι. *Kiess.*

15) πρότερον] In marg. Spanh. πρότεροι. Vtrumque bonum. *Kiess.*

16) δεῖ γὰρ ἀντικαταλιπεῖν τοὺς θεραπ.] Eandem procreandorum liberorum causam tradit Plato lib. VI. de Legib. p. 622. Χρη τῆς ἀσιγενοῦς φύσεως ἀντέχεσθαι τῷ παιδῶν παίδων καταλείπειν, ἕως τῷ θεῷ ὑπηρετίας ἀνδ' αὐτοῦ παραδιδόντα. Sic enim locum hunc corrigo. *Kust.* Vulgata in Platone (Vol. VIII. p. 296. Bip.)

auditiones. singulae enim harum ostendunt, quid sit maxime. Est autem haec eadem cum illa septem Sophorum sapientia. nam et illi quaerebant, non quid simpliciter bonum esset, sed quid maxime tale? nec quid difficile, sed quid difficillimum? nempe, se ipsum nosse: neque quid facile, sed quid facillimum? scilicet, facere quod adsueueris. huius enim ipsius sapientiae imitatione dicta ista videntur prodita esse: vtpote cum illi septem Pythagora antiquiores fuerint. Quod porro praecepta de iis quae facienda, quaeve omittenda sint, attinet, ea talia erant: Liberos esse suscipiendos. oportet enim vicissim relinquere numinis cultores. Dextro pedi calceum prius esse induendum; neque via publica ingrediendum; neque in aquimali intingendum; neque in balneo lavandum; nam circa omnia ista incertum

lectio est, καταλείποντι ἀεὶ τῷ θεῷ ἐπηρέτας ἀνθ' αὐτοῦ παραδίδουσι: in qua praeter vnam literulam nihil corruptum est. Nam pro καταλείποντι scribendum est καταλείποντα. Datius καταλείποντι debetur librario, qui hoc participium cum articulo τῷ, non articulum τῷ, vt debebat, cum infinitiuo παραδίδουσι coniungeret. *Kiess.*

- 17) ὅτι δεῖ τὸν δεξιὸν ὑποδ.] De hoc aliisque symbolis Pythagoricis vide etiam Nostrum in *Protreptico* sub finem, et Interpretes ad Laertium in *Pythagora*. *Kust.*
- 18) ἄδηλον γὰρ ἐν πᾶσι τούτοις, εἰ καθαρ.] Sic locum hunc ex MS. emendavi. Antea enim pessime legebatur, ἄδηλον γὰρ ἐν πᾶσι τούτοις οἱ καθεύδουσιν οἱ πον. *Kust. Reines.* in *Ciz.* adscripsit, εἰ κατευδοκοῦσιν. *Kiess.*

ἐν πᾶσι τούτοις, εἰ καθαρύνουσιν οἱ κοινω-
 84 νοῦντες. Καὶ ἄλλα τάδε φορτίον μὴ συγκα-
 θαιρεῖν· οὐ γὰρ δεῖ αἴτιον γίνεσθαι τοῦ μὴ
 (70) πονεῖν· συνανατιθέναί δέ. Χρυσὸν ἐχούσῃ μὴ
 πλησιάζειν ἐπὶ τεκνοποιῖα. Μὴ λέγειν ἄνευ
 φωτός. Σπένδειν τοῖς θεοῖς κατὰ τὸ οὖς τῆς
 κύλικος, οἰωνοῦ ἕνεκα, καὶ ὅπως μὴ ἀπὸ τοῦ
 αὐτοῦ πήνηται. Ἐν δακτυλίῳ μὴ φέρειν ση-
 μεῖον θεοῦ εἰκόνα, ¹⁹⁾ ὅπως μὴ μαιίνηται.
 ἄγαλμα γάρ, ὅπερ δεῖ φυτεῦσαι ἐν τῷ οἴκῳ.
 Γυναῖκα οὐ δεῖ διώκειν τὴν αὐτοῦ· ἰκέτις γάρ.
 διὸ καὶ ²⁰⁾ ἀφ' ἐστίας ἀγόμεθα, καὶ ἡ λῆψις
 διὰ δεξιᾶς. μῆδὲ ²¹⁾ ἀλεκτρούνα λευκὸν θύειν·

¹⁹⁾ ὅπως μὴ μαιίνηται] In priore Edit. particula μὴ male exciderat. Kust. Eadem deest in Ciz. Kiess.

²⁰⁾ ἀφ' ἐστίας ἀγόμεθα] Vide supra, Num. 48. Kust. Peruersissima est ratio Cuperi in Obs. p. 273. proposita, qui legit, καὶ μὴ λῆψις διὰ δεξιᾶς: vt subaudiatur γένοιτο vel εἴη. Idem enim est, inquit Cuper., quod ait lib. 2. symb. 28. δεξιὰν μὴ παντὶ ῥαδίως ἔμβαλε. In quo fallitur vir doctus. Locus enim ita capiendus est, vt dicatur vxor tum, quum ab ara ducitur, dextra prehendi. Hoc vero amplum fuit vxorique honorificum; nam Pythagorei vetabant, ne sui obuijo cuius dextram iniicerent. De honore dextrae habito conferri potest locus Protrept. p. 351. οἱ τὴν δεξιὰν τῶν χειρῶν ἐντιμωτέραν ὠνόμασαν οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ δέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ δεκτὴν ὑπάρχειν ἐν τῷ μεταδιδόναι. Kiess.

²¹⁾ ἀλεκτρούνα λευκὸν θύειν] In priore Edit. vox θύειν deest: quam huic loco reddidi auctoritate ipsius Iamblichii in Protreptico p. 146. (p. 314.), vbi ait, ἀλεκτρούνα τρέφε μὲν, μὴ θύε δέ. Kust. Loganus p. 95. pro ἰκέτις, quod hic ei otiosum et e praecedente ἰκέτις huc allatum videbatur, scribit κτείνειν, Kusterum

esse, an, qui iis vna vtuntur, puri sint. Atque alia huius generis sunt: non ad onus subleuandum, ne simus causa non laborandi; sed ad imponendum, opem praestari debere. Cum muliere aurum gestante non esse rem habendam liberorum procreandorum causa. Non loquendum sine lumine. Diis ab ansa calicis libandum, ominis causa, et ne ab eadem parte bibatur. In annulo non gestandam dei imaginem, ne inquinetur; simulacrum enim esse, quod domi statuendum sit. Vxorem non esse male tractandam, supplicem quippe; vnde illam etiam ab ara ducimus, dextraque data accipimus. Nec gallum album laedendum,

improbans, quod e Protreptico hic addiderit *θύειν*: hic epim non *θύειν*, sed *κτείνειν* prohiberi. *Μηνός* idem vir doctus intelligi posse putat *Apollinis*. Vt enim Luna siue Diana *Μήνη* dicitur, ita Solem siue Apollinem *Μήνα* (*Μήν*) dici potuisse. Sacrum autem fuisse gallum Soli seu Apollini, ex Pausania lib. I. *Elia*. p. 338. et aliis constare. Quae Logani ratio, exceptis iis, quae de vocabulo *Μήν* dixit, probabilior est, quam Cuperi, conificientis, legendum esse, *ικέτης γὰρ ἱερός τῆς Μήνης*. Suidas haec habet: *μήτε λευκόν ἀλεκτρούνα ἐσθίειν, ὡς ἱερόν τοῦ ἡλίου καὶ τὰς ὄρας μηνύορια*. Diogenes Laert. haec: *ἀλεκτρούνας μὴ ἀπιεῖσθαι λευκοῦ, ὅτι ἱερός τοῦ Μηνός καὶ ἱκέτης. τὸ δ' ἦν τῶν ἀγαθῶν· τῷ τε Μηνί ἱερός· σημαίνει γὰρ τὰς ὄρας*. Locus Iamblichi plus vna ratione probabiliter constitui potest. Certa ratio a libris Mss. expectanda est. Legi igitur sic potest: *μηδὲ ἀλεκτρούνα λευκὸν κτείνειν· ἱερός γὰρ τοῦ μηνός*. Dubitari tamen licet, vtrum *θύειν*, quod symbolo illo a Kustero citato defenditur, neque adeo a *κτείνειν* differt, an *κτείνειν*, quod ad literarum

ἰκέτης γάρ, ἱερὸς τοῦ μηνός· διὸ καὶ σημαί-
 85 νοῦσιν ὄραν. Καὶ συμβουλευεῖν μηδὲν παρὰ
 τὸ βέλτιστον τῷ συμβουλευομένῳ· ἱερὸν γὰρ
 22) συμβουλή. Ἄγαθόν, οἱ πόνοι· αἱ δὲ ἡδο-
 ναι ἐκ παντὸς τρόπου κακόν. 23) ἐπὶ κολά-
 σεως γὰρ ἐλθόντας δεῖ κολασθῆναι. Θύειν
 χρὴ ἀνυπόδετον, καὶ πρὸς τα ἱερὰ προσίεναι.
 24) Εἰς ἱερὸν οὐ δεῖ ἐκτρέπεσθαι· οὐ γὰρ πά-
 ρεργον δεῖ ποιῆσθαι 25) τὸ θείον. Ἰσομένον-
 τα καὶ ἔχοντα τραύματα ἐν τῷ ἔμπροσθεν
 τελευτῆσαι, ἀγαθόν· ἐναντίως δέ, ἐναντίον.
 (71) 26) εἰς μόνα τῶν ζώων οὐκ εἰσέρχεται ἀνθρώ-
 που ψυχῇ, ἃ θέμις ἐστὶ τυθῆναι. διὰ τοῦτο
 τῶν θυσίμων χρὴ ἐσθίειν μόνον, οἷς ἂν τὸ

vocabuli ἰκέτης similitudinem propius accedit, sit prae-
 ferendum. Verum quum gallus in hominum tectis
 degens hominum etiam fidem implorare videatur:
 commodissime hominum ἰκέτης appellatur. Hinc vlti-
 ma e Diogene ita legi possunt: ἱερὸς γὰρ τοῦ μηνός·
 καὶ ἰκέτης. Particula καὶ saepe excidit. *Kiess.*

22) συμβουλή. Ἄγαθόν οἱ π.] Antea absque distin-
 ctione legebatur, συμβουλή ἀγαθόν οἱ π. quam confu-
 sionem non animaduertens Arcerius, συμβουλήs ἀγαθόν
 οἱ πόνοι, legendum censuit, vertitque. *Labores enim
 consilii donum sacrum sunt:* quo quid a vero sensu
 alienius dici potuit? *Kust. Cap. IX. sect. 49.* haec
 sententia occurrit: οὐ γὰρ οὕτως ὑπάρχειν τὴν συμβουλήν
 ἱερὸν, ὡς τὸν ἔπαινον. *Kiess.*

23) ἐπὶ κολάσεως] Loganus, recte censens, sententiam
 ab Obrechtō extusam auctoris sensui vix respondere,
 ita scribit: ἐπὶ ἀκολασίας γούν ἐλθ. Neque tamen eidem
 vsquequaque placet ἔρχεσθαι ἐπὶ ἀκολασίας, quod lin-
 guae Graecae genius πρῆτι non videatur. Verbum
 κολασθῆναι interpretatur *cohiberi*, non *puniri*. — Si

quia et hic supplex et lunae sacer est; unde et horas denuntiat. Consilium poscenti nullum aliud quam optimum dandum esse; rem enim sacram esse consilium. Laborare, bonum; voluptatibus vero indulgere, omnino malum. Quum enim ad luendas poenas nascamur, poenas etiam nos luere debere. Sacrificandum et templum ingrediendum nudis pedibus. Ad templum non esse e via diuertendum; non enim obiter aut in secundis curis deum habendum esse. Bonum esse vulneribus aduerso pectore exceptis occumbere; malum vero, contrarium. Animam humanam in ea sola animalia non ingredi, quae mactare fas est; ideoque ex immolabilibus illa sola comedenda, quae pro victi-

contuleris et ea quae praecedunt et hunc locum Protreptici cap. VIII. p. 134. τοῦτο γὰρ θεῖον οἱ ἀρχαιότεροι λέγουσι, τὸ φάσαι διδόναι τὴν ψυχὴν τιμωρίαν καὶ ζῆν ἡμᾶς ἐπὶ κολάσει μεγάλων τῶν ἀμαρτημάτων. hanc expectabis sententiam: quum enim castigationis causa hanc vitam ingressi simus, oportet nos castigari: quae subiecta erit huic loco, si legeris: ἐπὶ κολάσει γὰρ ἡμᾶς ἰδούκτας δεῖ κολασθῆναι. *Kiess.*

24) Εἰς ἱερὸν οὐ δεῖ ἐκτρέπεσθαι· οὐ γὰρ π.] Porphyrius *de Vita Pyth.* praecceptum hoc Pythagoricum sic offert: Προσκυνεῖν δὲ μὴ ἐκ παύρου τοὺς θεοὺς, ἀλλ' οἰοθεῖν ἐπὶ τοῦτο ἠρμημένους. *Kust.*

25) τὸ θεῖον] Ita scripsi monentibus Arcerio et Kustero, pro τὸν θεόν, quod antea legebatur. *Kiess.*

26) εἰς μόνα] Μόνα pro μόνον, quod habent edd. Arc. et Kust., item ed. Ciz., scribendum esse, vir doctus ad marginem codicis Spanhem. recte monuit. Tum in Ciz. pro ᾧ exaratum est οἷς. *Kiess.*

ἐοδίειν καθήκη· ἄλλου δὲ μηδενὸς ζῶου. τα
 μὲν οὖν τοιαῦτα τῶν ἀκουσμάτων ἐστὶ· τὰ δὲ
 πλεῖστον ἔχοντα μῆκος, περὶ τε θυσίας, καθ'
 ἑκάστους τοὺς καιροὺς πῶς χρῆ ποιεῖσθαι, τὰς
 τε ἄλλας, καὶ περὶ μετοικήσεως τῆς ἐντεῦθεν,
 καὶ περὶ τὰς ταφάς, 27) πῶς δεῖ καταῦτάπτε-
 86 σθαι. 28) Ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν ἐπιλέγεται, διὰ
 τί δεῖ· οἷον, ὅτι δεῖ τεκνοποιεῖσθαι ἕνεκα τοῦ
 καταλιπεῖν ἕτερον ἀνθ' ἑαυτοῦ θεῶν θεραπευ-
 τήν· τοῖς δὲ οὐδεὶς λόγος πρόσεστι. καὶ ἔνια
 μὲν τῶν ἐπιλεγομένων δόξει προσπεφυκέναι,
 ἄπερ ἂν ἦ· ἔνια δὲ πόρρω· οἷον περὶ τοῦ τὸν
 ἄρτον μὴ καταγνύναι, ὅτι πρὸς τὴν ἐν ἕδου
 κρίσιν 29) συμφέρει. αἱ δὲ προστιθέμεναι
 30) εἰκοτολογίαι περὶ τῶν τοιούτων οὐκ εἰσι
 Πυθαγορिकाί, ἀλλ' ἐνίων ἕξασθεν ἐπισοφίζο-
 μένων καὶ πειρωμένων προσάπτειν εἰκότα λό-
 γον· οἷον καὶ περὶ τοῦ νῦν λεχθέντος, διὰ τί

27) πῶς δεῖ] Ciz. πῶς δῆ. Kiess.

28) Ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν ἐπιλέγεται, διὰ τί δεῖ] Ita hunc
 locum restitui duce cod. Ciz. in quo est: ἐπειὼν —
 ἐπιλέγεται τι δεῖ. Antea legebatur: ἐπὶ ἐνίων — ἐπιλέγε-
 σθαι δεῖ. Exempla, quae deinceps ab auctore afferun-
 tur, certam loci restituendi rationem monstrabant.
 Ἐπιλέγειν simpliciter est insuper dicere, addere. Kiess.

29) συμφέρει] MS. noster cum negatione habet, οὐ
 συμφέρει: quod considerandum est. Kust. Etiam Ciz.
 et margo cod. Spanh. habent οὐ συμφ. Locus est ab-
 securus, cui obscuritate similis est hic Diogenis:
 ἄρτον μὴ καταγνύνειν, ὅτι ἐπὶ ἕνα οἱ πάλαι τῶν φίλων ἐφοί-
 των, καθάπερ καὶ νῦν οἱ βάρβαροι· μηδὲ διαφιεῖν, ὅς
 συνάγει αὐτούς. οἱ δὲ πρὸς τὴν ἐν ἕδου κρίσιν. Aeternus
 opinatur, forsitan ritum fidelium Christianorum taxari.

mis caedere licet; a caeteris omnibus abstinendum. Atque aliae quidem auditionum huiusmodi sunt: aliae vero prolixissimae, de sacrificiis, quomodo tum stato quouis tempore, tum caetera peragenda sint, et de discessu ex hac vita: item de sepultura, quomodo sit instituenda. Et quibusdam quidem ratio adiicitur, ob quid oporteat: vt, suscipiendos esse liberos, vt post te alium succedaneum deorum cultorem relinquant. Aliis vero subiecta ratio non est. Quaedam porro rationes e propinquo assumptae; nonnullae vero longius petitae sunt: vt, quod panis frangendus non sit, quoniam ad iudicium apud inferos conducit. Sed hae idoneae rationes additae non sunt Pythagoricae, sed quorundam extraneorum, qui eas comminiscuntur et idoneam rationem dictis conantur annectere: vt vel de eo,

Erasmus in Adag. p. m. 736. „Admonet non esse „dirimendam amicitiam: propterea quod antiquitus „amicitia pane conciliabatur. Vnde et Christus prin- „ceps noster distributo pane perpetuam inter suos ami- „citiam consecrabat. Proinde non conuenire frangi „id, per quod amici conglutinarentur.“ *Kiess.*

50) εἰκοτολογία] Occurrit hoc vocabulum etiam in loco Archytae apud Stobaeum p. 724. vbi Heeren. explicat *coniectationes de probabili rerum euentu.* Nostro loco intelliguntur *iustae s. idoneae rationes, quamobrem aliquid sit agendum.* — Paulo post pro εἰκότα λόγων, quod habens Kusterus et margo cod. Spanh., Ciz. exhibet εἰκαταλόγων, de quo Reinesius ex Arcer. edit. fecit εἰκοτολόγων. *Kiess.*

οὐ δεῖ καταγνῖναι τὸν ἄρτον· οἱ μὲν γὰρ φασιν, ὅτι οὐ δεῖ τὸν συνάγοντα διαλύειν· (72) 31) τὸ γὰρ ἀρχαῖον βαρβαρικῶς πάντες ἐπὶ ἓνα ἄρτον ουνίεσαν οἱ φίλοι· οἱ δ', ὅτι οὐ δεῖ οἰωνὸν ποιῆσθαι τοιοῦτον ἀρχόμενον, καταγνῖντα καὶ συντρίβοντα. 32) ἅπαντα μέντοι, ὅσα περὶ τοῦ πράττειν ἢ μὴ πράττειν διορίζουσιν, ἐστόχασται τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὁμιλίας, 33) καὶ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶ, καὶ ὁ βίος ἅπας συντέτακται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ· καὶ ὁ λόγος ἀν-
87 τός· ταῦτ' ἐστὶ τῆς φιλοσοφίας. Γελοῖον γὰρ ποιῶσιν ἄνθρωποι ἄλλοθεν ποθεῖν ζητοῦντες τὸ εὖ, ἢ παρὰ τῶν θεῶν, καὶ ὅμοιον ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν βασιλευμένῃ χώρᾳ τῶν πολιτῶν τινα 34) ὑπαρχόν θεραπεύοι, ἀμελήσας αὐτοῦ τοῦ πάντων ἀρχόντος· τοιοῦτον γὰρ οἶονται ποιεῖν καὶ τοὺς ἀνθρώπους. ἐπεὶ γὰρ ἐστὶ τε θεός, καὶ οὗτος πάντων κύριος, δεῖν ὁμολογεῖται παρὰ τοῦ κυρίου τὸ ἀγαθὸν αἰτεῖν.

31) τὸ γὰρ ἀρχαῖον βαρβ.] Vide Menagium ad Laert. lib. VIII. Num. 35. Kust. In Arc. et Ciz. est τὸ δέ, et paulo inferius in eodem Ciz. καταγνῖναι καὶ συντρίβοντα. Kiess.

32) ἅπαντα μέντοι, ὅσα περὶ τοῦ πράττειν — ἐναντίας ἔχουσι, τὰ ἐναντία] Totus hic locus repetitur infra, Num. 137. quod et de aliis locis miror. Quid enim crebra illa ταυτολογία opus est? Kust.

33) καὶ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶ] Locus hic turbatus est et corruptus, quem sic in ordinem redigo: ἐστόχασται πρὸς τὸ θεῖον, καὶ ὁ βίος ἅπας συντέτακται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ· καὶ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶ καὶ λόγος οὗτος τῆς φιλοσο-

quod modo dictum est, quare panis frangendus non sit, alii quidem aiunt propterea, quod non oporteat congregationis causa factum dissoluere; cum antiquis moribus barbarorum omnes amici ad vnum panem conuenerint: alii vero dicunt, auspicantem aliquid non oportere frangendo comminundoque huiusmodi omen praebere. Ac omnia quidem praecepta, quibus, quid agendum, quid non agendum sit, definiunt, ad diuinum numen tendunt, estque hoc principium et eo omnis vita ordinatur, vt deum sequamur; atque haec est huius philosophiae ratio. Ridiculi enim agunt homines, qui, quod bonum est, aliunde quam a diis petunt: perinde ac si quis in prouincia regis potestati subiecta quendam e ciuium numero praefectum colat, neglecto eo, qui omnibus dominatur: tale enim quid Pythagorei existimant ab hominibus illis fieri. Quum enim et deus sit, et omnibus imperet, in confesso est, bonum a domino petendum esse. omnes

φίας. Sic expedita sunt omnia. Vide Nos etiam infra ad Num. 137. *Kust.* Post *θειον* Reinesius adscipit *δμολογίας*, e sect. 137. Sed genuinum vocabulum est *δμιλίας*, quod ibi a viro docto in marg. cod. Spanhest. adnotatum, et a nobis utroque loco auctori redditum est. Vltima in hunc modum scribenda videntur: *καὶ ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶ καὶ ὁ λόγος οὗτος ταύτης τῆς φιλοσοφίας.*
Kiess.

34) ἑπαρχον] Cd. Ciz. cum Arc. ἑπάρχον. *Kiess.*

πάντες γὰρ, οὓς μὲν ἂν φιλοῦσι, καὶ οἷς ἂν
χαίρωσιν, τοιούτοις διδάσκει τὰ γαθὰ· πρὸς οὓς
δὲ ἐναντίας ἔχουσι, τὰ ἐναντία. τούτων μὲν
(73) αὕτη καὶ τοιαύτη σοφία· ἣν δὲ τις Ἱππομέδων
35) ἄγριος Αἰνεὺς Πυθαγόρειος τῶν Ἀκουσμα-
τικῶν, ὃς ἔλεγεν, ὅτι πάντων τούτων 36) ἐκεί-
νος λόγους καὶ ἀποδείξεις εἶπεν, ἀλλὰ διὰ τὸ
37) παραδίδοσθαι διὰ πολλῶν 38) καὶ αἰεὶ ἀρ-
γοτέρων, 39) τὸν μὲν λόγον περιηρηῆσθαι· λελει-
φθαι δὲ αὐτὰ τὰ προβλήματα. 40) οἱ δὲ περὶ
τὰ μαθήματα τῶν Πυθαγορείων τούτους τε
ὁμολογοῦσιν εἶναι Πυθαγόρου, καὶ αὐτοὶ φα-
σιν ἔτι μᾶλλον, καὶ ἃ λέγουσιν αὐτοὶ, ἀληθῆ
εἶναι· τὴν δὲ αἰτίαν τῆς ἀνομοιότητος τοιαύ-
88 τὴν γενέσθαι φασίν. *) Ἀρκεῖσθαι τὸν Πυθα-

35) ἄγριος Αἰνεὺς] Arcecius vertit, rusticus Aeneus.
Sed quid hoc? Vir doctus ad marginem codicis Span-
hemiani notauerat, Ἀγριανεύς. At nos, deleto ἄγριος,
legendum censemus, Αἰγεῖος. Nam infra, cap. vii.
inter Aegeos receperetur Hippamedon. Kust. Etiam
in Ciz. ἄγριος Αἰνεὺς. Stanleius quoque Hist. Philos.
p. 519. Ἀγριανεύς. Kiess.

36) ἐκεῖνος] Ita recte Ciz., quemadmodum pro ἐκείνους,
quod in edd. Arc. et Kust. exstat, scribendum esse
monuit Scaliger. Sic Pythagoram καὶ ἐξοχήν a secta-
toribus suis appellatum fuisse, tum alios testari, tum
Iamblichum Num. 89., adnotavit Kusterus ad hunc
locum. Kiess.

37) παραδίδοσθαι] Ita Kust. In Arc. παραδιδόσθαι,
in Ciz. παραδιδόσθαι. Quod adeo recipiendum vide-
tur. Kiess.

38) καὶ αἰεὶ ἀργότερων] Arcecius scribendum putabat,
καὶ ἐναργότερων: male omnino. Est enim locus sanus et
mendi expertus: quem Obrechtus recte vertit. Kiess.

enim iis bona tribuunt, quos amant, quosque sibi acceptos habent; quos vero contrario affectu prosequuntur, iis contraria immittunt. Et horum quidem sapientia ita se habet. Fuit autem quidam Hippomedon Aegyptius, Pythagoreus, e numero acusmaticorum, qui dicebat, Illum omnibus hisce rationes demonstrationesque subiecisse; quia vero vulgo a pluribus, iisque semper segnioribus tradebantur, inde factum esse, ut rationibus detractis sola problemata reliqua manserint. Qui vero de Pythagoreis mathematici dicuntur, illi fatentur et istas rationes esse Pythagorae, et ipsi plura insuper tradunt, quaeque dicunt, ea contendunt vera esse: sed causam dissimilitudinis hanc esse aiunt: venisse Pythagoram ex Ionia

39) τὸν μὲν λόγον] Sic recte MS. Antea vero male, τὸν μὲν λόγον. *Kust.*

40) οἱ δὲ περὶ τὰ μαθ.] Locum hunc sic intellige, ac si scriptum esset, οἱ δὲ Μαθηματικοὶ τῶν Πυθαγορείων: ut Obrechtus recte. Deinde pro τούτους δὲ, sensu exigente, rescripsi, τούτους τε. *Kust.*

*) Paragraphus 88. cum praecedente non magis coit, quam duorum diuersorum librorum inter se finis et initium, aut paragraphus 89. cum 90. cohaeret. Horum igitur duorum segmentorum auctorem nominare non possumus. Eum a Diogene diuersum esse, ex iis intelligitur, quae in paragrapho 89. aliter, atque in paragraphis 81. et 82. traduntur. Quanta vero est imperitia et credulitas huius scriptoris, qui Hippasum narrat propterea misera morte periisse, quod geometrica quaedam problemata a Pythagoreis adhuc

γόραν ἐξ Ἰωνίας καὶ Σάμου κατὰ τὴν Πολυκράτους τυραννίδα, ἀκμαζούσης τῆς Ἰταλίας, καὶ γενέσθαι συνήθεις αὐτῷ τοὺς πρώτους ἐν ταῖς πόλεσι. τούτων δὲ τοῖς μὲν πρεσβυτέροις καὶ ἀσχόλοις, διὰ τὸ ἐν πολιτικοῖς πράγμασι κατέχεσθαι, ⁴¹⁾ ὡς χαλεπὸν ὄν διὰ τῶν μαθημάτων καὶ ἀποδείξεων ἐντυγχάνειν, ψιλῶς διαλεχθῆναι, ἡγούμενον, οὐδὲν ἥττον ὠφελεῖσθαι (74) καὶ ἄνευ τῆς αἰτίας, εἰδότας, τί δεῖ πράττειν ὥσπερ καὶ οἱ ἰατρευόμενοι, οὐ προσακούοντες διὰ τί αὐτοῖς ἕκαστον πρακτέον, οὐδὲν ἥττον τυγχάνουσι τῆς ὑγείας· ὅσοις δὲ νεωτέροις ἐνετύχχανε, καὶ δυναμένοις ⁴²⁾ πονεῖν καὶ μανθάνειν, τοῖς τοιούτοις δὲ ἀποδείξεως καὶ μαθημάτων ἐνετύχχανεν. ⁴³⁾ αὐτοὺς μὲν οὖν εἶναι ἀπὸ τούτων· ἐκείνους δὲ ἀπὸ τῶν ἑτέρων. περὶ δ' ⁴⁴⁾ Ἰππάσου μάλιστα, ὡς ἦν μὲν Πυ-

celata euulgauerit! Ita Meiners. p. 277. (At sectiones 87. et 88. inter se connexas esse, facile intelliget, qui utramque attentius legerit. Kiess.)

41) ὡς χαλεπὸν ὄν διὰ τῶν μαθ.] Propter ἀκολουθίαν orationis scribo, ὥστε χαλεπὸν εἶναι διὰ τῶν μαθημάτων καὶ ἀποδείξεων αὐτοῖς ἐντυγχάνειν. Addo αὐτοῖς, quia datini praecedentes πρεσβυτέροις et ἀσχόλοις non reguntur a verbo ἐντυγχάνειν, sed διαλεχθῆναι. Deinde, διὰ τῶν μαθημάτων καὶ ἀποδ. ἐντυγχάνειν, non est, disciplinis et demonstrationibus vacare, vt eruditus Obrechtus vertit, sed de disciplinis et demonstrationibus cum aliquo colloqui vel sermonem conferre. Kust. Parum feliciter Kustero cessit emendatio huius loci; nec potuit, nam locus integer est et sic intelligendus: Quam res difficilis esset, iis utpote occupatis negotiis civilibus et aetate prouectis disciplinas et demonstratio-

et Samo, Polycrate tyrannide potente, et florente tum temporis Italia, principesque urbium familiares ipsi factos. Horum senioribus et occupatis, propterea quod civilibus negotiis tenebantur, quum difficile esset, disciplinas et demonstrationes adhibere, simpliciter ad eos disseruit, ratus, eos nihilominus etiam sine rationibus fructum inde percepturos esse, si scirent, quid agendum foret: perinde ut ii, qui in medentium cura sunt, licet non edoceantur, ob quam causam quidque agendum sit, valetudinem tamen recuperant. Quicumque vero inter iuvenes facultate laborandi discendique pollebant, illos disciplinis et demonstrationibus excollebat: et se quidem istorum, acusmaticos autem priorum sobolem esse. Inprimis vero de Hippaso asserunt, eum fuisse quidem e

nes adhibere. Quod sequitur *πιλῶς*, idem est quod *ἀνευ μαθημάτων καὶ ἀποδείξεων*. Ciz. vitiose *διὰ τὸν μαθητῶν*. *Kiess.*

42) *πονεῖν*] Quae antea leguntur, *ὡς χαλεπὸν ὄν διὰ τῶν μαθημάτων καὶ ἀποδείξεων ἐντυγχάνειν*, atque adeo res ipsa dubitare non sinunt, quin pro *ποιεῖν*, quod antea legebatur, recte scripserim *πονεῖν*. Quorum verborum confusione nihil est facilius. Vid. ad Protreptic. p. 111. *Kiess.*

43) *αὐτοῦς*] Ciz. *αὐτοί*. *Kiess.*

44) *Ἰππάσσου*]. Huius Hippasii etiam mentio facta fuit supra Num. 81. *Kust.* Deinceps pro *ὅς ἦν*, quae lectio Arcerium auctorem habet, Ciz. cum codice quo vna est Arcerius, *ὡς ἦν*: idemque Ciz. *διὰ δὲ τὸ (pro τοῦ) ἐξεργεῖν*. Vtrumque receperimus. *Kiess.*

θαγορείων· διὰ δὲ τὸ ἐξενεγκεῖν καὶ γράψασθαι πρῶτον σφαῖραν τὴν ἐκ τῶν δώδεκα πενταγώνων, ἀπώλετο κατὰ θάλατταν, ὡς ἀσεβήσας· δόξαν δὲ ⁴⁵⁾ ἔλαβεν, ὡς εὐρών· εἶναι δὲ πάντα ἐκείνου [τοῦ ἀνδρός]· προσγορεύουσι γὰρ οὕτω τὸν Πυθαγόραν, καὶ οὐ **89** καλοῦσιν ὀνόματι. Λέγουσι δὲ οἱ Πυθαγόρειοι, ἐξενηχῆθαι γεωμετρίαν οὕτως. ἀποβαλεῖν τινὰ τὴν οὐσίαν τῶν Πυθαγορείων. ὡς δὲ ⁴⁶⁾ τοῦτο ἠτύχησε, δοθῆναι ἀνθρώπῳ χρηματίζασθαι ἀπὸ γεωμετρίας. ἐκαλεῖτο δὲ ἡ γεωμετρία πρὸς Πυθαγόρου ⁴⁷⁾ ἱστορία. περὶ μὲν οὖν τῆς διαφορᾶς ἐκατέρας τῆς πραγματείας, καὶ ἐκατέρων τῶν ἀνδρῶν τῶν ἀκροωμένων Πυθαγόρου ταῦτα παρειλήφραμεν. τοὺς γὰρ εἶσω ⁴⁸⁾ σινδόνος καὶ ἔξω ἀκροωμένους τοῦ **(75)** Πυθαγόρου καὶ τοὺς ⁴⁹⁾ μετὰ τοῦ ὄραῖν ἀκούοντας, ἢ ἄνευ τοῦ ὄραῖν, καὶ τοὺς εἶσω καὶ ἔξω διωρισμένους, οὐκ ἄλλους, ἢ τοὺς εἰρημένους ὑπολαμβάνειν προσήκει. καὶ τοὺς πολιτικούς δέ, καὶ οἰκονομικούς, καὶ νομοθετικούς ὄντας αὐτοῖς ⁵⁰⁾ ὑποτίθεσθαι χρή.

⁴⁵⁾ ἔλαβεν] Ita Kust. In Ciz. vt in edit. Arc. λάβοι, quod illo non est deterius. Quae deinceps sequuntur verba, τοῦ ἀνδρός, ea non sine ratione Scaliger delet. *Kiess.*

⁴⁶⁾ τοῦτο ἠτύχησε] Ita recte Ciz., quam hanc calamitatem expertus esset. Antea legebatur τοῦτο ἐτύχησε, quod Kusterus mutabat in οὕτως ἠτύχησε. — Pro ἀνθρώπῳ, quod sequitur, in Ciz. et Par. secundum marg. cod. Spanh. est αὐτῷ. *Kiess.*

numero Pythagoreorum; quum autem vulgasset descripsissetque sphaeram duodecies pentagonon, eum in mari periisse, vt impium; sed inuentionis nihilominus gloriam ipsi mansisse, quum tamen omnia fuerint Illius viri: sic enim suppresso nomine appellant Pythagoram. Geometriam vero Pythagorei ita publicatam fuisse tradunt. Quum quidam Pythagoreus opum suarum iacturam fecisset, concessum esse homini propter hoc infortunium, vt e Geometria quaestum faceret. Vocabatur autem Geometria a Pythagora *historia*. Et haec sunt, quae de discrimine vtriusque modi philosophandi, et de vtraque classe auditorum Pythagorae accepimus. hos enim solos, qui enumerati sunt, intelligendum est vel intra vel extra velum, et vel videntes vel non videntes Pythagoram audiuisse, atque in interiores et exteriores diuisos esse: hisque et politicos et oeconomicos et nomotheticos subiicere debemus.

47) *ιστορία*] Vide, quae de hoc vocabulo dixit Wyttenbach. ad Platon. Phaeton. p. 253. sq. *Kiess*.

48) *συνδάνος*] Ciz. *συνδάνος*. *Kiess*.

49) *μετὰ τοῦ ὄραϊν*] Sic, non *μετὰ τὸ ὄραϊν*, quod extat in edd. Arc. Kust. et cd. Ciz. scribendum esse, res ipsa loquitur, et monuit iam Arcerius. *Kiess*.

50) *ὑποτίθεσθαι*] Meiners. p. 277. hunc locum sic intelligit, quasi auctor promittat, se iam de Pythagoreis diuisis in politicos, oeconomicos et nomotheticos di-

Κ Ε Φ. ιθ'.

90 *) Καθόλου δὲ εἰδέναι ἄξιον, ὡς πολλὰς
 ὁδοὺς Πυθαγόρις παιδείας ἀνεῦρε, καὶ κατὰ
 τὴν οἰκείαν φύσιν ἐκάστου καὶ δύναμιν παρ-
 δίδου τῆς σοφίας τὴν ἐπιβάλλουσαν ¹⁾ μοῖραν.
 τεκμήριον δὲ μέγιστον· ὅτε γὰρ Ἄβαρις ὁ
 Σκύθης ἐξ Ἑπερβορέων, ἄπειρος τῆς Ἑλληνι-
 κῆς παιδείας ὢν καὶ ἀμύητος καὶ τῇ ἡλικίᾳ
 προβεβηκώς, ἦλθε, τότε οὐ διὰ ποικίλων αὐ-
 τὸν εἰσέγαγε θεωρημάτων· ἀλλ' ἀντὶ τῆς σω-
 πῆς καὶ τῆς ἐν τοσοῦτῳ χρόνῳ ἀκροάσεως καὶ
 τῶν ἄλλων βασάνων, ἀθρόως αὐτὸν ἐπιτίθειον
²⁾ ἀπειρογάσατο πρὸς τὴν ἀκρόασιν τῶν αὐτῶ

cturum esse, de qua re capite proximo ne γὰρ qui-
 dem. Hinc patere, quam incogitanter Iamblichus
 alium auctorem excipserit, quippe qui, quam in
 sect. 89. orationis filum abrumperet, finem tamen
 huius sectionis non mutauerit. Enimvero hic quidem
 Iamblichus, quem Meinersius prava verbi ὑποτίθεσθαι
 interpretatione inductus promittere iubet, quae non
 promisit, omni crimine absolvendus est. Sensus enim
 loci hic est: illis classibus, quas modo commemoravi,
 tanquam formae generibus suis. (ut dialectici lo-
 quuntur) subiiciendi sunt politici, oeconomici et no-
 mothetici. Recte intellexit Tiedemann, qui p. 301.
 vertit: Hierunter gehören auch —. Eodemque modo
 si eum Meinersius intellexisset, neque ut Obrechtus,
 qui ὑποτίθεσθαι verterat subnectere, eo vsurus erat ad
 confirmanda ea, quae p. 462. dixit: Auch ist es nicht
 ungläublich, dass die letztern (die Esoteriker oder Ma-
 thematiker) nach ihren verschiedenen Fähigkeiten ent-
 weder für die Erforschung und den Vortrag von Wis-
 senschaften, oder auch für öffentliche Geschäfte entweder
 die Namen von Theoretikern oder Physikern, oder auch
 von Politikern und Nomothetikern trugen. Copious-

C. A. P. XIX.

In genere vero sciendum est, Pythagoram multas docendi vias reperisse, et cuilibet ratam sapientiae portionem pro naturali facultate proque ingenii captu tradidisse. Cuius rei certissimum argumentum est, quod, quum Abaris Scytha ex Hyperboreis, rudis et disciplinis Graecorum non initiatus, aetate etiam proeclior aduenisset, eum nequaquam per varias contemplationes circumduxit; sed omisso silentio et tam diuturna auscultatione, aliisque tentaminibus, statim in familiaritatem et ad do-

sime hoc omne argumentum explicuit Tiedemann. p. 269. sqq. *Kiess.*

*) De auctore huius capituli, in quo Abaridis miracula narrantur, non constat. Neque e sectione 141., ubi horum miraculorum pars repetitur, de auctore quicquam dici potest. At ne multum quidem refert, quod horum fragmentorum auctores ignoramus, quum hoc ipsum argumentum ad philosophiam Pythagoricam cognoscendam nihil admodum conferat. Meiners. p. 277. sq.

1) *μοῖραν*] *Ciz.* cum *Arc. μοῖραν*. Idem *Ciz.* paulo post *ποιῶλλον* pro *ποιῶλον*. *Kiess.*

2) *ἀπειργάσατο*] Hanc lectionem, a qua prope abfuit Scaliger, *εἰργάσατο* scribendum esse coniciens, auctori reddidi e *Ciz.* In edd. *Arc.* et *Kust.* est *ἀπροάσατο*, pro quo *Arcer.* coniciebat *ἠγήσατο*. — *Ἰθρῶς* est *via contracta, compendiaris, συνηγμένης*. Sect. 93. *Ἰστορίαν ἐπιτετημένην παρῶως*. *Kiess.*

δογματιζομένων, καὶ τὸ 3) περὶ φύσεως σύγγραμμα καὶ ἄλλο τὸ περὶ θεῶν ὡς ἐν βραχυγράτοις αὐτὸν ἀνεδίδαξεν. Ἦλθε μὲν γὰρ Ἄβαρις ἀπὸ Ἑπερβορέων, 4) ἱερεὺς τοῦ ἐκεῖ Ἀπόλλωνος πρεσβύτου καθήκων καὶ τὰ ἱερατικά (76) σοφώτατα, ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος 5) ὑποστρέφων εἰς τὰ ἴδια, ἵνα τὸν 6) ἀγερωθέντα χρυσὸν τῷ θεῷ ἀποθῆται εἰς τὸ ἐν Ἑπερβορείοις ἱερόν. γενόμενος δὲ ἐν παρόδῳ κατὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὸν Πυθαγόραν 7) ἰδὼν, καὶ μάλιστα εἰκάδας τῷ θεῷ, οὐπερ ἦν ἱερεὺς, καὶ πιστεύσας μὴ ἄλλον, μηδὲ ἄνθρωπον 8) ὅμοιον ἐκείνῳ, ἀλλ' αὐτὸν ὄντως τὸν Ἀπόλλω, ἔκ τε ὧν ἑώρα περὶ

3) περὶ φύσεως] In Ciz. vt in Arg. edit. παρὰ φ., solenni harum praepositionum confusione. Ciz. deinceps ἐνεδίδαξεν. Ceterum hunc locum sic scribere malim: καὶ κατὰ τὸ περὶ φύσεως σύγγραμμα καὶ ἄλλο ἢ περὶ θεῶν, etc. Kiess.

4) ἱερεὺς τοῦ ἐκεῖ Ἀπόλλωνος πρεσβύτου καθήκων κ. τ. λ.] Est locus admodum corruptus, quem sic expedio: ἱερεὺς τοῦ ἐκεῖ Ἀπόλλωνος, πρεσβύτης ἤδη ὢν, καὶ τὰ ἱερατικὰ σοφώτατος· ἀπὸ δὲ τῆς Ἑλλάδος ἀναστρέφων εἰς τὰ ἴδια, etc. Pro πρεσβύτου rescripsimus πρεσβύτης. Erat enim Abaris iam senior, et, vt ipse Iamblichus paulo superius ait, τῇ ἡλικίᾳ προβεβηκώς, cum in Graeciam veniret. Deinde pro καθήκων Desid. Herald. Animaduers. in Iambli. cap. VII. legendum censet καθέλκων: quasi nimirum sensus sit, Abaridem τὰ ἱερατικά σοφώτατα ex Graecia in patriam suam deduxisse, vel intulisse. Sed non observauit vtr ille doctus, pro σοφώτατα legendum esse σοφώτατος: vnde coniectura eius sponte corruit. Nos igitur rectius, vt putamus, rescribendum censuimus, ἤδη ὢν: prout etiam Obrechtum legisse ex versione eius patet. Porro, pro σοφώτατα scribendum esse σοφώτατος, monuerat

gmata sua audienda admisit, commentarumque *de natura*, et alium *de diis* compendiarie via illum edocuit. Venerat enim Abaris ab Hyperboreis, Apollinis, qui in ea regione colitur, sacerdos, iam senio propior et rerum sacrarum scientissimus; e Graecia domum remeans, ut aurum, quod corrogauerat deo, in eius apud Hyperboreos templo consecraret. Transiens autem per Italiam visum sibi Pythagoram deo maxime, cuius ipse erat sacerdos, assimilauit; persuasus, non alium, ac ne hominem quidem illi similem, sed ipsum vere Apollinem esse, tum propter illa, quae in Pythagora

etiam vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani.

Kust. Propius auctoris manum attingere mihi videor, quum scribo: *πρεσβύτατος ἤδη ὢν καὶ — σοφώτατος.*

Solent enim Graeci superlatiuos sic componere. *Kiess.*

5) *ὑποστρέφων*] Sic recte Ciz. pro *ἀποστρέφων*, quod habent edd. Arc. et *Kust.* Locutio *ὑποστρέφειν εἰς τὰ ἴδια*, quae Act. XXI. 6. occurrit, est serioris Graecitatis. *Kiess.*

6) *ἀγροθέντα*] Sic noster MS. ab *ἀγείρω*, congreco, colligo. Antea vero male, *ἀρχιθέντα*: quod Arcerius suo more *ἀσίδως* in *ἀρχιθέντα* mutandum censebat. Vide etiam Desid. Heraldum loco laudato, qui itidem *ἀγροθέντα* scribendum hic esse ex ingenio suo recte monuit. *Kust.* In Ciz. est *ἐγροθέντα*. Formulam *ἀγείρειν τῷ θεῷ* illustrat Cuperus in Obs. p. 274. sqq. *Kiess.*

7) *ἰδὼν, καὶ*] Sic recte Ciz. In edd. Arc. et *Kust.* deest *καὶ*. *Kiess.*

8) *ὁμοιον*] Ita Ciz. Sed Arc. et *Kust.* *ὁμοιον*. Vide de huius adiectiui accentu viros doctos ad Gregor. Cor. plur. locis. *Kiess.*

αὐτὸν σεμνοτάτων καὶ ἐξ ὧν προεγίνωσκεν ὁ ἱερεὺς γνωρίσμάτων, Πυθαγόρα ἀπέδωκεν 9) οἰστόν, ὃν ἔχων ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐξῆλθε, χρήσιμον αὐτῷ ἐσόμενον πρὸς τὰ συμπίπτοντα δυσμήχανα, κατὰ τὴν τοσαύτην ἄλην. 10) ἐποχούμενος γὰρ αὐτῷ καὶ τὰ ἄβατα διέβαινε, οἷον ποταμούς καὶ λίμνας καὶ τέλματα καὶ ὄρη καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ προσβαλὼν, ὡς λό- (77) γος, καθαρμούς τε 11) ἐπετέλει, καὶ λοιμούς ἀπεδίωκε καὶ ἀνέμους ἀπὸ τῶν εἰς τοῦτο ἀξι- 92 ουσῶν πόλεων βοηθὸν αὐτὸν γενέσθαι. Λακεδαίμονα γοῦν παρειλήφαμεν μετὰ τὸν, ὑπ' ἐκείνου γενόμενον ἐν αὐτῇ 12) καθαρμὸν μηκέτι λοιμῶσαι, πολλάκις πρότερον τούτῳ τῷ παθήματι περιπεσοῦσαν διὰ τὴν 13) δυστραπείαν τοῦ τόπου, καθ' ὃν ᾠκίσται, τῶν Ταυγέτων ὄρων πνῆγος ἀξιόλογον αὐτῇ παρεχόντων, 14) διὰ τὸ ὑπερκεῖσθαι καὶ Κρήτης

9) οἰστόν] - Confer Nostrum infra Num. 136. 140. et 141. Kust. Pro ἄλην est in Ciz. ἄλλην, quod Reinesius mutavit in ἄλην; et explicat πλάνην, peregrinationem. Scaliger, ἄλην. Kiess.

10) ἐποχούμενος γὰρ αὐτῷ καὶ τὰ ἄβατα διέβ.] Antea legebatur, κατὰ τὰ ἄβατα διαβαίνων, pro quo Kusterus volebat, vel, ἐποχ. γὰρ αὐτῷ, καὶ τὰ ἄβατα διαβ., vel, ἐποχ. γὰρ αὐτῷ τὰ ἄβατα διέβαινε. In Ciz. est κατὰ ἄβατα διέβαινε. Imperfectum etiam in margine cod. Spanhem. notatum est. Ergo hinc et ex loci ipsius ratione intelligitur, eum sic scribendum esse, ut a me scriptus est. Participium προσβαλὼν, quod Obrechtus vertit praeterita, potius significare videtur, ubi aliquo appulerat, peruenerat. Kiess.

11) ἐπετέλει] Ciz. ἐτέλει. Verba βοηθὸν αὐτὸν γενέσθαι temere Scaliger delet. Kiess.

maxime veneranda deprehendebat, tum propter indicia ipsi sacerdoti iam antea explorata. hinc telum Pythagorae reddidit, quod iter ingressurus e templo sumserat, ut eo ad superandas in tam longa peregrinatione itineris difficultates vteretur. Vehabatur enim illo per invia quaeque, qualia sunt flumina, lacus, paludes, montes et alia id genus: ac praeterea eodem, ut aiunt, lustrationes quoque peragebat, pestemque depellebat, atque arcebat ventos ab urbibus, quae opem eius implorauerant. Lacedaemonem certe accepimus ab eo lustratam nunquam deinceps peste laborasse, quum antea saepius id malum incubuisset propter incommodum situm loci, in quo vrbs erat condita, montibus quippe Taygeti, qui ei imminent, vehementem aestum immittentibus: item Cnossum

12) καθαρὸν] Sic recto MS. pro corrupto καθαρμένη, quod prior Edit. habet. Et paulo post, καθ' ὃν ἤκισται, itidem auctoritate MS. rescripsi, pro καθ' ὃν ἤκισται. *Kust.* Antea Ciz. cum Arc. αὐτῇ sine ἐν. *Kiess.*

13) δυστραπέλιαν] Ciz. δυστραπελίαν. *Kiess.*

14) διὰ τὸ ὑπερκεῖσθαι· καὶ Κρήτης Κνωσσόν.] Est locus obscurus: quem Obrechtus, ut ex versione eius patet, sic legit et distinxit, διὰ τὸ ὑπερκεῖσθαι· καὶ περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ Κνωσσού. Sed nos verba illa, διὰ τὴν δυστραπέλιαν τοῦ τόπου, καθ' ὃν ἤκισται, τῶν Ταυγέτων ὄρων πύργος ἀξιόλογον αὐτῇ παρεχόντων, διὰ τὸ ὑπερκεῖσθαι, parenthesi includenda censuimus; et deinde ea, quae sequuntur, sic scribimus, ὡς καὶ ἐν Κρήτῃ Κνωσσόν. Sic sensus erit clarus: Lacedaemonem nem-

Κνωσσόν. καὶ ἄλλα τοιαῦτα ¹⁵⁾ τέχνη ἱστορεῖται τῆς τοῦ Ἀβάριδος δυνάμεως. δεξάμενος δὲ Πυθαγόρας τὸν οἰστόν, καὶ μὴ ξενισθεὶς ¹⁶⁾ πρὸς τοῦτο, μηδὲ τὴν αἰτίαν ἐπερωτήσας, δι' ἣν ἐπέδωκεν, ¹⁷⁾ ἀλλ' ὡς ἂν ὄντως ὁ θεὸς αὐτὸς ὦν, ἰδίᾳ καὶ αὐτὸς ἀποσπᾶσας τὸν Ἀβαρίν τὸν τε μηρὸν τὸν ἑαυτοῦ ἐπέδειξε χρύσειον, γνῶρισμα παρέχων τοῦ μὴ διεψεῦσθαι· καὶ τὰ καθ' ἕκαστον τῶν ἐν τῷ ἱερῷ κειμένων ἕξαριθμησάμενος αὐτῷ, καὶ πίστιν ἱκανὴν παρα-
 (78)σχῶν, ὡς οὐκ εἶη κακῶς εἰκάσας· προσθεὶς τε, ὅτι ἐπὶ θεραπεία καὶ εὐεργεσία τῶν ἀνθρώπων ἦκοι, καὶ ¹⁸⁾ διὰ τοῦτο ἀνθρωπόμορφος, ἵνα μὴ ξενιζόμενοι ¹⁹⁾ πρὸς τὸ ὑπερέχον ταράσ-

pe, postquam ab Abaride lustrata fuerit, a pestilentia liberatam fuisse; vti et Cnossum, urbem Cretae. Confer cum hoc loco Nostrum infra num. 141. *Kust. Cd. Ciz.* recte post ὑπερκείσθαι interpungit. Neque vero est, quod cum Kustero scribas ὡς καὶ ἐν Κρήτῃ Κνωσσόν: nam Κρήτης Κνωσσόν idem prorsus valet. Quemadmodum autem Obrechtus, cuius interpretationem mutauimus, haec male cum sequentibus coniunxerat: ita Kusterus locum recte intellexit. De Spartaе situ Strabo lib. VIII. Tom. III. p. 178. ed. Tzsch. ὑποπέπτως δὲ τῷ Ταῦγέτῳ ἢ Σπάρτῃ ἐν μισογαίᾳ. De Taygeti altitudine vid. Siebelis. ad Hellen. ab ipso edit. p. 291. *Kiess.*

15) τέχνη] Est vox corrupta: pro qua Arcerius legendum censuit τεχνήματα, Obrechtus ἴχνη: at Nos potius συχνᾶ, i. e. multa; amicissimo et pererūdito Hemsterhuysio, nupero Pollucis Editore, eam Nobis coniecturam suggerente. Deinde scribimus, ἱστορεῖται περὶ τῆς τοῦ Ἀβάριδος δυνάμεως. *Kust. Reinesius* adscripsit: τεχνήματα vel τεκμήρια. Posterius praeraplacet.

Cretae urbem. Etiam alia similia potentiae Abaridis vestigia memorantur. Pythagoras autem, accepto telo, minime rei insolentia commotus, nec causam, ob quam sibi daretur, percontatus est, sed tanquam qui revera deus ille foret, Abaridi seorsum ab arbitris abducto aureum suum femur ostendit, ut argumento esset, nequiquam illum animi falsum fuisse: quin et enumeratis singulatim quae in templo reposita erant, fidem illi fecit, quod non male Apollini ipsum assimilasset. Adiecit insuper, se ad curandos demerendosque mortales aduenisse, ac propterea etiam formam hominis induisse, ne supereminenti maiestate velut re noua

Quo admissio, ne *περὶ* quidem post *ιστορεῖται* addendum est. *Τέχνη* etiam Ciz. *Kiess.*

- 16) *πρὸς τοῦτο*] Ciz. *πρὸ τοῦτο*. Polybius dicit *ξερίζεσθαι τινι, τί, διὰ τι, ἐπὶ τινι, κατὰ τι*. Hoc loco, et paulo post est *ξερίζεσθαι πρὸς τι*, ut latine *stupere ad rem*. *Kiess.*
- 17) *ἀλλ' ὡς*] Sic recte Ciz. pro *ἄλλως*: de quo Kusterus: *diuide et scribe, ἀλλ' ὡς*. *Kiess.*
- 18) *καὶ διὰ τοῦτο ἀνθρωπόμορφος*] Vide quae notavimus supra Num. 10. ad verba illa, *ὡς δὲ δαίμων τις ἀγαθὸς ἐπιδημῶν τῇ Σάμῳ*. *Kust.*
- 19) *πρὸς τὸ ὑπερέχον ταράσσονται*] In priorē Edit. pessime legitur, *πρὸς τὸν ὑπερέχοντα ῥάσσονται*. Nos hic sequenti sumus auctoritatem codicis nostri MS. *Kust.* Pro *παρ' αὐτοῦ*, quod sequitur, Ciz. cum *Asc. παρ' αὐτῶ*, quod non aspernandum. *Kiess.*

σονται, καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ μάθησιν ἀποφεύ-
 γωσιν· ἐκέλευσέ τε μένειν αὐτοῦ καὶ ²⁰⁾ συν-
 διορθοῦν τοὺς ἐντυγχάνοντας· τὸν δὲ χρυσόν,
 ὃν συνήγειρε, κοινῶσαι τοῖς ἐπιτηδείοις, ὅσοι-
 περ ἐτύχανον οὕτως ὑπὸ τοῦ λόγου ἡγμένοι,
 ὥστε ²¹⁾ βεβαιῶσαι τὸ δόγμα τὸ λέγον, κοινὰ
 95 τὰ φίλων, δι' ἔργου. Οὕτω δὲ καταμείναντι
 αὐτῷ, ²²⁾ ὃ νῦν δὴ ἐλέγομεν, φυσιολογίαν τε
 καὶ θεολογίαν ἐπιτετμημένην παρέδωκε· καὶ
 ἀντὶ τῆς ²³⁾ διὰ θυσιῶν ἱεροσκοπίας τὴν διὰ
 τῶν ἀριθμῶν πρόγνωσιν παρέδωκεν, ἡγούμενος
 ταύτην ²⁴⁾ καθαρωτέραν εἶναι καὶ θειοτέραν
 καὶ τοῖς οὐρανίοις τῶν θεῶν ἀριθμοῖς οἰκει-
 οτέραν. ἄλλα τε τὰ ἀρμόζοντα τῷ Ἀβάριδι
 παρέδωκεν ἐπιτηδεύματα. ²⁵⁾ ἀλλ' οὐ δὴ ἕνεκα
 (79) ὁ παρῶν λόγος, ἐπ' ἐκεῖνο πάλιν ἐπανέλθωμεν,
 ὡς ἄρα ἄλλους ἄλλως, ὡς ἔχει ἕκαστος φύ-
 σεως καὶ δυνάμεως, ἐπανορθοῦν ἐπειράτο.
 πάντα μὲν οὖν τὰ τοιαῦτα οὔτε παρεδόθη
 εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε τὰ μνημονευόμενα
 ῥάδιον διελθεῖν.

20) συνδιορθοῦν τοὺς] Ciz. συνδιορθοῦντας. Paulo post pro ὑπὸ τοῦ λόγου Scalig. ἐπ' αὐτοῦ λόγου. Kiess.

21) βεβαιῶσαι] Antea male, βεβαίους. Kust. In Ciz. βεβαίως. Kiess.

22) ὃ νῦν δὴ ἐλέγομεν] Ita Ciz., quemadmodum pro corrupto ὃ νῦν διελέγομεν scribendum esse iam Kust. monuit. Kiess.

23) διὰ θυσιῶν] Ita Arc. et Kust. In Ciz. διὰ τῶν θυσιῶν, quod propter sequens τῶν ἀριθμῶν praefereendum videtur. Kiess.

turbati disciplinam suam defugerent. Hortatus porro est, vt illic loci maneret, et emendandis, qui se ipsis oblaturi erant, sociam sibi operam praestaret; aurum vero, quod collegerat, communicaret cum familiaribus; qui verbo sic instituti erant, vt dogma illud, *amicorum omnia communia*, ipsa re confirmarent. Quum itaque apud ipsum maneret, vt modo dictum est, physicam et theologiam in compendium redactas illi tradidit, et loco extispicii, quod per sacrificia fieri solet, diuinationem per numeros docuit, puriorem hanc et diuiniorem et coelestibus deorum numeris accommodatiorem ratus. Sed et alia studia Abaridi conuenientia cum eo communicauit. Verum vt ad id, cuius gratia hic sermo institutus est, redeamus, quemadmodum alios aliter, pro cuiusque indole et viribus, informare conatus sit, cuncta quidem, quae huc pertinent, neque ad hominum notitiam peruenerunt, neque quae memorantur, facile percenseri possunt.

24) καθαρωτέραν] Sic rescripsi auctoritate codicis MS. pro καθιερωτέραν: quae est vox nihili. *Kust.* Scaliger, ὑπωτέραν vel ἡρωτέραν. Deinceps *Ciz. Αβαρίδι. Κίεσσ.*

25) ἀλλ' οὐ δὴ ἕνεκα ὃ παρ.] Sic recte MS. pro ἀλλ' οὐ δὲ ἕνεκα παρῶν λόγος: quem locum vt desperatum et mutilum asterisco notauerat Arcerius. Desider. Heraldus quoque *Animaduers.* in Iamblich. cap. VII.

Κ Ε Φ. κ'.

94

*) Ὀλίγα δὲ καὶ ὅ) τὰ γνωριμώτατα διέλθωμεν δείγματα τῆς Πυθαγορικῆς ἀγωγῆς, καὶ ὑπομνήματα τῶν ὑπαρχόντων τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις ἐπιτηδευμάτων. Πρῶτον μὲν οὖν ἐν τῷ λαμβάνειν τὴν διάπειραν ὁ) ἐσκόπει, εἰ δύνανται ἐχεμυθεῖν (τούτῳ γὰρ δὴ καὶ ἐχρητο τῷ ὀνόματι), καὶ καθεώρα, εἰ μανθάνοντες, ὅσα ἂν ἀκούσωσιν, οἷοί τε εἰσὶ σιωπᾶν καὶ διαφυλάττειν· ἔπειτα, εἰ εἶδεν αἰδήμονες. ἐποι-

loco huic quaedam deesse existimans, cum sic supplere tentavit, ἀλλ' ἐπεὶ οὐ τούτων ἕνεκα ὁ παρῶν λόγος. Sed merito praeferenda sunt ea, quae ex codice MS. substituiimus. Kust. Pro ἄλλως in Ciz. est ἄλλου. Kiess.

*) In grauisissimis omnium, quotquot in Iamblichō exstant, locis numerandus est is, qui capp. XX. XXI. XXII. continetur: quem vnus esse auctoris et scribendi genus et argumenti cohaerentia arguunt. Inest in oratione ingenua simplicitas, absunt vocabula monstrosa, quibus recentiores Platonici et Pythagorei facile se indicant; res ipsae, quas scriptores, qui post Christum vixerunt, ad vnum omnes longe vltra verum augent et exornant, ad fidem hic nullisque fabulis admixtis traduntur. Quae momenta neminem, qui graece sit doctus et in auctoribus, qui res Pythagoreorum narrarunt, aliquantum versatus, dubitare sinunt, quin memorabile hoc fragmentum auctorem habeat, qui ea aetate vixerit, qua graeca lingua nondum esset corrupta, et maxima pars eorum, quae postera aetas de Pythagora eiusque discipulis commenta est, nondum ficta aut diuulgata. Omnis orationis examen diligentius institutum et comparatio rerum hic enarratarum cum iis, quas qui primi retulerint, ex aliis scriptoribus constat, Aristoxenum esse auctorem demonstrant.

C A P. XX.

Sed pauca tamen quaedam eaque celeberrima institutionis Pythagoricae specimina, studiorumque, quae viris illis propria erant, monumenta percurramus. Primum igitur inter explorandum observabat Pythagoras, an capaces essent *echemythiae*: hoc enim nomine utebatur: id est, an ea, quae audierant, quaeque didicerant, possent apud se custodire et silentio premere: deinde, an

Aristoxenum, Aristotele magistro discipulum dignum, dicunt cum Aristotele et contra Heraclidem aliosque vanos auctores affirmasse, antiquissimos Pythagoreos non ab omnibus se carnibus abstinuisse, sed tum ipsos carnes comedissee, tum diis animalia immolassee. Atqui haec sententia, propria illa Aristotelis et Aristoxeni, in hoc fragmento sect. 98. repetitur; quod, quum oratio, puritate quidem et generositate conspicua, ab Aristotele tamen recedat, Aristoxeno potius, quam Aristoteli tribuendum est. Ita Meiners. p. 278. sq. [Idem vir doctus hoc fragmento, quod rerum narratarum probabilitate orationisque praestantia similibus in Iamblichio et Porphyrio locis excellere appareat, in sua de philosophia Pythagorica commentatione ita vsus est, ut ei tanquam fundamento omnia, quae de ratione sodalitiis Pythagorici disputavit, superstrueret. *Kiess.*]

1) τὰ γνωριμώτατα] In Ciz. deest artic. τὰ: item deest paulo post ἀγωγῆς. *Kiess.*

2) ἐσκόπει] In marg. Cod. Spanh. notatur ἀνεσκόπει, i. e. *diligenter observabat*: quam lectionem, quum syllaba ἐν syllaba praecedenti absorberi potuerit, praeferebam, nisi antea iterum ἐσκόπει legeretur, atque genus corruptionis contrarium, quo per negligentiam eadem syllaba male repetita est, aequae saepe occurreret. *Kiess.*

εἰτό τε πλείονα σπουδὴν τοῦ σιωπᾶν, ἢ περ τοῦ
 λαλεῖν. ἐσκόπει δὲ καὶ τὰ ἄλλα πάντα, μὴ
 ἄρα περὶ πάθος ἢ ἐπιθυμίαν 3) ἀκρατήσεως
 ἐπτόηται, οὐ παρέργως τὰ τοιαῦτα αἰεὶ ἐπι-
 βλέπων, οἷον, πῶς πρὸς ὄργην ἔχουσιν, ἢ πρὸς
 ἐπιθυμίαν, ἢ εἰ φιλονεικοὶ εἰσιν, ἢ φιλότιμοι,
 ἢ πῶς πρὸς φιλονεικίαν ἔχουσιν ἢ πρὸς φιλίαν.
 (80) εἰ δὲ πάντα ἀκριβῶς αὐτῷ 4) ἐπιβλέποντι
 ἐξηρτυμένοι ἐφαίνοντο τοῖς ἀγαθοῖς ἦθεσι,
 τότε περὶ εὐμαθίας καὶ μνήμης ἐσκόπει· πρῶ-
 τον μὲν, εἰ δύνανται ταχέως καὶ σαφῶς παρα-
 κολουθεῖν τοῖς λεγομένοις· ἔπειτα, εἰ παρέ-
 πεταί τις 5) αὐτοῖς ἀγάπησις καὶ σωφροσύνη
 95 πρὸς τὰ διδασκόμενα. ἐπεσκόπει γάρ, πῶς
 ἔχουσι φύσεως πρὸς ἡμέρωσιν. ἐκάλει δὲ τοῦτο
 6) κατάρτυσιν. πολέμιον δὲ ἠγεῖτο τὴν ἀγριό-
 τητά πρὸς τοιαύτην διαγωγὴν· ἀκολουθεῖν γάρ
 7) ἀγριότητι ἀναιδείαν, ἀναισχυντίαν, ἀκολα-

3) ἀκρατήσεως] Legendum potius, ἀκράτητον. Nam ἐπιθυμία ἀκράτητος apud Graecos dicitur cupiditas nimia vel immoderata. Kust. Equidem malim ἀκρατήτως, vt eodem modo a librariis hic peccatum esse putetur, quo sect. 14. et 265. vbi ἐξαιρέτως depravatam fuit in ἐξ αἰρέσεως. — In Ciz. est κρατήσεως. — De vocabulo πιοῦσθαι vid. Fischeri notam ad Platon. Phaedon. p. 284. repetitam ab Heindorfio p. 56. et Schaeferi ad Dionysium Hal. de Comp. verb. p. 10. Kiess.

4) ἐπιβλέποντι ἐξηρτυμένοι ἐφαίνοντο] Sic rescripti pro ἐπιβλέποντις ἐξηρτημένοι: quod prior Edit. nullo sensu habet. Ἐξηρτυμένοι autem est. praediti, adornati, instructi: vnde ἐξάρτυσις; qua voce Noster utitur supra, Num. 64. Kust. In Ciz. est ἐπιβλέποντος ἐξηρτημένοι. Kiess.

essent modesti; maiorem quippe tacendi, quam loquendi curam agebat. Considerabat etiam quaeuis alia: num scilicet affectui vehementiori et cupiditati succumberent: neque obiter trans mittebat, quales in ira, quales in cupiditatibus se exhiberent, an contentiosi, an ambitiosi essent; vtrum ad dissensionem potius, an ad amicitiam propenderent. Si iam ipsi omnia perscrutanti satis instructi a bonis moribus viderentur, tum porro in docilitatem et memoriam inquirebat: initio quidem, an promte et perspicue assequerentur, quae dicta erant: deinde, quo amore, quaeue moderatione tradita complecterentur. aduertebat enim, an natura tractabiles essent: et hanc tractabilitatem *catartysin*, id est, morum concinnitatem appellabat. Inimicam vero huiusmodi suae institutioni arbitratur ferociam: sequi enim inde rusticitatem, inuercundiam, impudentiam, proteruiam, igna-

5) αὐτοῖς] Deest in Ciz. *Kiess.*

6) κατάρτυσον] In Ciz. κατάρτυσον. Ibidem deinceps verba, πρὸς τοιαύτην διαγωγὴν ἀκολουθεῖν γὰρ ἀγριότητι, omissa sunt. *Kiess.*

7) ἀγριότητι] Antea male, ἀγριότητι. Vult enim Iamblichus dicere, feritatis consequens esse inuercundiam, etc. Sic paulo post πρῶδότητι et ἡμερόδητι itidem sensu exigente rescripsi pro πρῶδότητι et ἡμερόδητι. *Küst.* Hos accusatiuos cunctos etiam Ciz. habet. *Kiess.*

σίαν, 8) ἀκυρίαν, δυσμάθειαν, ἀναρχίαν, ἀτιμίαν καὶ τὰ ἀκόλουθα· προόητι δὲ καὶ ἡμερόητι τὰ ἐναντία. ἐν μὲν οὖν τῇ διαπειρατοιαῦτα 9) ἐπεσκόπει, καὶ πρὸς ταῦτα ἤσκει τοὺς μανθάνοντας· τοὺς τε ἀρμόζοντας τοῖς ἀγαθοῖς τῆς παρ' ἑαυτῷ σοφίας ἐνέκρινε, καὶ οὕτως ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας ἀνάγειν ἐπειράτο. εἰ δὲ ἀνάρμοστον κατίδοι τινά, ὥσπερ ἀλλόφυλόν τινα καὶ ὄθνεϊον ἀπήλαυκε.

K E Φ. κα.

1) Περὶ δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων, ἃ παρέδωκε δι' ὅλης ἡμέρας 2) τοῖς ἐταίροις, μετὰ (81) τοῦτο φράσω. κατὰ γὰρ τὴν ὑφήγησιν αὐτοῦ 96 ὧδε ἔπρασον οἱ ὑπ' αὐτοῦ ὀδηγούμενοι. Τοὺς μὲν ἐωθινοὺς περιπάτους ἐποιοῦντο οἱ ἄνδρες οὗτοι καταμόνας τε καὶ εἰς τοιοῦτους τόπους, ἐν οἷς συνέβαιναν ἡρεμίαν τε καὶ ἡσυχίαν εἶναι σύμμετρον, ὅπου τε ἱερά, καὶ ἄλση, καὶ ἄλλη τις θυμηδία. ὦντο γὰρ δεῖν μὴ πρότερόν τι συντυγχάνειν, πρὶν ἢ τὴν ἰδίαν ψυχὴν καταστήσουσι καὶ συναρμόζονται τὴν διάνοιαν. 3) ἀρμόδιον δὲ εἶναι τῇ καταστάσει

8) ἀκυρίαν] Quid hoc? Forte Iamblichus scripserat, ἀκράτιαν. Obrechtus vertit ignaviam; qui proinde ἀργίαν legisse videtur. Kust. Mihi dubium non est, quin scribendum sit ἀκαιρίαν. Quantum enim τῷ καιρῷ Pythagorei tribuerint, et aliunde constat, et docet sect. 181. Kiess.

9) ἐπεσκόπει] Ciz. ἐπεσκόπου. Kiess.

1) Περὶ δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων] Hic in cod. Ciz. noui capitulis est initium, idque recte; nam auctor nouum

viam, discendi fugam, imperii detrectationem, famæ neglectum, et similia: placidos vero mores et tractabilitatem contrarium comitatum habere. Atque haec in probatione discipulorum spectabat, hucque ducebant prima eorundem exercitamenta: siquidem aptos admittebat ad sapientiae suae thesauros, eosque ad scientias prouehere allaborabat: sin vero ineptum quempiam deprehenderet, vt alienum et extraneum procul arcebat.

C A P. XXI.

Hisce ita praemissis, de studiis agere lubet, quae toto die a familiaribus suis tractari voluit. Plane enim iuxta praescriptum eius viuebant, qui illum ducem sequerentur. Et matutinas quidem ambulationes isti viri peragebant soli in huiusmodi locis, vbi quies et congruum silentium, vbi templa, luci, et alia animis remittendis apta erant. Non enim cum quoquam conuersandum existimabant, antequam ipsi animum suum bene constitutum recteque compositum haberent: eo autem inprimis conducere soli-

argumentum aggreditur. In edd. Arc. et Kust. cap. XX. continuatur vsque ad sect. 97. *Kiess.*

2) τοῖς ἑταίροις] Ciz. τοῖς ἑτέροις. Idem deinceps ἑρατων. *Kiess.*

3) ἀρμόδιον] Ciz. ἀρμόνιον, et paulo post ὑπελήφθησαν. *Kiess.*

τῆς διανοίας τὴν τοιαύτην ἰσυχίαν. τὸ γὰρ εὐθύς ἀναστάντας εἰς τοὺς ὄχλους ᾤθεῖσθαι, θορυβῶδες ὑπεκλήφεισαν. διὸ δὴ πάντες οἱ Πυθαγόρειοι τοὺς ἱεροπρεπεστάτους τόπους αἰετὸν ἐξελέγοντο. μετὰ δὲ τὸν ἐωθινὸν περιπάτον τότε πρὸς ἀλλήλους ἐτύγγανον, μάλιστα μὲν ἐν ἱεροῖς, εἰ δὲ μή γε, ἐν ὁμοίοις τόποις. ἐχρῶντο δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ πρὸς τε διδασκαλίαν καὶ μαθήσεις καὶ πρὸς τὴν τῶν ἡδῶν
 97 ἐπανόρθωσιν. Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην διατριβὴν ἐπὶ τὴν τῶν σωματίων ἐτρέποντο θεραπείαν. ἐχρῶντο δὲ 4) ἀλείμμασι τε καὶ δρόμοις οἱ πλεῖστοι· ἐλάτινες καὶ πάλαις ἐν τε κήποις (82) καὶ ἐν ἄλσεσι· οἱ δὲ καὶ 5) ἀρτηροβολία, ἢ χειρονομία, πρὸς τὰς τῶν σωματίων ἰσχύς τὰ εὐθετα ἐπιτηδεύοντες ἐκλέγεσθαι γυμνάσια. 6) ἀρίστῳ δὲ ἐχρῶντο ἄρτῳ καὶ μέλιτι ἢ κηρίῳ· οἴνου δὲ μεθ' ἡμέραν οὐ μετεῖχον. τὸν δὲ μετὰ τὸ ἀρίστον χρόνον περὶ τὰς πολιτικὰς οἰκονομίας κατεγίνοντο, περὶ τε τὰς ἐξωτερικὰς καὶ τὰς ξενικὰς διὰ τὴν τῶν νόμων πρόσταξιν. πάντα γὰρ ἐν ταῖς μετ' ἀρίστον ὥραις ἐβούλοντο διοικεῖν. δειλῆς δὲ 7) γενομένης εἰς τοὺς περιπάτους πάλιν ὄρμαζαν· 8) οὐχ ὁμοίως

4) ἀλείμμασι] Ciz. ἀλίμασι. Kiess.

5) ἀρτηροβολία] Arcerius et Obrechtus haud male legendum censent, ἀλτηροβολία, i. e. halterum iactu. Quid autem sint halteres, docent lexica vulgata. Quidam tamen ἀλτήρες etiam ἀρτῆρες dictos fuisse putant: idque si sequamur, nihil mutandum erit. Kast.

tudinem: nam statim a lecto surgentes in turbam prorumpere, turbulentum esse censebant. Quapropter omnes Pythagorei sibi loca sacris rebus quam maxime opportuna seligebant. A matutina deambulatione congressus inter se instituebant, inprimis in templis, vel, si id non daretur, in locis similibus: tempus autem istud docendo, discendo, moribusque excolendis consumebant. Ab huiusmodi scholis deinde ad corpora curanda se conuertebant. Plerique vnctione et cursu utebantur; pauciores lucta in hortis et nemoribus: quidam etiam halterum iactu aut saltatione cum manuum gesticulatione, studioseque eligebant exercitia corporis vires roboratura. In prandio panis erat, et mel aut fauus; vinum vero interdium non gustabant: a prandio ciuilia tractabant negotia, tam peregrinos, quam hospites concernentia, eo quod leges ita fieri iuberent: omnia enim id genus pomeridianis horis procurabant. Circa vesperam iterum ibant deambulatum: non tamen sin-

Vid. Stephan. thes. in Indice. — In Ciz. ἀρετηροβόλοι.
Kiess.

6) ἀρίστῳ] Arcerius, *optimo*. Sed Obrechtus recte, *prandio*. Confer Porphyr. Num. 34. et Menag. ad Laert. lib. VIII. Num. 19. *Kust.*

7) γενομένης] In cd. Ciz. vt in edit. Arc. *γινομένης*.
Kiess.

8) οὐχ ὁμοίως] Οὐχ ὅμως, lege. *Kust.* Non opus est

κατ' ἰδίαν, ὥσπερ ἐν τῷ ἐωθινῷ περιπάτῳ, ἀλλὰ σύνδυο καὶ σύντρεις ποιῆσθαι τὸν περιπάτον, 9) ἀναμιμνησκομένους τὰ μαθήματα καὶ ἐγγύμναζομένους τοῖς καλοῖς ἐπιτηδεύμασι.

98 Μετὰ δὲ τὸν περιπάτον λουτρῷ χρῆσθαι, λουσαμένους τε ἐπὶ τὰ ¹⁰⁾ συσσίτια ἀπαντᾶν. ταῦτα δὲ εἶναι μὴ πλεῖον ἢ δέκα ἀνθρώπους συνευωχεῖσθαι. ἀθροισθέντων δὲ τῶν συσσιτοῦντων γίνεσθαι σπονδὰς τε καὶ ¹¹⁾ θυσίας θυσιμᾶτων τε καὶ λιβανωτοῦ. ἔπειτα ἐπὶ τὸ δεῖπνον χωρεῖν, ὡς πρὸ ἡλίου δύσεως ἀποδεδειπνηκέναι. χρῆσθαι δὲ ¹²⁾ καὶ οἴνῳ καὶ μάζῃ καὶ ἄρτῳ καὶ ὄψῳ καὶ λαχάνοις ἐφθοῖς τε καὶ ὠμοῖς. παρατίθεσθαι δὲ ¹³⁾ κρέα ζώων θυσιμῶν

hac mutatione. Deinceps Ciz. συνδυο καὶ συντρεις. Kiss.

9) ἀναμιμνησκομένους] Constructionis ratio requirit, ut scribatur casu recto, ἀναμιμνησκομένοι et ἐγγύμναζόμενοι. Refertur enim ad praecedens ἐβούλοντο. Kust. Malim statuere, Iamblichum vel Aristoxenum negligentius orationem ita continuare, quasi praecesserit φασί, vel simile verbum, unde etiam infinitivus ὀρμῆν pendet. Si cum Kustero accusativus hic reposueris, etiam deinceps λουσαμένους mutandum erit. Kiss.

10) συσσίτια] Ex MS. pro σιτία, quod prior Edit. habet. Deinde scribo, ταῦτα δὲ ἔχειν μὴ πλεῖον, ἢ δέκα ἀνθρώπους συνευωχομένους: auctoritate Eustathii, qui locum hunc Iamblichi sic citat ad II. β. p. 190. Edit. Rom. Ait enim: Ἱστορεῖ γοῦν καὶ ὁ σοφώτατος Ἰάμβλιχος, τὰ Πυθαγορικὰ συσσίτια μὴ ἔχειν πλεῖον ἢ δέκα ἀνθρώπους συνευωχομένους. Kust. Violentior est Kusteri mutatio, cui non satis praesidii paraueris ex Eustathio, loci Iamblichi sententiam, non verba referente. Una litera addita locus sic restituendus vi-

guli seorsim, sicuti mane solebant; sed bini terniue, in memoriam sibi mutuo reuocantes, quae didicerant, et in praeclaris se studiis exercentes. Ambulatione defuncti ad balnea se conferebant, lotique inibant conuiuia, quae intra decem conuiuas terminabantur. Hisce congregatis libatio et sacrificia suffimentis et thure celebrabantur: hinc ad coenam ibant: cui ante solis occasum finis imponebatur. Sumebant vero et vinum, et mazam, et panem, et opsonium, et cruda pariter coctaque olera. Apponebatur iis etiam caro de animalibus, quae immolare

detur: ταῦτα δ' ἐξῆναι μὴ πλείον, κ. τ. λ. in his σπονδαῖσι: non amplius decem homines licere una conuiuari. — In Ciz. σπονδία. De σπονδαῖσι Reines. citat Coel. Rhod. lib. 28. c. 8. *Kiess.*

11) θυσίας θνημάτων] Malim θυσίας διὰ θνημάτων. Confer Porphyr. Num. 36. *Kust.* Ciz. cum Arcerio λιθανοτῶν. *Kiess.*

12) καὶ οἶνον] Paulo superius dixit Iamblichus, οἶνον δὲ μεθ' ἡμέραν οὐ μετέχον: qui locus limitat ea, quae generalius a Iamblichio hic dicuntur. Infra tamen, Num. 107. Noster diserte affirmat, Pythagoreos vino prorsus abstinuisse, μήτε οἶνον, inquit, ὄλωσ πίνειν. Sed loquitur ibi Iamblichus de Pythagoreis rigidioribus et perfectioribus; ad quos praeceptum hoc tantum pertinebat. *Kust.*

13) κρέα ζῶων θυσίμων ἱερῶν] Vel vox ζῶων est delenda, vel scribendum, κρέας ζῶων θυσίμων ἢ ἱερῶν. Nam ἱερῶν idem est, quod ζῶων θυσίμων, i. e. hostia vel victima. Interdum tamen vox ἱερῶν latiori significatione sumitur pro quavis pecude vel animali, cuius carnibus vescimur: ut suo more erudite ostendit Ca-

ιερείων. 14) τῶν δὲ θαλασσίων ὄψων σπανίως
 χρῆσθαι. εἶναι γὰρ τινὰ αὐτῶν δι' αἰτίας τινὰς
 οὐ χρήσιμα πρὸς τὸ χρῆσθαι. ὡσαύτως δὲ καὶ
 15) ζῶον, ὃ μὴ πέφυκε βλαβερόν τῳ ἀνθρώ-
 πινῳ γένει, μήτε βλάπτειν, μήτε φθείρειν.
 99 Μετὰ δὲ τὸδε τὸ δεῖπνον ἐγίνοντο σπονδαί,
 ἔπειτα 16) ἀναγνώσεις. ἔθος δὲ ἦν, τὸν μὲν
 νεώτατον ἀναγινώσκειν, τὸν δὲ πρεσβύτατον
 ἐπιστατεῖν, ὃ δεῖ ἀναγινώσκειν, καὶ πῶς δεῖ.
 ἐπεὶ δὲ 17) μέλλοιεν ἀπιέναι, σπονδὴν αὐτοῖς
 (84) ἐνέχει ὁ οἰνοχόος· σπεισάντων δέ, ὁ πρεσβύ-
 τατος παρήγγελλε τάδε· 18) ἡμέρον φυτὸν καὶ
 100 ἔγκαρπον μήτε βλάπτειν, μήτε φθείρειν. Ἐπι
 πρὸς τούτοις περὶ τε τοῦ θείου καὶ περὶ τοῦ
 δαιμονίου καὶ περὶ ἡρωϊκοῦ γένους εὐφημόν

saubonus *Animaduers*, in Athen. lib. I. cap. XI. Hoc
 sensu certe capitur apud Porphy. Num. 34. ubi de
 victu Pythagoreorum agens inquit, *σπανίως δὲ κρέας
 ἱερείων θυσίμων*. Nisi enim vocem illam ibi sic ca-
 pias, τὸ *θυσίμων* erit prorsus superuacaneum. Hinc
 autem apparet, et apud Iamblichum hoc loco recte
 legi posse *θυσίμων ἱερείων*, dum modo, vt diximus,
 vox *ζῶων* deleatur. Caeterum, quare Pythagorei solis
 animalibus *θυσίμοις* vescendum esse praecipere-
 rent, ratio haec erat, quod in ea sola animam hominis non in-
 gredi statuerent: vt Noster docet supra, Num. 85.
Kust. In Ciz. est *θυσίον*. *Kiess.*

14) τῶν δὲ θαλασσίων ὄψων σπ. χρ.] Si τὸ χρῆσθαι
 deleas, ferri possunt hi genitiui, vtpote qui regantur
 a praecedenti κρέα. Si retinere velis, absque dubio
 rescribendum est, τοῖς δὲ θαλασσίοις ὄψοις σπανίως χρ.
 Caeterum, quod ad rem ipsam attinet, conferendus
 est Menagius ad Laert. lib. VIII. Num. 34. *Kust.*
Koenigs ad Gregor. Cor. p. 266. ed. Schaeff. mutato

fas erat: raro autem vescebantur opsonio a mari petito: quod id genus cibi propter certas causas vsui illis ad victum non esset. Similiter et animal, quod natura sua humano generi non sit noxium, non esse laedendum nec perdendum censebant. Post coenam iterum fiebat libatio; dein lectio sequebatur. Mos autem erat, vt natu minimus legeret, natu vero maximus praesideret, quidque, aut quomodo legendum esset, praeciperet. Abituris pincerna libamen infundebat; peractaque libatione senior haec edebat mandata: Plantam satiuam frugiferamque neque laedendam, neque corrumpendam esse; similiter nullum ex animalibus, quod humano generi noxium non esset: praeterea de deo, de daemonibus et

ὄψων in ὄψω, vniusque voculae transpositione locum ita sanandum censet: π. δὲ κρέα θνοιμῶν ἱερείων· τῶν δὲ θαλασσίων ζῶων ὄψω σπανίως χρῆσθαι. Mihi videtur ζῶων glossema et delendum; deinceps pro τῶν δὲ θαλασσίων ὄψων legerim τῷ δὲ θαλασσίῳ ὄψω. Ita τὸ θαλάττιον ὄψων dixit Polyb. XXXIV, 8. 6. *Kiess.*

15) ζῶων, ὃ μὴ πέφυκε βλαβερόν τῷ ἄνθρ.] Ex Porphyrio, Num. 39. Vide etiam Laertium in Pythagora, Num. 25. *Kust.*

16) ἀναγνώσεις] Ita Arc. et Kust. At Ciz. et Par. e marg. Spanh. ἀνάγνωσις, quod adeo praefendum. Item Ciz. deinceps ὡς δεῖ pro πῶς δεῖ. *Kiess.*

17) μέλλοιεν ἀπιέναι] Arc. μέλλοι ἀπ., Ciz. μέλλει ἀπιέναι. Idem παρήγγειλε πρό παρήγγελλε. *Kiess.*

18) ἡμερον φυτὸν καὶ ἔγκ.] Idem praecceptum tradunt etiam Porphyrius et Laertius. *Kust.* Ciz. καρπὸν προ ἔγκαρπον. *Kiess.*

τε καὶ ἀγαθὴν ἔχειν διάνοιαν. ὡσαύτως δὲ καὶ
 19) ἐπὶ γονέων τε καὶ εὐεργετῶν διανοεῖσθαι νόμῳ τε βοηθεῖν, καὶ ἀνομία πολεμεῖν. τούτων δὲ ῥηθέντων ἀπιέναι ἕκαστον εἰς οἶκον.
 20) ἐσθῆτι δὲ χρῆσθαι λευκῇ καὶ καθαρῇ· ὡσαύτως δὲ καὶ στρώμασι λευκοῖς τε καὶ καθαροῖς. εἶναι δὲ τὰ στρώματα 21) ἱμάτια λινᾶ· κωδίοις γὰρ οὐ χρῆσθαι, περὶ δὲ θήραν οὐ δοκιμάζειν καταγίνεσθαι, οὐδὲ χρῆσθαι τοιοῦτω γυμνασίῳ. τὰ μὲν οὖν ἐφ' ἡμέρα ἐκάστη τῷ πλήθει τῶν ἀνδρῶν παραδιδόμενα εἰς τε τροφήν καὶ τὴν τοῦ βίου ἀναγωγὴν τοιαῦτα ἦν.

101

Κ Ε Φ. α β.

Παραδίδεται δὲ καὶ ἄλλος τρόπος παιδείσεως διὰ τῶν Πυθαγορικῶν 1) ἀποφάσεων, τῶν εἰς τὸν βίον καὶ τὰς ἀνθρωπίνας ὑπολήψεις διατεινουσῶν· 2) ἀφ' ὧν ὀλίγας ἐκ πολλῶν πα-

19) ἐπὶ γονέων] Ita Kust. In Ciz. et Arc. περι γονέων. Kiess.

20) ἐσθῆτι δὲ χρῆσθαι λευκῇ] Vide Menag. ad Laetium lib. VIII. Num. 19. et Schefferum de Philos. Ital. cap. XIV. pag. 150. itemque Nostrum infra, Num. 149. vbi locus hic repetitur. Kust. Adde Meiners. p. 405. Kiess.

21) ἱμάτια λινᾶ] Ex MS. pro ἱματιλινᾶ: quod prior Edit. habet. Infra vero, loco citato, legitur tantum λινᾶ absque ἱμάτια. Kust. In Ciz. λινᾶ pro λινᾶ, et θήραν pro θήραν. Kiess.

1) ἀποφάσεων, τῶν] Sic scripsi auctoritate cod. Ciz. Nam Kusterus et Arcerius ante τῶν addunt καί, quod locum hic habere non potest. Mahnius in libello

de heroibus religiose et bene sentiendum; eodemque modo erga parentes et bene meritos animatos esse debere: denique legi succurrendum, quodque legi aduersatur, debellandum esse. Ita moniti domum quisque suam discedebant. Caeterum vestem gestabant puram et candidam, similiaque stragula ex lino facta substernebant; stragulis vero laneis non utebantur. Venationibus non dabant operam, sed ab isto exercitationis genere penitus abstinebant. Haecque sunt, quantum ad victum vitaeque modum attinet, quae quotidie virorum istorum coetui inculcabantur.

C A P. XXII.

Traditus est et alius docendi modus per sententias Pythagoricas ad mores opinionisque hominum penitus pertinentes: quarum paucas ex multis apponere iuuabit.

saepius citato pag. 75. existimat, Iamblichum hic respicere opus Aristoxeni, cuius inscriptio vulgo sic exhibetur: *Τὰ Πυθαγορικά Ἀποφθέγματα*. Vetustiores tamen Stobaei editiones et libri quidam scripti huiusmodi prae se ferunt inscriptionem: *Ἐκ τῶν Ἀριστοξένου Πυθαγορικῶν ἀποφάσεων*. Vocabulum *ἀπόφασις* notat enunciationem siue sententiam. *Kiess.*

- 2) ἀφ' ὧν ὀλίγας] Sic pro ὀλίγα, quod exstat in edd. Atc. et Kust., recte Cd. Ciz. refertur enim ad ἀποφάσεις. Praepositio ἀπό et hoc loco et in sect. 125. ἀπό δὲ τῶν etc. denotat partem, qui est vsus recentioris graecitatis, quem etiam in aliquot locis N. T. animaduertas. — Ciz. dainceps παραθήσωμαι. *Kiess.*

(85) ραθῆσομαι. 3) παρήγγελον γὰρ ἐκ φιλίας ἀληθινῆς ἐξαιρεῖν ἀγῶνά τε καὶ φιλονεικίαν, μάλιστα μὲν ἐκ πάσης, εἰ δυνατόν, εἰ δὲ μή, ἕκ γε τῆς πατρικῆς, καὶ καθόλου ἐκ τῆς 4) πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας. τὸ γὰρ διαγωνίζεσθαι ἢ διαφιλονεικεῖν πρὸς τοὺς τοιοῦτους ἐμπειροῦσης ὀργῆς, ἢ ἄλλου τινὸς τοιοῦτου πάθους, οὐ σωτήριον τῆς ὑπαρχούσης φιλίας. ἔφασαν δὲ δεῖν ὡς ἐλαχίστας ἀμυχάς τε καὶ ἐλκῶσεις 5) ἐν ταῖς φιλίαις ἐγγίνεσθαι· τοῦτο δὲ γίνεσθαι, ἂν ἐπίστωνται εἶκειν καὶ κρατεῖν ὀργῆς, ἀμφοτέρω μὲν, μᾶλλον δὲ ὁ νεώτερός τε καὶ τῶν εἰρημένων τάξεων ἔχων ἤνδηποτε. τὰς ἐπανορθώσεις τε καὶ νουθετήσεις, 6) ἃς δὴ παιδαρτάσεις ἐκάλουν ἐκεῖνοι, μετὰ πολλῆς εὐφημίας τε καὶ εὐλαβείας 7) ὄντο δεῖν γίνεσθαι παρὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῖς νεωτέροις, καὶ πολὺ ἐμφαίνεσθαι ἐν τοῖς νουθετοῦσι τὸ κηδεμονικόν τε καὶ οἰκεῖον. οὕτω γὰρ εὐσχή-

3) παρήγγελον γὰρ ἐκ φιλίας ἀληθινῆς ἐξαιρεῖν ἀγ.]

Haec, et omnia, quae sequuntur usque ad finem fere capituli, αὐτολεξεῖ leguntur etiam infra, cap. XXXIII. Kust. Ante δυνατόν in Ciz. deest εἰ. Kiess.

4) πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῆς]

Haec desunt in cod. Ciz. Kiess.

5) ἐν ταῖς φιλ.] In Ciz. deest ἐν. Ibidem deinceps etiam haec exciderunt: τοῦτο δὲ γίνεσθαι, ἂν. At in eodem codice recte ἐπίστωνται pro ἐπιστῶνται, quod exstat in edd. Arc. et Kust. Kiess.

6) ἃς δὴ παιδαρτάσεις ἐκάλουν] Noster infra, cap. XXXI. ἐκάλουν δὲ τὸ νουθετεῖν, παιδαρτῶν. Kust. Lo-

7) ὄντο δεῖν γίνεσθαι παρὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῖς νεωτέροις, καὶ πολὺ ἐμφαίνεσθαι ἐν τοῖς νουθετοῦσι τὸ κηδεμονικόν τε καὶ οἰκεῖον. οὕτω γὰρ εὐσχή-

Praecipiebant enim certamen et contentio-
nis studium remouendum esse ab omni in-
vniuersum amicitia, si fieri id possit; si non,
saltem ab ea, quae nobis cum parentibus
et in genere cum senioribus, aut cum bene-
factoribus intercedit. Nam cum hisce decer-
tare atque contendere, ira vel alio vehe-
mentiore affectu accedente, contractam
amicitiam perennare non sinit: in qua iuxta
illorum monitum quam minimum cicatricum
et exulcerationum esse debet. Hoc autem
aiunt fieri posse, si vterque amicorum in-
vicem cedere iramque comprimere sciuerit,
inprimis iunior, et qui aliquo ex ante di-
ctis loco vel ordine positus est. Emendatio-
nes et castigationes, quas *paedartases* nomina-
bant, multa cum verborum clementia cau-
tioneque a senioribus erga iuniores fieri de-
bere existimabant, plurimumque sollicitudi-
nis affectusque ex parte corripientium pro-
minere: ita enim castigationem decoram

ganus p. 96. sq. pro *παιδαγῳγίας* scribit *παιδαγῳγίας*,
item *παιδαγῳγῶν* cap. XXXI. mendosum habet. Frustra.
Non enim debebat Loganus hoc verbum deriuare ab
ἀρτάω, quod est *appendo*, sed ab *ἀρτέω* siue *ἀρτέω*,
aptum reddo. *Παιδαγῳγῶν* igitur proprie est *pueros com-*
parare, componere. Kiess. [Nisi hic quoque latet to-
ties in *παιδα* corruptum *πεδα*. Quod alii habent *πελαγ-*
γῶν, item vitiatum, primam tamen syllabam videtur inte-
grius. Ceterum *πεδαγῳγῶν* i. q. *μεθαγῳγῶν*. *Schaefer.*]

7) ὄντο δεῖν γίνεσθαι παρὰ τῶν πρεσβ.] Locum hunc
ante mutatum ex MS. suppleui. In priore enim Edit.

μόνα τε γίνεσθαι καὶ ὠφέλιμον τὴν νουδέτη-
 102 οιν. Ἐκ φιλίας μηδέποτε ἐξαιρεῖν πίστιν, μήτε
 (86) παίζοντας, μήτε σπουδάζοντας. οὐ γὰρ ἔτι
 ῥάδιον εἶναι διῦγαῖνα τὴν ὑπάρχουσαν φιλίαν,
 ὅταν ἅπαξ παρεμπέση τὸ ψεῦδος εἰς τὰ τῶν
 φασκόντων φίλων εἶναι ἦθη. φιλίαν μὴ ἀπο-
 γινώσκειν ἀτυχίας ἕνεκα, ἢ ἄλλης τινὸς ἀδυ-
 ναμίας τῶν εἰς τὸν βίον ἐμπίπτουσῶν, ἀλλὰ
 μόνην εἶναι δόκιμον ἀπόγνωσιν φίλου τε καὶ
 φιλίας, τὴν γινομένην διὰ κακίαν μεγάλην τε
 καὶ 8) ἀνεπανόρθωτον. τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ
 τύπος ἦν τῆς διὰ τῶν ἀποφάσεων παρ' αὐτοῖς
 γινομένης ἐπανορθώσεως εἰς τε πάσας τὰς ἀρε-
 τὰς καὶ ὅλον τὸν βίον διατείνων.

K E Φ. κγ'.

205 *) Ἀναγκαιότατος δὲ παρ' αὐτῷ τρόπος
 διδασκαλίας ὑπῆρχε καὶ ὁ διὰ τῶν συμβόλων.

desunt verba haec: παρὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῖς νεωτέροις·
 καὶ πολὺ ἐμφανισθαι. Kust. Infinitivus ἐμφανισθαι
 pendet ex ᾤοντο δεῖν: hinc post νεωτέροις non colo, sed
 commate distinxi. Kiess.

8) ἀνεπανόρθωτον] Prior Edit. male, ἐπανόρθωτον:
 quod mendum iam pridem etiam notavit Desid.
 Heraldus Animadv. in Iamblichum, cap. VIII. Kust.
 Deinceps in Ciz. pro μὲν οὖν tantum μὲν legitur.
 Kiess.

*) Quae a sectione 103. ad 140. narrantur, inter se
 sunt cohaerentia et continuata, atque oratio fere ubi-
 que sibi constat. Iam hoc fragmentum habere aucto-
 rem, qui esset eorum, qui de Pythagora exposuerunt,
 in recentissimis, maxime credulis et imperitis, cogno-
 scitur ex indice Pythagoreorum (sect. 104.), in qui-
 bus numerantur Philolaus, Zanolxis, Leucippus et
 Empedocles, item e narratione rerum Abaridis et

utilemque fore. Nunquam ab amicitia fidem, neque per iocum, neque serio remouendam esse: non enim facile amicitiam saluam manere, quum semel mendacium in mores eorum, qui se amicos iactant, se insinuauerit. Amicitiam non esse improbandam propter infortunium, vel aliam quandam infirmitatem, quae rebus humanis intervenit; sed vnicam, quae quidem probabilis sit, amici et amicitiae reiiciendae causam esse eam, quae a maiori quadam et inemendabili malitia proficiscitur. Talis erat apud ipsos emendationis formula, quae se in omnes virtutes totamque vitam diffundebat.

C A P. XXIII.

Illam vero docendi rationem, quae symbolis constabat, maxime necessariam duce-

miraculorum Pythagorae. Cuinam sit tribuendum, non continuo patet. Loci examen iterum iterumque institutum in eam me opinionem deduxit, eum esse descriptum a *Diogene*. Quae enim narrantur de vita Pythagoreorum (sect. 106.), de musica, et de ratione, qua Homeri et Hesiodi carminibus Pythagoras vsus sit (s. 111.), cum iis, quae Porphyrius (s. 11. 52. etc.) ex illo auctore retulit, conueniunt. Huc accedit, quod (sect. 138.) Pythagorei credulitatis et studii Pythagorae famam fictis miraculis augendi insimulantur: quae reprehensio a viro Pythagoreo nullo modo perfecta esse potest. Verum sicuti verisimile est, Diogenem esse auctorem, ita etiam constat, eum maiorem fragmenti partem a Nicomacho sumsisse et post hunc vixisse. Nicomacho enim debetur index discipulorum Pythagorae, in quibus sunt Charondas et Zaleucus (sect. 104. 130.), iudicium de symbolis Pythagoricis,

ὁ γὰρ χαρακτήρ οὗτος καὶ παρ' Ἑλλήσι μὲν
 σχεδὸν ἅπασιν, ἅτε παλαιότροπος ὢν, ἐσπου-
 δάζετο· ἐξαιρέτως δὲ παρ' Αἰγυπτίοις ¹⁾ ποικι-
 λώτατα ἐπρεσβένετο. κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ
 παρὰ Πυθαγόρα μεγάλης σπουδῆς ἐτύχχανεν,
 εἰ τις διαρρηθῆσει σαφῶς τὰς τῶν Πυθαγορι-
 κῶν συμβούλων ἐμφάσεις καὶ ἀπορρήτους ἐν-
 νοίας, ὅσης ὀρθότητος καὶ ἀληθείας μετέχου-
 σιν ἀποκαλυφθεῖσαι καὶ τοῦ αἰνεγματούδους
 (87) ἐλευθερωθεῖσαι τύπον, πρόσοικειωθεῖσαι δὲ
²⁾ καθ' ἀπλήν καὶ ἀποικίλον παράδοσιν ταῖς
 τῶν φιλοσόφων τούτων μεγαλοφυΐαις, καὶ ὑπὲρ
 104 ἀνθρώπινην ἐπίνοιαν θεωρεῖσαι. Καὶ γὰρ οἱ
 ἐκ τοῦ διδασκαλείου τούτου, μάλιστα δὲ οἱ
 παλαιότατοι καὶ αὐτῷ σύγχρονίσαντες καὶ μα-
 θητεύσαντες τῷ Πυθαγόρα πρεσβύτη νεοί, ³⁾ Φι-

totum caput XXVI., ea denique, quae Abaridis et
 Pythagorae miracula (sect. 135.) spectant. At si vel
 minus certum sit, quod de huius fragmenti auctore
 suspicatus sum: hoc tamen confitendum est, auctori,
 qui eiusmodi res, quales hic leguntur, narraret,
 omnem fidem denegandam esse, simulatque alius spe-
 ctatae fidei auctor ei aduersetur. Meiners, p. 280 —
 282. [Hanc Meinersii suspicionem, *Diogenem apud
 Iamblichum multa e Moderato et Nicomacho sumsisse*,
 Wyttenbachius in *Bibl. crit.* Vol. II. P. VIII. p. 123.
 adeo leuem esse iudicat, ut eius ratio haberi nulla
 possit. De sectione 103. eiusdem Meinersii dura sane
 et iniqua sententia p. 280. recitatur, refertam eam
 esse verbis pomposis, magicam granditatem referenti-
 bus, sed iisdem inanibus et sine mente volitantibus.
Kiess.]

1) ποικιλώτατα] Obrechtus hoc vocabulum perperam
 pro aduerbio habuit. Imo est adiectiuum et significat

bat. Hic enim character apud Graecos fere omnes, vt antiquissimus, excolebatur: inprimis vero Aegyptii multiplici eum honore studioque complexi sunt: atque illos imitatus Pythagoras quoque in eo plurimum diligentiae posuit; si quis symbolorum Pythagoricorum significationes et arcanos sensus accurate rimetur, adeoque detegat, quantum recti verique contineant, quum a forma aenigmatica liberantur, et ad sublimia horum philosophorum ingenia simplici atque vniformi traditione accommodantur, supraque humanum captum ad diuinitatem quandam euehuntur. Nam qui ex hac schola prodierunt, inprimis antiquissimi illi, qui Pythagorae aequales eiusque senis iuuenes discipuli fuerunt, Philolaus et Eurytus, et

dicta quae multis ambagibus implicata difficilem explicatum habent. — In Ciz. deinceps *παρὰ* ante *Πυθαγόρη* deest. *Kiess.*

2) *κατ' ἀπλήν*] Ciz. vt Arc. *κατὰ ἀπλήν*. *Iidem* *θεοθεϊσι*. *Kiess.*

3) *Φιλόλαός*] *Mirror*, Iamblichum hic dicere, Philolaum Pythagorae fuisse *σύγχρονον*, cum infra Num. 199. plures aetates inter eundem et Pythagoram intercessisse diserte doceat. Hanc *ἀνοστασίαν* recte etiam obseruauit ingens literarum decus, Richardus Bentleius, in *Dissertat. de Phalar. Epist.* p. 87. (p. 201. ed. Lips.). Sane, nisi dicamus, Philolaum hunc ab altero diuersum fuisse, non video, quomodo loca ista conciliari possint. *Kust.* Wyttenbachius in *Platonis Phaedon.* p. 130. ita de hac re disputat: „Hic locus (Phaedonis) „vel solus testatur, Philolai aetatem minimum ad

λόλαός τε, καὶ 4) Εὔρυτος, καὶ 5) Χαράνδας, καὶ Ζάλευκος, καὶ 6) Βρύσσων, Ἀρχίτας τε ὁ πρεσβύτερος, καὶ Ἀρίσταιος, καὶ Λύσις, καὶ Ἐμπεδοκλῆς, καὶ Ζάμολξις, καὶ 7) Ἐπιμενίδης, καὶ 8) Μίλων, 9) Δεύκιππός τε, καὶ 10) Ἀλκραιών, καὶ 11) Ἴππατος, καὶ 12) Θυμαρίδας, καὶ οἱ κατ' αὐτοὺς ἅπαντες, πλῆθος 13) ἔλλογίμων καὶ ὑπερφυῶν ἀνδρῶν, τὰς τε διαλέξεις καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους ὁμιλίας, καὶ τοὺς ὑπο-

„Olymp. XC. pertinuisse, vt eum Thebis Simmias et „Cebes audire potuerint; quippe qui Olymp. XCV. 1. „Socrati morienti praesto fuerunt. Vnde consequitur, „Philolaum non potuisse Pythagorae viuo operam de- „disse, quippe mortuo, vt serissime, Olymp. LXXII: „nisi illum supra centum annos vixisse statuamus. Iam- „blichus, qui eum Pythagorae auditorem prodit §. „104., alio loco §. 199. alium auctorem, vt videtur, „secutus narrat, Philolaum multis generationibus post „Pythagoram fuisse: quem discessum non praetermisit „Bentleius Dissert. de Aetate Pythag. p. 49.“ Adde „Ideler über das Verhältniss des Copernicus zum Alter- „thum, in libro: Museum der Alterthumswissenschaft. 2 Bd. p. 405. sq. *Kiess.*

4) Εὔρυτος] Sect. 139. μαθητῆς Εὔρυτος Φιλολάου. Sect. 148. Εὔρυτος ὁ Κροτωνιάτης, Φιλολάου ἀκουστής. Sect. 266. ἐν Μεταποντίῳ δὲ Θεωρίδην καὶ Εὔρυτον. Sect. 267. Ταρανῆνοι, Φιλόλαος, Εὔρυτος. *Kiess.*

5) Χαράνδας, καὶ Ζάλευκος] Confer Nostrum infra, Num. 130. et 172. *Kust.* Vid. Bentleium, p. 337. sqq. *Kiess.*

6) Βρύσσων] Meminit eius Laertius in Prooemio; sed vbi Βρύσσων vocatur. *Kust.* Conf. Athen. XI. p. 508. *Kiess.*

7) Ἐπιμενίδης] Vide modo laudatum Richard. Bentleium in praeclara Dissert. de Phalar. Epist. p. 68. (p. 182. ed. Lips.) *Kust.*

Charondas, et Zaleucus, et Brysson, Archytas item senior, et Aristaeus, et Lysis, et Empedocles, et Zamolxis, et Epimenides, et Milo, et Leucippus, et Alcmaeon, et Hippasus, et Thymaridas, et quotquot ea aetate fuerunt magno numero docti et excellentes viri, dissertationes suas, collo-

8) *Μίλων*] Ita Par. e marg. Spanh. et Ciz., quod recepi, quum Milonis nomen in Pythagoreis sit celebratum et infra sect. 267. in Crotoniatis item memoretur *Μίλων*. In edd. Arc. et Kust. est *Μόλων*. *Kiess.*

9) *Λεύκιππος*] Hunc Leutippum oportet diuersum esse ab eo, de quo Laert. in Prooemio, et lib. IX. Is enim Zenonis discipulus fuit, et quinque saltem aetatibus post Pythagoram vixit. *Kust.*

10) *Ἀλκμαίων*] De hoc vide Laertium lib. VIII. Num. 83. *Kust.* Reinesius adscripsit locum Aristotelis Metaphysic. lib. I. c. 5. Tom. II. p. 488. Edit. Lugd. *καὶ γὰρ ἐγένετο τὴν ἡλικίαν Ἀλκμαίων ἐπὶ γέροντι Πυθαγόρᾳ.* Numeratur Alcmaeon in Crotoniatis apud Iamblich. sect. 267. Ab Aristotele quoque loco citato vocatur *Κροτωνιάτης*. *Kiess.*

11) *Ἰππασος*] Confer Nostrum supra Num. 81. et Num. 88. Laert. lib. VIII. Num. 84. et Clariss. Ioh. Alb. Fabricium, literatae Germaniae decus eximium, Biblioth. Graec. lib. II. p. 492. (Tom. I. p. 848. ed. Harles.). *Kust.*

12) *Θυμαρίδας*] Ita Ciz. et Par. e marg. Spanh. In edd. Kust. et Arc. *Θυμαρίδης*. Vid. infra, Num. 145. In sect. 267. in Parisi memoratur *Ἐυμαρίδας*, pro quo nomine in Ciz. ibi legitur *Ἐύμερίδας*. Verum nomen ibi quoque *Θυμαρίδας* videtur esse. Literae ε̄ et ε̅ non raro permutantur. *Kiess.*

13) *ἔλλογίμων*] Ciz. *ἔλλογιμένον*. *Kiess.*

Tom. II.

P

μνηματισμούς τε καὶ ¹⁴⁾ ὑποσημειώσεις, καὶ
 αὐτὰ ἤδη τὰ συγγράμματα καὶ ἐκδόσεις πά-
 σας, ὧν τὰ πλείονα μέχρι καὶ τῶν ἡμετέρων
 (88) χρόνων διασώζεται, ¹⁵⁾ οὐ τῇ κοινῇ καὶ δη-
 μῳδει, καὶ δὴ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εἰωθυῖα
 λέξει συνετὰ ἐποιοῦντο ¹⁶⁾ τοῖς ἐξ ἐπιδρομῆς
 ἀκούουσι, πειρώμενοι ¹⁷⁾ εὐπαρακολούθητα τὰ
 φραζόμενα ὑπ' αὐτῶν τίθεσθαι· ἀλλὰ κατὰ
 τὴν νενομοθετημένην αὐτοῖς ὑπὸ Πυθαγόρου
 ἐχεμυθίαν θείων μυστηρίων καὶ πρὸς τοὺς
 ἀτελέστους ἀπορρήτων τρόπων ἤπιοντο, καὶ
 διὰ συμβόλων ¹⁸⁾ ἐπέσκεπον τὰς πρὸς ἀλλήλους
 105 διαλέξεις ἢ ¹⁹⁾ καὶ συγγραφάς. Καὶ εἰ μὴ τις
 αὐτὰ τὰ σύμβολα ἐκλέξας διαπτύξειε, καὶ
²⁰⁾ ἀμώμῳ ἐξηγήσει περιλάβοι, ²¹⁾ γελοῖα ἂν
 καὶ γραώδη ²²⁾ δόξειε τοῖς ἐντυγχάνουσι τὰ

14) ὑποσημειώσεις] Hoc vocabulum interpretatur Cu-
 perus (Obs. lib. I. p. 109.) praecepta, quae per no-
 tas ex ore docentis Pythagorae excerpta scripserunt:
 talesque multos libros fuisse narrat idem Iamblichus
 cap. XXIX. quibus Pythagorei non suum, sed ipsius
 Pythagorae nomen praefigebant. Kiess.

15) οὐ τῇ κοινῇ καὶ δημῳδει — ἀδολεσχίας] Haec
 ἀντολεξεῖ leguntur etiam in *Protreptico* Iamblichi, cap.
 XXI. p. 130. 131. (p. 308. sq. ed. Lips.) Kust.

16) τοῖς ἐξ ἐπιδρομῆς ἀκ.] In *Protreptico* plenius,
 τοῖς ἀπλῶς ἀκούουσιν, ἐξ ἐπιδρομῆς τε ἐντυγχάνουσιν.
 Kust.

17) εὐπαρακολούθητα] Ita, iubente etiam Kustero,
 scripsi pro ἀπαρακολούθητα, quod hic codices male
 tuentur. Sensus enim ἀκολουθία, vt Kusteri verbis
 utar, haec est: Pythagorici in colloquiis et scriptis suis
 non utebantur dictione communi et vulgari, vt doctri-
 nam suam auditoribus intellectu facilem redderent; sed

quia, commentarios, scripta denique et libros editos, quorum pleraque ad nostram vsque aetatem conseruata sunt, non communi aut populari vulgoque vsitata dictione composuerunt, vt primo statim intuitu possent intelligi; neque planam audientibus ad assequenda, quae tradebantur, viam sternere allaborarunt: sed potius iuxta *echemythiam* legemque silentii a Pythagora sancitam secuti sunt morem illum, qui in celandis apud non initiatos occultandisque diuinis mysteriis seruari solet. Colloquia enim sua et scripta symbolis obsepiebant: quae nisi quis exposita aperuerit, seriaque enarratione vestiuerit, ridicula et anilia, nugisque et gerris plena, quae dicuntur,

- etc. Hinc etiam apparet, eodem Kustero recte moneute, particulam *ἀλλά*, si *ἀπαρακολούθητα* scribas, a loco hoc alienam fore. *Kiess.*
- 18) *ἐπέσκεπον*] Ita hic scripsi e Protreptico. Rittershusius et Reinesius *ἐπεσκόπουν*, quod antea legebatur et in Ciz. quoque exstat, in *ἐπεσκότουν*, *obumbrabant*, mutare malebant. *Kiess.*
- 19) *καὶ συγγραφάς*] In Ciz. deest *καὶ*, et, vt in Protreptico, deesse potest. *Kiess.*
- 20) *ἀμώμῳ ἐξηγήσει*] Pro *ἀμώμῳ* et hic et in Protreptico constanter Cdd. offerunt corruptum *ἀμώκῳ*, quod Kusterus in textu reliquit. Idem vix doctus recte hic desiderat vocem *περιλάβοι*, quam ab omnibus, vt videtur, codicibus exulantem, e Protreptico renocauit. *Kiess.*
- 21) *γελοῖα ἂν καὶ γρ.*] Eadem Noster inculcat infra, Num. 227. *Kust.*
- 22) *δόξετε*] In Ciz. vt in Arc. *δόξη*. Ibidem post *λήγου* deest *τε*. *Kiess.*

λεγόμενα, λήρου τε μεστὰ καὶ ἀδολεσχίας. ἐπειδὴν μέντοι κατὰ τὸν τῶν συμβόλων τούτων τρόπον διαπτυχθῆ, καὶ ²³⁾ φανερὰ καὶ ²⁴⁾ εὐαγῆ ἀντὶ σκοτεινῶν τοῖς πολλοῖς γένηται, ²⁵⁾ θεοπροπία καὶ χρησμοῖς τισὶ τοῦ Πυθίου (89) ²⁶⁾ ἀναλύει, καὶ θανμαστὴν ἐκφαίνει διάνοιαν, δαιμονίαν τε ἐπίπνοιαν ἐμποιεῖ τοῖς νενοηκόσι τῶν φιλολόγων. ²⁷⁾ οὐ χεῖρον δὲ ὀλίγων μνημονεῦσαι, ἕνεκα τοῦ σαφέστερον γενέσθαι τὸν τύπον τῆς διδασκαλίας. Ὅδοῦ πάρεργον οὔτε εἰσιτέον εἰς ἱερόν, οὔτε προσκυνητέον τὸ παράπαν, οὐδ' εἰ πρὸς ταῖς θύραις αὐταῖς παριῶν γένοιο. Ἀνυπόδητος ²⁸⁾ θῦε καὶ προσκύνει. Τὰς λεωφόρους ὁδοὺς ²⁹⁾ ἐκκλίνων διὰ τῶν ἀτραπῶν βιάδιζε. Περὶ Πυθαγορείων ἄνευ φωτὸς μὴ λάλει. ³⁰⁾ Τοιοῦτος, ὡς ἐν τύποις εἶπεῖν, ὁ τρόπος ἦν αὐτοῦ τῆς διὰ συμβόλων διδασκαλίας.

23) φανερὰ] Sic recte MS. pro φανὰ, quod prior Edit. habet. *Kust.* Etiam in Ciz. est φανὰ. *Kiess.*

24) εὐαγῆ] Vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani rescripserat, ἐναυγῆ: quod non displicet. *Kust. Reinesius: lege, ἐναυγῆ. Kiess.* [Miror, non incidisse illos in verum, ἐναυγῆ: nisi forte hoc ipsum scriptum fuit in marg. libri Spanhemiani. *Schaefer.*]

25) θεοπροπία] In Ciz. θεοπροπέιαν, in Par. θεοπροπιαν. *Kiess.*

26) ἀναλύει] Scribe, ἀναλογεῖ: ut itidem vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani recte monuit. Caeterum cum hoc loco conferendus est Noster infra, Num. 161. *Kust.* Loganus p. 97. loco ita succurrit: χρησμοῖς τισὶ τοῦ Πυθίου ἀναλυθεῖσι ἕκιστα θανμαστὴν

videri poterunt: si quis vero ea iuxta modum hisce symbolis congruentem euoluerit, ita ut pro obscuris lucida fiant, et vulgo etiam sincere apprehendenda pateant; cum diuinis vaticiniis et oraculis Apollinis Pythii paria faciunt, admirabilemque praeferunt sensum, et iis qui intellectu et eruditione pollent, diuini aliquid inspirant. Nec absonum fuerit pauca quaedam eorundem commemorare, ut iste docendi modus amplius illucescat. Ne obiter atque aliud agendo ad templum diuertas, aut omnino adores; etiamsi ad ipsas templi fores transire te contingat: sacrificia et adora exalceatus: declina a via regia et incede per semitam. De Pythagoreis ne loquaris absque lumine. Talis erat eius, ut rudi Minerva dictum est, modus docendi per symbola.

ἐκπαίρει διάνοιαν. Nemo dubitabit, prae Logano cum Kustero Scaligerum sequi. οἱ νενοηκότες sunt, qui sapiunt. *Kiess.*

27) οὐ γέρον] I. e. non abs re fuerit. Eadem locutio occurrit cap. 26. sect. 115. cap. 30. sect. 174. et 176. *Kiess.*

28) θύε] In Ciz. et Arc. θύε, male; nam *v* produci-
tur. *Kiess.*

29) ἐκκλήων] In Ciz. ἐκκλειών. *Kiess.*

30) Τοιοῦτος, ὡς ἐν τύποις εἰπεῖν] Ita Arc. et Kust.
In Ciz. τοιοῦτος ὡν καὶ τύποις εἰπεῖν. *Kiess.*

Κ Ε Φ. κδ.

106

2) Ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ τροφή μεγάλη συμβάλλεται πρὸς τὴν ἀρίστην παιδείαν, ὅταν καλῶς καὶ τεταγμένως γίνηται, σκεψώμεθα, τίνα καὶ περὶ ταύτην ἐνομοθέτησε. Τῶν μὲν βρωμάτων καθόλου τὰ τοιαῦτα ἀπεδοκίμαζεν, 2) ὅσα πνευματώδη καὶ ταραχῆς αἷτια, 3) τὰ δ' ἐναντία ἐδοκίμαζέ τε καὶ χρῆσθαι ἐκέλευεν, ὅσα τὴν τοῦ σώματος ἕξιν καθίστησι τε καὶ συστέλλει. Ὅθεν ἐνόμιζεν εἶναι καὶ τὴν κέγχρον (90) ἐπιτήδειον εἰς τροφήν. 4) καὶ ὅλου δὲ ἀπεδοκίμαζε καὶ τὰ τοῖς θεοῖς ἀλλότρια, ὡς ἀπάγοντα ἡμᾶς τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς οἰκειώσεως. κατ' ἄλλον δὲ αὖ τὸν τρόπον καὶ τῶν νομιζομένων εἶναι ἱερῶν σφόδρα ἀπέχεσθαι 5) παρήγγελλεν, ὡς τιμῆς ἀξίων ὄντων, ἀλλ' οὐχὶ τῆς κοινῆς καὶ ἀνθρωπίνης χρήσεως, καὶ ὅσα δὲ εἰς μαντικὴν ἐνεπόδιζεν ἢ πρὸς καθαρότητα τῆς ψυχῆς, καὶ 6) ἀγνείαν, ἢ πρὸς σωφροσύνης ἢ ἀρετῆς ἕξιν, παρήνει φυλάττεσθαι. Καὶ τὰ πρὸς εὐάγειαν δὲ ἐναντίως ἔχοντα, καὶ ἐπιθολοῦντα τῆς ψυχῆς τὰς τε ἄλλας καθαρότητας καὶ τὰ ἐν τοῖς ὕπνοις φαντάσματα παρη-

2) Ἐπεὶ δὲ] In Ciz. ἐπιυδὴ δέ. Idem deinceps σκεψώμεθα. Kiess.

2) ὅσα πνευματώδη καὶ ταρ.] Pro tali cibo habebantur fabae: unde iis abstinendum esse Pythagoras praecipit. Vide Suidam v. Πυθαγόρας, et Geopon. lib. II. cap. XXXV. Kust. Ταραχαὶ τῆς κοιλίας de alni statu Hippocrat. Aphorism. I. 2. Kiess.

CAP. XXIV.

Quoniam vero et alimenta, si rite atque ordine adhibeantur, ad optimam institutionem plurimum conferunt, age consideremus etiam, quasnam illis leges dixerit. Ac in genere quidem omnes cibos improbabat, qui flatulenti essent, quique stomacho tumultum excitare possent: alios vero his dissimiles commendabat; qui quidem habitum corporis confirmant adstringuntque: unde et milium nutritioni aptum iudicauit. Omnino autem eos cibos reiciebat, qui diis ingrati essent, quia nos a dei familiaritate abducerent. Alio vero intuitu abstinere iubebat a comedendis quae sacra censebantur; quia honore reuerentiaque maiori digna essent, quam vt communi hominum vsu absumerentur. Monebat etiam cauere ab iis, quae facultatem diuinandi, puritatem animae, castitatem, sobrietatem aut virtutis habitum impedirent. Denique respuebat cuncta sanctitati aduersa, et tum caeteram animae puritatem, tum oblatas in

3) τὰ δ' ἐναντία ἐδοκιμάζε τε] Sic recte MS. pro, τὰ δ' ἐναντι ἐδοκιμάζεται, quod prior Edit. habet. *Kust.* In Ciz. deest τε, et deinde ἐκίλευσε. *Kiess.*

4) κατ' ὅλου] Ciz. καθόλου. *Kiess.*

5) παρήγγελλεν] Ciz. παρήγγειλεν. *Kiess.*

6) ἄγνοιαν] Ciz. ἄγνοϊαν. Idem cum Par. e marg. Spanh. pro ἡ ἀρετῆς habet καὶ ἀρετῆς. *Kiess.* [Mox malim ἐναύγειαν. *Schaefer.*]

τεῖτο. κοινῶς μὲν οὖν 7) ταῦτα ἐνομοθέτησε
περὶ τροφῆς. ἰδίᾳ δὲ τοῖς θεωρητικωτάτοις
τῶν φιλοσόφων, καὶ ὅτι μάλιστα ἀκροτάτοις
καθ'άπαξ περιήρει τὰ περιττὰ καὶ ἄδικα τῶν
ἐδυσμάτων, μίτε ἔμψυχον μηδὲν μηδέποτε
ἐσθίειν εἰσηγούμενος, μίτε οἶνον ὅλως πίνειν,
μίτε θύειν ζῶα θεοῖς, μίτε καταβλάπτειν
μῆδ' ὄτιοῦν 8) αὐτά, διασώζειν δὲ καὶ τὴν πρὸς
108 αὐτὰ δικαιοσύνην ἐπιμελέστατα. Καὶ αὐτὸς
οὕτως ἔζησεν ἀπεχόμενος τῆς ἀπὸ τῶν ζῶων
τροφῆς, καὶ τοὺς 9) ἀναιμάκτους βωμοὺς προσ-
κυνῶν· καὶ ὅπως μῆδὲ ἄλλοι ἀναιρήσωσι τὰ
(9¹) ὁμοφυῆ πρὸς ἡμᾶς ζῶα 10) προμηθεύμενος, τὰ
τε ἄγρια ζῶα σωφρονίζων μᾶλλον καὶ παι-
δεύων διὰ λόγων καὶ ἔργων, ἀλλ' οὐχὶ διὰ
κολάσεως καταβλάπτων. ἤδη δὲ καὶ τῶν πο-
λιτικῶν τοῖς νομοθέταις προσέταξεν ἀπέχεσθαι
τῶν ἐμψύχων· ἅτε γὰρ βουλομένους ἄκρως
δικαιοπραγεῖν ἔδει 11) δῆπου μῆδὲν ἀδικεῖν τῶν

7) ταῦτα] Ciz. ταύτην. Kiess.

8) αὐτά] Imo αὐτῶν, propter praecedens ὄτιοῦν. Kust.
Non opus hac mutatione, si μῆδ' ὄτιοῦν intelligas ne
minimum quidem. Antea Ciz. καβλάπτειν. Kiess.

9) ἀναιμάκτους βωμοὺς] Confer Nostrum supra, Num.
25. et 35. Kust. Add. Meiners. p. 428. Cic. N. D.
3, 88. Quamquam Pythagoras, quum in Geometria novi
quiddam inuenisset, Musis bouem immolasse dicitur. Sed
id quidem non credo, quoniam ille ne Apollini quidem
Delio hostiam immolare voluit, ne aram sanguine ad-
spargeret. Kiess.

10) προμηθεύμενος] Ita Arc. et Kust. In Ciz. προθυ-
μούμενος, quod et ipsum huic loco bene conuenit: et

somno species obfuscantia. Tales erant leges cibariae generales: singillatim vero iis, qui inter philosophos contemplationi addictiores forent, quique maxime seuera lege agitari essent, omnia superflua vetitaque ciborum genera semel submouebat; ac ne vnquam vel animata ederent, vel vinum biberent, vel diis hostias immolarent, vel villo denique modo animalia laederent, quin iis potius debita iura studiosissime seruarent, auctor extitit. Sed et ipse ita vixit, vt a carne animalium abstineret et ad aras adoraret sanguine nunquam adpersas: prouidebat insuper, ne et alii animalia, vtpote eandem nobiscum naturam sortita, caederent; ipse feras corripuens potius, et re ac verbis instituens, quam puniendo destruens. Praeterea iis quoque inter politicos, qui legislatores erant, praecepit, vt ipsi quoque ab animalibus abstinerent. Quum enim exactissimum iustitiae cultum profiteantur, oportere vtique eos in nullum e cognatis

ipse abstinebat a carne animalium, et vt alii quoque idem obseruarent, efficere studebat. Ita apud Nostrum sect. 165. προθυμούμενος ἀναμνήσκουθαι. De horum verborum confusione vid. Dornill. ad Charit. p. 471. Kiess.

- 11) δῆπου] Sic rescripsi pro δὴ τοῦ, quod prior Edit. nullo sensu habet. *Kust.* Δῆπου iam Heraldus restituit. Antea Rittershusius ad Porphyg. p. 50. pro πολιτικῶν manult πολιτειῶν. In Ciz. quoque δὴ τοῦ pro δῆπου. *Kiess.*

συγγενῶν ζώων. ἐπεὶ πῶς ἂν ἔπεισαν δίκαια
 πράττειν τοὺς ἄλλους, αὐτοὶ ἀλλισκόμενοι ἐν
 πλεονεξίᾳ ¹²⁾ συγγενικῇ τῇ τῶν ζώων μετοχῇ,
 ἅπερ διὰ τὴν τῆς ζωῆς καὶ τῶν στοιχείων τῶν
 αὐτῶν κοινωνίαν καὶ τῆς ἀπὸ τούτων ἀνιστα-
 μένης συγκράσεως ὤσανεὶ ἀδελφότητι πρὸς ἡμᾶς
 109 συνέξενκται. Τοῖς μέντοι ἄλλοις ἐπέτρεπε τι-
 νῶν ζώων ἄπτεσθαι, ὅσοις ὁ βίος μὴ πᾶν ἦν
 ἐκκαθαρμένος καὶ ἱερὸς καὶ φιλόσοφος. καὶ
 τούτοις χρόνον τινὰ ὥριξε τῆς ἀποχῆς ὠρισμέ-
 νον. ἐνομοθέτησε δὲ τοῖς αὐτοῖς, καρδίαν μὴ
 τρώγειν, ἐγκέφαλον μὴ ἐσθίειν, καὶ τούτων
 εἶργεσθαι ¹³⁾ πάντως τοὺς Πυθαγορικούς. ¹⁴⁾ ἡ-
 γεμονίαί γάρ εἰσι καὶ ὤσανεὶ ἐπιβάθραι καὶ
 ἔδραι τινὲς τοῦ φρονεῖν καὶ τοῦ ζῆν. ¹⁵⁾ ἀφω-
 σοῦτο δὲ αὐτὰ διὰ τὴν τοῦ θείου λόγου φύ-
 σιν. οὕτως καὶ ¹⁶⁾ μαλάχης εἶργεσθαι ἐκέλευεν,

12) συγγενικῇ] In Ciz. συγγενῇ. — Πλεονεξία συγγενική
 est insolentia, qua cognati tractantur; et verba τῇ τῶν
 ζώων μετοχῇ sic sunt capienda: propter ea, quae anima-
 lia nobiscum habent communia. — Tum Ciz. ἀδελφότη-
 τητα. Kiess.

13) πάντως] Ita Kust. cum Arc. In Ciz. πάντας, τι
 Scaliger coniecit. Male; nam οἱ Πυθαγορικοί fuerunt
 in Esotericis, qui in omni vita severiorem rationem
 sequebantur. Kiess.

14) ἡγεμονίαι] In explicatione symboli XXXI. in Pro-
 treptic. p. 368. cerebrum vocatur ἡγεμονικὸν τοῦ φρονεῖν
 ὄργανον. Kiess.

15) ἀφωσοῦτο δὲ αὐτὰ] Locutionem ἀφωσοῦσθαι τι
 Kusterus in Vita Fabricii p. 290. (quem locum repe-
 tit Wyttenbachius ad Platon. Phaedon. p. 127. aliis
 aliorum scriptorum locis additis) interpretatur με: τῶ

animalibus iniunios esse. quomodo enim persuadere ceteris possent, vt iuste agerent, si ipsi deprehenderentur violare cognationem per ea, quae animalia participant: vt-pote quae per vitae eorundemque elementorum communionem et inde ortam contemperationem veluti per fraternitatem quandam nobiscum coniuncta sunt. Caeteris tamen, qui vitam non adeo ad vnguem expurgatam, sacramque et philosophicam agebant, potestatem dedit certa quaedam animalia attingendi; iisque abstinentiam imperavit definito tempore circumscriptam. Hisce praecepit, cor ne roderent: cerebrum ne comederent: nam ab istis omnino Pythagoricos prohibuit: eo quod in iis principium, et veluti scalae quaedam, ac sedes sapiendi viuendique consisterent. Sunt vero et alia quae propter diuinae rationis naturam sancte habebat: hinc est, quod malva absti-

ligione defungi, animum religione liberare, facere aliquid animi religione soluendi causa. Iamblichi igitur locus sic intelligendus: instituebat haec facere religionis causa propter diuinae rationis naturam. Obrechtus locum ita vertit, quasi pro αὐτὰ legerit καὶ ἄλλα. Kiess.

- 16) *μαλάχης*] Editio Arcerii nullo sensu habet *μάχης* (ita etiam Ciz. *Kiess.*): pro quo *μαλάχης* nos recte reposuisse nemo dubitabit, qui legerit Iamblichum Nostrum in *Protreptico* symb. XXXVIII. Ibi enim non solum malua secundum Pythagorae praeceptum abstinendum esse docet; sed etiam rationem reddit, quare

(92) ὅτι πρώτη ἄγγελος καὶ σημάντρια συμπαθειῶν οὐρανίων πρὸς ἐπίγεια. καὶ ¹⁷⁾ μελανούρου δὲ ἀπέχεσθαι παρήγγελλε· χθονίων γὰρ ἔστι θεῶν· καὶ ¹⁸⁾ ἐρυθρίνον μὴ προσλαμβάνειν, δι' ἕτερα τοιαῦτα αἰτία. καὶ κνύμων ἀπέχεσθαι· διὰ πόλλας ἱεράς τε καὶ φυσικὰς καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ἀνηκούσας αἰτίας. καὶ ἄλλα τοιαῦτα διεθεσμοθέτησε τοῖτοις ¹⁹⁾ ὅμοια, διὰ τῆς τροφῆς ἀρχόμενος εἰς ἀρετὴν ὀδηγεῖν τοὺς ἀνθρώπους.

K E Φ. κέ.

110. Ὑπελάμβανε δὲ καὶ τὴν μουσικὴν μεγάλη συμβάλλεσθαι πρὸς ὑγίαν, ἂν τις αὐτῇ ¹⁾ χρῆται κατὰ τοὺς προσήκοντας τρόπους. Εἰώθει γὰρ οὐ παρέργως τῇ τοιαύτῃ χρῆσθαι καθάρσει. ²⁾ τοῦτο γὰρ δὴ καὶ προσηγόρευε τὴν διὰ τῆς μουσικῆς ἰατροίαν. ἤπειτο δὲ περὶ τὴν ³⁾ ἑαρινὴν ὥραν τῆς τοιαύτης μελωδίας. ἐκά-

herba illa sympathiae, quae inter coelestia et terrena intercedit, index habeatur: nimirum διὲ συντρέπεται τῷ ἡλίῳ, quia soli sese obuertit. Vide etiam Schefferum de Philos. Ital. p. 143. et inprimis Clariss. Iacobum Perizon. ad Aelian. Var. Hist. lib. IV. cap. XVII. vbi de Symbolo illo Pythagoreorum, Μολόχην μεταφύτευε μὲν, μὴ ἔσθιε δέ, pluribus agit. Kust.

¹⁷⁾ μελανούρου δὲ ἀπ.] Vide Nostrum in *Protreptico*, Symb. V. et Menag. ad Laert. VIII. 19. Kust. Ciz. παρήγγελλε. Kiess.

¹⁸⁾ ἐρυθρίνον] Alii ἐρυθρίνον vocant: ut et ipse Iamblichus in *Protreptico*, Symb. XXXIII. Kust. Vid. quos citat Passovius in libello scholastico: Ueber

nere voluit; quoniam praecipua naturalis illius sympathiae, quae inter coelestia et terrena intercedit, nuntia est et index. Similem abstinentiam a melanuro praescripsit, quia diis infernalibus sacer est; item ab erythrina, ob alias huius generis causas. Fabarum quoque esum prohibuit propter multas sacras naturalesque rationes; atque alia his similia constituit, per alimenta homines ad virtutem ducere exorsus.

C A P. XXV.

Arbitrabatur vero et Musicam, si quis eam legitimo modo adhibuerit, plurimum ad sanitatem afferre momenti. Solebat enim non perfunctorie usurpare hanc catharsin, siue repurgationem; quo nomine medicinam, quae ope musicae fit, notare solebat. Tractabat autem potissimum circa vernum tempus modulationem huiusmodi. Quendam

Zweck, *Anlage und Ergänzung griechischer Wörterbücher*, p. 88. — Ciz. *προλαμβάνειν*. *Kiess.*

19) ὅμοια] Ciz. cum Argerio ὅμοια καί. *Kiess.*

1) χοῆται] Ciz. *χοῆσθαι*. Idem deinceps *παρέγω* pro *παρέγωγος*. *Kiess.*

2) τοῦτο γὰρ δὴ] In Ciz. *τοῦτο δεῖ*. — *Προσαγορεύειν τινά τι, ὡς καλεῖν τινά τι*. *Kiess.*

3) ἔαρινήν] *Cur περὶ τὴν ἔαρινήν, ἢ περὶ τὴν ἔωθινὴν ὦραν?* Vide cap. XV. — Deinde Ciz. *ἐκαθέζοντο*, et pro *μελωδίῳ*, *μελωδοί*. *Kiess.*

διζε γὰρ ἐν μέσῳ τινὰ λύρας ἐφαπτόμενον,
 καὶ κύκλῳ ἐκαθίζοντο οἱ μελωδεῖν δυνατοί.
 καὶ οὕτως ἐκείνου κρούοντος συνῆδον ⁴⁾ παιῶ-
 (93) νὰς τινας, δι' ὧν εὐφραίνεσθαι καὶ ἐμμελεῖς
 καὶ εὐρυθυμοὶ γίνεσθαι ἐδόκουν. χρῆσθαι δ'
 αὐτοὺς καὶ κατὰ τὸν ἄλλον χρόνον τῇ μουσι-
 111 κῇ ἐν ἰατρείας τάξει. Καὶ εἶναι τινὰ ⁵⁾ μέλη
 πρὸς τὰ τῆς ψυχῆς πεποιημένα πάθη, πρὸς
 τε ἀθυμίας καὶ δηγμούς, ἃ δὴ βοηθητικώτα-
 τα ἐπενενόητο. καὶ πάλιν αὐ' ἕτερα πρὸς τε
 τὰς ὀργάς, καὶ πρὸς τοὺς θυμούς, καὶ πρὸς
 πᾶσαν παραλλαγὴν τῆς ψυχῆς. εἶναι δὲ καὶ
 πρὸς τὰς ἐπιθυμίας ἄλλο ⁶⁾ γένος μελοποιίας
 ἐξευρημένον. χρῆσθαι δὲ καὶ ὀρχήσεσιν. ὀρ-
 γάνῳ δὲ χρῆσθαι λύρα. τοὺς γὰρ αὐλοὺς ὑπε-
 λάμβανεν ὑβριστικόν τε καὶ πανηγυρικόν καὶ
 οὐδαμῶς ἐλευθέριον τὸν ἦχον ἔχειν. ⁷⁾ χρῆ-
 σθαι δὲ καὶ Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου λέξεσιν ἐξει-
 112 λεγμέναις πρὸς ἐπανόρθωσιν ψυχῆς. Λέγεται
 δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἔργων ⁸⁾ Πυθαγόρας μὲν σπον-

4) παιῶνὰς τινας] Confer Porphyrt. Num. 52. et 55.
 Kust. Vocabulum ipsum explicat et illustrat Gisb.
 Cuper. in Obs. lib. I. p. 4. sqq. — In Ciz. vt in
 ed. Arc. παίονας. Kiess.

5) μέλη πρὸς τὰ τῆς ψυχῆς — πάθη] Vide Plutarchum
 de Virtute Morali, pag. mihi 441. Kust. Pro τῆς
 ψυχῆς in Ciz. exaratum est τοιαύτης ψυχῆς. Kiess.

6) γένος] Ciz. μέλος. Ibidem pro ἐξευρημένον est ἐξεβρη-
 μένον, et pro χρῆσθαι δὲ, χρῆσθαι ἔχει δὲ. Kiess.

7) χρῆσθαι δὲ καὶ Ὀμήρου — ἐπανόρθ. ψυχῆς] Haec
 repetuntur infra, Num. 164. Kust. Pro λέξεσιν ἐξει-
 λεγμέναις Ciz. habet λέξιν ἐξαιλεγμένως. Kiess.

lyra ludentem collocabat in medio, eumque circumsidebant cantandi periti, et prout ille lyram pulsabat, ita circumsidentes concinebant paeanas quosdam, quibus animi oblectari, fierique concinni et bene compositi videbantur. Adhibebant vero etiam alio tempore Musicam medicinae loco: erant enim cantus quidam ad sanandos animi affectus facti, et contra tristitiam pectorisque morsus, velut praesentissima remedia, excogitati; rursusque alii contra iram et animositatem et contra alias huiusmodi animae perturbationes: suppetebat etiam aliud quoddam aduersus cupiditates modulationis inventum. Interdum et saltationes instituebant: pro instrumento vero lyra utebantur, tibias aliquid molle et pompae accommodatum liberisque hominibus indignum resonare putantes. In vsu quoque illis erant Homeri et Hesiodi selecti versus, quibus animos emendabant. Fertur autem etiam inter acta Pythagorae, aliquando eum spon-

- 8) Πυθαγόρας μὲν σπονδειακῶ ποτὲ μ.] Historiam hanc ex Iamblichō Nostro repetit Sopater in Hermogenem, p. 383. Edit. Ald. vbi ait: Καὶ Πυθαγόρας δὲ, ὡς Ἰάμβλιχος φησὶν ἐν τῷ περὶ τῆς Πυθαγορείου αἰρέσεως, μέσῳ νυκτῶν ἀστρονομούμενος, νεανίαν τινὰ σὺν αὐλητῇ κωμάζοντα μετὰ λαμπάδος κατὰ αὐλητρίδος τὸν τε οἶκον αὐτῆς ἐμπρῆσαι σπεύδοντα διὰ ζηλοτυπίαν, ἐπέσχε τῆς μανίας, παρακλειυσάμενός τῃ αὐλητρίδι μεταβάλλεσθαι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τι καταστηματικώτερον μέλος, τὸ καλούμενον σπονδεῖον, (malim, σπονδειακόν, vt hic apud Iambli-

δειακῶ ποτὲ μέλει διὰ τοῦ αὐλητοῦ κατασβέ-
 (94)σαι τοῦ Ταυρομενίτου μειρακίου μεθύοντος
 τὴν λύσαν, νύκτωρ ἐπικωμάζοντος τῇ ἐρω-
 μένῃ παρὰ τοῦ ἀντεραστοῦ καὶ τὸν πυλῶνα
 ἐμπιπρᾶναι μέλλοντος. ἐξήπτετο γὰρ καὶ ἀνε-
 ζωπυρεῖτο ὑπὸ τοῦ Φρυγίου αὐλήματος· ὃ δὴ
 κατέπαυσε τάχιστα ὁ Πυθαγόρας· ἐτύγχανε δὲ
 αὐτὸς ἀστρονομούμενος 9) ἀωρί· καὶ τὴν εἰς
 τὸ σπονδειακὸν μεταβολὴν ὑπέθετο τῷ αὐλη-
 τῇ, δι' ἧς ἀμελλητὶ κατασταλὲν κοσμίως οἰ-
 καδε ἀπηλλάγη τὸ μειράκιον, πρὸ βραχέως
 μηδ' ἐφ' ὅσον οὖν 10) ἀνασχόμενον, μηδ' ἀπλῶς
 ὑπομεῖναν νουθεσίας ἐπιβολὴν παρ' αὐτοῦ,
 πρὸς δὲ καὶ 11) ἐμπλήκτως ἀποσκοράκισαν τὴν
 113 τοῦ Πυθαγόρου συντυχίαν. Ἐμπεδοκλῆς δέ,

chum.) Eandem historiam tangit etiam Quintilianus
*Instit. Orator. lib. I. cap. 10. p. m. 52. Nam et Py-
 thagoram accepimus, concitatos ad vim pudicæ domui
 afferendam iuvenes, iussa mutare in spondeum modos
 tibicina, composuisse. Alii historiam hanc ad Damo-
 nem Musicum referunt, ut Galenus lib. IX. περὶ τῶν
 καθ' Ἱπποκράτην καὶ Πλάτωνα δογμάτων, cap. 5. et Mar-
 tianus Capella de Nuptiis Philol. lib. IX. Kust. Pro
 σπονδειακῶ Ciz. legit σπονδειακῶ, et paulo post σπον-
 διακόν. Tum pro καὶ τὸν πυλῶνα ἐμπιπρᾶναι, ita:
 πυλῶνι ἐπιπρᾶναι, sine καὶ, ut editio Arcerii. Videtur
 autem omnis locus sic constituendus esse: νύκτωρ ἐπι-
 κωμάζοντος τῇ ἐρωμένῃ, καὶ περὶ τοῦ ἀντεραστοῦ τὸν πυ-
 λῶνα etc. pro: — τῇ ἐρωμένῃ παρὰ τοῦ ἀντεραστοῦ καὶ
 τὸν πυλῶνα, etc. Neque enim apparet, si verba παρὰ
 τοῦ ἀντεραστοῦ cum Kustero explicantur a domo rivalis
 veniens, quo modo hanc omnem rem gestam esse sus-
 picemur. At omnia bene cohaerent, si locus illo
 modo, quem indicaui, constituitur. Nimirum iuuenis
 cum tibicine noctu ad puellae amatae aedes accedit*

daico tibicinis cantu rabiem extinxisse Tauromenitae adolescentis ebrii, qui noctu commissabundus ad amicam irruere, vestibuloque aedium propter corriualem, qui intus erat, iam parabat ignem subiicere: Phrygio quippe cantu ad hoc accendebatur et quasi flabello quodam magis magisque inardescibat. Sed Pythagoras, intempesta nocte tūm forte Astronomiae vacans, inhibito cantu illo, tibicinem monuit, vt spondaicum inflaret: quo adolescens sine mora sibi redditus, modeste domum rediit: quum paulo ante ne tantillum quidem se contineret; imo prorsus nullam castigationem admitteret, et Pythagoram insuper sibi occurrentem in malam rem stolide amandaret. Empedocles

comissabundus; sed propter riualem in domo deprehensum et exclusus, opinor, vestibulo ignem subiicere parabat. — Ad locum Quintiliani a Kustero citatum vid. Spalding. Tom. I. p. 227. Formula ἐπινομάζειν τιγί, occurrit in Alciphron. I, 39. *Kiess.*

9) ἀωρί] Ita, Arc. et Kust. In Ciz. ἀωρία, quod et ipsum bonum. Alciphron III. ep. 46. T. II. p. 147. ed. Wagn. ἦν γὰρ ἀωρία νυκτὸς μεσοῦσης. Latini dicunt *intempesta nocte*, vt Virg. Georg. I, 247. — Paulo post Ciz. ἀμελῆ κατασταλός, ἀπηλόγη, προβραχέως. *Kiess.*

10) ἀνασχομένον] Reuocauit ex MS. πρὸ δ καὶ κρεῖττον, quod prior Edit. nullo sensu habet. *Kust.* Antea Ciz. μὴ ἐφοσοῦν. *Kiess.*

11) ἐμπλήκτως ἀποσκορακίσαν] Sic recte MS. At prior Edit. corrupte, ἐμπλήκτιον ἐπισκορακίσαν. *Kust.* De verbo ἀποσκορακίζειν, ad coruos amandare, vidē Bergler. et Wagner. ad Alciphron. Tom. I. p. 233. sq. *Kiess.*

σπαδαμένον τὸ ξίφος ἤδη νεανίου τινὸς ἐπὶ τὸν αὐτοῦ ξενοδόχον ¹²⁾ Ἄγχιτον, ἐπεὶ δικάσας δημοσίᾳ τὸν τοῦ νεανίου πατέρα ἐθανάτωσε, καὶ αἰζαντος, ὡς εἶχε συγχύσεως καὶ θυμοῦ, ξιφήρους παῖδας τὸν τοῦ πατρὸς καταδικαστήν, ὠσανεὶ φονέα, Ἄγχιτον, ¹³⁾ μεθαρμοσάμενος εὐθύς ἀνεκρούσατο τὸ

¹²⁾ Νηπενθές τ', ἀχολόν τε, κακῶν ἐπιλήθει
πάντων,

(95) κατὰ τὸν ποιητὴν καὶ τὸν τε ἑαυτοῦ ξενοδόχον Ἄγχιτον θανάτου ἐρῶνδατο καὶ τὸν νεανίαν ἀνδραφονίας. ἱστορεῖται δ' οὗτος τῶν Ἐμπεδοκλέους γνωρίμων ὁ δοκιμώτατος ¹⁵⁾ ἔκτιστε γενέσθαι. Ἐπι τοίνυν σύμπαν τὸ Πυθαγορικὸν διδασκαλεῖον ¹⁶⁾ τὴν λεγομένην ἐξάρτυσιν καὶ συναρμογὰν καὶ ἐπαφὰν ἐποιεῖτο μέλει τισὶν ἐπιτηδείοις εἰς τὰ ἐναντία πάθη περιίγον χρησίμως τὰς τῆς ψυχῆς διαθέσεις. ¹⁷⁾ ἐπι τε γὰρ εὐνὰς τρεπόμενοι πῶν μεθ' ἡμέραν

¹²⁾ Ἄγχιτον] Ciz. ἄγγειτον, idem tamen paulo post ἄγγιτων. Pro ἐπεὶ δικάσας, ἐπιδικάσας, et pro παῖσαι, παῖσι. Kiess.

¹³⁾ μεθαρμοσάμενος] Hic locus longe plenius in Ciz. ita legitur: μεθαρμοσάμενος, ὡς εἶχε, τὴν λύραν, καὶ περιπαντικόν τι. (Reinesius in margine: καταπανοτικὸν π. Καταστηματοικὸν appellat Hermogenes περὶ ἰδεῶν.) καὶ κατασταλτικὸν μεταχειρισάμενος, εὐθύς ἀνεκρούσατο τὸ. Kiess.

¹⁴⁾ Νηπενθές τ', ἀχολόν] Est versus notissimus Homeri, Odys. δ, 221. Kust. In Ciz. ἐπιλήθει. Kiess.

¹⁵⁾ ἔκτιστε] Ita recte Ciz. cum Arc. In Kust. edit. ἐκ τότε. Kiess.

vero, quum iuuenis quidam iam stricto gladio in hospitem suum Anchitum, qui iudex publice lectus patrem eius ad mortem condemnauerat, irrueret, et ira doloreque perturbatus condemnatorem patris sui, tanquam homicidam, obtruncare vellet; mutatis modulis, confestim exorsus est illud poetae:

Nepenthes, sine felle, malis medicinaque cunctis.

Atque ita hospitem suum Anchitum, ne necaretur, et iuuenem, ne caedem admitteret, praeseruauit: qui exinde inter genuinos Empedoclis discipulos, atque is quidem omnium clarissimus fuisse traditur. Praeterea tota Pythagorae schola illam quam vocabant *exartysin*, i. e. adaptationem, et *synarmogan*, i. e. concinnitatem, et *epaphan*, i. e. attactum, idoneis quibusdam carminibus efficiebat, animique habitudinem in contrarios affectus utiliter traducebat. Nam cubitum ituri per odas quasdam et peculiâres cantus mentes

16) τὴν λεγομένην ἐξάρτυσιν καὶ συναρμ.] Eadem traduntur supra, Num. 64. et 65. *Kust. Ciz. ἐξάρτυσιν. Kiess.*

17) ἐπὶ τε γὰρ εὐνῶς τρεπ.] Idem testatur Quintil. lib. IX. cap. 4. p. m. 430. (Tom. III. p. 529. ed. Spalding.) *Pythagoricis moris fuit, cum somnum peterent, ad lyram prius lenire mentes, ut, si quid fuisset turbidiorum cogitationum, componerent. Et Boëthius lib. 1. de Musica, cap. 1. Pythagorici, cum diurnas in somno resolverent curas, quibusdam cantilenis utebantur, ut eis lenis et quietus sopor obreperet. Kust.*

18) *ταραχῶν καὶ περιηγημάτων ἐξεκάθαιρον τὰς διανοίας ὡδαῖς τισὶ καὶ μελῶν ἰδιώμασι, καὶ ἠσυχούς παρεσκεύαζον ἑαυτοῖς ἐκ τούτου καὶ ὀλιγονείρους τε καὶ εὐονείρους τοὺς ὕπνου· ἐξανιστάμενοί τε τῆς* 19) *κοιτνωχελίας πάλιν* (96) *καὶ κάρου δι' ἄλλοτρόπων ἀπηλλάσσοντο ἁσμάτων.* 20) *ἔστι δὲ καὶ ὅτε ἄνευ λέξεως μελισμάτων ὅπου τε καὶ πάθη καὶ νοσήματά τινα* 21) *ἀφυγίαζον, ὡς φασιν, ἐπάθοντες ὡς ἀληθῶς. καὶ εἰκὸς ἐντεῦθεν* 22) *ποθεν τοῦνομα τοῦτο εἰς μέσον παρεληλυθέναι τὸ τῆς Ἐπιωδῆς.*

18) *ταραχῶν]* Id est, secundum Quintilianum loco laudato, *turbidiorum cogitationum.* Pro *περιηγημάτων* autem Noster supra, Num. 65. habet, *ἐνηχημάτων*: vbi vide, quae notauimus. *Kust.* Pro *ἐξεκάθαιρον* Ciz. cum Arc. *ἐξεκάθηρον.* *Kiess.*

19) *κοιτνωχελίας]* Ex MS. reposui, pro *κοιτωφελίας*, quod in Edit. Arcerii legitur. Est autem *κοιτνωχελία*, torpor, quem lectus siue somnus hominibus affert. Caeterum totum hunc locum ad verum sensum reformavi et distinxi, qui in priorē Edit. sic legitur: *ἐξανιστάμενοί τε ἐκ τῆς κοιτωφελίας πάλιν, καὶ κάρου δι' ἄλλοτρόπων ἀπηλλάσσον ἁσμάτων*: quae vitiosa huius loci lectio decepit eruditissimum Schefferum *de Philos. Ital.* cap. XIV. p. 159. Vertit enim cum Arcerio: *Mane surgentes ex somno communem utilitatem afferente*, etc. Videndum autem, annon pro *κοιτνωχελίας*, quae est vox insolens, et mihi, vt verum fatear, suspecta, scribendum forte sit, *καὶ τῆς νοχελίας*, vt legitur supra, Num. 65. *Kust.* Vnice vera est lectio codicis Ciz., *κοίτης νοχελίας*. Idem tamen cum Arc. *κάρου*, quod Reinesius correxit, et deinceps *ἀπηλάσσον.* *Kiess.*

20) *ἔστι δὲ καὶ ὅτε ἄνευ λέξεως μελισμάτων ὅπου τ.]* In hoc loco quaedam mihi minime placent. Quid

repurgabant. a diurnis perturbationibus et illo, qui adhuc in auribus tinniebat, strepitu; sicque tranquillam, et vel paucis vel bonis somniis comitatam quietem sibi conciliabant: surgentes autem alterius moduli cantibus a lecti torpore soporisque grauedine sese liberabant. Est vero, vbi aliquando absque carminum pronuntiatione affectus et morbos persanauerint, vere, vt aiebant, incantantes: indeque et probabile est, *epodes*, i. e. incantationis, nomen vsu venisse.

enim est illud, *ἀνευ λέξεως μελισμάτων?* Nam cantica non dicuntur, sed canuntur. Poterat sane Iamblichus, ommissa voce *λέξεως*, absque villo sensus dispendio dicere, *ἀνευ μελισμάτων*. Deinde, quid sibi vult illud, *ὄπον τε*; in quo mendum aliquod latere videtur. Et denique, quomodo Pythagorei dici potuerunt *ἐπάθειν*, si nullo omnino carmine vel cantico vsi fuerunt; aut quomodo inde nomen *ἐπῶδης* originem suam traxisse potuit? Haec sane non cohaerent. *Kust.* Koenius ad Gregor. p. 255. ed. Schaef. legendum censet: *ἔστι δὲ καὶ ὅτε ἀνευ λέξεως μελισμάτων πόνους τε καὶ πάθη καὶ νοσήματα τινα ἀφυγίαζον*. Parum commode Koenius intulit *πόνους*, quum iam commemorata sint *πάθη*. Eundem etiam miror non offensum fuisse verbis *ἀνευ λέξεως μελισμάτων*. Ceterum e sect. 65. nihil hauriri potest, quod ad huius loci lectionem constituendam magnopere valeat. Res autem ipsa docet, sic fere legendum esse: *ἔστι δὲ καὶ ὅτε ἀνευ μελισμάτων ψιλλῇ λέξει*, vel, *διὰ ψιλλῆς λέξεως*, κ. τ. λ. *Kiess.*

21) *ἀφυγίαζον*] Est compositum ex *ἀπό* et *ὕγιαζον*, sanum reddo: quam vocem, licet Lexicis vulgatis ignotam, caue tamen vt corruptam damnes. Nam et supra Num. 64. Noster vititur voce *ἀφυγιασμός*. *Kiess.*

22) *πάθειν — μέσον*] Ciz. *πάθειν τοῦνομα τοῦ εἰς τὸ μέσον*. *Kiess.*

οὕτω μὲν οὖν πολυωφελεστάτην κατεστήσατο
Πυθαγόρας τὴν διὰ τῆς μουσικῆς τῶν ἀνθρω-
πίνων ἡδῶν τε καὶ βίων ἐπανόρθωσιν.

K E Φ. κς'.

115 Ἐπεὶ δὲ ἐνταῦθα γεγόναμεν ἀφηγούμενοι
τὴν Πυθαγόρου παιδευτικὴν σοφίαν, οὐ χεῖ-
ρον καὶ τὸ τούτου παρακείμενον ἐφεξῆς εἰπεῖν,
ὅπως ἐξεῦρε τὴν ἀρμονικὴν ἐπιστήμην καὶ τοὺς
ἀρμονικοὺς λόγους. ἀρξώμεθα δὲ μικρὸν ἀνω-
θεν. ¹⁾ Ἐν φροντίδι ποτὲ καὶ διαλογισμῶ συν-
τεταμένῳ ὑπάρχων, εἰ ἄρα δύναίτο τῇ ἀκοῇ
(97) καὶ ἀπαραλόγιστον, ²⁾ οἶαν ἢ μὲν ὄψις διὰ
τοῦ διαβήτου καὶ διὰ τοῦ κανόνος, ἢ νῆ Δία
διὰ διόπτρας ἔχει, ἢ δ' ἀφῆ διὰ τοῦ ζυγοῦ,
ἢ διὰ τῆς τῶν μέτρων ἐπινοίας. ³⁾ παρὰ τι χαλ-
κοτυπεῖον περιπατῶν, ἔκ τινος δαιμονίου συν-
τυχίας ἐπήκουσε ραισθήρων σίδηρον ἐπ' ἄκμονι

1) Ἐν φροντίδι ποτὲ καὶ διαλογισμῶ συντ.] Totus hic locus vsque ad finem capitis αὐτολεξεί etiam legitur apud Nicomachum Gerasenum in *Enchiridio Harmonices*, pag. 10. et seqq. Edit. Meibom. vnde cum Iamblichus descripsit. *Kust.*

2) οἶαν] In Ciz. οἶον. Deinceps νῆ Δία, ἔχειν, ἀφῆ. *Kiess.*

3) παρὰ τι χαλκοτυπεῖον περιπ.] Eandem de Pythagoræ historiam refert Iamblichus noster in *Nicomachi Arithmet. Introd.* p. 171. 172. itemque Gaudentius ἐν *Εἰσαγωγῇ Ἀρμον.* p. 13. et seq. Edit. Meibom. Macrobian. lib. II. cap. 1. in *somn. Scip.* et Boethius lib. I. *de Musica*, cap. 10. et 11. cuius verba hæc sunt: Cum

Atque hoc modo Pythagoras vtilissimam humanae vitae morumque emendationem musicae beneficio effecit.

C A P. XXVI.

Quoniam vero hactenus progressi sumus in enarranda sapientia, qua Pythagoras in aliis docendis vsus est, non alienum fuerit, etiam id quod hinc propius abest, commemorare: quo pacto scientiam harmonicam eiusque rationes inuenerit: idque repetemus paullo altius. Meditabatur aliquando et intentiore cogitatione voluebat, annon auditui firmitum et falli nescium adiumentum instrumento quopiam afferre posset; sicut visum circinus iuuat, et regula, vel certe perspicillum; tactum trutina et mensurarum inuentio: atque prope fabri ferrarii officinam ambulans casu quodam diuino audiuit malleos super incude ferrum emollientes,

*interea diuino quodam motu (Pythagoras) praeteriens
fabrorum officinas pulsos malleos exaudiuit ex diuersis
sonis vnā quodammodo concinentiam personare. Ita
igitur ad id, quod diu inquirebat, attonitus accessit ad
opus: diuque considerans arbitratus est diuersitatem so-
norum ferientium vires efficere. Atque ut id apertius
colliqueret, mutari inter se malleos imperauit: et quae
sequuntur. Nam totum locum adducere, superuacua-
neum putamus. Kust. In Arc. edit. est χαλκοτύπειον,
in cod. Ciz. χαλκοτύπιον. Idem deinceps cum Par. e
marg. Spanh. σιδήρων. Kiess.*

ῥαιόντων, καὶ 4) τοὺς ἤχους παραμιξὲς πρὸς ἀλλήλους ἀποδιδόντων, πλὴν μιᾶς συζυγίας. ἐπεγίνωσκε δ' ἐν αὐτοῖς τὴν τε διὰ πασῶν, τὴν τε διὰ πέντε, καὶ τὴν διὰ τεσσάρων συνῳδιαν. 5) τὴν δὲ μεταξύτητα τῆς τε διὰ τεσσάρων καὶ τῆς διὰ πέντε ἀσύμφωνον μὲν ἑώρα αὐτὴν καθ' ἑαυτήν, συμπληρωτικὴν δὲ ἄλλως τῆς ἐν αὐ-
 116 ταῖς μείζονότητος. Ἄσμενος δὴ, ὡς 6) κατὰ θεὸν ἀννομένης αὐτῷ τῆς προθέσεως, εἰσέδρα-
 μεν εἰς τὸ χαλκεῖον, καὶ ποικίλαις πείραις 7) παρὰ τῶν ἐν τοῖς ῥαιστήρσιν ὄγκων εὐρῶν τὴν διαφορὰν τοῦ ἤχου, ἀλλ' οὐ παρὰ τὴν τῶν ῥαιόντων βίαν, οὔτε παρὰ τὰ σχήματα τῶν σφυρῶν, οὐδὲ παρὰ τὴν τοῦ ἐλαυνομένου σιδήρου μετά-
 (98) θεσιν σηκώματα ἀκριβῶς ἐκλαβὼν καὶ ῥοπὰς ἰσαιτάτας τῶν ῥαιστήρων, πρὸς ἑαυτὸν ἀπηλλάγη, καὶ ἀπὸ τίνος ἐνὸς πασάλλου 8) διαγωνίου ἐμπεπηγότες τοῖς τοίχοις, ἵνα μὴ κακὸν τούτου

4) τοὺς ἤχους κ. τ. λ.] Verba, τοὺς ἤχους παραμιξὲς πρὸς ἀλλήλους ἀποδιδόναι, hanc vim habent: *sonos edere, qui congruam quandam inter se rationem habent.* Συζυγία autem non significat, vt vertit Obrechtus, sed *par malleorum, qui vna impulsī sonos edunt.* Stephanus in Thesaurō I. p. 1397. explicat: *coniunctio et copulatio, qua bina et bina comparantur et copulantur: i. q. σύζευξις et συνδυασμός.* Boëthius l. c. dicit, *quinque fuisse malleos; quintum vero esse reiectum, qui cunctis esset incognoscens.* Cum quocunque igitur reliquorum malleorum malleus quintus vna impelleretur, incongruum sonum edebat. — Aduerbiū παραμιξὲς Lexicis est addendum. In Ciz. συνῳδιαν. Kiess.

5) τὴν δὲ μεταξύτητα τῆς τε διὰ τεσσ.] Locum hunc ante mutilum ex MS. supplēui. In priore enim Edit.

sonosque congruos inter se reddentes, vna tantum copulatione excepta. Agnoscebat enim in illis concentum dia pason, itemque illum dia pente, et dia tessaron: illum vero qui inter dia tessaron et dia pente medius est, vidit inter se quidem symphoniae expertem esse, supplere autem, quod in illis exuberat. Laetus itaque, quod propositum sibi non sine diuina ope succederet, in officinam se coniecit, et variis experimentis cognoscit, soni diuersitatem nasci ex malleorum magnitudine, non vero e cudentium viribus, neque ex figuris malleorum, aut ex ferri quod cudebatur conuersione. Postquam igitur libramentum et malleorum pondera maxime aequalia accurate explorasset, domum rediit, vnicumque paxillum parietibus ab angulo ad angulum infixit; ne, si

desunt verba haec, τῆς τε διὰ τεσσάρων, καὶ τῆς διὰ πέντε ἀσύμφωνον μὲν ἔώρα αὐτήν. Caeterum pro μειζονότητος apud Nicomachum rectius legitur μείζονος. Subintelligitur enim ex praecedentibus συναφίας. *Kust.*

6) κατὰ θεῶν] Ciz. κατὰ τῶν. *Kiess.*

7) παρὰ τῶν — ὄγκων] Quum παρὰ in sequentibus cum accusatiuo coniungatur, quae ratio Grammaticis in etymis indicandis vsitata est, etiam hic malim, παρὰ τῶν — ὄγκων. — Paulo post Ciz. cum Arc. ἰσοιότητος, idque reposui pro ἰσοιότητος, quod *Kust.* habet, quanquam idem paulo inferius ἰσοιότητα. *Kiess.*

8) διαγωνίου] Sic et paulo inferius, Num. 118. In priore vero Edit. male legebatur διαγωνίας. *Kust.* Etiam Ciz. διαγωνίας. *Kiess.*

διαφορά τις ὑποφαίνεται, ἢ ὅλως 9) ὑπονοῖται πασῶν ἰδιαζόντων παραλλαγῆ, 10) ἀπαρτήσας τέσσαρας χορδὰς 11) ὁμοῦλους, καὶ 12) ἰσοκώλους, 13) ἰσοπαχεῖς τε καὶ ἰσοστρόφους, ἐκαστην 14) ἐφ' ἐκάστης ἐξήρτησεν, ὀκτὴν προσδήσας ἐκ τοῦ κάτωθεν μέρους· τὰ δὲ μήκη τῶν χορδῶν μηχανησόμενος ἐκ παντὸς ἰσαίτατα.

117 Εἶτα κρούων ἀνὰ δύο ἅμα χορδὰς 15) ἐναλλὰξ, συμφωνίας εὔρισκε τὰς προλεχθεῖσας, ἄλλην ἐν ἄλλῃ 16) συζυγία. τὴν μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ μεγίστου ἐξαρτήματος τεινομένην πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ μικροτάτου, διὰ πασῶν φθεγγομένην κατελάμβανεν. ἦν δὲ ἡ μὲν δώδεκα τινῶν ὀκτῶν, ἡ δὲ ἕξ 17) ἐν διπλασίῳ δὲ λόγῳ ἀπέφαινε τὴν διὰ πασῶν ὅπερ καὶ αὐτὰ τὰ βάρη ὑπέφαινε. τὴν δ' αὖ μεγίστην πρὸς τὴν παρὰ τὴν 18) μικροτάτην, οὐσαν ὀκτῶ ὀκτῶν, διὰ πέντε

9) ὑπονοῖται] Ciz. ὑπονοῖσαι. Idem mox cum Arc. παραλλαγῆ. Kiess.

10) ἀπαρτήσας] Prior Edit. corrupte ἀπάρσι: at MS. ἀπαρτίσας; pro quo apud Nicomachum rectius legitur ἀπαρτήσας, i. e. appendens. Kust.

11) ὁμοῦλους] Prior Edit. ὁμόλους: at codex MS. ὁμοῦλους (Ciz. ὁμούλους. Kiess.): pro quo per diaeresin ὁμοῦλος (vt recte est apud Nicomachum) scribendum esse quis non videt? Kust.

12) ἰσοκώλους] Ciz. ἰσοκόλους. Kiess.

13) ἰσοπαχεῖς] Sic legendum esse, recte vidit Obrechtus. In codice MS. erat, ἰσοπλαγίς: at in Edit. Arc. ἰσοπαλεῖς: vtrumque vitiose. Kust. Etiam in Ciz. est ἰσοπαλεῖς. Scaliger primus correxit ἰσοπαχεῖς. Litterae λ et χ saepius permutatae sunt. Kiess.

plures essent, aliqua se inde exsereret diversitas, aut paxillorum, qui propriam quisque naturam haberent, varietas suspecta fieret: dein ab hoc paxillo quatuor chordas eiusdem materiae, et magnitudinis crassitieque, et aequaliter contortas, ex ordine suspendit, singulisque singula pondera ab infima parte alligavit, fidiumque longitudinem omnimodo exaequavit. Tum binas simul chordas alternatim pulsans dictam consonantiam inuenit, aliam in alia coniunctione. Nam illam, quae maximo pondere tendebatur, cum ea, quae minimum habebat pondus, simul pulsam dia pason resonare deprehendit. Erat autem altera harum ponderum duodecim, altera vero sex: adeoque ratione dupli efficiebatur concentus dia pason dictus, ut vel ipsa pondera indicabant. Porro maximam illam ad minimae proximam, octo pondera habentem, dia pente

14) ἐφ' ἐκάστης] Ciz. ut Arc. ἀφ' ἐκάστης. Idem Ciz. paulo post αὐτοῦ pro ἐκ τοῦ. *Kiess.*

15) ἐναλλάξ] Ita Kust. et Arc. At Ciz. et Par. e marg. Spanh. ἐπαλλάξ, quod idem est. *Kiess.*

16) συζυγία] Ita aperte Ciz., quod et Nicomachus habet, et pro συντυχία, quae est lectio editionum Arc. et Kust., reponendum esse viderat Kusterus. Idem Ciz. ἐν ἄλλους pro ἐν ἄλλῃ. *Kiess.*

17) ἐν διπλασίῳ δὲ] In Ciz. et Par. e marg. Spanh. ἐν διπλασίῳ δὲ. *Kiess.*

18) μικροτάτην] Sic MS. At prior Edit. μακροτάτην: quod sensus repudiat. *Μικροτάτην* enim Iamblichus

συμφωνοῦσαν· 19) ἔνθεν ταύτην ἀπέφαινεν 20) ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ, ἐν ᾧπερ καὶ αἱ ὄλκαι ὑπῆρχον πρὸς ἀλλήλας. πρὸς δὲ τὴν 21) μετ' αὐτὴν μὲν τῷ βάρει, τῶν δὲ λοιπῶν μείζονα, ἐννέα σταθμῶν ὑπάρχουσιν, τὴν διὰ τεσσάρων, ἀναλόγως τοῖς βριθέσι· καὶ 22) ταύτην δὲ ἐπίτριτον ἀντικρὺς κατελαμβάνετο, ἡμιολίαν τὴν αὐτὴν 118 φύσει ὑπάρχουσιν τῆς μικροτάτης. Τὸ γὰρ ἐννέα πρὸς τὰ ἕξ 23) οὕτως ἔχει, ὅνπερ τρόπον ἢ παρὰ τὴν μικρὰν ἢ ὀκτώ· πρὸς μὲν τὴν τὰ

hic appellat chordam eam, cui minimum pondus apprehensum erat: vti contra *μεγίστην* eam, cui maximum. Vide omnino Macrobiū et Boëthium locis ante laudatis, qui ad totum hunc locum clarius intelligendam multum conferent. *Kust.* Ciz. πρὸς τὰ παρὰ τ. Ratio haec est, $12 : 6 = 2 =$ ἐν διπλασίῳ λόγῳ. *Kiess.*

19) ἔνθεν] Ita *Kust.* In Ciz. et Arc. ἔνθα. *Kiess.*

20) ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ] Id est, ea proportione, quam habent e. g. duodecim ad octo. *Kust.* Ratio haec est, $12 : 8 = 1\frac{1}{2} =$ ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ. — Πρὸς ἀλλήλας Ciz. ἀλλήλους. *Kiess.*

21) μετ' αὐτὴν] Ciz. vt Arc. μετ' αὐτὴν. Idem Ciz. pro μὲν τῷ βάρει habet μετὰ τῷ βάρει, et deinceps βριθέσι. *Kiess.*

22) ταύτην δὲ ἐπίτριτον] Dicere Iamblichus voluit, vel debuit, ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ. Nam falsum est, nouem esse ἐπίτριτον τῶν δώδεκα: quum contra plane se res habeat. Recte autem dixeris, nouem ad duodecim esse ἐν λόγῳ ἐπιτρίτῳ, siue proportione sesquitertia: quoniam duodecim continet nouem, et praeterea tertiam eius numeri partem. Totius ergo loci huius sensus hic est: chordam nouem ponderum habuisse λόγον ἐπίτριτον, siue proportionem sesquiterciam ad chordam duodecim ponderum; ad chordam vero minimam siue sex ponderum λόγον ἡμιόλιον, siue sesquialteram.

consonare obseruauit; adeoque iudicauit, eas habere hemioliū inter se rātionem, in qua et pondera illa erant erga se inuicem: ad eam autem, quae pondere proxima, reliquisque maior, nouem habebat libras appensas, ex proportione ponderum dia tessaron efficere: hanc autem epitriton manifeste uidebat esse ad minimam; cum qua in proportione hemioliū natura sua consistebat. Nam nouem ad sex ita se habent, quemadmodum minimae proxima octo ponderum se habet

Hoc lectorem monere uolui, quia Illustrē Obrechtum a uero loci huius sensu aberrasse uidebam. *Kust.* Breuius locutus est Iamblichus, ita ut, quum dicere deberet, *chorda duodecim ponderum ad chordam nouem ponderum est ἐν ἐπιτρίτω λόγῳ*, oratione contracta potius sic diceret: *chorda 12 ponderum est chordae 9 ponderum ἐπιτρίτος*. Eodem modo in sequentibus cap. XXVII. not. 35. *Kiess.*

25) οὕτως ἔχει, ὄνπερ τρόπον ἢ παρὰ τὴν μικρ.] Locum hunc sic lego et distinguo: οὕτως ἔχει. καθ' ὃν τρόπον ἢ παρὰ τὴν μικρὰν, ἢ ὀκτώ, πρὸς μὲν τὴν, etc. Nam nouem ad sex ita se habent. Pari ratione minimae proxima, etc. *Kust.* Verum hic uidit Loganus locum sic corrigens: τὰ γὰρ ἐννέα πρὸς τὰ ἕξ οὕτως ἔχει, ὄνπερ τρόπον ἢ μεγίστη, ἢ δώδεκα, ἔχει πρὸς τὴν παρὰ τὴν μικρὰν, ἢ ὀκτώ. ἢ δὲ ὀκτώ etc. Pro ultimis ἢ δὲ ὀκτώ malim, τὰ δὲ ὀκτώ. Numerorum dictorum rationes sunt hae, $9 : 6 = 12 : 8 = 1\frac{1}{2} = \text{ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ}$. Porro, $8 : 6 = 1\frac{1}{3} = \text{ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ}$. $12 : 8 = 1\frac{1}{2} = \text{ἐν ἡμιολίῳ λόγῳ}$. denique $9 : 8 = 1\frac{1}{8} = \text{ἐν ἐπογδόῳ λόγῳ}$. In codice Ciz. uerba οὕτως ἔχει usque ad τὴν τὰ ἕξ desunt. Ibidem paulo post, ut in edit. Arc., ante διὰ τεσσάρων deest τῆς: iidemque consentiunt in οὗ ὑπερέχει. *Kiess.*

ἕξ ἔχουσάν ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ ἦν, προς δὲ τὴν τὰ δώδεκα ἐν ἡμιολίῳ. το ἄρα μεταξύ τῆς διὰ (100) πέντε καὶ τῆς διὰ τεσσάρων, ᾧ ὑπερέχει ἢ διὰ πέντε τῆς διὰ τεσσάρων ²⁴⁾ ἐβεβαιοῦτο ἐν ἐπογδόῳ λόγῳ ὑπάρχειν, ἐν ᾧπερ τὰ ἐννέα πρὸς τὰ ὀκτῶ· ἐκατέρως τε ἢ διὰ πασῶν ²⁵⁾ σύστημα ἠλέγχετο, ἦτοι ἢ διὰ τεσσάρων, καὶ ἢ διὰ πέντε ἐν συναφῇ· ὡς ὁ διπλάσιος λόγος ἡμιολίου τε καὶ ἐπιτρίτου, οἷον δώδεκα, ὀκτῶ, ἕξ· ἢ ἀναστρόφως, τῆς διὰ τεσσάρων καὶ τῆς διὰ πέντε, ὡς τὸ διπλάσιον ἐπιτρίτου τε καὶ ἡμιολίου, οἷον δώδεκα, ἐννέα, ἕξ, ἐν τάξει τοιαύτῃ ²⁶⁾ διὰ πασῶν, τὴν γλῶσσαν δὲ καὶ τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἀκοὴν πρὸς τὰ ²⁷⁾ ἐξαρτήματα, καὶ βεβαιώσας πρὸς αὐτὰ τὸν τῶν σχέσεων λόγον, μετέθηκεν

24) ἐβεβαιοῦτο ἐν ἐπογδόῳ λόγῳ] Antea pessime legabatur, ἐκβεβαιοῦτο ἐν ἐπιγνόῳ λόγῳ. *Kust.*

25) σύστημα] In Ciz. συστήματα. Particulam ἦτοι post ἠλέγχετο delet Scaliger: perperam. Tum Ciz. bene pro καὶ διὰ πέντε habet, καὶ ἢ διὰ πέντε: quod reposui. *Kiess.*

26) διὰ πασῶν, τὴν γλῶσσαν δὲ καὶ τ.] Locus hic procul dubio corruptus est, in quo emendando me frustra, fateor, torsi. Quare tentet alius, me felicior. Non enim omnes omnia possumus. Obrechtus vero pro διὰ πασῶν legisse videtur διαπλάσων, ut versio eius fidem facit. At vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani scribendum suspicabatur, διατάσων. Sed neutra coniectura mihi satisfacit. In MS. pro τὴν γλῶσσαν scriptum erat τυλώσας: corrupte utique et nullo sensu. Apud Nicomachum locus hic ita legitur et distinguitur: ἐν τάξει τοιαύτῃ. τυλώσας καὶ τὴν χεῖρα, etc. *Kust.* Loganus p. 99. „Ego nihil obscuri sentio, praesertim si τῆς διὰ πασῶν legatur; est enim τάξ

ad illam quidem, quae sex ponderum erat, in epitriti; ad illam vero, quae duodecim, in hemioli ratione. Quod igitur medium est inter dia pente et dia tessaron, quo dia pente dia tessaron excedit, confirmabatur esse in epogdoi, i. e. in qua nouem ad octo, proportione: et ytrinque probabatur, centum dia pason esse contextum quendam, iunctis siue dia pente et dia tessaron, quemadmodum ratio dupli composita est ex ratione hemioli et epitriti, vt duodecim, octo, sex: siue vice versa dia tessaron et dia pente, vt ratio dupli ex ratione epitriti et hemioli; exempli gratia, duodecim, nouem, sex. Hac ratione atque via quum et manum et auditum ad pondera appensa conformasset, atque secundum ea rationem proportionum stabiliuisset, facili

„ἀφ' ἑξ πρὸς δώδεκα vera Dia-pason: item ἀφ' ἑξ πρὸς ἑννέα, ἡμιόλιον· ἀπ' ἑννέα πρὸς δώδεκα, ἐπίτριτον, quorum iam meminerat, et integra est τοιαύτη τάξις.“ His probatis locum sic scribendum censeo: οἷον δώδεκα, ἑννέα, ἑξ, ἐν ταύτῃ τοιαύτῃ τῆς διὰ πασῶν. τυλώσας δὲ καὶ τὴν χεῖρα, etc. Quomodo enim verba τὴν γλώσσαν explicanda sint, nemo dixerit, et pro iis etiam Ciz. praebet τυλώσας, quod Schneiderus in Lexico suo recte explicat: *gewöhnen und gleichsam verhärten*. Loganus legi voluit, τυπώσας, parum commode. *Kiess.*

27) ἑξαριθήματα] Male ante, ἑξαριθήματα. Dicuntur autem hic ἑξαριθήματα, pondera choëdis appensa: vt Obrechtus recte vertit. *Kust.* Pro μετέθηκεν Ciz. cum *Att.* προσέθηκεν. *Kiess.*

εὐμηχάνως τὴν μὲν τῶν χορδῶν κοινήν ²⁸⁾ ἀπό-
 δεσιν, τὴν ἐκ τοῦ διαγωνίου πασσάλου, εἰς τὸν
²⁹⁾ τοῦ ὄργάνου βατῆρα, ὃν χορδότονον ὠνό-
 (101) μαζε· τὴν δὲ ³⁰⁾ ποσὴν ἐπίτασιν ἀναλόγως τοῖς
 βάρεσιν εἰς τὴν τῶν ³¹⁾ κολλάβων ἄνωθεν σύμ-
 119 μετρον περιστροφὴν. Ἐπιβάθρα τε ταύτη χρώ-
 μενος, καὶ οἶον ἀνεξαπατήτω γνώμονι, εἰς
 ποικίλα ὄργανα τὴν πείραν λοιπὸν ἐξέτεινε,
³²⁾ λεκιδῶν τε κροῦσιν, καὶ αὐλοῦς, καὶ σύ-
 ριγγας, καὶ μονόχορδα, καὶ τρίγωνα, καὶ τὰ

28) ἀπόδεσιν] Hanc certam lectionem recepi pro ἀπό-
 δεσιν, de quo Kusterus ita: „Sic etiam Nicomachus.
 „At Arcerius, Obrechtus et vir doctus ad marginem
 „codicis Spanhemian! recte legerunt ἀπόδεσιν: quam-
 „vis Meibomius emendationem hanc reiecit; in quo
 „me non habet assentientem. Quid enim hic sibi vult
 „ἀπόδεσιν? At ἀπόδεσις ἐκ τοῦ πασσάλου est, religatio
 „(chordarum) ex clauo: sensu manifesto et necessario.
 „Deinde scribitur, τὴν τοῦ διαγωνίου πασσάλου. Sed
 „sensus exigit, vt legatur, τὴν ἐκ τοῦ διαγωνίου πασσά-
 „λου.“ Etiam hoc restituimus. *K i e s s.*

29) τοῦ ὄργάνου βατῆρα, ὃν χορδότονον ὠν.] Iambli-
 chus hic βατῆρα sive χορδότονον vocat partem illam in-
 feriolem lyrae, cui chordae annexae erant. Ei in
 parte superiore respondebant κόλλοις, sive verticilli;
 quippe qui chordas ab altera parte tendebant. Sensus
 ergo totius loci huius, quem Obrechtus paulo obscu-
 rius vertit, hic est: Pythagoram in conficiendo instru-
 mento musico vsum clavi sive paxilli parieti infixi, ex
 quo chordae religatae erant, transtulisse ad limen, sive
 chordotonon lyrae, cui chordas annectebat; vsum vero
 ponderum, quae chordis appensa erant, easdemque
 tendebant, ad κόλλοις, sive verticillos; quippe quo-
 rum conuersione Pythagoras ita intendebat chordas, vt
 tensio illa ponderibus proportione responderet. *K u s t.*
 Pro εἰς τὸν τοῦ ὄργάνου in Ciz. est εἰς τὴν τ. ὄργ. *K i e s s.*

artificio illam communem paxilli, qui duobus parietibus ab angulo ad angulum infixus erat, lineam, ex qua chordae religatae erant, transtulit ad caput instrumenti, quod *chordotonon* vocabat: chordas vero clauorum superiorum, commensurata ad ponderum proportionem eorundem conuersione, intendebat. Atque hoc fundamento et quasi infallibili norma vsus ad varia deinceps organa experimentum protulit; nempe ad pulsationem patellarum, ad tibias, ad fistulas, ad monochorda, ad trigona, et similia:

30) *ποσὴν*] Arcerius *τάσιν* legendum putat: sed coniecturam eius probare non possum. Nam *τάσιν* et *ἐπιτάσιν* idem prorsus est. Ego nulla mutatione, abiecto tantum *τῷ ἦ*, lego, *ποσὴν ἐπιτάσιν*: sensu omnino claro. Apud Nicomachum certe particula *ἦ* deest: sed apud quem pro *ἐπιτάσιν* minus recte legitur *ἀνάσιν*. *Kust.* Ciz. *πόσῃν*. Haud dubie vera est ratio Kusteri, *ἦ* post *ποσὴν* abiicientis, quam secutus sum. Significat autem *ἦ ποσὴ ἐπιτάσις*, opposita *τῇ τῶν χορδῶν κοινῇ ἀποδίσει*, intentionis velut quantitatem siue modum den Grad der Anspannung, *τὸ ποσὸν τῆς ἐπιτάσεως*. Loganus scribit *ἀνεσιν ἢ ἐπιτάσιν*. *Kiess.*

31) *κολλάβων*] Id est, verticilloꝝ, quibus intenduntur chordae: vnde *κολλάβωσις*, intensio chordarum, quae fit verticillis. Vox ista restituenda est Iamblichō nostro in Nicomachi *Introduct. Arithmet.* p. 171. vbi hodie male legitur *κολόβωσις*: quod eruditus interpretēs Sam. Tennulius *amputationem* vertit; sensu prorsus refragante, vt cuilibet patebit, qui ipsum inspicere voluerit. *Kust.*

32) *ἀσκίδων*] Pro hoc Loganus p. 100. legit *πηκτίδων*. *Πηκτις* enim, inquit, apud Pollucem est instrumentum musicum, isque in eodem capite 9. lib. IV. connumerat cum hoc etiam *τρίγωνο*. Leguntur etiam hae duae voces

παραπλήσια. 33) καὶ σύμφωνον εὑρίσκειν ἐν
 ἅπασιν, καὶ ἀπαράλλακτον τὴν δι' ἀραθμοῦ
 κατάληψιν. 34) ὀνομάσας δὲ ὑπάτην μὲν τὸν
 τοῦ ἕξ ἀριθμοῦ κοινωνοῦντα φθόγγον· μέσην
 δέ, τὸν τοῦ ὀκτώ, ἐπίτριτον αὐτοῦ τυγχάνον-
 πα· παραμέσην δέ, τὸν τοῦ ἐννέα, τόνω τοῦ
 μέσου ὀξύτερον καὶ δὴ καὶ ἐπόγθοον· νήτην
 δέ, τὸν τοῦ δώδεκα· καὶ τὰς μεταξῦντας
 κατὰ τὸ διατονικὸν γένος συναναπληρώσας
 φθόγγους ἀναλόγοις, οὕτως τὴν 35) ὀκτάχορ-
 (102) δον ἀριθμοῖς συμφώνοις ὑπέταξε, διπλασίω,
 ἡμιολίω, ἐπιτρίτω, καὶ τῇ τούτων διαφορᾷ,
 120 ἐπογδόω. Τὴν δὲ πρόβασιν ἀνάγκη τινὲ φυσικῆ
 ἀπὸ τοῦ βαρυτάτου ἐπὶ τὸ ὀξύτατον, κατὰ
 τοῦτο τὸ διατονικὸν γένος οὕτως εὑρίσκει. τὸ
 γὰρ χρωματικὸν καὶ 36) ἐναρμόνιον γένος αὐ-
 θίς ποτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ διετράνωσεν, ὡς ἐνέσται

apud Platonem de Rep. lib. III. p. 399. et περὶ πηκίδος
 multa apud Athenaeum lib. XIV. c. 4. De instrumen-
 tis musicis, quae pulsantur, hic loquitur Iamblichus;
 at tale neutiquam est *λεκίς*. Ita Loganus, qui non
 facile inueniet, qui cum ipso *πηκίδων* legendum cen-
 seant. Obstat primum additum verbum *κροῦσις*. Nam
 Athenaeus lib. XIV. p. 635. B. dicit: *Ἀρατιέξιος τὴν*
μάγαδιν καὶ τὴν πηκίδα χωρὶς πλήκτρον διὰ ψαλμοῦ πα-
ρέχεσθαι τὴν χρῆσαν. Atqui *κροῦσις* est τοῦ πλήκτρον.
 Deinde etiam Boëthius, l. c. tuetur *λεκίδων*, cuius haec
 sunt verba: *Saepe et pro mensurarum modo cyathos*
aequorum ponderum acetabulis immittens; saepe ipsa
quoque acetabula diuersis formata ponderibus virga vel
paerea ferreae percutiens, nihil esse diuersum inuenisse
laetatus est. Kiess.

33) καὶ σύμφωνον] In Ciz. et Arc. καὶ σύμφωνα. Est

atque in his omnibus deprehendit consonam et immutabilem illam per numeros comprehensionem. Nominabat autem hypaten sonum numeri senarii participem; mesen, octonarii, qui illius existit epitritus; paramesen vero, nouenarii quidem participem, tono autem acutiorem, quam est mese, atque illius epogdoon; neten denique, de duodenario participantem. Quumque iuxta genus diatonicum interiecta spatia proportionatis sonis expleuisset, octochordum consonis numeris ordinauit: nempe duplo, hemiolio, epitrito, et qui hos disternat, epogdoon. Atque hac quidem ratione progressum, naturali quadam necessitate a grauissimo ad acutissimum tendentem, iuxta diatonicum illud genus, inuenit. Quod autem chromaticum genus et harmonicum attinet, illa itidem ex diatonico liquidiora reddidit; vt

autem ἡ δι' ἀριθμοῦ κατάληψις, das durch eine Zahl ausgedrückte Verhältniss der Töne. *Kie ss.*

34) ὀνομάσας δὲ ὑπάτην μὲν τὸν τοῦ ἕξ ἀριθμοῦ.] Confer cum hoc loco Nicephorum in Synesium *de Insomn.* p. m. 97. et Plutarchum *de Musica*, p. m. 1139. *Kust.* Ciz. τὴν τοῦ ἕξ, et deinceps τὴν τοῦ ὀκτώ, τὴν τοῦ ἑννέα, τὴν τοῦ δάδεκα, τὴν μεταξύτητας. *Kie ss.*

35) ὀκτάχορδον] Lyrae Pythagoricae octochordae schema exhibet modo laudatus Nicephorus in Synesium *de Insomn.* p. 98. *Kust.*

36) ἑναρμόμιον] Ciz. ἑναρμονιόν. *Kie ss.*

ποτέ δεῖξαι, 37) ὅταν περὶ μουσικῆς λέγωμεν. ἀλλὰ τό γε διατονικὸν γένος τοῦτο τοὺς βαθμοὺς καὶ τὰς προόδους τοιαύτας τινὰς φθι- κάς ἔχειν φαίνεται, 38) ἡμιτόνιον, εἶτα τόνον καὶ τοῦτ' ἔστι διὰ τεσσάρων, σύστημα δύο τό- νων, καὶ τοῦ λεγομένου ἡμιτονίου. εἶτα προσ- ληφθέντος ἄλλου τόνου, τουτέστι τοῦ μεσεμ- βληθέντος, ἢ διὰ πέντε γίνεται, σύστημα τριῶν τόνων καὶ ἡμιτονίου ὑπάρχουσα. εἰδ' ἐξῆς τούτῳ ἡμιτόνιον, 39) καὶ τόνος ἄλλος διὰ τεσ- σάρων, τουτέστιν, ἄλλο ἢ ἐπίτριτον. ὥστε ἐν μὲν τῇ ἀρχαιοτέρῃ τῇ ἑπταχόρδῳ πάντας ἐκ τοῦ βαρυτάτου τοὺς ἀπ' ἀλλήλων τετάρτους (103) τὴν διὰ τεσσάρων ἀλλήλοις δι' ὅλου συμφωνεῖν, τοῦ ἡμιτονίου κατὰ μετάβασιν, τὴν τε πρώτην καὶ τὴν μέσῃν καὶ τὴν τρίτην / χώραν μετα- 121 λαμβάνοντος κατὰ τὸ τετραχόρδον. Ἐν δὲ τῇ Πυθαγορικῇ τῇ ὀκταχόρδῳ, ἦτοι κατὰ συναφὴν συστήματι ὑπαρχούσῃ τετραχόρδου τε καὶ πενταχόρδου, ἢ κατὰ διάζευξιν δυοῖν τε- τραχόρδων τῶν χωριζομένων ἀπ' ἀλλήλων, ἀπὸ τῆς βαρυτάτης ἢ προχώρησις ὑπάρξει. ὥστε τοὺς ἀπ' ἀλλήλων πέμπτους πάντας φθόγγους,

37) ὅταν περὶ μουσικῆς λέγωμεν] Opus hoc Iamblichii de Musica hodie non amplius exstat. Meminit autem eius idem Iamblichus in Nicomachi *Introduct. Arithmet.* p. 171. vbi ait, ἃ νῦν παρίεμεν ἐκόντες, ὡς ευκαί- ρότερον ὄν ἐν αὐτῇ τῇ Μουσικῇ εἰσαγωγῇ περὶ αὐτῶν τεχνολογεῖν. Item pag. seq. Τὰς δ' αἰτίας, δι' ἃς τοῦτο συν- ἔβαινε, κατ' οὐκείον τόπον ἐν αὐτῇ τῇ Μουσικῇ εἰσαγωγῇ σαφηνισόμεν. Kust.

aliquando, quum *de Musica* tractaturi sumus, demonstrare licebit. Caeterum diatonicum hocce genus a natura tales videtur gradus et processus habere: semitonium, deinde tonus, et deinde tonus; et hoc est dia tesson, compositio duorum tonorum et semitonii. Postea assumpto alio tono, i. e. insititio illo, fit dia pente, nempe systema trium tonorum et semitonii: deinceps post illud, semitonium; et tonus, et tonus, dia tessaron aliud, hoc est epitriton. Adeoque in veteri quidem heptachordo omnes toni inde a gravissimo quarti a se inuicem, dia tessaron secum vbique consonant; semitono per transitionem quandam in primam, secundam et tertiam tetrachordi regionem sese extendente. In Pythagorica vero octachordó, quae, si eam coniungas, systema quoddam est tetrachordi et pentachordi, si vero disiungas, duarum tetrachordorum a se invicem separatarum; a gravissimo fiet processus, vt quinti a se inuicem distantes

38) ἡμιτόνιον, εἶτα τόνον] Supple ex Nicomacho, ἡμιτόνιον, εἶτα τόνον, εἶτα τόνον. Posteriora enim bis repetenda sunt. *Kust.* Verba εἶτα τόνον bis legenda esse, intelligitur iam ex iis, quae sequuntur: σύστημα δύο τόνων. Hoc modo frequentissime a librariis peccatum est. *Kiess.*

39) καὶ τόνος ἄλλος διὰ τεσσ.] Nicomachus plenius et melius, καὶ τόνος, καὶ τόνος· ἄλλο διὰ τεσσάρων, τουτέστιν, ἐπίτριτον. *Kust.*

τὴν διὰ πέντε συμφωνεῖν ἀλλήλοις, τοῦ ἡμ-
τονίου προβάδην εἰς τέσσαρας χώρας μεταβαί-
νοντος, πρώτην, δευτέραν, τρίτην, τετάρτην.
οὕτω μὲν οὖν τὴν μουσικὴν εὐρεῖν λέγεται,
καὶ συστησάμενος αὐτὴν παρέδωκε τοῖς ὑπη-
κόοις ἐπὶ πάντα τὰ κάλλιστα.

Κ Ε Φ. κζ'.

122

1) Ἐπαινεῖται δὲ πολλὰ καὶ τῶν κατὰ τὰς
πολιτείας πραχθέντων ὑπὸ τῶν ἐκείνῳ πληρω-
σάντων. φασὶ γάρ, ἐμπροσθοῦσης μὲν ποτε παρὰ
τοῖς Κροτωνιάταις ὀρμῆς πολυτελεῖς ποιῆσθαι
τὰς ἐκφορὰς καὶ ταφάς, εἰπεῖν τινὰ πρὸς τὸν
δῆμον ἐξ αὐτῶν, ὅτι Πυθαγόρου διεξιόντος
ἀκούσειεν ὑπὲρ τῶν θείων, ὡς οἱ μὲν Ὀλύμπιοι
(104) 2) ταῖς τῶν θυόντων διαθέσεσιν, 3) οὐ τῶ τῶν
θυομένων πλήθος προσέχουσιν· οἱ δὲ χθόνιοι
τοῦναντίον, ὡς ἂν ἐλαττόνων κληρονομοῦντες,
τοῖς κώμοις καὶ θρήνοις, ἔτι δὲ ταῖς συνεχέ-
χοαῖς καὶ τοῖς ἐπιφορήμασι καὶ τοῖς μετὰ με-
123 γάλῃς θανάτῃς 4) ἐταγισμοῖς χαίρουσιν. Ὅθεν
διὰ τὴν προαίρεσιν τῆς ὑποδοχῆς Πλοῦτανα
καλεῖσθαι τὸν ἕδην· καὶ τοὺς μὲν ἀφελῶς

1) Ἐπαινεῖται] Ciz. ἐπαινεί. Deinceps pro ὑπὲρ τῶν
θείων in marg. Spanhem. notatum est, ὑπηκόων. —
De re ipsa vid. Tiedemann. in libro saepe cit. p.
524. sq. Kiess.

2) ταῖς τῶν θυόντων διαθέσεσιν] Apposite ad hunc
locum Porphyrius de Abstin. lib. II. §. 15. Μᾶλλον τὸ
δαιμόνιον πρὸς τὸ τῶν θυόντων ἤθος, ἢ πρὸς τὸ τῶν θυο-
μένων πλήθος βλέπει, Numen potius sacrificantium po-

omnes soni dia pente inter se consonent; semitonia in quatuor regiones successiue progrediente, in primam scilicet, secundam, tertiam, quartam. Hunc itaque in modum Musicam inuenisse fertur: quam postquam stabiliuisset, discipulis ad pulcherrima quaeque administram tradidit.

C A P. XXVII.

Porro multa a discipulis eius in rerum ciuiliam actu gesta laudibus efferuntur. Quum enim aliquando Crotoniatis cepisset impetus, sumtuosas elationes funerum sepulturasque faciendi; quidam ex illorum numero ad populum dixit: se audiuisse ex Pythagora, quum de diis dissereret, coelestes quidem sacrificantium affectum, non sacrificiorum numerum spectare; inferos vero e contrario, quasi sorte minores, commensationibus et lessibus, continuisque libationibus et bellariis, inferiisque sumtuosis gaudere: ideoque et Orcum, quod splendide excipi velit, *Plutonem* vocari. Qui igi-

tius, quam sacrificiorum multitudinem spectat. Plures huius generis sententiae passim apud scriptores occurrunt. Kust.

3) εὐ τῶ τῶν θ.] Sic recte MS. At prior Edit, male, οὐτῶ τῶν θνομ. *Kust.*

4) ἐναγισμοῖς] Sic scripsi pro corrupto ἐναγισμοῖς, quod in Ciz. quoque exstat. Illud reponendum esse, monuerunt etiam Arcerius et Kusterus. *Kiess.*

αὐτὸν τιμῶντας ἔαν κατὰ τὸν ἄνω κόσμον
 5) χρόνιον· ἀπὸ δὲ τῶν ἐκκεχυμένως πρὸς τὰ
 πένθη διακειμένων αἰεί τινα κατὰγειν ἕνεκα
 τοῦ τυγχάνειν τιμῶν τῶν ἐπὶ τῆς μνήμης γι-
 νομένων. ἐκ δὲ τῆς συμβουλίας ταύτης ὑπό-
 ληψιν ἐμποῦῃσαι τοῖς ἀκούουσιν, ὅτι μετριά-
 ζοντες μὲν ἐν τοῖς ἀτυχήμασι τὴν ἰδίαν σωτη-
 ρίαν διατηροῦσιν· ὑπερβάλλοντες δὲ τοῖς ἀνα-
 λώμασιν ἅπαντες 6) πρὸ μοίρας καταστρέψου-
 124 σιν. Ἐτερον δὲ διαιτητὴν 7) γενόμενόν τινος
 ἀμαρτύρου πράγματος, χωρὶς μεθ' ἑκατέρου
 τῶν ἀντιδίκων ὁδῶ 8) προάγοντα, 9) κατὰ μνή-
 μά τι σπάντα φῆσαι, τὸν ἐν τούτῳ κείμενον
 ἐπεικῆ καθ' ὑπερβολὴν γενέσθαι. τῶν δὲ ἀν-
 (105) τιδίκων τοῦ μὲν πολλὰ κάγαθὰ κατευξαμένου
 τῷ τετελευτηκότι· τοῦ δὲ εἰπόντος· μή τι οὖν
 αὐτῷ πλεῖον ἐστι; 10) καταδοξάσαι, καὶ παρε-
 σχῆσθαι τινα ῥοπήν εἰς τὴν πίστιν τὸν ἐγκω-
 μιάσαντα τὴν καλοκαγαθίαν. Ἄλλον δὲ 11) δί-
 αιταν· εἰληφότα μεγάλην, ἑκάτερον πείσαντα
 τῶν ἐπιτρεψάντων, τὸν μὲν ἀποτίσαι τέσσαρα

5) χρόνιον] Nonne potius χρονίους? Kiess.

6) πρὸ μοίρας καταστρέψουσιν] Ita Kust. et Arc. In Ciz. est πρὸς μοίρας, in Pat. e marg. Spanh. καταστρέψουσιν. Kiess.

7) γενόμενόν τινος] In Ciz. et Arc. γενόμενόν τινα. Kiess.

8) προάγοντα] Antea male, προσάγοντα. Προάγειν autem hic significat, procedere vel progredi. Kiess.

9) κατὰ μνήμᾳ τι σπάντα] Antea hic legebatur καταμνηματίζοντα, quod ex pluribus vocibus coaluisse, iam Arcerius monuerat, qui in hoc vocabulo latere κατὰ

tur tenuiter eum honorant, illos ab eo in mundo superiori sibi diutius viuere; ex iis vero, qui in funera profusos sumtus faciunt, semper eum quendam deducere; vt honoribus ad monumenta fieri solitis fruatur. Hoc consilio effecit, vt opinarentur Crotoniatae, se salutem suam tueri, si in aduersis medium tenerent; sin modum sumtibus excederent, omnes praemature fato morituros. Alter vero, quum litis arbiter, quae teste carebat, seorsim cum vtroque litigante in via processisset, quumque ad quoddam monumentum substitisset; ille, inquit, qui in hoc monumento situs est, summa aequitate praeditus fuit. Ad haec alter litigantium multa mortuo bona apprecatus est; alter vero, num igitur, inquit, inde locupletior factus est? Hunc itaque Pythagoreus suspectum habuit; ille vero, qui honestatis studium laudauerat, momentum non leue eo ipso attulit ad fidem sibi habendam. Alius, magnae rei arbitrio suscepto, vtrique compromittentium auctor fuit, alteri, vt qua-

μνήμα τίσαντα, i. e. ipso vertente, eum, qui, ad monumentum honores tribuebat, putauit. Nos recepimus id, quod merito placuit Reinesio, Obrechtio et Kustero. *Kiess.*

10) *καταδοξάσαι*] Ita Kust. In Ciz. *καταδέξασαι*. *Kiess.*

11) *δίαταν*] Ciz. *διαίταν*. Ibidem deinceps pro *ἐπιγεψάντων* est *ἐπιστρεψάντων*, vt in edit. Arc. *Kiess.*

τάλαντα, τὸν δὲ λαβεῖν δύο, καταγνῶναι τρία, καὶ δόξαι δεδωκέναι τάλαντον ἑκατέρω. Θέμενων δὲ τινῶν ἐπὶ κακουργία πρὸς γυναίων τῶν ἀγοραίων ἱμάτιον καὶ διειπομένων μὴ δίδοναι θατέρω, μέχρις ἂν ἀμφοτέροι παρῶσι· μετὰ δὲ ταῦτα παραλογισαμένων καὶ ¹²⁾ σύνεγγυς τὸ κοινὸν λαβόντος θατέρου καὶ φήσαντος συγκεχωρηκέναι τὸν ἕτερον, εἶτα συκοφαντοῦντος ἑτέρου τοῦ μὴ προσελθόντος, καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς ὁμολογίαν τοῖς ἄρχουσιν ἐμφανίζοντος, ἐκδεξάμενον τῶν Πυθαγορείων τινὰ φῆσαι, τὰ συγκείμενα τὴν ἀνθρωπὸν ποιῆσειν, ¹²⁵ ἂν ἀμφοτέροι παρῶσιν. Ἄλλων δὲ τινῶν ἐν ἰσχυρᾷ μὲν φιλίᾳ πρὸς ἀλλήλους εἶναι δοκούντων, εἰς σιωπασμένην δὲ ὑποψίαν διὰ τινὰ τῶν κολακευόντων τὸν ἕτερον ἐμπεπτακότων, ὃς εἴρηκε πρὸς αὐτόν, ὡς τῆς γυναικὸς ὑπὸ θατέρου διεφθαρμένης· ἀπὸ τύχης εἰσελθόντα τὸν Πυθαγόρειον εἰς χαλκεῖον, ἐπεὶ δεῖξας ἠκονημένην μάχαιραν ὃ νομίζων ἀδικεῖσθαι, ⁽¹⁰⁶⁾ τῷ τεχνίτῃ προσέκοπτεν ὡς οὐχ ἰκανῶς ἠκονηκότι, ¹³⁾ καὶ ὑπονοήσαντα, ποιεῖσθαι τὴν παρασκευὴν αὐτὸν ἐπὶ τὸν διαβεβλημένον· αὕτη σοι, ¹⁴⁾ ἔφη, τῶν ἄλλων ἐστὶν ἀπάντων

¹²⁾ σύνεγγυς] Quomodo hoc vocabulum hic sit capiendum, non assequor. Videtur legendum esse, σύν ἐγγύη: posthaec quum callidum consilium cepissent, alterque id, quod utriusque commune erat, sumpsisset facta sponsione, etc. In Ciz. ut in edit. Aro. est τοῦ κοινοῦ. Kiess.

¹³⁾ καὶ ὑπονοήσαντα] Ciz. καθυπονόησαντα. Kiess.

tuor talenta solueret, alteri, vt duo acciperet: dein reum tribus talentis damnauit; atque ita visus est vnicuique talentum donasse. Praeterea quidam apud mulierculam circumforaneam vestem fraudulenter deposuerant, et ne alteri eam redderet, priusquam ambo praesentes adessent, vetuerant. Paulo post eam decepturi, alter commune depositum repetiit, dicens, id cum bona alterius venia fieri; ille vero, qui non adfuerat, sycophantia vsus ad iudicem pactum ab initio inter ipsos initum detulit. quidam Pythagoreorum excipiens dixit, mulierem satisfacturam pacto conuento, quum ambo adfuerint. Alii, quibus inter se videbatur intercedere firma amicitia, in tacitam suspicionem erant delapsi, indicante alteri adulate ipsius, quasi vxor eius ab amico corrumpere. forte itaque Pythagoreus ingressus officinam fabri aerarii, vbi ille, qui se iniuria putabat affectum, monstrans fabro gladium, quem acuendum illi commiserat, ei succensebat, quasi non satis acuisset; suspicatus est, hunc in eum, qui adulterii delatus erat, comparari. Atque hic, inquit,

14) ἔφη] *Φῆναι* (voluit *φάναι*: quamquam *ἔφη* retineri potest, si statuas, orationem indirectam subito transire in directam. *Kie ss.*) legendum est. Refertur enim ad accusatiuos praecedentes, *εἰσελθόντα* et *ὑπονοήσαντα*. Deinde pro *ἐπι δείκας*, quod paulo ante praecedat,

ὄξυτέρα, πλὴν διαβολῆς. καὶ τοῦτ' εἰπόντα ποιῆσαι τὸν ἄνθρωπον ἐπιστῆσαι τὴν διάνοιαν, καὶ μὴ προπετῶς εἰς τὸν φίλον, ὃς ἔνδον ἦν
 126 προκεκλημένος, ἕξαμαρτεῖν. Ἐτερον δέ, ξένου τινὸς ἐκβεβληκότος ἐν ¹⁵⁾ Ἀσκληπιείῳ ζώην χρυσίον ἔχουσαν, καὶ τῶν μὲν νόμων τὸ πεδὸν ἐπὶ τὴν γῆν καλυόντων ἀναιρεῖσθαι, τοῦ δὲ ξένου σχετλιάζοντος, κελεῦσαι τὸ μὲν χρυσίον ἐξελεῖν, ὃ μὴ πέπτωκεν ἐπὶ τὴν γῆν, τὴν δὲ ζώην εἶναι· εἶναι γὰρ ταύτην ἐπὶ τῆς γῆς.
 16) Καὶ τὸ μεταφερόμενον δὲ ὑπὸ τῶν ἀγνούτων εἰς τύπους ἑτέρους, ἐν Κρότωνι γενέσθαι λέγουσιν, ὅτι θεᾶς οὔσης, ¹⁷⁾ καὶ γεράνων ὑπὲρ τοῦ θεάτρου φερομένων, εἰπόντος τινὸς τῶν καταπεπλευκότων πρὸς τὸν πλησίον καθήμενον· ὁρᾶς τοὺς μάρτυρας; ἐπακούσας τις τῶν Πυθαγορείων ¹⁸⁾ ἤγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ
 (107) τὸ τῶν χιλίων ἀρχεῖον, ὑπολαβὼν ὥπερ ἐλίγοντες τοὺς παῖδας ἐξεῦρον, καταπεποντικένας τινὰς τὰς ὑπὲρ τῆς νεῶς πετομένας γεράνους μαρτυρουμένους. Καὶ πρὸς ἀλλήλους δὲ τινες, ὡς ἔοικε, διενεχθέντες, νεωστὶ πρὸς Πυθαγό-

prior Edit. (etiam cod. Ciz, Kiess.) male habet, ἐπιδείξας: quod mendum etiam ante Nos observauerat Desid. Herald. *Animadv.* in Iamblichum, cap. VIII. Kust.

15) Ἀσκληπιείῳ] In Ciz. ἀσκληπιῶ. Kiess.

16) Καὶ τὸ μεταφερόμενον δὲ ὑπὸ τ.] Rectius leges, καὶ τοῦτο τὸ μεταφερόμενον ὑπὸ — etc. Kust. Cur hoc rectius, non video. Kiess.

17) καὶ γεράνων ὑπὲρ τοῦ θεάτρου φερ.] Similis pror-

aliis omnibus acutior est, excepta calumnia. Quo dicto effecit, ut homo ille mentem aduerteret, nec temere in amicum, qui intus erat, antea quippe accitus, peccaret. Alius, quum peregrino cuidam in templo Aesculapii zona aureis plena decidisset, et lex prohiberet, quod lapsum erat, humo tollere; peregrino indignanti praecepit, ut aurum, quod humi non ceciderat, eximeret, zonam vero relinqueret. Quin et id, quod ignari in alia loca transferunt, Crotone accidisse aiunt; quum in ludis publicis grues theatrum superuolarent, et quidam ex iis, qui in portum appulerant, ad eum, qui prope sedebat, diceret: Viden' testes? id audiens aliquis Pythagoreus, eos in curiam magistratum, qui mille viri vocabantur, abstraxit: ubi quaestione habita compertum est, pueros quosdam ab iis in mare abiectos fuisse, qui grues, nauem superuolitantes, testes appellauerant. Quum etiam inter se nouitii quidam Pythagorae discipuli dissidere

sus historia de Ibyco ab aliis narratur. Vide Zenobium Centur. I. Adag. 37. *Kust.* In Ciz. et Arc. *γενανων. Kiess.*

- 18) ἤγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ τῶν χιλίων ἀρχεῖον, ὑπολ.]
 Locum hunc, in quo aliquid est salebrosi, sic lego:
 ἤγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ τῶν χιλίων ἀρχεῖον. ὅπου ἐλέγχοντες
 αὐτοὺς, παῖδας ἐξῆυρον, etc. Quid enim τὸ ὑπόλαβῶν
 hic sibi velit, haud sane video. Deinde vocem
 ἐλέγχοντες ex MS. renocavi pro ἐλέγοντο, quod prior
 Edit. habet. *Kust.* Omnia sana sunt, si pro ὅπου

ραν παραβάλλοντες, ¹⁹⁾ ὡς ὁ νεώτερος προσελθὼν διελύετο, φάσκων, οὐ δεῖν ἐφ' ἕτερον ποιῆσθαι τὴν ἀναφορὰν, ἀλλ' ἐν αὐτοῖς ἐπιλαθέσθαι τῆς ὀργῆς. ²⁰⁾ τὰ μὲν ἄλλα αὐτῶ φῆσαι τὸν ἀκούοντα, διαφερόντως ἀρέσκειν, αἰσχύνεσθαι δὲ ἐπὶ τῷ πρεσβύτερος ὧν μὴ πρό-
 127 τερος αὐτὸς προσελθεῖν. ²¹⁾ Καὶ ταῦτα πρὸς ἐκεῖνον εἰπεῖν, ²²⁾ καὶ τὰ περὶ Φεντίαν καὶ Δάμωνα, περὶ τε Πλάτωνος καὶ Ἀρχίου, καὶ ²³⁾ τὰ περὶ Κλεινίαν καὶ Πρωῶρον. χωρὶς τοίνυν τούτων Εὐβούλου τοῦ Μεσσηνίου κλέοντος εἰς οἶκον, καὶ ληφθέντος ὑπὸ Τυρρηνῶν καὶ καταχθέντος εἰς Τυρρηνίαν, ²⁴⁾ Ναυίδου ὁ Τυρρηνός, Πυθαγόρειος ὧν, ἐπιγνοὺς αὐτόν, ὅτι τῶν Πυθαγόρου μαθητῶν ἐστίν, ἀφελόμενος τοὺς ληστάς, μετ' ἀσφαλείας πολ-
 128 λῆς εἰς τὴν Μεσσηνίαν αὐτὸν κατέστησε. ²⁵⁾ Καρ-

legas ἄπερ, locumque sic intelligas: *suspiciatus id, quod quaestione de servis habita deprehenderunt, eos aliquot in mare deiecisse. In Ciz. est νῆος et πετωμένοι. Kiess.*

19) ὡς ὁ νεώτερος] Haec tres voces in prioribus Edit. desunt, quas ex MS. reuocauit. *Kust.* Διελύετο omiserat *Obrechtus*. Est absolute positum et significat in gratiam cum altero redire. *Kiess.*

20) τὰ μὲν ἄλλα αὐτῶ, φῆσαι τὸν ἀκούοντα] Ita *Kusterus*, praeterquam quod interpunctionem neglexerat. In Arg. αὐτῶν, in Ciz. αὐτοῖς. Idem Ciz. ἐπὶ τῷ, et πρότερος ἢ αὐτός. *Kiess.*

21) Καὶ ταῦτα πρὸς ἐκεῖνον εἰπεῖν] Haec verba corrupta videntur, obscuriora certe sunt ob orationem interruptam. Si referuntur ad duos Pythagoreos, de quibus ante sermo est, hunc sensum videntur habere:

viderentur, et is, qui iunior erat, alterum adisset in gratiam cum eo rediturus, dicens, non ad alium arbitrum litem referri, sed ipsos inter se irae obliuisci debere; is, cui haec dicebantur, reposuit, sibi quidem hoc dictum quoad caetera valde placere, eo vero se solum erubescere, quod, quum aetate senior esset, non etiam prior in adeundo illo fuisset. Liceret et alia huius generis adiicere, tum quae de Phintia et Damone, tum quae de Platone et Archyta, itemque de Clinia et Proro referuntur. His vero sepositis, mentionem tantum faciemus Eubuh Messenii; quem, quum domum nauigaret, captum a Tyrrenis, Nausithus Tyrrenus et Pythagoreus agnouit, de schola Pythagorae esse, eumque praedonibus ereptum secure Messanam deducendum cura-

illam senioreni iuniori tum haec dixisse, tum ea quae spectant Phintiam et Damonem etc. Pro *περὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀρχύτου* scribendum erit *περὶ τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀρχύτου*. *Kiess.*

22) καὶ τὰ περὶ Φιντίας καὶ Δάμου.] Historia haec prolixè narratur infra cap. XXXIII. *Kust.*

23) τὰ περὶ Κλεντίαν καὶ Πρωῶρον.] Historiam ipsam si scire cupis, adi Diodorum in Excerptis Historicis a Valesio editis: itemque Nostrum infra, Num. 238. *Kust.*

24) Ναυσίδου.] Ita *Kust.* et *Arg.* In *Ciz. Ναυσίδου*. *Kiess.*

25) Καρχηδονίων.] In *Ciz. Χαλκιδωνίων*. *Ibidem.* paulo post *Καρχηδόνιος*. *Kiess.*

(108) *χρηδονίων τε πλείους ἢ πεντάκις χιλίους ἄνδρας, τοὺς παρ' αὐτοῖς στρατευομένους, εἰς νῆσον ἔρημον ἀποστέλλειν μελλόντων, ἰδὼν ἐν τούτοις Μιλτιάδης ὁ Καρχηδόνιος Ποσειδῆν 26) Ἀργεῖον, ἀμφοτέρω τῶν Πυθαγορείων ὄντες, προσελθὼν αὐτῷ, τὴν μὲν 27) πρᾶξιν τὴν ἐσομένην οὐκ ἐδήλωσεν, ἡξίου δ' αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν ἀποτρέχειν τὴν ταχίστην, καὶ παραπλευσούσης νεῶς συνέστησεν αὐτὸν ἐφόδιον προσθεῖς, καὶ τὸν ἄνδρα διέσωσεν ἐκ τῶν κινδύνων. ὅλως δὲ πάσας εἴ τις λέγοι τὰς γεγενημένας ὁμιλίας τοῖς Πυθαγορείοις πρὸς ἀλλήλους, ὑπεραίροι ἂν τῷ μήκει τὸν ὄγκον καὶ τὸν καιρὸν τοῦ*
 129 *συγγράμματος. Μέτειμι οὖν μᾶλλον ἐπ' ἐκείνα, ὡς ἦσαν ἔνιοι τῶν Πυθαγορείων πολιτικοὶ καὶ ἀρχικοί. καὶ γὰρ νόμους ἐφύλαττον, καὶ πόλεις Ἰταλικὰς 28) διώκησάν τινες, ἀποφαινόμενοι μὲν καὶ συμβουλευόντες τὰ ἄριστα, ὧν ὑπελάμβανον, ἀπεχόμενοι δὲ δημοσίων προσόδων. πολλῶν δὲ γιγνομένων κατ' αὐτῶν διαβολῶν, ὅμως ἐπεκράτει μέχρι τινὸς ἢ τῶν Πυθαγορείων καλοκαγαθία καὶ ἡ τῶν πόλεων αὐτῶν βούλησις, ὥστ' ὑπ' ἐκείνων οἰκονομεῖσθαι βούλεσθαι τὰ περὶ τῆς πολιτείας. ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ δοκοῦσιν αἱ κάλλιστα τῶν*

26) Ἀργεῖον] Ex MS. pro Ἀργεῖον, quod prior Edit. habet. Kust. Scaliger locum sic legere voluisse videtur: τῶν Πυθαγορείων ὧν τις, deleto vocabulo ἀμφοτέρω. Mihi videntur haec omnia, ἀμφοτέρω τῶν Πυθαγορείων ὄντες; e margine in contexta allata esse, Kiess.

vit. Quum etiam Carthaginienses plus quam quinque mille milites in desertam insulam exposituri essent, Miltiades Carthaginiensis videns inter illos Possiden Argium; (ambo autem Pythagorei erant) adiit ipsum, tēgensque quid acturus esset, vt quam celerime in patriam proficisceretur, hortatus est, et nauī praetereunti commendatum viaticū instruxit, virumque hoc modo periculo subduxit. In vniuersum autem si quis exsequi per omnia vellet, quomodo Pythagorei secum inuicem versati sint, prolixitate orationis iustam libri temporisque mensuram excederet. Quin ad illa potius transeo, quod plurimi Pythagoreorum politici et ad imperandum idonei fuerint. Nam et legibus conseruandis vacarunt; et nonnulli Italicas vrbes rexerunt, introductis in illas, praeter abstinentiam a publicis redbus, aliis quoque decretis consiliisque, quae optima ipsis videbantur: et quamuis plurimis calumniis impetiti essent, aliquamdiu tamen Pythagoreorum virtus et ipsarum etiam ciuitatum beneuolentia praeualuit; vt ab illis respublicas administrari desiderauerint. Eo itaque tempore in Italia et Sicilia pulcherri-

27) πράξιν] In Ciz. πράξιν, ibidemque deest οὐκ ἀπο
 ἐδήλωσαν. Kiess.

28) διώκησάν] Ciz. διώκισαν. Kiess.

πολιτειῶν ἐν Ἰταλίᾳ γενέσθαι καὶ ἐν Σικελίᾳ.
 150 29) Χαρώνδας τε γὰρ, ὁ Καταναῖος, εἰς εἶναι
 (109) δοκῶν τῶν ἀρίστων νομοθετῶν, Πυθαγόρειος
 ἦν. Ζάλευκός τε, καὶ 30) Τιμάρης, οἱ Λοκροί,
 ὀνομαστοὶ γεγενημένοι ἐπὶ νομοθεσίᾳ, Πυθα-
 γόρειοι ἦσαν· οἱ τε τὰς Ῥηγινικὰς πολιτείας
 αὐστήσαντες, τὴν τε γυμνασιαρχικὴν κληρῶ-
 σαν, καὶ τὴν 31) ἐπὶ Θεοκλέους ὀνομαζομένην,
 Πυθαγόρειοι λέγονται εἶναι. Φύτιός τε, καὶ
 Θεοκλῆς, καὶ 32) Ἐλικάων, καὶ Ἀριστοκράτης,
 διήνεγκαν ἐπιτηδεύμασί τε καὶ ἔθρεβν, οἷς καὶ
 33) αἱ ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις πόλεις κατ' ἐκεί-
 νους τοὺς χρόνους ἐχρήσαντο. ὅλως δὲ εὐρε-
 τὴν αὐτὸν γενέσθαι φασὶ καὶ τῆς πολιτικῆς
 ὅλης παιδείας, εἰπόντα μηδὲν εἰλικρινῆς εἶναι
 τῶν ὄντων πραγμάτων, ἀλλὰ μετέχειν 34) καὶ
 γῆν πυρός, καὶ πῦρ ὕδατος καὶ πνευμάτων·

29) Χαρώνδας] Vide omnino eruditissimum Richard. Bentleium in Dissert. de Phalar. Epist. p. 545. et seqq. vbi pluribus argumentis euincit, Charondam et Zaleucum non fuisse Pythagoreos, nec leges suas a Pythagora accipere potuisse, cum Pythagora ipso antiquiores fuerint. *Kust.*

30) Τιμάρης] Hic infra, Num. 172. vocatur Τιμάριος. *Kust.*

31) ἐπὶ Θεοκλέους] Obrechtus legit, *Εὐθυκλέους*, vt ex versione eius patet. Sed cuius secutus fuerit auctoritatem, nobis non constat. Arcerius scribendum putabat, vel *Ἐπιδοκλέους*, vna voce; vel *ἐπὶ Διοκλέους*, vel *Ἐμπεδοκλέους*. Sed hoc est ariolari, non vero certi quid afferre. Nos, quoniam veterum auctoritate destituti sumus, ipsum quidem nomen proprium mutare non audemus, sed tantum scribendum existimamus, ἀπὸ Θεοκλέους. *Kust.* Θεοκλέους etiam Scaliger. *Kust.*

mae rerumpublicarum fuisse videntur. Nam Charondas Catanaeus, vnus ex optimis legislatoribus, et Zaleucus, atque Timares Locrenses, itidem ob leges latas celeberrimi, Pythagorei fuerunt: vt et qui Rheginorum republicas ordinarunt, tum quae gymnasiarchica vocabatur, tum quae ab Euthycle nomen tulit. Itemque Phytius, Theocles, Elicaon, et Aristocrates institutis moribusque inter Pythagoreos praecelluerunt: quibus et ipsis eo tempore ciuitates eius regionis utebantur. In genere aiunt, omnium politicarum disciplinarum Ipsum auctorem fuisse, quum diceret, nihil in primis rerum elementis purum, sed terram ignis, ignem aeris, aerem aquae, aquam spirituum participem esse: eodem modo

32) [Ἐλικίων] Ita Ciz. et Par. e marg. Spanh. etiam hic, vt Num. 172., quare restituumus. In edd. Arc. et Kust. hoc loco scriptum erat, Ἐλικίων. Kiess.

33) αἱ ἐν ἐκ.] In Ciz. deest αἱ. Kiess.

34) καὶ γῆν πυρός, καὶ πῦρ ὑδ.] Obrechtus locum hunc plenius sic legit: καὶ γῆν πυρός, καὶ αἴρος, καὶ αἶφα ὑδατος, καὶ ὑδωρ πνευμάτων. Deinde ea, quae sequuntur, καὶ ταῦτα πνεύματος ἴσσι, vt superuacanea proreus et inutilia delenda sunt: eodem vero loco scribendum, ὡς αὐτὸς δέ, vel simile quid. Kust. In πνεύματος necesse est verbum lateat, ex quo pendeat genitiuus αἰσχροῦ. Quod in hanc me opinionem deducit, vt scribendum censeam: καὶ γῆν πυρός, καὶ πῦρ ὑδατος καὶ πνευμάτων καὶ κατὰ ταῦτα μέτοχόν ἴσσι καλὸν αἰσχροῦ, etc. Deinceps scriptura κατὰ λόγον alteri καταλλογον vbiuis praeferenda videtur. Kiess.

καὶ ταῦτα πνεύματος ἐστὶ καλὸν αἰσχροῦ, καὶ
 δίκαιον ἀδίκου, καὶ τᾶλλα κατὰ λόγον τού-
 (119) τοις. ἐκ δὲ ταύτης τῆς ὑποθέσεως λαβεῖν τὸν
 λόγον τὴν εἰς ἑκάτερον μέρος ὁρμῆν. δύο δὲ
 εἶναι κινήσεις καὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς·
 τὴν μὲν ἄλογον, τὴν δὲ προαιρετικὴν. 35) πο-
 λιτειῶν δὲ γραμμὰς τινὰς τοιαύδε τρεῖς συστη-
 σάμενον, τοῖς ἄκροις ἀλλήλων συμψανούσας,
 καὶ μίαν ὀρθὴν γωνίαν ποιούσας· τὴν μὲν ἐπι-
 τρίτου φύσιν ἔχουσαν· τὴν δὲ πέντε τοιαῦτα
 131 δυναμένην· τὴν δὲ τούτων ἀμφοτέρων ἀνάμε-
 μῶν 36) πρὸς ἀλλήλας συμπτώσεις, καὶ τὰς τῶν
 χωρίων τῶν ὑπὸ τούτων, βελτίστην ὑποτυπού-
 σθαι πολιτείας εἰκόνα. σφραγίσασθαι δὲ τὴν
 δόξαν 37) Πλάτωνα, λέγοντα φανερώως ἐν τῇ

35) πολιτειῶν κ. τ. λ.] Vt hic locus recte intelligatur, cogitandum est de triangulo rectangulo, cuius latera longitudine numeris 3, 4, 5 respondeant, latera autem ad angulum rectum siue κάθῃτοι inter se ita se habeant, vt 3 ad 4, siue ita, vt sit alterum ad alterum in ratione ἐπιτρίτω. Nam ἐπίτριτον hic tantum ternarium significare, id Loganus temere affirmavit. Est hic eadem breuiloquentia, quam supra cap. XXVI. not. 22. in eodem vocabulo notauimus. Ratio haec est, $4:5 = 1\frac{1}{5} = \text{ἐν ἐπιτρίτῳ λόγῳ}$. Tum, $3^2 + 4^2 = 5^2$. — In Ciz. ante μίαν deest καί, et post τὴν abest μέν. Idem cum Arcerio pro ἐπίτριτου, quod habet Kuster., offert ἐπίτριτον, quod restituumus. Denique dat ἐνὸ μέσον. Kiess.

36) πρὸς ἀλλήλας] In Ciz. vt in Arc. πρὸς ἀλλήλα. Idem deinceps pro ὑπὸ τούτων habent ἐπὶ τούτων, quod praefero. Sensus est: quadrata quas ex his lineis oriuntur. — Pro ὑποτυπούσθαι πολιτείας εἰκόνα

turpe honesto, iniustum iusto admistum esse, et alia eadem qua haecce ratione: iuxta istud vero suppositum rationem in alterutram partem ferri. Duos autem esse corporis et animae motus, alterum ratione carentem, alterum spontaneum. Respublicas vero tres quasdam lineas constituere, quarum extremae se inuicem contingerent, et vnum rectangulum conficerent, ita vt prima illarum epitriti, secunda dia pente naturam habeat, tertia inter ambas anameses locum teneat: ratiocinantibus autem nobis, quemadmodum lineae istae inter se coincidunt, et quaenam spatia circumscribant, optimam reipublicae formam repraesentari. Huius autem inuenti gloriam sibi vindicauit Plato in libris *de Republica* aperte

Loganus coniicit p. 102. *ἰσοτεταυθεῖσαι πολιτείας εἶσι:* male. *Kiess.*

37) Πλάτωνα, λέγοντα — ἐν τῇ Πολ.] Arcerius hic notauerat, Platonis sententiam a Iamblichō hoc loco citatam occurrere in *Epinomide*, sub finem. Sed fallitur. Exstat enim libro VIII. *de Rep.* (§. 2. p. 282. ed. Ast.) haud procul ab initio: vbi Philosophus ait: *ἂν ἐπιτριτος πυθμὴν πεμπάδι συζυγίς, δύο ἄρμονίας παρέχεται.* Aristides Quintil. lib. III. *de Musica*, p. 152. Edit. Meibom. *Τούτου δὲ καὶ Πλάτων φησὶν ἐπιτριτον πυθμὴνα πεμπάδι συζυγίᾳ.* Caeterum hanc Platonis sententiam refutat Aristoteles lib. V. *de Republ.* c. XII. (cap. X. ed. Schn.) *Kust.* Loganus praeterea citat Iamblichum in *Nicomachi Arithm.* p. 116. Tennul. Bullialdum ad finem notarum suarum in *Theon. Smyrnaeum*, p. 252. *Kiess.*

Πολιτεία, τὸν ἐπίτριτον ἐκείνον πυθμένα, τὸν
 τῆ πεμπάδι συζευγνύμενον, καὶ τὰς δύο παρε-
 χόμενον ἁρμονίας. ἀσκῆσαι δέ φασιν αὐτὸν
 καὶ τὰς μετριοπαθείας, καὶ τὰς μεσότητας,
 καὶ ³⁸⁾ τὸ σὺν τινι προηγουμένῳ τῶν ἀγαθῶν
 ἕκαστον εὐδαίμονα ποιεῖν τὸν βίον, καὶ σὺλ-
 λήβδην προσευρεῖν τὴν αἴρεσιν τῶν ἡμετέρων
 152 ἀγαθῶν καὶ προσηκόντων ἔργων. Ἀπαλλάξαι
 δὲ λέγεται τοὺς Κροτωνιάτας καὶ τῶν παλλα-
 (111)κίδων, καὶ καθόλου τῆς πρὸς τὰς ἀνεγγύους
 γυναῖκας ὀμιλίας. ³⁹⁾ πρὸς Δειωνῶ γὰρ τὴν
 Βροντίνου γυναῖκα, τῶν Πυθαγορείων ἐνός,
 οὐσαν σοφὴν τε καὶ περιττὴν τὴν ψυχὴν, (ἣς
 ἐστὶ καὶ τὸ καλὸν καὶ περίβλεπτον ῥῆμα, τὸ
 40) τὴν γυναῖκα δεῖν θύειν αὐθημερόν, ἀνι-
 σταμένην ἀπὸ τοῦ ἑαυτῆς ἀνδρός· ὃ τινες
 41) εἰς Θεανῶ ἀναφέρουσι) πρὸς δὲ ταύτην
 παρελθούσας τὰς τῶν Κροτωνιατῶν γυναῖκας
 παρακαλέσαι περὶ τοῦ συμπεῖσαι τὸν Πυθα-
 γόραν διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρὸς αὐτὰς ὁ-

38) τὸ σὺν τινι] In Ciz. τῷ σὺν τινι. [Quod sequitur
 ἕκαστον, est masculinum. Pythagoras suos etiam ad
 id excoluit, ut vitam singuli eo felicem redderent,
 quod praeceptum quoddam bonum sibi adiungerent.
 Kiess.

39) πρὸς Δειωνῶ] Arcerius scribendum monuit, πρὸς
 Θεανῶ: quod probo. Sic enim Brontini vxor appel-
 latur infra, cap. vlt. sub finem: itemque a Suida v.
 Θεανῶ, et Laertio, lib. VIII. num. 42. Erat vero et
 altera Theano, Pythagorae vxor, cuius etiam hoc ipso
 loco post aliquot versus fit mentio. Kust. In Ciz.
 Δειωνῶ, accentu certe recte posito. Kiess.

dicens, epitritum illud fundamentum quinario coniunctum duplicem harmoniam praebere. Aiunt praeterea illum excoluisse affectum moderationem et mediocritatem, atque hoc, ut singuli adiuncto bono quodam praecipuo vitam beatam efficerent: et ut paucis multa complectar, adinuenisse eundem ferunt electionem bonorum nostrorum officiorumque, quae cuique conueniant. Insuper illum dicunt Crotoniatis a pellicum, aliarumque mulierum non legitime desponsatarum consuetudine abduxisse. Venisse enim Crotoniatarum uxores ad Deinon Brontini Pythagorei coniugem, sapientia et animi dotibus praecellentem; (cuius est etiam egregium illud et illustre dictum, quod quidam Theanoni acceptum ferunt; mulieri eo ipso die fas esse sacra facere, quo a marito suo surrexerit;) eamque rogasse, persuaderet Pythagorae, ut ad maritos suos de-

40) τὴν γυναῖκα δεῖν θύειν αὐθιμ.] Paulo aliter apophthegma hoc refert Laertius lib. VIII. num. 43. aliique scriptores. a Menagio ibi citati. Illis vero (quod obiter moneo) addendus est Theo in *Progymnasmatibus* pag. 69. Confer etiam Nostrum supra, Num. 56. ubi dictum hoc ipsi Pythagorae tribuitur. *Kust.* Τοῦ ἑαυτῆς pro τοῦ ἑαυτοῦ, quod editiones Av. et *Kust.* dant, Cizensis cod. obtulit. *Kiers.*

41) εἰς Θεανὼν] Vtique cum Arcerio addendum censeo τὴν τοῦ Πυθαγόρου, i. e. *Pythagorae uxorem*: ut sic distinguatur a Theanone Brontini uxore; cuius paulo ante facta est mentio. *Kust.*

φροσύνης τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν· ὃ δὴ καὶ συμβῆναι. καὶ τῆς γυναικὸς ἐπαγγελιαμένης, καὶ τοῦ Πυθαγόρου διαλεχθέντος, καὶ τῶν Κροτωνιατῶν ⁴²⁾ πεισθέντων, ἀναιρεθῆναι παντά-
 133 πασι τὴν τότε ἐπιπολάζουσαν ἀκολασίαν. Ἐτι
 φασὶ Πυθαγόραν, ⁴³⁾ ἀφικομένων εἰς τὴν πό-
 λιν τῶν Κροτωνιατῶν ἐκ τῆς ⁴⁴⁾ Συβάριδος
 (119) πρέσβευτῶν, ⁴⁵⁾ ἐπὶ τὴν ἐξαίτησιν τῶν φυγά-
 δων, θεασάμενόν τινα τῶν πρέσβειων αὐτόχει-
 ρα γεγενημένον τῶν αὐτοῦ φίλων, μηδὲν ἀπο-
 κρίνασθαι αὐτῷ. ἐπερομένου δὲ τοῦ ἀνθρώ-
 που καὶ βουλομένου τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ μετέ-
 χειρ, εἰπεῖν, ὡς οὐ θεμιστεύοι τοῖς ἀνθρώ-
 ποις. ὅθεν δὴ καὶ παρὰ τισιν ⁴⁶⁾ Ἀπόλλωνα
 νομισθῆναι αὐτόν. ταῦτα δὴ πάντα, καὶ ὅσα
 μικρὸν ἔμπροσθεν ⁴⁷⁾ εἰρήκαμεν περὶ τῆς τῶν
 τυράννων καταλύσεως, καὶ τῆς τῶν πόλεων
 ἐλευθερώσεως τῶν ἐν Ἰταλίᾳ τε καὶ Σικελίᾳ,
 καὶ ἄλλων πλειόνων, δείγματα ποιησάμεθα
 τῆς εἰς τὰ πολιτικὰ ἀφελείας αὐτοῦ, ἣν συνε-
 βάλλετο τοῖς ἀνθρώποις.

42) πεισθέντων] Ex MS. pro προςθέντων, quod prior Edit. nullo sensu habet. Kust.

43) ἀφικομένων εἰς τὴν π.] Historias huius vberior cognitio haurienda est ex Diodor. Sic. lib. XII. et Nostro infra, Num. 177. Kust.

44) Συβάριδος] In Ciz. σβαριδος. Kiess.

45) ἐπὶ τὴν ἐξαίτησιν] Sic etiam legitur infra, Num. 177. At magis Graecum est, ἐπὶ τῇ ἐξαίτησει. Cac-

continentia vxoribus debita verba faceret: idque etiam effectui datum esse: muliere enim id quod rogata erat promittente, Pythagora vero verba faciente, et Crotoniatis assentientibus, ea quae inualuerat libido prorsus e medio sublata est. Memorant insuper, quum legati Sybaride Crotonem ad deposcendos exules venissent, Pythagoram vnum ex legatis conspicientem, qui hominem sibi amicum propria manu interfecerat, nullo illum responso dignatum esse: quin interroganti et colloquium petenti negasse, se homicidis responsa dare: vnde etiam a quibusdam Apollo habitus est. Haec sane omnia, et quae paulo ante de tyrannorum subuersione, vrbiumque Italicarum et Sicularum liberatione aliisque compluribus diximus, indicio sint, quanta ille commoda circa res ciuiles in homines contulerit.

terum Arcetrius ἀστόχος plane pro ἐξείτησιν legendum censebat ἐξέτασιν: merito eam ob causam notatus a Desider. Heraldo *Animaduera* in Iamblichum, p. 176. *Kust.* Lectio ἐπὶ τὴν ἐξείτησιν non est solicitanda. Ita Ioseph. A. I. II, 6. 3. ἤκομέν τε νῦν ἐπὶ ἀγορᾶν σίτου, *adsumus frumentum emturi.* Alia accusatiui exempla vid. in Matthiae gram. gr. mai. p. 860. *Kiess.*

46) Ἀπόλλωνα] Ciz. ὑπόλλωνα. *Kiess.*

47) εἰρήκαμεν περὶ τῆς τῶν τυρ.] *Supra Num. 33.*
Kust.

Κ Ε Φ. κή.

154 Τὸ δὴ μετὰ τοῦτο μηκέθ' οὕτωδὲ κοινῶς, ἀλλὰ ¹⁾ κατ' ἰδίαν ἀπτόμενοι, τὰ τῶν ἀρετῶν ἔργα αὐτοῦ τῷ λόγῳ κοσμήσωμεν. ἀρξώμεθα δὲ πρῶτον ἀπὸ θεῶν, ὡσπερ ²⁾ καὶ νομίζεται, τὴν τε ὁσιότητα αὐτοῦ πειραθῶμεν ἐπιδειῖσαι, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῆς θανυμαστὰ ἔργα ἐπιδειξώμεν ἑαυτοῖς καὶ τῷ λόγῳ κοσμήσωμεν. Ἐν μὲν οὖν δεῖγμα αὐτῆς ἐκεῖνο ἔστω, οὗ καὶ πρότερον ἐμνημονεύσαμεν, ὅτι δὴ ἐγίνωσκε τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, τίς ἦν, καὶ πόθεν εἰς τὸ σῶμα εἰσελη-
(113) λύθει, ³⁾ τοὺς τε προτέρους αὐτῆς βίους, καὶ τούτων πρόδηλα τεκμήρια παρεῖχε. μετὰ τοῦτο τοιγυν ἐκεῖνο. ⁴⁾ Νέσσον ποτὲ τὸν ποταμὸν σὺν πολλοῖς τῶν ἐταίρων διαβαίνων προσεῖπε τῇ φωνῇ· καὶ ὁ ποταμὸς γεγωνόν τι καὶ τραγὸν ἀπεφθέγγετο, πάντων ἀκούοντων· Χαῖρε Πυθαγόρα. ἔτι μᾶ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἔν τε

1) κατ' ἰδίαν ἀπτόμενοι] Ita Kust. In Ciz. ἀλλὰ καὶ κατ' ἰδίως ἀποτεμόμενοι. Hoc ἀποτεμόμενοι, quod etiam Arcerius habet, et per se non est deterius, quam Kusteri ἀπτόμενοι, et propter praegressum accusativum, adeo praeferendum. Kiess.

2) καὶ νομίζεται] Hoc καὶ, quod edd. Arc. et Kust. ignorant, e cod. Ciz. addidi. Kiess.

3) τοὺς τε προτέρους αὐτῆς βίους] Hanc Pythagorae imposturam merito ridet et exagitat Lactant. Divin. Institut. lib. III. p. m. 151. Kust.

4) Νέσσον ποτὲ τὸν ποταμὸν — τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ] Haec omnia habet etiam Porphyrius, Num. 27. 28. 29. nisi quod pro flumine Nesso nominet Caucasum. Laertius lib. VIII. Num. II. eandem de Pythagora hi-

C A P. XXVIII.

Quod restat, non amplius, vt hactenus, communiter, sed singillatim attingentes, virtutum eius opera oratione exornabimus. Primo autem a diis, vt fieri par est, initium faciemus, pietatemque eius et a pietate perfecta admiranda opera nobis ob oculos ponentes, sermone celebrabimus. Sit igitur inter alia hoc eius pietatis indicium, quod prius commemorauimus: quod scilicet animam suam, quaenam esset, vndeque in corpus venisset, et priora vitae actae genera nouerit, atque horum manifesta et clara documenta dederit. Post haec et istud, quod Nessum fluuium aliquando multis discipulis comitatus, transiens voce compellaverit, et flumen articulate clareque omnibus audientibus responderit: *Salue Pythagora.* Deinde vno eodemque die Metaponti in

istoriam narrans, *Nessum* itidem fluuium illum vocat. At Aelianus *Var. Hist.* lib. II. cap. XXVI. *Κώσαν* appellat; idemque lib. IV. cap. XVII. *Κέσαν*. In diuersum ab his abit Apollonius cap. VI. *Histor. Comment.* qui sic ait: *Ἐπὶ τοῦ κατὰ Σάμον ποταμοῦ, διαβαίρων σὺν ἄλλοις, ἤκουσε φωνὴν μεγάλην ὑπὲρ ἀνθρώπων, Πυθαγόρα χαιρεῖ.* Sic ergo scriptores hi, quod ad rem ipsam attinet, consentiunt; at in nomine fluuii discrepant. Nos vt in re dubia et incerta nihil desinimus, sed tantum Lectorem remittimus ad Menagium in dictum locum Laertii, et Iacob. Perizonium ad Aelian. *Var. Hist.* lib. II. cap. 26. *Kust.* In *Ciz. σὺν τοῖς πολλοῖς τ. ἐτ. Kiess.*

Μεταποντίῳ τῆς Ἰταλίας καὶ ἐν Ταυρομενίῳ τῆς Σικελίας συγγεγονέναι καὶ διειλέχθαι κοινῇ τοῖς ἑκατέρωθεν ἑταίροις 5) αὐτοῦ, 6) διαβεβαιοῦνται σχεδὸν ἅπαντες, σταδίων ἐν μεταίχμιῳ πᾶμπόλλων καὶ κατα γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπαρχόντων, οὐδ' ἡμέραις ἀνυσιμῶν 135 πᾶνυ πολλαῖς. Τὸ μὲν γάρ, ὅτι τὸν μηρὸν χρύσειον ἐπέδειξεν 7) Ἀβάριδι τῷ Ὑπερβορέῳ, εἰκάσαντι αὐτὸν Ἀπόλλω εἶναι τὸν 8) ἐν Ὑπερβορείοις, οὐπερ ἦν ἱερεὺς ὁ Ἀβαρις, βεβαιοῦντα, ὡς τοῦτο ἀληθὲς ὑπολαμβάνουσι καὶ οὐ (114) διαψεύδοιτο, πᾶνυ τεθρύλληται· καὶ μυρία ἕτερα τούτων θειότερα καὶ θαυμαστότερα περὶ τάνδρὸς ὁμαλῶς καὶ συμφώνως ἱστορεῖται· 9) προῤῥήσεις τε σεισμῶν ἀπαράβατοι, καὶ λοιμῶν ἀποτροπαὶ σὺν τάχει, καὶ ἀνέμων βιαίων χάλαζῶν τε χύσεως παραυτικά 10) κα-

5) αὐτοῦ] Sic scripsi pro αὐτῶν, quod cum editionibus Arc. et Kust. etiam Ciz. agnoscit. Pluralem falsum esse, patet: nam pronomem referendum est ad solos ipsius, i. e. Pythagorae, discipulos. *Kiess.*

6) διαβεβαιοῦνται σχεδὸν ἅπαντες] Sic ex Porphyrio locum hunc emendavimus. Ante enim male, διαβεβαιοῦντα σχεδὸν ἅπαντες. *Kust.* In Ciz. et Par. e marg. Spanh. recte διαβεβαιοῦνται. Idem Ciz. deinceps eum Argerio μισαίχμιῳ. *Kiess.*

7) Ἀβάριδι] Ita Ciz. In Kust. edit. Ἀβάρι, in Arc. Ἀβαρι. *Kiess.*

8) ἐν Ὑπερβορείοις] In Ciz. et Arc. deest ἐν: item in illo scriptum est ὑπερβοραίοις, antea tamen ὑπερβορέῳ. Paulo inferius omnes habent ὑπερβορείων. Μοχ βεβαιοῦντα est lectio ed. Kust., Argerii βεβαιοῦν, et cod. Ciz. βεβαιοῦντας. Hoc βεβαιοῦνται debetur oscitanti li-

Italia et Tauromenii in Sicilia versatum, cumque vtriusque loci discipulis locutum esse, pene omnes affirmant; plurimis licet terra marique stadiis, et quae nec multis diebus quis confecerit, interiectis. Iactatum est autem abunde etiam vulgi sermonibus, quod Abaridi Hyperboreo, ipsum Apollini apud populares suos culto, cuius sacerdos erat, assimilanti, femur aureum ostenderit; ut confirmaret, quod secundum rei veritatem sic de eo iudicasset, minimeque in eo deceptus fuisset. Sunt et millia alia his diviniore magisque miranda, quae uniformi consonaque narratione de viro traduntur: qualia sunt, terrae motus infallibiliter praedicti, pestes celeriter depulsae, ventorum violentorum grandinisque effusiones absque

brario, cui *διαβεβαιούνται*, quod modo scripserat, adhuc ante oculos obuersaretur. Infinitius *βεβαιούν* aperte falsus est. Demique *βεβαιούντα*, si sanum est, aut sic intelligi potest, ut coniungatur cum *μηρόν*, hoc sensu: femur aureum, quod fidem faceret Abaridi, eum non falsum esse; aut sic, ut statuatur, *βεβαιούντα* referri ad Pythagoram, oratione recta subito abeunte in indirectam. Verum e sect. 92. coniectias, potius sic legendum esse: — *βεβαιών αὐτόν, ἕς, κ. τ. λ.* — Deinceps ante *πάνυ* Ciz. cum Arcerio addit *καί*. *Kiess.*

9) *προδρήσεις τε σεισμῶν*] Ita Kust. et Arc. In Ciz. *των σεισμῶν*, ommissa particula *τε*. *Kiess.*

10) *κατανησις*] Ita recte Kust. et Arc. Scaliger vertit: *tranquillationes*. In Ciz. et Par. e marg. Spanh. est *κατανησις*. *Kiess.*

τευνήσεις, καὶ κυμάτων ποταμίων τε καὶ θαλασσιῶν ¹¹⁾ ἀπειδιασμοὶ πρὸς εὐμαρῇ τῶν ἐταίρων διάβασιν· ὧν μεταλαβόντας Ἐμπεδοκλέα τε τὸν Ἀκραγαντίων, καὶ Ἐπιμενίδην τὸν Κρήτα, καὶ Ἀβαριν τὸν Ἐπερβόρεον, πολλὰ καὶ αὐτοὺς τοιαῦτά τινα ἐπιτετελεμέναι.

256 Δῆλα δ' αὐτῶν τὰ ποιήματα ὑπάρχει· ἄλλως τε καὶ ¹²⁾ Ἀλεξάνεμος μὲν ὃν τὸ ἐπάνυμον Ἐμπεδοκλέους· ¹³⁾ Καθαρτῆς δέ, τὸ Ἐπιμενίδου· Λιθροβάτης δέ, τὸ Ἀβάριδος, ¹⁴⁾ ὅτι ἄρα ¹⁵⁾ οἶατῶ τοῦ ἐν Ἐπερβορέοις Ἀπόλλωνος, δωρηθέντι αὐτῶ, ἐποχοῦμενος ποταμούς τε καὶ πελάγη καὶ τὰ ἄβατα διέβαινε, ἀεροβατῶν τρόπον τινά· ὅπερ ὑπενόησαν καὶ Πυθαγόραν τινὲς πεπονθέναι τότε, ἥνικα καὶ ἐν Μεταποντίῳ καὶ ¹⁶⁾ Ταυρομενίῳ τοῖς ἐκατέρωθεν ἐταίροις ὠμίλησε τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. λέγεται δ' ὅτι (115) καὶ σεισμὸν ἐσόμενον ἐπὶ φρέατος, οὗ ἐγεύδατο, προηγόρευσε· καὶ περὶ νεῶς ¹⁷⁾ οὐριοδρομοῦσης, 257 ὅτι καταποντισθήσεται. Καὶ ταῦτα μὲν ἔστω

11) ἀπειδιασμοὶ] Sic etiam Porphyrius. Quam vocem caeteroqui suspectam habebat Arcadius, eiusque loco scribendum suspicabatur ἀπειδιασμοί: sed male. Est enim vox insolens quidem, attamen vitii experta, significatque tranquillationes, si sic dicere liceat, vel serenationes, ab εὐδία. Kust. Pro τῶν ἐταίρων in Ciz. ut in ed. Arc. τῶν ἐταίρων. Kiess.

12) ἀλεξάνεμος] Ita Arc. et Kust. In Ciz. et Par. ἀλεξανέμας. Kiess. [Ἀλεξανέμας verum. V. omnino Valckenar. ad Euripid. Phoen. v. 120. Schaefst.]

13) Καθαρτῆς] Ita scripsi pro corrupto καθαρῆς. Verum habet Porphyrius loco laudato, quod monuerunt

mora sedatae, fluctus maris et fluminum placati, ut discipuli facilius transire possent. Quorum compotes etiam facti Empedocles Agrigentinus, Epimenides Cretensis, et Abaris Hyperboreus, multis in locis talia facinora designarunt. Satis autem nota sunt ipsorum opera: inprimis vero, quod Empedocles cognominatus fuerit *Alexanemos*, ventorum depulsor; Epimenides *Cathartes*, expiator; Abaris vero *Aithrobates*, aërambulus: qui posterior hoc nomen tulit, cum telo sibi ab Apolline Hyperboreo donato vectus, flumina, maria, et inuia quaeque, per aërem quodammodo incedens, superaret. Quod aliqui et Pythagoram vsurpasse opinantur, cum vno die Metaponti et Tauromenii cum vtriusque loci discipulis versatus est. Fertur et futurum terrae motum apud puteum, quem degustauerat, praedixisse; et nauem submersum iri, quae secundo vento veheretur. Atque haec sint certa eius pietatis

Kusterus ad h. l. et Rittershus. ad Porphyry. p. 59. [it. in Ind. rer. memorab. *Schaefer.*] Tum Ciz. male τὸν ἐπιμενίδου. *Kiess.*

14) ὅτι] Ita Kust. o Par. In Ciz. et Arc. ὅτι. *Kiess.*

15) ὁμοίᾳ τοῦ ἐν Ἰππερβορ.] Confer Nostrum supra, Nam. 91. Kust. Deinceps in Ciz. ut in Arc. ἀπόλλω pro ἀπόλλωνος. *Kiess.*

16) Ταυρομενίῳ] In Ciz. ταυρομένῳ. Deinde pro ἐκατέρωθεν Rittershus. ex Porphyrio p. 59. hic scribi iubet ἐκατέρωθεν. — Ciz. ἐμίλησε. *Kiess.*

17) οὐροδρομούσης] Ciz. οὐροδρομοῦσης. *Kiess.*

τεκμήρια τῆς εὐσεβείας αὐτοῦ. βούλομαι δὲ ἀνωθεν τὰς ἀρχὰς ὑποδείξαι τῆς τῶν θεῶν θρησκείας, ἃς προσήσαστο Πυθαγόρας τε καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ ἄνδρες. 18) ἅπαντα ὅσα περὶ τοῦ πράττειν 19) ἢ μὴ πράττειν διορίζουσιν, ἐπιτοχασται τῆς πρὸς τὸ θεῖον 20) ὁμιλίας· καὶ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶ, 21) [καὶ βίος ἅπας συντίεται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ, καὶ ὁ λόγος οὗτος ταύτης ἐστὶ] τῆς φιλοσοφίας· 22) ὅτι γελοῖον ποιοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, ἄλλοθεν ποθεν ζητοῦντες τὸ εὖ, ἢ παρὰ τῶν θεῶν, καὶ ὅμοιον, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν βασιλευομένῃ χώρᾳ τῶν πολιτῶν τινὰ ὑπαρχον θεραπεύσῃ, ἀμείλιχας αὐτοῦ τοῦ πάντων ἀρχοντος. τοιοῦτον γὰρ οἶονται ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους. ἐπεὶ γὰρ 23) ἔστι τε θεὸς, καὶ οὗτος πάντων κύριος· 24) δεῖν δὲ ὁμολογεῖται παρὰ τοῦ κυρίου τὰ (116) γὰθὸν αἰτεῖν· πάντες τε, οὓς μὲν ἂν φιλοῦσι καὶ οἷς ἂν χαίρωσι, τούτοις διδῶσιν τὰ γὰθὰ·

18) ἅπαντα ὅσα περὶ τοῦ πράττειν — τὰναντία] Totus hic locus legitur etiam supra, Num. 86. 87. *Kust.* In *Ciz.* et *Arc.* περὶ τὸ πράττειν. *Kiess.*

19) ἢ μὴ πράττειν] Haec in priore Edit. desunt; quae ex MS. genuerunt. *Kust.*

20) ὁμιλίας] Hoc, quod pro vulgato *ὁμιλογίας* vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani rescripserat, ut dogmatibus Pythagoreorum vnice conueniens, in contexta recipere non dubitauit. In *Ciz.* *ἐπιτοχασται*, ut in edit. *Arc.* *Kiess.*

21) καὶ βίος ἅπας συντ.] Verba haec vnice inclusa desunt in MS. At eadem leguntur etiam supra Num.

indicia. Lubet autem etiam cultus diuini repetita altius principia ostendere, quae a Pythagora et eius sectatoribus proposita sunt: quod scilicet omnia, quae de agendis vel fugiendis definiunt, tendant ad consuetudinem cum deo: estque principium, ad quod omnis eorum vita ordinatur, *deum sequi*: atque huius philosophiae ista ratio est; quod ridicule agant homines, qui quod bonum est, aliunde, quam a diis petunt: perinde ac si quis in provincia regis potestati subiecta quendam e civium numero praefectum colat, neglecto eo, qui omnibus dominatur: tale enim quid Pythagorei existimant ab hominibus illis fieri. Quum enim et deus sit, et omnibus imperet; in confesso autem est, bonum a domino petendum esse: omnes enim iis bona tribuunt, quos amant, quosque sibi acceptos habent;

86. vbi vide quae notauimus. *Kust.* Eadem etiam hic leguntur in cod. *Ciz.*, qui pro ταῦτα, quod habet *Kust.*, praebet ταύτης. *Kiess.*

22) ὅτι γελοῖον ποιῶσι] Supra rectius, γελοῖον γὰρ ποιῶσι. *Kust.* Pro ἄλλοθεν ποθεν *Ciz.* ἄλλοθεν ποτε. *Kiess.*

23) ἔστι] Ita recte *Ciz.* In *Arg.* et *Kust.* ἐστὶ. *Kiess.*

24) δεῖν δὲ ὁμολογεῖται παρὰ τ.] Sic locum hunc ex ipso Iamblichō, Num. 87. emendauimus. Ante enim corrupte legebatur: δεῖν δὲ ὁμολογεῖν περὶ τοῦ κυρίου καγαθόν ἐστι. *Kust.* In *Ciz.* eadem lectio corrupta exstat. *Kiess.*

πρὸς δὲ οὓς ἐναντίως ²⁵⁾ ἔχουσι, τὰναντία·
 δῆλον ὅτι ταῦτα πρακτέον, οἷς τυγχάνει ὁ θεὸς
 158 χαιρών. Ταῦτα δὲ οὐ ῥάδιον εἰδέναι, ἂν μὴ
 τις ἢ θεοῦ ἀκηκοότος ἢ θεοῦ ἀκούσῃ, ἢ διὰ
 τέχνης θείας πορίζηται. διὸ καὶ περὶ τὴν μαν-
 τικὴν σπουδάζουσι. μόνη γὰρ αὕτη ἐρμηνεία
²⁶⁾ τῆς περὶ τῶν θεῶν διανοίας ἐστὶ. ²⁷⁾ καὶ
 ὁμῶς δὲ τὴν αὐτῶν πραγματείαν ²⁸⁾ ἀξίαν τῆ
 δόξειεν εἶναι, τῷ οἰομένῳ θεοὺς εἶναι· τοῖς δ'
 εὐήθειαν θάτερον τούτων, καὶ ἀμφοτέρα. ἔστι
 δὲ καὶ τῶν ἀποταγμάτων τὰ πολλὰ ²⁹⁾ ἐκ τε-
 λετῶν εἰσηνεγμένα, διὰ τὸ οἰεσθαί τι εἶναι
 αὐτοὺς ταῦτα, καὶ μὴ νομίζειν ἀλαζονεῖαν,
 ἀλλ' ἀπό τινος θεοῦ ἔχειν τὴν ἀρχὴν· καὶ τού-
 τό γε ³⁰⁾ πάντες οἱ Πυθαγόρειοι ὁμῶς ἔχουσι

25) ἔχουσι] Ciz. ἔχουσι. Coniunctivum praefero. *Kiest.*

26) τῆς περὶ τῶν θεῶν διανοίας] Hoc διανοίας. recepi
 e Ciz. Antea legebatur ἐρμηνείας, pro quo Arcerius
 et Obrechtus, probantibus Kustero in nota ad h. l.
 et Rittershusio ad Porphyr. p. 36., malebant εὐμενείας.
 Cui coniecturae obstat περὶ, quod Kusterus aut in
 παρὰ mutare aut prorsus delere volebat. *Kiest.*

27) καὶ ὁμῶς δὲ τὴν αὐτῶν πρ.] Locus hic obscurus
 est et procul dubio vitiosus, quem sic legendum puto:
 καὶ ὅλως δὲ αὕτη ἡ πραγματεία ἀξία τῆ δόξειεν εἶναι, τῷ
 οἰομένῳ θεοὺς εἶναι. εἰ δὲ τινι εὐήθεια θάτερον (sc.
 δόξειε), καὶ ἀμφοτέρα. Sensum expressit Obrechtus in
 versione. *Kust.* Violentius Kusterus tractavit hunc
 locum, quem ego quidem, haud multis mutatis, sic
 scribendum esse censeo: καὶ ὁμοίως δὲ τὴν αὐτῶν πρ-
 γραμτείαν ἀξίαν του δόξειεν ἂν εἶναι τῷ οἰομένῳ θεοὺς εἶναι·
 τοῖς δ' εὐήθειαν θάτερον τούτων, καὶ ἀμφοτέρα. Et simi-
 liter fore, ut illi, qui deos esse credat, Pythagoro-

quos vero contrario affectu prosequuntur, iis contraria immittunt: planum est, agenda esse ea, quae deo grata sunt. Haec autem scire difficile est, nisi quis vel eum, qui deum audiuit, vel deum ipsum audiuerit, vel diuino artificio cognitionem hanc sibi comparauerit. Hinc et diuinationi operam dant: illa enim sola est interpretatio eorum, quae de diis sint statuenda: et qui hanc eorum occupationem in pretio habet, is simul videtur existimare, deos esse; qui vero horum alterutrum stultum censet, ille vtrumque stultitiae damnat. Sunt autem multa illorum interdicta ex sacris initiis introducta; quia haec in honore, nec pro vana ostentatione habent, sed deum quendam pro eorum auctore agnoscunt. Vnde omnes pariter Pythagorei prœni sunt ad fidem ad-

rum studium in arte diuinandi positum res homine digna videatur; illis autem, qui alterutrum, siue diuinationem siue de diis opinionem stultum esse putent, vtrumque stultum videatur. Kiess.

28) ἀξίαν τῶ] Sic MS. pro ἀξίαντος, quod prior Edit. habet. Deinde εὐήθειαν itidem auctoritate codicis MS. reposuimus pro εὐ ἢ θεῶν. Kust. In Ciz. est ἀξίαν τῶ, et ἀήθειαν. Kiess.

29) πολλὰ ἐκ τελετῶν] In Ciz. πολλὰς ὡς τελετῶν. Idem deinceps post οἶσθαι recte addit τ, quod non habent neque Arcerius neque Kusterus. Kiess.

30) πάντες] Ciz. πάντως. Idem pro δμῶς cum Arcerio δμῶς. Sensus est: Pythagorei talia tenent cum credulitate. Kiess.

πιστευτικῶς, οἷον ³¹⁾ περὶ Ἀρισταίου τοῦ Προ-
 κονησίου, καὶ Ἀβάριδος τοῦ Ἰπερβορέου τὰ
 μυθολογούμενα, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα λέγε-
 ται. πᾶσι γὰρ πιστεύουσι τοῖς τοιούτοις, πολ-
 (117) λὰ δὲ καὶ αὐτοὶ πειρῶνται. τῶν τοιούτων δὲ
 τῶν δοκούντων μυθικῶν ἀπομνημονεύουσιν,
 ὡς οὐδὲν ἀπιστοῦντες ὅ, τι ἂν εἰς τὸ θεῖον
 139 ἀνάγῃται. Ἐφη γοῦν Εὐρυτόν τις λέγειν, ὅτι
 φραῖη ποιμῆν ἀκοῦσαί τινος ἄδοντος, νέμων
 ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Φιλολάου. ³²⁾ καὶ αὐτὸν οὐ-
 δὲν ἀπιστῆσαι, ἀλλ' ἐρέσθαι, τίνα ἁρμονίαν.
 ἦσαν δὲ οὗτοι ἀμφοτέρου Πυθαγόρειοι, καὶ
 μαθητῆς Εὐρυτος Φιλολάου. φασὶ δὲ ³³⁾ καὶ
 τῷ Πυθαγόρᾳ τινὰ ποτε λέγειν, ὅτι δοκοῖη
 ποτὲ ἐν τῷ ὕπνῳ τῷ πατρὶ διαλέγεσθαι τεθνεῶ-
 σι, καὶ ἐπέρεσθαι. τίνος τοῦτο τὸ σημεῖον;
 τὸν δ' οὐδενὸς φάναι, ἀλλ' ὡς διελέγετο αὐτῷ
 ἀληθῶς. ὡσπερ οὐν οὐδὲ τὸ ἐμοὶ νῦν σὲ δια-

31) περὶ Ἀρισταίου τοῦ Προκονησίου] De eo nimirum
 fabulabantur, animam eius, quoties vellet, corpore
 exire et in idem redire solitam esse. Vide Herodo-
 tum lib. IV. Apollonium *Histor. Mir.* cap. 2. et alios.
Kust. Aliis appellatur Ἀριστίας. vid. Tzschuke ad
 Strabon. XIII. Tom. V. p. 286. A. Gell. N. A. IX. 4
Kiess.

32) καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἀπιστῆσαι, ἀλλ' ἐρέσθαι, τίνα ἁρ-
 μονίαν. ἦσαν δὲ οὗτοι ἀμφοτέρου Πυθαγόρειοι καὶ
 μαθητῆς Εὐρυτος Φιλολάου] Haec omnia in prioro
 Edit. desunt, quae ex cod. MS. reuocauimus. Cae-
 terum conferendus est cum hoc loco Noster infra,
 Num. 148. ubi eadem historia narratur. Vide etiam
 Sam. Tennulium ad Iamblichum in Nicomachi *Introd.*

hibendam talibus, qualia de Aristaeo Proconesio et de Abaride Hyperboreo commenta referuntur; et quotquot alia sunt generis eiusdem. Omnibus enim eiusmodi adhibent assensum: multa quoque et ipsi comminiscuntur; saepeque talium, quae fabulosa videntur, mentionem faciunt: tanquam nihil non credentes, quod ad deum refertur. Retulit igitur quidam, Eurytum affirmasse, pastorem aliquem, qui iuxta sepulcrum Philolai pasceret, canentem quempiam audivisse. Illum vero minime ei fidem derogasse, sed quaesivisse, quam harmoniam? Erat autem vterque Pythagoreus; et quidem Eurytus discipulus Philolai. Aiunt porro, Pythagorae quoque quendam narrasse, aliquando se sibi visum esse cum parente suo demortuo colloqui, atque, quid hoc sibi portenderet, interrogasse: illum respondisse, nihil portendere; sed parentem reuera cum ipso locutum: ut igitur te iam mecum col-

Arithm. p. 83. Quod autem ad rem ipsam attinet, pertinet huc symbolum illud Pythagoricum, *Περὶ θεῶν μηδὲν θαυμασιὸν ἀπίσκει, μηδὲ περὶ θεῶν δογματῶν*: de quo vide Nostrum in *Protreptico*, symb. IV. *Kust.* In *Ciz.* καὶ τὸν οὐθὲν ἀπιστῆσαι, ἀλλ' ἔρεσθαι. Hoc τὸν pro αὐτὸν etiam *Tennulius* p. 83. e *Mss.* notavit, idque servari potest, quemadmodum paulo post legitur: τὸν δ' οὐθενὸς φάται. *Kiess.*

33) καὶ τῷ Πυθαγόρῃ] Hoc καὶ addidi e *cod. Ciz.* Ibidem paulo post est οὐθενὸς. *Kiess.*

λέγεσθαι σημαίνει οὐδέν, οὕτως οὐδὲ ἐκεῖνο.
ὥστε πρὸς πάντα τὰ τοιαῦτα οὐχὶ αὐτοὺς εὐ-
ήθεις νομίζουσιν, ἀλλὰ τοὺς ἀπιστοῦντας. οὐ
γὰρ εἶναι τὰ μὲν ³⁴⁾ δυνατὰ τοῖς θεοῖς, τὰ δὲ
ἀδύνατα, ὥσπερ οἶεσθαι τοὺς σοφισζομένους·
ἀλλὰ πάντα δυνατὰ. καὶ ἡ ἀρχὴ ἢ αὐτὴ ἐστὶ
τῶν ἐπῶν, ἃ ἐκεῖνοί φασὶ μὲν εἶναι Δίνου,
³⁵⁾ ἔστι μέντοι ἴσως ἐκείνων·

(118) ³⁵⁾ Ἐλπεσθαι χρὴ πάντ', ἐπεὶ ³⁷⁾ οὐκ ἔστ' οὐ-
δὲν ἄελπτον·

Ῥᾶδια πάντα θεῶ τελέσαι, καὶ ἀνήνυτον οὐδέν.

140 *) Τὴν δὲ πίστιν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπολήψεων
ἠγούνηται εἶναι ταύτην, ὅτι ἦν ³⁸⁾ ὁ πρῶτος
εἰπὼν αὐτὸ οὐχ ὁ τυχῶν, ἀλλ' ὁ θεός. καὶ ἐν
τοῦτο τῶν ἀκουσμάτων ἐστὶ· τίς ὁ Πυθαγό-
ρας; φασὶ γὰρ ³⁹⁾ εἶναι Ἀπόλλω Ἐπερβόρεον.

34) δυνατὰ τοῖς θεοῖς] Ciz. δυνατὰ τῷ θεῶ, Arce-
δυνατὰ τῶν θεῶν. Kiess.

35) ἔστι μέντοι] Ita Ciz. Antea erat ἐστὶ. Kiess.

36) Ἐλπεσθαι χρὴ π.] Vide Clariss. Ioh. Alb. Fabri-
cium Bibliothec. Graec. lib. I. cap. XIV. §. VII.
Kust.

37) οὐκ ἔστ'] In Ciz. et Par. οὐκ ἔστιν. Versu altero
in Ciz. ῥᾶδια γὰρ πάντα. Kiess.

*) A paragrapho 140. incipit nouum fragmentum, quod
ad paragr. 148. porrigitur. Eius auctorem et aetate
et credulitate Diogeni esse parem, testantur tum ea,
quae de Abaride narrantur, tum, quod statuitur, Py-
thagoram opus suum, quod inscribitur ἱερὸς λόγος, ex
diuinis Orphei carminibus composuisse, huicque ve-
tusto poetae soli praeter Aegyptios omnem suam phi-
losophiam debere. Eundem vero diuersum esse a
Diogene, et vna cum hoc Nicomachi scriinia compi-

loqui, nihil portendit; ita nec illud. Ad-
eoque isti in omnibus non se stultos esse
existimant, sed eos, qui sunt increduli.
Non enim deum quaedam posse, quaedam
non posse, ut scioli putant; sed posse
omnia, statuunt. Estque id etiam initium
carminis heroici, quod illi quidem Lino
tribuunt; est vero, nisi fallor, ab ipsismet
profectum:

*Omnia sunt speranda, nec insperabile quicquam est;
Cuncta deus peragit facile, et nihil impedit ipsum.*

Fidem autem suis opinionibus inde fieri cen-
sent, quod, qui primus earum auctor extitit,
non vulgaris homo fuerit, sed deus: erat-
que hoc vnum ex illorum dictis: quisnam
fuerit Pythagoras? Aiunt enim, ipsum fuisse
Apollinem Hyperboreum: huius vero rei

lasse, demonstrant ea, quae de rebus Abaridiæ a Dio-
gene in fragmento præcedenti et Nicomacho simili
modo tradita hic repetuntur. Quibus argumentis
licet ad scriptoris ætatem propius adducamur; eius
tamen nomen quod sit, dici non potest. Meiners.
p. 282.

38) ὁ πρῶτος] Ita scripsi e Ciz. In edd. Arc. et Kust.
πρῶτος siue articulo. Pro αὐτό, quod sequitur, ora-
tionis series potius pluralem αὐτά requirit. Tum pro
ἐν τοῦτο potius scribendum ἐν τούτων, quo etiam scri-
ptura codicis Arceriani, ἐν τούτω, ducit. Vocabulum
ἀκούσματα eodem modo est capiendum, quo sect. 82.
Kieß.

39) εἶναι Ἀπόλλω Ἵπερβ.] Confer Nostrum supra, Num.
91. et 135. et Menag. ad Laert. lib. VIII. Num. II.
Kust.

τούτου' δὲ τεκμήρια ἔχουσιν, ὅτι. 40) ἐν τῷ
 ἀγῶνι ἐξανιστάμενος τὸν μῆρόν παρέφηνε χρυ-
 σοῦν, καὶ ὅτι Ἀβαριν τὸν Ἰπερβόρεον 41) εἰ-
 στία, καὶ τὸν οἰστόν αὐτοῦ ἀφείλετο, ᾧ ἐκυ-
 141 βερῶτο. Λέγεται δὲ ὁ Ἀβάρης ἐλθεῖν ἐξ
 Ἰπερβορέων, 42) ἀγείρων χρυσοῦν εἰς τὸν νεῶν,
 καὶ προλέγων λοιμόν. κατέλυε δὲ ἐν τοῖς ἰε-
 ροῖς, καὶ οὔτε πίνων οὔτε ἐσθίων ᾤφθη ποτὲ
 οὐδέν. 43) λέγεται δὲ καὶ ἐν Λακεδαιμονίῳ
 θῦσαι τὰ κωλυτήρια, καὶ διὰ τοῦτο οὐδένα
 πάποτε ὕστερον ἐν Λακεδαίμονι λοιμόν γενέ-
 (119) σθαι. τοῦτον οὖν τὸν Ἀβαριν παρελόμενος,
 ὃν εἶχε, χρυσοῦν οἰστόν, 44) οὐ ἄνευ οὐχ οἰός
 τ' ἦν τὰς ὁδοὺς ἐξευρίσκειν, ὁμολογοῦντα ἐποι-
 142 ησε. Καὶ ἐν Μεταποντίῳ, εὐξαμένων τινῶν
 γενέσθαι αὐτοῖς τὰ ἐν τῷ προσπλέοντι πλοίῳ
 νεκρὸς τοίνυν ἂν ἡμῖν, ἔφη. καὶ ἐφάνη νε-
 κρὸν ἄγον τὸ πλοῖον. καὶ ἐν Συβάρει τὸν
 ὄφιν τὸν ἀποκτείναντα 45) τὸν δασύν ἔλαβε

40) ἐν τῷ ἀγῶνι] Ita scripsi pro ἐν τῷ αἰῶνι, quod in
 edd. Arc. Kust., et cod. Ciz. exaratum est. Esse
 autem scribendum ἀγῶνι, monuerunt Rittershus. ad
 Porphy. p. 55. et Kusterus ad h. l. Kiess. Sic
 (ἐν τῷ ἀγῶνι) diserte Aelianus Var. Hist. lib. II. cap.
 XXVI. καὶ ἐν τῷ ἀγῶνι ἐξανιστάμενος τῶν μηρῶν ὁ Πυθα-
 γόρας παρέφηνε τὸν ἕτερον χρυσοῦν. Per vocem ἀγῶν
 designantur ludii Olympici, ut patet ex eodem Aelia-
 no, lib. IV. 17. καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ παρέφηνε χρυσοῦν τὸν
 ἕτερον μῆρόν. Adstipulatur Amm. Marcellinus XXI. 16.
 Femur suum aureum apud Olympiam saepe monstrabat.
 Loquitur de Pythagora. Aliorum auctorum loca con-
 sulto hic praetermitto. Kust.

indicia haberi, quod in ludis surgens femur aureum ostenderit; quodque Abarim Hyperboreum hospitio exceperit, et telum, quo regebatur, ab eodem tulerit. Fertur autem Abaris ab Hyperboreis venisse, vt aurum in templum corrogaret: diuersabatur autem in templis; neque vnquam edere, aut bibere visus est. Ferunt etiam, apud Lacedaemonios auerruncatoria sacra celebrasse, et propterea Spartaen nunquam deinceps pestem obortam esse. Hunc igitur Abarim telo aureo, sine quo vias inuenire non poterat, priuatum testem de se dedit Pythagoras; et Metaponti quibusdam sibi ipsis apprecantibus, quicquid in naui portum iam intrante foret; mortuus ergo, inquit, vobis erit: et apparuit, mortuum illa vectum esse. Sed et Sybari serpentem lethiferum et hir-

41) εἰστία] In Ciz. et Arc. εἰστιά. Deinceps Ciz. τὴν δίστον — ἦ. *Kiess.*

42) ἀγείρων χροσόν] Confer Nostrum supra, Num. 91. *Kust.* Pro νεών in Ciz. αἰών, quod correxit Reinesius. *Kiess.*

43) λέγεται δὲ καὶ ἐν Λακεδ.] Supra Num. 92. *Kust.* Mox Ciz. et Par. pro αὐδύνα habent οὐδέον. *Kiess.*

44) οὗ ἄνευ] In Ciz. et Arc. ἡς ἄνευ. Ciz. tamen antea item cum Arcerio ὄν εἶχε. *Kiess.*

45) τὸν δασύν] Oportet hac voce denotari hominem aliquem, vel animal, a serpente occisum: alioquin sensus erit mutilus. Vir doctus ad marginem cod. Spanhem. rescripserat, Δάσιν: sed absque auctoritate. Erat aliquando, cum scribendum putarem, τὸν δασύ-

καὶ ἀπεπέμψατο. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν ἐν Τυρ-
 ρηνίᾳ τὸν μικρὸν ὄφιν, ὃς ἀπέκτεινε ⁴⁶⁾ δά-
 κνων. ἐν Κρότωνι δὲ ⁴⁷⁾ τὸν αἰτὸν τὸν λευκὸν
 κατέψησεν ὑπομείναντα, ὡς φασι. βουλομένου
 δὲ τινος ἀκούειν, οὐκ ἔφη πῶ λέξειν, πρὶν ἢ
 σημεῖόν τι φανῆ. καὶ μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἐν
⁴⁸⁾ Καυκονίᾳ ἢ λευκῇ ἄρκτος. καὶ πρὸς τὸν
 μέλλοντα ἐξαγγέλλειν αὐτῷ τὸν ⁴⁹⁾ τούτου
¹⁴⁵ θάνατον, προεῖπεν αὐτός. ⁵⁰⁾ Καὶ Μυλλίαν
 τὸν Κροτωνιάτην ἀνέμνησεν, ὅτι ἦν Μίδας ὁ
 Γορδίου. καὶ ὄχετο ὁ Μυλλίας εἰς τὴν ἡπει-
 ρον, ποιήσων, ὅσα ἐπὶ τῷ τάφῳ ἐκέλευσε. λέ-
 γεται δὲ καὶ ὅτι τὴν ⁵¹⁾ οἰκίαν αὐτοῦ ὁ πρῶ-
 (120) μενος καὶ ἀνορύξας, ἃ μὲν εἶδεν, αὐδενὶ ἐτόλ-
 μησεν εἰπεῖν. ἀντὶ δὲ τῆς ἀμαρτίας ταύτης ἐν
 Κρότωνι ἱεροσυλῶν ἐλήφθη καὶ ἀπέθανε. τὸ
 γὰρ γένειον ἀποπεσὸν τοῦ ἀγάλματος τὸ χρυ-
 σοῦν ⁵²⁾ ἐφωράθη λαβῶν. ταῦτά τε οὖν λέγουσι

ποδα, i. e. leporem: sed nunc ἐπέχω, et de re incerta
 nihil certi affirmo. *Kust.* Loganus p. 103. „Forte
 „τὸν ἀποκτείναντα τῇ δῆξει, vel ex alio regimine τοῖς
 „δακτύλοις ἔλαβε.“ *Mihi videtur post ἀποκτείναντα*
aliquid excidisse, vt τινά, vel τινάς, et τὸν δασύν
pertinere ad τὸν ὄφιν, cui deinceps opponitur ὁ μικρὸς
ὄφιν. Kiess.

46) δάκνων] *Scal. Δαῦνον. Kiess.*

47) τὸν αἰτὸν τὸν λευκὸν κατέψ.] *Aelianus Var. Hist.*
IV, 17. totidem verbis: καὶ τὸν αἰτὸν δὲ τὸν λευκὸν
κατέψησεν ὑπομείναντα αὐτόν. Vide etiam supra, Num.
62. vbi simile quid Olympiae a Pythagora factum
esse refertur. Kust.

48) Καυκονίᾳ] *In Ciz. Καυλονίᾳ, quae genuina scri-*
ptura videtur. Kusterus in Indice rerum praecipua-

sutum comprehendit, alioque ablegauit: similiter alium in Tyrrenia paruum serpentem, morsu interficientem. Crotone vero albam aquilam palpauit, quae se contrectandam, vt aiunt, illi praebuerat. Quum quidam audire quidpiam ab eo vellet, negauit se ante dicturum, quam prodigium aliquod apparuisset; et fuit posthac in Caulonia vrsa alba: cuius quam mortem quidam illi annunciaturus esset, ipse eam praedixit. Mylliam quoque Crotoniatem admonuit, fuisse Midam Gordii filium; et Myllias in continentem Asiae traiecit, facturus ibi, quae ad sepulchrum facienda Pythagoras ei praeeperat. Aiunt etiam, eum, qui domum illius emit, et defossa in ea refodit, nulli prodere ausum esse quae viderat; quin et facinoris huius poenas dedit, in sacrilegio Crotone deprehensus et capite plexus: delapsam enim simulacro barbam auream abstulerat. Haec igitur aliaque id genus com-

rum sub v. vrsa Daunia: „forte legendum, ἐν Δαυ-
„νίᾳ.“ Kiess.

49) τούτου] Ταύτης scribendum est, si ad praecedens ἄρκτος refertur. Kust. Pro αὐτῷ, quod praecedit, in cod. Ciz. vt in Arc. edit. est αὐτοῦ. Pro τούτου Scalliger κούρου. Kiess.

50) Καὶ Μυλλίαν τὸν Κροτ.] Idem refert Aelianus loco laudato, vbi vide Schefferum. Kust.

51) οἰκίαν] Ciz. οἰκίαν. Idem deinceps οὐδὲν pro οὐδὲν, et ταῦτα pro ταύτης. Kiess.

52) ἐφωράθη] Par. e marg. Spanh. ἐφωράθη. Antea Ciz. ἀπὸ πεισῶν pro ἀποπεισῶν. Kiess.

πρὸς πίστιν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. ὡς δὲ τούτων ὁμολογουμένων, καὶ ἀδυνάτου ὄντος περὶ ἀνθρώπου ἕνα ταῦτα συμβῆναι, ἤδη οἴονται⁵³⁾ σαφὲς εἶναι, ὅτι ὡς περὶ κρείττονος ἀποδέχεται χρῆτὰ περὶ ἐκείνου λεχθέντα, καὶ οὐχὶ ἀνθρώπου. ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπορούμενον⁵⁴⁾ τοῦτο σημαίνειν. Ἔστι γὰρ παρ' αὐτοῖς λεγόμενον, ὅτι

Ἄνθρωπος⁵⁴⁾ δίπρος ἐστὶ, καὶ ὄρνις, καὶ τρίτον ἄλλο.

τὸ γὰρ τρίτον Πυθαγόρας ἐστὶ. τοιοῦτος μὲν οὖν διὰ τὴν εὐσέβειαν ἦν, καὶ ἐπὶ τῆς ἀληθείας ἐνομιζέτο εἶναι. περὶ δὲ τοὺς ὄρκους εὐλαβῶς οὕτω⁵⁵⁾ διέκειντο πάντες οἱ Πυθαγόρειοι, μεμνημένοι τῆς Πυθαγόρου υποθήκης τῆς

Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεοῦς, νόμῳ⁵⁶⁾ ὡς διακείται,

Τίμα, καὶ σέβου ὄρκον, ἔπειθ' ἤρωας ἀγαθούς·

(121) ὥστε ὑπὸ νόμου τις αὐτῶν ἀναγκαζόμενος ὁμόσαι, καίτοι εὐορκεῖν μέλλων, ὅμως ὑπὲρ τοῦ διαφυλάξασθαι τὸ δόγμα, ὑπέμεινεν ἀπὸ τοῦ ὁμόσαι τρία μᾶλλον τάλαντα καταδέσθαι,

53) σαφὲς εἶναι — περὶ ἐκείνου] Antea male, σαφές, et parā ἐκείνου. Kust. Περὶ κρείττονος recte Obrechtus de numine. vid. Schaefer. Meletem. crit. p. 51. 134. Kiess.

54) δίπρος] Vt τρίπος, τέτραπος, etc. Vid. Passonii libellus: Ueber Zweck, Anlage und Ergänzung griech. Wörterb. p. 95. In Ciz. δίπρον, in Arc. edit. δίπρος. Kiess.

memorant fidei conciliandae: quumque ista in confesso sint, nec fieri possit, vt in vnicum hominem congruant; hinc iam liquere autumant, dicta de illo, non tanquam de homine, sed tanquam de numine quodam accipienda esse. Quod etiam indicat aenigma illud, quod velut prouerbium quoddam in ore habent:

Et bipedes homines, et aues, et tertia res sunt.

Nam tertia res est Pythagoras. Talis itaque pietate et erat et reuera esse censebatur. Iuramenta vero Pythagorei omnes tam religiose obseruabant, memores huius praecepti Pythagorici:

*Primum immortales ex lege deos venerare;
Et cole ius iurandum, post heroas et almos:*

vt quidam eorum lege ad iusiurandum adactus, quamuis sancte iuraturus esset, nihilo minus tamen, vt dogmati satisfaceret, tria potius talenta soluere, quam iurare

55) δῖκεντο] Ciz. δῖκειτο. Pro εὐλαβῶς Par. e marg. Spanhem. ἀκριβῶς. Kiess.

56) ὡς δῖκενται] In MS. est, ὡς δῖκενται: vt referatur ad θεοὺς. Sed ego malo θῖκενται: vt sit sensus, vt lege constitutum est. In vulgatis Edit. carminum Pythagorae, quae Aurea vocantur, itidem quidem legitur δῖκενται: sed Sylburgius testatur, in quibusdam MSS. eo loco legi δῖκενται. Kust. In Ciz. est πρῶτον et δῖκενται. In edit. Art. δῖκενται. Kiess.

57) ὅσου περ ἐτετίμητο τὸ τοιοῦτον τῷ διαδι-
 145 καζομένῳ. Ὅτι δ' οὐδὲν ᾤοντο ἐκ ταυτομάτου
 συμβαίνειν καὶ ἀπὸ τύχης, ἀλλὰ κατὰ θεϊαν
 πρόνοιαν, μάλιστα τοῖς ἀγαθοῖς καὶ εὐσεβέει
 τῶν ἀνθρώπων, βεβαιοῖ τὰ ὑπὸ 58) Ἀνδροκύ-
 δου ἐν τῷ περὶ Πυθαγορικῶν συμβόλων ἱστο-
 ρούμενα περὶ Θυμαρίδου τοῦ Ταραντίνου, Πυ-
 θαγορικοῦ. ἀποπλέοντι γὰρ αὐτῷ καὶ χωρι-
 ζομένῳ διὰ τινὰ περίστασιν, 59) παρέστησαν
 οἱ ἐταῖροι, ἀσπαζόμενοι τε καὶ προπεμπτικῶς
 ἀποτασσόμενοι. καὶ τις ἤδη ἐπιβάντι τοῦ
 πλοίου εἶπεν, ὅσα βούλει, 60) παρὰ τῶν θεῶν
 γένοιτό σοι, ὦ Θυμαρίδα. καὶ ὅς εὐφημείν
 ἔφη· ἀλλὰ βουλοίμην μᾶλλον, ὅσα μοι παρὰ
 τῶν θεῶν γένηται. 61) ἐπιστημονικὸν γὰρ τοῦ-

57) ὅσου περ ἐτετίμητο τὸ τ.] Id est, quanti hoc (i. e. recusatio iuris iurandi) aestimatum erat ei, qui iudicio contendebat: siue, quanta multa statuta erat in litigantem, qui iusiurandum, quod ex lege praestare tenebatur, recusasset. Pro διδασκομένῳ enim legendum esse δικαζομένῳ, manifestum est. Est autem phrasis apud Graecos frequentissima τιμῶν vel τιμᾶσθαι τινι τοσούτου (subintelligendo δίκην), litam alicui tanti aestimare, siue, tanta aliquem multa damnare: vt vel ex Lexicis vulgaribus constat. Caeterum conferendus est Noster infra, Num. 150. vbi historia haec de Syllō quodam narratur. Kust. In Ciz. τετίμητο. De phrasi τιμᾶσθαι τινι τοσούτου adde Schaefer. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 111. — Pro διδασκομένῳ, quod etiam in Ciz. reperitur, e Par. secund. margin, Spanhom. recepī διαδικαζομένῳ. Ceterum eodem modo, quo Kusterus, Cuperus quoque in Obs. p. 279. locum emendabat. Kiess.

58) Ἀνδροκύδου] Ita Kust. et Arc. In Ciz. ἀνδοκίδου. Ibidem χωριζομένῳ. Kiess.

sustinuerit: tanti enim lis illa reo conuicto aestimata erat. Eos vero nihil putauisse casu vel fortuito contingere, sed cuncta dei prouidentia probis inprimis et piis hominibus accidere, id confirmant, quae ab Androcyde in libro *de Symbolis Pythagoricis* referuntur de Thymarida Tarentino, Pythagorico. Huic nimirum ob incidens negotium discessuro, et iam oram soluenti aderam amici, ac more deducentium salutationibus et valedictionibus defungebantur; quumque in eo esset, ut iam nauem conscenderet, quidam ad eum, eueniant tibi, Thymarida, a diis, inquit, quaecumque uolueris: at ille, Di meliora! respondit; quin potius malim ea, quae mihi a diis aduentura sunt. Scitius enim hoc rectorisque

59) *παρέστησαν*] In Ciz. *περιέστησαν*, quod illo non est deterius. *Kiess.*

60) *παρὰ τῶν θεῶν*] Antea male, *περὶ τῶν θεῶν*. Sed sexcentis aliis locis simili modo in hoc libello peccatum erat, *περὶ* pro *παρὰ* posito, et vice versa. Deinde pro *καὶ ὅς εὐφημιῶν ἔφη*, rectius leges, *καὶ ὅς, εὐφήμι, ἔφη*: ut monuit etiam Casaubonus ad Athenaeum cap. VII. lib. I. *Kust.* Verba *γένουτό σοι* desunt in Ciz. Ibidem etiam *περὶ τῶν θεῶν* legitur. *Kiess.*

61) *ἐπιστημονικὸν γὰρ τοῦτο ἦν.*] Locum hunc Arcerius asterisco notauerat, tanquam mancum et mutilum. Sed si verba haec recte intellaxisset, et in praecedentibus pro *περὶ* legendum esse *παρὰ* animaduertisset: aliter certe opinaturus fuisset. Nihil enim omnino loco huic deest. *Kust.* Pro *εὐγνωμον*, quod etiam Arcerius habet, in Ciz. *εὐγνωστον* legitur. *Kiess.*

(122) το ἡγεῖτο μάλλον καὶ εὐγνωμον, τὸ μὴ ἀντι-
 τείνειν καὶ προσανακτεῖν τῇ θείᾳ προνοίᾳ.
 πόθεν δὴ οὖν τὴν τοσαύτην εὐσέβειαν παρέ-
 λαβον οὗτοι οἱ ἄνδρες, εἴ τις βούλοιο μα-
 θεῖν, ῥητέον, ὡς τῆς Πυθαγορικῆς κατ' ἀρι-
 θμὸν θεολογίας παράδειγμα ἑναργές ⁶²⁾ ἔκειτό
 246 πῶς ἐν Ὀρφεῖ. Οὐκ ἔτι δὴ οὖν ἀμφίβολον
 γέγονε, τὸ τὰς ἀφορμὰς παρὰ Ὀρφείως λαβόν-
 ται: Πυθαγόραν συντάξαι ⁶³⁾ τὸν περὶ θεῶν
 λόγον, ὃν καὶ Ἱερὸν διὰ τοῦτο ⁶⁴⁾ ἐπέγραψεν,
 ὡς ἂν ἐκ τοῦ μυστικωτάτου ⁶⁵⁾ ἀπηνθισμένον
 παρὰ Ὀρφεῖ τόπον, εἴτε ὄντως τοῦ ἀνδρός, ὡς
 οἱ πλεῖστοι λέγουσι, σύγγραμμά ἐστιν, εἴτε
 Τηλαύγου, ὡς ἔμοι τοῦ διδασκαλείου ἐλλό-
 γιμοι καὶ ἀξιόπιστοι διαβεβαιοῦνται, ἐκ τῶν
 ὑπομνημάτων τῶν Δαμοῖ τῇ θυγατρὶ ἀπολει-
 φθέντων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου (ἀδελφῆ
 δὲ Τηλαύγου), ἅπερ μετὰ θάνατον ἱστοροῦσι
 δοθῆναι ⁶⁶⁾ Βιτάλη τῇ Δαμοῦς θυγατρὶ καὶ
 Τηλαύγῃ ⁶⁷⁾ ἐν ἡλικίᾳ γενομένῳ, νιῶ μὲν

62) ἔκειτό πῶς ἐν Ὀρφεῖ] Ex MS. pro ἔκειτο περὶ Ὀρφεῖ:
 quod prior Editio habet. Kust. In Ciz. ἔκειτο περὶ Ὀ.
 superscripto παρὰ. Particula πῶς abest. Kie ss.

63) τὸν περὶ θεῶν λόγον, ὃν καὶ Ἱερὸν] Vide Menag.
 ad Laert. in Pythag. §. 7. et praecipue Clariss. Joh. Alb.
 Fabricium Biblioth. Graec. lib. I. cap. 19. §. 2. Kust.
 Veterum opinionem fuisse, Pythagoram nullos libros
 reliquisse, Cuperus in Obs. p. 280. docet etiam e
 loco Lucianei libelli, cui titulus: Ἐπερ τοῦ ἐν τῇ προσ-
 αγορεύσει πταίσματος, Vol. I. p. 335. ed. Schmiel.
 ὁ μὲν γε Θεοπέσιος Πυθαγόρας, εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν
 ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτοῦ ἡξίωσεν, n. t. l. — In Ciz.
 antea est Πυθαγόρας. Kie ss.

iudicii existimabat, vt non repugnaret aut succenseret diuinæ prouidentiae. Si quis autem scire voluerit, vnde tantum pietatis huius viri hauserint; dicendum est, Theologiae Pythagoricae numeris comprehensae euidentis apud Orpheum specimen extare: neque porro dubitandum, quin Pythagoras, occasione ab Orpheo accepta, librum *de diis* composuerit: quem propterea etiam *Sacrum Sermonem* inscripsit; quia ex loco Orphei maxime mystico defloratus est, siue reuera illius viri, vt maxima pars auctorum asserit, siue, vt quidam e schola Pythagorica docti et fide digni tradunt, Telaugis opus fuerit, ex commentariis scilicet desumptum, qui ab ipso Pythagora filiae suae Damoni, Telaugis sorori, relictus fuerant, quique post mortem eius traditi sunt, vt aiunt, Bitalae Damus filiae, atque Telaugis Pythagorae filio, et,

64) ἐπέγραψεν] Sic MS. At prior Edit. male ἐπεγράψαμεν. Refertur enim ad Pythagoram. *Kust.* Etiam *Ciz.* ἐπεγράψαμεν. *Kiess.*

65) ἀπηρθισμένον] Prior Editio male ἀπερθισμένον: pro quo vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani ἀπηρθισμένον rescripserat. Sed Desid. Heraldus *Animaduers.* in *Jambl.* p. 178. recte monuit, scribendum hic esse ἀπηρθισμένον: quam lectionem etiam Obrechtus in versione sua secutus est. *Kust.* Pro ὄντως deinceps *Ciz.* ὄντως: *Kiess.*

66) Βιτάλη] Ita *Kust.* In *Arc.* et *cod. Ciz.* βιτάλη τε. Aliis dicitur *Βιστάλλια.* *Kiess.*

67) ἐν ἡλικία γενομ.] Vid. *Menag.* ad *Laert.* lib. VIII. Num. 42. - *Kust.* In *Ciz.* vt in *Arc.* edit. deest ἐν. De

(125) Πυθαγόρου, ἀνδρὶ δὲ τῆς Βιτάλης. κομδῆ γὰρ νέος ὑπὸ τὸν Πυθαγόρου θάνατον ἀπολειμμένος ἦν 68) παρὰ Θεανοῦ τῇ μητρὶ. δηλοῦται δὴ διὰ τοῦ Ἰεροῦ 69) λόγου [τοῦτο] ἢ περὶ Θεῶν λόγου (ἐπιγράφεται γὰρ ἀμφοτέρα), καὶ τίς ἦν ὁ παραδεδωκὼς Πυθαγόρα τὸν περὶ Θεῶν λόγον. 70) λέγει γάρ· „Ὅδε περὶ Θεῶν

vi vocabuli ἡλικία vid. Bentleium in opusc. philol. p. 180. sqq. et Fischer. in Indice Aeschin. Socrat. Kiess.

68) παρὰ Θεανοῦ τῇ μητρὶ] Sic recte MS. At prior Edit. corrupte, περὶ Θεῶν οἱ τῇ μητρὶ: pro quo Arcerius περὶ Θεῶν τῆς Δημήτρας infeliciter legendum putabat. Kust. Veram hoc loco lectionem reposituerant etiam Bentleius p. 188. et Cuperus p. 280. qui hunc Diogenis Laertii locum attulit: ἦν δὲ τῷ Πυθαγόρα καὶ γυνῆ Θεανῶ ὄνομα, Βροντίου τοῦ Κροτωνιάτου θυγάτηρ· οἱ δὲ γυναῖκα μὲν εἶπαι Βροντίου, μαθήτριαν δὲ Πυθαγόρου. Kiess.

69) λόγου [τοῦτο] Editiones Arc. et Kust. habent τοῦτο, quod a cod. Ciz. recte abest, neque ab Obrechtio redditur. Hinc vncis inclusimus. Videtur etiam prius λόγου delendum et locus sic constituendus esse: δηλοῦται δὴ διὰ τοῦ Ἰεροῦ ἢ περὶ Θεῶν λόγον. Kiess.

70) λέγει γάρ· „Ὅδε περὶ Θεῶν Πυθαγ.] Locum hunc sic representavi, vti in MS. legebatur. In Edit. enim Arcerii priora sic distinguuntur: λέγει γάρ ὁδε· περὶ Θεῶν, etc. Deinde pro ὄργιασθεις pessime legitur ὄργισθεις: pro quo Arcerius infelici coniectura ὄργισθεις reponendum censebat. Quamvis autem ista rectius sese habeant in MS. quam in priore Edit., reliqua tamen medicam manum adhuc desiderant. Quare totum hunc locum sic legendum censeo: λέγει γάρ, ὅτι τὰ περὶ Θεῶν Πυθαγόρας ὁ Μνησάρχου (Dorice pro Μνησάρχου) ἐξέμαθεν ὄργιασθεις ἐν Διβήθροις τοῖς ἑρπύλλοις, Ἀγλαοφάμω τελετὰς μεταδιδόντος [ὑφ' οὗ καὶ ἰδύθη· χθῆ, vel simile quid] ὡς ἄρα Ὀρφανὸς ὁ Καλλιόπας, etc.

postquam ad aetatem adultam peruenisset, Bitalae marito: nam is quidem, quum Pythagoras moreretur, aetate admodum iuuenis apud matrem Theano relictus fuerat. Indicatur autem libro quoque, quem *sacrum sermonem* vocant, aut *de diis* (vtrouque enim modo inscribitur), quisnam Pythagorae isthunc de diis sermonem tradiderit. Sic enim in eo loquitur: *Hoc est, quod de diis Pytha-*

Pro *τελευταία*, vt est in priore Editione, vel *τέλευτα*, vt habet codex MS., in textu reposui *τελειάς*, non solum propter sensum, sed etiám auctoritatem Procli in *Timaeum* Platonis lib. V. p. 291. qui eadem plane de Pythagora his verbis tradit: *ἀ γὰρ Ὀρφεὺς δι' ἀπορήτων λόγων μυστικῶς παραδέδωκε, ταῦτα Πυθαγόρας ἐξέμαθεν ὀργισθεὶς ἐν Διβήθροις τοῖς Θρακίοις, Ἄγλαοφάμου τελειάς μεταδιδόντος: ἦν περὶ θεῶν σοφίαν παρὰ Καλλιόπης τῆς μητρὸς ἐπινύσθη.* Respexit omnino ad hunc locum Iamblichi. Confer Ioh. Alb. Fabricium in nunquam satis laudanda *Bibliotheca Graeca*, lib. I. cap. XIX. §. 2. *Kust.* Huius loci initium, quod valde corruptum est, in cod. Ciz. sic legitur: *λέγει γὰρ· οἱ δὲ περὶ θεῶν Πυθαγόρα τῷ Μησαόρχῳ, τὸν ἐξέμαθον ὀργισθεὶς etc.* Cuperus in *Obs.* p. 281. ita corrigit: *περὶ θεῶν Πυθαγόρας ὁ Μησαόρχῳ τοῦτο ἐξέμαθον etc.* idemque notat morem Pythagoreorum, qui in exordienda epistola, vel opusculo aliquo, initio nomen suum apponerent: vt Ocellus Lucanus: *Τάδε συνέγραψεν Ἰηκελλος, ὁ Λεικανὸς περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως.* Ad quae verba confer Nogarolam, p. 59. edit. Rudolph. Ille vero mos non solis Pythagoreis proprius fuit. Ceterum si in Iamblichio cum Arcerio et Valckenario ad Theocritum p. 29. ed. Berol. scribas *ἔδει*, non autem *ὁ δέ*, quae est lectio Kusteri et codicis Ciz., locumque cum cod. Ciz., Kustero et Valckenario ita interpungas, vt a nobis factum est, satis commode omnia procedunt. *Λέγει γὰρ, scil. Πυθαγό-*

„Πυθαγόρα τῷ Μνημάρχῳ, τὸν ἐξέμαθον,
 „ὄργιασθεὶς ἐν Λιβήθροις τοῖς Θρακίοις, Ἀ-
 „γλαοφάμῳ ⁷¹⁾ τελετῆς μεταδόντος, ὡς ἄρα
 „Ὀρφεὺς ὁ Καλλιόπας κατὰ τὸ Πάγγαιον ὄρος
 „ὑπὸ τᾶς ματρὸς πινυσθεὶς ἔφα, τὰν ἀριθμῶ
 „οὐσίαν αἰδίων εἶναι μὲν ἀρχάν, προμαθεστιά-
 „ταν τῷ παντὸς ὠρανῶ καὶ γᾶς, καὶ τᾶς με-
 „ταξὺ φύσιος· ἔτι δὲ καὶ θεῶν καὶ θεῶν καὶ
¹⁴⁷ „δαιμόνων ⁷²⁾ διαμονᾶς ρίζαν.“ Ἐκ δὲ τού-
⁽¹²⁴⁾ των φανερόν γέγονεν, ὅτι ⁷³⁾ τῷ ἀριθμῷ ὠρι-
 σμένην οὐσίαν τῶν θεῶν παρὰ τῶν Ὀρφικῶν
 παρέλαβεν. ἐποιεῖτο δὲ διὰ τῶν αὐτῶν ἀρι-
 θμῶν καὶ θαυμαστὴν πρόγνωσιν καὶ θερα-
 πείαν τῶν θεῶν, κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς ὅτι
 μάλιστα συγγενεστέρα. γνοίη δ' ἂν τις τοῦ-
 το ἐντεῦθεν (δεῖ γὰρ καὶ ⁷⁴⁾ ἔργον τι παρα-
 σχέσθαι εἰς πίστιν τοῦδε τοῦ λεγομένου). ἐπι-
 δὴ Ἄβαρις περὶ τὰ συνήθη ἑαυτῷ ἱερουργή-
 ματα διετέλει ὧν καὶ τὴν σπουδαζομένην παντὶ
 βαρβάρων γένει πρόγνωσιν διὰ θυμάτων ἐπο-
 ρίζετο, μάλιστα τῶν ὀρνιθειῶν· τὰ γὰρ τῶν

ρας· ὅδε, scil. ἐστὶν ὁ λόγος, περὶ θεῶν etc. Quanquam paulo durius vocabulum ὁ λόγος omissum est. Coniunctio ὡς aperte pendet e verbo ἐξέμαθον, quod neglexit Obrechtus. *Kiess.*

⁷¹⁾ τελετῆς] Hoc etiam Cuperus reponi iussit. Scalig. τελειότατα. In Ciz. item corrupte τελεύτα. Eiusdem cod. auctoritate scripsi τᾶς ματρὸς pro τῆς μητρός. Idem denique πινυσθεὶς. *Kiess.*

⁷²⁾ διαμονᾶς] Antea male διαμόνας: quod Arcerius sigillatim verterat. Huc spectat, quod quaternio a Pythagoreis diceretur habere fontem et radicem naturae im-

goras Mnesarchi didici, quum sacris arcanis initiarer in Libethris Thraciae monte, Aglaophamo initia tradente; nimirum Orpheum, Calliopes filium, in monte Pangaeo sapientiam a matre edoctum, dixisse, numeri essentiam aeternam, principium esse providentissimum uniuersi, coeli, terrae, et intermediae naturae; praeterea radicem diuinorum et deorum et daemonum perpetuitatis. Vnde patet utique, eum definitam numero essentiam deorum ab Orphicis habuisse. Per eosdem autem numeros admirabilem praescientiam, deorumque cultum numeris arctissime connexum peragebat. Id quod vel inde colligere liceat: opus enim est, vt facto quopiam dictis fidem conciliemus: quum nimirum Abaris suo more sacris operaretur, et exultam ab omnibus barbaris futurorum praescientiam victimas immolando quaereret, inprimis auium; vtpote qua-

mortalis: vt docemur infra, Num. 150. itemque quod Philolaus numerum definiret, τῆς τῶν κοσμικῶν αἰωνίας διαμονῆς αὐτογενῆ συνοχήν, i. e. aeternae rerum mundanarum durationis ex se ortum vinculum: teste Iamblichō in Nicomachi Arithm. p. 11. *Kust.*

73) τῶ ἀριθμῶ ὄρισμ.] Antea male, τῶν ἀριθμῶν, et περὶ τῶν Ὀρφικῶν παρέλαβεν. Prius quidem, τῶ ἀριθμῶ, ex MS. reposuimus; reliqua vero ex ingenio emendauimus. *Kust.*

74) ἔργον τι] Ex MS. pro ἔγγον τι, quod prior Editio habet. *Kust.* Scalig. correxerat ἔγγυδόν τι. Deinceps in Ciz. vt in Arc. ed. ante λεγομένου deest τοῦ. Paulo post Ciz. ὀρνιθίων pro ὀρνιθίων. *Kies.*

τοιούτων σπλάγγνα ἀκριβῆ πρὸς διάσκαψιν ἠγοῦνται· βουλόμενος ὁ Πυθαγόρας μὴ ἀφαιρεῖν μὲν αὐτοῦ τὴν εἰς ἀληθῆς σπουδὴν, παρασχεῖν δὲ διὰ τινος ἀσφαλεστέρου, καὶ χωρὶς αἵματος καὶ σφαγῆς· ἄλλως τε καὶ ὅτι ἱερὸν ἠγεῖτο εἶναι τὸν ἀλεκτρούνα ἡλίω· τὸ λεγόμενον πᾶν ἀληθῆς ἀπετέλεσεν αὐτῷ δι' ἀριθμη-
 148 τικῆς ἐπιστήμης 75) συντεταγμένω. Ἐπῆρχε δὲ αὐτῷ ἀπὸ τῆς εὐσεβείας καὶ ἡ περὶ τῶν θεῶν
 (125) πίστις. 76) παρήγγελλε γὰρ αἰεὶ περὶ θεῶν μηδὲν θαυμαστὸν ἀπιατεῖν, μηδὲ περὶ θείων δογμαμάτων, ὡς πάντα τῶν θεῶν δυναμένων· καὶ τὰ θεῖα δὲ δόγματα λέγειν, οἷς χρὴ πιστεῦεν, ἃ Πυθαγόρας παρέδωκεν. 77) οὕτω γοῦν ἐπίστευον καὶ παρελήφρασαν, περὶ ὧν δογματίζουσιν, ὅτι οὐκ ἐψευδοδόξηται. 78) ὥστε Εὐρυτος μὲν ὁ Κροτωνιάτης, Φιλολάου ἀκουστής, ποιμένος τινὸς ἀπαγγείλαντος αὐτῷ, ὅτι μεσημβρίας ἀκούσειε Φιλολάου φωνῆς ἐκ τοῦ τάφου, καὶ ταῦτα πρὸ πολλῶν ἐτῶν τεθνηκότος, ὡσανεὶ ἄδοντας, καὶ τίνα, πρὸς θεῶν, 79) εἰπεῖν,

75) συντεταγμένω] Potius συντεταγμένον, vt referatur ad πᾶν ἀληθῆς: quod etiam censuerunt Arcerius et vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani. Kust. Vera lectio videtur esse συντεταμένως, i. e. celeriter, utpote via compendiaris. vid. sect. 90. Kiess.

76) παρήγγελλε γὰρ αἰεὶ περὶ θεῶν μηδὲν θαυμ.] Vide quae notauimus supra, ad Num. 139. Kust.

77) οὕτω γοῦν ἐπίστευον καὶ παρελ.] Sic recte MS. pro οὕτως οὖν πιστεύοντα παρελήφρασαν, quod prior Editio habet. Kust.

rum viscera accuratiori inspectioni seruire putant: Pythagoras ei studium veritatis adimere nolens, sed aliam viam tutiorem suppeditaturus citra effusionem sanguinis matationemque; tum ob alias rationes, tum quod gallum gallinaceum soli sacrum censeret, verissimam, vt prouerbio dicitur, veritatem ei consummatam dedit, scientia numerorum instructo. Praestitit ei praeterea pietas fidem de diis: nam de his semper admonuit, ne quis vlli admirando operi aut diuino dogmati fidem denegaret, quum diis omnia possibilis sint: diuina autem dogmata, quibus credendum esset, dicebantur ea, quae Pythagoras tradebat. Sic igitur credebant accipiebantque quae edocebantur placita, vt quae nequiquam essent falsa opinione conficta. Ideoque Eurytus Crotoniata, Philolai auditor, pastore quodam nuntiante, se circa meridiem Philolai quasi canentis e sepulcro vocem audiuisset, idque Philolaiam ante complures annos defuncto; deo-

78) *ὡς εἰς Εὐρυτος μὲν ὁ Κροτων.*] Eadem historia narratur supra Num. 139. Caeterum pro *Εὐρυτος* in prioro Edit. male legitur *Ευρητος*: at in MS. *Εὐρητος*: quod proxime ad veram lectionem accedit. *Eurytus* enim non solum ab aliis scriptoribus vocatur, sed etiam ab ipso Iamblichio supra Num. 139. *Kust.*

79) *εἰπεῖν*] Scribe *εἰπεῖν*. Refertur enim ad praecedens *Εὐρυτος*. Caeterum totius loci huius sensus hic est: Eurytum pastori, sibi nuntianti, se vocem Philolai

ἁρμονίαν. 80) Πυθαγόρας δ' αὐτὸς ἐρωτηθεὶς
 ὑπὸ τίνος· τί σημαίνει τὸ ἰδεῖν ἑαυτοῦ πατέρα
 πάλαι τεθνηκότα, καθ' ὑπνους αὐτῷ προσδια-
 λεγόμενον; οὐδέν, ἔφη. οὐδὲ γὰρ ὅτι μοι
 149 81) ἄρτι λαλεῖς, σημαίνει τι. *) Ἐδοθῆτι 82) δὲ
 ἐχρήτο λευκῆ καὶ καθαρᾷ· ὡσαύτως δὲ καὶ
 (126) στρώμασι λευκοῖς καὶ καθαροῖς. εἶναι δὲ κατ'
 τὰ τοιαῦτα 83) λινᾷ· κωδίοις γὰρ οὐκ ἐχρήτο.
 καὶ τοῖς ἀκροαταῖς δὲ τοῦτο τὸ ἔθος παρέ-
 δωκεν. ἐχρήτο δὲ καὶ 84) εὐφημία πρὸς τοὺς
 κρείττονας, καὶ ἐν παντὶ καιρῷ μνήμην ἐποι-

canentis ex monumento eius audivisse, fidem ei mi-
 nime derogasse, sed potius interrogando respondisse:
 'quam, per deos, harmoniam? Hoc ideo moneo, quia
 Obrechtus in versione sua scopum hic non ferit.
 Confer Nostrum supra Num. 139. ubi is, quem dixi,
 sensus clare expressus est. *Kust.* In Ciz. vt in Arc.
 edit. καὶ τινά, πρὸς θεῶν. Scalig. κατὰ τινά: idemque
 etiam ἔπεν pro εἰπέν. *Kiess.*

80) Πυθαγόρας δ' αὐτὸς ἐρωτ.] Et haec de Pythagora
 narrantur etiam supra Num. 139. *Kust.*

81) ἄρτι λαλεῖς] Sic recte MS. pro ἀντιλαλεῖς, quod
 prior Edit. habet. *Kust.* Ἄρτι, hoc ipso tempore.
Kiess.

*) Quae leguntur inde a paragrapho 149. ad 167., quo-
 rum auctor me quidem latet, praecedentis fragmenti
 non sunt continuatio; neque enim eorum initium cum
 illius fine cohaeret, et paragraphis 150. 151. eadem,
 quae sectione 144. dicta sunt, repetuntur, nimirum
 Pythagoreos iureiurando se abstinuisse atque Pythago-
 ricam philosophiam ex Orphica originem traxisse.
 Inde autem, quod monstruosa est per hoc totum fra-
 gmentum oratio, quod omnibus Pythagoreorum et
 dictis et institutis arcanus quidam sensus tribuitur,
 quod scripta Pythagorica tum antiqua tum genuina esse

rum quandam harmoniam esse dixit. Pythagoras vero ipse interrogatus a quodam, quid portenderet, quod visus sibi sit cum parente suo demortuo colloqui; respondit, nihil: neque enim te iam mecum colloqui, aliquid portendit. Veste autem utebatur alba et pura: similibusque stragulis itidem albis purisque, atque his quidem ex lino confectis: laneis enim non utebatur: et hunc morem etiam auditoribus suis tradidit. Deos laude bonisque verbis prosequabatur; neo vllum tempus absque illorum mentione cul-

certo statuitur, quod denique ad Pythagoram omniam doctrinarum vel inuentio vel perfectio refertur, ex his, inquam, non potest non suspicio existere, in recentissimis eius auctorem esse numerandum. Consensus perfectus paragraphi 150. cum iis quae Porphyrius sect. 20. et Iamblichus in Arithmetica pag. 5. et Nicomacho afferunt, tantum non fidem faciunt, aut Nicomachum ipsum, aut iuniorem etiam auctorem, qui illum sequeretur, haec scripsisse. E sectionibus autem 149. et 150. intelligitur, auctorem, quicumque fuerit, Aristoxenum et Heraclidem (conf. sect. 100. et 59.) ante oculos habuisse. Meiners. p. 283. sq. (Ceterum et disserendi et scribendi ratio similima est ei, quam in Protreptic. cap. 21. deprehendimus. *Kiess.*)

82) Ἐσθῆτι δὲ ἐχοῖτο λ.] Eadem traduntur supra, Num. 100. *Kust.*

83) λινᾶ — ἀκροαταῖς] Has duas voces ex MS. reuocauit: quarum loco in priore Edit. corrupte legitur, κοινά, et ἀκωδαῖς. *Kust.* In Ciz. λινά. *Kiess.*

84) εὐφημία] I. e. bonorum verborum pronuntiatio. Vid. Wytttenbach. ad Platon. Phaedon. p. 331. sq. *Kiess.*

εἶτο καὶ τιμὴν τῶν τιμῶν. ὥστε καὶ περὶ τὸ
 δεῖπνον σπονδὰς ἐποιεῖτο τοῖς θεοῖς, καὶ πα-
 ρήγγελλεν ἐφ' ἡμέρα ἐκάστη ὑμνεῖν τοὺς κρείτ-
 τοντας. προσεῖχε δὲ καὶ 85) φήμαις καὶ μαν-
 τείαις καὶ κληδόσιν 86) καὶ ὅλως πᾶσι τοῖς
 150 αὐτομάτοις. Ἐπέθυε δὲ θεοῖς λίβανον, κέγ-
 χρους, κόπανα, κηρία, καὶ 87) τᾶλλα θυσιά-
 ματα. ζῶα δὲ αὐτὸς οὐκ ἔθυεν, οὐδὲ τῶν
 θεωρητικῶν φιλοσόφων οὐδεὶς. τοῖς δὲ ἄλλοις
 τοῖς ἀκουσματικοῖς 88) ἢ τοῖς πολιτικοῖς προσ-
 τέτακται σπανίως ἔμψυχα θύειν, ἢ ἄλεκτρονα,
 ἢ ἄρνα, ἢ ἄλλο 89) τι τῶν νεογνῶν· βούς δὲ
 μὴ θύειν. κάκεινο δὲ τῆς εἰς θεοὺς τιμῆς
 αὐτοῦ τεκμήριον, τὸ παρηγγέλθαι, μηδέποτε
 90) ὀμνῆναι θεῶν ὀνόμασι καταχρωμένους. διό-
 περ καὶ Σύλλος, εἰς τῶν ἐν Κρότωνι Πυθαγο-
 ρείων, 91) ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀμόσαι χρήματα ἀπέ-
 τισεν, καίτοι εὐορκῆσαι μέλλων. ἀναφέρεται
 γε μὴν εἰς τοὺς Πυθαγορικοὺς καὶ τοιόσδε τις
 ὄρκος, αἰδῶ μὲν 92) ποιουμένων ὀνομάζειν

85) φήμαις] Hoc vocabulum Wyttenbachius interpre-
 tatur hominum fortuitas voces, ex quibus omen capie-
 batur; κληδόνας autem, deorum voces, siue voces, quae,
 ex occulto ad hominum aures accidentes, diuinitas miti
 credabantur. Eadem tamen vi etiam φῆμαι dicuntur.
 Vid. Wyttenb. in Bibl. crit. Vol. III. P. I. p. 57. sqq.
 Add. Fischer. ad Xenoph. Cyrop. VIII. 7. 3. Kiess.

86) καὶ ὅλως] In Ciz. vt in Arc. edit. deest καὶ. Kiess.

87) τᾶλλα] Ita recte Kust. et Arc. In Ciz. τᾶλλα. De
 vtraque scriptura vid. Schaefer. ad Aesopi fabul. p.
 132. Qui praefert τᾶλλα, is etiam scribat necesse
 est κῆστι, ὄνδρες, χῶσα, χῶστις, etc. Kiess.

tuque transmittēbat: ita vt etiam inter coenandum diis libaret, et quotidie numen hymnis honorare praecciperet. Obseruabat et omnia et vaticinia et sortes omnes fortuito oblatas. Diis sacra faciebat thure, milio, placentis, fauisque et quibusuis suffimentis: animalia autem ipse non immolabat, nec vllus philosophorum theoreticorum: caeteris vero acusmaticis vel politicis praeceptum erat, vt non nisi raro immolarent animalia; gallum puta gallinaceum, vel agnum, vel alia recens nata: boues vero minime. Est et illud pietatis eius in deos argumentum, quod praeceperat, ne quis iurando deorum nominibus abuteretur. Vnde et Syllus, vnus Pythagoreorum, qui Crotone erant, ne iuraret, iudicatum solvit, quamuis bona cum conscientia iuraturus esset. Et tribuitur quidem Pythagoreis talis iurandi formula, quum Pythagoram prae reuerentia nominare nollent;

88) ἢ τοῖς πολιτικῶς] Haec verba desunt in Ciz., idque recte, vt opinor. *Kiess.*

89) ἄλλο τι τῶν νεογῶν] Vid. Menag. ad Laert. Lib. VIII. Num. 20. *Kust.* In Ciz. absunt haec: ἢ ἀλεγκρόνα, ἢ ἄρα, ἢ ἄλλο τι τῶν νεογῶν. βούς δὲ μὴ θύειν. *Kiess.*

90) ὀμνῆσαι] Ciz. vt assolet, δμνῆσαι. *Kiess.*

91) ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀμῶσαι χρ.] Confer Nostrum supra, Num. 144. *Kust.*

92)-ποιουμένων] Ita recte Ciz. In edd. Arc. et *Kust.* est ποιούμενους, quod se tueri non potest propter δηλούντων. Idem Ciz. recte φιδε. *Kiess.*

(127) Πυθαγόραν (ὥσπερ καὶ τοῦ θεῶν ὀνόμασι
 χρῆσθαι πολλὴν φειδῶ ἐποιοῦντο), διὰ δὲ τῆς
 εὐρέσεως τῆς τετρακτύος δηλούντων τὸν ἄνδρα:

Ναὶ 93) μὰ τὸν ἀμετέρας σοφίας εὐρόντα τε-
 τρακτῦν,

Παγὰν ἀεννάου φύσεως ἑἴζωμά τ' ἔχουσαν :

151 Ὅλως δέ φασι Πυθαγόραν ζηλωτὴν γενέσθαι
 τῆς Ὀρφείως ἐρμηνείας τε καὶ διαθέσεως καὶ
 τιμῶν τοὺς θεοὺς Ὀρφεῖ παραπλησίως, 94) ἰστα-
 μένους αὐτοὺς ἐν τοῖς ἀγάλμασι καὶ τῷ χαλ-
 κῷ, οὐ ταῖς ἡμετέραις συνεζευγμένους μορφαῖς,
 ἀλλὰ τοῖς ἰδρύμασι τοῖς θείοις, πάντα περιέ-
 χοντας καὶ πάντων προνοοῦντας καὶ τῷ πανὶ
 τὴν φύσιν καὶ τὴν μορφήν ὁμοίαν ἔχοντας.
 ἀγγέλλειν δὲ αὐτῶν τοὺς καθαρμούς καὶ τὰς
 λεγομένας τελετάς, τὴν ἀκριβεστάτην εἰδησιν
 αὐτῶν 95) ἔχοντα. ἔτι δέ φασι καὶ σύνθετον

93) Ναὶ μὰ τὸν ἀμετ.] Vide infra, Num. 162. vbi ver-
 sus prior paulo aliter legitur. Caeterum de iuramento
 hoc Pythagoreorum pluribus disputat Palmerius in
Exercitat. p. 298. et seqq. sed qui, vt verum fatear,
 nodum in scirpo, quod aiunt, quaerit. Nam Pytha-
 gorei tam per τετρακτῦν iurare solebant, quam per
 eius inuentorem, i. e. Pythagoram. Et cum per Py-
 thagoram iurabant, dici tamen quodammodo poterant
 per quaternionem iurare: quoniam per Pythagoram
 praecipue iurabant ob inuentionem mystici illius qua-
 ternionis. Confer Holstenium ad Porphyriam, Num.
 20. *Küst.* Adde Sturzium in Annotationibus ad
 Empedoclis carmina, pag. 672. sqq. — In Ciz. et
 Par. e marg. Spanh. etiam hic in priore versu pro
 ναὶ legitur οὐ. *Kieſs.*

94) ἰσταμένους] Scribe ἰστάμενον, i. e. collocantem, vel
 statuentem. Refertur enim ad praecedens Πυθαγόραν.

quemadmodum et deorum nominibus vti re-
formidabant; per inuentionem numeri qua-
ternarii, quem *tetractyn* appellant, nomen
eius circumscribebant:

*Iuro illum, sophiae a quo nostrae inuenta tetractys,
In qua naturae fons est radixque perennis.*

Omnino autem aiunt, Pythagoram stylo ani-
moque Orphei aemulatorem fuisse, eodem-
que plane, quo Orpheum, modo deos co-
luisse, dum eos proposuit in simulacris et
aere, non nostris figuris alligatos, sed per
diuinas imagines, tanquam qui omnia com-
plectuntur, omnibus prouident, et formam
habent, tam quoad naturam, quam quoad
figuram, toti vniuerso similem. Praescri-
psisse autem ipsum lustrationes et initiatio-
nes, vti vocantur, accuratissimam deorum
notitiam complexas. Insuper dicunt, eum

Kust. Etiam Scalig. emendat *ιστάμενον*. Obrechtus
ιδρύματα vertit *imagines*, nullo iure, opinor. Alias
sunt *loca*, in quibus deorum *statuae* collocantur. Sed
omnis locus corruptus videtur, ita quidem, vt par-
ticula οὐ loco suo mota, et pro *ιδρύμασι* legendum
sit *ἀριθμοῖς* hac ratione: — *παραπλησίως, οὐχ ἰσταμέ-
νους αὐτοὺς — καὶ τῷ χαλκῷ, ταῖς ἡμετέραις συνεζευγμέ-
νους μορφαῖς, ἀλλὰ τοῖς ἀριθμοῖς τοῖς θεοῖς* etc. eum
coluisse deos Orphei modo, non illos, qui starent *ex-
pressi simulacris aeneis, formae humanae alligati, sed
numeris diuinis*. Dii alligati numeris sunt dii his nu-
meris definiti; id quod bene conuenit in theologiam
arithmetica. — Pro *θεοῖς* in *Ciz.* vt in *ed. Arc.*
est *θεοῖς*. *Kiess.*

95) ἔχοντα] *Ciz.* cum *Arc.* ἔχοντας. *Kiess.*

αὐτὸν ποιῆσαι τὴν θεϊαν φιλοσοφίαν καὶ θε-
ραπείαν, ἃ μὲν μαθόντα παρὰ τῶν Ὀρφικῶν,
ἃ δὲ παρὰ τῶν Αἰγυπτίων ἱερέων, ἃ δὲ παρὰ
(128) 96) Χαλδαίων καὶ Μάγων, 97) ἃ δὲ παρὰ τῆς
τελετῆς τῆς ἐν Ἐλευσίνι γινομένης, ἐν 98) Ἴμβρω
τε, καὶ Σαμοθράκῃ, καὶ Δήλῳ, 99) καὶ εἴ τι
παρὰ τοῖς κοινοῖς, καὶ περὶ τοὺς Κελτούς δέ,
125 καὶ τὴν Ἰβηρίαν. Ἐν δὲ τοῖς Λατίνοις ἀνα-
γινώσκουσαι τοῦ Πυθαγόρου τὸν Ἰερὸν λόγον,
οὐκ εἰς πάντα, οὐδ' ὑπὸ πάντων, ἀλλ' 100) ὑπὸ
τῶν μὲν ἐχόντων ἐτοιμῶς πρὸς τὴν τῶν ἀμα-
θῶν δασκαλίαν, καὶ μηδὲν αἰσχρὸν ἐπιτη-
δεύοντων. λέγειν δὲ αὐτὸν 101) τρεῖς σπένδει

96) Χαλδαίων] Χαλδαίων scribendum hic esse, recte
monuerunt Arcerius ad hunc locum, et δ πάντ Casau-
bonus ad Athenaeum lib. I. cap. VII. Kust. Etiam
in cod. Ciz., vt in odd. Arc. et Kust., scriptum est
Χαλκιδίων, quod in Χαλδαίων mutandum esse, etiam
Reinesius et Scaliger monuerunt. De solenni horum
nominum commutatione vid. Schaefer. ad Schol. Apol-
lon. Rhod. p. 268. sq. Kiess.

97) ἃ δὲ παρὰ τῆς τελετῆς] Antea pessime, ἃ δὲ παρὰ
τῆς τελετῆς. Kust. Haec pessima lectio etiam codi-
cem Ciz. inquinat. Kiess.

98) Ἴμβρω] Sic recte MS. At prior Edit. Ἰβρω: pro
quo Ἴμβρω legendum esse iam dudum etiam monuit
Casaubonus ad Athen. dicto loco. Schefferus de Phi-
losoph. Italica, p. 26. locum hunc itidem quidem ten-
tauit: sed non pari successu. Ait enim: Id ἐν Ἰβρω
quoque (apud Iamblichum nempe) est ineptum, et loco
eius vocabuli positum, quod continebat nomen regionis
alicuius ob initiationes celebris et clarae, quod in praesens
memoriae non occurrit: nisi quis ἐν Ὀδρυσία pro
ἐν Ἰβρω ts legendum putet; quomodo et Origenes in
primo contra Colam Ὀδρυσίας, Samothracas et Eleusi-

compositam quandam rerum diuinarum philosophiam, deorumque cultum instituisse, quum quaedam didicisset ab Orphicis, quaedam a sacerdotibus Aegyptiis, alia a Chaldaeis et Magis, nonnulla ex initiis, quae sunt Eleusinae, in Imbro, in Samothracia et Delo; aliqua porro etiam ex iis, quibus Celtae et Iberi communiter utebantur. Apud Latinos fertur librum Pythagorae legi, qui *sacer sermo* inscribitur; non inter omnes tamen, neque ab omnibus; sed ab iis tantum, qui ad optima quaeque discenda propensum, a turpibus vero omnibus abhorrentem animum gerunt. Dicitur etiam praescripsisse,

nios coniunxit. Sed haec quidem nihil ad rem. Erat autem Imbrus insula Thraciae: de qua vide Stephanum Byzantium, et alios Geographos. *Kust.* Stephanus: *Ἰμβρος, νῆσος ἐν τῇ Καβείρων καὶ Ἐρμού, ὅν Ἰμβρον λέγουσι μάκαρες.* *Kiess.*

99) καὶ εἴ τι παρὰ τοῖς κοινοῖς] Ante legebatur αἰε τι, quod in εἴ τι mutandum esse, monuerunt Scaliger et Kusterus; hancque lectionem vt certam recepi. At nec verba παρὰ τοῖς κοινοῖς, pro quibus in Ciz. legitur περὶ τῆς κοινοῖς, sana videntur. Kusterus coniicit, εἴ τι παρὰ τοῖς λοιποῖς. Loganus p. 103. παρὰ τοῖς Θεοσχοῖς. Forsitan tamen frustra viri docti lectionem τοῖς κοινοῖς sollicitarunt, quae sic intelligi potest, vt Pythagoras dicatur tum ea in vsum suum conuertisse, quae didicisset in initiis, tum ea, quae a profanis.

Kiess.

100) ὑπὸ τῶν μὲν ἐχόντων] Vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani recte emendat, ὑπὸ τῶν μὲν ἐχόντων. *Kust.* Id reposui pro ὑπὸ τῶν μετεχόντων. *Kiess.*

101) τοῖς σπένδειν τοὺς ἀνθρώπους] Vetus lectio est περισπένδειν: de qua Kusterus ita: „An Iamblichus

τοὺς ἀνθρώπους, καὶ μαντεύεσθαι τὸν Ἀπόλλωνα ἐκ τοῦ τρίποδος, διὰ τὸ καὶ ¹⁰²⁾ τὴν (129) τριάδα πρῶτον φῦναι τὸν ἀριθμὸν. Ἀφροδίτη δὲ θυσιάζειν ἕκτη, ¹⁰³⁾ διὰ τὸ πρῶτον τοῦτον τὸν ἀριθμὸν πάσης μὲν ἀριθμοῦ φύσεως κοινῶν ἴσθαι, κατὰ πάντα δὲ τρόπον μεριζόμενον ὅμοιον λαμβάνειν τὴν τε τῶν ¹⁰⁴⁾ ἀφαιρουμένων καὶ τὴν τῶν καταλειπομένων δυνάμιν. Ἡρακλεῖ δὲ δεῖν θυσιάζειν ὀγδόη τοῦ μηνὸς ἰσταμένου, σκοποῦντας τὴν ἐπτάμηνον αὐτοῦ ¹⁵⁵ γένεσιν. ¹⁰⁵⁾ Λέγει δὲ καὶ εἰς ἱερὸν εἰσιέναι δεῖν καθαρὸν ἱμάτιον ἔχοντα, καὶ ἐν ᾧ μὴ ἐγκυκοίμηται τις· τὸν μὲν ὕπνον τῆς ἀργίας, καὶ τὸ μέλαν καὶ ¹⁰⁶⁾ τὸ πυρρὸν, τὴν δὲ καθαρότητα τῆς περὶ τοὺς λογισμοὺς ἰσότητος καὶ δικαιοσύνης μαρτυρίαν ἀποδιδούς. παραγγέλλει δὲ, ἐν ἱερῷ ἂν τι ἀκούσιον αἷμα γένηται, ἢ ¹⁰⁷⁾ χρυσῷ ἢ θαλάττῃ περιὸρραίνεσθαι,

„forte scripsit περὶ τοῦ σπένδειν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοῦ μαντεύεσθαι, etc. vt sensus sit, Pythagoram etiam „disseruisse de libationibus hominum, et de eo, quod „Apollo ex tripode consulentibus responsa dare soleat, „etc. Sed assentior potius viro docto, qui ad marginem codicis Spanhemiani rescripserat, τρεῖς σπένδειν. „Nam infra Noster, Num. 155. trinam libationem a „Pythagora praeceptam fuisse docet.“ Non dubium, quin vnice vera sit lectio τρεῖς σπένδειν; quum omnis argumentationis vis ad vnam summam numeri ternarii referatur. — Mox omnes Ἀπόλλωνα, quum in aliis huius libri locis semper accusatiuus Ἀπόλλω legatur. *Kiess.*

102) καὶ τὴν τριάδα πρῶτον φῦναι τ.] In priore Edit. male, κατὰ τὴν τριάδα πρῶτον φῆναι, etc. Τὸ φῦναι est ex MS. *Kust.* Ciz. vt edit, *Arg.* *Kiess.*

vt homines ter libarent; et Apollinem ex tripode responsa dare: quia trias primarius numerus habeatur; Veneri vero sexto die sacra fieri, quia primus hic numerus de omnium caeterorum numerorum natura participat, et quouis modo diuisus eandem in subtractis et residuis vim habet; Herculi denique sacrificandum esse die octauo mensis ineuntis, respiciendo ad natiuitatem eius septimestrem. Addit porro, templum non esse intrandum, nisi cum veste pura, in qua nemo dormiuerit: somnum enim ignauiae, perinde vt nigrum et fuscum; puritatem vero aequabilitatis in ratiocinando et iustitiae signum esse. Praecepit autem, si involuntario sanguis in templo fundatur, vel auro, vel mari lustrationem fieri debere:

103) διὰ τὸ πρῶτον τοῦτον τὸν ἀρ.] Hinc etiam numerus senarius a Pythagoreis dicebatur *Γάμος*. Vide Samuelem Tennulium ad Nicomachum Geras. p. 131. 132. *Kust.* Adde Heeren ad Stob. *Ecl. Phys.* p. 21. sq. — Antea *Ciz.*, vt Arcerius, *δέ τι θυσιάζειν*. Ex *τ* Scal. fecit *τινάς*. *Kiess.*

104) ἀφαιρουμένων καὶ τὴν τῶν καταλειπομένων δύναμιν] In *Ciz.* tantum haec leguntur, ἀφαιρουμένων δύνανων. His adscripsit Reinesius, καὶ τὴν τῶν καταλειπομένων δύναμιν. *Kiess.*

105) Λέγει δὲ καὶ εἰς ἱερὸν εἰς.] Vide Schefferum de *Philos. Ital.* p. 151. *Kiess.*

106) τὸ πυρρῶν] *Ciz.* τὸν πυρρῶν. *Kiess.*

107) χρυσῶ] Scaliger, κρονῶ, aqua e fonte saliente hausta. Lectio χρυσῶ non est tentanda: nam *αυρῶν* est rerum pulcherrima, et mare, i. e. oceanus, rerum prima. *Kiess.*

τῷ πρώτῳ γενομένῳ καὶ καλλίστῳ ¹⁰⁸⁾ τῶν ὄντων σταθμώμενος ¹⁰⁹⁾ τὴν τιμὴν τῶν ἀπάντων. λέγει δὲ καὶ μὴ τίκτειν ἐν ἱερῷ. οὐ γὰρ εἶναι ὄσιον ἐν ἱερῷ ¹¹⁰⁾ καταδειῖσθαι τὸ θεῖον τῆς
 154 ψυχῆς εἰς τὸ σῶμα. Παραγγέλλει δὲ ἐν ἑορτῇ
 μῆτε κείρεσθαι, ¹¹¹⁾ μῆτε ὀνυχίζεσθαι ¹¹²⁾ τὴν
 ἡμετέραν αὐξήσειν τῶν ἀγαθῶν οὐχ ἠγούμενος
 (130) δεῖν τὴν τῶν θεῶν ἀπολείπειν ἀρχήν. λέγει δὲ
 καὶ ¹¹³⁾ φθειρα ἐν ἱερῷ μὴ κτείνειν· οὐδενός
 τῶν περιττῶν καὶ φθαρτικῶν ¹¹⁴⁾ νομίζων δεῖν
 μεταλαμβάνειν τὸ δαιμόνιον. κέδρω δὲ λέγει
 καὶ δάφνη καὶ κυπαρίττω καὶ δρυϊ καὶ μυρίνη
 τοὺς θεοὺς τιμᾶν, καὶ μηδὲν τούτοις ἀποκα-
 θαίρεσθαι τοῦ σώματος, μηδὲ ¹¹⁵⁾ σχίζειν τοὺς

108) τῶν ὄντων σταθμώμενος] Ciz. τῷ ὄντων σταθμώμενος, quod etiam Scaliger in σταθμώμενος mutavit. *Kiess.*

109) τὴν τιμὴν τῶν ἀπάντων] Obrechtus recte vidit, verba illa, quae paullo post leguntur (ταύτην πρώτην γοήν τῆς ὑγρᾶς φύσεως, καὶ τροφήν τῆς πρώτης καὶ κοινοτέρας ὕλης ὑπολαμβάνων), tanquam fugitiua in hunc locum retrahenda esse, et collocanda post τῶν ἀπάντων. *Kust.*

110) καταδειῖσθαι] Par. e marg. Spanh. καταδύσθαι. An καταδύσθαι? Quod praecedit τίκτειν, volunt nonnulli, non parere, sed generare, significare. Vid. Rudolph. ad Ocellum p. 326. *Kiess.*

111) μῆτε ὀνυχίζεσθαι] Huc spectat symbolum illud Pythagoreorum, παρὰ θυσίαν μὴ ὀνυχίζου: de quo Iamblichus in *Protreptico*. *Kust.*

112) τὴν ἡμετέραν αὐξήσειν τῶν ἀγαθῶν οὐχ ἠγ.] Haec mihi obscura videntur: in quibus proinde alii acumen suum exerceant. Obrechtus legit, διὰ τὴν ἡμετέρων αὐξήσειν ἀγαθῶν: sed sensus, quem ex hoc loco

primum quippe illud et rerum pulcherrimum, et mensuram pretii esse, quo cuncta aestimari solent: hoc vero primum esse naturae humidae foetum, primaeque et communionis materiae nutrimentum opinatus. In templo dixit pariendum non esse: fas enim non esse, ut in loco sacro diuina anima corpori alligetur: die festo nec capillos, nec ungues praecidendos; non enim conuenire ait, ut relicto deorum obsequio nostra commoda procuremus: nec pediculum in templo necandum, ne quid de eo, quod inutile et corruptibile est, numen participet: deos autem colendos esse cedro, lauro, cupresso, quercu ac myrto; ideoque his a nulla macula corpus purgandum nec

elicit, non video quomodo cum praecedentibus cohaereat. *Kust.* Vtique probanda est Obrechtii ratio. *Ἀπολείπειν τὴν τῶν θεῶν ἀρχὴν* est se subtrahere deorum imperio: quod fit, si quis diebus festis non solos deos, sed se ipsum curat et comit. *Kiess.*

113) φθεῖρα] Ciz. et Par. φθειραν. *Kiess.*

114) νομίζων] Ciz. et Arc. νομίζειν. *Kiess.*

115) σκίλλειν τοὺς ὀδόντας] „Pro σκίλλειν τοὺς ὀδόντας Excerpta Hudsoniana, itemque Anonymus in annotationibus, quas Arcerius *castigationibus suis* in Iamblichi *Protrepticon* subiecit, corrigere iubent, σκινίλειν, a σκίνος, lentiscus. Non ignoro quidem, veteres lentiscum mandere solitos ad conciliandum dentibus candorem; vel cuspides ex lentisco confecisse, quibus dentes purgarent: sed tantum exemplum desidero, quo probetur, verbum σκινίλειν non solum significare lentisco, sed etiam quouis alio dentifricio vel dentiscal-

ὀδόντας. ¹¹⁶⁾ ταύτην πρώτην γονὴν τῆς ὑγρᾶς
 φύσεως, καὶ τροφήν τῆς πρώτης καὶ κοινοῦ
 ρας ὕλης ὑπολαμβάνων. ἐφθόν δὲ παραγγέλλει
 μὴ ὀπτᾶν· τὴν πραότητα λέγων μὴ προσ-
 δεῖσθαι τῆς ὀργῆς. ¹¹⁷⁾ κατακαίειν δὲ οὐκ εἰς
 τὰ σώματα τῶν τελευτησάντων, μάγοις ἀκο-
 λούθως, μηδενὸς τῶν θείων τὸ θνητὸν μετα-
¹⁵⁵ λαμβάνειν ἐθέλησας. Τοὺς δὲ τελευτήσαντας
 ἐν λευκαῖς ἐσθῆσι προπέμπειν ὅσιον ἐνόμιζε,
 τὴν ¹¹⁸⁾ ἀπλὴν καὶ τὴν πρώτην αἰνιτιτόμενος
 φύσιν κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν
 πάντων. εὐσχοεῖν δὲ πάντων· μάλιστα παραγ-
 γέλλει, ¹¹⁹⁾ ἐπὶ μακρὸν τοῦπίσω· θεοῖς δ' οὐ-
 ϑὲν μακρὸν εἶναι. πολλῶν δὲ μᾶλλον ἰδιαι-
 ῶδες ὅσιον εἶναι ¹²⁰⁾ λέγει, ἢ κτείνειν ἀνθρα-

pio dentes purgare. Nulla enim dicto loco mentio
 lentisci præcedit, sed aliarum arborum, veluti cedri,
 lauri, cupressi, quercus et myrti, quarum ligno Py-
 thagoras dentes purgari vetabat. Præterea vox σχι-
 ζειν apud neminem veterum Grammaticorum occurrit,
 præterquam apud Etymologum in v. Σχίνοσ: qui ta-
 men eam non explicat. En eius verba: Σχίνον, τὴν
 σκίλλαν, ἣν διαμασσῶνται οἱ καλλωπιζόμενοι ἕνεκα τοῦ
 λευκοῦ τῶν ὀδόντας· ἀφ' οὗ καὶ τὸ σχιζέσθαι. Quæ
 ipsa verba, ut obiter hoc moneam, habet etiam Pho-
 tius in Lexico inedito. Ex hoc autem loco certo non
 constat, an τὸ σχιζέσθαι, *lentiscum rodere*, an
cuspidem ex lentisco factam dentes scalpere, an vero
dentes lentisco fricare, vel aliud quid significet. Oc-
 currit quidem etiam τὸ σχιζέσθαι apud Athenæum
 Lib. XIV. pag. 629. sed sensu metaphoricò et a priori
 longe diverso: dummodo non, quod suspicor, vox
 ea mendo illic laboret. Inspice locum, Lector, et
 considera. Cæterum, nec lectio, vulgata σχίζειν τοῦσ

dentes fodiendos: coctum non esse assandum; innuens, mansuetudinem opus non habere, vt ira ad illam accedat. cadauera mortuorum vetabat igne comburi, magos in hoc secutus; nihil enim, quod diuinum esset, cum mortali copulari volebat. mortuos in albis deduci fas existimabat, simplicem primigeniamque naturam iuxta numerum atque rerum omnium principium subinnuens. Inprimis vero praecipiebat, pie sancteque iurare: quoniam longum est, quod a tergo sequitur; diis autem nihil longum esse. Multo iustius esse grauem iniuriam pati, quam hominem interficere; in inferno

ὀδόντας sana mihi videtur: (quis enim dicat *findere dentes* pro *fodere*, vel *scalpere*, vel *fricare*?) Rectius sane et clarius Iamblichus dixisset *σμήχειν τοὺς ὀδόντας*, quam vocem de frictione dentium usurpauit Dioscorides lib. I. cap. 98. vt̄ idem cap. seq. *σμήγμα ὀδόντων* *dentifricium* vocat. Haec Kusterus in Praefatione. — Nonne *σχίξεν* potius corruptum videatur ex *στίζεν*? Kiess.

116) *ταύτην πρώτην γονήν τῆς ὑγῶς — ὑπολαμβάνων*] Haec verba diximus collocanda esse paulo superius post *τὴν τιμὴν τῶν ἀπόντων*. Kust. Reinesius dicit, ante haec deesse: *μολόχην δὲ μὴ ἐσθίειν*. Kiess.

17) *κατακαίειν*] In Par. et cod. Arcerii forma attica *κατακάειν*. Kiess.

118) *ἀπλήν*] In Ciz. *ἀπλήν*. Kiess.

119) *ἐπὶ μακρὸν τοῦπίσω*] Scribendum non dubito, *ἐπεὶ μακρὸν τοῦπίσω*. Kust.

120) *λέγει*] Sic MS. At prior Edit. male, *μέγα*. Kust.

(151) πον· ἐν ἄδου γὰρ κείσθαι τὴν κρίσιν, ¹²¹⁾ ἐκλογιζόμενον τὰς περὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς τὴν πρώτην τῶν ὄντων φύσεις. ¹²²⁾ κυπαρισσίνην δὲ μὴ δεῖν κατασκευάζεσθαι σωφὸν ὑπαγορεύει, διὰ τὸ κυπαρίσσινον γεγενῆσθαι τὸ τοῦ Διὸς σκῆπτρον· ἢ δι' ἄλλον τινὰ μυστικὸν λόγον. ¹²³⁾ σπένδειν δὲ πρὸ τραπέξης παρακαλεῖ Διὸς Σωτῆρος καὶ Ἡρακλέους καὶ Διὸς Κούρων, τῆς τροφῆς ὑμνοῦντας τὸν ἀρχηγὸν καὶ τὸν ταύτης ἡγεμόνα Δία· καὶ τὸν Ἡρακλέα, τὴν δύναμιν τῆς φύσεως· καὶ τοὺς Διὸς-
 156 κούρους, τὴν συμφωνίαν τῶν ἀπάντων. Σπονδὴν δὲ μὴ καταμύοντα προσφέρεσθαι δεῖν ἔφη· οὐδὲν γὰρ τῶν καλῶν ἄξιον αἰσχύνῃς καὶ αἰδοῦς διελάμβανεν. ὅταν δὲ βροντήσῃ, τῆς γῆς ἀψασθαι παρήγγελλε, μνημονεύοντας τῆς γενέσεως τῶν ὄντων. εἰσιέναι δὲ εἰς τὰ ἱερὰ κατὰ τοὺς δεξιούς τόπους παραγγέλλει, ἐξιέναι κατὰ τοὺς ἀριστερούς· τὸ μὲν δεξιὸν ἀρχὴν τοῦ περιττοῦ λεγομένου τῶν ἀριθμῶν καὶ θεῖον

121) ἐκλογιζόμενον] Scribo, ἐκλογιζομένην, vt referatur ad κρίσιν. Deinde ea, quae sequuntur, infra Num. 179. rectius sic leguntur: τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς, καὶ τὴν πρώτην τῶν ὄντων φύσιν. Kust. Locus potius ita videtur constituendus: ἢ κτείνειν ἄνθρωπον (ἐν ἄδου γὰρ κείσθαι τὴν κρίσιν)· ἐκλογιζόμενος, etc. ita vt hoc participium referatur ad λέγει. Etiam infra Num. 179. est ἐκλογιζόμενος, i. e. perpendens. — In Ciz. pro φύσεις est φύσις. Kiess.

122) κυπαρισσίνην δὲ μὴ δεῖν κατ.] Insignem huius loci lacunam ex MS. suppleui. In priorē Edit. desunt haec verba, κυπαρισσίνην δὲ μὴ δεῖν κατασκευάζε-

enim repositum esse iudicium; vbi animae, quae inter ea, quae sunt, primatum tenet, substantia et naturae expenduntur. loculos siue arcas sepulchrales cupressinas fieri vult, quia Iouis sceptrum e cupresso fabricatum est, vel propter aliam quandam mysticam rationem. ante mensam Ioui Seruatori et Herculi et Castoribus libandum esse statuit, vt sic Iupiter tanquam alimoniae dux et auctor laudetur, in Hercule vero naturae potentia, et in Castoribus rerum omnium harmonia celebretur. Libamina non esse clausis oculis offerenda; nec enim putabat quicquam eorum, quae bona sunt, mereri, vt cum pudore et verecundia tractetur. cum tonat, terram tangendam esse, in memoriam generationis rerum. a dextra intrandum esse templum, a sinistra egrediendum; dextrum enim statuebat esse principium numeri imparis, et diuinum quid-

σθαι σωρόν ὑπαγορεύει, διὰ τὸ. Huc spectant verba Laertii in *Pythag.* Num. 10. Ἀπείχοντο δὲ καὶ σωροῦ κρηναρισσίνης, διὰ τὸ τοῦ Διὸς σκήπτρον ἐπιπέθειν πεποιθῆσθαι. Vide ibi Menagium. *Kust.*

125) σπένδειν] Σπένδειν cum genitiuo. Subintelligunt κρητήρα. vid. Stephan. thes. tom. 3. p. 937. C. Non omnino huius loci similis est a Stephano citatus locus Aristophan. *Equitib.* 106. σπονδὴν λαβὲ δὴ, καὶ σπείσον, Ἀγαθοῦ Δαίμονος. Stephanus omisit comma post σπείσον. — Deinceps Ciz. ὑμνοῦντας pro singulari. Restituimus pluralem. *Kiess.*

τιθέμενος· τὸ δὲ ἀριστερόν τοῦ ἀρτίου καὶ διαλυομένου σύμβολον τιθέμενος. τοιοῦτός τις ὁ τρόπος λέγεται αὐτοῦ γεγονέναι τῆς περὶ τὴν εὐσέβειαν ἐπιτηδεύσεως. καὶ ¹²⁴⁾ τᾶλλα δὲ ὅσα παραλείπομεν περὶ αὐτῆς, ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἔνεστι τεκμαίρεσθαι· ὥστε περὶ μὲν τούτου πέπαυμαι λέγων.

K E Φ. κθ'.

¹⁵⁷ (132) Περὶ δὲ τῆς σοφίας αὐτοῦ, ὡς μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν, ¹⁾ μέγιστόν ἐστι τεκμήριον τὰ γραφέντα ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων ὑπομνήματα περὶ πάντων, ²⁾ ἔχοντα τῆς ἀληθείας, καὶ στρογγύλα μὲν περὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἀρχαιοτρόπου δὲ καὶ (153) παλαιοῦ ³⁾ πίνου διαφερόντως, ὥσπερ τινός

124) τᾶλλα] In Ciz. vt supra τᾶλλα. Kiess.

1) μέγιστόν ἐστι] Ita Ciz. In Arc. et Kust. pro ἔστι est ἔστι: minus apte. Kiess.

2) ἔχοντα τῆς ἀληθείας] Scribe ἐχόμενα τῆς ἀλ. Et deinde στρογγύλα παρὰ τὰ ἄλλα πάντα, i. e. supra alia omnia. Kust. Equidem nolim hic cum Kustero permutare in παρὰ. Commodè Obrechtus: quoad cetera quidem omnia. Στρογγύλα autem potius vertendum breuia, curta. Kiess.

3) πίνου] Sic recte MS. (consentiente cod. Ciz. Kiess.). At prior Edit. πόνου: quod Arcerius bona fide labore verterat. Idem mendum occurrit apud Photium in Damascio, p. m. 1068. vbi de Salustio philosopho ait, οὐ τοὺς νέους μιμούμενος σοφιστὰς, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀρχαῖον πόνον τῆς λογογραφίας ἀμιλλώμενος. Scribe πίνου: vt recte legitur apud Suidam v. Πίνος, et v. Σαλούστιος, vbi locus ille refertur. Πίνος autem, praeter significationem vulgarem, notat etiam oleum palae-
stricum, siue ceroma, quo athletae saepius inuncti et

piam; sinistrum vero pro symbolo numeri paris et dissoluti habebat. Hic fertur eius modus fuisse pietatem excolendi. caetera vero, quae praeterimus, pronum erit ex dictis colligere: ideoque hic de iis dicendi finis esto.

C A P. XXIX.

Sapientiae autem eius, ut verbo dicam, maxima sunt indicia commentarii a Pythagoreis de omnibus rebus conscripti iuxta veritatis normam: et quoad caetera quidem omnia rotundi; inprimis vero vetustum vltimaeque antiquitatis afflatum, velut illi-

sordidati, accedente corporis exercitio, bonam habitudinem et vires, succumque, et colorem sanum sibi conciliabant. Inde ducta metaphora *πνός* dicitur de oratione probe subacta, siue succo et sanguine nervisque plena, et nitorem non fucatum, sed naturalem, et virilem prae se ferente: ut pluribus ostendit personatus Franciscus Francus, vero nomine Salmasius, in Confutatione Animaduersorum Antonii Cercoëtii ad Salmasii Notas in Tertullianum de Pallio, pag. 174. et seqq. Quare locus ex Photio adductus sic vertendus est: *Non recentiores imitans Sophistas (ob stilum nempe eorum eneruem et elumbem), sed masculas priscæ orationis veneres aemulari studens.* Deinde, quae hic apud Iamblichum sequuntur, non parum habent obscuritatis et difficultatis, nec ab interpretibus intellecta fuerunt. Quid enim sibi volunt illa, *ὡςπερ τινός ἀχειραπτήτου καὶ προσπνέοντος*: quae Arcerius vertit, *veluti mentis, quae manibus apprehendi nequeat, afflantis?* Quasi vero quaedam mens sit, quae manibus apprehendi queat. Obrechtus quoque nec veram significationem vocis *πνός* in versione sua expressit,

ἄχειραπτήτου νοῦ 4) προσπνέοντα, μετ' ἐπιστή-
 μης δαιμονίας ἄκρως συλλελογισμένα· ταῖς δὲ
 ἐννοίαις πλήρη τε καὶ 5) πικνότεα, ποικίλα
 τε ἄλλως καὶ πολύτροπα τοῖς εἶδεσι καὶ ταῖς
 ὕλαις· περισσὰ δὲ ἐξαιρέτως ἅμα καὶ ἀνελλι-
 πῆ τῇ φράσει, καὶ πραγμάτων ἐναργῶν καὶ
 ἀναμφιλέκτων ὥς ὅτι μάλιστα μεστὰ μετὰ
 ἀποδείξεως ἐπιστημονικῆς καὶ 6) πλήρους, τὸ
 λεγόμενον, συλλογισμοῦ, εἴ τις, αἷς προσήκει,
 ὁδοῖς κεχρημένος ἐπ' αὐτὰ ἴοι μὴ παρέργως,

nec in verbis hisce postremis vllum suspicatus est
 mendum. Nos pro νοῦ legendum existimamus χνοῦ;
 quippe quam vocem Dionysius Halicarn. quoque in
 erudita epistola ad Caium Pompeium p. 127. Edit.
 Wechel. cum πίνος coniunxit. Ait enim, ὃ τε πίνος
 αὐτῇ καὶ χνοῦς ὁ τῆς ἀρχαιότητος ἡρέμα καὶ λεληθότως
 ἐπιτρέχει. Loquitur ibi de dictione Platonis. Et alibi,
 nimirum περὶ τῆς Δημοσθ. δεινότητος, p. 186. χνοῦς ἀρ-
 χαιοπινῆς dixit, idque cum χάρις ἀβίαστος coniungit.
 Χνοῦς autem, vt notum est, proprie significat lanu-
 ginem, quae tenera est, et veluti flos menti, eiusque
 ornamentum. Quare et in adductis locis Dionysii
 Halicarnassensis, et hic apud Iamblichum χνοῦς signi-
 ficare potest gratam venustatem; quoniam lanugo in
 puberibus grata et venusta esse solet. Porro pro
 προσπνέοντος scribendum est προσπνέοντα (refertur enim
 ad ὑπομήματα:) et, vt paucis rem expediam, totus
 hic locus sic mihi constituendus videtur: ἀρχαιοτρόπου
 δὲ καὶ παλαιοῦ πίνου διαφερότως (μεστὰ, vel simile quid)
 καὶ ὡσπερ τινὸς ἀχειράπιου χνοῦ προσπνέοντα, [καὶ] μετ'
 ἐπιστήμης, etc. Sic omnia mihi clara videntur, ex-
 cepta sola voce ἀχειράπιου (sic enim scribendum puto
 pro ἀχειραπτήτου), in qua mihi non satisfacio. Non
 video enim, quomodo ἀχειράπιος possit esse aptum
 epithetum τοῦ χνοῦς: nisi forte quis dicere velit,
 χνοῦν ἀχειραπιον vocari posse lanuginem primam, quae
 nondum manum, i. e. nouaculam, passa sit. Sed haec

batam quandam mentem spirantes, et cum summa diuinaque sapientia collecti: sensibus insuper redundantes, et de caetero, siue formam siue materiam spectes, varii et diuersimodi: sed et eximie perfecti, ac neque dictione destituti, et rebus perspicuis atque indubitatis maxime referti: idque non sine demonstrationibus scientificis, atque, vt vulgo aiunt, syllogismo repletis; si quis, qua decet, via accesserit, nec perfunctorie,

tantum moneo, vt animum aduertat Lector, et aliam, si possit, loco huic medicinam quaerat. *Kust.* Scribendum est *πῖνος*, non *πίνος*. vid. ad Dionys. Hal. de Comp. Verb. p. 300. sq. Etiam in margine cod. Ciz. hic scriptum est *ὁ πῖνος*. Tum quae de vocabulo *χνοῦς* Kusterus disputauit, ea in hunc locum minime quadrant; neque idem probauit, Graecos vniquam dixisse *ἀχειραπτος*. Vocabulum *πῖνος* usurpatum in eam me opinionem adduxit, vt scribendum putem pro *ὡςπερ τινός ἀχειραπιήτου νοῦ προσπνέοντος* fortius in hunc modum: *ὡςπερ τινός χειραλειπτοῦντος, προσπνέοντα* (hoc *προσπνέοντα* e Ciz.): *redolent illi commentarii vetustum πῖνον, quasi hominis palaestra se exercentis: iidemque sunt ἀκρῶς συλλελογισμένοι, i. e. in rationibus conclusis summa inest subtilitas. Etiam sententiis sunt pleni et creberrimi, vel acuti. Περισσός, quod sequitur, est egregius, exquisitus. Vid. Schaefer. ad Dionys. de C. V. p. 47. Kiess. [De h. l. v. etiam Toup, ad Longin. sect. XXX. p. 337. Oxon. Schaefer.]*

- 4) *προσπνέοντα μετ' ἐπιστ.*] Scribe et supple, *προσπνέοντα* (in edit. Kust. erat *προσπνέοντος. Kiess.*) *καὶ μετ' ἐπιστήμης*, etc. *Kust.*
- 5) *πυκνότατα*] Ciz. *πυκνότητα, ποικίλλα τε. Kiess.*
- 6) *πλήρους — συλλογισμοῦ*] *Πλήρης συλλογισμός, syllogismus perfectus, cui ad integritatem nihil desit. Kiess.*

μηδὲ 7) παρηκουσμένως ἀφοσιούμενος, ταύτην
 τοίνυν ἀνωθεν τὴν περὶ τῶν νοητῶν καὶ τὴν
 158 περὶ θεῶν ἐπιστήμην παραδίδωσιν. Ἐπειτα τὰ
 φυσικὰ πάντα ἀναδιδάσκει, τὴν τε ἠθικὴν
 φιλοσοφίαν καὶ τὴν λογικὴν ἐτελεώσατο· μα-
 θήματά τε παντοῖα παραδίδωσιν καὶ ἐπιστήμας
 τὰς ἀρίστας. 8) ὅλως τε οὐδὲν ἔστιν εἰς γνῶ-
 σιν ἑλληλυθὸς περὶ ὄτουσιν παρὰ ἀνθρώποις,
 ὃ μὴ ἐν τοῖς συγγράμμασι τούτοις διηκριβω-
 ται. εἰ τοίνυν ὁμολογεῖται 9) τὰ μὲν Πυθα-
 γόρου εἶναι τῶν συγγραμμάτων τῶν νυνὶ φε-
 (134) ρομένων, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς ἀκροάσεως αὐτοῦ
 συγγεγράφθαι (καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἑαυτῶν
 ἐπεφήμιζον αὐτά, ἀλλὰ εἰς Πυθαγόραν ἀνέ-
 φερον αὐτά, ὡς ἐκείνου ὄντα), φανερόν ἐκ
 πάντων τούτων, 10) ὅτι πάσης σοφίας ἔμπειρος
 ἦν ἀποχρώντως. 11) Λέγουσι δὲ γεωμετρίας

7) παρηκουσμένως ἀφοσιούμενος] Παρηκουσμένως, negli-
 genter: accedat Lexicis hoc aduerbium. In vniuer-
 sum serior Graecitas huiusmodi aduerbia a praeteritis
 passivi deriuata frequentat. Ἀφοσιούσθαι autem (vtr
 verbis Stephani in Thes. tom. II. p. 1519. sq.) est:
 non animi intentione, non ex animi promptitudine et
 cum intentione agere, sed quouis modo, et quasi praer-
 varicari, καὶ τυχόντως ποιῆν, ea tantum gratia, ne
 incusemur ob rem neglectam. — Deinde pro ταύτην
 τοίνυν Ciz. ταῦτα τοίνυν. Kiess.

8) ὅλως τε] Ita Are. et Kust. In Ciz. ὅλως δέ. Idem
 paulo post διηκριβῶται, Arc. διηκριβῆται. Kiess.

9) τὰ μὲν Πυθαγ.] An Pythagoras quaedam ingenii
 monumenta olim reliquerit, pluribus disputat Clariss.
 Ioann. Alb. Fabricius in Biblioth. Graec. lib. II. cap.
 XII. §. 14. Kust. Vide supra ad cap. XXVIII. not.
 63. Kiess.

aut aurium tenuis eos attigerit. Hanc igitur de iis, quae mente cernuntur, atque de diis, repetitam altius scientiam tradit. Deinde vniuersam rerum naturalium doctrinam exhibet: quin et morum philosophiam et logicam absoluit, variasque disciplinas et optimas quasque scientias exsequitur: vt adeo vniuersim loquendo nihil hominum notitiae subiciatur, quod non in illis scriptis accurate sit pertractatum. Quum igitur in confesso sit, quaedam inter ea scripta, quae nunc circumferuntur, Pythagorae esse; quaedam autem ex eius ore excerpta fuisse (quibus et hinc nullius nomen praescribitur, quaeque propterea ad Pythagoram velut auctorem referuntur): manifestum est, ab omni eum scientia satis instructum fuisse. Geometriae vero potissimum

10) ὅτι πάσης σοφ.] Sic Kust, cum Arc. Ciz. autem et Par. ὅτι Πυθαγόρας πάσ. σ. Kiess.

11) Λέγουσι δὲ γεωμετρίας αὐτὸν ἐπὶ πλεῖον ἐπιμελ.] Τὸ ἐπὶ πλεῖον est ex MS. pro ἐπλεῖον, quod prior Edit. habet. Caeterum, quod ad totius loci huius sensum attinet, non cohaeret, Pythagoram Geometriae studuisse, quia ab Aegyptiis multa de Geometria problemata proponerentur: vt recte etiam obseruauit Schefferus de Philos. Ital. cap. V. p. 23. Quare, vt sensui ἀκολουθία sua constet, post ἐπὶ πλεῖον addendum vtiq̄ue est, ἐν Αἰγύπτῳ. Vel dicendum est, Iamblichum initio scripsisse, ἐπιμεληθῆναι παρ' Αἰγυπτίους· παρ' Αἰγυπτίους γάρ, etc. Nam fieri facile potuit, et illud παρ' Αἰγυπτίους, cum bis a Iamblichō positum esset, semel a librariis ommitteretur: qua ratione sexcenties in veteribus libris

αὐτὸν ἐπὶ πλείον ἐπιμεληθῆναι. παρ' Αἰγυπτίοις γὰρ πολλὰ προβλήματα γεωμετρίας ἐστὶν ἐπεὶπερ ¹²⁾ ἐκ παλαιῶν ἔτι καὶ ἀπὸ θεῶν διὰ τὰς ¹³⁾ Νείλου προσθέσεις τε καὶ ἀφαιρέσεις ἀνάγκην ἔχουσι πᾶσαν ἐπιμετρεῖν ἣν ἐκέμοντο γῆν Αἰγυπτίαν οἱ λόγιοι· διὸ καὶ γεωμετρία ἐνόμασται. Ἄλλ' οὐδ' ἡ τῶν οὐρανίων θεωρία παρέργως αὐτοῖς κατεζήτηται, ἥς καὶ αὐτῆς (135) ἐμπείρως ὁ Πυθαγόρας εἶχε. ¹⁴⁾ πάντα δὲ τὰ περὶ τὰς γραμμὰς ¹⁵⁾ θεωρήματα ἐκεῖθεν ἐξηρητῆσθαι δοκεῖ. τὰ γὰρ περὶ λογισμοὺς καὶ ἀριθμοὺς ὑπὸ τῶν περὶ τὴν Φοινίκην φασὶν εὐρεθῆναι, τὰ γὰρ οὐράνια θεωρήματα κατακοινόν τινες Αἰγυπτίοις καὶ Χαλδαίοις ἀνα-
 159 φέρουσι. Ταῦτα δὴ πάντα φασὶ τὸν Πυθαγόραν παραλαβόντα καὶ συναυξήσαντα τὰς ἐπιστήμας προάγειν τε καὶ ὁμοῦ σαφῶς καὶ

peccatum esse, quis ignorat? *Kust.* Non facile erit, qui posteriorem rationem non praeferat. — Reinesius in margine cod. Ciz. in locum verborum ἐπὶ πλείον substituit, ἐπ' Αἰγύπτου. *Kiess.*

12) ἐκ παλαιῶν] Subintellige χρόνων. Deinde illud ἔτι, quod sequitur, mutatum vellem in ἤδη. Porro, pro ἀπὸ θεῶν vir doctus ad marginem codicis Spanhemiani rescripserat, ἀποθεν. Sed vox illa non solet de temporis interuallo dici, sed loci. Ego malim, ἀνωθεν: quamvis nec lectio vulgata temere damnanda sit. Potest enim haud incommode verti, inde a deorum aetate, i. e. a temporibus longe antiquissimis. *Kust.* Ἐτι non est mutandum. Significat iam inde: qui vsus non adeo infrequens est. *Kiess.*

13) Νείλου] MS. habet Νήλου, voce leuiter corrupta. At prior Editio Νείνου, quod Arcerius insigni errore

apud Aegyptios operam eum dedisse ferunt: Aegyptii enim multa habent problemata geometrica; quoniam ab antiquo, et inde ab ipsorum deorum aetate necesse est propter Nili alluiones et auulsiones, vt peritotam Aegyptiorum terram dimetiantur. Nec in coelestium rerum contemplationem obiter inquisiuerunt; fuitque huius etiam scientiae peritus Pythagoras. Caeterum omnia theoremata de lineis indidem profecta esse videntur: nam computationem, quod attinet ad numeros, in Phoenicia repertos ferunt: coelestium autem doctrinam communiter Aegyptiis atque Chaldaeis adscribunt. Haec vero omnia quum accepisset Pythagoras, aiunt et ipsum scientiarum tum protulisse terminos, tum perspicuas accuratasque de-

de Nino intelligendum censebat. Caeterum, quod hic Iamblichus de Geometriae apud Aegyptios inuentione refert, plures confirmant scriptores: quorum loca, vt satis obuia, hic adducere supersedeo. Confer tantum Suidam v. *Ἐπιστήμη*. Kust. Paulo post pro *ἀνίχουσι*, quod habent Arc. et Kust., e Ciz. reposui *ἔχουσι*, in quod etiam Scaliger incidemat. Idem Ciz. *ἀνέμοιο* et *οἱ λόγοι*. Kiess.

14) πάντα δὲ] Ciz. πάντα δὲ. Kiess.

15) θεωρήματα ἐκείθεν ἐξηγηθῆσθαι δοκ.] Insignem huius loci lacunam ex MS. suppleui. In priore enim Edit. desunt verba haec: ἐκείθεν ἐξηγηθῆσθαι δοκῖ· τὰ γὰρ περὶ λογισμῶν καὶ ἀριθμῶν ὑπὸ τῶν περὶ τὴν Φοινίκην φασὶν εὗρεθῆναι· τὰ γὰρ οὐράνια θεωρήματα. Kust. In Ciz. ἐξαρηθῆσθαι. Item κατακοινόν. — In sequentibus post τὰς ἐπιστήμας, scripsi προάγειν pro προσάγειν, quod

ἔμμελῶς τοῖς αὐτοῦ ἀκροωμένοις δεῖξαι. 16) φιλοσοφίαν μὲν οὖν πρῶτος αὐτὸς ὠνόμασε, καὶ ὄρεξιν αὐτὴν εἶπεν εἶναι καὶ οἶονεὶ φιλίαν σοφίας· σοφίαν δὲ ἐπιστήμην τῆς ἐν τοῖς οὐσιν ἀληθείας· 17) ὄντα δὲ ἦδει καὶ ἔλεγε τὰ αὔλα καὶ αἶδια καὶ 18) μόνα δραστικά, ὅπερ ἐστὶ τὰ ἀσώματα· ὁμωνύμως δὲ 19) λοιπὸν ὄντα καὶ κατὰ μετοχὴν αὐτῶν οὕτω καλούμενα, σωματικά 20) εἶδη καὶ ὑλικά, γεννητά τε καὶ φθαρτά καὶ 21) ὄντως οὐδέποτε ὄντα· τὴν δὲ (156) σοφίαν ἐπιστήμην εἶναι τῶν κυρίως ὄντων, ἀλλ' οὐχὶ τῶν ὁμωνύμως, ἐπειδήπερ οὐδὲ ἐπιστητὰ ὑπάρχει τὰ σωματικά, οὐδὲ ἐπιδέχεται γνῶσιν βεβαίαν, ἀπειρά τε ὄντα καὶ ἐπιστήμη ἀπερί-

cum edd. Arc. et Kust. Cod. Ciz. habet. At haec verba vbiuis confunduntur, *Kiess.*

16) φιλοσοφίαν μὲν οὖν πρῶτος αὐτὸς ὠνόμασε, καὶ ὄρεξιν αὐτὴν εἶπ.] Haec et omnia quae sequuntur vsque ad finem Numeri 160. αὐτολεξεῖ etiam leguntur apud Iamblichum in Nicomachi *Introduct. Arithmet.* pag. 5. et 6. Confer etiam Nostrum supra, Num. 59. *Kust.* Vide de hoc omni loco Tiedemann. p. 352. sq. *Kiess.*

17) ὄντα δὲ ἦδει καὶ ἔλεγε τ.] Confer omnino Schaeferum de *Philos. Ital.* c. VIII. et Sam. Tennulium ad Iamblich. in Nicomach. *Arithmet.* p. 78. 79. Caeterum pro ἦδη ex MS. reposuimus ἦδει. *Kust.* Tennulius tuetur ἦδη, quod vertit, iam vero entia etiam. Sed ἦδει, intelligebat, sentiebat, er verstand darunter, haud dubie verum est, nisi forte praeferenda sit forma recentiorum Atticorum ἦδη, de qua vid. Koen. ad Gregor. Cor. p. 122. ed. Schaefer. *Kiess.*

18) μόνα δραστικά] Ita, vt in Nicomachi *Arithmet.* p. 5. etiam hic Ciz. legit pro μονοδραστικά. quod Arce-

monstrationes auditoribus suis tradidisse. Ac philosophiam quidem ille primus appellavit, affectationemque quandam et quasi amicitiam sapientiae esse dixit: sapientiam vero, scientiam veritatis, quae est in entibus: entia autem, quae sunt expertia materiae, aeterna, et sola efficientia; qualia sunt incorporalia. nam quae per participationem illorum entia vocantur, ut corporea, materialia, generationi et corruptioni obnoxia, illa tantum aequivoce talia, adeoque vere neququam entia sunt. Sapientia autem versatur circa ea, quae proprie, non vero circa ea, quae aequivoce sunt entia; quoniam corporalia neque sciri possunt, neque cognitionem firmam admittunt, quum sint in-

rius et Kusterus hic non mutant. In Par. haec leguntur: *μόνον δραστικά, μόνον νόω δρατικά*. Ultima continent explicationem. — Deinceps pro *ἄπερ* rectius legeris *ἄπερ*. *Kiess.*

19) *λοιπὸν*] Par. *λοιπά*. Post *ὄντα* Ciz. cum Arc. *καὶ* omittit. Innumeris locis *καὶ* ante *κατὰ* per librariorum incuriam omissum est. *Kiess.*

20) *εἰδη*] Sic rescripsi pro *ἤδη*, quod prior Edit. habet; idque auctoritate Iamblichi in Nicomachi *Arithmet.* pag. 5. ubi vide Satm. Tennulium. *Kust.* Etiam Ciz. hic *ἤδη*, et vide, ne hoc quoque mutandum sit in *ἤδει* totusque locus sic legendus: *δμωνύμως δὲ λοιπὸν ὄντα — καλούμενα, τὰ σωματικά ἤδει καὶ ὑλικά* etc. *Kiess.*

21) *ὄντως*] Sic recte MS. itemque Iamblichus in Nicomachi *Arithmet.* loco laudato. At prior Edit. vitiose *οὕτως*. *Kust.*

ληπτα, καὶ οἷονεὶ μὴ ὄντα ²²⁾ κατὰ διαστολὴν τῶν καθόλου, καὶ οὐδὲ ὄρω ὑποπεσεῖν εὐπε-
 160 ριγράφως δυνάμενα· τῶν δὲ φύσει μὴ ἐπιστη-
 τῶν οὐδὲ ἐπιστήμην ²³⁾ οἷόν τε ἐπινοῆσαι· οὐκ ἄρα ὄρεξιν τῆς μὴ ὑπερτώσεως ἐπιστήμης εἰκὸς εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς περὶ τὰ κυρίως ὄντα, καὶ αἰεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως διαμένοντα, καὶ τῇ [²⁴⁾ ὄντως] πρὸς ηγορία αἰεὶ συν-
 πάροντα. καὶ γὰρ τῇ τούτων καταλήμει συμβέβηκε ²⁵⁾ καὶ τὴν τῶν ὁμωνύμως ὄντων παρομαρτεῖν, οὐδὲ ἐπιτηδευθεῖσάν ποτε· οἷα δὲ ²⁶⁾ τῇ τοῦ καθόλου ἐπιστήμῃ ἢ τοῦ κατὰ μέρος· τοιγάρ, περὶ τῶν καθόλου, φησὶν Ἀρχύτας, καλῶς διαγνόντες, ἔμελλον καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος, οἷά ἐντι, καλῶς ὀψεῖσθαι. ²⁷⁾ διόπερ οὐ μόνον οὐδὲ μονο-

22) κατὰ διαστολὴν] Rectius, κατ' ἀντιδιαστολὴν, ut habet Iamblichus in Nicomachi Arithmet. loco laudato. Kust. Tennulius ibi interpretatur propter oppositionem universalium; Tiedemann. p. 352. wegen ihres Gegensatzes mit den allgemeinen Begriffen. — Deinceps in Ciz. ante οὐδὲ deest καὶ. Kiess.

23) οἷόν τε] Ita cum Kust. Ciz. In edit. Arc. οἷον τε. Fuit ergo in hoc codice οἷόν τ' ἐστὶ, quod item notatum est in marg. cod. Spanhem. Verum ἐστὶ abesse potest. Vid. Koen. et Schaeef. ad Gregor. Cor. p. 152. sq. Kiess.

24) ὄντως] Ita Arc. et Kust. In Ciz. et Par. ὄντα. In Nicomachi Arithmet. prorsus deest, idque recte. Videtur e margine in contexta esse illatum. Tiedemann. p. 352. vertit: denen immer einerley Benennung zukommt. Immo: quae una cum suo nomine semper sunt. Kiess.

25) καὶ τὴν τῶν ὁμωνύμως ὄντων] Sic rescripsimus ex

finita, nec scientia se patiantur comprehendi, ita vt respectu vniuersalium perinde se habeant, ac si non essent, nec insuper definitione includi queant. Quae autem porro natura sciri non possunt, illorum non potest scientia excogitari: neque verisimile est, appetitum aliquem dari scientiae non subsistentis; sed potius scientiae eorum, quae proprie entia sunt, quaeque semper circa eadem et eodem modo permanent, atque vere cum nomine suo coexistunt. Nam et horum intellectum sequi solet intellectus entium aequiuoce talium, etiamsi non intendatur eo studium, perinde vt scientiam vniuersalium particularium scientiam consequitur. Nam, *qui de vniuersalibus, inquit Archytas, recte iudicant; etiam particularia qualia sint, praeclare perspicient.* Idcirco non

Iamblichō in Nicomachum. Ante enim male legebatur, *καὶ τῆ τῶν δμωνύμων ὄντων*, etc. Ὀμωνύμως vero erat etiam in MS. Kust. Cod. Ciz. consentit cum edit. Arcerii. Kiess.

26) τῆ τοῦ καθόλου] Inserui τοῦ post τῆ. Hoc necessarium esse patet ex adiectis verbis ἢ τοῦ κατὰ μέρος: de quibus in Ciz. desunt ἢ τοῦ. Kiess.

27) διόπερ — τὰ ὄντα] Haec verba in Ciz. desunt. Pro ἀπλᾶ, quod Kusterus e MS. dedit, in edit. Arc. est ἀπλῶς. Tum cod. Par. e marg. Spanh. pro ἡδῆ praebet εἶδῆ. Pro καὶ πολυειδῆ in Arc. legitur κατὰ πολυειδῆ, in Ciz. et Par. καὶ τὰ πολυειδῆ. Ceterum in hoc loco, qui etiam apud Iamblichum in Nicomach. p. 6. corruptus est, nonnulla ita transponenda videntur:

γενῆ, οὐδὲ ἀπλᾶ ὑπάρχει τὰ ὄντα, ποικίλα δὲ ἤδη καὶ πολυειδῆ θεωρεῖται, τὰ τε νοητὰ, καὶ αἰσώματα, ὧν τὰ ὄντα ἢ κλήσεις, καὶ τὰ σω-
 (157) ματικά καὶ ὑπ' αἰσθησὶν πεπτωκότα, ἃ δὴ κατὰ μετοχὴν κοινωνεῖ 28) τοῦ ὄντως γίνεσθαι.
 161 Περὶ δὲ τούτων ἀπάντων ἐπιστήμας παρέδωκε τὰς οἰκειοτάτας, καὶ οὐδὲν παρέλιπεν 29) ἀδιε-
 ρεύνητον. καὶ τὰς κοινὰς δὲ ἐπιστήμας, ὡς-
 περ τὴν ἀποδεικτικὴν, καὶ τὴν ὀριστικὴν, καὶ τὴν διαιρετικὴν παρέδωκε τοῖς ἀνθρώποις, ὡς ἔστιν ἀπὸ τῶν Πυθαγορικῶν ὑπομνημάτων εἰ-
 δέναι. 30) εἰώθει δὲ καὶ διὰ κομιδῆ βραχυ-
 τάτων φωνῶν μυρίαν καὶ πολυσχιδῆ ἔμφασιν
 συμβολικῶ τρόπῳ τοῖς γνωρίμοις ἀποφοιβά-
 ζειν, ὡς περ διὰ 31) χειροχρήστων τεχνῶν λόγων,
 ἢ 32) μικρῶν τοῖς ὄγκοις σπερμάτων ὁ Πύθιος

διότι οὐ μόνον οὐδὲ μονογενῆ οὐδὲ ἀπλᾶ ὑπάρχει τὰ ὄντα, τὰ τε νοητὰ καὶ αἰσώματα, ὧν τὰ ὄντα ἢ κλήσεις, ποικίλα δὲ ἔτι (pro ἤδη) καὶ πολυειδῆ θεωρεῖται, καὶ τὰ σωμα-
 τικά καὶ ὑπ' αἰσθησὶν πεπτωκότα, κ. τ. λ. quapropter non sola neque unigenia neque simplicia sunt entia, intelligibilia et incorporea, quae entia appellantur; immo varia et multiformia considerantur, corporea et quae sub sensum cadunt, etc. Est tamen vel sic oratio hialca.
 Kiess.

28) τοῦ ὄντως γίνεσθαι.] Reuocauit praesens γίνεσθαι, quod tuentur cum edit. Arc. Cdd. Ciz. et Par. Kusterus e Iamblichio in Nicomachi. p. 6. adsciuerat γένεσθαι. Praeterea in edit. Arc. pro ὄντως est ὄντος.
 Kiess.

29) ἀδιερεύνητον.] In Ciz. ἀδιερεύνητον. Idem Ciz. cum Arc. καὶ τὰς κοινὰς δέ. Kiess.

30) εἰώθει.] Par. e marg. Spanhem. εἴωθε. Kiess.

sola neque vnigenia, neque simplicia sunt entia; sed varia et multiplici specie esse cernuntur: quaedam nempe intelligibilia et incorporalia sunt, quae entium nomine veniunt; alia vero corporalia, et sub sensum cadentia; quae per communicationem quandam de ente participare contingit. De his omnibus ille scientias tradidit maxime appositae, nihilque prorsus in iisdem inexcussum reliquit. Sed et scientias illas communes de demonstratione, de definitione, de diuisione, homines edocuit, vti ex commentariis Pythagoricis videre licet. Solebat etiam breuissimis dictis plurimos atque multifarios sensus symbolico more apud familiares effundere, prorsus vti Apollo Pythius, et ipsa etiam natura, per oraculorum effata,

31) χειροχρήστων τιῶν λόγων] Scribe, *πυθοχρήστων τιῶν λόγων*. Loquitur enim hic de oraculis siue effatis Apollinis Pythii: quae infra cap. 34. in fine *πυθοχρήστα λόγια* vocantur. Deinde *Πύθιος* reuocauit ex MS. pro corrupto *πύτιος*, quod est in priore Edit. et Arceriani ingenii conatus elusit. Sic supra Num. 105. Iamblichus dicta Pythagorae similia esse dicit *χρησμοῖς τοῦ Πυθίου*. Kust. Rcinesius in cod. Ciz. ad vocabulum *χειροχρήστων* adscripsit *πυθοχρήστων, βιοχρήστων*. Hoc *βιοχρήστων* aptius certe videtur, quam *πυθοχρήστων*, quum sequatur nomen *ὁ Πύθιος*. Locus autem ipse sic comparatus est, vt requiratur verbum significans *breuis*, vel simile quid. Kiess.

32) μικρῶν] Par. *μικροῖς*. Deinceps Ciz. *ὁ Πύθιος τε*. Hoc τε reposui. Idem Ciz. tamen male interpungit ante *ὁ Πύθιος*. Kiess.

τε καὶ αὐτὴ ἢ φύσις πλήθη ἀνήνυτα καὶ δυσ-
 επινόητα ἐννοιῶν καὶ ἀποτελεσμάτων ³³⁾ ὑπο-
 162 φαίνουσι. Τοιοῦτον δὴ ἐστὶ τὸ Ἄρχῃ δέ τοι
 ἡμῖν ³⁴⁾ παντός ἀποφθέγμα Πυθαγόρου
 αὐτοῦ. οὐ μόνον δὲ ἐν τῷ παρόντι ἡμισιχίῳ,
 ἀλλὰ καὶ ἐν ἑτέροις παραπλησίοις ὁ θειότατος
 Πυθαγόρας τὰ τῆς ἀληθείας ἐνέκρυπτε ζώπυ-
 168) γία τινὲ ἐναποθησαυρίζων ³⁶⁾ ἀπερίβλεπτον
 καὶ παμπληθῆ θεωρίας ἔκτασιν· οἷόνπερ καὶ
 ἐν τῷ·

³⁷⁾ Ἀριθμῶν δέ τε πάντ' ἐπέοικεν·

ὁ δὲ πικνότερα πρὸς ἅπαντας ἐπεφθέγγετο. ἢ
 πάλιν, ³⁸⁾ ἐπιφυλότις, ἰσότης, φιλότης.
 ἢ ἐν τῷ ³⁹⁾ κόσμος ὀνόματι, ⁴⁰⁾ ἢ νῆ Δία ἐν

³³⁾ ὑποφαίνουσι] Scaliger, ὑποφαίνουσα: idem enim pro corrupto ὁ πύτιος scripserat ὅποια τις. Kiess.

³⁴⁾ παντός] Par. σύμπαντος, et ἡμισιχίῳ. Kiess.

³⁵⁾ ἐναύσασθαι] Ciz. ἀναύσασθαι. Tum βραχυλογία. Porro idem cum Par. ἐναποθησαυρίζων pro eo, quod Arc. et Kust. habent, ἀποθησαυρίζων. Illud reposui. Kiess.

³⁶⁾ ἀπερίβλεπτον] Obrechtus, ut ex versione eius colligitur, legit ἀπερίληπτον: quod probo. Kust. At melius congruit verbis adiectis ἀπερίβλεπτον. Kiess.

³⁷⁾ Ἀριθμῶν δέ τε πάντ' ἐπ.] Dicti huius Pythagorici meminerunt etiam Theo Smyrnaeus, Sextus Empiricus, Themistius, et alii. Vide Menag. ad Laert. lib. VIII. 12. Kiess. [Mox malim ἀπεφθέγγετο. Schaefer.]

³⁸⁾ ἐπιφυλότις, ἰσότης] Scribe, ἢ φιλότης, ἰσότης: et deinde illud alterum φιλότης, quod sequitur, dele. Est enim superfluum. Obrechtus legit: φιλότης, ἰσότης. ἰσότης, φιλότης. Kust. His dictis Kusterus

atque parua, si molem spectes, semina, immensam copiam difficilium intellectu notionum atque effectuum producant. Tale est illud: *Principium dimidium totius*: quod apophthegma ipsum Pythagoram auctorem habet. Neque tantum in praesenti hoc haemistichio, sed et in aliis similibus diuinissimus ille Pythagoras igniculos veritatis abscondit, illis, qui lumen inde accendere possent, in breuiloquio quodam incomprehensibilem latissimeque patentem contemplationis extensionem recondens. Quale quid occurrit in illo:

Omnia conueniant numero:

quod saepius omnibus inculcabat; vel porro: *Amicitia aequalitas; aequalitas amicitia est;* vel in nomine *cosmos*, i. e. mundus; vel pro-

in curis secundis haec addit: „Post πάλιν videri quodque excidisse has duas voces, ἐν τῷ, vt ex iis, quae „praecedunt et sequuntur, patet. Sic ergo totus hic „locus scribendus erit, ἢ πάλιν ἐν τῷ, ἢ φιλότης, ἰσότης, „etc. Caeterum respicit hic Iamblichus ad id, quod „Laertius et alii de Pythagora tradunt, eum amicitiam „primum vocasse ἰσότητα, id est, aequalitatem.“ Logannus pag. 103. legit: ἐπιφιλίας, ἰσότης, φιλότης, vel etiam ἐπιφιλότητος, de amicitia dicebat. — In Cdd. Ciz. et Par. pro ἐπιφιλότης legitur ἐπιφιλότης. Maxime probabilis haec lectio videtur: ἢ πάλιν ἐν τῷ φιλότης, ἰσότης, ἰσότης, φιλότης. Kiess.

39) κόσμος] Ita, monentibus etiam Scaligero et Kustero, dedi pro κόσμῳ. Materialiter enim, vt vulgo dicitur, vox ista hic ponitur. Kiess.

40) ἢ ἢ Δία] Sic MS. At in priore Edit. corruptis-

τῷ φιλοσοφία, ἢ καὶ ἐν τῷ ⁴¹⁾ στῶη καί-
 ετων, ἢ τὸ ⁴²⁾ διαβωόμενον ἐν τῷ τετρα-
 κτύς. ταῦτα πάντα καὶ ἕτερα πλείω τοιαῦτα
 Πυθαγόρας πλάσματα καὶ ποιήματα εἰς ἀφέ-
 λειαν καὶ ἐπανόρθωσιν τῶν συνδιαγόντων ἐπε-
 νοεῖτο, καὶ οὕτω σεβαστὰ ἦν καὶ ἐξευδαίετο
 ὑπὸ τῶν συνιέντων, ὥστε εἰς ὄρκου σχήματα
 περιόστατο τοῖς ὀμακόοις·

Ὁὐ μὰ ⁴³⁾ τὸν ἀμετέρη γενεῇ παραδόντα τετρα-
 κτύς,

(139) Παγὰν ἀεννάου φύσεως, φίλωμά τ' ἔχουσαι.

163 Τοῦτο μὲν οὖν οὕτω θαυμαστὸν ἦν τὸ εἶδος
 αὐτοῦ τῆς σοφίας. Τῶν δ' ἐπιστημῶν οὐχ ἦκι-
 στά φασιν αὐτοὺς τοὺς Πυθαγορείους τιμῶν
 μουσικῆν τε καὶ ἰατρικῆν καὶ μαντικῆν. ⁴⁴⁾ ὁμο-
 πηλοὺς δὲ εἶναι καὶ ἀκουστικούς καὶ ἐπαινεῖ-

sime, ἠηνυδία (Ciz. ἢ νινυδία, Kiess.): quod Arce-
 rius in ἡ ἰδία mutandum censebat. Kust.

41) στῶη καίετων] Monstra verborum, vel potius
 mendorum: quae feliciter, vt puto, profligavit Ob-
 rechtus. Legit enim, ἐν τῷ εὐεσιῶ καὶ ἀεισιῶ. Quid
 autem voces illae significant, Grammatici te docebant.
 Vnum tamen, fateor, coniecturae huic obstat; quod
 nempe Laertius et alii testentur, Democritum primum
 vocis εὐεσιῶ fuisse inuentorem; quippe qua εὐθυμίαν,
 siue animi tranquillitatem designauerit. An vero alii
 ad Pythagoram etiam vocem hanc retulerint, nunc
 non memini. Quare haereo. Kust. Diogen. Laert.
 VII, 9, 10. καλεῖ δ' αὐτήν (scil. Δημόκριτος τὴν εὐθυ-
 μίαν) καὶ εὐεσιῶ, καὶ ἄλλοις πολλοῖς ὀνόμασι. Stob. Ecl.
 lib. II. cap. 7, p. 76. ed. Heer. τὴν καὶ εὐθυμίαν, καὶ
 εὐεσιῶ, καὶ ἁρμονίαν, συμμετρίαν τε καὶ ἀταραξίαν καλεῖ.
 Suidas: ὅτι τὸ εὐ ἔστω εὐδαιμονία καλεῖται, ὡσπερ τὸ αἰ-
 ἴτω ἐπὶ τῆς αἰδιότητος. Logano, p. 103. scribendum

fecto in nomine *philosophia*; vel etiam in *euesto* aut et *aeiesto*, id est, tranquillo et constanti animo; vel denique vulgatum illud in *tetractys*. Haec omnia et alia etiam plura huius generis inuenta figmentaue Pythagoras in vtilitatem et emendationem familiarium suorum excogitabat, eaque ad eo venerabilia, adeo diuina ab intelligentibus habebantur, vt apud condiscipulos in iurisiurandi formulam abierint:

*Non, per eum! generi nostro a quo ostensa tetractys;
In qua fons naturae habitat radixque perennis.*

Hoc itaque tam admirabile genus eius sapientiae erat. Inter scientias autem haud postremo loco Pythagorei Musicam, Medicinam et diuinandi artem excolebant. Taciturni autem erant et ad auscultandum exercitati; eumque, qui audire nouisset,

videtur: ἢ ἐν τῷ κόσμῳ ὀνόματι, ἢ ἂ μὴν ἦν ἴδια (vel ἢ ἂ καὶ μὴν ἦν ἴδια) ἐν τῷ φιλοσοφία, ἢ καὶ ἐν τῷ στοιχειῶν (pro στήν καίτερον) ἢ τὸ διαβ. etc. At ne στοιχειῶν quidem fuit πλάσμα et ποίημα ipsius Pythagorae. vid. Rudolph. ad Ocell. Lucan. p. 400. sqq. Lectum hic fuisse verbum, cuius auctor Pythagoras aut fuit aut fuisse a suis credebatur, hoc quidem patet: at quale id fuerit, hoc in tanta lectionis corruptione nemo facile diuinauerit. *Kiess.*

42) *διαβρώμενον*] Ex MS. pro inepto *διαβρώμενον*, quod prior Edit. habet. *Kust.*

43) *Ὁὐ μὰ τὸν ἄμ.*] Versus hi leguntur etiam supra. Num. 150. sed cum aliqua diuersitate. Vide quae ibi notauimus. *Kust.* Ciz. οὐ μα, et *τετρακτῆν*. *Kiess.*

44) *σιωπηλοῦς*] Ex MS. pro corrupto *σιωπικῶς*. *Kust.*

σθαι παρ' αὐτοῖς τὸν δυνάμενον ἀκοῦσαι.
 45) τῆς δὲ ἰατρικῆς μάλιστα μὲν ἀποδέχεσθαι
 τὸ διαιτητικὸν εἶδος· καὶ εἶναι ἀκριβεστάτους
 ἐν τούτῳ, καὶ πειρᾶσθαι πρῶτον μὲν κατα-
 μανθάνειν σημεῖα συμμετρίας, πόνων τε καὶ
 46) σιτιῶν καὶ ἀναπαύσεως. ἔπειτα περὶ αὐτῆς
 τῆς κατασκευῆς τῶν 47) προσφερομένων σχεδὸν
 πρώτους ἐπιχειρῆσαι τε καὶ πραγματεύεσθαι
 καὶ διορίζειν. ἄψασθαι δὲ 48) χρῆ καὶ κατα-
 πλασμαμάτων 49) ἐπὶ πλεῖον τοὺς Πυθαγορείους
 τῶν ἔμπροσθεν· τὰ δὲ περὶ τὰς φαρμακίας
 ἦττον δοκιμάζειν· αὐτῶν δὲ τούτων τοῖς πρὸς
 τὰς ἐλκώσεις μάλιστα 50) χρῆσθαι· τὰ δὲ περὶ
 τὰς τομὰς τε καὶ καύσεις ἥκιστα πάντων
 164 ἀποδέχεσθαι. Χρῆσθαι δὲ καὶ ταῖς ἐπι-
 δαῖς πρὸς ἕνια τῶν 51) ἀρρώσθημάτων. ὑπε-
 λάμβανον δὲ καὶ τὴν μουσικὴν μεγάλην συμ-
 (140)βάλλεσθαι πρὸς ὑγίαν, ἂν τις αὐτῇ χρῆται
 κατὰ τοὺς προσήκοντας τρόπους. 52) ἐχρῶντο

45) τῆς δὲ ἰατρικῆς μάλιστα μὲν — ἕνια τῶν ἀρρώ-
 στημάτων] Haec omnia αὐτολεξι etiam leguntur in-
 fra, Num. 243. Kust.

46) σιτιῶν] Ita Kust. In Ciz. et Arc. edit. σιτῶν. Vid.
 ad Protreptic. p. 177. not. 8. Kiess.

47) προσφερομένων] Sic etiam hic, monentibus Scali-
 gero, Kustero, et re ipsa, pro προσφερομένων, quod in
 edd. Arc. et Kust., item in cod. Ciz. hic exstat, re-
 scripsimus. — Ante πραγματεύεσθαι Ciz. cum Arc.
 omittit καί. Kiess.

48) χρῆ καὶ] Vir doctus ad marginem codicis Spanhe-
 miani notauerat, χρῆσθαι: quod non aspernandum.
 Kust. Loganus coniicit, legendum esse χρῆμάτων

laude prosequerentur, Medicinae eam maxime speciem amplectebantur, quae diaetam moderatur, inque hac exercenda accuratissimi erant. Ac initio quidem signa nitebantur addiscere, quibus congruum laboris victusque, et somni modum explorarent; deinde quod ad ipsam ciborum praeparandorum rationem attinet, illi fere primi commentari de ea, atque disputare aggressi sunt. Cataplasmata autem Pythagorei frequentius, quam qui eos antecesserant, adhibebant: sed succos medicatos minus probabant: illisque ipsis ad vulnera potissimum sananda utebantur: incisiones vero et vstiones minime omnium admittebant. Quosdam insuper morbos etiam curabant incantationibus. Existimabat autem ille, Musicam quoque plurimum ad sanitatem conferre, si quis ea legitimo modo utatur. Sed et Ho-

vel χρίσεων καὶ καταπλ. Idem recte censet, φαρμακείας (Ciz. φαρμακίας) potiones et medicamenta interna potius esse, quam unguenta medicata, ut vertit Obrechtus. — Mihi χρισμάτων videtur vera lectio. Kiess.

49) ἐπὶ πλείον] Ciz. ut Arc. ἐπὶ πλείω. Kiess.

50) χρῆσθαι τὰ δὲ] In Ciz. desunt voces τὰ δέ. Quae praecedunt, sic videntur scribenda: αὐτοῖς δὲ τοῦτοις πρὸς τὰς ἔλκ. haec ipsa cataplasmata ulceribus sanandis maxime adhibebant. Kiess.

51) ἀρώσθημάτων] Ciz. ἀρωσθημάτων. Kiess.

52) ἐχοῶντο δὲ καὶ Ὀμ.] Supra cap. XXV. Num. 111. vbi rectius legitur ἐξελεγκμέναις. Kust. In edd. Arc. et Kust. est διελεγκμέναις. Ciz. recte διελεγκμέναις. Kiess.

δὲ καὶ Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου λέξεσι διελεγμέ-
 ναις πρὸς ἐπαινόρθωσιν ψυχῶν. ὦντο δὲ δεῖν
 κατέχειν καὶ διασώζειν ἐν τῇ μνήμῃ πάντα τὰ
 διδασκόμενά τε καὶ φραζόμενα· καὶ μέχρι
 τούτου συσκευάζεσθαι τὰς τε μαθήσεις καὶ
 τὰς ἀκροάσεις, μέχρις ὅτου δύναται παραδέ-
 χεσθαι τὸ μανθάνον καὶ διαμνημονεύον· ὅτι
 53) ἐκεῖνό ἐστιν ὃ δεῖ γινώσκειν, καὶ ἐν τῇ
 γνώμῃ φυλάσσειν. ἐτίμων γοῦν σφόδρα τὴν
 μνήμην, καὶ πολλὴν αὐτῆς ἐποιοῦντο γυμνα-
 σίαν τε καὶ ἐπιμέλειαν, 54) ἐν γὰρ τῷ μανθά-
 νειν οὐ πρότερον ἀφιέντες τὸ διδασκόμενον,
 ἕως περιλάβοιεν βεβαίως τὰ ἐπὶ τῆς πρώτης
 μαθήσεως, καὶ τῶν καθ' ἡμέραν λεγομένων
 165 ἀνάμνησιν τόνδε τὸν τρόπον. Πυθαγόρειος
 ἀνὴρ οὐ πρότερον ἐκ τῆς κοίτης ἀνίστατο, ἢ
 τὰ χυθῆς γενόμενα πρότερον ἀναμνησθεῖη. ἐποι-
 εῖτο δὲ τὴν ἀνάμνησιν τόνδε τὸν τρόπον. ἐπει-
 ρᾶτο 55) ἀναλαμβάνειν τῇ διανοίᾳ, τί πρῶτον
 εἶπεν, ἢ ἤκουσεν, ἢ προσέταξε τοῖς ἔνδον ἀνα-
 (141) στάς, ἢ τί δεύτερον, ἢ τί τρίτον. καὶ 56) περὶ

53) ἐκεῖνό ἐστιν ὃ δεῖ γιν.] Est locus corruptus et
 obscurus, quem cum Obrechtō, sic legerim: ὃ δὲ γι-
 νώσκειν, τοῦτο δὲ, ὃ τὴν γνώμην, etc. Kust. Immo
 ita locus scribendus videtur: ὃ δὲ γινώσκειν καὶ ἐν ὃ
 γνώμην φυλάσσειν. Kiess.

54) ἐν γὰρ] Sic scripsi pro ἐν τε. Nihil enim est, quo
 τε referrī possit. Quae enim sequitur enunciatio,
 καὶ τῶν καθ' ἡμέραν etc. ea annectitur superioribus,
 ἐποιοῦντο ἐπιμέλειαν etc. — Pro ἀφιέντες, vt rescripsit
 Kusterus, in Ciz. vt in edit. Arc. est ἀφιέντες, ibi-
 demque deest τῶν ante καθ' ἡμέραν. Kiess.

meri atque Hesiodi selectas sententias ad emendandas animas adhibebant. Putabant porro, quaecumque didicerant audiuerantque, memoria retinenda esse: atque eatenus animum disciplinis doctrinisque instruendum; quatenus facultas discendi memorandique tradita capere possit: illa etenim est, qua cognoscere aliquid, haec vero, qua cognitum asseruare oportet. Ergo memoriam maximopere colebant, multamque in ea exercenda curandaque diligentiam collocabant; in discendo quidem non prius omittentes quae docebantur, quam firmiter prima disciplinae rudimenta comprehendissent: deinde quotidie, quae dicta erant, hunc in modum memoria repetendo ruminabant. Vir Pythagoreus nunquam e lecto surgebat, quin prius in memoriam sibi revocaret, atque ita reminiscendo recognosceret, quae pridie acta erant: quae ita rememorabat, ut mente recensere niteretur, quid primum dixerit, vel audiuerit, vel domesticis suis e lecto surgens praeceperit, quid secundum, quid tertium. Eadem erat

55) ἀναλαμβάνειν τῆς διανοίας] Sic Arc. et Kust. In Ciz. ἀναλ. ἐν τῇ διαν. Kiess.

56) περὶ τῶν ἰσομένων] Ex MS. pro περὶ τῶν ἰσομένων. Kust. Paulo post Par. πρῶτον pro πρώτῳ. Kiess.

τῶν ἐδομένων ὁ αὐτὸς λόγος. καὶ πάλιν αὐ
ἐξῴων τίνι πρώτῳ ἐνέτυχεν, ἢ τίνι δευτέρῳ,
καὶ λόγοι τίνες ἐλέχθησαν πρώτοι, ἢ-δευτέροι,
ἢ τρίτοι. καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὲ ὁ αὐτὸς λό-
γος. πάντα γὰρ ἐπειρᾶτο ἀναλαμβάνειν τῇ
διανοίᾳ τὰ συμβάντα ἐν ὅλῃ τῇ ἡμέρᾳ, οὕτω
τῇ τάξει προθυμούμενος ἀναμιμνήσκειν,
57) ὡςπερ συνέβη γενέσθαι ἕκαστον αὐτῶν. εἰ
δὲ πλείω σχολὴν ἄγοιεν ἐν τῷ διεγείρεσθαι,
58) τὰ κατὰ τρίτην ἡμέραν συμβάντα τὸν αὐ-
166 τὸν τρόπον ἐπειρᾶτο ἀναλαμβάνειν. Καὶ ἐπὶ
πλέον ἐπειρῶντο 59) τὴν μνήμην γυμνάζειν
οὐδὲν γὰρ μείζον πρὸς ἐπιστήμην καὶ ἐμπει-
ρίαν καὶ φρόνησεν τοῦ δύνασθαι μνημονεύειν.
ἀπὸ δὴ τούτων τῶν ἐπιτηδευμάτων συνέβη τὴν
Ἰταλίαν πᾶσαν φιλοσόφων ἀνδρῶν ἐμπληροῦ-
ναι, καὶ πρότερον ἀγνοουμένης αὐτῆς, ὕστε-
ρον 60) διὰ Πυθαγόραν μεγάλην Ἑλλάδα κλη-
θῆναι, καὶ πλείστους παρ' αὐτοῖς ἀνδρας φι-
λοσόφους καὶ ποιητὰς καὶ νομοθέτας γενέσθαι
τάς τε γὰρ τέχνας τὰς ῥητορικὰς, καὶ τοὺς
λόγους τοὺς ἐπιδεικτικούς, καὶ τοὺς νόμους
τοὺς γεγραμμένους παρ' ἐκείνων εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα συνέβη κομισθῆναι. καὶ περὶ τῶν φυσικῶν
ὅσοι τινὰ μνείαν πεποιήνται, πρώτον

57) ὡςπερ συνέβη] Ita Kust. In edit. Arc. ὡςπερ συνέβη
in Ciz. ὡς ποτε συν. Kiess.

58) τὰ κατὰ], Ita Kust. In Ciz. καὶ τὰ, in Arc. edit.
κατὰ sine τὰ. Kiess.

et agendorum ratio: iterumque recordabatur, cui primum, domo egressus, cui deinde obuius fuerit: et qui primo, qui secundo, qui tertio loco sermo habitus esset; et sic deinceps. Omnia enim memoria repetere allaborabat, quae toto die gesta erant; idque eo ordine, quo singula illorum euenierant. Si vero expergefacto plus otii superesset, tum etiam eorum, quae nudius tertius acta erant, eodem modo reminisci conabatur. Memoriam igitur potissimum exercere allaborabant: utpote quum nihil sit, quod ad scientiam, ad experientiam, ad prudentiam denique comparandam magis quam vis reminiscendi valeat. Per haec itaque studia tota Italia philosophis repleta, quaeque antea ignobilis erat, postea propter Pythagoram Magna Graecia cognominata est: plurimique ibi philosophi, poetae et legislatores prouenerunt: quorum artes rhetoricae, generisque demonstratiui orationes, et leges ab iis scriptae, in Graeciam translatae sunt. Sed et qui physices aliquam mentionem fecerunt, primo loco Empedo-

59) τὴν μνήμην] Ita scripsi, monente etiam Kuaterō, pro eo quod ante sine sensu legebatur τῆ μνήμη. Kiess.

60) διὰ Πυθαγόραν] Ciz. διὰ Πυθαγόρας: Idem φυσικῶν pro φυσικῶν. De appellatione Magnae Graeciae vid. Meiners. | p. 392. sq. Kiess.

Ἐμπεδοκλέα καὶ Παρμενίδην τὸν Ἐλεάτην προ-
 φερόμενοι τυγχάνουσιν· οἱ τε γνωμολογήσαι
 (142) τι τῶν κατὰ τὸν βίον, βουλόμενοι, τὰς Ἐπι-
 χάρμου διανοίας προφέρονται· καὶ σχεδὸν
 πάντες αὐτὰς οἱ φιλόσοφοι κατέχουσι. περὶ
 μὲν οὖν τῆς σοφίας αὐτοῦ, καὶ πῶς ἅπαντας
 ἀνθρώπους ἐπὶ πλείστον εἰς αὐτὴν προεβίβα-
 σεν, ἐφ' ὅσον ⁶¹⁾ ἕκαστος οἶός τε μετέχειν αὐ-
 τῆς, καὶ ὡς παρέδωκεν αὐτὴν τελέως, διὰ τού-
 των ἡμῖν εἰρήσθω.

Κ Ε Φ λ.

167 *) Περὶ δὲ δικαιοσύνης, ὅπως αὐτὴν ἐπι-
 τήδενσε καὶ παρέδωκε τοῖς ἀνθρώποις, ἄριστα

61) ἕκαστος} Sic recte Ciz. Editiones Aro. et Kus-
 habent ἕκαστον. Kiess.

*) Quamquam sub finem capitis 29. oratio sic est con-
 formata, vt primo aspectu capitis 30. initium cum
 praecedente cohaerere videatur: plura tamen suadent,
 vt a paragrapho 167. fragmentum nouum, continuan-
 dum illud ad paragr. 248., praeter loca nonnulla in-
 terposita, incipere statuamus. Primum enim huius
 fragmenti, praeterquam locorum interpositorum, ora-
 tio ab oratione fragmenti praecedentis et ceterorum
 Pythagoreorum ita differt, id vt facillime sentiat. Oratio est pura, casta, immunis ab inani nouorum
 et splendorum verborum ornatu, digna Aristotelis
 aequali et discipulo. Tum occurrunt hic quidem
 multa, quae iam in praecedentibus e Diogene et Ni-
 comacho repetitis fragmentis lecta sunt: ea tamen
 huius fragmenti auctori debere Diogenem et Nico-
 machum, quam hisce illum, verisimilius est. Deni-
 que res Abaridis (sect. 216.) aliter hic narrantur,
 quam ab vtrouis fragmentorum iam examinerum

clēm et Parmenidem Eleatem citare solent; et qui sententias vitae communi vtilēs tradere volunt, Epicharmi sententiose dicta proferunt; quae omnibus fere philosophis in ore sunt. Atque haec hactenus de eius sapientia, et quomodo omnes homines pro captu quemque suo in illam penitus deduxerit, quam perfecte denique illam tradiderit, nobis dicta sunt.

C A P. XXX.

De iustitia autem, quomodo illam excoluerit, hominesque docuerit, optime per-

auctore factum est. Contendere igitur licet, locum nos hic legere antiqui Pythagorei: is qui sit, definire non ausim. Quod Charondas, Zaleucus (sect. 172.) et Epimenides (sect. 222.) in Pythagorae discipulis numerantur, et Abaridi tanta miracula tribuuntur, id tam insignem prodit credulitatem et imperitiam, ut Heraclides huius loci auctor haberi posset, nisi sect. 186. alioque loco in laudibus Pythagoreorum poneretur; quod a mactandis et immolandis animalibus abstinerent: id quod Heraclides, teste Porphyrio (de abstin. I. 4.), multis argumentis impugnavit. Multo minus fabulae insertae, errores turpes in temporibus computandis admissi, laudesque victui ex herbis parato tributae, de Aristoxeno nos cogitare sinunt, quamquam compertum est, locum amplum a sect. 229. ad 240. *ex hoc historico*, et non pauca e Dicaearcho sumpta esse. Quae quum ita sint, *ex Hermippo* aut *Cleurchō* hic locus exscriptus esse videtur, idemque dignus est, qui diligenter excutiatur, quandoquidem e similitudine, quae inter nonnullas eius partes atque fragmenta Aristoxeni et Dicaearchi intercedit, colligi potest, auctorem horum philosophorum alterutrum sequutum

ἂν καταμάθοιμεν, εἰ ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς
 κατανοήσαιμεν αὐτὴν καὶ ἀφ' ὧν πρώτων αι-
 τίων φύεται, τὴν τε τῆς ἀδικίας πρώτην αἰτίαν
 κατίδοιμεν· καὶ μετὰ τοῦτο ἂν εὔροιμέν τε,
 ὡς τὴν μὲν ἐφυλάξατο, τὴν δέ, ὅπως καλῶς
 1) ἐγγένηται, παρεσκεύασεν. ἀρχὴ τοίνυν ἐστὶ
 δικαιοσύνης μὲν τὸ κοινὸν καὶ ἴσον, 2) καὶ τὸ
 ἐγγυτάτω ἐνὸς σώματος καὶ μιᾶς ψυχῆς ὁμο-
 παθεῖν πάντας καὶ 3) ἐπὶ τὸ αὐτὸ 4) τὸ ἐμὸν
 φθέγγεσθαι καὶ τὸ ἀλλότριον· ὥσπερ δὴ καὶ
 5) Πλάτων μαθὼν παρὰ τῶν Πυθαγορείων
 168 συμμαρτυρεῖ. Τοῦτο τοίνυν ἄριστα ἀνδρῶν
 (143)

esse. Porrigi autem hoc fragmentum ad sectionem
 248., tum ex orationis aequabilitate, tum ex conti-
 nua argumentorum serie cognoscitur. Passim quidem
 oratio abrumpitur. Sed hoc inde factum est, quod
 Iamblichus aliquot locis, ubi narratio non satis plena
 videretur, aliorum scriptorum fragmenta, et quidem
 ea, quae maximam partem iam antea essent allata,
 intersereret. Huiusmodi emblemata est locus, qui con-
 tinet paragraphos a 188. ad 194. Huius enim loci
 initium non cohaeret cum fine praecedentis, idemque
 iam sect. 111. e Diogene erat allatum; reliquas autem
 paragraphos Iamblichus e Porphyrio, atque hic, ut
 ex fine vitae Pythagorae intelligitur, e Neanthe et
 Hippoboto sumsit. Sectio autem 195. non cum praec-
 edentibus, sed cum sectione 187. cohaeret.

Aliud emblemata incipit media fere paragrapho 225.
 et porrigitur ad paragraph. 240. Hoc totum fragmen-
 tum, quod neque cum praecedentibus, neque cum
 sequentibus, neque satis secum ipsum cohaeret, con-
 tinet loca e Diogene et Aristoxeno sumpta, eaque iam
 ante a Iamblichio allata. Quid? quod sectione 234.
 ex Aristoxeno aliquid affertur, quod paulo ante sec-
 tione 226. commemoratum est. Quodsi haec tota
 paragraphorum series loco, quo leguntur, eximantur,

spiciemus, si illam a primis principiis, causisque ex quibus nascitur, arcessiuerimus, atque simul vnde iniustitia primum oriatur, considerauerimus: ita enim deprehendemus, quo modo hanc quidem declinauerit, illam vero praeclare instillauerit. Est itaque principium iustitiae, communio et aequalitas, ac vt omnes instar vnius corporis et animae iisdem afficiantur, et vnum idemque meum et tuum appellent: vti et Plato testatur, qui id a Pythagoreis didicit. Hoc ipsum igitur

videmus, duos narrationis fines, qui antea sunt indicati, abruptos optime coire, atque initio paragraphi 237. id continuari, quod paragrapho 223. de Pythagoreorum, amicitia tradi coeptum erat. Initium sectionis 241. declarat, eundem scriptorem loqui pergere, et finis sectionis 248., eum iam loquendi finem facere. Meiners. p. 284 — 287.

- 1) ἐγγένηται] In Ciz. ἐγγόνηται. Comma post μετά τοῦτο in edit. Kust. tyrothetac incuria irrepserat. *Kiess.*
- 2) καὶ τὸ ἐγγυτάτω ἐνός σ.] Respexit ad locum illum Platonis lib. V. de Republ. p. m. 461. (p. 178. edit. Ast.) Καὶ ἤτις δὴ (sc. πολιτεία) ἐγγύτατα ἐνός ἀνθρώπου ἔχει οἶον, ὅταν πον ἡμῶν δάκτυλός του πληγῆ, πᾶσα ἡ κοινωνία ἢ κατὰ τὸ σῶμα πρὸς τὴν ψυχὴν τεταμένη εἰς μίαν σύνταξιν τὴν τοῦ ἀρχοντος ἐν αὐτῇ ἠσθετό τε καὶ πᾶσα ἅμα ξυνήλησε. *Kust. Ciz. ψυχᾶς. Kiess.*
- 3) ἐπὶ τὸ αὐτὸ] Lego, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ. *Kust. Male.* Potius ἐπὶ τὸ αὐτὸ significat *simul.* *Kiess.*
- 4) τὸ ἐμὸν φθέγγεσθαι καὶ τὸ ἄλλ.] Et hic Iamblichus imitatus est Platonem loco laudato, qui ait, ὅταν μὴ ἅμα φθέγγωνται ἐν τῇ πόλει τὰ τοιάδε ῥήματα, τὸ, τὸ ἐμὸν καὶ τὸ οὐκ ἐμὸν. *Kust.*
- 5) Πλάτων] Lib. V. de Republ. pag. m. 461. vt iam antea dictum. *Kust.* Post ὡσπερ in Ciz. deest δὴ; ibidemque est καθὼν pro μαθὼν. *Kiess.*

κατεσκεύασεν, ἐν τοῖς ἡθεσι τὸ ἴδιον πᾶν ἐξο-
 ρίβας, τὸ δὲ κοινὸν αὐξήσας, μέχρι τῶν ἐσχά-
 των κτημάτων καὶ στάσεως αἰτίων ὄντων καὶ
 ταραχῆς· κοινὰ γὰρ πᾶσι πάντα καὶ ταῦτα
 ἦν, ἴδιον δὲ οὐδεὶς οὐδὲν ἐκέκτητο. καὶ εἰ
 μὲν ⁶⁾ ἠρέσκετο τῇ κοινωνίᾳ, ἐχρήτο τοῖς κοι-
 νοῖς κατὰ τὸ δικαιοτάτον. εἰ δὲ μή, ⁷⁾ ἀπο-
 λαβὼν ἂν τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν καὶ πλείονα, ἢς
⁸⁾ εἰσηγηρόχει εἰς τὸ κοινόν, ἀπηλλάττετο. οὐ-
 τως ἐξ ἀρχῆς τῆς πρώτης τὴν δικαιοσύνην ἀρι-
 στα κατεστήσατο. μετὰ ταῦτα τοίνυν ἢ μὲν
 οἰκείωσις ἢ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εἰσάγει δι-
 καιοσύνην· ἢ δὲ ἀλλοτριώσις καὶ καταφρόνη-
 σις τοῦ κοινού γένους ἀδικίαν ἐμποιεῖ. ταύτην
 τοίνυν πόρρωθεν τὴν οἰκείωσιν ἐνθῆναι βου-
 λόμενοσ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ πρὸς τὰ ὁμογενῆ
 ζῶα ⁹⁾ αὐτοὺς συνέστησε, παραγγέλλων οἰκεία
 νομίζειν αὐτοὺς ταῦτα καὶ φίλα· ὡς ¹⁰⁾ μηδὲ
 ἀδικεῖν μηδὲν αὐτῶν, μήτε φρονεῦειν, μήτε
 169 ἐσθίειν. Ὁ τοίνυν καὶ τοῖς ζώοις, διότι ἀπὸ
 τῶν αὐτῶν στοιχείων ἡμῖν ὑφέστηκε καὶ τῆς
 κοινοτέρας ζωῆς ἡμῖν συμμετέχει, οἰκείωσας
 τοὺς ἀνθρώπους, πόσῳ μᾶλλον τοῖς τῆς ὁμοει-

6) ἠρέσκετο] Ciz. ἠρέσκητο. Kiess.

7) ἀπολαβὼν ἂν] Pro ἂν, quod cum edd. Arc. et Kust.
 etiam Ciz. tuetur, malim αὔ. Kiess.

8) εἰσηγηρόχει] Par. ἐνηρόχει. Male. Polyb. X. 17. 2.
 εἰσφέρειν εἰς τὸ κοινὸν τὰς ἀφελείας. Kiess.

9) αὐτοὺς] Ciz. αὐτοῦ. Deinceps pro ὁμοῖα, quod Par.
 cum edit. Arc. habet, Ciz. cum Kust. recte οἰκεία. Kiess.

optime in effectum deducens procurauit, e viuendi consuetudine priuatum omne remouens et communionem eo vsque augens, vt se ad infimas etiam facultates, tanquam ad dissidiorum et perturbationum materiam porrigeret. Omnia enim omnibus communia et indistincta erant, nec quisquam priuatum quidpiam possidebat. Cui iam placebat haec communitio, is communibus etiam iustissime utebatur; cui vero displicebat, ille facultatibus suis, quas in medium contulerat, et pluribus insuper receptis, discedebat. Hunc in modum iustitiam a primo sui principio optime ordinauit. Deinceps iustitia etiam nascitur e necessitudine societatis, quae inter homines intercedit: ex insociabilitate autem et communis generis neglectu iniustitia prouenit. Hanc igitur necessitudinem longius arcessitam hominibus inculcaturus animalia etiam, sub eodem genere comprehensa, illis conciliauit, atque pro sociis amicisque haberi iussit, ita vt ex iisdem nullum vel iniuria afficeretur, vel occideretur, aut comederetur. Qui igitur cum animalibus etiam, ideo quod nobiscum ex iisdem constant elementis, communisque vitae aura fruuntur, homines sociauit; quanto magis inter illos societatem necessitudinem-

10) μηδὲ] Ciz. μὴ δέ. Idem οὐδὲν αὐτῶν pro μηδὲν αὐτῶν.
Kiess.

δοῦς ψυχῆς κεκοινωνηκόσι καὶ τῆς ἁπολογικῆς τὴν
 (144) οἰκείωσιν ἐνεστήσατο; ἐκ δὲ ταύτης δῆλον, ὅτι
 καὶ τὴν δικαιοσύνην εἰσῆγεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς
 11) κυριωτάτης παραγομένην. ἐπεὶ δὲ πολλοὺς
 ἐνίοτε καὶ σπάνις χρημάτων συναναγκάζει πα-
 ρὰ τὸ δίκαιόν τι ποιεῖν, καὶ τούτου καλῶς
 προενόησε, διὰ τῆς οἰκονομίας τὰ ἐλευθέρια
 δαπανήματα 12) καὶ τὰ δίκαια ἰκανῶς ἐαυτῷ
 παρασκευάζων. καὶ γὰρ ἄλλως ἀρχὴ ἐστὶν ἡ
 περὶ τὸν οἶκον δίκαια διάθεσις τῆς ὅλης ἐν
 ταῖς πόλεσιν εὐτυξίας. ἀπὸ γὰρ τῶν οἴκων αἱ
 170 πόλεις συνίστανται. Φασὶ τοίνυν αὐτὸν τὸν
 Πυθαγόραν κληρονομήσαντα τὸν Ἀλκαίου βίον,
 τοῦ 13) μετὰ τὴν εἰς Λακεδαιμόνα πρεσβείαν
 τὸν βίον καταλύσαντος, οὐδὲν ἦττον θαυμα-
 σθῆναι κατὰ τὴν οἰκονομίαν ἢ τὴν φιλοσο-
 φίαν· γήμαντα δὲ τὴν γεννηθεῖσαν αὐτῷ θυ-
 γατέρα, μετὰ ταῦτα δὲ 14) Μένωνι τῷ Κροτα-
 νιάτῃ συνοικήσασαν, ἀγαγεῖν οὕτως, ὥστε παρ-
 θένον μὲν οὐσαν ἡγεῖσθαι τῶν χορῶν, γυναῖ-
 κα δὲ γενομένην πρώτην προσιέναι τοῖς βω-
 μοῖς. 15) τοὺς δὲ Μεταποντίνους διὰ μνήμης

11) κυριωτάτης] Antea male, κυριώτης. Kust. Pro
 παραγομένην in Ciz. est παραγενομένην. Ibidem paulo
 post περὶ τὸ δίκαιον pro παρὰ τ. δ. Kiess.

12) καὶ τὰ δίκαια] Vix dubium, quin vera lectio sit
 κατὰ τὰ δίκαια, salua iustitia. Kai et κατὰ saepe con-
 fusa. Vid. infra not. 52. Kiess.

13) μετὰ τὴν — πρεσβ.] In Ciz. κατὰ τὴν — πρεσβ.
 Kiess.

que stabilivit, qui de eiusdem speciei anima, deque rationali facultate participant? patet autem et hinc, eum iustitiam a principio maxime proprio deriuatam introduxisse. Quum porro pecuniae quoque indigentia multos iniustum aliquid perpetrare saepius adigat; huic etiam malo, intercedente rei familiaris dispensatione, egregie prospexit, liberalibus sumtibus, quantum fas et satis erat, sibimet comparatis. est enim et alias omnis boni ordinis in ciuitate principium iusta rei domesticae dispositio, vtpote quum ex domibus ciuitates constituentur. Aiunt igitur, Pythagoram ipsum, postquam Alcaei, qui a legatione apud Lacedaemonios peracta redux mortem obierat, bonorum hereditatem adiisset, non minorem sui ab oeconomia siue dispensatione rei familiaris, quam a philosophia admirationem excitasse: quin et, quum vxorem duxisset, natam sibi filiam, quae postea Menoni Crotoniatae nupsit, ita educasse, vt virgo choris praeeset; mulier vero inter eas, quae ad aras accedebant, primum locum obtineret: Metapontinos denique memoriam Pythagorae secutis

14) *Μένωνι*] Sic recte MS. pro *μένων*, quod Arcerius putabat esse a *μένω*, *maneo*. *Kust.* *Ciz.* *μένωνι προτιάτη.* *Kiess.*

15) *τοὺς δὲ Μεταποντίους*] *Porphyrius Num. 4.* hoc de Crotoniatis refert. *Kust.* *Ciz.* *μετὰ ποντίους.* *Kiess.*

ἔχοντας ἔτι τὸν Πυθαγόραν ¹⁶⁾ κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τὴν μὲν οἰκίαν αὐτοῦ Δήμητρος (145) ἱερόν ¹⁷⁾ τελέσαι, τὸν δὲ στενώπον Μουσεῖον.

171 Ἐπεὶ δὲ καὶ ὕβρις καὶ τρυφή πολλάκις καὶ νόμων ὑπεροψία ἐπαίρουσιν εἰς ἀδικίαν, διὰ ταῦτα ὁσημέραι παρήγγελλε ¹⁸⁾ νόμῳ βοηθεῖν καὶ ἀνομία πολεμεῖν. διὰ ταῦτα δὲ καὶ τὴν τοιαύτην διαίρεσιν ἐποιεῖτο, ὅτι τὸ πρῶτον τῶν κακῶν παραρρῶειν ¹⁹⁾ εἴωθεν εἰς τε τὰς οἰκίας καὶ τὰς πόλεις ἢ καλουμένα τρυφή· δεύτερον ὕβρις· τρίτον ὄλεθρος· ὅθεν ἐκ παντὸς εἴργειν τε καὶ ἀπωθεῖσθαι τὴν τρυφήν καὶ συνειδέσθαι ἀπὸ γενετῆς σάφρονι τε καὶ ἀνδρικῷ βίῳ· ²⁰⁾ δυσφημίας, δὲ πάσης καθαρεύειν τῆς τε σχετλιαστικῆς καὶ τῆς μαχίμου καὶ τῆς λοιδορητικῆς καὶ τῆς φορτικῆς καὶ γελο-
172 τοποιοῦ. ²¹⁾ Πρὸς τούτοις ἄλλο εἶδος δικαιοσύνης κάλλιστον κατεστήσατο, τὸ νομοθετικόν· ὃ προστάττει μὲν, ἃ δεῖ ποιεῖν, ἀπαγορεύει δὲ, ἃ μὴ χρὴ πράττειν· κρεῖττον δὲ ἐστὶ καὶ τοῦ δικαστικοῦ. τὸ μὲν γὰρ ²²⁾ τῆ ἰατρικῆ προσ-

16) κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους] Rectius forte legetur, μετὰ τοὺς αὐτοῦ χρόνους, i. e. post eius tempora. Kust. Ciz. antea ἐπὶ pro ἔτι. Kiess.

17) τελέσαι] An forte Iamblichus scripsit, καλῶσαι? Porphyrius habet, ποιῆσαι. Kust. Non vīdeo, cur τελέσαι, inaugurasse, consecrassse, mutandum sit. De re ipsa vid. Tiedemann. p. 340. sq. Kiess.

18) νόμῳ βοηθεῖν] Vide supra, Num. 100. Kust. Antea Ciz. παρήγγειλε. Kiess.

19) εἴωθεν] Excidit in. Ciz. Tum Par. εἰς τὰς πόλεις. Kiess.

etiam temporibus venerantes domum quidem eius templum Cereris initiasse, angiportum autem Museum vocasse. Quoniam vero etiam lasciuia et luxuria atque legum contemptus frequenter ad iniustitiam impellunt; ideo quotidie praecipiebat, legi opem ferendam, et quod legi aduersatur, impugnandum esse: ac propterea talem quoque partitionem instituebat, primum malorum domibus atque ciuitatibus incumbere solere luxuriam; secundum, lasciuiam; tertium, interitum: adeoque arcendum procul omnibus modis repellendumque luxum, et contra vitae sobriae ac virili a prima natiuitate insuescendum esse: abstinere autem insuper nos debere a maledicentia indignationem aut contentionem excitare apta, itemque a couitiis verbisque odiosis ac scurrilibus. Ad haec aliam quoque pulcherrimam constituit iustitiae speciem, legislatoriam; quae facienda quidem praecipit, fugienda vero vetat, et iudiciali longe praestantior est: haec enim similis est medicinae, quae ae-

20) δυσφημίας δὲ πάσης καθαρῆν] *Δυσφημία*, omnis oratio importuna, σχετλιαστική, qua lamentamur (oderant enim Pythagorei lamenta), μύχιμος, qua cum aliis rixamur, λοιδορητική, qua conuiciis alii prosiinduntur, φορητική, qua molestia aliis creatur. — Par. πάσης male omittit. *Kiess.*

21) Πρὸς τούτους] Par. πρὸς τούτο. *Kiess.*

22) τῆ ἰατρικῇ] Ciz. τῷ ἰατρικῷ, Par. τῷ ἰατρῷ. *Kiess.*

έοικε, καὶ νοσήσαντας θεραπεύει· τὸ δὲ τὴν ἀρχὴν οὐδὲ ²³⁾ νοσεῖν, ἀλλὰ πόρρωθεν ἐπιμελεῖται τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ὑγείας. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, νομοθέται πάντων ἀριστοὶ γέγονον· οἱ Πυθαγόρα προσελθόντες· πρῶτον μὲν ²⁴⁾ Χαρώνδας ὁ Καταναῖος· ἔπειτα Ζάλευκος, καὶ ²⁵⁾ Τιμάρatos, οἱ Λοκροῖς γράψαντες τοὺς νόμους. πρὸς τούτοις Θεαιτητος καὶ ²⁶⁾ Ἐλικάων καὶ Ἀριστοκράτης καὶ Φύτιος, οἱ Πηγιῶν γενόμενοι νομοθέται. καὶ πάντες οὗτοι παρὰ τοῖς αὐτῶν πολίταις ἰσοθέων τιμῶν ἔτυχον. ²⁷⁾ Οὐ γάρ, καθάπερ Ἡράκλειτος γρά-

²³⁾ νοσεῖν] Sic recte MS. pro νοεῖν, quod in priorē Edit. legitur, et Arcerio fraudi fuit. Kust. In Cd. Ciz. Reinesius haec adscripsit: *l. νόσον, i. e. ne initium quidem morbi scil. sanat: vel νοεῖ, i. e. ne quidem principium morbi sentit vel intelligit. Immo τὸ ἀρχὴν h. l. aduerbiāscit et significat ab initio. Quorum omnium propemodum nihil verum est. Nam omnis loci ratio docet, νοσεῖν esse genuinam lectionem; τὴν ἀρχὴν autem significat omnino. Vid. exempla collecta a Reizio in Viger. p. 718. quibus adde hunc Aristoxeni locum e Stobaeo a Mahnio pag. 85. allatum: ἀλλ' οὐδὲ ἀγαθὰ τὴν ἀρχὴν γίνεσθαι. Sed quum infinitivus νοσεῖν non commode cum ἐπιμελεῖται couiungi possit, videtur post νοσεῖν addendum esse ἐᾶ, quod facile ab ἀλλὰ potuit absorberi; estque passim verbum ἐᾶ in codicibus obscuratum. Vid. ad Protreptic. p. 89. not. 15. Obrechtus verterat: *illa vero ne initio quidem aegrotare sinit. Kie.s.s.**

²⁴⁾ Χαρώνδας] Confer supra, Num. 104. et 130. Kust.

²⁵⁾ Τιμάρatos] Hic supra, Num. 130. vocatur Τιμάρης. Kust.

grotos curat, illa vero prorsus non aegrotare sinit, sed sanitatem animae e longinquo praeservat. Quod quum ita se haberet, legislatores omnium optimi e Pythagorae schola prodierunt: primum quidem Charondas Catanaeus, deinde Zaleucus et Timaratus, qui Locrensibus leges tulerunt: praeter hos Theaetetus, et Helicaon, et Aristocrates, et Phytius, a quibus Rhegini leges acceperunt: atque hi omnes a ciuibus suis diuinos honores adepti sunt. Nam Pythagoras quidem non Heracliti more, qui se

26) [Ἐλικίων] Supra, loco laudato, minus recte, Ἐλικίων. *Kust.*

27) Οὐ γὰρ, καθάπερ Ἡράκλειτος — κελύσας etc.] Dictum hoc Heracliti refert etiam Strabo lib. XIV. p. 642. (Vol. V. p. 542. ed. Tzschuk.) addita insuper causa, quare philosophus iste tam duram de Ephesiis sententiam pronuntiauerit; nimirum, quod Hermodorum ciuitate sua expulissent, Sic enim ille, verbis ipsius Heracliti: Ἄξιον Ἐφεσίοις ἡβηδὸν ἀπάγξασθαι, οὐτινες Ἐρμόδογον ἄνδρα ἰωυτιῶν ὀνηϊστὸν ἐξέβαλον, φάντες, etc. Cicero *Tusc. V. cap. 36. Heraclitus Physicus vniuersos ait Ephesios morte multandos, quod, cum ciuitate expellerent Hermodorum, ita locuti sunt, etc.* Idem dictum refert etiam Laertius in *Heraclito*, sect. 2. vbi Menagius locum hunc Iamblichi, quem corruptissimum vocat, sic potius legendum esse censet: οὐ γὰρ, καθάπερ Ἡράκλειτος Ἐφεσίοις ἔφη, ἀπάγξασθαι τοὺς πολίτας ἡβηδὸν κελύσας. Sed vti salebrosi aliquid in hoc loco esse fateor, ita aliter eum constituendum esse puto; verbis nempe aliquot, quae traiecta videntur, in locum suum repositis, et paucis aliis immutatis, ad hunc modum: οὐ γὰρ, καθάπερ Ἡράκλειτος Ἐφεσίος, ἔγραψαν τοὺς νόμους, ἀπάγξασθαι τοὺς πολίτας ἡβηδὸν

ψειν Ἐφεσίοις ἔφη τοὺς νόμους, ἀπάγξασθαι τοὺς πολίτας ἡβηδὸν κελεύσας, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς εὐνοίας καὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης νομοθετεῖν ἐπεχείρησαν. καὶ τί δεῖ ²⁸⁾ τοῦτους θανατᾶζειν, τοὺς ἀγωγῆς καὶ τροφῆς ἐλευθέρως μετέχοντας; ²⁹⁾ Ζαμόλξις γὰρ Θρηῆξ ὢν καὶ Πυθαγόρου δούλος γενόμενος καὶ τῶν λόγων ταῦ Πυθαγόρου διακούσας, ἀφειδὲς ἐλεύθερος καὶ παραγενόμενος πρὸς τοὺς Γέτας τοὺς τε νόμους αὐτοῖς ἔθηκε, καθάπερ καὶ ἐν ἀρχῇ δεδηλώκαμεν, καὶ πρὸς τὴν ἀνδρείαν τοὺς πολίτας παρεκάλεσε, τὴν ψυχὴν ἀδύνα-

κελεύσαντες, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς εὐνοίας καὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης νομοθετεῖν ἐπεχείρησαν. Id est, Non enim leges scripserunt (scil. legislatores illi Pythagorici, de quibus Iamblichus in praecedentibus egerat) quibus ciues universos, more Heracliti Ephesii, ad laqueum amandarent; sed etc. Vel sic: οὐ γὰρ ἔγραψαν τοὺς νόμους, καθάπερ Ἡράκλειτος Ἐφεσίος, ἀπάγξασθαι τοὺς πολίτας ἡβηδὸν κελεύσας, ἀλλὰ etc. Non enim leges scripserunt more Heracliti Ephesii, qui universos ciues ad laqueum amandavit; sed etc. Vtrouis modo scribas, sensus erit clarus et planus. Quod autem pro ἐπεχείρησε rescribendum diximus ἐπεχείρησαν, est ea emendatio certa et necessaria: id quod etiam monuisse video Rittershusium ad Porphyrium de Vita Pythagorae, Num. 21. Non enim de Pythagora, vt Obrechtus putavit, sed de legislatoribus Pythagoricis, quorum mentio praecessit, locus hic intelligendus est; quod etiam vel ex iis, quae locum hunc proxime sequuntur, patere potest. Kusterus in Praefat. — Apud Diogen. IX, 2. haec leguntur: Καθάπτεται δὲ καὶ τῶν Ἐφεσίων, ἐπὶ τῷ τῶν ἑταῖρον ἐβαλεῖν Ἐρμόδωρον, ἐν οἷς φησὶν· Ἄξιον Ἐφεσίοις ἡβηδὸν ἀποθανεῖν πᾶσι, καὶ τοῖς ἀνήθοις τὴν πόλιν καταλιπεῖν, οἵτινες Ἐρμόδωρον ἐωυτῶν ὀνησιτὸν ἐξέβαλον λέγοντες· Ἡμῶν μηδὲ εἰς ὀνησιτὸς ἔστω· εἰ δὲ τις τοιοῦτος, ἄλλῃ τε

Ephesiis leges scripturum dixit, ciuibus omnibus ad laqueum amandatis; sed cum multa benetolentia ciuilibusque moris scientia leges sancire aggressus est. Verum quid hosce miremur, qui et educati sunt et vixerunt liberaliter? Zamolxis enim et Thrax et seruus Pythagorae, vbi sermones Pythagorae perceperat, manu missus, atque ad Getas reuersus, et leges ipsis tulit, sicut initio diximus, et ad fortitudinem populares subsincitauit, dum iis animae immortalitatem

καὶ μὲν ἄλλων. His idem Diogenes haec subiungit: ἀξιούμενος δὲ καὶ νόμους θεῖναι, πρὸς αὐτῶν, ὑπερῆϊδε, διὰ τὸ ἤδη κεκρατῆσθαι τῇ πονηρᾷ πολιτείᾳ τὴν πόλιν. Haec duo de Heraclito narrata a Iamblichio confusa esse, et lectionem, quae iam in huius libro vulgata est, videntur peperisse, quae nihil mutata sic intelligi potest: Non enim, quemadmodum Heraclitus Ephesiis se leges scripturum esse dixit, postquam ciues omnes ad laqueum amandauerat, etc. Dauisius ad Ciceron. Tuscul. l. c. in Iamblichio pro κελύσας legit ἐκέλευσαν. Idem vir doctus locis a Menagio citatis addit hunc e Stobaei Serm. XXXVIII. p. 236. ἐφ' ᾧ (Ἐρμωδῶρ) κατ' Ἡράκλειτος, ὅτι ἔφυγεν, ἡβηδὸν ἐκέλευεν Ἐφεσίοις ἀπάγασθαι. Conf. etiam Schleierracher in libro: *Museum der Alterthumswissensch.* 1 Bd. p. 480. — Pro ἡβηδὸν Ciz. ἡβηδόν, Par. ἡβήδου. — Pro ἐννοίας, quod cum edd. Arc. et Kust. etiam Ciz. tuetur, cum Rittershusio ad Porphyrt. p. 28. scripsi εὐνοίας. Cum eodem et Kustero scripsi ἐπεχρίσαν. Kiess.

28) τούτους] Ciz. τούτου. Tum Par. pro μετέχοντας offert μετασχόντας, quod adeo praefendum videtur. Kiess.

29) Ζαρόλις] Ciz. Ζάρολις. Vid. Rittershus. ad Porphyrt. p. 15. sq. Kiess.

τὸν εἶναι πείσας. 30) ἔτι καὶ νῦν οἱ Γαλάται πάντες, καὶ οἱ 31) Τράλλεις, καὶ οἱ πολλοὶ τῶν βαρβάρων τοὺς αὐτῶν υἱοὺς πείθουσιν, (147) ὡς οὐκ ἔστι φθαρῆναι τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ διαμένειν τῶν ἀποθανόντων, καὶ ὅτι τὸν θάνατον οὐ φοβητέον, ἀλλὰ πρὸς τοὺς κινδύνους εὐρώστως ἐκτέον· καὶ ταῦτα παιδεύσας τοὺς Γέτας καὶ γράψας αὐτοῖς τοὺς νόμους μέγιστος τῶν θεῶν ἐστὶ παρ' αὐτοῖς. Ἐτι τοίνυν ἀνυσιμώτατον πρὸς τὴν τῆς δικαιοσύνης καταστασιν ὑπελάμβανεν εἶναι τὴν τῶν θεῶν ἀρχὴν, ἀνωδέν τε 32) ἀπ' ἐκείνης πολιτείαν καὶ νόμους, δικαιοσύνην τε καὶ τὰ δίκαια διέθηκεν. οὐ χεῖρον δὲ καὶ τὰ 33) καθ' ἕκαστον, ὅπως διώρισε, 34) προσθεῖναι. τὸ διανοεῖσθαι περὶ τοῦ θείου, ὡς ἔστι τε καὶ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος οὕτως ἔχει, ὡς ἐπιβλέπειν καὶ μὴ ὀλιγορεῖν αὐτοῦ, χρήσιμον εἶναι ὑπελάμβανον οἱ Πυθαγόρειοι, παρ' ἐκείνου μαθόντες· δεῖσθαι γὰρ ἡμᾶς ἐπιστατείας τοιαύτης, 35) ἢ κατὰ μηδὲν ἀνταίρειν ἀξιόδομεν· τοιαύ-

30) ἔτι καὶ νῦν] Post ἔτι Rittershusio δὲ videtur deesse. *Kiess.* [Nisi praegressum ᾧ, quod toties factum est, elisit copulam καὶ. *Schaefer.*]

31) Τράλλεις] In MS. et priore Edit. est Τράλις; pro quo Τράλλεις rescripsi auctoritate Hesychii v. Θράλλεις. Erant autem Τράλλες populus Illyriae, teste Stephano v. Τράλλια: a quo iidem Τράλλοι et Τράλλες vocantur. Hesychius tamen loco laudato eos Thraciae assignare videtur. Alii erant Tralliani, sic dicti ab urbe Lydiae Trallis. *Kust.* Reinesius in margine cod. Ciz. scripsit Τρίβαλλοι, et sane hic Moesiae populus huic loco bene conuenit. Etiam Rittershus. p. 16. Τριβα-

persuasit. Vnde etiamnum Galatae omnes, et Thraeces, et alii multi barbarorum liberos suos instituunt, vt credant, animam interitus expertem esse, mortuisque superstitem manere; adeoque mortem iis non peritescendam, sed firmato animo periculis occurrendum. Quum itaque Getas haecce docuisset, legesque illis praescripsisset, maximus deorum apud illos habitus est. Porro efficacissimum ad stabiliendam iustitiam deorum, imperium censebat esse Pythagoras, idque adhibebat velut principium ad rempublicam legesque et iustitiam iuxta normam iuris constituendam. Neque alienum fuerit aducere singillatim, quasnam cogitationes de numine concipiendas esse definiuerit: nempe, esse illud, et ita se gerere erga humanum genus, vt id inspiciat, minimeque negligat: quod ab ipso edocti Pythagorei plurimum vtilitatis in se habere existimabant. Huiusmodi enim regimine nobis opus esse, cui nullatenus refragari valeamus:

λοι legendum putat. Idem deinceps pro διαμένειν scribit διαμένει. *Kiess.*

32) ἀπ' ἐκ.] Ciz. ἐπ' ἐκ. Idem deinceps pro κατὰ τὰ δίκαια dat και τὰ δίκαια, quod recepimus. *Kiess.*

33) καθ' ἕναστον] Ciz. καθ' ἕναστον. *Kiess.*

34) προσθεῖναι. τὸ διανοεῖσθαι π.] Locum hunc pessima interpunctio ante obscurum reddebat, qui nunc planus est. *Kust.* Pro ἐστὶ τε scripsi ἔστι τε. *Kiess.*

35) ἧ — ἀνταίρειν] Ciz. ἧ (quod Reinesius in ἧς mutauit) et ἀνταίρειν. *Kiess.*

την δὲ εἶναι τὴν ὑπὸ τοῦ θεοῦ ³⁶⁾ γινομένην· εἴπερ ἐστὶ τὸ θεῖον τοιοῦτον, ἄξιον εἶναι τῆς τοῦ σύμπαντος ἀρχῆς. ὑβριστικὸν γὰρ δὴ φύσει τὸ ζῶον ἔφασαν εἶναι, ὀρθῶς λέγοντες, καὶ ποικίλον κατὰ τε τὰς ὁρμὰς καὶ τὰς ἐπιθυμίας καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν παθῶν. δεῖσθαι οὖν τοιαύτης ὑπεροχῆς τε καὶ ³⁷⁾ ἐπανατάσεως, ¹⁷⁵ ἀφ' ἧς ἐστὶ σωφρονισμὸς τις καὶ τάξις. ᾤοντο ⁽¹⁴⁸⁾ δὴ δεῖν ἕκαστον αὐτῶν συνειδῶτα τὴν τῆς φύσεως ποικιλίαν, μηδέποτε λήθην ἔχειν τῆς πρὸς τὸ θεῖον ὀσιότητός τε καὶ θεραπείας· ἀλλ' αἰετὶ τῖθεσθαι πρὸ τῆς διανοίας, ὡς ἐπιβλέποντάς τε καὶ ³⁸⁾ παραφυλάττοντας τὴν ἀνθρωπίνην ἀγωγὴν. ³⁹⁾ μετὰ δὲ τὸ θεῖόν τε καὶ τὸ δαιμόνιον πλεῖστον ποιῖσθαι λόγον γονέων τε καὶ νόμου, καὶ τούτων ⁴⁰⁾ ὑπήκοον αὐτὸν κατασκευάζειν, μὴ πλαστῶς, ἀλλὰ πεπεισμένως. ⁴¹⁾ καθόλου δὲ ᾤοντο δεῖν ὑπολαμβάνειν, μηδὲν εἶναι μείζον κακὸν ἀναρχίης· οὐ γὰρ πε-

36) γινομένην· εἴπερ ἐστὶ τ.] Scribo et distinguo, γινομένην· εἰ γὰρ ἐστὶ τὸ θεῖον, etc. *Kust.* Ante post γινομένην comma erat positum. Tum malim εἴπερ γὰρ εἶναι τ. *Kiess.*

37) ἐπανατάσεως] Ἐπανάτασις hic significat coercionem, quae fit per metus intimationem, vel metum potentiae superioris. *Kust.* Potius ipsam poenae comminationem. Ita Polyb. II, 44. dixit, ἐπανατείνεσθαι φόβους, terrorem intimationem: et XV, 29, 14. nude, ἃ κατὰ τῶν πέλας ἐπανατείνετο πράξειν, minari. Substantivum ὑπεροχὴ simpliciter est imperium. *Kiess.*

38) παραφυλάττοντας] Ex MS. pro παμφυλάττοντας. *Kust.*

tale autem esse regimen dei: qui quum tantus sit, dignum quoque esse, qui vniuersis imperet. Recte enim ab iis dictum est, animal istud natura proclive esse ad proteruiam; itemque inclinatione, cupiditatibus, aliisque affectibus varium: ideoque tali eminentia atque superinspectione opus habuisse, a qua moderatio et ordo proueniret. si quidem existimabant, vnumquemque naturalis huius mutabilitatis suae conscium, nunquam pietatis cultusque diuini obliuisci debere; sed assidue menti suae proponere numen, tanquam quod hominum actiones obseruet, iisque indesinenter inuigilet. Post deos vero et daemones maximam parentum et legum quemque rationem habere debere, iisque non ficte, sed ex animo obsequi. Vniuerse vero statuebant, anarchiam malorum omnium maximum esse iudicandam:

39) μετὰ δὲ τὸ θεῖον κ. τ. λ.] Ex Stobaei Eclog. Moralib. (ed. Basil. 1559.) pag. 457. *Mahne* in *diatribe de Aristoxeno* p. 82. hunc Aristoxeni locum attulit: μετὰ τὸ θεῖον καὶ δαιμόνιον, πλείστον ποιῆσθαι λόγον γονίων τε καὶ νόμων, μὴ πλασιῶς, ἀλλὰ πεπιστευμένως ἑαυτὸν πρὸς ταῦτα παρασκευάζοντα, τῷ ἐμμένειν τοῖς πατέροις ἔθισι τε καὶ νόμοις ἰδοκιμαζόν, εἰ καὶ μικρῇ χεῖρῳ εἴη. Eundem locum antea notauerat Wyttenbach. in *Biblioth. crit.* Vol. II. P. VIII. p. 112. *Kiess.*

40) ὑπήκουον] *Ciz.* ὑπήκουον, quod *Reines.* correxit. *Kiess.*

41) καθόλου — ἐπιστατοῦντος] Etiam hic est locus Aristoxeni, seruatus a Stobaeo l. c. p. 243. vid. *Mahne* p. 79. *Kiess.*

φυλάσσει τὸν ἄνθρωπον διασώζεσθαι μηδενὸς
 176 ἐπιστατοῦντος. Τὸ μένειν ἐν τοῖς πατρίοις
 ἔθεσί τε καὶ νομίμοις ἑδοκίμαζον οἱ ἄνδρες
 ἐκεῖνοι, κὰν ἢ μικρῷ χεῖρω ἐτέρων· τὸ γὰρ
 ῥαδίως ἀποπηδᾶν ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων νόμων
 καὶ οἰκείους εἶναι 42) καινοτομίας, οὐδαμῶς
 εἶναι σύμφωρον καὶ σωτήριον. πολλὰ μὲν οὖν
 καὶ ἄλλα τῆς πρὸς τοὺς θεοὺς ὁσίας ἐχόμενα
 ἔργα διεπράξατο, σύμφωρον ἑαυτοῦ τὰν βίον
 τοῖς λόγοις ἐπιδεικνύων. οὐ χεῖρον δὲ ἐνὸς
 177 ἐμφαίνειν. Ἐρῶ δὲ τὰ 43) πρὸς τὴν πρεσβείαν
 (149) τὴν ἐκ Συβάριδος εἰς Κρότωνα παραγενομέ-
 νην ἐπὶ τὴν ἐξαίτησιν τῶν φυγάδων ὑπὸ Πη-
 θαγόρου ῥηθέντα καὶ πραχθέντα. ἐκείνος γάρ,
 ἀνηρημένων τιῶν τῶν μετ' αὐτοῦ συνδιατρι-
 ψάντων ὑπὸ τῶν ἡκόντων πρεσβευτῶν, ὧν ὁ
 μὲν τῶν αὐτοχείρων, ὁ δὲ υἱὸς τετελευτηκότος
 ὑπ' 44) ἀρρώστιας τῶν τῆς στάσεως μετεσχηκό-
 των· ἔτι μὲν τῶν ἐν τῇ πόλει διαπορούντων,
 ὅπως 45) χρήσονται τοῖς πράγμασι, εἶπετι πρὸς
 τοὺς 46) ἑταίρους, ὡς οὐκ ἂν βούλοιο μέγαρα

42) καινοτομίας] Sic recte MS. pro καὶ νομοτομίας, quod prior Edit. habet. Arcerius nimirum, cum in suo MS. καὶ νομοτίας scriptum invenisset, illud in καὶ νομοτομίας mutandum censuit; inuita diu Criticis. Kust. In antecedentibus Ciz. ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων. Kiess.

43) πρὸς τὴν πρεσβείαν κ. τ. λ.] Eadem historia tangitur supra, Num. 133. Kust. Pro ἐξαίτησιν Ciz. ἐξώτησιν. Kiess.

44) ἀρρώστιας] Ciz. ἀρρώστιας. Antea post τετελευτηκότος videtur excidisse τινας. Kiess.

vtpote quum humanum genus, nemine imperium obtinente, saluum esse non possit. Iidem viri isti patriis legibus consuetudinibusque inhaerendum esse censebant, licet caeteris deteriores essent: nam neque vtilitati neque saluti publicae consulere eos, qui legibus rebusque nouandis student. Caeterum Pythagoras multa insuper alia pietatis in deum documenta dedit, dum doctrinam suam ipso viuendi modo repraesentauit. Neque abs re fuerit, vnus duntaxat meminisse, ex quo caetera etiam elucescere poterunt: nimirum quid Pythagoras dixerit feceritque, quum legati Sybaride Crotonem ad repetendos exules aduenissent. Fuerant enim e conuictoribus eius quidam a legatis istis interfecti: ac vnus quidem legatorum caedem propria manu perpetraverat; alius eius filius erat, qui seditionem excitauerat, fatoque naturali fuerat extinctus. Quum itaque deliberarent Crotoniatae, quid facto opus esset; Pythagoras discipulis suis dixit, sibi non placere, quod Cro-

45) *χρήσονται*] Sic dedi e Ciz. pro *χρήσονται*, quod ante legebatur. *Kiess.*

46) *ἐταίρους*] Ex MS. pro *ἐτέροις*. *Kust.* Haec duo verba in iis sunt, quae in libris manuscriptis omnium creberrime confunduntur. Ita in hoc Iamblichi libro vix vnus locus reperitur, in quo MS. Ciz. non alterum pro altero offerat. Deinceps pro verbis *πρὸς αὐτὸν* potius legendum erit *πρὸς αὐτούς*; scil. *πρὸς βενιάς*: vt

πρὸς αὐτὸν διαφωνῆσαι τοὺς Κροτωνιάτας, καὶ δοκιμάζοντος αὐτοῦ, μὴδ' ἱερεῖα τοῖς βωμοῖς προσάγειν ἐκείνους καὶ τοὺς 47) ἰκέτας ἀπὸ τῶν βωμῶν ἀποσπᾶν· προσελθόντων δ' αὐτῷ τῶν Συβαριτῶν καὶ μεμφομένων, τῷ μὲν αὐτόχειρι, λόγον ἀποδιδόντι τῶν ἐπιτιμωμένων, 48) οὐ θεμιστεύειν ἔφησεν. ὅθεν ἤτιῶντο αὐτὸν 49) Ἀπόλλω φάσκειν εἶναι, παρὰ τὸ καὶ πρότερον ἐπὶ τινος ζητήσεως ἐρωτηθέντα· διὰ τί ταῦτά ἐστιν; ἀντερωτῆσαι τὸν πυθανόμενον, εἰ καὶ τὸν Ἀπόλλω λέγοντα τοὺς χρησμοὺς ἀξιῶσειεν ἂν τὴν αἰτίαν ἀποδοῦναι; 178 50) Πρὸς δὲ τὸν ἕτερον, ὡς ᾔετο, καταγελῶντα (150) τῶν διατριβῶν, ἐν αἷς ἀπεφαίνετο Πυθαγόρας, 51) ἐπάνοδον εἶναι ταῖς ψυχαῖς, καὶ φάσκειν

sensus sit, nolle se, vt Crotoniatae cum iis litigarent. Διαφωνῆσαι enim, pro quo Scaliger mauult διαλέγεσθαι, significare potest certare verbis, vt διαπίπειν, certare bibendo. Vid. Hermann. ad Viger. p. 811. Ceterum ἀνακολουθία in hoc loco est, quum, praecedente nominatiuo ἐκεῖνος, non recte sequatur infinitiuus εἰπεῖν. Kiess.

47) ἰκέτας] Antea male οἰκέτας: quae duae voces quam saepissime locum inter se commutare solent. Per ἰκέτας autem hic intelligit exules, qui Sybaride Crotonam fuga se receperant. Kust.

48) οὐ θεμιστεύειν] Iamblichus refert, Pythagoram homini, qui caedem commiserat, conuenire se volenti, respondisse, οὐ θεμιστεύειν αὐτόχειρι, se homicidae non dare responsum: vnde quosdam eum incusasse, quasi se Apollinem esse iactaret. Nimirum Apollo ante pari modo responderat Sybaritis, qui occiso Citharoeo aliquem Delphos miserant oraculi consulendi gratia: οὐ σε θεμιστεύω· Μουσῶν θεράποντα κατίκτε.

toniatae tantopere super hoc disceptent: suo quippe iudicio legatos istos ne victimas quidem aris admouere ausuros, nedum vt supplices inde abstrahant. Quum deinceps Sybaritae illum conuenissent, querelasque suas ad eum detulissent, homicidae, obiecta sibi excusanti, non dare se responsum, dixit. Vnde eum incusarunt, quod se Apollinem esse iactaret; quia etiam iam antea super quadam consultatione interrogatus, quare se res ita haberet? — vicissim interrogauerat sciscitantem, num et ab Apolline oraculi, si quod ipsi edidisset, causam flagitaturus esset. Alter, scholas eius, vt putabat, irrisurus, quibus reditum animarum ab inferis docebat, dixit, se literas illi ad pa-

Vid. Aelian. Var. Hist. Lib. III. cap. 43. Simile responsum Calondae, Archilochi percussori, ab Apolline redditum olim fuisse plures testantur scriptores. Vide Nos ad Suidam v. *Ἀχιλλοῦχος*. Kusterus in Praefatione.

49) *Ἀπόλλων*] Ita etiam hic Ciz. pro *Ἀπόλλωνα*, quam formam habent Arcerius et Kusterus. *Παρά*, quod sequitur, significat *propter*. Kiess.

50) *Πρὸς δὲ τὸν ἕτερον*] Intelligitur ille alter legatorum, ὁ δὲ, *υἱὸς τετελευτηκότος*. — Ciz. τὸ ἕτερον. Kiess.

51) *ἐπάνοδον*] Obrechtus, *reditum animarum ab inferis*. Potius, *regressum ad superos*. Inde enim animas nostras in corpora descendisse, et eo tandem, variis purgationibus a terreno affectu liberatas, redire, Pythagorei, eosque imitati Platonici statuēbant. De hoc quidem regressu animarum, sine *περὶ ἀνόδου τῶν ψυχῶν*, librum scripserat Porphyrius, laudatum Augustino de *Ciuitate Dei* lib. X. cap. 29. Vt̄i contra *περὶ καθόδου*

πρὸς τὸν πατέρα δώσειν ἐπιστολήν, ἐπειδὴν καὶ
 εἰς ἄθου ⁵²⁾ μέλλῃ καταβαίνειν, καὶ κελεύον-
 τα λαβεῖν ἑτέραν, ὅταν ἐπανή παρα τοῦ πα-
 τρός· οὐκ ἔφη μέλλειν εἰς τὸν τῶν ἄσεβῶν
 τόπον παραβάλλειν, ὅπου σαφῶς εἶδε τοὺς
 σφαγεῖς κολαζομένους. λοιδορηθέντων δ' αὐτῶ
 τῶν πρεσβευτῶν, κακείνου ⁵³⁾ προσάγοντος ἐπὶ
 τὴν θάλατταν, καὶ ⁵⁴⁾ περιῤῥαναμένου πολλῶν
 ἀκολουθοῦντων, εἶπέ τις τῶν συμβουλευόντων
 τοῖς Κροτωνιάταις, ⁵⁵⁾ ἐπειδὴ τὰ ἄλλα τῶν ἡ-
 κόντων κατέδραμεν· ὅτι καὶ Πυθαγόρα προσ-
 κόπτειν ἐπενοήθησαν, ⁵⁶⁾ ἔπερ οὗ, πάλιν ἐξ
 ἀρχῆς, ὥσπερ οἱ μῦθοι παραδειδώκασι, ἅπαν-
 των ἐμφύχων τὴν μὲν αὐτὴν φωνὴν τοῖς ἀν-
 θρώποις ἀγιάσαντων, μηδὲ τῶν ἄλλων ζώων μη-
 179 δὲν ἂν τολμήσαι βλασφημεῖν. Καὶ ἄλλη δὲ
 (151)

ψυχῆς, siue de descensu animae in corpus tractatum
 composuit Plotinus, qui hodie adhuc exstat. Vide
 Lucam Holstenium de Vita et Scriptis Porphyrii Phi-
 los. pag. 46. et seq. Kust.

52) μέλλῃ] Ita dedi e Ciz. pro μέλλοι, quod habent
 editiones Arcerii et Kusteri. Kiess.

53) προσάγοντος] In Ciz. προάγοντος, quod praefero.
 Kiess.

54) περιῤῥαναμένου] Cum Arcerio lego περιῤῥαινομένου:
 sed simpliciter expono, cum se aspergeret, vel lu-
 straret aqua marina. Kust. Obrechtus hoc verbum
 omiserat. Kiess.

55) ἐπειδὴ — κατέδραμεν] Proprie, quum in ceteris
 legatos reprehendisset; nam κατατρέχειν, ubi significat
 reprehendere, cum genitio construatur. Exempla de-
 dit. Schaefer. ad Dionys. de Comp. Verb. p. 401.

trem suum daturum esse, quoniam in infernum descendere paret; praecepitque, ut inde remeaturus a patre suo responsorias sumeret: huic respondit Pythagoras, sibi propositum non esse, ad impiorum sedes proficisci, ubi probe sciat homicidas puniri. Quam autem legati conuitia in illum iacerent, ipseque multis comitibus circumfusus ad mare procederet et se lustrasset; quidam ex iis, qui Crotoniatis a consiliis erant, postquam in caetera legatorum inuectus fuisset, adiecit: Pythagoram quoque conuitiis lacessere aggressos esse, cui ne brutorum quidem animalium vllum maledicere ausurum foret, si, ut primitus accidisse fabulis traditur, omnia animata denuo humana voce loquerentur. Reperit praeterea et aliam

Videtur autem locutio esse senioris Graecitatis. Eodem modo vsurpatur *καταθεῖν*. *Kiess.*

56) ὑπὲρ οὗ, πάλιν ἐξ ἀρχ.] Est locus obscurus et procul dubio corruptus, quem sic legendum censeo: *περὶ οὗ, καὶ πάλιν, ὡς περ ἐν ἀρχῇ συμβῆναι οἱ μῦθοι παραδεδώκασι*, etc. Hanc lectionem Obrechtus quoque ob oculos habuit. *Βλασφημεῖν περὶ τινος* recte dicitur: non autem *ὑπὲρ τινος*. *Kust.* Haec mutatio violentior est, quam ut probari possit. Equidem sic legitur: *ὅν περ ἂν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς* etc. reliqua sana sunt. Verba *ἐξ ἀρχῆς* per se significant *ut antea*, et *πάλιν ἐξ ἀρχῆς* etiam alibi sic iungitur, ut apud Xenoph. *Cyropaed.* I; IV. 13. Particula *ἂν* repetita offendere non potest. — Ceterum pro *ἐπεροήθησαν* in *Cix.* est *ἀπεροήθησαν*, ibidemque pro *ἀφιέντων*, ut in *Arc. edit.*, *ἀφέντων*, et pro *τολμήσειε* item, ut in *edit. Arcer. τολμήσαι*. *Kiess.*

μέθοδον ἀνεῦρε τοῦ ἀναστέλλειν τοὺς ἀνθρώ-
 πους ἀπὸ τῆς ἀδικίας, διὰ τῆς κρίσεως τῶν
 ψυχῶν, εἰδὼς μὲν ἀληθῶς ταύτην λεγομένην,
 εἰδὼς δὲ καὶ χρήσιμον οὖσαν εἰς τὸν φόβον
 τῆς ἀδικίας. 57) πολλῶ δὲ μᾶλλον ἀδικεῖσθαι
 δεῖν παρήγγελλεν, ἢ κτείνειν ἄνθρωπον· ἐν
 ἄδου γὰρ κτεῖσθαι τὴν κρίσιν· 58) ἐκλογιζόμε-
 νος τὴν ψυχὴν, καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς, καὶ τὴν
 πρώτην τῶν ὄντων φύσιν. 59) βουλόμενος δὲ
 τὴν ἐν τοῖς ἀνίστοις καὶ ἀσυμμέτροις καὶ ἀπεί-
 ροις πεπερασμένην καὶ ἴσην καὶ σύμμετρον
 δικαιοσύνην παραδειῖξαι, καί, ὅπως δεῖ αὐτὴν
 ἀσκεῖν, ὑφηγήσασθαι, τὴν δικαιοσύνην. ἔφη
 προσειπέναι τῷ σχήματι ἐκεῖνο; ὅπερ μόνον
 τῶν ἐν γεωμετρίᾳ διαγραμμάτων ἀπείρους μὲν
 ἔχον τὰς τῶν σχημάτων συστάσεις, ἀνομοίως
 δὲ ἀλλήλοις διακειμένων, ἴσας ἔχει τὰς 60) τῆς
 180 δυνάμεως ἀποδείξεις. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἐν τῇ πρὸς
 ἕτερον χρεῖα ἐστὶ τις δικαιοσύνη, καὶ ταύτης
 τοιοῦτόν τινα τρόπον λέγεται ὑπὸ τῶν Πυθα-
 γορείων 61) παραδίδοσθαι. εἶναι γὰρ κατὰ τὰς

57) πολλῶ δὲ μᾶλλον ἀδικ.] Haec leguntur etiam su-
 pra, Num. 155. Kust. Ciz. πολλῶ δὲ. Idem παρήγ-
 γειλεν. Kiess.

58) ἐκλογιζόμενος] Lego ἐκλογιζομένην, vt referatur ad
 κρίσιν. Kust. Vid. supra ad sect. 155. not. 121.
 Kiess.

59) βουλόμενος] In Ciz. vt in edit. Arc. βουλόμενος.
 Paulo infra post παραδειῖξαι ibidem deest καί. Kiess.

60) τῆς δυνάμεως] Δύναμις h. l. idem est, quod ἔμβα-
 δον, spatium, quod intra concurrentes lineas figurarum
 continetur, area trigoni. Locus autem ipse intelligen-

methodum, qua, proposito animarum iudicio, homines ab iniustitia reuocauit, gnarus quidem, et vere istud doceri, et ad iniustitiam metu reprimendam plurimum conducere. Multo itaque satius esse dicebat, iniuria affici, quam hominem occidere: apud inferos enim repositum esse iudicium, ubi anima, eiusque essentia, et princeps entium natura examinetur. Quum autem sibi proposuisset, rebus inaequalibus mensuraque carentibus et infinitis determinatam, aequalem et commensuratam iustitiam inducere, simulque exemplo quopiam ostendere, quemadmodum illa in vsum deducenda esset; similem dixit esse iustitiam illi figurae, quae sola in diagrammatibus geometricis infinitas figurarum compositiones, inaequaliter quidem inter se dispositas, sed aequales spatii demonstrationes habet. Et quoniam in consuetudine quoque cum aliis iustitia quaedam consistit, talem eius modum a Pythagoreis traditum esse ferunt: quandam nimi-

dus est de triangulo rectangulo et theoremate Pythagorico. Nam cuiuscunque longitudinis lineae in huiusmodi triangulo construuntur, quadratum lateris angulo recto subiecti aequale est summae quadratorum, quae in reliquis duobus lateribus describi possunt. Vltima Obrechtus ita verterat: *sed aequales potentiae demonstrationes producentes.* Pro $\iota\sigma\alpha\varsigma \xi\chi\epsilon\iota$ Ciz. cum Arc. $\iota\sigma\alpha\varsigma \xi\chi\epsilon\iota\upsilon$. *Kiess.*

62) $\pi\alpha\rho\alpha\delta\iota\delta\omicron\sigma\theta\alpha\iota$] Par. $\pi\alpha\rho\alpha\delta\iota\delta\omicron\sigma\theta\alpha\iota$. Forsitan $\pi\alpha\rho\alpha\delta\iota\delta\omicron\sigma\theta\alpha\iota$. Paulo ante $\chi\epsilon\iota\sigma\iota$ est consuetudo. *Kiess.*

ὁμιλίας τὸν μὲν εὐκαιρον, τὸν δὲ ἄκαιρον·
 διαιρεῖσθαι δὲ ἡλικίας τε διαφορᾶ, καὶ ἀξιώ-
 ματι, καὶ οἰκειότητι τῆς ⁶²⁾ συγγενικῆς καὶ
 εὐεργεσίας, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐν ταῖς
 πρὸς ἀλλήλους διαφοραῖς ὃν ὑπάρχει. ἔστι γὰρ
 ὁμιλίας εἶδος, ὃ φαίνεται νεωτέρῳ μὲν πρὸς
 (152) νεώτερον οὐκ ἄκαιρον εἶναι, πρὸς δὲ τὸν πρεσ-
 βύτερον ἄκαιρον· οὔτε γὰρ ὀργῆς οὔτε ἀπει-
 λῆς εἶδος πᾶν οὔτε θρασύτητος, ἀλλὰ πᾶσαν
 τὴν τοιαύτην ἀκαιρίαν εὐλαβητέον εἶναι ⁶³⁾ τῷ
 181 νεωτέρῳ πρὸς τὸν πρεσβύτερον. Παραπλήσιον
 δὲ τινα εἶναι καὶ τὸν περὶ τοῦ ἀξιώματος λό-
 γον· πρὸς γὰρ ἄνδρα ἐπὶ καλοκαγαθίας ἤκον-
 τα ἀληθινὸν ἀξίωμα ⁶⁴⁾ οὔτ' εὐσχημον οὔτ'
 εὐκαιρον εἶναι προσφέρειν οὔτε παρρησίαν κά-
 λην οὔτε τὰ λοιπὰ τῶν ἀρτίως εἰρημένων. πα-
 ρωπλήσια δὲ τούτοις καὶ ⁶⁵⁾ περὶ τῆς πρὸς τοὺς
 γονεῖς ὁμιλίας διελέγετο. ὥσαύτως δὲ καὶ περὶ
 τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας. εἶναι δὲ ποικίλην
 τινὰ καὶ πολυειδῆ τὴν τοῦ καιροῦ χρειαν· καὶ
 γὰρ τῶν ὀργιζομένων τε καὶ θυμουμένων τοὺς
 μὲν εὐκαιρῶς τοῦτο ποιεῖν, τοὺς δὲ ἀκαιρῶς·
 καὶ πάλιν ⁶⁶⁾ τῶν ὀρεγομένων τε καὶ ἐπιθυ-

62) συγγενικῆς] Reinesius in margine cod. Ciz. appo-
 suit: an συγγενείας? Kiess.

63) τῷ νεωτέρῳ] Ex MS. pro τῶν νεωτέρων. Kust.
 Εἶδος πᾶν ὀργῆς etc. et πᾶσα ἢ τοιαύτη ἀκαιρία τε ipsa
 non differunt. Kiess.

64) οὔτ' εὐσχημ.] Ciz. οὔτε εὐσχ. Kiess.

65) περὶ τῆς πρὸς τοὺς γονεῖς ὁμ.] Locum antea mū-
 tilum ex MS. suppleni. In prioro enim Edit. desunt

rum viuendi cum aliis rationem opportunam esse, aliam importunam, et differre has inter se diuersitate aetatis, dignitatis, necessitudinis, meritōrumque, et si quid praeterea discriminis inter homines occurrit. Esse enim conuictus quoddam genus, quo si iuuenis erga aetate sibi similem vtatur, minime id importunum videri; tale autem esse, si id iuuenis erga senem adhibeat: siquidem erga hanc aetatem iuuenibus omni ira, aut comminationis specie, omnique ferocia abstinendum, et totam huiusmodi importunitatem deuitandam esse: sed et parem dignitatis rationem esse. Nam cum viro, qui ad veram virtutis dignationem peruenit, neque decorum, neque tempestiuum fore, familiarius, liberiusue, aut alio ex praedictis modo agere. Hisce similia de conuersatione cum parentibus docuit: itemque de ea, quae nobis cum benefactoribus intercedit. Esse autem varium quendam et multiformem opportuni temporis vsum: si quidem et qui irascuntur, atque animo commouentur, partim tempestiue, partim intempestiue id faciant: itidemque inter eos,

verba haec: πρὸς τοὺς γονεῖς ἐμίλιος διαλέγετο. ὡσαύτως δὲ καὶ περὶ τῆς. *Kust.* Pro διαλέγετο in *Ciz.* et *Par.* legitur ἐλέγετο, i. e. disterebatur, scil. a Pythagoreis. Quod huic loco melius conuenit. *Kiess.*

66) τῶν ὀρεγομένων] In *Ciz.* vt in edit. *Archerii* αὐτῶν ὀρεγομ. *Kiess.*

μούντων καὶ ὁρμώντων 67) ἐφ' ὅτιδήποτε τοῖς
 μὲν ἀκολουθεῖν καιρόν, τοῖς δὲ ἀκαιρίαν. τὸν
 αὐτὸν δ' εἶναι λόγον καὶ περὶ τῶν ἄλλων πα-
 θῶν τε καὶ πράξεων καὶ 68) διαθέσεων καὶ
 182 ὁμιλιῶν καὶ ἐντεύξεων. Εἶναι δὲ τὸν καιρὸν
 μέχρι μὲν τινος διδακτόν, καὶ 69) ἀπαράλογον,
 (153) καὶ τεχνολογίαν ἐπιδεχόμενον· καθόλου δὲ καὶ
 ἀπλῶς οὐδὲν αὐτῷ τούτων ὑπάρχειν. ἀκολου-
 θα δὲ εἶναι καὶ σχεδὸν τοιαῦτα, οἷα συμπα-
 ρέπεσθαι τῇ τοῦ καιροῦ φύσει τὴν τε ὀνομα-
 ζομένην ὥραν, καὶ τὸ πρέπον, καὶ τὸ ἀρμότ-
 τον, καὶ εἴ τι ἄλλο τυγχάνει τούτοις ὁμογε-
 νῆς ὄν. ἀρχὴν δὲ ἀπεφαίνοντο ἐν παντὶ ἐν τι
 τῶν τιμιωτάτων εἶναι ὁμοίως ἐν ἐπιστήμῃ τε,
 καὶ ἐμπειρίᾳ, καὶ ἐν γενέσει· καὶ πάλιν δύο,
 ἐν οἰκίᾳ τε, καὶ πόλει, καὶ στρατοπέδῳ, καὶ
 πᾶσι τοῖς τοιούτοις συστήμασι. δυσθεώρητον
 δ' εἶναι καὶ 70) δυσίνοπτον τὴν τῆς ἀρχῆς φύ-
 σιν ἐν πᾶσι τοῖς εἰρημένοις. 71) ἐν γὰρ ταῖς
 ἐπιστήμαις οὗ τῆς τυχούσης εἶναι διανοίας τὸ

67) ἐφ' ὅτιδήποτε] In Ciz. ἐφ' ὅ τι δὴ ποτε. Kiess.

68) διαθέσεων] Ex MS. pro corrupto διαθέτων. Kiess.

69) ἀπαράλογον] Από κοινού repetendum est μέχρι τῆς.
 Παράλογον autem significat id, quod contingit praeter
 expectationem, vel praeter rationem; siue, quod adeo
 incertum est, ut nulli consilio humano subiaceat.
 Hinc ἀπαράλογον contra dicetur de re, quae non est
 adeo incerta, quin aliquatenus a nobis praevideri et
 consilio ad certum finem dirigi possit. Kast.

70) δυσίνοπτον] Vocem esse mendosam, quibus facile
 videt. Arcerius coniciebat, δυσκίνητον, vel δυσκάτο-
 πτον: quod repudiandum. Desid. Heraldus Animad-

qui appetitu cupiditateque et impetu in rem quampiam feruntur, aliis temporis opportunitatem fauere, alios ab ea destitui: eandemque caeterorum etiam affectuum, actionum, dispositionum, colloquiorum et interpellationum rationem esse. Hanc autem temporis opportunitatem doceri aliquatenus, et certa quadam ratione, ac via et arte comprehendi posse; vniuerse autem et simpliciter praeceptorum artisque formulam respuere. Adhaerere autem illi natura, veluti pedissequas quasdam, id quod elegans et concinnum dicitur, itemque decorum, congruum, et si quid aliud hisce geminum est. Pronunciabat autem insuper, quantiuis pretii esse principium; vnum quidem in vniuersitate mundi, itemque in scientia, in experientia et in generatione: duò vero in domo, in vrbe, in exercitu, et in omnibus eiusmodi compositis corporibus: naturam autem principii in praefatis omnibus cognitu perspectuque perquam difficilem esse: nam in scientiis non vulgaris ingenii haberi, ex

vers. in Iambl. cap. IX. in fine *δυσνόητον* vel *δυσνόητον*: quorum posterius ad vestigia corruptae lectionis propius accedit. Nos proxime accesserimus, si legamus, *δυσνόητον*: prout Iamblichum initio scripsisse nullus dubito. *Kust.* In Ciz. est *δύσχοπον*. Reinesius in margine: *f. δύσοπον, i. e. occultatum.* Vix dubium, quin verum sit Kusteri *δυσνόητον*, quo vocabulo vtitur Polyb. III, 84. 2. *Kiess.*

71) *ἐν γὰρ*] In Ciz. *ἐν τε γὰρ*: *Kiess.*

καταμαθεῖν τε καὶ κρῖναι καλῶς βλέψαντας
 εἰς τὰ μέρη τῆς πραγματείας, ποῖον τούτων
 183 ἀρχή. Μεγάλην δ' εἶναι διαφορὰν, καὶ σχεδὸν
 περὶ ὅλου τε καὶ παντὸς τὸν κίνδυνον γίνε-
 σθαι, μη ληφθεῖσης ὀρθῶς τῆς ἀρχῆς. οὐδὲν
 γάρ, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, ἔτι τῶν μετὰ ταῦτα
 ὑγιᾶς γίνεσθαι, ἀγνοηθείσης τῆς ἀληθινῆς ἀρ-
 (154) χῆς. 72) τὸν αὐτὸν δ' εἶναι λόγον καὶ περὶ τῆς
 ἐτέρας ἀρχῆς· οὔτε γὰρ οἰκίαν εὖ ποτὲ ἂν οἰ-
 κισθῆναι, μὴ ὑπάρξαντος ἀληθινοῦ ἄρχοντος,
 τῆς ἀρχῆς τε 73) ἔκουσίως. ἀμφοτέρων γὰρ δι
 βουλομένων τὴν ἐπιστατείαν γίνεσθαι, ὁμοίως
 τοῦ τε ἄρχοντος καὶ τῶν ἀρχομένων· ὡσπερ
 καὶ τὰς μαθήσεις τὰς ὀρθῶς γινομένας 73) ἔκου-
 σίως 74) δεῖν [εἶασαν] γίνεσθαι, ἀμφοτέρων
 βουλομένων, τοῦ τε διδάσκοντος καὶ τοῦ μα-
 θάνοντος· ἀντιτείνοντος γὰρ ὁποτέρου δήποτε
 τῶν εἰρημένων, οὐκ ἂν ἐπιτελεσθῆναι 75) κατὰ
 τρόπον τὸ προκείμενον ἔργον. οὕτω μὲν οὖν
 τὸ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσι καλὸν εἶναι ἔδοκί-

72) τὸν αὐτὸν δ' εἶναι] In Græc. τὸν δ' αὐτὸν εἶναι. Ibi-
 dem post οἰκίαν repetitur οὔτε, et post ἄρχοντος addi-
 tur, καὶ κυριεύοντος. Kiess.

73) ἔκουσίως] Ἐκουσίως lego: eaque læticia ex sequen-
 tibus satis confirmatur. Kust. Ex Aristoxeni opere,
 quod inscriptum fuit Τὰ Πυθαγορικά. Ἀποφάγματα,
 Wyttenbachius in Bibl. crit. Vol. II. P. VIII. p. 112.
 fragmentum huc pertinens primus vulgavit. Sic igitur
 ille: „Stobæus Tit. Inedit. περὶ παιδείας in Io.
 „Damasceni Parallelis MS. Florent.: Ἐκ τῶν Ἀριστοξέ-
 „νου Πυθαγορικοῦ ἀποφάσεων· Ἐφασκεν, δὲ καὶ τὰς μα-
 „θήσεις πάσας, τῶν τε ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν, τὰς μὲν

tractatione partium intellectu iudicioque recte assequi, quale earum principium sit: plurimum autem referre, et propemodum de vniuersa rerum omnium cognitione actum esse, si principium non recte comprehendatur: ignorato enim vero principio, nihil, vt simpliciter dicam, sani deinceps constitui poterit. Eodem modo se rem etiam cum principatu habere: neque enim domum, neque ciuitatem recte institui posse, nisi et verus princeps praesit, et imperium in volentes exercent. Etenim vtrisque consentientibus, principe et subditis, imperium administrari debere: perinde, vti disciplinae quoque, si rite quis eas instituere velit, vtrisque etiam, docente et discente, volentibus id debet fieri: nam si alteruter reluctetur, nunquam, quod sub manibus est, opus ad propositum finem perueniet. Sic igitur probabat, aequae praeclarum esse, si

„ἐκουσίους ὀρθὰς τε εἶναι καὶ εἰς τέλος ἀφικνεῖσθαι τὰς
 „δὲ ἀκουσίους φαύλους τε (φαύλας τε, K.) καὶ ἀτελεῖς γί-
 „νεσθαι.“ Conf. Μαβη p. 88. Mihi potius ἐκουσίων
 legendum videtur. Ita Aristotel. Polit. III. 8. p. 125.
 ed. Schneid. ἐγγυοντο βασιλεῖς ἐκόντων. — Antὲ βουλο-
 μένων in Ciz. deest δει. Kiess.

74) δειν [εἴασαν] γίν.] Vel scribendum est δειν γίνεσθαι,
 deleta voce εἴασαν, vt superuacanea; vel, δειν ᾗθησαν
 γίνεσθαι. Kust. Wyttenbachius l. c. pro εἴασαν legit
 ᾗθησαν. Melius abest, quod etiam in marg. cod.
 Spanh. notatum. Hinc vncis inclusi. Kiess.

75) κατὰ πρότερον] Vid. ad Protrept. p. 20. Kiess.

μαζε, καὶ τὸ τοῖς διδασκάλοις ὑπακούειν
 τεκμήριον δὲ δι' ἔργων μέγιστον 76) παρείχεται
 184 τοιοῦτον. 77) Πρὸς Φερεκύδην τὸν Σύριον,
 διδάσκαλον αὐτοῦ γενόμενον, ἀπὸ τῆς Ἰταλίας
 εἰς Δῆλον ἐκομίσθη, νοσοκομήσων τε αὐτόν,
 78) περιπετῆ γένόμενον τῷ ἰστορουμένῳ τῆς
 79) φθειριάσεως πάθει, καὶ κηδεύων αὐτόν,
 [155] 80) παρέμεινέ τε ἄχρις τῆς τελευταίας αὐτῷ, καὶ
 τὴν ὁσίαν ἀπεπλήρωσε περὶ τὸν αὐτοῦ καθη-
 185 σκαλον ἐποιεῖτο σπουδῆν. Πρὸς γε μὲν τὰς
 συνταγὰς καὶ τὸ ἀψευδεῖν ἐν αὐταῖς οὕτως εὖ
 παρεσκεύαζε τοὺς ὁμιλητὰς Πυθαγόρας, ὥστε
 φασὶ ποτε Λύσειν προσκυνήσαντα ἐν Ἡρακίῳ ἱερῷ
 καὶ ἐξιόντα συντυχεῖν Εὐρυφάμῳ 81) Συρα-
 κουσίῳ τῶν ἐταίρων τινὶ περὶ τὰ προπύλαια
 τῆς θεοῦ εἰσιόντι. προστάξαντος δὲ τοῦ Εὐ-
 ρυφάμου προσμεῖναι αὐτόν, μέχρις ἂν καὶ
 αὐτὸς προσκυνήσας 82) ἐξέλθῃ, ἐδρασθῆναι ἐπὶ

76) παρείχεται τοιοῦτον] Reinesius post Arcerium emendat παρείχε τὸ τοιοῦτον. Equidem malim παρείχεται τὸ τοιοῦτον. Kiess.

77) Πρὸς Φερεκύδην τὸν Σύρ.] Vide Porphyrium, Num. 55. et Nostrum infra, Num. 251. vbi eadem historia iisdem verbis narratur. Kust.

78) περιπετῆ] 'Sic recte MS. itemque Porphyrius et Noster infra, dictis locis. Prior autem Edit. corrupte περιπαθῆ: de quo mendo Lectorem iam dudum etiam monuit Salmasius ad Solinum, pag. 585. Kust.

79) φθειριάσεως] Itidem ex MS. pro φθορίσεως. Caeterum Pherocydem morbo pediculari obiisse, plures

imperantibus obsequium, praeceptoribus vero faciles aures praestentur: huiusque moniti ipso opere tale specimen dedit. Ad Pherecydem enim Syrium, praeceptorem suum, ex Italia in Delum profectus est, ut ei pediculari, ut vulgo nominari solet, morbo laboranti opem ferret; inque hac cura ad mortem eius usque perduravit, defunctoque doctori suo iusta persoluit: tanti fecit studium praeceptoribus debitum. Ad pacta vero conuenta religiose seruanda ita discipulos suos formavit Pythagoras, ut referatur, Lysidem aliquando in templo Iunonis adoratione functum inter exeundum incidisse in Euryphamum Syracusanum, qui vnus e grege condiscipulorum erat, quique templum ingressurus circa propylaea versabatur: hic itaque quum Lysidi praecepisset, ut se praestolaretur, donec ipse quoque, adorato numine, exiret; Lysidem in

testantur scriptores; quorum testimonia collegit Menagius ad Laert. in Pherecyde, Num. 118. *Kust.*

80) παρέμεινέ τε] Sic MS. At prior Edit. male παρέμεινετο. *Kust.* Deinceps initio sectionis 185. pro γε μὲν legendum videtur γε μὴν. *Kiess.*

81) Συρακουσία] Ciz. συρακουσία. Hunc Pythagoreum Εὐρύφραμον Schaeferus ad Gregor. Cor. p. 899. latine dicere malit *Eurypphemum*, quam, quomodo vulgo dicunt, *Eurypphamum*. Theocriti enim Πολύφραμον quis latine dicat *Polypphamum*? *Kiess.*

82) ἐξέλθη] Sic recte Ciz. Edd. Arc. et *Kust. ἐξέλθοι.* *Kiess.*

τινι λιθίνῳ θάκῳ ἰδρυμένῳ αὐτόθι. ὡς δὲ
 προσκυνήσας ὁ Εὐρύφαμος καὶ ἐν τινι διανοή-
 ματι καὶ βαθυτέρα καθ' ἑαυτὸν ἐννοία γενό-
 μενος δι' ἑτέρου πυλῶνος ἐκλαθόμενος ἀπηλ-
 λάγῃ· τό τε τῆς ἡμέρας λοιπὸν καὶ τὴν ἐπιού-
 σαν νύκτα καὶ τὸ πλεόν μέρος ἔτι τῆς ἄλλης
 ἡμέρας ⁸³⁾ εἶχεν ἀτρέμας προσμένων ὁ Λύσις.
 καὶ τάχα ἂν ⁸⁴⁾ ἐπὶ πλείονα χρόνον αὐτοῦ ἦν,
 εἰ μὴ περ ἐν τῷ ὀμακοῦ τῆς ἑξῆς ἡμέρας γε-
 νόμενος ὁ Εὐρύφαμος, καὶ ἀκούσας ἐπιζητου-
 μένου πρὸς τῶν ἐταίρων τοῦ Λύσιδος, ἀνεμνή-
 σθη· καὶ ἐλθὼν αὐτὸν ἔτι προσμένοντα κατὰ
 (156) τὴν συνθήκην ⁸⁵⁾ ἀπήγαγε, τὴν αἰτίαν εἰπὼν
 τῆς λήθης, καὶ προσεπιθεῖς, ὅτι ταύτην δὴ μοι
 θεῶν τις ἐνήκε, δοκίμιον ἐσομένην τῆς σῆς
 186 περὶ συνθήκας εὐσταθείας. Καὶ τὸ ἐμψύχων
 δὲ ἀπέχεσθαι ἐνομοθέτησε διὰ τε ἄλλα πολλά,
 καὶ ὡς ⁸⁶⁾ εἰρηνοποιὸν τὸ ἐπιτήδευμα. ἐθιζό-
 μενοι γὰρ μυθάττεσθαι φόνον ζώων ὡς ἄνο-
 μον καὶ παρὰ φύσιν, πολὺ μᾶλλον ἀθεμιτώ-
 τερον τὸν ἄνθρωπον ἡγούμενοι κτείνειν, οὐκ
 ἔτ' ἐπολέμουν. φόνων δὲ χορηγέτης καὶ νομο-
 θέτης ὁ πόλεμος. τούτοις γὰρ καὶ σωματο-

83) εἶχεν] Hoc εἶχεν restitui e Ciz. In edd. Arc. et Kust. legitur εἶλεν. Quod quum vitiosum esse pateret, Kusterus scribere volebat vel ἀτρέμας προσέμενον ὁ Λύσις, deleta voce εἶλεν: vel, εἶχεν ἀτρέμας, προσμένων ὁ Λύσις. Hoc verum est. Kiess.

84) ἐπὶ πλείονα χρόνον] Sic recte Ciz. Antea ἐπὶ πλείονα sine substantiuo χρόνον. Kusterus scribendum censebat ἐπὶ πλείον; literam enim α ex sequenti voce τῷ πλείον adhaesisse. Kiess.

sedili quodam ex lapide ibi constructo eum opperiturum consedis: sed Euryphamum, adoratione peracta, in profundas quasdam meditationes prolapsus, eiusque, quod cum Lyside constituerat, oblitus, per aliam portam templo excessisse: Lysidem autem, quod lucis reliquum erat, noctemque insequentem cum bona diei subsequente parte immotum persedis: nec finis fuisset, nisi Euryphamus postridie auditorium ingressus desiderari a condiscipulis Lysidem audiuisset: sic enim erroris sui admonitus eum ex pacto adhuc expectantem abduxit, obliuionisque suae causa commemorata adiecit, eam sibi a deorum aliquo iniectam, ut Lysidis in pactis seruandis constantia probaretur. Sanctiuit insuper abstinentiam ab animalibus, tum ob alias multas rationes; tum quod ad conciliandam pacem hoc institutum faceret: qui enim animantium caedem ut nefariam et naturae aduersam abominari adsueuerit, illum iudicabat multo magis pro iniusto habiturum esse, hominem necare; bellumque in posterum gerere; quum Mars caedium veluti praeses et legislator sit; utpote qui

85) ἀπήγαγε] Ciz. ἐπήγαγε. Contrarium peccatum mox occurrit in verbo ἐνήκε, pro quo Ciz. habet ἀνήκε. Paulo post pro ταύτην δέ μοι scripsi ταύτην δὴ μοι. Kiess.

86) εἰρηνοποιῶν τὸ] Sic recte MS. pro εἰρηνοποιῶντο, quod in priore Edit. legitur. Kust.

ποιείται καὶ 87) τὸ ζυγὸν δὲ μὴ ὑπερβαίνειν, δικαιοσύνης ἐστὶ παρακάλεισμα, πάντα τὰ δίκαια παραγγέλλον ἀσκεῖν, ὡς 88) ἐν τοῖς περὶ συμβόλων δειχθήσεται. ἔφηθεν ἄρα διὰ πάντων τούτων μεγάλην σπουδὴν περὶ τὴν τῆς δικαιοσύνης ἀσκησιν καὶ παραδόσιν εἰς ἀνθρώπους πεποιημένος Πυθαγόρας, ὡς ἐν τοῖς ἔργοις καὶ ἐν τοῖς λόγοις.

K E Φ. λά.

187 Ἐπειτα δὲ τῷ περὶ τούτων λόγῳ ὁ περὶ σωφροσύνης, ὡς τε αὐτὴν ἐπετίθεισε καὶ παρέδωκε τοῖς χρωμένοις. 1) εἴρηται μὲν οὖν ἤδη (157) τὰ κοινὰ παραγγέλματα περὶ αὐτῆς, ἐν οἷς κυρτὸ καὶ σιδήρῳ τὰ ἀσύμμετρα πάντα ἀποκόπτειν διώριστα. τοῦ δὲ αὐτοῦ εἶδους ἐστὶν 2) ἀποχὴ ἐμφύχων ἀπάντων καὶ προσέτι βρωμάτων τινῶν ἀκολάστων, καὶ τὸ παρατιθέσθαι μὲν ἐν ταῖς ἐστιάζουσι τὰ ἡδέα καὶ πολυτελεῖ ἑδέσματα, ἀποπέμπεσθαι δὲ αὐτὰ τοῖς οἰκέταις ἕνεκα τοῦ κολάσαι 3) μόνον τὰς ἐπιθυμίας παρατιθέμενα· καὶ τὸ χρυσὸν ἐλευθεράν μηδεμίαν φορεῖν, μόνον δὲ τὰς ἑταίρας. καὶ 4) αἱ ἐπήρεια δὲ αἱ τοῦ λο-

87) τὸ ζυγὸν] Ita recte Ciz. Vid. Protreptic. p. 312. et 340. In Edd. Arc. et Kust. τὸν ζυγόν. Kiess.

88) ἐν τοῖς περὶ συμβόλων] Intelligit Protrepticum, in quo de Symbolis Pythagoreorum egit. Kust. Vid. ad Protrept. p. 331. Pro παραγγέλλον in Ciz. est παραγγέλλον. Kiess.

1) εἴρηται μὲν οὖν ἤδη] Supra, cap. VII. Kust.

2) ἀποχὴ ἐμφύχων ἀπ.] Confer supra, Num. 68. Kust.

illis etiam alatur. Praeterea symbolum illud, stateram non esse transiliendam, ad iustitiam quoque adhortatio est; omniaque iuste agere praecipit: vti demonstrabitur, cum *de symbolis* agemus. Hisce sane omnibus ingens prae se studium tulit Pythagoras, vt hominibus iustitiam verbis pariter, factisque excolendam traderet.

C A P. XXXI.

Hisce ita expositis, sequitur, vt de temperantia agamus: vbi dicendum erit, quemadmodum et ipse illam excoluerit, et familiaribus suis tradiderit. Ac communia quidem eius praecepta iam superius commemorata sunt, quibus omnia immoderata igne ferroque praescindenda esse definitum fuit. Eiusdem generis est abstinencia ab animalibus; itemque a cibis gulae irritamenta habentibus rationisque impediens promptitudinem et integritatem: sed et eodem pertinet, quod epulae suaves et opiparae in conuiujs apponebantur quidem, sed ad seruos mox ablegabantur, ad appetitum quippe coercendum duntaxat appositae: et quod nullam ingenuam mulierem, sed solas meretrices aurum gestare voluit. Deinde taci-

3) μόνον] Cis. et Par. μόνας: male. Aduerbium μόνον pertinet ad solum infinitiuum κολάσαι. Riess.

4) αἱ ἐπήρεια δὲ αἱ τοῦ λογιζομένου καὶ αἱ εἰληκῆ.] Haec

ρισμοῦ, καὶ αἰ' εἰλικρίνεια τῶν ἐμποδιζόντων
 188 τοῦ αὐτοῦ· εἰδὼν· εἶδους. Ἐτι δὲ ἐχεμυθία τε
 καὶ παντελῆς βιωπῆ πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν
 συνασκοῦσα, ἥ τε σύντονος ⁵⁾ καὶ ἀδιάπνευστος
 περὶ τὰ δυσληπτότατα τῶν θεωρημάτων ἀνά-
 κηφίς τε καὶ ἐξέτασις, ⁶⁾ διὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ
 ἀθηνία καὶ ὀλιγοβασία καὶ ὀλιγοῦπνία, δόξης
 τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὁμοίων ἀνεπιτίθειτος
 (158) ⁷⁾ κατεξανάστασις, καὶ αἰδῶς μὲν ἀνυπόκριτος
 πρὸς ⁸⁾ τοὺς προσήκοντας, πρὸς δὲ τοὺς ὁμή-
 λικας ἀπλαστός ὁμοιότης καὶ φιλοφροσύνη,
⁹⁾ συνέπιπτάσις δὲ καὶ παρόρμησις πρὸς τοὺς
 νεωτέρους φθόρου χάρις, καὶ πάντα ὅσα τοι-
 189 αῦτα, εἰς τὴν αὐτὴν ἀρετὴν ταχθήσεται. Καὶ
 ἐξ ὧν δ' Ἰππόβοτος καὶ Νσανθῆς περὶ Μυλ-
 λίου καὶ Τιμίχας τῶν Πυθαγορείων ἱστοροῦσι,

In alienum locum reiecta sunt, et adeo turbata, ut
 nec caput nec pes verae sententiae in illis appareat.
 Coniungenda enim sunt cum praecedentibus illis,
 βρωμάτων αἰδῶν ἀπολάστιων, eademque sic scribenda,
 ταῖς ἀγρηπνίαις καὶ ταῖς τοῦ λογισμοῦ εἰλικρινείαις ἐμποδι-
 ζόντων. Vide Nos supra ad Num. 68. ubi idem locus
 occurrit. Kust. Ciz. εἰλικρίνεια. Scaliger emendat:
 αἰς εἰλικρίνεια αὐτοῦ ἐμποδιζονται. Kiess.

5) καὶ ἀδιάπνευστος] Schefferus de Philos. Ital. p. 115.
 vertit: Ac ne minimo quidem spiritu proderent doctrinae.
 Rectius Obrechtus. Locus autem hic non solum le-
 gitur supra, Num. 68. sed etiam infra, Num. 225.
 Kust. Θεωρημάτων ἀνάληψις est theorematum tractatio.
 Conf. Stephan. Thes. sub v. ἀνάληψις, tom. II. p. 561.
 Kiess.

6) διὰ τὰ αὐτὰ δὲ] Ita scripsi auctoritate Cod. Ciz. pro
 διὰ δὲ ταῖς, quae est lectio editionum Arc. et Kusteri.
 Deinceps Ciz. ἀθηνία. Kiess.

turnitas, et omnibus numeris absolutum silentium, quo linguae continentia exercebatur: porro intenta et continua ruminatio et peruestigatio difficillimarum speculationum, et propter ista cibi somnique parsimonia; tum gloriae, diuitiarum, similibusque in affectatus contemptus; seniorum sincera et infucata reuerentia; erga pares aequalitas humanitasque non ficta; iuniorum directio et adhortamenta inuidia vacua, omniaque id genus alia ad hanc eandem virtutem referenda erunt. Licebit praeterea virorum illorum continentiam, et quomodo illam Pythagoras docuerit, ex iis etiam co-

7) *κατεξαναστασις*] Vobem hanc Lexica vulgata ignorant; nec eam temere alibi reperias. Exstat tamen etiam apud Longinum Cap. VII. Num. 6. vbi Faber existimabat, vocem illam nusquam alibi reperiri. Significat autem *κατεξαναστασις* proprie *animum contra aliquid insurgendi*; vel vna voce, *contemptum*, vt Obrechtus recte reddidit. Nam supra Num. 69. vox haec cum *καταφρόνησις* iungitur. Eandem significationem vox ista habet apud Longinum dicto loco: quamuis Faber eam aliter, i. e. male, illic interpretetur. *Kust.* De verbo *κατεξαναστάγει* vid. Fabricius ad Sextum Empir. p. 487. *Kiess.*

8) *πρὸς προσηκόντας*] Scribendum videtur *προήκοντας*, scil. *κατ' ἡλικίαν*, quod aliis locis additur, at hic ex *δηλικας*, quod sequitur, facile subintelligitur. Etiam Obrechtus vertit *seniores*. Pro *δηλικας* Ciz. *δηλικας*. *Kiess.*

9) *συνεπίστασις*] Supra, Num. 69. minus recte legitur, *συνεπίστασις*. *Kust.*

μαθεῖν ἔνεστι τὴν ἐκείνων ¹⁰⁾ τῶν ἀνδρῶν σα-
 φροσύνην, καὶ ὅπως αὐτὴν Πυθαγόρας παρή-
 δωκε. τὸν γὰρ Διουσίον τὸν τύραννόν ¹¹⁾ φα-
 σιν, ὡς πάντα ποιῶν οὐδενὸς αὐτῶν ἐκετίγ-
 χανε τῆς φιλίας, φυλαττομένων καὶ περιῶστα-
 μένων τὸ μοναρχικὸν αὐτοῦ καὶ παράνομον,
 λόχον τινὰ τριάκοντα ἀνδρῶν, ἡγουμένου Εὐ-
 ρυμένους Συρακουσίου, Δίανος ἀδελφοῦ, ἐπι-
 πέμψαι τοῖς ἀνδράσι, ¹²⁾ λοχήσοντα τὴν μετά-
 βασιν αὐτῶν τὴν ἀπὸ Τάραντος εἰς Μεταπόν-
 τιον εἰωθυῖαν κατὰ καιρὸν γίνεσθαι. ἡρμό-
 ζοντο γὰρ πρὸς τὰς τῶν ¹³⁾ ὄρων μεταβολάς,
 καὶ τόπους εἰς τὰ τοιαῦτα ἐπελέγοντο ἐπιτη-
 290 δείους. ¹⁴⁾ Ἐν δὲ Φάλαξ, χωρὶς τῆς Τάραν-
 τος φαραγγάδει, καθ' ὃ συνέβαινε αὐτοῖς
 (169) ἀναγκαίως τὴν ὁδοπορίαν ¹⁵⁾ γενήσασθαι, ἐλό-
 χα κατακρύψας τὰ πλῆθος ὃ Εὐρυμένης. ἐπι-
 δὴ δὲ οὐδὲν προειδόμενοι ἀφίκοντο οἱ ἄνδρες
 περὶ μέσον ἡμέρας εἰς τὸν τόπον, ¹⁶⁾ ληστρι-

10) τῶν ἀνδρῶν] Ciz. τῶν ἀδελφῶν. De Neanthe Cyni-
 ceno, qui sub Attalo librum de Pythagoreis scripsit,
 vid. Meiners. p. 231. sq. Athen. XII. 602. c. d. Kiess.

11) φασιν, ὡς πάντα] Ciz. pro his, φησὶν πάντα. Idem
 deinceps pro λόχον cum Arc. habet λόχην, et tam
 συρακουσίου. Kiess.

12) λοχήσοντα] Ciz. et Pax. λοχήσαντα. Tum Ciz. εἰ-
 θυίαν. Ibidem locus τὴν μετάβασιν — εἰωθυῖαν bis scri-
 ptus est. Kiess.

13) ὄρων] Ex MS. pro ὄρων: quod Argerius montium
 verterat; haud parum sane a loci huius sensu aber-
 rans. Kust.

14) Ἐν δὲ Φάλαξ] Sic MS. At prior Edit. corrupto

gnoscere, quae Hippobotus et Neanthes de Myllia et Timyoha Pythagoreis memoriae prodiderunt. Referunt enim, Dionysium tyrannum, quum nihil inexpertum omitteret, non potuisse tamen vilius Pythagorei amicitiam sibi conciliare; vtpote qui ingenium eius imperiosum et a legum obseruatione abhorrens caute declinabant. Turmam itaque triginta militum, duce Eurymene Syracusano, Dionis fratre, viris immisise, vt, quum pro more et temporis ratione Metapontum Tarento commigrarent, iis insidias tenderet: in vsu quippe habebant, vt pro diuersis anni tempestatibus domicilium mutarent, et loca huic rei apta seligerent. Itaque in agro Tarentino, regione conuallibus obsita, quam *Phalas*, i. e. cacumina siue apices nominabant, qua illis necessario transeundum erat, copias suas Eurymenes in insidiis collocauerat: quumque Pythagorei nihil tale metuentes circa meridiem eo peruenissent, milites, clamore

et nullo sensu, ἐν δὴ Φάλας. Kust. Scaliger, Φάναις. Obrechtus locum ita vertit, quasi Φάλας idem esset quod φάλοι. Kiess.

25) γενήσεσθαι] Ita recta Ciz. Idem in Aroerii codice scriptum fuisse videtur, quum eius editio praebeat γενήσεσθαι. In Kust. edit. est γίνεσθαι. Etiam in marg. Spanh. e Par. γενήσεσθαι notatum est. Kiess.

26) ληστρικαῖς αὐτοῖς ἐπαλαλάξαντες] Ciz. ληστρικοῖς αὐτοῖς ἐπαλλάξαντες. Kiess.

κῶς αὐτοῖς ἐπαιλαλάξαντες ἐπέθεντο οἱ στρα-
τιῶται. οἱ δὲ ἐκταραχθέντες μετ' εὐλαβείας
ἅμα τε ¹⁷⁾ διὰ τὸ αἰφνίδιον καὶ αὐτὸ τὸ πλη-
θος (ἤσαν γὰρ αὐτῶν σύμπαντες δέχα πον τὸν
ἀριθμόν), καὶ ὅτι ἀνοπλοὶ πρὸς ποικίλως ὀ-
πλισμένους ¹⁸⁾ διαγωνισόμενοι ἔμελλον ἀλίσκε-
σθαι, δρόμῳ καὶ φυγῇ διασώζειν αὐτοὺς διέ-
γνώσαν, οὐδὲ τοῦτο ἀλλότριον ἀρετῆς τιθέμε-
κοι τὴν γὰρ ἀνδρείαν ¹⁹⁾ ἤδεισαν, φευκτέον
τε καὶ ὑπομενετέον ἐπιστήμην, ὡς ἂν ²⁰⁾ ὁ ὀρ-
θος ὑπαγορεύῃ λόγος: καὶ ἐπετύγχεον δὲ ἤδη
¹⁹⁾ τούτου. ²¹⁾ Βαρούμενοι γὰρ τοῖς ὅπλοις ἀπε-
λείποντο ²²⁾ οἱ σὺν Εὐρυμένει τοῦ διαγμοῦ,
²³⁾ εἰ μὴ περ φεύγοντες ἐνέτευχον πεδίῳ τινὶ
κυσάμοις ἐσπαρμένῳ καὶ τεθηλότι ἰκανῶς· καὶ
μὴ βουλόμενοι δόγμα παραβαίνειν, τὸ κελεῖον,
κυσάμων μὴ θιγγάνειν, ἔστησαν, καὶ ὑπ' ἀνάγκης
λίθοις καὶ ξύλοις καὶ προστυχοῦσιν ἕκα-
στος μέχρι τσοφούτου ἠμύνοντο τοὺς διαίκον-
τας, μέχρι τινὰς αὐτῶν μὲν ἀνηρηκένοι, πολ-

17) διὰ τὸ αἰφνίδιον] In cod. Ciz. vt in Arc. edit.
deest διὰ, idemque codex post δέκα non habet πον.
Kiess.

18) διαγωνισόμενοι] Ciz. διαγωνισόμενοι (cum edit. Arc.)
ἔμελλον. Idem deinceps αὐτοὺς pro αὐτούς. Kiess.

19) ἤδεισαν] Ita scripsi e Ciz. pro ἤδη, quod habent
edd. Arc. et Kust. Hlam veram lectionem etiam
Obrechtus expressit, qui cetera paulo licentius tracta-
vit. Deinceps Ciz. φευκτέον: — ὑπομενετέον ἐπιστήμην.
E. Par. in marg. Spanh. pro ἤδη notatum est ἄδη. Kiess.

20) ὁ ὀρθός ὑπαγορεύῃ] Sic dedi e Ciz. Nam in ed.
Arc. est ὀρθός ὑπαγορεύῃ, et in Kuster. ὀρθός ὑπαγο-

edito, latronum more in eos irruerunt. Illi vero re improuisa, numeroque insidiantium, (nam ipsi non amplius decem erant,) in metum terroremque coniecti, ac se facile captum iri rati, quod inermes aduersus perarmatos pugnaturi essent, cursu fugaque sibi consulere decreuerunt, minime id a virtute alienum existimantes; quippe qui probe nouerant, fortitudinem fugiendorum et sustinendorum, prout recta ratio dictauerit, scientiam esse. Nec cesserat infelicitate consilium; siquidem Eurymenis milites armis graues fugientibus segnius instabant: nisi ad campum fabis consitum affatimque iam florentem peruenissent. Tum enim dogma illud, quod fabas attingere vetabat, violare abnuentes, pedem fixerunt, et necessitate compulsi lapidibus, fustibus, et aliis, quaecunque prae manibus erant, tamdiu se contra hostes defenderunt, donec quidam ex ipsis caesi, plures vulnerati, de-

ρῆοι, vtraque omittente articulum, qui hic quidem necessarius est, et a proximo δ facile potuit deorari.

Kiest.

21) Βαρούμενοι] Ita Kust. et Cis. In Arc. est βαρόμενοι. Scal. βαρυνόμενοι. Forſitan legendum βεβαρημένοι.

Kiest.

22) οἱ σὺν Εὐρυμένει] Sic recte MS. pro corrupto οἱ συκρυόμενοι, quod prior Edit. habet. *Kust.*

23) εἰ μὴ περ φεύγοντες] Prior Editio habet, εἰ μὴ περφεύγοντες. At nos repraesentauimus hic lectionem codicis MS. *Kust.*

λους δὲ τετραυματικένοι. πάντας μὲν ὑπὸ τῶν
 (160) δαρυφόρων ἀναιρεθῆναι, καὶ μηδένα τοπαρά-
 παν ζωορηθῆναι, ἀλλὰ πρὸ τούτων θάνατον
 192 ἄσμενίσαι κατὰ τὰς τῆς αἰρέσεως ἐντολάς. Ἐν
 συγχύσει δὲ πολλῇ τὸν τε Εὐρυμένην καὶ τοὺς
 σὺν αὐτῷ 24) καὶ οὐ τῆ τυχοῦση γενέσθαι, εἰ
 μηδὲ ἓνα ζῶντα ἀγάγοιεν τῷ πέμψαντι Διο-
 νυσίῳ, εἰς αὐτὸ μόνον τοῦτο προτρεψαμένῳ
 αὐτούς. 25) γῆς οὖν ἐπαμήσαντες τοῖς πσοῦσι,
 καὶ ἡρώον 26) πολυάνδριον ἐπιχέσαντες αὐτό-
 φη, ὑπέστρεφον. εἶτα αὐτοῖς ἀπήντησε 27) Μυλ-
 λίας Κροτωμιάτης καὶ Τιμίχα Λακεδαιμονία,
 γυνὴ αὐτοῦ, ἀπολελειμμένοι τοῦ πλήθους, ὅτι
 ἔγκυος οὖσα ἢ Τιμίχα τὸν δέκατον ἤδη μῆνα
 εἶχε καὶ σχολαίως διὰ τοῦτο ἐβάδιζε. τούτους
 δὲ ζωορήσαντες ἄσμενοι πρὸς τὸν τύραννον
 ἤγαγον, μετὰ πάσης κομιδῆς καὶ ἐπιμελείας
 193 διασώσαντες. Ὁ δὲ περὶ τῶν γεγονότων δια-
 πυθέμενος καὶ σφόδρα 28) ἀδυμήσας ἔφαινε·
 Ἄλλ' ὑμεῖς γε, εἶπεν, ὑπερ πάντων τῆς ἀξίας
 τεύξεσθε παρ' ἐμοῦ τιμῆς, εἴ μοι 29) συμβα-
 σιλεῦσαι θελήσετε. τοῦ δὲ Μυλλίου καὶ τῆς

24) καὶ οὐ τῆ τυχοῦση] In Ciz. deest καὶ. Ibidem deinceps scribitur, εἰ μὴ δὲ ἓνα. Kiess.

25) γῆς] Reinesius corrigit γῆν, sine causa. De formula ἐπαμήσασθαι γῆν conf. Dornill. ad Chariton. p. 422. Ed. Lips. Kiess.

26) πολυάνδριον] De hoc vocabulo conf. Perizonius ad Aelian. V. H. XH. §1. p. 152. ed. Kühn. Irmisch. ad Herodian. lib. IV. cap. IX. p. 956. et qui laudantur in Indice Aesopi Fabul. edit. Heusing. 1810. Kiess.

nique omnes a satellitibus interfecti sunt: neque enim vllus eorum viuis capi sustinuit, sed omnes secundum sectae suae regulas occumbere mahuerunt. At Eurymenes eiusque satellites valde conturbati erant, quod ne vnum quidem ad Dionysium adducere possent, quum tamen in hunc vnice finem a tyranno missi essent. Terra itaque caesis iniecta, communique tumulo iis ibidem extracto, domum ire parabant, quum iis forte obuui facti sunt Myllias Crotoniates et Timycha Lacaena, vxor eius, quos reliqua multitudo a tergo reliquerat, quia Timycha iam decem mensibus grauida tardius incederet. Hos igitur viuos in potestatem redactos ad tyrannum laeti deduxerunt, nullo studio curaue ommissa, quo illos incolumes conseruarent. Dionysius autem, cognito, quod acciderat, grauem moerorem prae se tulit: Vos vero, ait ad Mylliam et Timycham, prae omnibus dignos a me honores consequemini, si in regni consortium mecum venire volueritis. quae pro-

27) *Μυλλίας*] Ciz. *μύλλιας*. Idem paulo post *ἔγγυος* pro *ἔγγυος*. *Kiess*.

28) *ἀθυμίας εἴφαιεν*] Lego, *ἀθυμίας*, ὡς *ἐφαίνετο*. *Kust*. In cod. Ciz. et edit. Arc. est *ἐνέφαιεν*. Quare vera lectio videtur esse, ὡς *ἐνέφαιεν*. Nam *ἐμφαίνει*, vt constat, intransitiue vsurpatur. *Kiess*.

29) *συμβουλεύσαι*] In Ciz. *συμβουλεύσαι*, quod illi vol praeforandum videtur. *Kiess*.

Τιμίχας πρὸς πάντα, ἃ ³⁰⁾ ἐπηγγέλλετο, ἀνα-
 νυνόντων· ἀλλὰ ἔν γέ με, ἔφη, διδάξαντες,
 μετὰ τῆς ἐπιβαλλούσης προπομπῆς διασώζεσθαι.
 πυθόμενον δὲ τοῦ Μυλλίου, καὶ τί ποτ' ἐστίν,
 (161) ὃ μαθεῖν προθυμῆται· ἐκείνο, εἶπεν ὁ Διο-
 νύσιος, τίς ἡ αἰτία, δι' ἣν οἱ ἐταῖροί σου ἀ-
 ποθανεῖν μᾶλλον εἶλοντο, ἢ κυάμους πατή-
 σαι; καὶ ὁ Μυλλίας εὐθύς· ἀλλ' ἐκείνοι μὲν,
 εἶπεν, ὑπέμειναν, ἵνα μὴ κυάμους πατήσωσιν,
 ἀποθανεῖν· ἐγὼ δὲ αἰροῦμαι, ἵνα τούτου σοι
 τὴν αἰτίαν μὴ ἐξείπω, ³¹⁾ κυάμους μᾶλλον
 194 πατήσαι. Καταπλαγέντος δὲ τοῦ Διονυσίου
 καὶ μεταστῆσαι κελεύσαντος αὐτὸν σὺν βία,
 βασάνους δὲ ἐπιφέρειν τῇ Τιμίχᾳ προστάττον-
 τος· ἐνόμιζε γὰρ, ἅτε γυναικὰ τε οὖσαν καὶ
³²⁾ ἔπογκον, ἐρήμην δὲ τοῦ ἀνδρός, ῥαδίως
 τοῦτο ἐκλαλήσειεν φόβῳ τῶν βασάνων· ἡ γεν-
 ναία δὲ ³³⁾ συμβρούξασα ἐπὶ τῆς γλώσσης τοὺς
 ὀδόντας καὶ ἀποκόψασα αὐτὴν προσέπτυσε τῷ
 τυράννῳ, ἐμφαίνουσα, ὅτι, εἰ καὶ ὑπὸ τῶν
 βασάνων τὸ θῆλυ αὐτῆς νικηθὲν συναναγκα-

30) ἐπηγγέλλετο] Ita Arg. In Ciz. ἐπηγγέλλετο. In Kust.
 edit. vitio typographico ἐπιγγέλλετο. Pro πρὸς πάντα,
 quod praecedat, in Par. est πρὸς ταῦτα. Kiess.

31) κυάμους] Ciz. κύαμον. Kiess.

32) ἔπογκον] In Ciz. ἐπ' ὄγκον. Illud adiectivum prae-
 ter hunc locum non videtur occurrere. Kiess. [Du-
 biae mihi fidei videtur: neque ausim ex h. l. in Lexica
 referre. Facile enim suspiceris scribendum εἶ ἔγκον,
 coll. Bastii Comm. Pal, p. 736. Schaefer.]

33) συμβρούξασα ἐπὶ τῆς γλώσσης τοὺς ὀδ.] Historiam
 hanc respexit Sanctus Ambrosius, lib. II. de Virginit.

missa quum illi respuissent; at vnum saltem si me docueritis, inquit Dionysius, incolumes dato sufficienti praesidio dimittam: interroganteque Myllia, quid tandem esset, quod tantopere discere aueret; hoc, subiecit tyrannus, cur socii tui mori maluerint, quam fabas calcare? at ego, regressit e vestigio Myllias, malim fabas calcare, quam causam huius rei prodere. Quo responso percussus Dionysius Mylliam e conspectu abripi, Timychae vero tormenta admoueri iussit, ratus, eam, vtpote mulierem, et gravidam, et a marito destitutam, facilius illud metu tormentorum indicaturam esse: sed virago illa dentibus linguam mordicus correptam abscidit, et in tyrannum exspuit; eoque illi demonstrauit, licet sexus eius muliebris tormentis succumbens tacendum

cap. 4. his verbis: *Pythagorea quaedam, vna ex virginibus, celebratur fabula, eam a tyranno cogere- tur secretum prodere, ne quid in se ad extorquendam confessionem vel tormentis liceret, morsu linguam abscidisse, atque in tyranni faciem despuisse: ut, qui interrogandi finem non faciebat, non haberet, quam interrogaret.* Hunc locum acceptum refero Aegidio Menagio, qui eum obseruauerat in *Historia Mulierum Philosopharum*, vbi de Timycha agit. Apud eum plura vide. Caeterum pro *συμβύβασα*, quod ex cod. MS. reuocauimus, prior Edit. male habet *συμβύβασα*: quod Arcerius infeliciter in *συμπύβασα* mutandum censebat. *Kust.* Post *ἡ γυναικα* Ciz. cum Arc. *δε* omittit. Sed nolui delere, quum hic particulae *δε* post parentheses vsus satis sit frequens. Pro *το θῆλυ* Ciz. *τῆ θῆλυ* *Kiess.*

ρθείη τῶν ἐγεμνδουμένων τι ἀνακαλύψαι, τὸ
 μὴν ὑπηρετήσον 34) ἐκποδῶν ὑπ' αὐτῆς περιπέ-
 κονται. οὕτως 35) δυσκατάθετοι πρὸς τὰς ἐξω-
 τερικὰς φιλίας ἦσαν, εἰ καὶ βασιλικὰ τυγ-
 195 χάνοιεν. Παραπλήσια δὲ τούτοις καὶ τὰ περὶ
 (162) τῆς σιωπῆς ἢν παραγγέλματα, φέροντα εἰς σω-
 φροσύνης ἄσκησιν. πάντων γὰρ χαλεπώτατόν
 ἔστιν ἐγκρατευμάτων τὸ γλώττης κρατεῖν. τῆς
 αὐτῆς δὲ ἀρετῆς ἔστι καὶ τὸ πείσαι Κροτωνιά-
 τας ἀπέχεσθαι τῆς 36) ἀθύτου καὶ νόθης πρὸς
 τὰς παλλακίδας συνουσίας. καὶ ἔτι ἡ διὰ τῆς
 μουσικῆς ἐπανόρθωσις, 37) δεῖ ἥς καὶ τὸ οί-
 στρημένον μεράκιον ὑπὸ τοῦ ἔρωτος εἰς σω-
 φροσύνην μετέστησε. καὶ ἡ τῆς ὕβρεως δὲ
 ἀπάγουσα παραίνεσις εἰς τὴν αὐτὴν ἀρετὴν
 196 ἀνήκει. Καὶ ταῦτα δὲ παρέδωκε τοῖς Πυθα-
 γορείοις Πυθαγόρας, ὧν αἴτιος αὐτὸς ἦν.
 38) προσεῖχον γὰρ οὗτοι τὰ σώματα, ὡς ἂν ἐπὶ

34) ἐκποδῶν] Sic pro ἐκ ποδῶν scripsi. Περιπέκονται
 autem pro περιπέκονται, quod in Arc. edit. legitur,
 iam Kust. e MS. receperat. Kiess.

35) δυσκατάθετοι] Operam hic Indit Arcerius, qui
 vocem hanc, quae utique recte se habet, in δυσκαθέτοι
 mutandam censet. Kust.

36) ἀθύτου] Miror, Arcerium vocem hanc, non so-
 lum sanam, sed etiam elegantem, sollicitasse, et in
 ἐθύτου mutandam censuisse: quamvis ipse testetur, se
 ad marginem codicis sui hoc scholium annotatum
 reperiase, ταῖς γὰρ μνησταῖς συνοικεῖν μέλλοντες ἴθυσεν,
 ταῖς παλλακίαι δέ, οὐδαμῶς. (Idem scholion etiam in
 margine codicis Ciz. adnotatum est. Kiess.) Verum
 utique scholiastes ille dicit. Nam nullae nuptias legi-
 timae et solennes olim absque sacrificiis celebrabantur.

aliquid euulgare adigeretur, ministram tamen loquendi a se e medio sublatam praecisamque esse. Adeo difficulter ad admitendas extraneas, imò regias etiam amicitias, adduci se passi sunt. Consimilia hisce silentii etiam praecepta fuerunt, quae ad exercendam continentiam ducebant: cuius nimirum difficillimum genus est, linguam moderari. Ad temperantiam quoque referendum est, quod Crotoniatis Pythagoras persuasit, ut a profano et spurio pellicum commercio se abstinerent: item, quod musices beneficio adolescentem amoris oestro percitum emendauit, et ad sanam mentem traduxit: sed et dehortatio a lasciuia in eandem virtutem incidit. Atque haec suis discipulis ita tradidit Pythagoras, ut ipse eorum primus effector esset. Nam corpora sua ita curabant illi, ut in eodem semper habitu

Hinc *θύειν γάμους* apud Aelian. *Var. Hist.* VIII. 7. nuptias solenniter celebrare significat: et apud Suidam *ἄθυτοι γάμοι* appellantur nuptiae illegitimae et absque sacris contractae. *Kust.* De verbo *θύειν*, quod in hac locutione simpliciter est *sacrificiis aliisque sacris ritibus celebrare*, vide Beckium ad Aristoph. *Av.* 992. Vol. V. p. 516. *Kiess.*

37) *δι' ἧς καὶ τὸ οἰστρομημένον μισθ.*] Historia, ad quam hic respicit Iamblichus, narratur supra, Num. 112. *Kust.* In *Ciz. οἰστρομημένον*. Ibidem paulo post deest *ἀρετήν*. *Kiess.*

38) *προσεύχον γὰρ οὗτοι τὰ σώματα, ὡς ἂν ἐπὶ*] Scribendum est, *προσεύχον γὰρ οὕτως τοῖς σώμασι, ὡς ἂν ἐπὶ τῶν αὐτῶν διακρίνοιο*. Confer cum hęc loco Por-

τῶν αὐτῶν διάκεινται, καὶ μὴ ποτὲ 39) μὲν
 (163) ῥικνά, ποτὲ δὲ πολύσαρκα· ἀνωμάλου γὰρ
 βίου τοῦτο ὄντο εἶναι δεῖγμα. ἀλλὰ ὡσαύ-
 τως καὶ κατὰ τὴν διάνοιαν οὐχ ὅτε μὲν ἰλα-
 ροί, ὅτε δὲ κατηφεῖς, ἀλλὰ ἐφ' ὀμαλοῦ πρῶως
 χαίροντες. διεκρούοντα δὲ ὀργάς, ἀθυμίας,
 ταραχάς. καὶ ἦν αὐτοῖς παράγγελμα, 40) ὡς
 οὐδὲν δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων συμπτωμάτων ἀ-
 πρὸςδόκητον εἶναι παρὰ τοῖς νοῦν ἔχουσιν, ἀλ-
 λά πάντα προσδοκᾶν, ὡς μὴ τυγχάνουσιν αὐ-
 τοὶ κύριοι ὄντες. εἰ δὲ ποτε αὐτοῖς συμβαῖῃ
 ἢ ὀργή, ἢ λύπη, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ἐκποδῶν
 ἀπηλλάττοντο, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος γενό-
 μενος ἐπειρᾶτο καταπέπτειν τε καὶ ἰατρῆειν
 197 τὸ πάθος. Λέγεται δὲ καὶ τάδε περὶ τῶν Πυ-
 θαγορείων, ὡς οὔτε οἰκέτην ἐκόλασεν 41) οὐδεὶς
 αὐτῶν ὑπὸ ὀργῆς ἐχόμενος, οὔτε τῶν ἐλευθε-

phygium, Num. 35. qui idem, quamvis aliis verbis, refert. Kust. Pro διάκεινται in Ciz. est διακίηται, in Par. διαλέλεκται. Scaliger legit διακίηται. Priora Reinesius ita scribit: εἶχον γὰρ οὕτω πρὸς τὰ σώματα. Rittershus. p. 91. locum ita legit et interpungit: προσεἶχον γὰρ οὗτοι, τὰ σώματα ὡς ἂν ἐπὶ τῶν αὐτῶν διακίηται, καὶ μὴ ποτὲ μὲν ῥικνά, ποτὲ δὲ πολύσαρκα. Hanc Rittershusii rationem equidem ita probō, vt legendum censeam, προσεἶχον γὰρ οὗτοι, τὰ σώματα ὡς αἰεὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν διακίηται. Vocabulum αἰεὶ propter ποτὲ μὲν, ποτὲ δέ, necessarium est. Kiess.

39) μὲν ῥικνά] Sic recte codex MS. At prior Edit. vitiose, μεριμνά: quod Arcerius bona fide colligita verterat. ῥικνά autem hic significat, macilenta: quod vel ex opposito ei πολύσαρκα patet. Hinc obiter emendo Hesychium v. ῥικνοί, apud quem pro ἰκανοί σαφῆς,

permanerent; non vero iam quidem macilentia, alio vero tempore obesa essent: hoc enim vitae inaequalis signum habebant. Eodem modo sibi constabant animo; neque modo hilares, modo tristes erant; sed velut ad perpendicularum aequabiliter leniterque laetabantur: iras vero, et animi deiectionem, atque perturbationes procul habebant; eratque illis inter praecepta, sapientes nihil eorum non expectare debere, quae homini accidere possunt, quaeque in eius potestate non sunt. Quodsi quandoque ira, vel tristitia, vel aliud quippiam huiusmodi alicui superuenisset, e medio se proripiebant, et pro se quisque sine arbitris affectum illum digerere et sanare conabatur. Ista quoque de Pythagoreis feruntur, neminem illorum iratum, vel seruum verberibus mulctauisse, vel liberum hominem verbis corripuisse, sed

legendum est addita negatione, οὐχ ἴκανοὶ σαφῆς. Miror autem, vt et hoc obiter moneam, Henr. Stephanum in *Thesaurō* suo vocem δεινός, et inde deriuata, prorsus omisisse: cum tamen vsus eius satis frequens sit apud veteres scriptores. *Kust.* Pro ποτὲ δὲ *Ciz.* cum *Arc.* ὅτε δέ. Deinceps *Ciz.* pro ὅτε μὲν habet *ἔτι μὲν.* *Kiess.*

40) ὡς οὐδὲν δεῖ τῶν ἀνθρώπων συμπτ.] Haec leguntur etiam infra, Num. 224. vsque ad verba illa, ἰατρύειον τὸ πάθος. *Kust.* Pro αὐτοῖς συμβαίη. *Ciz.* cum *Arc.* αὐτῷ συμβαίη. Idem *Ciz.* ὄργα pro ὄργη. Deinceps e *Ciz.* scripsi ἐκποδῶν pro ἐκ ποδῶν, quae est scriptura editionum Argerii et Kusteri. *Kiess.*

41) οὐδεὶς] *Ciz.* οὐδεὶς. *Kiess.*

ρων ἐνουθέτησέ τινα· ἀλλ' ἀνέμενεν ἕκαστος τὴν τῆς διανοίας ἀποκατάστασιν. ἐκάλουν δὲ 42) τὸ νουθετεῖν, παιδαρτῆν. ἐποιοῦντο γὰρ τὴν ἀναμονήν, σιωπῇ χρώμενοι καὶ ἡσυχία. 43) Σπίνθαρος γοῦν διηγεῖτο πολλάκις περὶ Ἀρχύτου Ταραντίνου, ὅτι, διὰ χρόνου τινὸς εἰς ἀγρὸν ἀφικόμενος, 44) ἐκ στρατείας γεωσί (164) παραγεγονώς, ἦν ἐστρατεύσατο ἡ πόλις εἰς 45) Μεσσηνίους, ὡς εἶδε τὸν τε ἐπίτροπον καὶ τοὺς ἄλλους οἰκέτας οὐκ εὖ τῶν περὶ τὴν γεωργίαν ἐπιμελείας πεποιημένους, ἀλλὰ μεγάλη τινὲ κεχημένους ὀλιγαρίας ὑπερβολῆ, 46) ὄργισθῆίς τε καὶ ἀγανακτήσας οὕτως, ὡς ἂν ἐκεῖνος, εἶπεν, ὡς ἔοικε, πρὸς τοὺς οἰκέτας, ὅτι εὐτυχοῦσιν, ὅτι 47) αὐτοῖς ὄργισται· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο συμβεβηκὸς ἦν, οὐκ ἂν ποτε αὐτοὺς ἀδώους γενέσθαι, τηλικαῦτα ἡμαρτη-

42) τὸ νουθετεῖν, παιδαρτῆν] Sic locum hunc scribendum esse recte monuit Schefferus *de Philos. Ital.* cap. XIV. in fine. Ante enim legebatur, τὸν νουθετην, παιδαρτῆν. Conferendus est autem cum hoc loco Noster supra, Num. 101. et infra, Num. 250. vbi pariter docemur, τὰς νουθετήσας a Pythagoreis olim dictas fuisse, παιδαρτῆσιν. *Kist.*

43) Σπίνθαρος] De Spintharo, Aristoxeni patre, vid. Mahne pag. 8. sqq. Idem vir doctus non dubitat, quin ea loca, vbi Spinthari huius mentio fit, ex Aristoxeni scriptis sint desumpta, veluti haec sectio 197. Adde eundem Mahnium p. 47. sq. *Kiess.*

44) ἐκ στρατείας] Sic scripsi, monente etiam Mahnio pag. 47. pro στρατιᾶς. In Arc. edit. erat καὶ στρατιᾶς. Conf. Doruill. ad Charit. p. 550. *Kiess.*

45) Μεσσηνίους] Ciz. cum Arc. μεσσηνίους. *Kiess.*

quemque expectauisse, donec sibi animus ad tranquillum statum rediisset. Vocabant autem castigare verbis *παιδαρχῶν*, i. e. disciplina instruere. Ceterum cum silentio et tranquillitate patientiae litabant: vnde et Spintharus subinde de Archyta Tarentino referebat, eum, quum post aliquod temporis interuallum a bello redux, quod Tarentini contra Messenios ductu eius gesserant, rus suum reuiseret, et villicum cum cetera familia rem rusticam non, vt par erat, diligenter, sed extreme supina negligentia curasse animaduertēret, tanta ira indignationeque correptum, quantam ille conciperet, seruis, vt par erat, dixisse, bene cum illis agi, quod ipsis iratus sit; alias tam grauium admissorum condigna supplicia luituros esse.

46) *ὀργισθεὶς τε κ. τ. λ.*] Locus corruptus ita corrigatur, si legamus: *ὀργισθεὶς τε οὕτως ὡς ἂν ἐκείνος, ἠγανάκησεν, ὡς ἔοικεν, εἰπὼν πρὸς τοὺς οἰκέτας κ. τ. λ.* atque iram concipiens, eam nimirum iram, quam tantae virtutis homo concipiat, indignatus est, vt par erat, ita reprehendens seruos verbis, etc. Ita Wyttenbach. in Mahnii diatr. de Aristoxeno, p. 48. At veram huius loci lectionem seruauit codex Ciz., *καὶ ἀγανάκτησας* pro *ἠγανάκησεν*, quod antea legebatur. *ἔειπεν* pendet ex *οὕτως*, et verba *ὀργισθεὶς τε καὶ ἀγανάκτησας οὕτως, ὡς ἂν ἐκείνος*, hanc vim habent: *tanta ira et indignatione concepta, quantam talis vir concipiat.* — In antecedentibus pro *τῶν περὶ* in edit. Arc. est *τῆς περὶ*, de quo Scaliger fecit *τὰς περὶ*. *Kiess.*

47) *αὐτοῦς*] Ciz. *αὐτούς*. Idem deinceps hoc ordine, *εἰ μὴ γάρ*. *Kiess.*

198 κότας. Ἐφη δὲ λέγεσθαι καὶ περὶ 48) Κλεινίου τοιαῦτά τινα. καὶ γὰρ ἐκεῖνον ἀναβάλλεσθαι πάσας νοσητήρεις τε καὶ κολάσεις εἰς τὴν τῆς διανοίας ἀποκατάστασιν. οἴκτων δὲ καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἰργεσθαι τοὺς ἄνδρας· οὔτε δὲ κέρδος, οὔτε ἐπιθυμίαν, οὔτε ὀργήν, οὔτε φιλοτιμίαν, οὔτε ἄλλο οὐδὲν τῶν τοιούτων αἴτιον γίνεσθαι διαφορᾶς· ἀλλὰ πάντας τοὺς Πυθαγορείους οὕτως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους, ὡς ἂν πατὴρ σπουδαῖος πρὸς τέκνα 49) σχοίη. καλὸν δὲ καὶ τὸ πάντα 50) Πυθαγόρα ἀνατιθέναι τε καὶ ἀποκαλεῖν, καὶ μηδεμίαν περιποιεσθαι δόξαν ἰδίαν ἀπὸ τῶν εὐρισκομένων, εἰ μὴ πού τι σπάνιον. πάνυ γὰρ δὴ τινές εἰσιν ὀλίγοι, ὧν ἴδια γνωρί-
 199 ζεται ὑπομνήματα. Θαυμάζεται δὲ καὶ ἡ τῆς (165) φυλακῆς ἀκρίβεια. 51) ἐν γὰρ τοσαύταις γενεαῖς ἐτῶν οὐδεὶς οὐδενὶ φαίνεται τῶν Πυθαγορείων ὑπομνημάτων 52) περιτετευχῶς πρὸ τῆς Φιλολάου ἡλικίας. ἀλλ' 53) οὗτος πρῶτος ἐξηγήκε

48) Κλεινίου] De hoc Clinia, Tarentino, egregio perturbationum animi sui moderatore, vid. Mahnii diar. p. 89. Kiess.

49) σχοίη] Sic MS. pro ἐχοίη. Kust.

50) Πυθαγόρα ἀνατιθέναι τε κ.] Confer Nostrum supra, Num. 158. et Scheffer. de Philos. Ital. p. 132. Caeterum pro ἀποκαλεῖν antea male legebatur, ἀποκαλεῖν. Kust. Etiam in Ciz. est ἀποκαλεῖν. Ad ἀποκαλεῖν subintellige αὐτοῦ. Kiess.

51) ἐν γὰρ τοσαύταις γενεαῖς ἐτ.] Vide Schefferum loco laudato; itemque Sam. Tennulium ad Iamblich. in Nicom. pag. 72. 73. et Ioh. Alb. Fabricium in Biblioth. Graeca, Lib. II. Cap. XII. pag. 454. Kust.

Similia etiam de Clinia tradi ait: nam et illum omnes castigationes punitionesque distulisse, donec mentem in tranquillum statum restitutam haberet. Praeterea memorant, viros istos a lamentis, ploratu, et id genus omnibus sibi temperare; et nec lucrispe, nec cupiditate, nec ira, nec ambitione, aut alio quopiam simili affectu ad contendendum inter se abripi: sed omnes Pythagoreos ita erga se inuicem affectos esse, vt bonum patrem erga liberos suos. Egregium etiam fuit, quod cuncta Pythagorae adscribebant attribuebantque, nec vllam sibi, nisi admodum raro, ab inuentis suis gloriam vindicabant: pauci enim sunt, quorum propria opera celebrantur. Admireris etiam merito, quod id adeo accurate custodiuerint, vt per tot secula nemo reperiatur in vllum Pythagoreorum commentarium incidisse ante Philolai tempora. Hic enim pri-

52) περιτετευχώς] Sic MS. Antea vero male, περιτετευχώς. Kust. Bentleius in Resp. ad C. Boyl. p. 201. corrigit περιτετέχηναι, ignorans librorum lectio-nem περιτετευχώς. Scaliger emendabat περιτετευχώς. Antea Ciz. cum Arc. οὐθεις οὐδενί. Kiess.

55) οὗτος πρώτος ἐξήνεγκε τὰ Θρ.] Ad rem faciunt illa Laertiana in *Pythagor.* Num. 15. Μέχρι δὲ Φιλολάου οὐκ ἦν τι γνῶναι Πυθαγόρειον δόγμα. Οὗτος δὲ μένος ἐξήνεγκε τὰ διαβόητα τρία βιβλία, ἃ Πλάτων ἐπέσειλεν ἑκατὸν μῶν ἰωνηθῆναι. Confer Menagium ad Laertium in *Philolao*, Num. 85. et Sam. Tennul. ad Iamblich. in *Nicom.* pag. 199. Kust. De Philolai facto

τὰ θρυλλούμενα ταῦτα τρία ⁵⁴⁾ βιβλία, ἃ λέγεται Δίων ὁ Συρακούσιος ἑκατὸν μνῶν πρῆσθαι, Πλάτωνος κελεύσαντος, εἰς πενίαν τινὰ μεγάλην τε καὶ ἰσχυρὰν ⁵⁵⁾ ἀφικομένου τοῦ Φιλολάου· ἐπειδὴ καὶ ⁵⁶⁾ αὐτὸς ἦν ἀπὸ συγγενείας τῶν Πυθαγορείων, καὶ διὰ τοῦτο με-
 200 τέλαβε τῶν βιβλίων. Περὶ δὲ δόξης τὰδε ⁵⁷⁾ φασὶ λέγειν αὐτούς. ἀνόητον μὲν εἶναι καὶ τὸ πάση καὶ παντὸς δόξῃ προσέχειν, καὶ μάλιστα τὸ τῇ παρὰ τῶν πολλῶν γινομένη. τὸ γὰρ καλῶς ὑπολαμβάνειν τε καὶ δοξάζειν ὀλίγοις ὑπάρχειν. δῆλον γάρ, ὅτι περὶ τοῦς εἰδότας τοῦτο ⁵⁸⁾ γίνεται· οὗτοι δὲ εἰσὶν ὀλίγοι. ὥστε δῆλον, ὅτι οὐκ ἂν ⁵⁹⁾ διατείνουσι εἰς τοὺς πολλοὺς ἢ τοιαύτη δύναμις. ἀνόητον δ' εἶναι καὶ πάσης ὑπολήψεώς τε καὶ δόξης καταφρο-
 (166) νεῖν. συμβήσεται γάρ, ἀμαθῆ τε καὶ ἀνεπανόρθωτον εἶναι τὸν οὕτω διακείμενον. ἀναγκαιὸν ⁶⁰⁾ δὲ εἶναι τῷ μὲν ἀνεπιστήμονι μαν-

adde Tennemann. Gesch. d. Phil. Bd. I. p. 145. sq. — In Arc. edit. est ἀλλ' οὐ, pro quo Rittershusius ad Porphyz. p. 85. ὅς, deleto ἀλλ', scribit: minus bene. *Kiess.*

54) βιβλία, ἃ λέγεται Δίων ὁ Συρακούσιος] Par. βιβλία Δίων ὁ Συρ. ἃ λέγεται. In Ciz. συρακούσιος. *Kiess.*

55) ἀφικομένου] Ita scripsi cum Rittershusio, idemque videtur lectum esse in Argerii codice: nam huius editio habet ἀφικουμένου. At Ciz. cum Kustero ἀφικνουμένου. *Kiess.*

56) αὐτὸς] Id est, Philolaus; non vero, ut Argerius existimabat, Dion. *Kust.* Argerii errorem notavit etiam Rittershusius l. c. Deinceps Ciz. ἀπὸ τῆς συγγενείας. *Kiess.*

mus celebratos illos tres libros euulgauit, quos Dio Syracusanus Platoni id flagitanti centum minis emisse dicitur: inciderat enim in magnam grauemque paupertatem Philolaus; et quia cum Pythagoreis necessitudine iunctus erat, ideo librorum istorum particeps factus est. De fama et gloria ista dicuntur tradidisse: insipientis esse, omnem vndique opinionis auram captare, praesertim quae a promiscuo vulgo proficiscitur: nam paucis contingere, vt recte de quopiam sentiant opinenturque: quin apertum esse, id intelligentibus tantum competere: horum autem perexiguum esse numerum: indeque manifestum fieri, istam facultatem ad multitudinem se minime extendere. Sed et illum insipienter agere, qui omnem de se opinionem famamque contemnat: qui enim eo animo sit, illum rudem et inemendabilem mansurum. Necesse autem esse, vt is qui ignarus est, se ad discenda quae

57) φασί] Ciz. φησί. Idem deinceps cum Par. pro ἀρόητον, quae est Kusteri et Arcerii lectio, praebet ἀρόητον: quod quum melius conueniat verbis, quae sequuntur, ἀρόητον δ' εἶναι; reposuimus. Kiess.

58) γίνεσθαι] Ciz. et Par. γίνεσθαι. Kiess.

59) διατίθεναι] Optatium pro indicatio διατίθει, quem habent editiones Arc. et Kust., e cdd. Ciz. et Par. restitui. Kiess.

60) δὲ εἶναι] Ciz. δ' εἶναι. Tum Par. τῆ μὴ ἀνεπιστήμονι, et Ciz. ἀγροῶν pro ἀγροῶν τε. Kiess.

θάνατον, ἃ τυγχάνει ἀγνοῶν τε καὶ οὐκ ἐπι-
 στάμενος· τῷ δὲ μακθάνοντι προσέχειν τῇ τοῦ
 ἐπισταμένου τε καὶ διδάξαι δυναμένου ὑπολή-
 201 φει τε καὶ δόξῃ. ⁶¹⁾ Καθόλου δὲ εἰπεῖν, ἀναγ-
 καίον εἶναι τοὺς σωθησομένους τῶν νέων προσ-
 εχειν ταῖς τῶν πρεσβυτέρων τε καὶ καλῶς βε-
 βιωκότων ὑπολήψεσι τε καὶ δόξαις. ἐν δὲ τῷ
 ἀνθρωπίνῳ βίῳ τῷ σύμπαντι εἶναι τινὰς ἡλι-
 κίας ⁶²⁾ ἐνδιδασμένας (οὕτω γὰρ καὶ λέγειν
 αὐτοὺς φασιν), ἃς οὐκ εἶναι τοῦ τυχόντος
 πρὸς ἀλλήλας συνεῖραι. ἐκκρούεσθαι γὰρ αὐ-
 τὰς ὑπ' ἀλλήλων, ἐάν τις μὴ καλῶς τε καὶ
 ὀρθῶς ἄγῃ τὸν ἄνθρωπον ἐκ γενετῆς. δεῖ οὖν
 τῆς τοῦ παιδὸς ἀγωγῆς καλῆς τε καὶ σώφρονος
⁶³⁾ γινομένης καὶ ἀνδρικῆς πολὺ εἶναι μέρος
 τὸ παραδιδόμενον εἰς τὴν τοῦ νεανίσκου ἡλι-
 κίαν· ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς τοῦ νεανίσκου ἐπι-
 μελείας τε καὶ ἀγωγῆς καλῆς τε καὶ ἀνδρικῆς
 καὶ σώφρονος γινομένης, πολὺ εἶναι μέρος
⁶⁴⁾ τὸ παραδιδόμενον εἰς τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἡλι-
 κίαν· ἐπεὶ περ εἰς γὰρ τοὺς πολλοὺς ἄτοπὸν τε
 202 καὶ γελοῖον εἶναι τὸ συμβαῖνον. Παιδας μὲν
 γὰρ ὄντας οἰεσθαι δεῖν εὐτακτεῖν τε καὶ σω-
 φρονεῖν, καὶ ἀπέχεσθαι πάντων τῶν φορτικῶν

61) Καθόλου κ. τ. λ.] Quae Iamblichus hic et in se-
 quentibus tradit, ea Mahnio (l. c. p. 81.) ex Aristoxeni loco ibi e Stobaei serm. (p. 243.) allato hausta videntur. Kiess.

62) ἐνδιδασμένας] Par. ἐνδεδομένας. In Protreptico p. 46. ex Archyta legitur ἐνδεδασται, vbi de huius verbi

ignorat, componat; discenti vero incumberet, ut animum ad opinionem sententiamque eius, qui gnarus est, quique docere potest, aduertat: generatim insuper opus esse, ut iuuenes, quibus salus sua cordi est, attendant, quid seniores, quique vita recte acta inclaruerunt, senserint opinatique fuerint. Praeterea in vniuersa hominum vita aetates quasdam inter se distributas esse, quas *ἐνδεδιασμένας* vocare dicuntur: neque cuiusuis esse, illas secum inuicem connectere: subuerti enim vnam ab altera, nisi quis ab incunabulis id, quod in se hominis est, bene recteque institutum habeat. Debere itaque cum educatione pueri ita comparatum esse, ut, si ad probitatem, ad sobrietatem, ad fortitudinem exacta fuerit, potissima eius pars in adolescentiam transferatur. Eodem modo, si adolescens ad honestatem, fortitudinem et temperantiam cum cura educatus sit, praecipuam huius educationis portionem in virilem aetatem transfundi debere: quod enim vulgo circa haec fieri amat, absurdum et ridiculum esse, dum pueros existimant modeste et temperanter agere, et ab omnibus, quae odiosa

usu, qui Pythagoreorum fere proprius fuisse videtur, minus recte dubitavi. *Kiess.*

63) *γυνομένης*] *Ciz. γυνομένης. Kiess.*

64) *τὸ παραδιδόμενον*] Articulum addidi, qui male aberat. *Kiess.*

(167) τε καὶ ἀσχημόνων εἶναι δοκούντων· νεανίσκους δὲ γενομένους ἀφειῶσθαι παρὰ γε δὴ τοῖς πολλοῖς ποιεῖν, ὅ τε ἂν βούλωνται. συρῆεῖν δὲ σχεδὸν εἰς ταύτην τὴν ἡλικίαν ἀμφοτέρα τὰ γένη τῶν ἀμαρτημάτων. καὶ γὰρ παιδαριώδη πολλὰ καὶ ⁶⁵⁾ ἀνδρώδη τοὺς νεανίσκους ἀμαρτάνειν. τὸ μὲν γὰρ φεύγειν ἅπαν τὸ τῆς σπουδῆς τε καὶ τάξεως γένος, ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν, διώκειν δὲ τὸ τῆς παιγνίας τε καὶ ἀκολασίας καὶ ὕβρεως τῆς παιδικῆς εἶδος, τῆς τοῦ παιδὸς ἡλικίας οἰκειότατον εἶναι. ἐκ ταύτης οὖν εἰς τὴν ἐχομένην ἡλικίαν ἀφικνεῖσθαι τὴν τοιαύτην διώθεισιν. τὸ δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν τῶν ἰσχυρῶν, ὡσαύτως δὲ ⁶⁶⁾ καὶ τὸ τῶν φιλοτιμιῶν γένος, ὁμοίως δὲ καὶ τὰς λοιπὰς ὁρμὰς τε καὶ διαθέσεις, ὅσαι τυγχάνουσιν οὐσαι τοῦ χαλεποῦ τε καὶ ⁶⁷⁾ θορυβώδους γένους, ἐκ τῆς τοῦ ἀνδρὸς ἡλικίας εἰς τὴν τῶν νεανίσκων ἀφικνεῖσθαι. διόπερ πασῶν δεῖσθαι ἡλικιῶν 203 ταύτην πλείστης ἐπιμελείας. Καθόλου δὲ εἰπεῖν, οὐδέποτε τὸν ἄνθρωπον ἐατέον εἶναι ποιεῖν, ὅ τε ἂν βούληται, ἀλλ' αἰεὶ τινα ἐπιστατείαν ὑπάρχειν δεῖν, καὶ ἀρχὴν νόμιμόν τε καὶ εὐσχήμονα, ἧς ὑπήκοος ἔσται ἕκαστος τῶν πολιτῶν. ταχέως γὰρ ἐξίστασθαι τὸ ζῶον ἐαθὲν τε καὶ ὀλιγορηθὲν εἰς κακίαν τε καὶ φανυλότητα. ἐρωτᾶν τε καὶ διαπορεῖν πολλὰκις αὐτοὺς ἔφασαν, τίνος ἕνεκα τοὺς παῖδας

65) ἀνδρώδη] Ciz. ἀνδρώδη. Kiess.

et turpia videntur, se continere debere: quum vero ad adolescentiam peruenerint, tunc plerique illis plenam faciendi quod lubet, licentiam indulgent. Quo fit, vt in hanc aetatem vtriusque fere generis vitia confluant: si quidem et pueriliter multa et viriliter adolescentes delinquunt. Fugiunt enim, vt verbo dicam, quicquid cum diligentia et bono ordine tractari desiderat; lusuum vero, incontinentiae, petulantiaeque species, puerili aetati familiares, sectantur: ex puerili itaque in proximam aetatem hanc affectionem deuolui: similiterque ambitionem reliquasque graues atque turbulenta inclinationes et affectus e virili aetate in iuuenilem penetrare; adeoque huic prae omnibus intentiore cura inuigilandum esse. In summa, nunquam homini concedendum, vt, quod lubet, perpetret; sed semper adiungendum, qui praesit, ita vt quilibet ciuium legitimo decentique imperio pareat. Nam animal sibi derelictum neglectimque habitum celeriter in vitia et ad prauitatem delabi. Aiunt et saepe eos interrogasse disputasseque, quare pueros adsuefaciamus, vt

66) καὶ τὸ τῶν] Sic scripsi e cod. Ciz. pro καὶ αὐτὸ τῶν, quae est lectio editionum Arcer. et Kuster. Kiess.

67) δορυβάτους] Ciz. δορυβάτων. Kiess.

συνεθίζομεν προσφέρεισθαι τὴν τροφήν τετα-
 γμένως τε καὶ συμμέτρως, καὶ τὴν μὲν τάξιν
 (168) καὶ τὴν συμμετρίαν ἀποφαινομεν αὐτοῖς καλὰ·
 τὰ δὲ τούτων ἐναντία, τὴν τε ἀταξίαν καὶ τὴν
 ἄσυμμετρίαν, αἰσχροῖ· 68) ὃ καὶ ἐστὶν ὃ τε οἰ-
 νόφλυξ καὶ ἄπληστος ἐν μεγάλῳ ὄνειδει κεί-
 μενος· εἰ γὰρ μηδὲν τούτων ἐστὶ χρήσιμον εἰς
 τὴν τοῦ ἀνδρὸς ἡλικίαν ἀφικνουμένων ἡμῶν,
 μάταιον εἶναι τὸ συνεθίζειν παιδας ὄντας τῇ
 τοιαύτῃ τάξει. τὸν αὐτὸν δὲ λόγον εἶναι καὶ
 204 περὶ τῶν ἄλλων 69) ἐθῶν. 70) Οὐκ οὖν ἐπὶ γε
 τῶν λαιπῶν ζώων τοῦτο ὁρᾶσθαι συμβαῖνον,
 ὅσα ὑπὲρ ἀνθρώπων παιδεύεται· ἀλλ' εὐθύς ἐξ
 ἀρχῆς τὸν τε σκύλακα καὶ τὸν παιδα ταῦτα
 συνεθίζεσθαι τε καὶ μανθάνειν, ἃ δεήσει πράτ-
 τειν αὐτοὺς τελεωθέντας. καθόλου δὲ τοὺς
 Πυθαγορείους ἔφασαν παρακελεύεσθαι τοῖς ἐν-
 τυγχάνουσι τε καὶ ἀφικνουμένοις εἰς συνήθειαν,
 εὐλαβεῖσθαι τὴν ἡδονὴν, ὥσπερ τι καὶ ἄλλο
 τῶν εὐλαβείας δεομένων. οὐδὲν γὰρ οὕτω
 σφάλλειν ἡμᾶς, οὐδ' ἐμβάλλειν εἰς ἁμαρτίαν,
 ὡς τοῦτο τὸ πάθος. καθόλου δέ, ὡς ἔοικε,
 διέτεινοντο μηδέποτε μηδὲν πράττειν ἡδονῆς
 71) στοχαζομένους· καὶ γὰρ ἀσχήμονα καὶ βλα-

68) ὃ καὶ ἐστὶν] Lego, καὶ ὅτι ἐστὶν ὃ τε οἰνόφλυξ, etc.
 Kust. Orationis series potius postulat, vt scribatur,
 διὸ καὶ ἐστὶν. Deinceps Pat. καὶ γὰρ μηδὲν pro εἰ γὰρ
 μηδὲν. Kiess.

69) ἐθῶν] Male antea ἐθῶν. Kust. In margine cod.
 Spanh. hoc notatur: del. MS. Reg. Kiess.

70) Οὐκ οὖν] Sic recte Arc. In ed. Kust. οὐκοῦν. Pro-

in capiendo cibo ordinem modumque ser-
vent, ostendentes illis hac ratione, ista
pulcra; contraria vero, qualia sunt confu-
sio, et excessus quilibet, turpia esse: unde
et ebrietati et gulae deditum esse insigni
probrio habetur. Si enim nihil horum nobis
profuturum est, postquam in viros euaseri-
mus; frustra, dum pueri sumus, tali ordini
nos adsuefieri. Eandem autem et cetera-
rum assuetudinum rationem esse. At enim
non cerni, in aliis animalibus, quae ab ho-
minibus erudiuntur, idem fieri; sed statim
ab initio, ut catulum, ita et puellum, ad
ea assuefaciendos atque instituendos esse,
quae iam adultis agenda sint. In genere
dicitur, Pythagoreos perinde obuios quos-
vis ac familiares adhortari, ut a voluptate
sibi caueant, tanquam a re summae cau-
tionis indiga: nullo enim nos alio, quam
istoc affectu, vehementius decipi et in pec-
cata praecipites agi: hinc generatim videntur
contendisse, ne unquam ad voluptatem
collineantes aliquid coeptaremus: hunc
quippe finem ut plurimum inhonestum no-

xima Obrechtus sic verterat: *sed statim ab initio ca-
tulum et pullum ea assuescere atque doceri, quae —
sunt. Videtur is pro τὸν παῖδα, quod vocabulum hic
ineptum est, aliud legisse. Kiess. [Scilicet leg.
τ. πᾶσι. Schaefer.]*

71) προχαζομένου] Sensus est: *contendebant, nihil un-
quam a quoquam voluptatis causa agendum esse. Ne*

βερὸν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦτον εἶναι τὸν σκοπὸν· ἀλλὰ μάλιστα μὲν πρὸς τὸ καλὸν τε καὶ εὐσημον βλέποντες πράττειν, ὃ ἂν ἢ πρακτέον· δεύτερον δὲ πρὸς τὸ συμφέρον τε καὶ ὠφέλιμον. 72) δεῖσθαι δὲ ταῦτα κρίσεως οὐ τῆς τυ- 305 χούσης. 73) Περὶ δὲ τῆς ὀνομαζομένης ἐπιθυμίας τοιαῦτα λέγειν 74) ἔφασαν τοὺς ἄνδρας ἐκείνους· αὐτὴν μὲν τὴν ἐπιθυμίαν ἐπιφοράν τινα εἶναι τῆς ψυχῆς καὶ ὁρμῆν, καὶ ὄρεξιν ἤτοι πληρώσεώς τινος ἢ 75) παρουσίας τινῶν αἰσθήσεως ἢ διαθέσεως αἰσθητικῆς. γίνεσθαι δὲ καὶ τῶν ἐναντίων ἐπιθυμίαν, 76) ἢ κενώσεώς τε καὶ ἀπουσίας καὶ τοῦ μὴ αἰσθάνεσθαι ἐρίων. ποικίλον δὲ εἶναι τὸ πάθος τοῦτο καὶ σχεδὸν τῶν περὶ ἄνθρωπον πολυειδέστατον. εἶναι δὲ τὰς πολλὰς τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιθυμιῶν 77) ἐπικτητούς τε καὶ κατεσκευασμένας ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων. διὸ καὶ πλείστης ἐπιμελείας δεῖσθαι τὸ πάθος τοῦτο καὶ φυλακῆς τε καὶ σωμασκίας 78) οὐ τῆς τυχούσης. τὸ μὲν γὰρ κενωθέντος τοῦ σώματος τῆς τροφῆς ἐπιθυμεῖν,

quis stoichazómenous in, stoichazómenoi mutandum censent.
— Paulo post Ciz. καὶ εὐσχήμονα. Kiess.

72) δεῖσθαι δὲ] In Ciz. deest δέ. Kiess.

73) Περὶ — ἐπιθυμίας κ. τ. λ.] Haec compilata esse ex Aristoxeno, monuit Mahne p. 77. sqq. Kiess.

74) ἔφασαν] Ciz. ἔπεισαν. Kiess.

75) παρουσίας τινῶν αἰσθήσεως] Ita recte Ciz., nullo commate post τινῶν posito, quod positum est in Kusteri editione. Verba enim sic sunt coniungenda: ὄρεξις παρουσίας αἰσθήσεως τινῶν, appetitus, ut sensus quaedam res sit. Kiess.

xiumque esse: itaque eo proposito ad agendum nos accingere debere, vt bonum honestumque primo loco spectemus; vtilitatem vero commoditatemque in secundis collocemus: et haec quidem iudicio non vulgari opus habere. De cupidinibus, vti vocantur, ista docuisse viros illos referunt: ipsam quidem cupiditatem esse concitationem quandam animae et impetum, appetitionemque, qua iuxta inclinationem sensuum atque appetitus sensitiui, repleti aliquibus rebus, aut quarundam rerum praesentia frui desideramus: vicissim vero esse quandam cupiditatem, quae ad euacuationem tendit, quaque abesse a nobis quaedam et non sentiri volumus. Multifarium autem esse hunc affectum, et prae omnibus fere, qui se in homine exserunt, affectibus pluriformem: sed et plerasque humanas cupiditates extrinsecus arcessitas esse, et propria hominum opera paratas: ideoque illas magna cura atque custodia et minime perfunctoria exercitatione indigere: nam naturale quidem esse, vt corpus exinanitum

76) ἢ κενώσεως] In priore Edit. et MS. corrupte legitur, οἰκωώσεως: cuius loco ἢ κενώσεως scribendum esse viderat etiam Arcerius. *Kust.* In Ciz. *ισανώσεως. Kiess.*

77) ἐπιπλήτους τε] Particulam τε addidi e Ciz. *Kiess.*

78) οὐ τῆς τυχούσης] In Ciz. desunt οὐ τῆς. *Kiess.*

φυσικὸν εἶναι· καὶ τὸ πάλιν ἀναπληρωθέντος,
 κενώσεως ἐπιθυμεῖν τῆς προσηκούσης, φυσικὸν
 καὶ τοῦτο εἶναι. τὸ δὲ ἐπιθυμεῖν περιέργου
 τροφῆς, ἢ περιέργου τε καὶ τρυφερᾶς ἐσθῆτός
 τε καὶ στρωμνῆς, ἢ περιέργου τε καὶ πολυτε-
 λούς καὶ ποικίλης οἰκίσεως, ἐπίκτητον εἶναι.
 79) τὸν αὐτὸν δὴ λόγον εἶναι καὶ περὶ σκευῶν
 τε, καὶ ποτηρίων, καὶ διακόνων, καὶ θρημ-
 206 μάτων τῶν εἰς τροφήν ἀνηκόντων. Καθόλου
 (170) δὲ τῶν περὶ ἄνθρωπον καθῶν σχεδὸν τοῦτο
 μάλιστα τοιοῦτον εἶναι, οἷον μηδαμοῦ ἴστα-
 σθαι, ἀλλὰ προάγειν εἰς ἄπειρον. διόπερ εὐ-
 θύς ἐκ νεότητος ἐπιμελητέον εἶναι τῶν ἀνα-
 φρομένων, ὅπως ἐπιθυμήσῃσι μὲν ὧν δεῖ,
 φεύξονται δὲ τῶν ματαίων τε καὶ περιέργων
 ἐπιθυμιῶν, ἀτάρακτοί τε καὶ καθαροὶ τῶν
 τοιούτων ὀρέξεων ὄντες, καὶ καταφρονοῦντες
 αὐτῶν τε τῶν ἀξιοκαταφρονητῶν, καὶ τῶν ἐν-
 δεδεμένων ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις. μάλιστα δ' εἶναι
 κατανοῆσαι τὰς τε ματαίους καὶ τὰς βλαβε-
 ρὰς καὶ τὰς περιέργους καὶ τὰς ὑβριστικὰς
 τῶν ἐπιθυμιῶν παρὰ τῶν 80) ἐν ἐξουσίαις ἀνα-
 στρεφομένων γινομένας. οὐδὲν γὰρ οὕτως ἄτο-
 πον εἶναι, ἐφ' ὃ τὴν ψυχὴν οὐχ ὀρμῶν τῶν
 τοιούτων παίδων τε καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν.
 207 Καθόλου δὲ ποικιλωτάτην εἶναι τὴν τῶν προσ-
 φερομένων ποικιλίαν. ἀπέραντον μὲν γὰρ τι

79) τὸν αὐτὸν δὴ] In Ciz. τὸν αὐτὸν δὲ. Riess.

80) ἐν ἐξουσίαις] In Ciz. deest ἐν. Ibidem dein-

alimoniis refocilletur: idemque postquam repletum est, iuxta naturae ductum euacuatione opus habere: ast exquisitos cibos, aut curiosam delicatamque vestem, ac stragula, aut sumtuosam splendidamque habitationem concupiscere, id vero arcessitum esse: eodem modo se rem habere cum suppellectili, vasis, ministris, pecore ad vescendum apto. Vniuerse autem cum humanis affectibus ita comparatum esse, vt nusquam consistant, sed in infinitum abripiant: quapropter a prima statim iuuentute proficientium curae attendendum, vt mature quae appetenda sunt, expetant, vanasque et superfluas cupiditates fugiant, adeoque ab huiusmodi appetitionibus imperturbati purique permaneant, eosque ipsos contemnant, qui eo, quod cupiditatibus impliciti sunt, dignos se contemptu reddiderunt. Cum primis vero animaduerrere licere, vanas illas, damnosas, exorbitantes, et effrenatas cupiditates iis dominari, qui eminentiori quapiam potestate conspicui sunt: nihil enim tam absonum esse, quo huiusmodi tam puerorum, quam virorum et mulierum animus se non incitet. In genere vero admodum multiplicem esse alimentorum, quae sumuntur, varietatem: haberi enim quodammodo infini-

seps legitur ποικιλώτατον, et προφερομένων. Κίεϋς.

πλήθος εἶναι καρπῶν, ἀπέραντον δὲ ῥιζῶν, ὃ
 χρῆται τὸ ἀνθρώπινον γένος· ἔτι δὲ σαρκο-
 φαγία παντοδαπῇ χρῆσθαι, καὶ ἔργον εἶναι
 81) εὐρεῖν, τίνος οὐ γέυεται τῶν χερσαίων καὶ
 τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἐνύδρων ζῶων. καὶ δὴ
 σκευασίας παντοδαπὰς περὶ ταῦτα μεμηχανῆ-
 (17) σθαι, καὶ χυμῶν παντοίας μίξεις. ὅθεν εἰκό-
 τως 82) μανικόν τε καὶ πολύμορφον εἶναι κα-
 τὰ τὴν τῆς ψυχῆς κίνησιν τὸ ἀνθρώπινον
 208 83) φύλον. Ἐκαστον γὰρ δὴ τῶν προσφερομέ-
 νων 84) ἰδίας τινὸς διαθέσεως αἴτιον γίνεσθαι.
 ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους τὰ μὲν παραχρῆμα με-
 γάλης ἀλλοιώσεως αἴτια γινόμενα συνοραῖν,
 οἶον καὶ τὸν οἶνον, ὅτι πλείων προσενεχθεὶς
 μέχρι μὲν τίνος 85) ἰλαρωτέρους ποιῆ, ἔπειτα
 μανικωτέρους καὶ ἀσχημονεστέρους· τὰ δὲ μὴ
 τοιαύτην 86) ἐνδεικνύμενα δύναμιν, ἀγνοεῖν.
 γίνεσθαι δὲ πᾶν τὸ προσενεχθὲν αἰτιὸν τίνος
 ἰδίας διαθέσεως. διὸ δὴ καὶ μεγάλης σοφίας
 τὸ κατανοῆσαι τε καὶ συνιδεῖν, ποίοις τε καὶ
 πόσοις δεῖ χρῆσθαι 87) πρὸς τροφήν. εἶναι δὲ
 ταύτην τὴν ἐπιστήμην το μὲν ἐξ ἀρχῆς Ἀτύλ-
 λωνός τε καὶ Παιῶνος· ὕστερον δὲ τῶν περὶ

81) εὐρεῖν, τίνος οὐ γέυεται] Sic locum hunc aucto-
 ritate codicis MS. emendandi et distinxi. Antea enim
 legebatur, εὐρεῖν τίνος, οὐ γέυεται: nullo utique sensu.
 Kust. Scribendum potius videtur, εὐρεῖν, οὗτινος οὐ
 γέυεται. Kiess.

82) μανικόν] Sic scribendum esse sensus et sequentia
 manifesto suadent. Antea vero corrupte legebatur,
 μαρικόν. Kust. Etiam in Ciz. μαρικόν. Kiess.

83) φύλον] Sic recte Ciz. Edit. Kust. φύλον. Kiess.

tos numero fructus, infinitas radices, quibus humanum genus vescatur: varii prae-
 terea generis carnes comedere, ita vt difficile sit, inter pedestria pariter, volatiliaque,
 et aquatica animalia quaepiam reperire, a quibus degustandis abstineat; quin et in illis parandis condiendisque varias artes, succorumque multiplices mixturas excogitatas fuisse: vnde mirum non esse, si mortalium natio insanos ac multifarios animi motus hauriat. A singulis quippe cibis singulas etiam et cuique cibo proprias affectiones ingenerari: quod et ipsi homines in iis alimentis observant, quae notabiles alterationes afferunt: quale quid contingit in vino immoderate hausto; quod hilariores primum efficit, dein vero ebriis mentem adimit, eosque ludibrio exponit: ea vero ignorant, quae tantam vim non exserunt: quum tamen omne quod comeditur, singularis cuiusdam affectus causa fiat: vt adeo insignis sapientiae res haberi debeat, expendere atque observare, qualibus alimentis vtendum, quantumque cibi assumendum sit: eam vero scientiam initio ab Apolline et Paeone tra-

- 84) *ιδίας*] Antea legebatur *ιδίου*. Correxerit Scaliger. Idem reposui paulo inferius. *Kiess.*
 85) *ἐλαφρότερος*] Ciz. *ἰανώτερον*. *Kiess.*
 86) *ἐνδεικνύμενα*] Par. *ἐπιδεικνύμενα*. *Kiess.*
 87) *πρὸς τροφήν*] Scaliger adscripsit: *πολλὰ λείπει*. Tum in Ciz. ante *Ἀσκληπιὸν* deest *τέν*. *Kiess.*

209 τὸν Ἀσκληπιόν. 88) Περὶ δὲ γεννήσεως τὰδε λέγειν αὐτοὺς ἔφασαν. καθόλου μὲν ὄντο 89) δεῖν φυλάττεσθαι τὸ καλούμενον προφερές. οὔτε γὰρ τῶν φυτῶν τὰ προφερῆ, οὔτε τῶν ζώων, 90) εὐκαρπα γίνεσθαι τινα χρόνον πρὸ τῆς καρποφορίας, ὅπως ἐξ ἰσχυόντων τε καὶ τετελειωμένων τῶν σωμάτων τὰ σπέρματα καὶ οἱ καρποὶ γίνονται. 91) δεῖ οὖν τοὺς τε παῖδας καὶ τὰς παρθένους ἐν πόνοις τε καὶ ἐν γυμνασίοις καὶ καρτερίαις ταῖς προσηκούσαις (172) τρέφειν, 92) τροφήν προσφέροντας τὴν ἀρμότουσαν φιλοπόνῳ τε καὶ δάφροσι καὶ καρτερικῷ βίῳ. πολλὰ δὲ τῶν κατὰ τὸν ἀνθρώπι-

88) Περὶ δὲ γεννήσεως] De hoc Aristoxeni loco, servato etiam a Stobaeo Serm. p. 542., Mahne p. 84. ita: „Hic locus in vulgatis Stobaei editionibus variis modis laborat, quas adhibita collatione Grotiana feliciter correxit Wyttenb. V. Cl. ad Plut. de S. N. V. pag. 75. Praeterea verbo monendum est, eadem legi apud Iamblich. V. P. 209 — 214. atque Aristoxenum sua hausisse ex Ocell. Luc. a pag. 534 — 537. ed. Gal. (ed. Rudolph. cap. IV. §. 9 — 14. p. 54. sqq.): ut pluribus docuit idem Eruditiss. Vir in Bibl. Crit. P. VIII. p. 112.“ Add. Meiners. p. 437. sq. Kiess.

89) δεῖν] Ciz. δεῖ. Kiess.

90) εὐκαρπα γίνεσθαι κ. τ. λ.] In Ocello §. 9. haec leguntur: οὔτε γὰρ τῶν φυτῶν τὰ ἀπιλή, οὔτε τῶν ζώων εὐκαρπα γίνονται, ἀλλὰ δεῖ γίνεσθαι τινα χρόνον πρὸς τὰς καρποφορίας, ὅπως ἐξ ἰσχυόντων τε καὶ τελειωμένων τῶν σωμάτων τὰ σπέρματα καὶ οἱ καρποὶ γίνονται. In Stobaeo haec: οὔτε γὰρ τῶν φυτῶν, οὔτε τῶν ζώων εὐκαρπα τὰ προφερῆ γίνεσθαι, ἀλλὰ χρόνον τινα προπαρασκευάζεσθαι τῆς καρποφορίας, ἐν ᾧ ἐξισχύσαντα καὶ τετελειωμένα τὰ σώματα παρέχειν τὰ τε σπέρματα καὶ τοὺς καρποὺς δεδύ-

ditam, ac deinceps ab Aesculapio excultam fuisse. De generatione denique haec illos docuisse fertur: primo cauendum esse quod praecox dicitur: neque enim aut in plantis praecoces fructus, aut in animalibus immaturos foetus bene se habere; sed debere accedere temporis quoddam interuallum, antequam fructum ferant; vt ex validis perfectisque corporibus semina et fructus proueniant. Ideoque pueros et virgines in laboribus, exercitiis, et tolerantia conuenienti educari, cibisque ali oportere, qui vitae labori, temperantiae, patientiaeque debitae accommodati sint. Multa vero in

ηται. Ex quibus locis intelligitur, Iamblichi orationem ita sere esse explendam: *εἴκαρπα γίνεσθαι· ἀλλὰ δεῖ γινέσθαι τινὰ χρόνον πρὸ τῆς καρποφορίας.* Hanc lectionem etiam Obrechtus ob oculos habuit. *Kiess.*

91) *δεῖ οὖν*] Legendum videtur *δεῖν οὖν*, vt initio paragraphi sequentis, vbi tamen Ciz. habet *δεῖ*. At tam saepe in hoc libro oratio recta, et obliqua variat, vt raro queat certo iudicari, vtra quouis loco sit praefenda. *Kiess.*

92) *τροφὴν προσφέροντας*] Caue confundas has duas phrases apud Graecos, *τροφὴν προσφέρειν*, et *τροφὴν προσφέρεισθαι*. Prius enim significat, cibum alicui porrigere edendum; veluti nutrix infanti, vel matres filioliis. Posterius vero, cibum capere, vel sumere: nullo scilicet porrigente. Hic ergo *τροφὴν προσφέροντας* vertes, *cibum praebentes*. *Kust.* Exempla locutionis *τροφὴν προσφέρεισθαι* collegit Rudolph. ad Ocellum p. 319. Etiam in loco Platonis de Legg. II. T. VIII. p. 73. a Rudolpho citato *τροφὴν προσφέρειν* est *cibum praebere*. *Kiess.*

νον βίον τοιαῦτα εἶναι, ἐν οἷς βέλτιόν ἐστιν ἢ ὀψιμαθία, ὧν εἶναι καὶ τὴν τῶν ἀφροδισίων
 210 χρείαν. Δεῖν οὖν τὸν παῖδα οὕτως ἄγεσθαι, ὥστε μὴ ζητεῖν ἐντὸς τῶν εἴκοσιν ἐτῶν τὴν τοιαύτην συνουσίαν. ὅταν δὲ εἰς τοῦτο ἀφί- κηται, σπανίοις εἶναι χρηστέον τοῖς ἀφροδισίοις. ἔσεσθαι δὲ τοῦτο, εἰάν τιμίον τε καὶ καλὸν εἶναι νομίζεται ἢ εὐεξία. ἀκρασίαν γὰρ ἄμα καὶ εὐεξίαν οὐ πάνυ γίνεσθαι περὶ τὸν αὐτόν. ἐπαινεῖσθαι δ' αὐτοῖς ἔφασαν καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν προὔπαρχόντων νομίμων ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς πόλεσι, τὸ μῆτε μητράσι συγγίνεσθαι, μῆτε θυγατρὶ, μῆτ' ἀδελφῇ, μῆτ' ἐν ἱερῷ, μῆτ' ἐν τῷ φανερῷ. καλὸν τε γὰρ εἶναι καὶ σύμφορον, τὸ ὡς πλεῖστα γίνεσθαι κωλύματα τῆς ἐνεργείας ταύτης. ὑπελάμβανον δ', ὡς ἔοικεν, ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες περιαιρεῖν μὲν δεῖν τὰς τε παρὰ φύσιν γεννήσεις, καὶ τὰς μεθ' ὕβρεως γιγνομένας· καταλιμπάνειν δὲ τῶν κατὰ φύσιν τε καὶ μετὰ σωφροσύνης γινομένων τὰς
 (175) 23) ἐπὶ τεκνοποιῖα σώφρονί τε καὶ νομίμῳ γι-
 211 ...όμενας. Ὑπελάμβανον δὲ δεῖν πολλὴν πρό-
 νοιαν ποιεῖσθαι τοὺς τεκνοποιουμένους τῶν ἐσομένων ἐκγόνων. πρώτην μὲν οὖν εἶναι καὶ

95) ἐπὶ τεκνοποιῖα σώφρονί τε καὶ νομ.] Hoc Graeci eleganter vocabant, ἐπ' ἀρότη παιδων συνουσιάζειν: metaphora ducta ab agricultura. Isidorus Pelus. Lib. III. Ep. 245. Παρ' Ἀθηναίους ἡ συνόφεια, ἢ κατὰ νόμον, ἐπ' ἀρότη (sic enim ibi legendum est) παίδων ἐλέγγο γίνεσθαι. Ἀροτος παιδων hic vocatur proprie, aratio li-

rebus humanis occurrere, quae serius discere praestat; inter quae etiam esse rei venerae vsum. Ita igitur educandum esse puerum, vt intra annum vigesimum de tali commercio nihil cogitet; postquam vero ad id aetatis venerit, raro ei rei operam det: quod futurum sit, si bonum corporis habitum in honore et pro re praeclara habuerit; et persuasus simul sit, illum cum intemperantia in vno eodemque homine neutquam consistere posse. Laudata ab illis etiam dicunt vetera haec graecarum ciuitatum instituta, quibus vetabatur cum matre, cum filia, aut sorore rem habere; itemque in templis aut in publico: bonum enim et vtile esse, vt quamplurima huic rei obstacula obiciantur. Iidem viri generationes, quae praeter naturam fiunt, quaeque cum lasciuia libidine coniunctae sunt, e medio tollendas; eas vero, quae secundum naturam et temperantiae conformes sunt, ac ad sobriam et legitimam liberorum procreationem tendunt, retinendas esse censuerunt. Dein nasciturae soboli in antecessum providendum esse ab iis, qui liberis procreandis operam dant: primam vero et praeci-

berorum, i. e. procreatio: quod praecise dictum est pro ἀγορῆς ἐπὶ παιδῶν τεχνῶσει; vt loquitur Plutarchus in libro de Praecept. Coniugal. p. 144. Kust.

μεγίστην πρόνοιαν, τὸ 94) προσάγειν αὐτὸν πρὸς τὴν τεκνοποιῖαν σωφρόνως τε καὶ ὑγιεινῶς βεβιωκότα τε καὶ ζῶντα, καὶ μῆτε πληράσει χρώμενον τροφῆς 95) ἀκαίρως, μῆτε προσφερόμενον τοιαῦτα, ἀφ' ὧν χεῖρους αἱ τῶν σωμάτων ἕξεις γίνονται, 96) μῆτε δὴ μεθύοντά τε, ἀλλ' ἥκιστα πάντων. ὦντο γὰρ ἐκ φαύλης τε καὶ ἀσυμφώνου καὶ ταραχώδους κρᾶσεως μοχθηρὰ γίνεσθαι τὰ σπέρματα. Καθόλου δὲ παντελῶς ὦντο ῥαθύμου τινὸς εἶναι καὶ 97) ἀπροσκέπτου, τὸν μέλλοντα ζωοποιεῖν καὶ 98) ἄγειν τινὰ εἰς γένεσίν τε καὶ οὐσίαν, 99) μῆγε μετὰ σπουδῆς πάσης προορᾶν, ὅπως ἔσται ὡς χαριέστατα τῶν γινομένων ἢ εἰς τὸ εἶναι τε καὶ ζῆν ἄφιξις· ἀλλὰ τοὺς μὲν φιλόκυνας μετὰ πάσης σπουδῆς ἐπιμελεῖσθαι τῆς σκυλακείας, ὅπως ἐξ ὧν δεῖ καὶ ὅτε δεῖ καὶ 100) ὡς δεῖ διακειμένων, προσηνῆ γίνηται τὰ σκυλάκια· ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς φιλόρριδας.

213 Δῆλον δ' ὅτι καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ἐσπουδα-
 (174) κόντων περὶ τὰ γενναῖα τῶν ζώων, πᾶσαν ποι-
 εῖσθαι σπουδὴν περὶ τοῦ μὴ εἰκῆ γίνεσθαι τὰς

94) προσάγειν αὐτὸν] Ciz. πρ. αὐτόν. Ex eodem post βεβιωκότα (Par. βεβιωκότος) inserui τε, quod deerrat. Kiess.

95) ἀκαίρως] Par. ἀκαίρως. Paulo post Ciz. τῶν σωματικῶν pro τῶν σωμάτων. Kiess.

96) μῆτε δὴ μεθύοντά τε, ἀλλ' ἥκιστα π.] Idem plane monet Plutarchus in aureolo tractatu περὶ παιδων ἀγωγῆς, pag. 1. et 2. et Plato Lib. VI. de Legib. p. 625. Kust. Pro μεθύοντά τε potius μεθύοντά γε legendam. Kiess.

puam cautionem circa ipsam generationem adhibendam illi, qui soboli generandae animum admouet; vt victu sobrio et salubri vtatur, neue alimentis intempestiue se ingurgitet, aut ebrietate praecipue, aliaue perturbatione corporis habitum deteriorem reddat. Existimabant enim, e prauo dissonoque et turbido temperamento vitiosa semina edi. Vniuerse autem vecordem plane et inconsideratum pronuntiabant, si quis vitam nascendique ortum alteri daturus non omni diligentia provideat, vt iste in lucem vitamque introitus quam amabilissimus fiat: iniquum enim esse, eos, qui canum studio feruntur, omnem curam impendere, vt catuli concipiantur, ex quibus oportet, et quo tempore oportet, atque ex affectis vti oportet, vtque inde mansueti euadant: similiterque agere auium etiam studiosos. Quin et ceteros, qui generosorum animalium desiderio tenentur, omnibus modis prospicere,

97) ἀπροσκέπτου] Par. ἀπερισκέπτου. *Kiess.*

98) ἄγειν τινα] In Ciz. vt in Arc. ἄγειν τινα τοῦτον. Hoc τοῦτον Scaliger mutat in τοῖον. *Kiess.*

99) μήγε] Ita scripsi e Par. Μῆγε, quod etiam Ciz. offert, aperte falsum est. Paulo inferius post εἶναι additi ἔς e cdd. Ciz. et Par. *Kiess.*

100) εἰς δεξιὰ διακειμένων] Sic scribendum putavi pro ὠδε διακειμένων, quod prior Edit. habet. *Kust.* Etiam Ciz. habet ὠδε, idemque deinceps προσηνῆ προπροσηνῆ. *Kiess.*

γεννήσεις αὐτῶν· τοὺς δ' ἀνθρώπους μηδένα λόγον ποιῆσαι τῶν ἰδίων ἐκγόνων, ἀλλ' ἅμα γεννῆν εἰκῆ τε καὶ ὡς ἔτυχε σχεδιάζοντας πάντα τρόπον, καὶ μετὰ ταῦτα τρέφειν τε καὶ παιδεύειν μετὰ πάσης ὀλιγορίας. ταύτην γὰρ εἶναι τὴν ἰσχυροτάτην καὶ σαφεστάτην αἰτίαν τῆς τῶν πολλῶν ἀνθρώπων κακίας τε καὶ φανλότητος, βοσκηματώδη γὰρ καὶ εἰκαίαν τινὰ γίνεσθαι τὴν τεκνοποιίαν παρὰ τοῖς πολλοῖς.¹⁰¹) τοιαῦτα ὑφηγήματα καὶ ἐπιτηδεύματα παρὰ τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις διὰ λόγων τε καὶ ἔργων ἠσκειτο περὶ σωφροσύνης, ἀνωθεν παρείληφόσιν αὐτοῖς τὰ παραγγέλματα, ὥσπερ τινὰ ¹⁰²) πυθόχρηστα λόγια παρ' αὐτοῦ τοῦ Πυθαγόρου.

Κ Ε Φ. λβ.

214 Περὶ δὲ ἀνδρείας πολλὰ μὲν ἤδη καὶ τῶν εἰρημένων οἰκειῶς καὶ πρὸς αὐτὴν ἔχει· οἷον τὰ περὶ Τιμύχαν θαυμαστά ἔργα καὶ τὰ τῶν ἐλομένων ἀποθανεῖν πρὸ τοῦ τι παραβῆναι τῶν ὀρισθέντων ὑπὸ Πυθαγόρου περὶ κυάμων, καὶ ἄλλα τῶν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων ἐχόμενα· ¹) ὅσα τε Πυθαγόρας αὐτὸς ἐπετέλεσε (175) γενναίως, ἀποδημῶν πανταχοῦ μόνος, καὶ πρὸς πόνους καὶ κινδύνους ²) ἀμηχάνους ὅσους πα-

101) τοιαῦτα ὑφηγήματα] Ciz. τοιαῦτα τὰ ὑφ. Kiess.

102) πυθόχρηστα λόγια] Vide Noa supra ad Num. 161.

Kust. Post αὐτοῦ in Ciz. vt in edit. Arc. deest τοῦ.

Kiess.

2) ὅσα τε] In marg. Spanh. τε deletur. Kiess.

ne admissura temere fiat: homines vero nullam sobolis suae rationem habere; sed et in procreando obiter perfunctorieque versari, et in educando instituendoque supinae proffus negligentiae reos fieri: hanc enim gravissimam iuxta evidentissimamque causam esse, quod plurimi hominum mali atque improbi sint: quia nimirum liberorum progeneratio apud plerosque belluino ritu et temerarie instituitur. Hoc ductu hocque studio viri illi verbis factisque circa temperantiam exercebantur: idque iuxta praecepta, quae iam olim, tanquam oracula quaedam Delphica, ab ipso Pythagora acceperant.

C A P. XXXII.

Quod autem fortitudinem attinet, multam iam ex ante dictis propius ad eam pertinent: ut, puta, admiranda illa facinora, quae a Timytha perpetrata sunt: itemque ab iis, qui mortem obire maluerunt, quam Pythagorae placita de fabis, aliisque, quae huic studiorum generi consentanea sunt, transgredi. Sed et quae ipse Pythagoras praeclare designavit, dum solus quaquaversum peregrinatus est, laboribusque ac periculis

2) ἀμνηστους ὄσους] Quomodo haec dicendi ratio expedienda sit, docuit Hermann, ad Aristoph. Nub. 2. Kiess.

ραβαλλόμενος, 3) ἐλόμενος δὲ καὶ τὴν πατρί-
 δα ἀπολιπεῖν καὶ ἐπὶ τῆς ἀλλοδαπῆς διατρί-
 βων· τυραννίδας δὲ 4) καταλύων, καὶ πολιτείας
 συγκεχυμένας διατάττων, ἐλευθερίαν τε ἀπὸ
 δουλείας ταῖς πόλεσι παραδιδούς· καὶ τὴν πα-
 ρανομίαν 5) παύων, ὕβριν τε καταλύων, καὶ
 τοὺς ὕβριστὰς καὶ τυραννικοὺς κολούων· καὶ
 τοῖς μὲν δίκαιοις καὶ ἡμέροις πρᾶον ἑαυτὸν
 6) παρέχων καθηγεμόνα, τοὺς δὲ ἀγρίους ἄν-
 δρας καὶ ὕβριστὰς ἀπελαύνων τῆς 7) συνου-
 σίας, καὶ μὴ θεμιστεύειν τούτοις 8) ἀπαγο-
 ρεύων· καὶ τοῖς μὲν συναγωνιζόμενος προθύ-
 215 μως, τοῖς δὲ παντὶ σθένει ἐνιστάμενος. Πολλὰ
 μὲν οὖν τούτων ἔχει τις ἂν λέγειν τεκμήρια,
 καὶ πολλάκις αὐτῷ κατορθωθέντα· μέγιστα
 δὲ πάντων ἐστὶ τὰ πρὸς Φάλαριν αὐτῷ μετὰ
 παρρησίας ἀνυποστάτου 9) ρηθέντα τε καὶ
 πραχθέντα. ὅτε γὰρ ὑπὸ Φαλάριδος τοῦ ὠμο-
 τάτου τῶν τυράννων κατείχετο, καὶ συνέμιξεν
 αὐτῷ σοφὸς ἀνὴρ Ἰπερβόρειος τὸ γένος, Ἄβα-
 ρις τοῦνομα, αὐτοῦ τούτου ἕνεκα ἀφικόμενος,
 (176) τοῦ συμβαλεῖν αὐτῷ· λόγους τε ἠρώτησε, καὶ

3) ἐλόμενος] Haec vox non absque sensus dispendio
 in priore Edit. deest, quam ex MS. reuocauit. Kust.
 Scaliger, sola Arcerii editione vsus, pro δὲ legit
 δίων. Kiess.

4) καταλύων, καὶ] In Ciz. deest καὶ. In eodem paulo
 post ἐλευθερία legitur pro accusatiuo. Kiess.

5) παύων] Ex MS. pro quo antea inepte legebatur,
 πάντων. Kust.

6) παρέχων] Sic Ciz. cum Arc. In edit. Kust. παρέχων,
 vt in Porphyg. §. 8. προίχεσθαι. Kiess.

immensum quantis sese obtulit, et relicta patria vitam apud externos exigere statuit: quin et, dum tyrannides sustulit, turbatis rebus publicis pristinum ordinem restituit, et ciuitates e seruitute in libertatem asseruit: eodem pertinet, quod iniustitiam com-
pescuit, contumelias dispulit, et proteruis tyrannicisque ingeniis obstitit; ac iustis quidem mansuetisque benignum se ductorem praebuit; feros vero et proteruos a conuictu suo remouit, illisque negauit se responsa daturum: alteris denique alacriter opem tulit; alteris autem totis viribus repugnauit. Pronum itaque foret, et horum multa certissima documenta proferre, et maiori etiam numero ad virtutis amussim ab eo gesta ad-
dicere: sed inter ea maxime eminent, quae coram Phalaride cum inuicta oris libertate siue dixit siue fecit. Quum enim a Phalaride crudelissimo tyrannorum captiuus detineretur, eique congressus esset vir sapiens, gente Hyperboreus, nomine Abaris, qui ob hoc ipsum aduenerat, ut cum eo sermonem sociaret; plures quaestiones, maxime sacras,

7) συνοσιας] Itidem ex MS. pro ουσιας, quod prior Edit. habet. *Kust.*

8) απαγορευων] Imo potius εξαγορευων, i. e. palam profitens, vel eloquens. Nam απαγορευειν, ut notum est, significat, interdidere, vetare: quod sensui loci huius non conuenit. *Kust.*

9) ηθηδοντα] In Ciz. deest. *Kiess.*

μάλα ἱερούς, ¹⁰⁾ περὶ ἀγαλμάτων καὶ τῆς ὀ-
 σιωπάτης θεραπείας, καὶ τῆς τῶν θεῶν προ-
 νοίας, τῶν τε κατ' οὐρανὸν ὄντων, καὶ τῶν
 περὶ τὴν γῆν ¹¹⁾ περιστρεφομένων, ἄλλα τε
 216 πολλὰ τοιαῦτα ἐπίδυτο. Ὁ δὲ Πυθαγόρας,
 οἷος ἦν, ¹²⁾ ἐνθέως σφόδρα καὶ μετ' ἀληθείας
 πάσης ἀπεκρίνατο καὶ πειθοῦς, ὥστε προσαγα-
 γέσθαι τοὺς ἀκούοντας. τότε ὁ Φάλαρις ἀνε-
 φλέχθη μὲν ὑπὸ ὀργῆς πρὸς τὸν ἐπαινοῦντα
 Πυθαγόραν Ἀβαριν· ἠγρίαινε δὲ καὶ ¹³⁾ πρὸς
 αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν· ἐτόλμα δὲ πρὸς τοὺς
 θεοὺς αὐτοὺς βλασφημίας δεινὰς ¹⁴⁾ προφέ-
 ρειν, καὶ τοιαύτας, οἷας ἂν ἐκεῖνος εἶπεν. ὁ
 δ' Ἀβαρις πρὸς ταῦτα ὠμολόγει μὲν χάριν
 Πυθαγόρα· μετὰ δὲ τοῦτο ἐμάνθανε παρ' αὐ-
 τοῦ περὶ τοῦ οὐρανόθεν ἠρτῆσθαι καὶ οἰκο-
 νομεῖσθαι πάντα, ἀπ' ἄλλων τε πλειόνων καὶ
 ἀπο τῆς ἐνεργείας τῶν ἱερῶν· ¹⁵⁾ πολλοῦ γε ἔδει
 γότητα νομίζειν Πυθαγόραν τὸν ταῦτα παιδεύ-
 οντα, ὡς γε καὶ αὐτὸν ἐθαύμαζεν ὡς ἂν θεὸν
 ὑπερφυῶς. πρὸς ταῦτα Φάλαρις ἀνήρει μὲν

10) περὶ ἀγαλμάτων] Loganus p. 105. coniecit περὶ
 ἄγισμάτων. — Tum in Ciz. ὀσιωπάτης. Kiess.

11) περιστρεφομένων] Ita Arc. et Kust. At edd. Ciz.
 et Par. ἐπιστρεφομένων. Kiess.

12) ἐνθέως] Ex MS. pro ἐν θεοῖς. Kust. Par. εὐθέως,
 Ciz. ἐνθέως. Scalig. ἐνθεος. Etiam Loganus p. 105.
 οἷος ἦν ἐνθεος, σφόδρα καὶ —. Kiess.

13) πρὸς αὐτὸν τὸν] In Ciz. ἕτ in Arc. edit. deest
 τόν. Kiess.

14) προφέρειν] Sic recte Ciz. In edd. Arc. et Kust.

Abaris ei proposuit de simulacris, de religioso deorum cultu, de prouidentia, de rebus, tum quae coelo continentur, tum quae in terris passim versantur, multisque similibus aliis. Pythagoras vero, prout diuino afflatu incitabatur, acriter, utque ueritati prorsus consonum erat, tantaque cum persuadendi facultate respondit, ut audientibus dicta plane approbaret. Tum vero Phalaris et contra Abaridem, quod ab eo Pythagoras laudaretur, ira exarsit, et in ipsum Pythagoram acerbe inuectus est: ausus etiam in deos ipsos graues seque dignas blasphemias euomere. Abaris autem ea propter Pythagorae gratias agebat; insuperque ab eo edoctus est, a coelo pendere regique omnia: id quod ei tum ex aliis plurimis, tum inprimis ex praesentissima sacrorum efficacia ostendit: tantumque aberat, ut doctorem talia Pythagoram pro praestigiatore Abaris haberet; ut illum, tanquam deum quempiam, supra modum suspexerit. Ad haec Phalaris diuinationem, et quicquid in

προσφέρειν. Loganus, pag. 105. *οἷας ἂν ἐκείνος ἔποι.*
Kiess.

15) πολλοῦ γε] Rittershus. ad Porphyg. p. 78. *μαυλτ πολλοῦ γε.* Idem deinceps pro *ὄσας γε*, quae est lectio cod. Ciz. et ed. Arc., scribit *ὄσπε*, et pro *ὡς ἂν* *πταυλτ ὡσανεὶ.* Retinuiimus *ὡς γε* ex edit. Kust. Reinesius in margine notauit *ὄπως.* *Kiess.*

16) μαντείαν, ἀνήρει δὲ καὶ τὰ ἐν τοῖς ἱεροῖς
 217 δρώμενα περιφανῶς. Ὁ δὲ Ἀβαρις μετήγε τὸν
 λόγον ἀπὸ τούτων ἐπὶ τὰ πᾶσι φαινόμενα ἐναρ-
 γῶς, καὶ ἀπὸ τῶν ἐν ἀμηχάνοις, ἧτοι πολέμοις
 (177) 17) ἀτλήτοις, ἢ νόσοις ἀνιάτοις, ἢ καρπῶν φθο-
 ραῖς, ἢ λοιμῶν φοραῖς, ἢ ἄλλοις τισὶ τοιοῦτοις
 παγγαλέμοις καὶ ἀνηκέστοις 18) παραγιγνομένων
 δαιμονίων τινῶν καὶ θεῶν εὐεργετημάτων ἐπει-
 ρᾶτό συμπεῖθειν, ὡς ἔστι θεία πρόνοια, πᾶσαν
 ἐλπίδα ἀνθρωπίνην καὶ δύναμιν ὑπεραίρουσα.
 ὁ δὲ Φάλαρις 19) ἠνησχύντει πρὸς ταῦτα καὶ
 ἀπεθρασύνετο. αὐθις οὖν ὁ Πυθαγόρας, ὑπο-
 πτεύων μὲν, ὅτι Φάλαρις αὐτῷ ῥάπτει θάνα-
 τον, ὅμως δὲ εἰδῶς, ὡς οὐκ εἶη 20) Φαλάριδι
 μόρσιμος, ἐξουσιαστικῶς ἐπεχειρεῖ λέγειν. ἀπι-

16) μαντείαν] Ciz. et Par. μαντείας. Kiess.

17) ἀτλήτοις] Ita scripsi, monente etiam Kustero, pro
 ἀπλήτοις, quod vocabulum ionicum hic ferri non
 potest. Etiam in margine cod. Spanh. ἀτλήτοις nota-
 tum est. Kiess.

18) παραγιγνομένων δαιμ. τινῶν καὶ θεῶν εὐεργετ.]
 Locum hunc sic scribendum puto, γινομένων δαιμ. τιν.
 καὶ θεῶν νοουθετημάτων: ut constructio talis sit: καὶ
 ἀπὸ τῶν νοουθετημάτων δαιμονίων τινῶν καὶ θεῶν, γινομέ-
 νων ἐν ἀμηχάνοις, ἧτοι πολέμοις, etc. Νοουθέτημα θεῶν
 autem hic vocatur admonitio siue castigatio diuina,
 quae fit immissis calamitatibus: eodem sensu, quo
 Graeci dicunt νοουθετεῖν τινα πλῆγαῖς, i. e. verberibus
 aliquem officii sui admonere: qua phrasi praeter alios
 vsus est Aristophanes. Kust. Locus integer est, et
 sententia perspicua: Abaris ex beneficiis diuinis, quae
 in temporum difficultatibus, quum bella, morbi, anno-
 nae sterilitas, pestilentia, aliaque mala gravissima in-
 cidunt, hominibus contingunt, persuadere conabatur, esse

sacris fieri solet, aperte negavit. Abaris vero ab hisce digressus est ad alia, quae in oculos incurrunt; et ex iis quae humanis viribus auerruncari nequeunt, ex bellis intolerabilibus, ex insanabilibus morbis, ex interitu fructuum, ex pestilentiae grassatione, ex aliis denique id genus grauissimis et atrocibus calamitatibus, quae daemonum quorundam, aut deorum operatione immittuntur, persuadere conatus est, esse utique divinam providentiam, quae omnem hominum expectationem et vim longe exsuperet. Sed Phalaris fronte perfricta contra haec audacius insurrexit. Denuo igitur Pythagoras, suspicatus quidem a Phalaride necem sibi parari, gnarus tamen simul, non esse in factis, ut ab illo occideretur, liberrime dicere orsus est. Ad Abarim enim conuersus do-

divinam providentiam. Loganus p. 105. legit: *θεῶν ἐνεργημάτων*, eandemque lectionem Obrechtii interpretatio, in ceteris minus probanda, reddit. Ciz. *δαίμωνων* pro *δαίμονιων*, deinceps *προνοίας*. *Kiess.*

19) *ἡνσηχύντει*] Ita cum duplici augmento Arc. et Kust. In Ciz. *ἡνσηχύντει καὶ*. Hoc *καὶ* etiam Arcerii editio habet. *Kiess.*

20) *Φαλάριδι μύρσιμος*] Alludit ad versum illum Homericum (Iliad. XXII. 13. non Odysseae: qui error e Stephani thesauro a Schneidero in Lex. suo sub hac voce, et a Kustero ad h. l. repetitus est. *Kiess.*): *οὐ μὲν με πτανεύς, ἐπεὶ οὐ τοὶ μύρσιμος εἶμι*. Quo versum esse Apollonium Tyanensem, cum a Domitiano vitae periculum ei immineret, refert Philostratus. *Kust.*

δὼν γὰρ πρὸς τὸν Ἄβαριν ἔφη, ὅτι οὐρανόθεν ἢ διάβασις εἰς τε τὰ ἀέρια καὶ ἐπίγεια φέρε-
 218 σθαι πέφυκε. Καὶ ἔτι περὶ τῆς πρὸς τὸν οὐ-
 ρανὸν ἀκολουθίας πάντων διεξῆλθε ²¹⁾ γνωρι-
 μώτατα τοῖς πᾶσι, περὶ τε τῆς ἐν τῇ ψυχῇ
 αὐτεξουσίου δυνάμεως ἀναμφισβητήτως ἀπέ-
 δεῖξε, καὶ προῖὼν περὶ τῆς τοῦ λόγου καὶ τοῦ
 (176) νοῦ τελείας ἐνεργείας ἐπεξῆλθεν ἰκανῶς. ²²⁾ καὶ
 ἔπειτα μετὰ παρρησίας περὶ τυραννίδος τε καὶ
 τῶν κατὰ τύχην πλεονεκτημάτων πάντων, ἀδι-
 κίας τε καὶ τῆς ἀνθρωπίνης πλεονεξίας ὅλης
 στερεῶς ἀνεδίδαξεν, ὅτι οὐδενός ἐστι ταῦτα
 ἄξια. μετὰ δὲ ταῦτα θείαν παραίνεσιν ἐποιή-
 σατο περὶ τοῦ ἀρίστου βίου, ²³⁾ καὶ τὴν πρὸς
 τὸν κάκιστον ἀντιπαραβολὴν αὐτοῦ προθύμως
 ἀντιπαρέτεινε· περὶ ψυχῆς τε, καὶ τῶν δυνά-
 μεων αὐτῆς, καὶ τῶν παθῶν, ὅπως ἔχει ταῦτα,
 σαφέστατα ἀπεκάλυψε, καὶ τὸ κάλλιστον πάν-
 των ἐπέδειξεν, ὅτι οἱ θεοὶ τῶν κακῶν εἰδὼν
 ἀναίτιοι, καὶ ὅτι νόσοι καὶ ὅσα πάθη σώμα-
 τος, ἀκολασίας ἐστὶ ²⁴⁾ σπέρματα· περὶ τε τῶν
 κακῶς λεγομένων ἐν τοῖς μύθοις διήλεγξε τοὺς
 λογοποιούς τε καὶ ποιητάς· τὸν τε Φάλαριν
 μετελέγχων ἐνουθέτει, καὶ τὴν τοῦ οὐρανοῦ
 δύναμιν, ²⁵⁾ ὅποια τίς ἐστὶ καὶ ὅση, δι' ἔργων
 ἐπεδείκνυε· περὶ τε τῆς κατὰ νόμον κολάσεως,

21) γνωριμώτατα] Ciz. γνωρίμως ταῦτα. Kiess.

22) καὶ ἔπειτα] Ita Kust. In Arg. καθ' οὕτω, in Ciz.
 καθ' οὕτω. Scal. καὶ οὕτω. Deinceps Ciz. καὶ τοῦ pro
 καὶ τῶν. Kiess.

cuit, a coelo in res aëreas et terrestres transitum quendam et descensum fieri solere: deinde per notissima quaeque edisseruit, omnia coeli ordinem sequi: item demonstravit, animae facultatem liberam, sui que iuris esse: et longius progressus perfectas rationis mentisque operationes esse adstruxit: ac ita demum solita libertate de tyrannide omnibusque fortunae praerogativis, deque iniustitia omnique hominum avaritia, quam nullius ista cuncta pretii sint, solide docuit: hisque subiunxit diuinam de vita optima admonitionem, eiusque cum pessima comparationem exserte instituit; sed et quomodo anima cum suis facultatibus et affectibus se habeat, clarissime detexit: quodque omnium praestantissimum est, demonstravit, deos non esse causam malorum, morbosque, et si quae alia corpus male afficiunt, ab intemperantia prosemnari, reprehensis fabularum scriptoribus atque poetis ob ea, quae in fictionibus suis secius dicta extant. Hincque Phalaridem redarguendo erudivit, quaeque et quanta esset coeli potentia, ex ipsis operibus ostendit; atque poenas legibus sancitas iure merito-

23) καὶ τὴν] In Ciz. et Arc. deest τῆς. Kiess.

24) σπέρματα] Id est, ἀπόγονα. Kiess.

25) ὅποια] Ciz. ὅποια. Kiess.

ὡς εἰκότως γίνεται, τεκμήρια πολλὰ παρέθετο·
περί τε τῆς διαφορᾶς ἀνθρώπων πρὸς τὰ ἄλλα
ζῶα παρέδειξε περιφανῶς· περί τε τοῦ ἐνδια-
θέτου λόγου καὶ τοῦ ἔξω προΐοντος ἐπιστημο-
νικῶς διεξῆλθε· περί τε τοῦ καὶ τῆς ἀπ' αὐ-
τοῦ κατιούσης γνώσεως ἀπέδειξε τελείως· ἠθι-
κά τε ἄλλα πολλὰ ἐχόμενα τούτων δόγματα.

219 Περί δὲ τῶν ἐν τῷ βίῳ χρηστῶν ὠφελιμώτατα
(179) ἐπαίδευσε, παραινέσεις τε συμφώνους τούτοις
26) συνήρμωσεν ἐπιεικέστατα, ἀπαγορεύσεις τε
ὧν οὐ χρὴ ποιεῖν, παρέθετο. καὶ τὸ μέγιστον,
τῶν καθ' εἰμαρμένην καὶ κατὰ νοῦν δρωμέ-
νων τὴν διάκρισιν ἐποίησατο, 26^a) καὶ τῶν κα-
τὰ πεπρωμένην καὶ καθ' εἰμαρμένην· περὶ δαι-
μόνων τε πολλὰ καὶ σοφὰ διελέχθη, καὶ περὶ
ψυχῆς ἀθανασίας. ταῦτα μὲν οὖν ἄλλος ἂν
εἶη 27) τρόπος λόγων· ἐκεῖνα δὲ καὶ μᾶλλον

220 τοῖς περὶ ἀνδρείας ἐπιτηδεύμασι προσήκει. Εἰ
γὰρ ἐν αὐτοῖς μέσοις 28) ἀμβεβηκῶς τοῖς δει-
νοῖς σταθερὰ τῇ γνώμῃ 29) φιλοσοφῶν ἐφαίνε-
το, καὶ παντάπασιν 30) παρατεταγμένως καὶ

26) συνήρμωσεν] Ita recte Ciz. In edd. Arc. et Kust.
συνήρμωσεν. Kiess.

26^a) καὶ τῶν κατὰ πεπρωμένην καὶ καθ' εἰμαρμένην]
Haec verba non expressit Obrechtus, eaque sane of-
fendunt, quum τὰ κατὰ πεπρωμένην, et τὰ καθ' εἰμαρ-
μένην idem significant, vt ostendit vel ille locus Plu-
tarchi, quem servavit Stobaeus P. II. p. 352. Heer.
Kiess.

27) τρόπος λόγων] Reinosius bene emendat, τόπος λέγειν.

que infligi, multis certisque argumentis probavit. Insuper quantum discrimen inter hominem et cetera animalia intercederet, aperte indicavit: ac de oratione quoque interna et externa scientificè locutus est; ut et de mente notitiaque, quae ab illa provenit, ac de aliis moralibus, hisque affinis dogmatibus. Tradidit etiam quae communi vitae utilia forent, hisque congruas admonitiones, lenissima hortatione adhibita, aptavit; interdictaque de iis adiecit, quae fugienda essent: distincte etiam explanavit, quae fato, quaeque arbitrio humano fierent; ac de daemonibus et de immortalitate animae sapienter multa disputavit. Sed haec alterius fuerit philosophiae materia: ista vero propius fortitudinis culturam spectant, quod, quum in mediis versans periculis constanti et ad omnia parato animo philosophari visus sit, quum fortunam

Pro *καὶ μᾶλλον*, quod sequitur, in Ciz. est *καὶ μάλα*. *Kiess.*

28) *ἐμβεβηκώς*] De verbo simplici *βεβηκέναι* conf. Bast. ep. crit. p. 43. Pro *σταθερῶ* Ciz. *σταθερῆ*. *Kiess.*

29) *φιλοσοφῶν ἐφαίνετο, καὶ*] Ita Kust. In Arc. deest *καί*. In Ciz. legitur *φιλοσοφεῖν ἐφαίνετο*, item omissa particula *καί*. *Kiess.*

30) *παρατεταγμένως καὶ καρτεροῦντως*] Sic scripsi e cdd. Ciz. et Par., nisi quod ille habet *παρατεταγμένος*. In ed. Arc. *παρατεταγμένος καὶ καρτεροῦντος*, in Kust. *παρατεταγμένως καὶ καρτεροῦντος*, pro quo hic vir doctus scribendum censet aut *καρτερῶν* aut *καρτερῶς*. *Kiess.*

καρτερούντως ἡμύνητο τὴν τύχην, καὶ εἰ πρὸς αὐτὸν τὸν ἐπάγοντα τοὺς κινδύνους ἐξουσία καὶ ³¹⁾ παρῶρησία χρώμενος ἔνδηλος ἦν· πάντως που καταφρονητικῶς εἶχε τῶν νομιζομένων εἶναι δεινῶν, ὡς οὐδενὸς ἀξίων ὄντων. καὶ εἰ τοῦ θανάτου προσδοκωμένου, ὅσα γε δὴ τὰ ἀνθρώπινα, ὀλιγώρει τούτου παντάπασι, καὶ οὐκ ἦν πρὸς τῇ παρουσίᾳ τότε προσδοκίᾳ· δῆλον δὴ πούθεν, ὡς ³²⁾ εἰλικρινῶς ἀδείης ἦν πρὸς θάνατον. καὶ τούτων δὲ ἔτι γενναιότερον διαπράξατο, τὴν κατάλυσιν τῆς τυραννίδος ³³⁾ ἀπεργασάμενος, καὶ κατασχῶν μὲν τὸν τύραννον, μέλλοντα ἀνηκέστους συμφορὰς ἐπάγειν (180) τοῖς ἀνθρώποις, ἐλευθερώσας δὲ τῆς ὁμοιάτης 221 τυραννίδος Σικελίαν. Ὅτι δὲ αὐτὸς ἦν ὁ ταῦτα κατορθώσας, τεκμήριον μὲν καὶ ἀπὸ τῶν χρησμῶν τοῦ Ἀπόλλωνος, τότε τὴν κατάλυσιν διασημαινόντων τῷ Φαλάριδι γενήσεσθαι τῆς ἀρχῆς, ὅτε κρείττονες καὶ ὁμοιοητικώτεροι γένοιτο, καὶ συνιστάμενοι μετ' ἀλλήλων οἱ ἀρχόμενοι· οἷοι καὶ τότε ἐγένοντο, Πυθαγόρου παρόντος, διὰ τὰς ὑφηγήσεις καὶ παιδεύσεις αὐτοῦ. τούτου δ' ἔτι μείζον τεκμήριον ἦν ἀπὸ τοῦ χρόνου. ἐπὶ γὰρ τῆς αὐτῆς ἡμέρας Πυθαγόρα τε καὶ Ἀβάριδι Φάλαρις ἐπῆγε ³⁴⁾ κίν-

51) παρῶρησία] Male antea, παρουσία. Kust. Etiam in Ciz. παρουσία. Ibidem deinceps οὐδὲν pro οὐδενός. Kiess.

32) εἰλικρινῶς] In Ciz. εἰλικρινῶς. Kiess.

33) ἀπεργασάμενος] Ciz. ἀπεργασάμανον. Kiess.

patienter sustinuerit, quum magna auctoritate et ore libero in eum perorarit, qui capiti eius exitium minabatur; manifestum utique effecerit, grauissima quaeque mala, tanquam in nullo numero habenda, ipsum contempsisse. Idem de metu mortis iudicandum est, a quo illum penitus intactum fuisse apparet, vtpote quum mortem sibi, quantum humanitus praeuideri potuit, proxime imminentem plane non curauerit, neque praesentissimae necis expectationi animum aduerterit. Extant autem etiam fortiora dictis facta eius, dum tyrannidem funditus deleuit, ipsumque tyrannum atrocissimas calamitates hominibus machinantem cohibuit, et Siciliam crudelissima dominatione liberauit. Ipsum autem tam praeclari facinoris auctorem extitisse, ipsa quoque Apollinis oracula indicio sint; vtpote quibus praedictum est, tum demum Phalaridis dominatum corruiturum esse, quum cives meliores, magisque inter se concordēs facti essent: quales utique praesentia Pythagorae eiusque institutione et ductu facti sunt. Huius rei etiam certius argumentum a tempore desumi poterit: eodem enim die Phalaris Pythagorae et Abaridi capitis periculum

34) κίνδυνον θανάτου] In Ciz. et Arc. κίνδυνον περί θανάτου. De re ipsa vid. Bēntl. in Resp. ad Boyl. p. 173. sq. Kiss.

δυνον θανάτου· καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν ἐπιβου-
 λευόντων ἀπεσφάγη. καὶ τὸ κατ' Ἐπιμενίδην
 222 δὲ τῶν αὐτῶν ταύτων ἔστω τεκμήριον. Ὡςπερ
 γὰρ Ἐπιμενίδης, ὁ Πυθαγόρου μαθητής, μέλ-
 λων 35) ὑπὸ τινῶν ἀναιρεῖσθαι, ἐπειδὴ τὰς
 Ἐρινύας ἐπεκαλέσατο καὶ τοὺς τιμωροὺς θε-
 οὺς, ἐποίησε τοὺς ἐπιβουλεύοντας πάντας ἄρδην
 παρὰ ἑαυτοῖς ἀποσφαγῆναι· οὕτω δῆπου καὶ
 Πυθαγόρας ἐπαμύνων τοῖς ἀνθρώποις, κατὰ
 τὴν 36) τοῦ Ἡρακλέους δίκην καὶ ἀνδρείαν,
 τὸν ἐξυβρίζοντα καὶ πλημμελοῦντα εἰς τοὺς
 ἀνθρώπους, ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐκό-
 λασε καὶ θανάτῳ παρέδωκε δι' αὐτῶν τῶν
 χρησμῶν τοῦ Ἀπόλλωνος, οἷς ἦν 37) αὐτοφύως
 συνήρητῆμος ἀπὸ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενέσεως. τοῦ-
 το μὲν οὖν τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ τῆς ἀνδρείας
 κατόρθωμα 38) ἄχρις τοσοῦτου μνήμης ἤξιω-
 223 καμεν. Ἄλλο δὲ τεκμήριον αὐτῆς ποιησώμεθα
 (181) τῆς σωτηρίας τῆς ἐννόμου δόξης, δι' ἣν αὐτὸς
 τε μόνος τὰ δοκοῦντα ἑαυτῷ ἐπραττε καὶ τὰ
 ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ὑπαγορευόμενα, μήτε
 39) ὑφ' ἡδονῆς, μήτε ὑπὸ πόνου, μήτε ὑπ' ἄλ-
 λου τινὸς πάθους ἢ κινδύνου μεθιστάμενος
 ἀπ' αὐτῶν· οἱ τε ἐξαῖροι αὐτοῦ 40) πρὸ τοῦ τι
 παραβῆναι τῶν ὀρισθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἤροῦντο

35) ὑπὸ τινῶν] In Ciz. ὑπό τινων. Ibidem deinceps
 παρὶ ἑαυτοῖς. Kiess.

36) τοῦ Ἡρακλέους] In Ciz. deest τοῦ. Kiess.

37) αὐτοφύως συνήρητῆμος] In Ciz. αὐτοφύως συνή-
 τημένως. Kiess.

intentavit, et ipse ab insidiatoribus interfectus est. Quin et ab Epimenide sumto indicio haec adstrui poterunt. Sicut enim ille, qui Pythagorae discipulus erat, quum quidam vitae eius manus violentas afferre vellent, Furiis diisque ultoribus inuocatis, effecit, ut insidiatores illi sese mutuis caedibus conficerent; ita sane et Pythagoras, Herculis ritu et virtute mortalibus opem ferens, illum, a quo homines proterve nefarieque habiti fuerant, morte puniuit: idque per ipsa Apollinis oracula, cum quibus illi a prima natiuitate naturalis quaedam coniunctio intercedebat. Et hactenus quidem praeclarum hoc eius facinus a nobis memoriae consecratum esto. Pergimus autem iam ad aliud fortitudinis eius argumentum; quod sartam tectamque conseruauerit sententiam, quae iuri et iustitiae conformis esset; iuxta quam et ipse solus, quae sibi videbantur, peregit; et ab iis, quae recta ratio dictabat, neque voluptate neque laboris molestia, neque vllis denique affectibus dimoueri se passus est. Sed et discipuli eius mortem obire maluerunt, quam vllum

38) ἀχρίς τοσούτου] In Ciz. ἄχρη τοσαύτης. Kiess.

39) ὑφ' ἡδονῆς] In Ciz. et Par. ὑπὸ ἡδονῆς. Verba μήτε ὑπὸ πόνου in Ciz. desunt. Kiess.

40) πρὸ τοῦ τι παραβῆναι τῶν ὀρισθ.] Confer Nostrum supra initio huius capituli. Kust.

ἀποθανεῖν· ἐν παντοδαπαῖς τε τύχαις ἐξετα-
ζόμενοι τὸ αὐτὸ ἦθος ἀδιάφορον διεφύλαττον·
ἐν μυρίαῖς τε συμφοραῖς γενόμενοι οὐδέποτε
ὑπ' αὐτῶν μετετράπησαν. ἦν δὲ καὶ ἀδιάλει-
πτος παρ' αὐτοῖς παράκλησις ⁴¹⁾ τὸ νόμῳ βοη-
θεῖν ἀεὶ καὶ ἀνομία πολεμεῖν, καὶ πρὸς
τὸ εἶργειν καὶ ἀπωθεῖσθαι τὴν τρυφήν, καὶ
συνεδίξασθαι ἀπὸ γενετῆς σῶφρονι καὶ ἀνδρι-
224 κῶ βίῳ. ⁴²⁾ Ἦν δὲ τινα μέλη παρ' αὐτοῖς πρὸς
τὰ τῆς ψυχῆς πάθη πεποιημένα, πρὸς τε ἀδυ-
μίας καὶ δηγμούς, ἃ δὲ βοηθητικώτατα ἐπε-
νενόητο. καὶ πάλιν αὐ' ἕτερα πρὸς τε τὰς ὀρ-
γὰς καὶ πρὸς τοὺς θυμούς, δι' ὧν ἐπιτείνον-
τες αὐτὰ καὶ ἀνιέντες. ⁴³⁾ ἄχρις τοῦ μετρίου,
σύμμετρα πρὸς ἀνδρείαν ἀπειργάζοντο. ἦν δὲ
καὶ τοῦτο μέγιστον εἰς γενναϊότητος ἔρμα, τὸ
(182) πεπεῖσθαι, ⁴⁴⁾ ὡς οὐδὲν δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων
συμπτωμάτων ἀπροσδόκητον εἶναι παρὰ τοῖς
νοῦν ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντα προσδοκᾶν, ὧν μὴ
225 τυγχάνουσιν αὐτοὶ κύριοι ὄντες. Οὐ μὴν ἀλλ'
εἴ ποτε συμβαίῃ αὐταῖς ἡ ὀργή, ἡ λύπη, ἡ
ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ⁴⁵⁾ ἐκποδῶν ἀπηλλάτ-
τοντο· καὶ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος γενόμενος
ἐπειρᾶτο καταπέπτειν τε καὶ ἰατρεῦειν τὸ πά-

41) τὸ νόμῳ βοηθεῖν.] Ita recte Ciz. Confer sectiones 100. et 171. In edd. Arcer. et Kust. τῷ νόμῳ β. Tum Ciz. ἀποθεῖσθαι. Kiess.

42) Ἦν δὲ τινα μέλη παρ' αὐτ.] Haec leguntur etiam supra, Num. 111. Kust.

45) ἄχρις.] Ciz. et Arcer. ἄχρι. Kiess.

eius placitum transgredi: variisque cum casibus colluctati hos mores incorruptos custodiuerunt, nec vnquam ab iis fecerunt diuortium, quamuis infinitis calamitatibus obruerentur. Erat etiam perpetua apud eos cohortatio, legi opem ferendam, et quicquid legi aduersatur, debellandum esse: itemque ad arcendum depellendumque luxum vitae sobriae et virili ab incunabilis assuescendum. Habebant etiam cantus quosdam ad sanandos animi affectus compositos, et contra tristitiam animique vulnera, veluti praesentissima remedia, excogitados; rursusque alios contra iram et animositatem, per quos affectus istos intendebant remittebantque, donec fortitudini congruos redderent. Hoc quoque maximum illis ad strenuitatem pondus addebat, quod persuasi essent, sapientes nihil eorum non expectare debere, quae homini accidere possunt, quaeque in eius potestate non sunt. Quodsi quandoque ira vel tristitia, vel aliud quidpiam huiusmodi alicui superuenisset, e medio se proripiebant, et pro se quisque sine arbitris affectum illum digerere et sanare strenue co-

44) ὡς οὐδὲν δεῖ τῶν ἀνθρ. συμπτ.] Pulchrum hoc praeciptum traditur etiam supra, Num. 196. *Kust.*

45) ἐκποδῶν] Ita recte Cix. In edd. Arcer. et Kust. ἐκποδῶν. *Kiess.*

θος ἀνδρικῶς. 46) ἦν δὲ γενικὸν αὐτῶν καὶ τὸ περὶ τὰ μαθήματα καὶ ἐπιτηδεύματα ἐπιπονον, καὶ αἱ τῆς ἐμφύτου πᾶσιν ἀκρασίας τε καὶ πλεονεξίας βάσανοι, ποικιλώταταί τε, κολάσεις καὶ ἀνακοπαί, πυρὶ καὶ σιδήρῳ συντελούμεναι ἀπαραιτήτως, καὶ οὔτε πόνων, οὔτε καρτερίας 47) οὐδεμιᾶς φειδόμεναι. εἰς τοῦτο μὲν γὰρ ἀποχὴ ἐμψύχων ἀπάντων, καὶ προσέτι βρωμάτων τινῶν 48) ἤσκειτο γενναίως· τοῦτο δὲ ἐχεμυθία τε καὶ παντελῆς σιωπῆ πρὸς τὸ γλώσσης κρατεῖν συνασκοῦσα, ἐπὶ ἔτη πολλὰ τὴν ἀνδρείαν αὐτῶν ἐγύμναζεν· ἢ τε σύντονος 49) καὶ ἀδιάπνευστος περὶ τὰ δυσληπτότατα τῶν
 226 θεωρημάτων ἐξέτασις τε καὶ ἀνάληψις. Διὰ ταῦτα δὲ 50) ἀοινία, καὶ ὀλγοσιτία καὶ ὀλγοῦπνία, δόξης τε καὶ πλούτου καὶ τῶν ὀ-
 (183)μοίων ἀνεπιτήδευτος καταφρόνησις. καὶ ταῦτα πάντα εἰς ἀνδρείαν αὐτοῖς συνέτεινεν. 51) οἰκτων δὲ καὶ δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἶργεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐκείνους φασίν. ἀπείχοντο δὲ καὶ δεήσεων καὶ ἰκετειῶν καὶ πάσης τῆς τοιαύτης ἀνελευθέρου θωπείας, ὡς ἀνάνδρου καὶ ταπεινῆς οὔσης. τῆς δὲ αὐτῆς

46) ἦν δὲ γενικὸν αὐτῶν καὶ τὸ περὶ τ.] Cum toto hoc loco confer Nostrum supra Cap. XVI. vbi eadem leguntur. Kust. In Ciz. ἦν δὲ καὶ γεν. αὐτ. Kiess.

47) οὐδεμιᾶς] In Ciz. οὐδεμίας. Ibidem deinceps, ut in edit. Arc., ante τοῦτο μὲν deest εἰς. Kiess.

48) ἤσκειτο] In edd. Arc. et Kust. ἀσκειτο. Kiess.

49) καὶ ἀδιάπνευστος] Vide Nos supra ad Num. 188. vbi eadem occurrunt. Kust.

nabatur. Generatim quoque illis compete-
bat laboriosa in disciplinis et studiis diligen-
tia, et innatae omnibus incontinentiae ava-
ritiaeque cruciamenta, diuersissimaeque ca-
stigationes, et sufflamina igne ferroque in-
exorabili seueritate peracta: idque nullo
laboris aut patientiae dilectu: hinc enim
abstinentia ab omnibus animalibus, et ab
aliis etiam quibusdam cibis strenue exerce-
batur; illinc sermonis prohibitio et omni-
modum silentium, tanquam meditata ad
linguam coercendam, per complures annos
eorum fortitudinem exercitam habebant: vti
et intenta et continua peruestigatio et ru-
minatio difficillimarum speculationum; et
propter ista cibi somnique parsimonia; item-
que gloriae, diuitiarum, similiumque inaf-
fectatus contemptus: quibus omnibus illi se
ad fortitudinem acuebant. Asserunt prae-
terea, viros illos lamenta, et ploratus, et
id genus omnia procul habuisse: abstinebant
etiam ab obsecrationibus, supplicationibus,
omnique illiberali adulatione, tanquam ef-
foeminata et humili. Ad hanc morum spe-

50) ἀουία] Ciz. vt solet in hoc verbo, ἀουία. Ibi-
dem cum Arc. φρόνησις pro καταφρόνησις. Pro ταῦτα,
quod sequitur, Scaliger legit τοιαῦτα. Kiess.

51) οἰκτων δὲ καὶ δακρ. — τοὺς ἀνδρας ἐκείνους] Sunt
verba Aristoxeni: vt ipse Iamblichus testatur infra,
Num. 233. Kuss.

ἰδέας τῶν ἡθῶν θετέον καὶ ὅτι ⁵²⁾ τὰ κυριώ-
 τατα καὶ συνεκτικώτατα τῶν ἐν αὐτῇ δογμά-
 των ἀπόρρητα ἐν ἑαυτοῖς διεφύλαττον ἅπαντες
 αἰεὶ, μετὰ ἀκριβοῦς ἐχεμυθίας πρὸς τοὺς ἐξω-
 τερικοὺς ἀνέκφορα διατηροῦντες ⁵³⁾ καὶ ἀγρά-
 φως ἐν μνήμῃ τοῖς διαδόχοις, ὥσπερ μυστήρια
 227 ⁵⁴⁾ θεῶν μεταπαραδιδόντες. Διόπερ οὐδὲν ἐξε-
 φοίτησε τῶν τε λόγου ἀξίων, μέχρι πολλοῦ δὲ
 διδασκόμενά τε καὶ μανθανόμενα ἐντὸς τοί-
 χων μόνον ἐγνωρίζετο. ⁵⁵⁾ ἐπὶ δὲ τῶν θυραίων,
 καὶ, ὡς εἶπεῖν, βεβήλων, εἰ καὶ ποτε τύχοι,
 διὰ συμβόλων ἀλλήλοις ⁵⁶⁾ οἱ ἄνδρες ἠνίττον-
 το, ὧν ἰχνος ἐστὶ νῦν, ἃ περιφέρονται τὰ
 θρυλλούμενα· οἷον, πῦρ μαχαίρα μὴ σκά-
 λευε· καὶ τὰ τοιαῦτα σύμβολα· ἅπερ ψιλῇ
 μὲν τῇ φράσει γραῶδεσιν ὑποθήκαις ἔοικε·
 διαπτυσσόμενα δὲ θαυμαστήν τινα καὶ σεμνὴν
 228 ὠφέλειαν παρέχεται τοῖς μεταλαβοῦσι. Μέγι-
 στον δὲ πάντων πρὸς ἀνδρείαν παράγγελμά
 (184) ἐστὶ τὸ σκοπὸν προθέσθαι τὸν κυριώτατον,
⁵⁷⁾ ῥύσασθαι καὶ ἐλευθερῶσαι τῶν τοσούτων
 εἰργμῶν καὶ συνδέσεων τὸν κατεχόμενον ἐκ
 βρεφῶν νοῦν, οὗ χωρὶς ὑγιᾶς οὐδὲν ἂν τις οὐ-

52) τὰ κυριώτατα] Conf. Rittershus. ad Porphyg. p. 22. Kiess.

53) καὶ ἀγράφως] Ciz. ἐγγράφως sine καί. Kiess.

54) θεῶν μεταπαραδιδόντες] Par. παρὰ μεταδιδόντες. Idem deinde οὐδένα pro οὐδέν. Tum Ciz. post πολλοῦ omittit δι. Kiess.

55) ἐπὶ δὲ τῶν θυραίων] Confer Nostrum supra, Num. 104. Kust.

ciem quoque referendum est, quod praecipua dogmata, quibus disciplina eorum continebatur, inter arcana sua omnes summo silentio tegebant, ne peregrinis innotescerent, eaque sine scriptura, soli memoriae commissa, ac si deorum mysteria essent, ad successores transmittabant. Vnde etiam evenit, ut nihil eorum commemoratione dignum in publicum emanarit, quamvis satis longo tempore docerentur, nec deessent, qui discerent; sed id quidem intra priuatos tantum parietes: si vero res ita ferret, ut extranei, et, ut ita loquar, profani adessent, per symbola inter se agebant aenigmatum modo: exempli gratia, Ignem gladio ne fodito, et similia: quae nuda phrasibus anilibus monitis affinia videntur; explicata vero in admirabilem seriumque usum ab intelligentibus adhiberi possunt. Omnium autem maximum ad fortitudinem incitamentum est, quod sibi primarium hunc scopum propositum habeant, ut a carcere et vinculis, quibus ab incunabulis constricta tenetur, eruant, atque in libertatem asserant mentem; sine qua nemo quisquam

56) οἱ ἄνδρες] In Ciz. deest οἱ. In eodem deinceps, ut in Arc. editione, legitur ἐν περιφρονίαι. Kiess.

57) ῥύσασθαι καὶ ἐλευθερώσαι τ.] Haec etiam leguntur apud Porphyrium, Num. 46. Kast. Tum Ciz. εἰρημῶν pro εἰρημῶν. Kiess.

δὲ ἀληθὲς τοπαράπαν ἐκμάθοι, οὐδ' ἂν κατί-
 δοι, ⁵⁸⁾ δι' ἧς τινος οὖν ἐνεργῶν αἰσθήσεως.
⁵⁹⁾ Νοῦς γὰρ κατ' αὐτοὺς πάνθ' ὄρῃ καὶ
 πάντ' ἀκούει· τ' ἄλλα δὲ καὶ κωφὰ καὶ
 τυφλά. δεῦτερον δὲ τὸ ὑπερσπουδάζειν ⁶⁰⁾ δια-
 καθαρθέντι λοιπὸν αὐτῶ καὶ ποικίλως ἐπιτη-
 δειωθέντι διὰ τῶν μαθηματικῶν ὀργισμῶν,
 τὸ τηλικάδε τῶν ὀνησιφόρων τι καὶ θείων ἐν-
 τιθέναι καὶ μεταδιδόναι, ὡς μίτε τῶν σωμά-
 των ἀφιστάμενον ἀποδειλιᾶν, μίτε πρὸς τὰ
 ἀσώματα προσαγόμενον ὑπὸ τῆς λαμπροτάτης
 αὐτῶν μαρμαρυγῆς ἀποστρέφεσθαι τὰ ὄμματα,
⁶¹⁾ μίτε προσηλούντων τῷ σώματι τὴν ψυχὴν
 παθημάτων, καὶ προσπερονώντων ἐπιστρέφε-
 (185) σθῆναι. ὅλως δὲ ἀδάμαστον εἶναι πρὸς πάντα
 γενεσιουργὰ καὶ καταγωγὰ παθήματα. ἡ γὰρ
 διὰ τούτων πάντων γυμνασία καὶ ἀνοδος τῆς
 τελειοτάτης ἀνδρείας ἦν ἐπιτήδευσις. τοσαῦτα

⁵⁸⁾ δι' ἧς τινος οὖν] Sic recte MS. pro δι' ἧς τὸ ποσοῦν,
 quod Arcerio fraudi fuit. *Kust.*

⁵⁹⁾ Νοῦς γὰρ κατ' αὐτοὺς πάνθ' ὄρῃ καὶ πάντ' ἀκ.]
 Erat dictum Epicharmi, vt testantur Tzetzes Chil. XII.
 vers. 440. Plutarchus, Tom. II. pag. 99. Maximus
 Tyr. Dissert. I. et alii. Caeterum, pro ὄρῃ, vt recte
 est in MS., Arcerius intempestive corrigebat, ὄρῃ:
 ignorans scilicet, dictum hoc esse Epicharmi, qui
 Dorica dialecto vsus est. *Kust. Ciz., vt solet, τὰλλα.*
Kiess.

⁶⁰⁾ διακαθαρθέντι — ἐπιτηδειωθέντι] Sic recte MS.
 At prior Edit. vitiose, διακαθαρθέν τι, et ἐπιτηδει-
 ωθέντων. *Kust.*

⁶¹⁾ μίτε προσηλούντων τῷ σώματι τὴν ψυχ.] Alludit

sani aliquid verique siue didicerit, siue viderit, quocunque denique sensu vtatur: *nam mens, iuxta illos, cuncta cernit, cunctaque audit; surda, coeca cetera.* Secundis autem curis id agendum censebant, vt mens illa sacris disciplinarum studiis deinceps expurgetur, meliorque reddatur, atque siodemum eidem vtilia et diuina infundantur communicenturque: ne vel a corpore recedere timeat, vel ad incorporea accedens prae splendore illorum fulgentissimo oculos auertat, aut ad passiones, siue affectus, qui animam corpori, veluti quibusdam clauis fibulisque affixam tenent, conuertatur; sed aduersus omnia, quae generationi subseruiunt, itemque aduersus affectus, qui nos in terram detrahunt, tota persistat indomita. Per istos quippe gradus enitens exercitatio, et ad superiora reditus, perfectissimae fortitudinis studium erat. Et haec no-

Iamblichus ad illud Platonis in *Phaedone*, pag. 587. B. Edit. Lugdun. (pag. 119. Ed. Heindorf. K.) *Ἐκείνη ἡδονὴ καὶ λύπη, ὡς περὶ ἡλὸν ἔχουσα; προσηλοῦ αὐτῆς πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονά;* quem locum adducit etiam Iamblichus noster in *Protreptico*, cap. XIII. pag. 80. (p. 202. edit. nostr. K.). Vide etiam Nicephorum ad Synesium de *Insomniis*, pag. 357. qui eundem locum Platonis adducit et Synesium eodem alludere docet. Obiter hic Lectorem monemus, Henricum Stephanum in *Thesaurō* (Tom. III. Col. 162. vbi de *προσπερονάω* agit), ab aliis procul dubio deceptum, tradere, locum hunc Platonis exstare in *Phaedro*, cum, vt diximus, in *Phaedone* occurrat. *Kust.*

καὶ περὶ τῆς ἀνδρείας ἡμῖν τεκμήρια κείσθαι
περὶ Πυθαγόρου τε καὶ τῶν Πυθαγορείων
ἀνδρῶν.

K E Φ. λγ'.

229 Φιλίαν ¹⁾ δὲ διαφανέστατα πάντων πρὸς
ἅπαντας Πυθαγόρας παρέδωκε· θεῶν μὲν πρὸς
ἀνθρώπους δι' εὐσεβείας καὶ ἐπιστημονικῆς
θεραπεύσεως· δογμάτων δὲ πρὸς ἄλληλα καὶ κα-
θόλου ψυχῆς πρὸς σῶμα, λογιστικοῦ τε πρὸς
τὰ τοῦ ἀλόγου εἶδη διὰ φιλοσοφίας καὶ τῆς
κατ' αὐτὴν θεωρίας· ἀνθρώπων δὲ πρὸς ἀλλή-
λους, πολιτῶν μὲν διὰ νομιμότητος ὑγιῶς,
ἑτεροφύλων δὲ διὰ φυσιολογίας ὀρθῆς· ἀνδρὸς
δὲ πρὸς γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀδελφοὺς καὶ οἰ-
κείους διὰ κοινωνίας ἀδιαστρόφου· συλλήβδην
δὲ πάντων πρὸς ἅπαντας καὶ προσέτι τῶν ἀλό-
γων ζῶων τινὰ διὰ δικαιοσύνης καὶ φυσικῆς
ἐπιπλοκῆς καὶ κοινότητος· σώματος δὲ καθ'
(186) ἑαυτὸ θνητοῦ καὶ τῶν ²⁾ ἐγκεκρυμμένων αὐτῷ
ἐναντίων δυνάμεων εἰρήνευσίν τε καὶ ³⁾ συμ-
βιβασμὸν δὲ ὑγείας καὶ τῆς εἰς ταύτην διαί-
της καὶ σωφροσύνης, κατὰ μίμησιν τῆς ἐν τοῖς
230 κοσμικοῖς στοιχείοις εὐετηρίας. Ἐν πᾶσι δὲ
τούτοις ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κατὰ σύλληψιν

1) Φιλίαν δὲ διαφανέστατα πάντ.] Totus hic locus ve-
que ad finem Numeri huius legitur etiam supra.
Cap. XVI. Kust.

2) ἐγκεκρυμμένων] Sic rescripsi pro ἐκκεκρυμμένων, au-
ctoritate ipsius Iamblichi supra, Cap. XVI. Kust.
Etiam Ciz. ἐκκεκρυμμένων. Kiess.

bis etiam hactenus de Pythagorae et Pythagoreorum fortitudine proposita indicia sunt.

C A P. XXXIII.

Amicitiam* vero praeclare tradidit Pythagoras, et quidem erga omnes omnium, siue deorum cum hominibus per pietatem cultumque cum scientia coniunctum, siue dogmatum inter se, et in vniuersum animae cum corpore, partisque rationalis cum irrationali per philosophiam eiusque speculationes, vel hominum secum inuicem, ciuium puta, per sanam legislationem, peregrinorum per rectam rerum naturalium doctrinam; mariti vero cum vxore, aut liberis, aut fratribus, aut necessariis, per communionem indistortam: et, vt summatim dicam, cum omnibus omnium, animalium etiam irrationabilium, per iustitiam et naturalem necessitudinem societatemque: denique latentium in corpore per se mortali, et contrariarum facultatum pacificationem et conciliationem, per sanitatem, huicque congruum victum et temperantiam, salubri mundanorum elementorum statui similem. Haec omnia sigillatim ad idem amicitiae

3) συμβιβασμόν] De verbo συμβιβάζειν multa collegit Rudolph, ad Ocellum, pag. 277. sqq. Kiess.

τοῦ τῆς φιλίας ὀνόματος ὄντος 4) εὐρετῆς καὶ
 νομοθέτης ὁμολογουμένως Πυθαγόρας ἐγένετο·
 καὶ οὕτω θαυμαστὴν φιλίαν παρέδωκε τοῖς
 χρωμένοις, ὥστε ἔτι καὶ νῦν τοὺς πολλοὺς λέ-
 γειν ἐπὶ τῶν σφοδρότερον 5) εὐνοούντων ἑαυ-
 τοῖς, ὅτι τῶν Πυθαγορείων εἰσί. δεῖ δὴ καὶ
 περὶ τούτων τὴν Πυθαγόρου παιδείαν παρα-
 θέσθαι, καὶ τὰ παραγγέλματα, οἷς ἐχρήτο
 πρὸς τοὺς αὐτοῦ γνωρίμους. παρεκλείοντο
 οὖν οἱ ἄνδρες οὗτοι 6) ἐκ φιλίας ἀληθινῆς
 ἐξαιρεῖν ἀγῶνά τε καὶ φιλονεικίαν, μάλιστα
 μὲν ἐκ πάσης, εἰ δυνατόν· εἰ δὲ μή, ἔκ γε τῆς
 πατρικῆς καὶ καθόλου ἐκ τῆς πρὸς τοὺς πρε-
 βυτέρους· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῆς πρὸς τοὺς
 εὐεργέτας. τὸ γὰρ διαγωνίζεσθαι ἢ 7) διαφι-
 λονεικεῖν πρὸς τοὺς τοιούτους ἐμπεσοῦσης ὀρ-
 γῆς, ἢ ἄλλου τινὸς τοιούτου πάθους, 8) οὐ
 251 σωτήριον τῆς ὑπαρχούσης φιλίας. Ἐφασαν δὲ
 δεῖν ὡς ἐλαχίστας ἀμυχάς τε καὶ ἐλκώσεις ἐν
 ταῖς φιλίαις ἐγγίνεσθαι. 9) τοῦτο δὲ γίνεσθαι,
 εἰ ἐπίστανται εἶκειν καὶ κρατεῖν ὀργῆς ἀμ-
 (187) φότεροι μὲν, μᾶλλον μὲν τοι ὁ νεώτερός τε καὶ
 τῶν εἰρημένων τάξεων ἔχων ἠνδῆποτε. ταῖς
 ἐπανορθώσεις τε καὶ νοουθετήσεις, ἃς δὴ παι-

4) εὐρετῆς] Ciz. ἀρετῆς. Kiess.

5) εὐνοούντων] Ex MS. pro ἐννοούντων. Kust.

6) ἐκ φιλίας ἀληθινῆς ἐξαιρ. — κακίαν μεγάλην τε καὶ
 ἀνεπ.] Haec omnia leguntur etiam supra, Cap. XXII.
 Kust. - Antea Ciz. παρεκλείοντο δέ. Kiess.

nomen, velut compendio ad vnam caput reuocata, omnium confessione inuenit et sanciuit Pythagoras. Isque tam admirabilem inter familiares suos amicitiam introduxit, vt etiamnum ii, quos aetior beneuolentia sociauit, dici vulgo soleant esse e numero Pythagoreorum. Proponenda igitur erit horum etiam institutio, vna cum praeceptis quae suis discipulis praescripsit. Iubebant igitur hi viri certamen et contentionis studium remouere ab omni in vnuersum amicitia, si fieri possit; si non, saltem ab ea, quae nobis cum parentibus, et in genere cum senioribus aut cum benefactoribus intercedit. Nam cum hisce decertare atque contendere, ira vel alio vehementiore affectu accedente, contractam amicitiam perennare non sinit: in qua iuxta illorum monitum quam minimum cicatricum et exulcerationum esse debet. Hoc autem aiunt fieri posse, si vterque amicorum inuicem cedere, iramque comprimere sciuerit: inprimis iunior, et qui aliquo ex ante dictis loco, vel ordine positus est. Emendationes et castigationes, quas *paedartases* nominabant,

7) διαφιλονεικεῖν] Ita recte Ciz. In Kust. διαφιλονεικείν. Kiess.

8) οὐ σωτήριον] Ciz. καὶ οὐ σωτήρ. Kiess.

9) τοῦτο δὲ γίνεσθαι] Haec verba desunt in cod. Ciz. ut in Arcerii editione. Kiess.

διαρτάσεις ἐκάλουν ἐκεῖνοι, μετὰ πολλῆς εὐ-
 φημίας τε καὶ εὐλαβείας ὄντο δειν γενέσθαι
 παρὰ τῶν πρεσβυτέρων τοῖς νεωτέροις, καὶ
 πολὺ ἐμφαίνεσθαι ἐν τοῖς νοουθετοῦσι τὸ κη-
 δεμονικὸν τε καὶ οἰκεῖον. ¹⁰⁾ οὕτω γὰρ εὐ-
 αχήμενά τε γίνεσθαι, καὶ ἀφέλμον τὴν νο-
 252 ὑπέροισιν. Ἐκ φιλίας μηδέποτε ἐξαιρεῖν πίστιν,
 μήτε παιζοντας, μήτε σπουδάζοντας· οὐ γὰρ
 ἔτι ῥάδιον εἶναι δινυμέναι τὴν ὑπάρχουσαν
 φιλίαν, ἔστιν ἅπαξ ἐμπέση τὸ ψεῦδος εἰς τὰ
 τῶν φασκόντων φίλων εἶναι ἡθῆ. φιλίαν μὴ
 ἀπογινώσκειν ἀτυχίας ἕνεκα, ἢ ἑλλῆς τινὸς
 ἀδυναμίας τῶν εἰς τὸν βίον ἐπιπτουσῶν· ἀλ-
 λά μόνην εἶναι δόκιμον ἀπόγνωσιν φίλου τε
 καὶ φιλίας τὴν γινομένην διὰ κακίαν μεγάλην
 τε καὶ ¹¹⁾ ἀνεπανόρθωτον. ἔχθραν ἐκόντα μὲν
 μηδέποτε ¹²⁾ αἰριεῖσθαι πρὸς τοὺς μὴ τελείως
 κακοὺς· ἀράμενον δὲ μένειν εὐγενῶς ἐν τῷ
 διαπολεμεῖν, ἂν μὴ μεταπέση τὸ ἡθος τοῦ
 διαφερομένου, καὶ προσγένηται ¹³⁾ εὐγνωμο-
 σύνη· πολεμεῖν δὲ μὴ λόγῳ, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις·
 νόμιμον δὲ εἶναι καὶ ὅσιον τὸν πόλεμον, καὶ
 ὡς ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ πολεμήσειεν. αἴτιον
 μηδέποτε γίνεσθαι εἰς δύναμιν διαφορᾶς·

10) οὕτω γὰρ] Ciz. οὔτε γὰρ. Kiess.

11) ἀνεπανόρθωτον] Sic recte MS. pro ἐπανόρθωτον.
Kust. Antea in Ciz. deest μεγάλην. Kiess.

12) αἰριεῖσθαι] In Arc. edit. est ὀρεῖσθαι, quod Scali-
ger mutat in ὀρεῖσθαι. Idem vir doctus deinceps pro
τελείως, quod vulgo legitur, recte scribit τελείως,
quod receperimus. Kiess.

multa cum verborum clementia cautioneque a senioribus erga iuniores fieri debere existimabant; plurimumque solitudinis affectusque ex parte corripientium prominere: ita enim castigationem decoram vtilemque fore. Nunquam ab amicitia fidem neque per iocum neque serio remouendam esse: non enim facile amicitiam saluam manere, quum semel mendacium in mores eorum, qui se amicos iactant, se insinuauerit. Amicitiam non esse reprobendam propter infortunium, vel aliam quandam infirmitatem, quae rebus humanis interuenit; sed vnicam, quae quidem probabilis sit, amici et amicitiae reiiciendae causam esse eam, quae a maiori quadam et inemendabili malitia proficiscitur. Inimicitiam vltro non esse suscipiendam contra eos qui non sunt plane improbi: si autem semel suscepta fuerit, obfirmandum animum, strenueque decertandum, nisi mores mutauerit aduersarius et ad bonam mentem redierit. Certandum autem non verbis, sed factis: hoc autem legitimum, sanctumque et tale bellum esse, quali hominem cum homine decertare fas sit: nunquam dissidio, quantum in nobis est, occasionem dandam esse; sed, quam

35) εὐγνωμοσύνη] In Ciz. συγγνωμοσύνη. Paulo post
malim τοῦτον τὸν πόλεμον. Kiess.

(188) 14) εὐλαβεῖσθαι ταύτην τὴν ἀρχήν, ὡς οἶόν
 233 τε μάλιστα. Ἐν τῇ μελλούσῃ ἀληθινῇ ἔσεσθαι
 φιλία, ὡς πλεῖστα δεῖν ἔφασαν εἶναι τὰ ὀρι-
 σμένα καὶ νενομισμένα· καλῶς δὲ 15) ταῦτα
 δεῖν εἶναι κεκριμένα, καὶ μὴ εἰκῆ, καὶ διῖτα
 καὶ εἰς ἔθος ἕκαστον 16) κατακεχωρισμένα, ὅ-
 πως μῆτε ὀμιλία μηδεμία ὀλιγῶρος τε καὶ εἰ-
 κῆ γίνηται, ἀλλὰ μετ' αἰδοῦς τε 17) καὶ συν-
 νοίας καὶ τάξεως ὀρθῆς· μῆτε πάθος ἐγείρηται
 μηδὲν εἰκῆ καὶ φαύλως καὶ ἡμαρτημένως, οἶον
 ἐπιθυμία ἢ ὀργή. 18) ὁ αὐτός τε λόγος καὶ
 κατὰ τῶν λειπομένων παιθῶν τε καὶ διαδέ-
 σεων. ἀλλὰ μὴν τεκμήραιτο ἂν τις καὶ περὶ
 τοῦ μὴ παρέρως αὐτὸν τὰς ἀλλοτριίας ἐκκλί-
 νειν φιλίας, ἀλλὰ καὶ πάνυ σπουδαίως περι-
 κάμπτειν αὐτὰς καὶ φυλάττεσθαι, καὶ περὶ
 τοῦδε μέχρι πολλῶν γενεῶν τὸ φιλικὸν πρὸς
 ἀλλήλους 19) ἀνένδοτον διατηρηκέναι, ἕκ τε
 ὧν Ἀριστοῦξενος ἐν τῷ περὶ 20) Πυθαγορικοῦ

14) εὐλαβεῖσθαι ταύτην τὴν ἀρχήν] Scribendum utique est, ἀλλ' εὐλαβεῖσθαι ταύτης τὴν ἀρχήν. Kust. Minime. Verte τὴν ἀρχήν, omnino. Kiess.

15) ταῦτα δεῖν εἶναι] In Ciz. et Arg. deest δεῖν. Kiess.

16) κατακεχωρισμένα] In Ciz. et Arg. κατακεχωρισμένην δεῖν εἶναι. Ibidem deinceps εἰκῆ γίνεσθαι. Etiam Par. γίνεσθαι. Sed iam Scalig. scripsit γίνηται. Kiess.

17) καὶ συννοίας] Legendum puto, καὶ εὐνοίας. Kust. Nemq, opinor, Kustero obediēt. Malim autem verte re cum cogitatione, quam cum Obrechtō cum praesenti animo. Ciz, φαύλης pro φαύλως. Kiess.

18) ὁ αὐτός τε] Ciz. pro τε habet δέ. Idem ἀλλὰ μὴ pro ἀλλὰ μὴν. Kiess.

maximè quisque potest, rixae huiusmodi principiis obstandum. In amicitia, quae vera sinceraque futura est, quam plurima debere esse definita, suisque legibus circumscripta, et, vt decet, distincta; ac prouidendum, ne quid temere fiat; sed vt omnia consuetudine quadam ita ordinata sint, vt nullum colloquium obiter et perfunctorie instituatur; sed cum pudore, cum praesenti animo et bono ordine: neque temere, leuiter, et vitiose vllus excitetur affectus; exempli gratia, cupiditas aut ira: quod et de ceteris passionibus animique dispositionibus habendum. .Eos vero non obiter, sed summo studio declinauisse et cauisse peregrinas amicitias, et propterea mutuam inter se amorem per plura secula illibatum conseruasse; ex his quoque colligi poterit, quae Aristoxenus in libro *de vita Pythagorica* se

19) ἀνένδοτον] Ex MS. pro ἀνένδοτος, quod prior Edit. habet. Kust. Scaliger emendabat ἀνενδότως. Vsque ad verba ἀνένδοτον διατετηρημένοι pertinet locus Nicomachi, vt patet e Porphy. V. P. §. 59. Conf. Mahne, p. 35. Ceterum pro μὴ παρέγωγος αὐτὸν legere malim μὴ παρέγωγος αὐτοῦς, quum sermo sit de Pythagoreis. Item pro ἐκ τῆς αἰῶν potius scribendum erit aut ἐκ γὰρ αἰῶν, aut ἐξ αἰῶν. Kiess.

20) Πυθαγορικῶν] „Ionsius de Script. Hist. Philos. I. 14. pro Πυθαγορικῶν legit Πυθαγόρων; qua correctione non opus esse credo; quippe in illo Aristoxeni libro non tantum Pythagorae, sed etiam Pythagoreorum res contentae fuisse videntur. Eadem est ratio in inscriptione operis Iamblichi, vt iam monuit Kust.“ Mahne, p. 35.

βίου αὐτὸς διακηκόνει φησὶ Διονυσίου τοῦ
 Σικελίας τυράννου, ὅτι ἐκπεδῶν τῆς μοναρχίας
 234 γράμματα ἐν Κορίνθῳ ἐδίδασκεν· Φησὶ
 γὰρ οὕτως ὁ Ἀριστόξενος· ²¹⁾ Οἰκτων δὲ καὶ
 (189) δακρύων καὶ πάντων τῶν τοιούτων εἰργασθαι
 τοὺς ἄνδρας ἐκείνους, ὡς ἐνδέχεται μάλιστα.
 ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ θωπείας καὶ δεή-
 σεως καὶ ²²⁾ λιτανείας καὶ πάντων τῶν τοιού-
 των. Διονύσιος οὖν ἐκπεδῶν τῆς τυραννίδος,
 ἀφικόμενος εἰς Κόρινθον, πολλάκις ἡμῖν διη-
 γεῖτο ²³⁾ τὰ περὶ τῶν κατὰ Φιντίαν τε καὶ
 Δάμωνα τοὺς Πυθαγορείους. ἦν δὲ ταῦτα τὰ
 περὶ τὴν τοῦ θανάτου γενομένην ἐγγύην. ὁ δὲ
 τρόπος τῆς ἐγγυήσεως ²⁴⁾ τοιόσδε τις ἦν. τινὰς
 ἔφη τῶν ²⁵⁾ περὶ αὐτὸν διατριβόντων, οἳ πολ-
 λάκις ἐποιοῦντο μνειάν τῶν Πυθαγορείων δια-
 σύροντες καὶ ²⁶⁾ διαμωκώμενοι καὶ ἀλαξόνας
 ἀποκαλοῦντες αὐτοὺς καὶ λέγοντες, ὅτι ἐκκο-
 πεῖν ἂν αὐτῶν ἢ τε σεμνότης αὐτῆ καὶ ἢ
 πρόσποιητος πίστις καὶ ἢ ἀπάθεια, εἰ τις

21) Οἰκτων δὲ καὶ δακρ. — τοὺς ἄνδρας ἐκείνους] Haec leguntur etiam supra, Num. 226. Kust. Et Num. 198. Kiess.

22) λιτανείας] Ita Par. Ceteri λιτανίας. Kiess.

23) τὰ περὶ τῶν κατὰ Φιντίαν τε καὶ Δάμωνα] Historiam hanc, quam Iamblichus aliique scriptores de Damone et Phintia; Polyænus *Strategem.* Lib. V. Sect. 22. de Euephanto et Eucrito; Hyginus vero, *Fabula* CCLVII. de Moero et Selinuntio referunt. Praeterea notandum, Valer. Max. Lib. IV. Cap. VII. *Pythiam* vocare, qui Iamblichus Nostro, aliisque *Phintias* dicitur. Kust. Hisce auctoribus adde Cic.

ex Dionysio Siciliae tyranno, quum literas Corinthi doceret, audiuisset refert. Sic autem loquitur Aristoxenus: Abstinebant autem a luctu et a lacrymis, omnibusque id genus, quantum humanitus fieri poterat, viri isti: itemque ab adulando, precando, supplicando, cunctisque huiusmodi. Dionysius itaque tyrannide exutus et Corinthum profectus saepe nobis de Phintia et Damone Pythagoreis referebat, alterum alterius vadem in capitali causa hunc in modum factum esse. Quidam, inquit, ex aulicis, iniecta saepius Pythagoreorum mentione, cauillis eos sannisque traducebant: iactabundos quippe appellitabant, et gravitatem illam simulatamque fidem et affectuum vacuitatem facile elisum iri affirma-

de Offic. III. 10. Diód. Sic. in Exc. p. 554. Lactant. V. 17. Porphyr. sect. 60. et ad eum Rittershus. Neque praetereundus est A. G. Lange in: N. teutsch. Merkur. 1808. 3. St. p. 185. — In Ciz. et Arc. edit. deest τὰ: *Kiess.*

24) τοῖσδε τις ἦν] In accentu variant. Nam Kust. τοῖσδε τις ἦν, Arc. τοῖσδε τις ἦν, Ciz. τοῖσδέ τις ἦν. Deinceps pro τινὰς ἔφη Par. habet τινές ἔφη, Ciz. τινὰ ἔφη. Locus haud dubie corruptus aut sic scribendus est: τινὰς ἔφη εἶναι — aut sic: τινές, ἔφη — διατριβάντων πολλάνις, etc. omissio οἱ ante πολλάνις. *Kiess.*

25) περὶ αὐτὸν] Ciz. περὶ αὐτῶν. *Kiess.*

26) διαμωκώμενοι] Arc. διαμωκῖώμενοι, Par. διαμωχόμενοι, Ciz. διακνωμώμενοι. *Kiess.*

27) περιστήσειεν αὐτοὺς εἰς 28) συμφορὰν ἀξιώ-
 235 χρεῶν. Ἀντιλεγόντων δὲ τινῶν καὶ γινομένης
 29) φιλονεικίας, συνταχθῆναι ἐπὶ τοὺς περὶ
 Φιντίαν, ἐναντίον τέ τινα τῶν κατηγορῶν αὐ-
 τοῦ εἰπεῖν, ὅτι φανερὸς γέγονε μετὰ τινῶν
 ἐπιβουλεύων αὐτῷ· καὶ τοῦτο μαρτυρεῖσθαι τε
 ὑπὸ τῶν παρόντων 30) ἐκείνων, καὶ τὴν ἀγα-
 νάκτησιν πιθανῶς πάνυ γενέσθαι. τὸν δὲ
 Φιντίαν θαυμάζειν τὸν λόγον. ὡς δὲ αὐτὸς
 (190) διαρρήδην 31) εἶπεν, ὅτι ἐξήτασται ταῦτα ἀκρι-
 βῶς, καὶ δεῖ αὐτὸν ἀποθνήσκειν, εἶπεδν τὸν
 Φιντίαν, ὅτι εἰ οὕτως αὐτῷ 32) δέδονται ταῦ-
 τα γενέσθαι, ἀξιώσαι γε αὐτῷ δοθῆναι τὸ λοι-
 πὸν τῆς ἡμέρας, ὅπως οἰκονομήσεται τὰ τε
 καθ' ἑαυτὸν καὶ τὰ κατὰ τὸν 33) Δάμωνα.
 συνέξων γὰρ οἱ ἄνδρες οὗτοι καὶ ἐκοινῶνουν
 ἀπάντων. πρεσβύτερος δ' ἂν ὁ Φιντίας, τὰ
 πολλὰ τῶν περὶ οἰκονομίαν ἦν εἰς αὐτὸν ἀνει-
 ληφώς. ἠξίωσεν οὖν ἐπὶ ταῦτα ἀφεθῆναι, ἐγ-
 236 γνητὴν καταστήσας τὸν Δάμωνα. 34) Ἐφη οὖν

27) περιστήσειεν αὐτοὺς] In Ciz. et Arc. deest αὐτοῖς.
 In Par. παραστήσειεν scribitur. *Kiess.*

28) συμφορὰν] Sic scripsi pro vulgato φορὰν, monen-
 ribus Arcerio, Scaligero et Kustero. *Kiess.*

29) φιλονεικίας] Par. φιλονικίας. Idem deinceps ἐναν-
 τιον δέ. Pro φανερόν Ciz. φανερός. Tum idem ἐπιβου-
 λεύοντων. *Kiess.*

30) ἐκείνων] Fortasse legendum ἐκείνη, scil. κατηγορῶν.
 — Pro ἀγανάκτησιν Loganus p. 105. probabiliter con-
 ficit αἰτίαςιν. Potest tamen ἀγανάκτησις referri ad Dio-
 nysium, qui indignationem probe simulauerit. *Kiess.*

bant, si quis illos in grauius periculum induceret. Aliis autem contradicentibus, in partes itum est, ac feruente contentione techna in Phintiae caput structa, accusatorque est subornatus, qui coram ei obii- ceret, quod deprehensus esset cum quibus- dam in Dionysii vitam conspirasse; produ- cebanturque testes, atque maxima proba- bilitatis specie querela induebatur. Raptus est hac oratione in stuporem Phintias: sed quum illi Dionysius disertis verbis indicas- set, omnia haec iam penitus explorata esse, eumque mori oportere; petiit, vt, quoniam eius iudicio res huc deducta esset, reliquum sibi diei concederetur; vt tam sua, quam Damonis negotia componere posset. Victi- tabant enim in bonorum omnium commu- nione viri isti; et quia Phintias aetate pro- vectior erat, potiore rei familiaris curam in se susceperat: huius itaque ordinandae causa dimitti rogabat, Damone vade dato.

31) εἶπεν] Ciz. cum Arc. εἰπὲν. Tum Par. ἔξειτασται. Kiess.

32) δέδοκται] Ex MS. pro δέδεικται. Kust.

33) Δάμονα] Par. δαίμονα. Kiess.

34) Ἐφη οὖν κ. τ. λ.] Haec est lectio ed. Kust. Lectio Arc. est: ἔφησαν ὁ Διονύσιος θαυμάσιος τε καὶ ἐρωτήσιος, cod. Ciz. consentit cum Kust. nisi quod καὶ post τε excidit. Arcerii ἔφησαν Scaliger mutat in ἀφήκεν; neque male legeris ἀφήκεν οὖν ὁ Διον. θαυμάσιος τε καὶ ἐρωτήσιος. Sed Kusteri scriptura, confirmata a Ciz.,

ὁ Διονύσιος, θαυμάσαι τε καὶ ἐρωτῆσαι· εἶ
 ἔστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὅστις ὑπομενεῖ θανα-
 τού γενέσθαι ἐγγυητής; φήσαντος δὲ τοῦ
 Φιντίου, μετάπεμπτον γενέσθαι τὸν Δάμωνα,
 καὶ διακούσαντα τὰ συμβεβηκότα, φάσκειν
 ἐγγυήσασθαι τε, ³⁵⁾ καὶ μενεῖν αὐτοῦ, ἕως ἂν
 ἐπανέλθῃ ὁ Φιντίας. αὐτὸς μὲν οὖν ἐπὶ τού-
 τοις εὐθύς ἐκπλαγῆναι ἔφη. ἐκείνους δὲ τοὺς
 ἐξ ἀρχῆς εἰσαγαγόντας τὴν διάπειραν τὸν Δά-
 μωνα χλευάζειν, ὡς ἐγκαταλειφθησόμενον, καὶ
 σκώπτοντας ³⁶⁾ ἔλαφον ἀντιδεδόσθαι λέγειν.
 ὄντος δ' οὖν ἤδη τοῦ ἡλίου περὶ δυσμάς, ἦκειν
 τὸν Φιντίαν ἀποθανούμενον· ἐφ' ᾧ πάντας
 ἐκπλαγῆναί τε ³⁷⁾ καὶ δουλωθῆναι. αὐτὸς δ'
 (191) οὖν, ἔφη, περιβαλὼν τε καὶ φιλήσας τοὺς ἄν-
 δρας, ἀξιῶσαι τρίτον ³⁸⁾ αὐτὸν εἰς τὴν φίλιαν

non est solicitanda, quam recte Langius l. c. intellexit: Dionysius erzählte nun, dass er, sich verwundernd, gefragt habe —. *Kiest.*

35) καὶ μενεῖν αὐτοῦ] Sic recte MS. At prior Edit. male, καὶ μὲν ἦν αὐτοῦ. *Kust.* Par. μένειν. *Kiest.*

36) ἔλαφον ἀντιδεδόσθαι] Alludit ad ceruam illam, quam pro Iphigenia, Agamemnonis filia, vicaria morte periisse, fabulae ferunt. Vide Hyginum *Fabula* XCVIII. *Kust.*

37) καὶ δουλωθῆναι] Verba illa καὶ δουλωθῆναι omisit Porphyrius l. c., et Iamblichi interpres videtur legisse δολωθῆναι; quippe vertit et opinione sua decepti sunt. Nisi igitur in hoc verbo lateat vitium, potius accipiendum est pro animo fractos; ut alibi dicunt γνώμη δειδουλωμένοι, animo territi et serui instar trepidi. De qua verbi notione vid. Duker. ad Thucyd. IV. 54.

Quum itaque Dionysius admirabundus interrogaret, num quisquam hominum esset, qui in causa capitali vas fieri sustineret, idque Phintias ita fore affirmaret, arcessitus est Damon: qui cognito quod acciderat, vadem se futurum dixit, ibique perstiturum, donec Phintias reuerteretur. Hoc facto Dionysius aiebat se quidem obstupuisse; illos vero, qui periculi faciendi primi auctores fuerant, irrisisse Damonem, eum veluti cervam vicariam victimam substitutum esse, cauillatos. Quum igitur iam ad occasum sol inclinaret, Phintias moriturus superuenit. Qua re obstupefacti omnes et opinione sua decepti sunt. Ipse vero Dionysius viros amplexus, vt aiebat, et deosculatus rogavit, vt se tertium in amicitiam suam reci-

et Kuhn. ad Aelian. V. H. II. 14. *Mahn*, lib. cit. p. 37. Hanc Mahnii rationem meam facio. In Thucyd. loco scholiastes verba τῇ γνώμῃ δεδουλωμένοι interpretatur τεταπεινωμένοι φόβῳ. Add. hunc locum Arriani Exp. Alexandr. II, 10. καὶ ταύτῃ αὐτοῦ δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. Conf. Bud. Comm. gr. ling. p. 457. 22. Quanquam autem nostro loco τῇ γνώμῃ non additum est, verbum tamen praecedens ἐκπλαγῆναι impedit, quod minus δουλωθῆναι secus intelligatur. Ceterum si δουλωθῆναι corruptum sit, id ex δόλου ἀλῶναι, fraudis conuictor esse, corruptum esse censeam. *Kiess*.

38) αὐτόν] Ita recte Ciz. cum Arc. In edit. Kust. αὐτόν. Deinceps Par. παραδέξασθαι. Idem συγκαταθέσθαι pro συγκαταθεῖναι, videturque adeo medium reponendum esse. — Ciz. εἰς τὸν τοιοῦτον. *Kiess*.

Tom. II.

G g

παραδέξασθαι· τοὺς δὲ μηδενὶ τρόπῳ, καίτοι
 λιπαροῦντος αὐτοῦ, συγκαταθεῖναι εἰς τὸ τοι-
 257 οὔτον. Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστοξένος ὡς παρ'
 39) αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου πυθόμενός φησι. λέ-
 γεται δέ, ὡς καὶ ἀγνοοῦντες ἀλλήλους οἱ Πυ-
 θαγορικοὶ ἐπειρῶντο φιλικὰ ἔργα διαπράττει-
 σθαι 40) ὑπὲρ τῶν εἰς ὄψιν μηδέποτε ἀφιγμέ-
 νων, ἤνικα τεκμήριόν τι 41) λάβοιεν τοῦ μετέ-
 χειν τῶν αὐτῶν λόγων· ὥστ' ἐκ τῶν τοιῶνδε
 ἔργων μηδ' ἐκείνον τὸν λόγον ἀπιστεῖσθαι, ὡς
 ἄρα οἱ σπουδαῖοι ἄνδρες καὶ προσωτάτω γῆς
 οἰκοῦντες φίλοι εἰσὶν ἀλλήλοις, πρὶν ἢ γνώ-
 ριμοὶ τε καὶ προσήγοροι 42) γένωνται. κατα-
 χθῆναι γοῦν φασὶ τῶν Πυθαγορικῶν τινὰ μα-
 κράν καὶ 43) ἐρήμην ὁδὸν βαδίζοντα εἰς τι
 πανδοχεῖον· ὑπὸ κόπου δὲ καὶ ἄλλης παντο-
 दाπῆς αἰτίας εἰς νόσον μακράν τε καὶ βαρεῖαν
 ἐμπεσεῖν, ὥστ' ἐπιλιπεῖν αὐτὸν τὰ ἐπιτήδεια.
 258 Τὸν μέντοι πανδοχέα, εἴτε οἴκτῳ τοῦ ἀνθρώ-
 που, εἴτε καὶ ἀποδοχῇ, πάντα παραρχέσθαι,
 μήτε ὑπουργίας τινὸς φειδόμενον, μήτε δαπά-
 νης 44) μηδεμίας. ἐπειδὴ δὲ κρείττων ἦν ἡ νό-
 σος, τὸν μὲν ἀποθνήσκειν ἐλόμενον γράψαι
 (192) τε σύμβολον ἐν πίνακι καὶ ἐπιστεῖλαι, ὅπως,

39) αὐτοῦ τοῦ Διονυσίου] In Ciz. et Arc. deest τοῦ.
Kiess.

40) ὑπὲρ] Ciz. et Arc. ὑπό. Kiess.

41) λάβοιεν — ἀπιστεῖσθαι] Sic recte MS. pro λαβῶν
et ἀπίστωσαι. Kust.

perent: illi autem nullo modo adduci potuerunt, vt quamuis multum flagitanti annuerent. Haec Aristoxenus ex ore Dionysii. Fertur autem, Pythagoreos, etiam inter se ignotos, imo et nunquam visis amicitiae officia exhibere studuisse, dummodo signa quaedam communis sectae agnoscerent. Vnde nec fides dicto illi deroganda est, viros bonos, etiamsi remotissimis terris habitent, amicos inter se esse, antequam se vel coram viderint, vel compellauerint. Aiunt itaque, Pythagoreum quendam, quum longum per deserta iter pedibus confecisset, in diuersorium venisse, ibique ex lassitudine, aliisque variis incommodis in longum grauemque morbum incidisse; ita vt etiam necessarij sumtus denique eum deficerent: cautionem vero hominis siue commiseratione siue obseruantia ductum omnia praebuisse, nulliue aut operae pepercisse, aut sumtui. Morbo autem superante, moribundum symbolum aliquod tabellae inscripsisse et cautioni praecepisse, vt eam, si quid sibi hu-

42) γένωνται] In Ciz. et Arc. γένεσθαι. Kiess.

43) ἐρήμην] Ex MS. pro corrupto ἐρήμην, quod in Edit. Arcerii legitur. Kust. Ead. Edit. εἰς τὸ πρὸ εἰς τὸ. Kiess.

44) μηδεμίας] In Ciz. μή δὲ μίας. Kiess.

45) ἄν τι πάθοι, 46) ἐκκρημνὰς τὴν δέλτον παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπισκοπῆ, εἴ τις τῶν παριόντων ἀναγνωριεῖ τὸ σύμβολον. τοῦτον γὰρ ἔφη αὐτῷ ἀποδώσειν τὰ ἀναλώματα, ἅπερ εἰς αὐτὸν ἐποίησατο, καὶ χάριν ἐκτίσειν ὑπὲρ ἑαυτοῦ. τὸν δὲ πανδοχέα μετὰ τὴν τελευταίην θάψαι τε καὶ ἐπιμεληθῆναι τοῦ σώματος αὐτοῦ, μὴ μέντοι γε 47) ἐλπίδας ἔχοντα τοῦ κομίσασθαι τὰ δαπανήματα, μὴ τι γε καὶ 48) πρὸς εὐπαθεῖν πρὸς τινος τῶν ἀναγνωριούντων τὴν δέλτον. ὅμως μέντοι διαπειρᾶσθαι ἐκπεπληγμένον τὰς ἐντολάς, ἐκτιθέναί τε ἐκάστοτε εἰς τὸ μέσον τὸν πίνακα. χρόνῳ δὲ πολλῷ ὕστερον τῶν Πυθαγορικῶν τινὰ παριόντα ἐπιστῆναί τε καὶ μαθεῖν τὸν θέντα τὸ σύμβολον, ἐξετάσαι τε τὸ συμβᾶν καὶ τῷ πανδοχεῖ πολλῷ πλέον ἀργύριον 49) ἐκτίσαι τῶν δεδαπανημένων 259) μένων. 50) Κλεινίαν γε μὲν τὸν Ταραντίνον

45) ἄν τι πάθοι] Male antea coniunctim legebatur, ἀντιπάθοι, quod Arcerius verterat, vicissim beneficio afficeret; inuito prorsus sensu. Recte Obrechtus, si quid sibi humanitus accideret. Graeci enim, cum fragilitatis humanae vices pertimescerent, καὶ εὐρημισμῶν dicere solebant, εἰάν τι πάθοιμι, vel εἰάν τι πάσχω: quae formula in Testamentis praecipue frequens erat. Laertius in *Stratone* Segm. 61. τάδε διατίθεμαι, εἰάν τι πάσχω, id est, si moriar. Vide ibi Casaubonum et Menagium. *Kust.* Add. Leisner. ad Herodian. V. 7. Tom. III. p. 219, ed. Irm. Pro πάθοι, quod omnes edd. h. l. tuentur, non ausus sum scribere πάθη, praesertim in oratione indirecta, memor eorum, quae monuit Schaefer. in *Mel. crit.* p. 87. cui accedit *Dissen* V. Cl. in *Disquisitionum philologicarum specimine primo* (Gottinae,

manitus accideret, iuxta viam suspenderet, obseruaretque, si quis praetereuntium symbolum agniturus esset; illum enim omnes in se factos sumtus ei restitutum, gratiamque beneficii relaturum. Mortuo denique sepultoque cauponem iusta persoluisse, spe omni abiecta, fore, vt sumtus sibi refunde-
rentur, nedum vt ab agnoscentibus tabel-
lam gratiae referrentur. Interim tamen mi-
ratum suprema hominis mandata, inductum-
que, vt tabellam publice proponeret. Lon-
go demum post tempore Pythagoreum quen-
dam illac transeuntem, intellecto ex inspec-
tione tabulae, quis symbolum adscripsisset,
et re omni explorata, cauponi multo plus
pecuniae, quam impenderat, soluisse. Quin
etiam Cliniam Tarentinum memorant, post-

1813.) p. 23. sq. Adde C. E. Ch. Schneideri V. D.
Indicem ad Aesopum sub v. εἰν. Kiess.

46) ἐκκορηγῆς] Prior Edit. ἐκορηγῆς: pro quo Arcerius
infeliciter ἐκορηγῆς legendum censebat. Kust. In Ciz.
κορηγῆς. Ibidem deinceps pro ἐπισκοπῆ, εἰ, vitiose
ἐπισκοπῆν ὁδόν. Kiess.

47) ἐλπίδας ἔχοντα] Arc. ἐλπ. ἔχων, Ciz. et Par. ἐλπ.
ἔχων. Kiess.

48) πρὸς εὐπαθεῖν] Ita Ciz. In edd. Arc. et Kust.
πρὸς εὐπαθεῖν. Schneiderus in Lex. suo vno verbo
προσευπαθεῖν. Kiess.

49) ἐκτίσαι] Ciz. ἐκτίσαι. Kiess.

50) Κλεινίαν γε μὲν τὸν Ταρ.] Eandem historiam ha-
bes apud Diodorum in Excerptis a Valesio editis:
quam etiam breuiter perstringit Noster supra Num.
127. Kust. Ciz. μίντοι pro μὲν τὸν.— Huius Cli-
niae fit mentio sect. 108. Kiess.

φασί, κινδόμενον, ὡς Πρώρος ὁ Κυρηναῖος, τῶν ⁵¹⁾ Πυθαγορείων λόγων ζηλωτῆς ὢν, κινδυνεύοι περὶ πάσης τῆς οὐσίας, συλλεξάμενον (195) χρήματα πλεῦσαι ἐπὶ Κυρήνης καὶ ἐπανορθώσασθαι τὰ τοῦ Πρώρου πράγματα, μὴ μόνον τοῦ μειῶραι τὴν ἑαυτοῦ οὐσίαν ὀλιγωρήσαντα, ἀλλὰ μηδὲ τὸν διὰ τοῦ πλοῦ κίνδυνον περιστάντα. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ θέστορα τὸν Ποσειδωνιάτην ἀκοῇ μόνον ἰστρουῦντα, ὅτι θυμαρίδης εἶη Πάριος τῶν Πυθαγορείων, ἠνίκα συνέπεσεν εἰς ἀπορίαν αὐτὸν καταστῆναι ἐκ πολλῆς περιουσίας, πλεῦσαί φασιν εἰς τὴν Πάρον, ἀργύριον συχνὸν συλλεξάμενον, καὶ ἀνακτήσασθαι αὐτῷ τὰ ὑπάρξαντα. καλὰ μὲν ²⁴⁰ οὖν καὶ ⁵²⁾ ταῦτα τῆς φιλίας τεκμήρια. Πολὺ δὲ τούτων θαυμασιώτερα ἦν τὰ περὶ τῆς κοινωνίας τῶν θείων ἀγαθῶν, καὶ τὰ περὶ τῆς τοῦ νοῦ ὁμονοίας, καὶ τὰ περὶ τῆς θείας ψυχῆς παρ' αὐτοῖς ἀφορισθέντα. παρήγγελλον γὰρ θαμὰ ἀλλήλοις, μὴ διασπᾶν τὸν ἐν ἑαυτοῖς θεόν. οὐκοῦν εἰς θεοκρασίαν τινὰ καὶ τὴν πρὸς τὸν θεὸν ἔνωσιν καὶ τὴν τοῦ νοῦ κοινωνίαν καὶ τὴν τῆς θείας ψυχῆς ἀπέβλεπεν αὐτοῖς ἢ πᾶσα τῆς φιλίας σπουδὴ δι' ἔργων τε καὶ λόγων. ⁵³⁾ τούτου δὲ οὐκ ἂν ἔχοι τις εὐρεῖν ἄλλο βέλτιον οὔτε ἐν λόγοις λεγόμενον οὔτε ἐν ἐπιτηδεύμασι πραττόμενον. οἶμαι

51) Πυθαγορείων λόγων] Pat. Πυθαγορείου λόγων.
Kiesl.

quam comperisset, Prorum Cyrenaeum et sectae Pythagoricae addictum de facultatibus suis omnibus amittendis periclitari, collecta pecunia Cyrenen nauigasse, et res Prori locasse in solido, non iactura tantum rei familiaris insuper habita, sed nauigationis etiam in se suscepto periculo. Eodem modo Thestorem Posidoniatem, quum fama tantum accepisset, Thymaridam Parium Pythagoreum e re lauta in paupertatem delapsum esse, Parum ferunt nauigasse, et magna argenti vi coacta illius opes restituisse. Egregia quidem haec amicitiae argumenta sunt: verum impensius admirari par est, quae de communione diuinorum bonorum, de concordia mentis, et de diuina anima ipsis decreta sunt: crebro enim se inuicem adhortabantur, ne deum ipsis inhabitantem diuellerent. Vnde et omne illorum circa amicitias studium ad diuinam naturarum commixtionem, ad vnionem cum deo, ad diuinae mentis animaeque communionem, verbis factisque ab illis dirigebatur: quo quidem nihil praestabilius inueniri poterit aut oratione prolatum, aut ipso opere perfectum: isto enim omnia ami-

52) ταῦτα τῆς φιλίας] Ciz. ταῦτα πρόποντα τῆς φιλίας.
Kiess.

53) τούτου] Par. τούτο. Item in marg. Spanh. deletur ἄλλο. Kiess.

δὲ ὅτι καὶ πάντα τῆς φιλίας ἀγαθὰ ⁵⁴⁾ ἐν αὐτῷ περιέχεται. διόπερ καὶ ἡμεῖς ὥσπερ ἐν κεφαλαίῳ τούτῳ τὰ πάντα περιλαβόντες τῆς Πυθαγορικῆς φιλίας πλεονεκτήματα, παυόμεθα τοῦ πλείω περὶ αὐτῆς λέγειν.

K E Φ. λδ.

²⁴¹ ¹⁹⁴⁾ Ἐπεὶ δὲ κατὰ γένη ¹⁾ τεταγμένως οὕτω διήλθομεν περὶ Πυθαγόρου τε καὶ τῶν Πυθαγορείων· ἴδι· δὴ τὸ μετὰ τοῦτο καὶ τὰς σποράδην ἀφηγήσεις εἰωθυίας λέγεσθαι ποιησώμεθα, ὅσαι οὐχ ὑποπίπτουσιν ὑπὸ τὴν προειρημένην τάξιν. λέγεται τοίνυν, ὡς ²⁾ φωνῆ χρῆσθαι τῇ πατρίᾳ ἐκάστοις παρήγγελον, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων προσῆλθον πρὸς τὴν κοινωμίαν ταύτην· τὸ γὰρ ξενίζειν οὐκ ἔδοκίμαζον. προσῆλθον δὲ καὶ ξένοι τῇ Πυθαγορείῳ αἰρέσει καὶ Μεσσαπίων καὶ Λευκανῶν καὶ Πευκετίων καὶ Ῥωμαίων. καὶ Μητρόδωρος τε ὁ Θύρβου τοῦ πατρὸς Ἐπιχάρμου καὶ τῆς ἐκείνου διδασκαλίας τὰ πλείονα πρὸς τὴν ἰατρικὴν μετενέγκας, ἐξηγούμενος τοὺς τοῦ πατρὸς λόγους πρὸς τὸν ἀδελφόν φησι τὸν Ἐπίχαρμον καὶ πρὸ τούτου τὸν Πυθαγόραν τῶν διαλέκτων ἀρίστην λαμβάνειν τὴν Δωρίδα· καθάπερ καὶ τὴν ἀρμο-

54) ἐν αὐτῷ] Ciz. ἐν ἑαυτῷ. Kiese.

1) τεταγμένως] Loganus p. 106. scribit: τεταγμένα οὕτω διήλθομεν τὰ περὶ Πυθ. Qua mutatione nihil opus est, quum et amet senior Graecitas huiusmodi aduerbia, quale τεταγμένως, et solet οὕτω sic cum aliis aduer-

citiae bona comprehendere existimo; atque ideo cuncta, quae Pythagorica amicitia eximia habuit, hoc veluti compendio complexus, plura de illa dicere supersedebo.

C A P. XXXIV.

Quum hactenus Pythagorae discipulorumque eius res ita generatim ordinatas executi simus; age, iam deinceps narrationes, quae sparsim de iisdem commemorari solent, quaeque ad praedictum ordinem redigi nequeunt, instituamus. Aiunt itaque illos singulis praecepisse, ut lingua quisque vernacula vteretur, quotquot ex Graecis ad hanc societatem accesserant: vsum enim linguae peregrinae minus probabant. Accesserunt autem etiam peregrini ad sectam Pythagoricam: Messapii, Lucani, Picentini, et Romani: asseritque Metrodorus Epicharmi filius, Thyrsi nepos, qui pleramque doctrinam patris sui ad rem medicam traduxit, eiusque libros exposuit, ad fratrem scribens, Epicharmum, et ante ipsum, Pythagoram dialectorum optimam perinde, uti et Musices harmoniam, Doricam censuisse:

hiis componi, et verbum *διερχομαι* adsciscat utramque constructionem. Vide exempla allata a Schaefero ad Lamb. Bos. Ellips. p. 257. *Kiess.*

2) *φωνῆν χρῆσθαι τῆ πατριᾷ*] Vide de hoc loco Bentl. in Resp. ad Boyl. p. 369. *Kiess.*

νίαν τῆς μουσικῆς· καὶ τὴν μὲν Ἰάδα καὶ τὴν
 Διολίδα μετεσχηκέναι ³⁾ τῆς ἐπὶ χρώματος προς-
 φωδίας· ⁴⁾ Ἀτθίδα δὲ κατακορφέτερον μετεσχη-
 242 κέναι τοῦ χρώματος. Τὴν δὲ Δῶριον ⁵⁾ διά-
 (195) λεκτον ἐναρμόνιον εἶναι, συνεστήκυσίαν ἐκ τῶν
 φωνηέντων γραμμάτων. τῇ δὲ Δωρικῇ διαλέ-
 κτῳ μαρτυρεῖν τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸν μῦ-
 θον. Νηρέα γὰρ γῆμαι Δωρίδα τὴν Ὠκεανοῦ·
 τούτῳ δὲ μυθεύεσθαι γενέσθαι, τὰς ⁶⁾ πενή-
 κοντα θυγατέρας, ὧν εἶναι καὶ τὴν Ἀχιλλέως
 μητέρα. ⁷⁾ λέγειν δὲ τινὰς φησι Δευκαλίανος
 τοῦ Προμηθέως καὶ Πύρρως τῆς Ἐπιμηθέως
 γενέσθαι Δῶρον· τοῦ δὲ Ἑλληνα· τοῦ δὲ Διό-
 λον. ἐν δὲ τοῖς Βαβυλωνίων ἀκούειν ἱεροῖς,
 Ἑλληνα γεγονέναι Διός· τοῦ δὲ Δῶρον, καὶ
 Ξοῦθον, καὶ Αἰόλον· αἷς ὑφηγήσεσιν ἀκολου-
 θῆσαι καὶ αὐτὸν ⁸⁾ Ἡρόδοτον. ὁποτέρως μὲν

3) τῆς ἐπὶ χρώματος πρ.] Intelligit speciem illam
 Musicae, quae Χρωματικὴ dicebatur, et τῇ Ἐναρμονίῳ
 et Διατονικῇ opponebatur: de quo argumento multa
 legere est apud scriptores Musicos veteres. Kust.
 Ciz. μετεσχηκέναι τοῦ χρώματος πρ. Kiess.

4) Ἀτθίδα] Ita Ciz. In edd. Arc. et Kust. ἄτθίδα.
 Kiess.

5) διάλεκτον] Ciz. διαλεκτικόν. Idem deinceps συνεστηκυσίαν
 et φωναέντων. Denique μαρτυρεῖ pro infinitivo. Kiess.

6) πενήκοντα] Ciz. πενήκοντας. Kiess.

7) λέγειν κ. τ. λ.] De hoc loco ad Gregor. Cor. p. 11.
 ed. Schaeff. haec annotata sunt: „Luxatus locus hoc
 pacto integritati restituendus est: λέγειν δὲ τινὰς φ. Δ.
 τοῦ Π. καὶ Π. τῆς Ἐ. γενέσθαι Ἑλληνα· τοῦ δὲ Δῶρον
 καὶ Αἰόλον etc. Hellenem scilicet alii Deucalione na-
 tum memoriae tradiderunt, ipso Ioue ortum dixerunt

Ionicam enim et Aeolicam participes quidem esse modulationis chromaticae; Atticam autem multo etiam magis. Doricam vero esse enharmonicam, ex literis vocalibus constantem. De eiusdem vero antiquitate ipsas quoque fabulas testari. Nereia enim uxorem duxisse Dorida, Oceani filiam: huius autem natas esse quinquaginta filias; inter quas etiam matrem Achillis. Quosdam autem dicere ait, Dorum ex Prometheo et Pyrrha Epimethei filia natum; ex eo Hellenem, ex Hellene Aeolum: in sacris vero Babyloniorum monumentis doceri, ex Ioue natum Hellenem, cuius filii fuerint Dorus, Xuthus, et Aeolus: hisque narrationibus ipsum etiam Herodotum accedere. Quo

alii. Vid. notas ad Clement. Alex. Strom. L. VI. p. 805. Vtra traditio verior sit, non facile esse posteris, de re adeo antiqua certe iudicare; addit Iamblichus: *σποτέρως μὲν οὖν ἔχει, περὶ τῶν ἀρχαίων οὖν ἐμμετρῆς ἐνδέχασθαι τὰ κριβέδες τοῖς νεωτέροις καταμαθεῖν, ὁμολογουμένως δὲ* etc. Male *δέχασθαι*.“ Koen. Bastius: „In loco Iamblichi Koenius dedit *Αἰολον*: atque hunc accentum libri typis exscripti fere habent. Sed Parisini Codices Iamblichi *παροξύνοισιν*, *Αἰόλον*. Eademque est huius nominis *τόνωσις* in Codicibus aliorum scriptorum. Conf. *Lettre Critique* p. 175. (Ed. Lips. lat. p. 165. cll. Schaeff. Append. p. 44. K.)“ Kusteriana Iamblichi editio habet *Αἰόλον*. Et sic *Αἰόλοι* ipse Koenius in adnotatione quae proxime sequitur. Cum adiectivum sit paroxytonon (Etymolog. M. c. 531. 51.), nomen proprium videtur debere *προπαροξύνασθαι*. Schaeff. In Ciz. *αἰολον* et hic et paulo inferius. Kiess.

8) [Ἡρόδοτον] Ita scripsi eum Koenio ad Gregorium

οὐν 9) ἔχει περὶ τῶν ἀρχαίων, 10) οὐκ εὐμαρῆς
 δέχεσθαι τ' ἀκριβῆς τοῖς νεωτέροις καταμα-
 245 θεῖν· ὁμολογουμένως δὲ δι' ἑκατέρως τῶν ἱστο-
 ριῶν συνάγεσθαι τὸ πρεσβυτάτην εἶναι τῶν
 διαλέκτων τὴν Δωρίδα· μετὰ δὲ ταύτην γενέ-
 σθαι τὴν Αἰολίδα, λαχοῦσαν 11) ἀπὸ τοῦ Αἰό-
 λου τοῦνομα· τρίτην δὲ τὴν Ἰάδα, 12) γενομέ-
 νην ἀπὸ Ἴανος τοῦ Ξοῦθου· τετάρτην δὲ τὴν
 13) Ἀττιίδα, τεθειμένην ἀπὸ Κρεούσης τῆς Ἐρι-
 χθίδως, κληθεῖσαν δὲ τριῶν γενεαῖς ὕστερον τῶν
 πρότερον κατὰ Θρακίας καὶ τὴν 14) Ἰλριευθίας
 ἀρκαγίην, ὡς οἱ πλείους τῶν ἱστορικῶν ἀπο-
 (196) φαίνουσι. κεχρησθαι δὲ τῇ Δωρικῇ διαλέκτῳ
 καὶ τὸν 15) Ὀρφέα, πρεσβύτερον ὄντα τῶν ποι-

Cor. l. c. et Obrecht. Locus Herodoti exstat lib. I,
 56. Vulgata lectio est εἰς Ῥόδον, quam cum edd. Arc.
 et Kust. etiam Cod. Ciz. tuetur. Attigit hunc Iam-
 blichii locum etiam Mahne, l. c. p. 122. — Pro
 αἷς ὕψη. Par. οὐ ὕψη. Kiess.

9) ἔχει] Ciz. ἔχεν. Kiess.

10) οὐκ εὐμαρῆς κ. τ. λ.] Loganus, p. 106. „Quidam
 οὐκ εὐμαρῆς vel οὐκ εὐμαρῶς ἐνδέχεται, vel si non in,
 tunc καὶ καταμαθεῖν legendum censerem.“ Haec ratio,
 καὶ καταμαθεῖν, praeferranda. Nam saepissime καὶ ante
 κατὰ exiit. Qua ratione probata, retineri potest
 δέχεσθαι, i. e. αἰρεῖσθαι, eligere. At ὁμολογουμένως,
 quod pro ὁμολογουμένως proposuit Koenius, recipien-
 dum fuit. Kiess.

11) ἀπὸ τοῦ Αἰόλου] In Ciz. et Arc. quaest. reb. Kiess.

12) γενομένην] Corrigit λεγομένην Koen. ad Gregor. p.
 10. Idem, audaciorem, inquit, coniecturam in se-
 quentibus apud Iamblichum prodigiose corruptis ma-
 lim promovere. Kiess.

autem pacto alterutrum horum sese habeat, in tam vetustis rebus difficulter recentiores inuestigauerint: hoc tamen in confesso est, ex vtraque recensione confici, Doricam dialectum omnium antiquissimam esse: huic proximam Aeolicam, ab Aeolo nomen sortitam: tertio loco sequi Ionicam ab Ione Xuthi filio cognominatam: quartam esse Atticam, ita dictam a Creusa, quæ Erechthei filia fuit: hancque prioribus recentiore tribus seculis extitisse circa Thracum tempora et Orithyiae raptum, vti plures historiae tradunt: quin et constat, Orpheum quoque poetarum antiquissimum Dorica dia-

- 13) Ἀριθία] Ita Ciz. etiam h. l. pro Ἀριθία, quod habent edd. Arc. et Kust. Apollodorus in Bibl. myth. III, 14. 5. narrat, regionem Atticam ab Athide Cranai filia appellatam esse. Consentit Paus. I, 2. 5. Atque idem licebit transferre in dialectum: quæ est opinio Gregorii p. 10. *Kiess.*
- 14) Ὠρειθύιας] Erat Orithyia filia Erechthei et Boreae vxor; de qua vide Herodotum lib. VII. cap. 189. Scholiasten Sophoclis ad *Antigon.* p. 254. Edit. Henr. Steph. (p. 204. Erf.) Scholiasten Apollon. Rhod. ad Lib. I. *Argon.* vers. 211. Scholiasten Homeri ad *Odyss.* ̄. v. 533. Heraclitum *de Incredibil.* cap. 28. Suidam v. Γαμβρός Ἐρεχθῆος, et alios. *Kust.* Kusterus in textu reliquerat Ἐρεθύιας, in Cod. Par. repertum. In Ciz. est Ὠρειθύιας. Pro ἰστορικῶν, quod deinceps omnes habent, scripsi ἰστορικῶν. *Kiess.*
- 15) Ὀρφεία] In Ciz. vt in edit. Arc. Ὀρφείαν. Ciz. paullo post ἰαποικίης pro ἰατρικίης. *Kiess.*

244 ητῶν. Τῆς ¹⁶⁾ δὲ ἰατρικῆς μάλιστα φασιν αὐ-
 τοὺς ἀποδέχεσθαι τὸ διαιτητικὸν εἶδος, καὶ
 εἶναι ἀκριβεστάτους ἐν τούτῳ, καὶ πειράσθαι
 πρῶτον μὲν καταμανθάνειν σημεῖα καὶ συμ-
 μετρίας ¹⁷⁾ ποτῶν τε καὶ σιτίων καὶ ἀναπαύ-
 σεως· ἔπειτα περὶ αὐτῆς τῆς κατασκευῆς τῶν
 προσφερομένων σχεδὸν πρῶτους ἐπιχειρῆσαι τε
 πραγματεύεσθαι καὶ διορίζειν. ¹⁸⁾ ἄψασθαι
 δὲ καὶ καταπλασμάτων ἐπιπλεῖον τοὺς Πυθα-
 γορείους τῶν ἔμπροσθεν. τὰ δὲ ¹⁹⁾ περὶ τὰς
 φαρμακείας ἤττον δοκιμάζειν· αὐτῶν δὲ τού-
 των ²⁰⁾ τοῖς πρὸς τὰς ἐλκώσεις μάλιστα χρῆ-
 σθαι· τὰ δὲ περὶ τὰς τομάς τε καὶ καύσεις
 ἤκιστα πάντων ἀποδέχεσθαι. χρῆσθαι δὲ καὶ
 ταῖς ἐπωδαῖς πρὸς ἕνια τῶν ἀρρώστημάτων.
 245. Παραιτήσασθαι δὲ λέγονται ²¹⁾ τοὺς τὰ μαθη-
 ματα καπηλεύοντας, καὶ τὰς ψυχὰς, ὡς παν-
 δοχείου θύρας, ἀνοίγοντας παντὶ τῷ προσιόντι
 τῶν ἀνθρώπων. ἂν δὲ μηδὲ οὕτως ²²⁾ ἀνηταῖ
 εὐρεθῶσιν, αὐτοὺς ἐπιχεομένους εἰς τὰς πόλεις,

16) τῆς δὲ ἰατρικῆς — ἕνια τῶν ἀρρώστημάτων] Haec omnia αὐτολεξεί leguntur etiam supra, Num. 163. Kust.

17) ποτῶν] Sect. 163. est πότων. Tum pro σιτίων in Ciz. et Arc. edit. σιτών. Kiess.

18) ἄψασθαι δὲ] Sect. 163. ἄψασθαι δὲ χρῆ. Kiess.

19) περὶ τὰς] Ita etiam hic, vt sect. 163. scripsi pro περὶ τῆς, quod reliquerat Kuster. Kiess.

20) τοῖς] Addidi τοῖς e sect. 163. Tum Ciz. πρὸς ἐλκώσεις sine articulo τὰς. Idem deinceps τομάς τε, vt sect. 163. In edd. Arc. et Kust. abest τε. Kiess.

lecto vsum esse. Medicinae eam maxime speciem amplectebantur, quae diaetam moderatur; inque hac exercenda accuratissimi erant. Ac initio quidem signa nitebantur addiscere, quibus congruum laboris victusque et somni modum explorarent: deinde quod ad ipsam ciborum praeparandorum rationem attinet, illi fere primi commentari de ea atque disputare aggressi sunt. Cataplasmata autem Pythagorei frequentius, quam qui eos antecesserant, adhibebant: sed vnguenta medicata minus probabant: hisque ipsis ad vulnera potissimum sananda utebantur: incisiones vero et vstiones minime omnium admittebant. Quosdam insuper morbos etiam curabant incantationibus. Vt autem ad Pythagoram reuertamur, ille haud quaquam admittebat eos, qui disciplinas cauponantur, quique cuius obui animas, vt diuersorii fores, apertas ostendunt: qui si hac ratione emtores non inuenierint, per vrbes diffusi gymnasia condu-

21) τὸς τὰ μαθήματα καπ.] Respexit ad locum illum Platonis in *Protagora* pag. 194. G. (p. 477. Heindorf. K.) Οὕτω δὲ καὶ οἱ τὰ μαθήματα περιάγοντες κατὰ τὰς πόλεις, καὶ πωλοῦντες, καὶ καπηλεύοντες τῷ ἀεὶ ἐπιθυμοῦντι, etc. Kust. De καπηλεύειν conf. interpretes N. T. ad locum 2 Cor. II. 17. et lexicographos. Kiess.

22) ὠρηταί] Ita pro ὠρητά, quae est lectio edd. Arc. Kust. et Cd. Ciz., scribendum esse, monuit Loganus, hancque scripturam expressit Obrechtus. Kiess.

καὶ συλλήβδην ἐργολαβοῦντας τὰ γυμνάσια
καὶ τοὺς νέους, καὶ μισθὸν τῶν ἀτιμῆτων
(197) πρᾶττοκτας. αὐτὸν δὲ ²³) συνεπικρύπτεσθαι
πολὺ τῶν λεγομένων, ὅπως οἱ μὲν καθαρῶς
παιδευόμενοι σαφῶς αὐτῶν μεταλαμβάνωσιν·
οἱ δὲ, ὡς περὶ Ὀμηροῦς φησι τὸν Τάνταλον, λυ-
πῶνται, παρόντων αὐτῶν ἐν μέσῳ τῶν ἀκου-
σμάτων, μηδὲν ἀπολαύοντες. λέγειν δ' αὐτοὺς
οἶμαι καὶ περὶ τοῦ μισθοῦ διδάσκειν τοὺς
προσιόντας, οὓς καὶ χεῖρους τῶν ἐρμογλύφων
καὶ ²⁴) ἐπιδηφρίων τεχνιτῶν ἀποφαινοῦσι. ²⁵) τοὺς
μὲν γάρ, ἐκδομένου τινὸς Ἑρμῆν, ζητεῖν εἰς
τὴν διάθεσιν τῆς μορφῆς ξύλον ἐπιτήδειον·
τοὺς δὲ προχείρως ἐκ πάσης φύσεως ἐργάζεσθαι
246 τὴν τῆς ἀρετῆς ἐπιτήδευσιν. Προνοεῖν δὲ
²⁶) δεῖν μᾶλλον λέγουσι φιλοσοφίας, ἢ γονέων
καὶ γεωργίας· τοὺς μὲν γὰρ γονέας καὶ τοὺς
γεωργοὺς αἰτίους εἶναι τοῦ ζῆν ἡμᾶς· τοὺς δὲ
φιλοσόφους καὶ παιδευτὰς τοῦ εὖ ζῆν καὶ
φρονῆσαι, τὴν ὀρθὴν οἰκονομίαν εὐρόντας·
οὔτε δὲ λέγειν οὔτε συγγράφειν οὕτως ἡξίου,
ὡς πᾶσι τοῖς ἐπιτυχούσι κατάδηλα εἶναι τὰ
νοήματα· ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο πρῶτον διδάξαι

23) συνεπικρύπτεσθαι] In Ciz. συνεκρύπτεσθαι. Ibidem
paulo post ἀπολαύοντας cum Arc. Kiess.

24) ἐπιδηφρίων] Ciz. ἐπιδηφρίων. Kiess.

25) τοὺς μὲν γάρ, ἐκδομ.] Sic locum hunc emendavi
et distinxi. Ante enim minus recte legebatur, τοῦ μὲν
γὰρ ἐκδομ. τ. quod interpretibus fraudi fuit. Tu igitur
verte: Illis enim (nempe Ἑρμωγλύφος), cum quis

cunt, et a iuuentute pro iis rebus mercedem exigunt, quae pretio aestimari non possunt. Ipse autem pleraque eorum; quae traduntur, occuluit; ut sincere quidem docti sensum exinde perspicuum, ceteri vero, in medijs acroamatibus versantes, instar Tantalii Homerici, nullum alium inde fructum, quam dolorem perciperent. A Pythagoreis etiam dictum puto, illos, qui mercede suam in docendo operam elocant, deteriores censendos esse statuariis atque sellulariis opificibus: qui enim ad elaborandam statuam Mercurii operam suam locat, eum lignum quaerere huic formae recipiendae aptum: illos vero quoduis ingenium ad exsculpenda inde virtutis opera arripere. Philosophiam perro maiori studio esse prosequendam, quam parentes et agriculturam: parentes enim et agricolas ad hoc tantum contribuere, ut viuamus; philosophos autem atque praeceptores, ut bene viuamus; utpote qui rectam sapientiae dispensationem excogitauerunt. Nihil autem ita dici aut scribi volebant, ut sensus eius omnibus obuiis statim pateret: hoc ipsum enim ante

ipsis Mercurium faciendum locauit, quaerere lignum, etc. Kust. Etiam in Ciz. est τοῦ. Ibidem paulo post eum Arcer. οὐς δὲ pro τοὺς δέ. *Kiess.*

26) δέσν] In Ciz. δέσ. Ibidem cum Arc. pro τοῦ εἶ ζῆν legitur ναί εἶ ζῆν. *Kiess.*

λέγεται Πυθαγόρας τοὺς αὐτῷ προσφοιτῶντας, ὅπως ἀκρασίας ἀπάσης καθαρεῦντες ἐν ²⁷⁾ ἔχε-
 (198) ρημοσύνη φυλάττωσιν, οὓς ἂν ²⁸⁾ ἀκροάσωνται
 λόγους. τὸν γοῦν πρῶτον ²⁹⁾ ἐκφάναντα τὴν
 τῆς συμμετρίας καὶ ἀσυμμετρίας φύσιν τοῖς
 ἀναξίοις μετέχειν τῶν λόγων, οὕτω φασὶν ἀπο-
 στυγηθῆναι, ὡς μὴ μόνον ἐκ τῆς κοινῆς συν-
 ουσίας καὶ διαίτης ἐξορισθῆναι, ἀλλὰ ³⁰⁾ καὶ
 τάφον αὐτοῦ κατασκευασθῆναι, ὡς δῖτα ἀποι-
 χομένου ἐκ τοῦ μετ' ἀνθρώπων βίου τοῦ ποτὲ
 247 ἑτέρου γενομένου. Οἱ δὲ φασὶ καὶ τὸ δαιμό-
 νιον νεμεσῆσαι τοῖς ἐξώφορα τὰ τοῦ Πυθα-
 γόρου ποιησαμένοις. ³¹⁾ φθαρῆναι γὰρ ὡς ἀσε-
 βήσαντα ἐν θαλάσῃ τὸν δηλώσαντα τὴν τοῦ
³²⁾ εἰκροσταγάνου σύστασιν (ταῦτο δ' ἦν δωδε-
 κάεδρον, ἐν τῶν πέντε λεγομένων στερεῶν σχη-
 μάτων) εἰς σφαιραν ἐκτείνεσθαι. ἔτιοι δὲ τὸν
 περὶ τῆς ἀλόγου καὶ τῆς ἀσυμμετρίας ἐξι-

27) ἔχερημοσύνη] Quid hoc vocis? Cum Arcerio et Obrechtio substituo ἔχεμυθία, donec melius quid in mentem venerit. Kust. Loganus p. 106. emendat ἔχερροσύνη. In Cđ. Ciz. verbum ita exaratum est, ut tam ἔχερημοσύνη, quam εὐχερημοσύνη legi possit. Hoc posterius, quod aliorum substantivorum analogiae non repugnat, praeferam, ita ut ἐν εὐχερημοσύνη valeat cum facilitate, facile. Rittershus. p. 20. vulgatam lectionem pro incorrupta habet. Schneider. eandem in Lex. suo interpretatur ἔχεμυθίαν. Kiess. Vulgata vnicè vera. V. Toup. Emendatt. T. II. p. 442. Schaefer.

28) ἀκροάσωνται] Aro. et Kust. ἀκροάσονται, Ciz. ἀκρωάσονται, quod e vera lectione, a nobis restituta, deprauatum est. Kiess.

29) ἐκφάναντα] Est igitur hoc verbum in iis, in qui-

omnia suos edocuisse Pythagoram ferunt, ut ab omni linguae incontinentia puri doctrinas, quas perceperant, tacendi arte conditas haberent: eum vero, qui primus symmetriae et asymmetriae rationem indignis hae doctrina euulgavit, tantum in odium incurrisse memorant, ut non tantum communi consortio conuictuque eum prohibuerint; verum etiam tanquam mortuo et in alium, quam prius fuerat, hominem commutato sepulchrum construxerint. Alii daemonium etiam iis iratum fuisse aiunt, a quibus res Pythagorae diuulgatae sunt: perisse enim in mari tanquam impium, qui Icostagoni prodidit compositionem: h. e. dodecaedri, quae vna est ex quinque figuris, quae solidorum dicuntur, in sphaeram extendendi rationem. Sunt tamen, qui referant, hoc illi accidisse, qui doctrinam de

bus *οἱ κρινοὶ* in aoristo *ἤ* adsciuerunt. Vid. Buttmann. Gramm. gr. p. 212. ed. 5. *Kiess.*

30) *καὶ τάφον αὐτοῦ κατασκευασθέντα.*] Confer Nos supra, ad Cap. XVII. *Kust.* In Kusteri nota est *αὐτῷ*. Genitium agnoscunt etiam Arc. et Ciz. Ceterum Obrechtus non satis apte vertit locum, qui sic intelligendus est: *quasi is, qui olim alius fuerat, e vita discessisset.* *Kiess.*

31) *φθαρῆναι γὰρ ὡς ἀσεβήσαντα ἐν θαλάσσῃ.*] Haec intelligenda sunt de Hippaso Pythagoreo: ut discimus ex ipso Iamblichio supra, Num. 88. *Kust.* In Ciz. et Arc. ante *ἀσεβήσαντα* deest *ὡς.* *Kiess.*

32) *εἰκοσταγώνου.*] Ciz. *εἰκοσάγωνου.* Tum *φαῖσαν* pro *φαῖσαν.* *Kiess.*

πόντα, τοῦτο παθεῖν ἔλεξαν. ἰδιότροπός τε μὴν καὶ συμβολικὴ ἦν ἡ σύμπασα Πυθαγόρειος ἀγωγή, 33) καὶ αἰνίγμασί τισι καὶ γρίφοις, 34) ἔκ γε τῶν ἀποφθεγμάτων, εἰκνυία δια τὸ ἀρχαίσειν τῷ χαρακτῆρι· καθάπερ καὶ τὰ θεῖα τῷ ὄντι καὶ πνυδόχρηστα λόγια δυσπαρακολούθητά πως καὶ 35) δυσερμῆνευτα φαίνε-
 (199)ται τοῖς ἐκ παρέργου χρηστηριαζομένοις. 36) τοσαῦτα ἂν τις καὶ ἀπὸ τῶν σκοράδην λεγομένων τεκμήρια ἂν παράδοιτο περὶ Πυθαγόρου τε καὶ τῶν Πυθαγορείων.

Κ Ε Φ. λέ.

248

*) Ἦσαν δὲ τινες, οἱ προσεπολέμουν τοῖς ἀνδράσι τούτοις καὶ ἐπανάστησαν αὐτοῖς. ὅτι μὲν οὖν ἀπόντος Πυθαγόρου ἐγένετο ἡ ἐπιβουλή, πάντες συνομολογοῦσι· διαφέρονται δὲ περὶ τῆς τότε ἀποδημίας, οἱ μὲν πρὸς Φερικύδην τὸν Σύριον, οἱ δὲ εἰς Μεταπόντιον λέγοντες ἀποδεδημηκέναι τὸν Πυθαγόραν· αἱ δὲ αἰτίαι τῆς ἐπιβουλῆς πλείονες λέγονται· μία

33) καὶ αἰνίγ.] Pro καὶ in Ciz. scriptae sunt hae litterae, αἰν. Kiess.

34) ἔκ γε τῶν] Sic codex MS. At prior Edit. corrupte, ἔγγετῶν: pro quo Arcerius vel ἐναρίτων, vel ἐναργῶν, vel ἐγγετῶν, infeliciter legendum coniciebat. Caeterum conferendus est cum hoc loco Noster supra Num. 105. et 161. Kust. Loganus p. 106. „Quid si εἰκότων vel ἐχεγγῶν? Sed melius forsam ἐν χρεῖα τῶν ἀποφθ. i. e. vice apophthegmatum griphis „vtebantur.“ Lectio ἔκ γε τῶν non est tentanda, quam

innumerabili et incommensurabili propalavit. Ceterum omnis Pythagorica institutio proprium quendam et symbolicum docendi modum praefert, aenigmatibus et griphis quoad apophthegmata similis; idque ob ipsum characteris huius archaismum: prorsus ut et oracula diuina et Pythica intellectu explicatuque perquam difficilia iis videntur, qui responsa perfunctorie tractant. Tot et tanta quis e sparsim diotis de Pythagora et Pythagoreis documenta apponere queat.

C A P. XXXV.

Non defuerunt tamen, qui hosce viros oppugnatum irent, quique contra illos insurgerent. Enimuero apud omnes in confesso est, absente Pythagora insidias aduersus eos erupisse: sed quae tum fuerit eius peregrinatio, de eo non conueniunt: quidam enim ad Pherecydem Syrium, alii Metapontum profectum tradunt. Causae vero insidiarum plures enumerantur. Vnam ea-

sic intelliges: quantum quidem ex apophthegmatibus, quibus utebantur, colligitur. *Kiess.*

35) δυσσηνευτα] *Ciz. δυσσηνευτα. Kiess.*

36) τοσαυτα αν τις] *Ciz. τοσαυτα δ' αν τις. Kiess.*

*) Sectiones 248 — 251. Aristoxenū habent auctorem. *Meiners. p. 287. Add. Wyttēbach. ad Plat. Phaedon. p. 151. Kiess.*

μὲν ὑπὸ τῶν Κυλωνίων λεγομένων ἀνδρῶν
 τοιαύτῃ ¹⁾ γενομένη. ²⁾ Κύλων, ἀνὴρ Κροτω-
 νιάτης, γένοι μὲν καὶ δόξη καὶ πλούτῳ προ-
 τεύων τῶν πολιτῶν, ἄλλως δὲ χαλεπὸς τις καὶ
 βίαιος καὶ ³⁾ θορυβώδης καὶ τυραννικὸς τὸ
 ἦθος, πᾶσαν προθυμίαν παρασχόμενος πρὸς
 τὸ κοινωνῆσαι τοῦ Πυθαγορείου βίου καὶ
 προσελθὼν πρὸς αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν ἤδη
 πρεσβύτην ὄντα, ἀπεδοκιμάσθη διὰ τὰς προ-
 249 κληθέντων αἰτίας. Γενομένου δὲ τούτου, πό-
 λεμον ἰσχυρὸν ἤρατο καὶ αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι
⁴⁾ αὐτοῦ [τοῦ Κύλωνος] πρὸς αὐτὸν τε τὸν
 Πυθαγόραν καὶ τοὺς ἐταίρους. καὶ οὕτω σφο-
 δρὰ τις ἐγένετο καὶ ἀκράτος ἡ φιλοτιμία αὐ-
 τοῦ τε τοῦ Κύλωνος καὶ τῶν μετ' ἐκείνου τε-
 (300) ταγμένων, ὥστε διατεῖναι μέχρι τῶν τελευ-
 ταίων Πυθαγορείων. ὁ μὲν οὖν Πυθαγόρας
 διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπῆλθεν εἰς τὸ Μετα-
 πόντιον· κακεῖ λέγεται ⁵⁾ καταστρέφαι τὸν
 βίον. οἱ δὲ ⁶⁾ Κυλώνειοι λεγόμενοι διετέλου

¹⁾ γενομένη] Ita e Cd. Par. dedimus pro λεγομένη. Con-
 trarium vitium occurrit cap. XXXIV. not. 72. vbi
 Koenius γενομένην emendabat in λεγομένην. Kiess.

²⁾ Κύλων, ἀνὴρ Κροτ.] Eandem historiam, praeter
 Iamblichum nostrum et Porphyrium, narrat etiam
 Diodorus in Excerptis Valesianis. Caeterum, quem
 hic Iamblichus Κύλωνα vocat, is Diogeni Laertio
 Κύδων dicitur. Vide Menag. ad Laert. Lib. VIII. 49.
 Kust.

³⁾ θορυβώδης] Ciz. βρυβώδης. Kiess.

⁴⁾ αὐτοῦ] Delevi τε, quod post αὐτοῦ in Edd. Arc.
 Kust. et Cd. Ciz. legitur. Paulo inferius post διὰ

rum a factione Cylonia repetunt. Erat enim Cylo genere, splendore, diuitiis, Crotoniatarum facile princeps; cetera vero homo durus, violentus, seditiosus, et tyrannico ingenio: isque nullum non lapidem mouerat, vt in Pythagoreorum consortium admitteretur; ac postquam Pythagoram ipsum ea de re compellasset, ob praedictas causas repulsam passus fuerat. Quo facto ipse cum amicis suis adversus Pythagoram eiusque discipulos acre bellum suscepit: fuitque Cylonis et eorum, qui in partibus illius stabant, tam atrox tamque impotens defendendi honoris sui studium, vt ad vltimos vsque Pythagoreos perdurauerit. Pythagoras itaque hac de causa Metapontum se contulit, ibique vitam finiuisse dicitur. Interim Cylonii contra Pythagoreos insur-

ταύτην in Ciz. deest *τήν*. Etiam verba τοῦ Κύλωνος hic delenda videntur, repetita male a librario, quam deinceps recte et suo loco legantur. Hinc vñcos addidi. *Kiess.*

- 5) *καταστρέψαι τὸν βίον*] Hoc Cyloneum scelus vtrum post Pythagorae mortem acciderit, an ipse eo incendio perierit, de eo dissentiant scriptores. Cum Aristoxeno consentit Cicero de Fin. V. c. 2. Scis, inquit, me quodam tempore Metapontum venisse tecum, nec ad hospitem ante diuertisse, quam Pythagorae ipsum illam locum; ubi vitam ediderat, sedemque viderim. Iustin. XX. 4. Val. Max. VIII. 751. *Μαήνης*, p. 41.
- 6) *Κυλώνειοι*] Ciz. cum Arc. *Κυλώνιοι*. Ibidem post *πρὸς* deest *τοῦς*. *Kiess.*

πρὸς τοὺς Πυθαγορείους σταδιάζοντες καὶ πᾶσαν ἐνδεικνύμενοι ὄνυμνείαν. ἀλλ' ὅμως ἐπεκράτει μέχρι τινὸς ἢ τῶν Πυθαγορείων καλοκαγαθία καὶ ἡ τῶν πόλεων αὐτῶν βούλησις, ὥστε ἐπ' ἐκείνων οἰκονομεῖσθαι βούλεσθαι περὶ τὰς πολιτείας· τέλος δὲ εἰς τοσοῦτον ἐπεβούλευσαν τοῖς ἀνδράσιν, ὥστε ἐν τῇ 7) Μίλωνος οἰκίᾳ ἐν Κρότωνι συνεδρευάντων Πυθαγορείων καὶ βουλευομένων περὶ πολεμικῶν πραγμάτων, ἠφάπατες τὴν οἰκίαν κατέκαυσαν τοὺς ἀνδρας, 8) πλὴν δυοῖν, Ἀρχίππου τε καὶ Λύσιδος. 9) οὗτοι γὰρ τελεώτατοι ὄντες καὶ εὐρωστώτατοι 10) διεξέπαισαντο ἔξω πῶς. Γενομένου δὲ τούτου, καὶ λόγον οὐδένα ποιησαμένων τῶν (201) πολλῶν περὶ τοῦ συμβάντος πάθους, ἐπαύσαντο τῆς ἐπιμελείας οἱ Πυθαγόρειοι. συνέβη δὲ τοῦτο δι' ἀμφοτέρων τὰς αἰτίας, διὰ τε τὴν ἑλιγωρίαν 11) τῶν πόλεων. (τοῦ τοιούτου γὰρ καὶ τῆλικούτου γενομένου πάθους οὐδεμίαν

7) Μίλωνος] Prior Edit. habet Μύλλωνος; at codex MS. Κύλωνος, pro quo Μίλωνος, auctoritate Porphyrii, reposui. Vide omnino Menagium ad Laert. VII. 39. Kust. In Cd. Ciz. clare scriptum est Μίλωνος. Paulo ante pro ἐπεβούλευσε scripsi ἐπεβούλευσαν, nam intelliguntur οἱ Κυλώνειοι. Tum Ciz. ἐκρότωνι. Denique pro πολεμικῶν Mahne p. 42. legere mavult πολιτικῶν. Recte: vid. Schaefer. ad Grægor. Cor. p. 954. Kiess.

8) πλὴν δυοῖν, Ἀρχίππου τε καὶ Λύσι.] Vide Menagium, dicto loco. Kust.

9) οὗτοι γὰρ] In Ciz. deest γὰρ. Deinceps Bentl. p. 195. legit: οὗτοι τε νεώτατοι. Kiess.

10) διεξέπαισαντο.] Arcerius imperite, foris concisi et obtruncati perierunt. Tu certe, fuga elapsi sunt: vel,

gere, et infesti animi documenta edere non intermiserunt: sed nihilominus tamen aliquamdiu Pythagoreorum virtus inconcussa stetit, ciuitatumque iis beneuolentia conseruata est: ita vt nec ab aliis res suas administrari publicas sustinuerint. Sed tandem eo Cyloniorum insidiae proruperunt, vt domum Milonis, in qua Pythagorei, de rebus ad bonum publicum pertinentibus deliberaturi, conserauerant, igne subiecto cum ipsis uiris combusserint, duobus tantum elapsis, Archippo et Lyside: hi enim iustae aetatis vigore uiribusque pollentes per ignem se foras proripuerant. Quum uero uulgus ciuium ad tantam cladem conuieret, Pythagorei omnem reipubl. gerendae curam abiecerunt: idque ob duplicem potissimum causam: tum quod ciues tantae calamitatis nullam rationem habuissent; tum quod ii

vt Obrechtus, *foras se proripuerunt.* Hesychius, *Διακπαίοντες, διακτράσαντες.* Sic enim apud eum scribendum est pro *Διακπαίοντες, διακτράσαντες.* Apud Suidam quoque in serie sua *Διακπαίοντες* scribendum est pro *Διακπίσαντες.* Vti autem *διακπαίειν* significat *curso se ex aliquo loco proripere;* ita *εξπαίειν,* *curso* vel *salta se aliquo inferre.* Vide Hesychium v. *Εξ-πεκπαίοντες.* Kust. Reinesius: *l. διεξέπασαντο, i. e. εμασεραντ* tum aliquo, *l. aberant.* In marg. Spanhem. notatum est *εξετράπησαν* (an *εξετράπησαν?*), *εξέδραμον.* Apud Porphyg. sect. 57. est *διακπασόντα.* Denique Ciz. *ἔβω προς.* Kie ss.

11) τῶν πόλεων] Sic recte MS. pro *πολεμίων.* Kust.

ἐπιστροφὴν ἐποιήσαντο); διὰ τε τὴν ἀπώλειαν τῶν ἡγεμονικωπέτων ἀνδρῶν. τῶν δὲ δύο τῶν περιωθέντων, ἀμφοτέρων Ταραντίνων ὄντων, ὁ μὲν Ἀρχιππος ἀνεχώρησεν εἰς Τάραντα ὁ δὲ Λύσις μισήσας τὴν ὀλιγωρίαν, ἀπῆρεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ διέτριβε τῇ ¹²⁾ Πελοποννησιακῇ. ἔπειτα εἰς Θήβας ¹³⁾ μετῴκησατο, σπουδῆς τινὸς γενομένης οὐπερ ἐγένετο Ἐπαμινώδας ἀκροατής, καὶ πατέρα τὸν Λύσιν ἐκάλεσεν. ὡδὲ καὶ τὸν βίον κατέστρεψεν. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Πυθαγορείων ἀπέστησαν τῆς Ἰτα-
 251 λίας, πλην Ἀρχύτου τοῦ Ταραντίνου. Ἀθροισθέντες δὲ εἰς τὸ Ῥήμιον, ἐκεῖ διέτριβον μετ' ἀλλήλων. ¹⁴⁾ προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ τῶν πολιτευμάτων ἐπὶ τὸ χεῖρον προβαίνόντων ἦσαν δὲ οἱ σπουδαιότατοι ¹⁵⁾ Φάντων τε καὶ Ἐχεκράτης, καὶ Πολύμναστος, καὶ Διοκλῆς, Φλιάσιοι. ¹⁶⁾ Ξενοφίλος δὲ Χαλκιδεὺς, τῶν ἀπὸ Θράκης Χαλκιδέων. ἐφύλαξαν μὲν οὖν τὰ ἐξ ἀρχῆς ἦδη καὶ τὰ μαθήματα, καί-

12) Πελοποννησιακῇ] Ciz. πελλοποννησιακῇ. Idem deinceps ἔπειτα καί: quod non aspernandum. *Kiess.*

13) μετῴκησατο.] Menag. ad Laert. VIII. 7. legit μετέκησεν: quod probo. *Kust.* At medium μετῴκησατο idem valet, quod μετέκησεν. *Kiess.*

14) προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, καὶ τῶν πολιτ. ἐπὶ τὸ χεῖρον προβαίνόντων] Haec verba seriem orationis omnino interrumpunt, nec locum hic habere possunt; quae proinde Obrechtus rectius collocat post illa, quae paullo post sequuntur, τῶν ἀπὸ Θράκης Χαλκιδέων. *Kust.*

interiissent, qui ad publicas res administrandas maxime fuerant idonei. Illi autem, qui e periculo salui euaserant, ambo Tarentini erant: et Archippus quidem in patriam rediit; Lysis vero neglectum sui perosus in Graeciam soluit et in Achaia Peloponnesi commoratus est: vnde, incertum quo aspirante fauore, Thebas commigrauit; ibique Epaminondam auditorem habuit, a quo et parens salutatus est; ac tandem ibidem mortem obiit. Reliqui Pythagorei praeter Archytam Tarentinum Italia excesserunt, et Rhegium confluentes ibi vna commorati sunt. Erant autem praecipui eorum Phanto, Eobecrates, Polymnastus, Diocles, Phliasii; et Xenophilus Chalcidensis e Thracia. Temporis autem progressu quum rerum publ. administratio in deterius vergeret; in

15) *Φάντων τε*] Ita scripsi cum Wyttenbachio (ad Phaeton. p. 111.) pro *τε Φάντων*, quae est lectio edd. Arc. Kust. et cod. Cis. Illa lectio est e Memmiano Codice, cuius Varias Lectiones ad duos Iamblichi libros, hunc et Protrepticum, ex auctione Gronouiana Vir summus nactus est. Deinde, pergit Wyttenbachius, animaduertendum, post *προβαυόντων* quaedam desiderari, quibus significetur, eos Rhegio relicto in Graeciam abiisse; nam quod Kusterus secundum Obrechtum iudicat, illa verba, *προϊόντος* — *προβαυόντων*, post *Χαλκιδίων* ponenda esse, nobis frustra esse videtur. *Kiess.*

16) *Ξενοφίλος*] Huius vitam conscripsisse putatur. Vid. Mahne, p. 115. sq. Tum Cis. *ὑπὸ Θράκης. Kiess.*

(202) τοι¹⁷⁾ ἐκλειπούσης τῆς αἰρέσεως· ἕως¹⁸⁾ εὐγε-
 νῶς ἠφρανίσθησαν. ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόξε-
 νος διηγείται. Νικόμαχος δὲ τὰ μὲν ἄλλα
 συνομολογεῖ τούτοις· παρὰ δὲ τὴν ἀποδημίαν
 τοῦ Πυθαγόρου φησὶ γεγονέναι τὴν ἐπιβουλήν
 252 ταύτην. Ὡς¹⁹⁾ γὰρ Φερεκύδην τὸν Σύριον,
 διδάσκαλον αὐτοῦ γενόμενον, εἰς Δῆλον ἐπο-
 ρεύθη, ²⁰⁾ νοσοκομήσων αὐτὸν περιπετῆ γενό-
 μενον τῷ ἱστοροκλήμει τῆς φθειριάσεως πάθει
 καὶ κηδεύσων. τότε δὴ οὖν οἱ ἀπογνωσθέντες
 21) ὑπ' αὐτῶν καὶ στήλιτευθέντες ἐπέθεντο αὐ-
 τοῖς, καὶ πάντας πανταχῇ ἐπέκρησαν· αὐτοὶ τε
 ὑπὸ τῶν Ἰταλιωτῶν κατελείσθησαν ἐπὶ τούτῳ,
 καὶ ἐξεθρίψθησαν ἄταφοι. τότε δὴ οὖν συνεπι-
 λιπεῖν συνέβηεν τὴν ἐπιστήμην τοῖς ἐπισταμέ-
 νοις, ἅτε δὴ ²²⁾ ἀρρήτον ὑπ' αὐτῶν ἐν τοῖς
 στήθεσι διαφυλαχθεῖσαν μέχρι τότε· τὰ τε
 δυσδύνετα μόνα καὶ ²³⁾ ἀδιάπτукτα παρὰ τοῖς

17) ἐκλειπούσης] Pag. ἐκλιπούσης. Tum post αἰρέσεως
 in Cis. deest ἕως. Kiess.

18) εὐγενῶς] Ex MS. pro ἐργενῶς. Kust. In hoc latere
 suspicor ἐντελής. Sic etiam, vt videtur, Interpres.
 Schaefer.

19) Ὡς γὰρ Φερεκύδην — κηδεύσων] Haec leguntur
 etiam apud Porphyrium; Num. 55. Confer etiam No-
 strum supra, Num. 148. Kust. Locum, qui com-
 prehenditur paragraphis 251. ad 253. Nicomachō vin-
 dicat Mahne p. 25. sq. Kiess.

20) νοσοκομήσων αὐτὸν] In Cis. νοσοκομήσων τε αὐτῆν,
 Arc. νοσοκ. ἀπὸ αὐτῆκ. Paulo post Cis. omittit δὴ post
 τότε. Kiess.

21) ὑπ' αὐτῶν] Cis. ἰπ' αὐτῶν. — Στήλιτευθέντες hoc
 loco sunt ii quibus velut mortuis monumentum est sta-
 tuam. Kiess.

pristinis nihilominus institutis studiisque perstiterunt, donec, deficiente secta, penitus interciderent. Hoc modo res ab Aristoxeno narratur. Nicomachus autem cetera quidem consentit; sed quod ad peregrinationem Pythagorae attinet, tradit, insidias hasce structas esse, quum ille Deli moraretur: quos se ad praeceptorem suum Pherecydem Syrium contulerat, ut ei morbo, qui pedicularis dicitur, laboranti opem ferret: cui etiam defuncto iusta persoluit. Tum itaque illi, quos ut desperatos Pythagorei schola eiecerant, columnaque sepulchrali notauerant, facto undique impetu pluresque omnes igni tradiderunt; ceteros Italici lapidibus obrutos insepultos abiecerunt. Eodem tempore una cum viris doctrinae peritis ipsa quoque doctrina intercudit; utpote in pectoribus ipsorum veluti arcanum quoddam recondita: sola autem obscura et inextricabilia apud exteros oretenus per-

22) ἀρχῆτον ὑπ' αὐτῶν] Ciz. ἀρχῆτον ἐπ' αὐτῶν. Idem deinceps cum Arc. δισύνητα, Par. δισύνητα. Kiess.

23) ἀδιάπτωτα] Sic sensu exigente rescripti pro διαπτω-
τα, quod prior Edit. habet. Ἀδιάπτωτα autem sunt ea, quae non sunt euoluta, vel explicata, atque ideo obscura: vel, inexplicabilia: a διαπίσω. Sic Noster supra Num. 105. inquit, Symbola Pythagoreorum anilibus fabellis similia videri, εἰ μὴ τις αὐτὰ διαπίψει, nisi quis ea explicuerit. Et paulo post ait: eadem reconditam continere sapientiam, ἐπιθεὶν τὸν τῶν συμβόλων τρέπον διαπτύξῃ. Sed quid lucernam in meridie accendo, et facilia διαπίσω? K. et.

ἔξω διαμνημονεύεσθαι συνέβη, ²⁴⁾ πλὴν ὀλίγων πάνυ, ὅσα τινὲς ἐν ἀλλοθιμίαις τότε τυχόντες (205) δέξωσαν ζώπυρα ²⁵⁾ ἅττα πάνυ ἀμυδρὰ καὶ 253 θυσθήρατα. Καὶ οὗτοι γὰρ μονώθεντες καὶ ἐπὶ τῷ συμβάντι οὐ μετρίως ἀθυμήσαντες, διεσπάρησαν μὲν ²⁶⁾ ἄλλος ἀλλαχῆ, καὶ οὐκέτι κοινωνεῖν ἀνθρώπῳ τινὲ λόγου τοπαράπαν ὑπέμενον· μονάζοντες δ' ἐν ταῖς ἐρημίαις, ὅπου ἂν τύχη, καὶ κατάκλειστοι τὰ πολλὰ, τὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ ἑκάστος συνουσίαν ἀντὶ παντὸς ἡσμένεζον. διευλαβοῦμενοι δέ, μὴ παντελῶς ἐξ ἀνθρώπων ²⁷⁾ ἀπόληται τὸ φιλοσοφίας ὄνομα, καὶ θεοῖς αὐτοὶ διὰ τοῦτο ἀπεχθάνονται, διολέσαντες ἄρδην τὸ τηλικούτον ²⁸⁾ αὐτῶν δῶρον, ὑπομνήματά τινα κεφαλαιώδη καὶ σύμβολα συνταξάμενοι, τὰ τε τῶν πρεσβυτέρων συγγράμματα, καὶ ὧν διεμέμνηντο, συναλίσσαντες κατέλιπον ἑκάστος, ²⁹⁾ οὔτερον ἐτύγγανε τελευτῶν, ἐπισκῆψαντες υἱοῖς, ἢ θυγατράσιν, ἢ γυναίξι, μηδενὶ ³⁰⁾ διδόναι τῶν ἐκτὸς τῆς

24) πλὴν ὀλίγων πάνυ — ἐπιστελλοῦσαι τοῖς ἐπιγόνους] Haec omnia leguntur etiam apud Porphyrium, Num. 57. 58. Kust.

25) ἅττα] Ciz. et Arg. ἅττα. Kiess.

26) ἄλλος] Ciz. ἄλλοις. Idem deinceps κατάκλειστοι pro κατάκλειστοι. Kiess.

27) ἀπόληται] Vox haec in priore Edit. deest, quam ex MS. reuocauit. Porphyrius tamen rectius habet, ἀπόλοιτο. Kust. Scalliger supplēuit ἐξαλειφθῆ. Kiess.

28) αὐτῶν] Ciz. ἀνθρώπων. Kiess.

manserunt; paucis duntaxat exceptis, quae, exilis rarique igniculi instar, quibusdam inhaeserunt; qui, quod abessent, alibique terrarum peregrinarentur, cladi superstites manserant. Sed hi quoque ab omnibus deserti, et tristi suorum casu profligati animoque deiecti, in diuersas orbis partes dispersi sunt, cum nemine hominum quicquam de rebus suis communicare studentes. Solitariam enim vitam, vbicunque se locus dabat, amplexi, ac imprimis sibi quisque viuere contenti, domi suae se inclusos continebant. Veriti tamen, ne plane ex hominum memoria philosophiae nomen aboleretur, neue ipsi deorum indignationem incurrerent, quod tam insigne illorum donum sinerent interire; summa quaedam doctrinae capita atque symbola in commentarios retulerunt, collectaque seniorum scripta, et quae cuique memoria suppeditabat, in vnum redacta reliquerunt, moriturique filiis, filiabus et vxoribus in supremis mandatis dederunt, ne cui extraneo copiam eorum facerent; id-

29) οὐπερ] Ita Ciz. cum Porphyrio §. 58. In edd. Arc. et Kust. est οὐ. Idem Ciz. cum Arc. ἐτύχχανον, quod Scaliger mutauit in ἐτύχχανεν. Ahteā Par. ἕκαστα pro ἕκαστος. Kiess.

30) δίδοναι] Ciz. et Arc. δίδόμεναι, Par. δίδόμενα. Tum Ciz. cum Arc. τὰς οἰκίας. Kiess.

οικίας. αἱ δὲ μέχρι ³¹⁾ παμπόλλου χρόνου
 τοῦτο διετήρησαν, ἐκ διαδοχῆς τὴν αὐτὴν ταύ-
 τὴν ἐντολὴν ³²⁾ ἐπιστέλλουσαι τοῖς ἐπιγόνοις.
 254 *) Ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀπολλώνιος περὶ τῶν αὐτῶν
 ἔστιν ὅπου διαφωνεῖ, πολλὰ δὲ καὶ προστίθησι
 τῶν μὴ εἰρημένων ³³⁾ περὶ τούτων· φέρε δὴ καὶ
 τὴν ταύτου παραδώμεθα διήγησιν περὶ τῆς ἐπὶ
 (204) τοὺς Πυθαγορείους ἐπιβουλής. λέγει τοίνυν,
 ὡς ³⁴⁾ ἐκείνοις παρηκολούθει μὲν εὐθύς ἐκ
 παιδῶν ὁ φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων. οἱ γὰρ
 ἄνθρωποι, ³⁵⁾ μέχρι μὲν διελέγετο πᾶσι τοῖς
 προσωῶσι Πυθαγόρας, ἠδέως εἶχον· ἐπεὶ δὲ
 μόνοις ἐνετίγχανε τοῖς μαθηταῖς, ἤλαττοῦτο.
 καὶ τοῦ μὲν ἔξωθεν ἤκοντος συνεχάρουν ἡ-
 τᾶσθαι· τοῖς ³⁶⁾ δὲ ἐγχωρίοις πλεῖον φέρεσθαι
 δοκοῦσιν ἤχθοντο, καὶ καθ' αὐτῶν ὑπελάμ-
 βανον γίνεσθαι τὴν σύνοδον. ἔπειτα καὶ τῶν
 νεανίσκων ὄντων ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀξιώμασι, καὶ
 ταῖς οὐσίαις προεχόντων, συνέβαινε προαγού-
 σης τῆς ἡλικίας μὴ μόνον αὐτοὺς ἐν τοῖς ἰδίοις
 οἴκοις πρωτεύειν, ἀλλὰ κοινῇ τὴν πόλιν οἰκο-

51) παμπόλλου] Pat. παμπολλοῦ, Arg. παμπόλυ, Ciz. παμπόλου. Kießs.

32) ἐπιστέλλουσαι τοῖς ἐπιγόνοις] Porphyrius melius διαγγέλλουσαι τοῖς ἀπογόνοις. Kust.

*) Sectiones 254 — 265. auctorem habent Apollonium.

33) περὶ τούτων] Ciz. et Arg. περὶ τούτοις. Idem εἰς τοὺς pro ἐπὶ τοὺς. Kießs.

34) ἐκείνοις] An potius ἐκείνω, ut referatur ad Pythagoram? Kust.

que diu etiam deinceps obseruatum est, posteris idem iussum in successores transmittentibus. Porro quum Apollonius circa haec ipsa alicubi dissentiat, multaque etiam ceteris indicta adiiciat, illius quoque narrationem de insidiis in Pythagoreos comparatis adiiciemus. Refert igitur, Pythagoram statim a puero reliquorum hominum inuidiam excepisse. Quamdiu enim promiscue cum quibusuis, qui affluebant, sermonem sociabat, gratus acceptusque fuit: postquam vero cum solis discipulis suis conuersari coepit, publicus fauor eum destituit. Et ciues quidem exteris potiores apud eum partes libenter concedebant: at quibusdam e popularibus suis aliquid amplius ab eo tribui indignabantur, et in suam fraudem congressus hosce tendere existimabant. Accedebat, quod iuuenes illi, e familiis dignitate et opulentia praecipuis orti, et ad aduultiore aetate proeucti, non tantum inter suos primas obtinebant; verum etiam in vrbibus ad reipubl. clauum sedebant,

35) μέχρι μὲν κ. τ. λ.] Sic recte Ciz. In edd. Arc. et Kust. locus ita scriptus est: μέχρι μὲν διαλέγετο πᾶσι τοῖς προσιοῦσι, Πυθαγόραν ἡδέως εἶχον. At Graeci non dicunt ἡδέως εἶχειν τι, sed τιμῇ, vel ἐπὶ τιμῇ. Kiess.

36) δὲ ἐγγυρότοις] Ciz. δ' ἐγγυρότοις. Idem deinde cum Arc. κατ' αὐτῶν. Kiess.

νομεῖν, μεγάλην μὲν ἑταιρείαν ³⁷⁾ συναγηχοσί-
 σιν (ἦσαν γὰρ ὑπὲρ τριακοσίουσ), μικρὸν δὲ
 μέρος τῆς πόλεως οὔσι, τοῖς οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς
 ἤθεσιν, οὐδ' ἐπιτηδεύμασιν ἐκείνοισ πολιτευο-
 255 μένοισ. ³⁸⁾ Οὐ μὴν ἀλλὰ μέχρι μὲν οὖν τὴν
 ὑπάρχουσαν χώραν ἐκέκτηντο, καὶ Πυθαγόρας
 ἐπεδήμει, διέμενεν ἢ ³⁹⁾ μετὰ τὸν συνοικισμὸν
 κεχροτισμένη κατάστασις, δυσαρεστουμένη, καὶ
 (205) ζητοῦσα καιρὸν εὔρασθαι μεταβολῆς. ἐπεὶ δὲ
 Σύβαριν ἐχειρῶσαντο, κάκεινος ἀπῆλθε, καὶ
 τὴν δορυκτιητον ⁴⁰⁾ διωκήσαντο μὴ κατακλη-
 ρουχηθῆναι κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πολλῶν,
 ἐξερῶάγη τὸ σιωπούμενον μῖσος, καὶ διέστη
 πρὸς αὐτοὺς τὸ πλῆθος. ἡγεμόνες δὲ ἐγένοντο
 τῆς διαφορᾶς οἱ ταῖς συγγενείαις καὶ ταῖς οἰ-
 κειότησιν ἐγγύταται καθεστηκότες τῶν Πυθα-
 γορείων. αἴτιον δ' ἦν, ⁴¹⁾ ὅτι τὰ μὲν πολλὰ
 αὐτοὺς ἐλύπει τῶν πραττομένων, ὥσπερ καὶ

37) συναγηχοσίω — μικρὸν δὲ μέρος τῆς πόλεως οὔσι, τοῖς etc.] Constructio hic claudicat; quae ut in integrum restituatur, scribendum erit, συναγηχοσίας — μικρὸν δὲ μέρος τῆς πόλεως ὄντων, τῶν — πολιτευομένων. Dativi enim illi non habent, quo referantur. Kust. Haec ratio nemini facile probabitur. Mihi quidem hic locus corruptissimus sic refingendus videtur: μεγάλην μὲν ἑταιρείαν συναγηχοσίας —, μικρὸν δὲ μέρος τῆς πόλεως οὔσαν, τῆς — πολιτευομένης, qui magnum quidem sodalitiū congregauerant, parvam tamen civitatis partem, quae non iisdem, quibus illi (Pythagorei), moribus aut institutis uteretur. Τῆς et πολιτευομένης ex ed. Arc. et Cd. Ciz. — Post ἦσαν in Ciz. et Arc. deest γάρ. Kiess.

38) Οὐ μὴν ἀλλὰ] Ita recte Ciz. cum ed. Arc. In Kust.

insignemque trecentarum familiarum coetum contraxerant: ita vt exigua tantum portio superesset, quae se non iisdem moribus paribusque studiis consecrasset. Verum enimvero quamdiu se intra regionis suae antiquos terminos Crotoniatae continuerunt, coramque Pythagoras aderat; permansit ea, quae ab vrbis conditu inueterauerat, reip. constitutio, licet iam minus placeret, et iam magno studio rerum nouandarum occasio quaereretur. Sybari deinde capta, et Pythagora alioisum profecto, ager bello partus non est ex voluntate plebis inter novos colonos sorte diuisus: vnde in Pythagoreos occultatum huc vsque odium erupit, populusque discessionem ab eis fecit. Duces autem seditionis fuere, qui Pythagoreos sanguinis et cognationis necessitudine proxime contingebant. Causae erant, quod multa ex iis, quae Pythagorei faciebant, cognatos eorum ac simul promiscuam ple-

edit. est οὐ μὲν ἀλλά. — Tum pro μὲν οὖν τὴν in Ciz. est μὲν αὐτὴν. Pro χώραν Par. ὤραν. Pluralem ἐκέκτηντο pro ἐκέκτητο, quod antea legebatur, restitui de Scalligeri correctione. *Kiess.*

39) μετὰ τὸν συνοικισμὸν] *Ex quo Pythagorei Crotonem rerum suarum sedem delegerant.* Minus accurate Obrechtus. Tum Ciz. *δυσσαρτωμένη.* Par. *εἰσισθαί μεταβολήν.* Denique Ciz. et Arc. *δορίκτητον.* *Kiess.*

40) διωκήσαντο] Sensus gratia lego, *διωρίσαντο*, i. e. palam decreuerunt, vel constituerunt. *Kust.* Ciz. cum Arc. *κατακληρουθήναι.* Ciz. *μίσος.* *Kiess.*

41) ὅτι] Deest in Ciz. et Arc. *Kiess.*

τοὺς τυχόντας, ἐφ' ὅσον 42) ἰδιασμόν εἶχε περὶ τοὺς ἄλλους· ἐν δὲ τοῖς μεγίστοις 43) καθ' αὐτῶν μόνον ἐνόμιζον εἶναι τὴν ἀτιμίαν. 44) ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ μηδένα τῶν Πυθαγορείων ὀνομάζειν Πυθαγόραν, ἀλλὰ ζῶντα μὲν, ὅποτε βούλοιντο δηλῶσαι, καλεῖν αὐτὸν θεῖον· ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησεν, ἐκείνον τὸν ἄνδρα· καθάπερ 45) Ὀμηρος ἀποφαίνει τὸν Εὐμαῖον ὑπὲρ Ὀδυσσεώς μεμνημένον·

Τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζειν

(206) Διδέομαι· περὶ γὰρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο λίην·

256 46) ὁμοιοτρόπως δὲ μηδ' ἐκ τῆς κλίνης 47) ἀνίστασθαι ὕστερον, ἢ τὸν ἥλιον ἀνίσχειν· μηδὲ δακτύλιον ἔχοντα θεοῦ σημεῖον φορεῖν· ἀλλὰ τὸν μὲν παρατηρεῖν, ὅπως ἀνιόντα προσέξονται, τὸν δὲ μὴ περιτίθεσθαι, φυλαττομέ-

42) ἰδιασμόν] Ex MS. pro ἰδίᾳ μὲν: quod prior Edit. habet. Kust. Antea Ciz. ἐφόσον. Kiess.

43) καθ' αὐτῶν] Ciz. et Arc. καθ' αὐτόν. Kiess.

44) ἐπὶ μὲν γὰρ τῷ μηδένα τ.] Est oratio ἀνακλόουδος. Deest enim in sequentibus ἀπόδοσις, quae prioribus his respondeat. Fieri autem interdum solet, ut scriptores, qui longis utuntur periodis (ex quorum numero est Iamblichus noster) priorum nonnunquam obliuiscantur, et sic orationem ἀνανταπόδοτον relinquant. Kust. Oratio sane est ἀνακλόουδος, at non eo modo, quo Kustero visa esse videtur. Nam ad verba ἐπὶ μὲν τῷ referuntur sect. 257. verba ἐπὶ δὲ τῷ: atque auctor orationem sic est exorsus, ut dicendam esset, ἐπὶ μὲν τῷ — οὕτω χαλεπῶς ἔφερον κοινῶς ἕκαστος. At orationis inceptae immem̄or pergit sect. 257. med. τὰ μὲν τοιαῦτα — ἐλύπει κοινῶς ἕκαστος, etc. haec quae

bem offendebant; vtpote quae comparata cum aliorum moribus singulare aliquid in se haberent: vnde et praecipuas eorum actiones ceteri in suam vnice contumeliam interpretabantur. Nemo enim Pythagoreorum erat, qui suo nomine praeceptorem appellaret; sed quamdiu in viuis fuit, *diuinum*; postquam vero obiisset, *virum illum* nominabant: quemadmodum Homerus Eumaeum, quum Vlyssis mentionem facere vellet, ita loquentem introduxit:

*Hunc hospes vereor, licet absit, nomine sueto
Appellare: etenim me cura et amore fouebat.*

Similiter, quod nunquam, nisi ante solis ortum e lecto surgerent, nec annulum gestarent, cui dei imago insculpta esset: sed et orientem solem adoraturi obseruarent, et abstinērent ab huiusmodi annulo, ne forte

dixi, aegre ferebant communiter omnes, — illud autem aegrius etiam ferebant cognati. — Neque Obrechtus orationis continuationem assecutus est. De locutione χαλεπῶς φέρειν ἐπὶ τινι, vid. Wyttenbach. Bibl. crit. Vol. III. P. II. p. 17. Kiess.

45) Ὀμηρος] Odyss. ξ, 145. vbi tamen in versu secundo pro *λίην* legitur *θυμῶ*. *Kust.* Ciz. ἀποφαίνων. Item *ξίλλε* pro *ξείνε*. Reliqua ibi sic leguntur: *περὶ γὰρ με ἐπίλει καὶ ἐκήδετο λίην.* *Kiess.*

46) ὁμοιοτρόπως] Arc. et Ciz. ὁμότροπως. Iam Scaliger emendauit ὁμοιοτρόπως. *Kiess.*

47) ἀνίστασθαι] Ciz. ἀνισταμένων, Arc. ἀνισταμένοις, Scal. ἀνισταμένου. Idem Scaliger pro *ἔχοντα* male *ἔχοντις.* *Kiess.*

νους, μη προσενέγκωσιν πρὸς ἐκφοράν, ἢ τινα
 τόπον οὐ καθαρὸν. ὁμοίως δὲ μηδ' 48) ἀπρο-
 βούλευτον, μηδ' ἀνυπεύθυνον μηδὲν ποιεῖν,
 ἀλλὰ πρῶτ' μὲν προχειρίζεσθαι, τί πρακτέον,
 εἰς δὲ τὴν νύκτα ἀναλογίζεσθαι, τί διωκῆκα-
 σιν, ἅμα τῷ σκοπεῖσθαι καὶ τὴν μνήμην γυ-
 μναζομένους· παραπλησίως δ', εἴ τις τῶν κοι-
 νωνούντων τῆς διατριβῆς ἀπαντῆσαι κελεύσειεν
 εἰς τινα τόπον, 49) ἐν ἐκείνῳ περιμένειν, ἕως
 ἔλθοι, δι' ἡμέρας καὶ νυκτός· πάλιν ἐν τούτῳ
 257 ῥηθὲν καὶ μηδὲν εἰκῆ λέγειν· ὅλως δ' ἄχρι
 τῆς τελευτῆς εἶναι τι προστεταγμένον· 50) καὶ
 κατὰ τον ὕστατον καιρὸν παρήγγελλε μὴ βλασ-
 φημεῖν, ἀλλ' ὡσπερ ἐν ταῖς 51) ἀναγωγαῖς οἰ-
 ωνίζεσθαι μετὰ τῆς εὐφημίας, 52) ἥπερ ἐποι-

48) ἀπροβούλευτον] Sic rectius MS. quam prior Edit.
 quae habet ἀπροςβούλευτον. *Kust.* Pro διωκῆσασιν
 Arc. διακῆσασιν, Ciz. διακῆμασιν. *Kiess.*

49) ἐν ἐκείνῳ περιμ.] Historia huc pertinens narratur
 supra, Num. 185. *Kust.* Pro νύκτας e Par. repo-
 suimus νυκτός. *Kiess.*

50) καὶ] Deest in Ciz. et Arc. Videtur scribendum
 esse καὶ ὅτι. Tum Ciz. παρήγγελλε pro imperfecto.
Kiess.

51) ἀναγωγαῖς] Sic recte MS. pro ἀγωγαῖς. Ἀναγωγή
 autem hic est exitus e portu; cum nempe naue soluta
 in altum prouehimur. *Kust.*

52) ἥπερ ἐποιοῦντο διακιδουμένους τὴν ἀνδρίαν] Est
 locus obscurus et corruptus: in quo vir doctus ad
 marginem codicis Spanhemiani pro ἀνδρίαν rescriben-
 dum censebat ἀηδρίαν: sed quo sensu? Felicius Ob-
 rechtus, qui locum hunc sic legit, ἥπερ ἐποιοῦντο οἱ

ad exequias, aut in alium locum non purum, eum deferrent. Item quod nihil agerent, quod non deliberatum ante et excussum foret; sed mane agenda perpenderent, vesperi acta retractarent, eademque opera intellectum simul et memoriam exercerent. Praeterea, quod, si quis e secta illa voluisset, ut sibi hoc aut illo loco occurreretur, alter ibidem noctem diemque, donec ille adueniret, in vno eodemque vestigio haerit, documento futurus, Pythagoreis incumbere, dictorum memores esse, nihilque temere loqui. In vniuersum autem praeceperat Pythagoras, ne vnquam ad extremum vsque vitae absque certa lege agerent: sub mortem autem imprecationibus abstinerent; sed, ut facere solent qui mare Adriaticum traiecturi sunt, cum bonis faustisque omi-

διωθόμενοι τὸν Ἄδριαν. Certe Ἄδριαν ab imperitis librariis mutatum quoque fuit in ἄδριαν apud Hesychium v. *Λυκοσπασθεῖς*: ut patet vel ex ipso Hesychio v. *Ἐνδίες*; qui locus cum priore conferendus est. Quod autem ad rem ipsam adtingit; solebant nauigaturi praecipue *εὐφημεῖν*, siue votis et verbis bene ominatis a diis reditum expetere: idque eo diligentius, quo magis nauigatio aliqua erat periculosa et mare turbidum. Tale autem habebatur mare Adrianum, siue Adria, ut vel ex Horatio patet, qui nunc *Fretis acrior Adriae*, nunc *Improbo iracundior Adriae*, et alibi *Dux inquieti turbidus Adriae* dixit. *Kust.* Wyttenbachius ad Platonis Phaedon. p. 332. de hoc loco sic disputat: „Postrema corrigantur vel *διωθόμενοι τὴν ἀνανδριαν*, „*repellentes ignamiam*: vel *διορθόμενοι τὴν ἄδριαν*, con-

(207) οὐκ οὐκ διαθουμένους τὴν ἀνδρίαν· τα μὲν τοιαῦτα, καθάπερ προεῖπον, ἐπὶ τοσοῦτον ἐλίπει κοινῶς ἅπαντας, ἐφ' ὅσον 53) ἔωσαν ἰδιάζοντας ἐν αὐτοῖς τοὺς συμπεπαιδευμένους. ἐπὶ δὲ τῶ μόνοις τοῖς Πυθαγορείοις τὴν δεξιὰν ἐμβάλλειν, ἐτέρῳ δὲ μηδενὶ τῶν οἰκείων, πλὴν τῶν γονέων· καὶ τῷ τὰς οὐσίας ἀλλήλων μὲν παρέχειν κοινὰς, πρὸς ἐκείνους δὲ 54) ἐξηλλοτριωμένας, χαλεπώτερον ἔφερον οἱ συγγενεῖς. ἀρχόντων δὲ τούτων τῆς διαστάσεως, ἐτοίμως οἱ λοιποὶ προσέπιπτον εἰς τὴν ἔχθραν· καὶ λεγόντων ἐξ αὐτῶν τῶν χρόνων Ἰππίαςου καὶ Διοδώρου καὶ Θεάγου 55) ὑπὲρ τοῦ πάντας κοινῶν τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας, καὶ δίδοναι τὰς εὐδύνας τοὺς ἀρχοντας τοῖς ἐκ παντὸς λαχοῦσιν· ἐναντιουμένων δὲ τῶν Πυθαγορείων Ἀλκιμάχου καὶ Δειμάχου καὶ Μί-

„firmantes fortitudinem: ad praeceptum fortitudinis
 „exercendae haec referuntur, quod traditum erat §.
 „228. ad animum in discessu e corpore, ἀνόδῳ, in
 „reditu ad superiores, confirmandum: et, quamvis spe-
 „ciosa, tamen vana est suspicio Obrechtii legentis
 „διωθόμενοι τὸν Ἀδρίαν, qui mare Adriaticum traiecturi
 „sunt; nam et exemplum Adriae singulare et poeticum
 „est, et Praesens διωθόμενοι, peruadere, perfringere
 „fluctus, non conuenit initio nauigationis.“ In ante-
 „cedentibus idem Wyttenbachius haec monuit: „Fa-
 „uentia, i. e. linguis fauere, a male ominatis verbis
 „abstinere, bona verba pronunciare, εὐφημία, valet
 „inprimis in cultu deorum et sacrificiis; proinde
 „quoque in morte, quae et ipsa res sacra est; ut
 „εὐφημία sit officium et morientis et eorum qui ei
 „adsunt. Pythagorae praeceptum εὐφημίας vniuerse

nibus oram soluerent. Talia, vt modo dictum est, tantum communiter omnibus doloris afferebant, quantum vtilitatis iis, qui seorsim sub vno doctore profecerant. Inprimis autem aegre habebat cognatos Pythagoreorum, quod cum solis Pythagoreis dexteras iubebantur Pythagorei iungere; cum nemine vero consanguineorum, exceptis parentibus: item quod communes inter se opes haberent, exclusis ab hoc consortio cognatis, perinde ac si peregrini essent. Hi itaque rebus istis commoti seditionis initium fecerunt; reliqui autem promte in hostile odium prolapsi sunt. Quumque ex illo tempore Hippasus, Diodorus, et Theages contenderent, vt omnes promiscue ciues magistratum comitiorumque participes fierent, quique magistratus gessissent, apud eos, qui ex omni multitudine sorte lecti essent, rationem redderent: contra autem nitentur e Pythagoreis Alcimachus, Dima-

„memorat Iamblichus Vit. Pythag. §. 149. peculiariter „in morte §. 257.“ Cdd. Ciz. et Par. ἀνδρείαν. — Locus nondum persanatus est. *Kie ss.*

53) ἔωσαν] Cum Obrechtio lego ἄνησαν, ab ὄνημι, iuvo, prosum. *Kust.*

54) ἐξήλλοτριωμένους] Scaliger, ἐξήλλοτριωμένους. Tum Ciz. et Par. χαλεπώτερον καὶ βαρύτερον. *Kie ss.*

55) ὑπὲρ τοῦ πάντας] Ita scripsi pro vulgata lectione, quae etiam codicis Ciz. est, ὑπὲρ τοῦ παντός. Dein ceps Ciz. et Arc. ἄρχοντας ἐν τοῖς. *Kie ss.*

(208) τῶνος καὶ 56) Δημοκλήδους, 57) καὶ διαλυόντων
 τὴν πατριον πολιτείαν μὴ καταλύειν· ἐκράτη-
 258 σάν οἱ τῷ πλήθει συνηγοροῦντες. Μετὰ δὲ
 ταῦτα 58) συνόντων τῶν πολλῶν, διελόμενοι
 τὰς δημηγορίας, κατηγοροῦν αὐτῶν ἐκ τῶν
 ῥητόρων 59) Κύλων καὶ Νίνων. ἦν δὲ ὁ μὲν
 ἐκ τῶν εὐπόρων, ὁ δὲ ἐκ τῶν δημοτικῶν. τοι-
 ούτων δὲ λόγων 60) μακροτέρων παρὰ τοῦ Κύ-
 λωνος ῥηθέντων, ἐπῆγεν ἕτερος, προσποιούμε-
 νος μὲν ἐζητακέναι τὰ τῶν Πυθαγορείων ἀ-
 πόρρητα, περιπλακεῖς δὲ καὶ γεγραφῶς ἐξ ὧν
 μάλιστα αὐτοὺς ἤμελλε διαβάλλειν, καὶ δούς
 τῷ γραμματεῖ βιβλίον ἐκέλευσεν ἀναγινώσκειν.
 259 Ἦν δὲ αὐτῷ ἐπιγραφὴ μὲν Λόγος ἱερός· ὁ
 δὲ τύπος τοιοῦτος τῶν γεγραμμένων· Τοὺς φί-
 λους ὥσπερ τοὺς θεοὺς σέβεισθαι· τοὺς δὲ ἄλ-
 λους ὥσπερ τὰ θηρία χειροῦσθαι. τὴν αὐτὴν
 ταύτην γνώμην ὑπὲρ Πυθαγόρου μεμνημένους
 ἐν μέτρῳ τοὺς μαθητὰς λέγειν·

Τοὺς μὲν εἰταίρους ἦγεν 61) ἴσον μανάρασαι θεοῖσι·
 Τοὺς δ' ἄλλους ἦγει· οὐτ' ἐν λόγῳ οὐτ' ἐν ἀριθμῷ.

56) Δημοκλήδους] Ciz. cum Scalig. Δημοκλήδους. Kiess.

57) καὶ διαλυόντων τὴν πατρι. πολ. μὴ καταλ.] Lego,
 καὶ διακωλύοντων τὴν πατριον πολιτείαν διαλύειν. Kust.
 Διακωλύοντων etiam Reinesius correxit in Ciz., estque
 haec scriptura maxime probabilis. Scaliger legeret
 voluisse videtur διαρροῦντων. Kiess.

58) συνόντων τῶν πολλ.] In priore Edit. locus hic cor-
 rupte sic legitur: συνέντων τῶν πολλῶν, διελομένοις τὰς
 δημηγορίας, κατηγοροῦντων αὐτῶν, etc. Confer Cl. Dod-
 wellum in Exercitat. de Pythagorae aetate, p. 212.
 qui locum hunc ita, ut eum hic exhibemus, recte

chus, Meton et Democedes, atque acceptam a maioribus reipubl. formam disturbari nolent; superiores tandem euasere, qui plebi patrocinebantur. Itaque conuocata multitudinis concione, Cylon et Ninon e rhetoribus, quorum alter opibus potens, alter popularis habebatur, diuisis inter se orationibus Pythagoreos accusarunt: ita vt ad Cylonis prolixam orationem Ninon perorarit: arcana enim Pythagoreorum se excussisse simulabat, atque ex iis, quae in literas redacta seruabat, ea potissimum arripuerat, quae criminandis Pythagoreis maxime idonea videbantur: scribaeque publico libellum legendum tradidit. Inscriptio eius erat, *Sermo sacer*: character operis iste: Amicos deorum instar colendos, reliquos vt bruta habendos esse: eandemque sententiam sub Pythagorae nomine versibus inclusisse eius sectatores, canentes:

*Discipulos equidem mactabat honore deorum;
Ast reliquos habuit nullo numero locoue.*

etiam emendauit. *Kust.* Kusterus reposuerat *συνιόντων*, pro quo nos e *Ciz.* restituumus *συνόντων*, quod haud dubie praestat. Idem *Ciz.* habet *κατηγορούντων*. *Kiess.*

59) *Κύλων*] *Ciz.* cum *Arc.* *Κύλων*. *Kiess.*

60) *μακροτέρων*] *Ciz.* cum *Arc.* *μακροτέρων δέ*, forsitan *δή*. Deinceps *Ciz.* et *Par.* *ἄτερος* pro *ἕτερος*. Porro *Ciz.* *ἐξηγημένοι*. *Kiess.*

61) *ἴσον*] *Ciz.* *ἴσον*, et versu altero *ἀριθμῶν*. *Kiess.*

260 Τὸν Ὅμηρον μάλιστα ἐπαινεῖν, ἐν οἷς εἶρηκε, ποιμένα λαῶν· ἐμφανίσκειν γὰρ βοσκήματα (209) τοὺς ἄλλους ὄντας, ὀλιγαρχικὸν ὄντα. 62) Τοῖς ἀγάμοις πολεμεῖν, ὡς ἀρχηγοῖς γεγονόσε τοῦ

62) Τοῖς ἀγάμοις πολ.] Scribe, Τοῖς κνάμοις, i. e. fabis. Fabis enim Graeci olim in sortitionibus vti solebant; ut ex Grammaticis constat. Vide Suidam et Hesychium, v. Διάφρηκτος, v. Κναμεῦσαι, et v. Κναμοτρώξ. Huc etiam facit locus ille Nonni in Gregor. Naz. Stelit. pag. 132. Οἱ Πυθαγόρειοι δι' αἰνιγμάτων τὰ τῆς φιλοσοφίας ἐμάνθανον δόγματα. παρεδίδοτο δὲ μετ' ἄλλων καὶ τοῦτο τὸ αἶνιγμα· Κνάμοις μὴ ἐσθίειν· τουτέστι, μὴ προδιόντας τὸ δίκαιον δωροδοκεῖσθαι χρήμασι. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι πάλαι δικασταὶ ἀντὶ ψήφων κνάμοις ἐχρῶντο πρὸς κατήκρισιν ἐν τοῖς δικαστηρίοις. Pythagorei per aenigmata discabant philosophiae dogmata. Tradebatur vero inter alia et hoc aenigma: Fabas non edere: id est, ad ias prodendum non oportere nos corrumpi pecunia. Olim enim iudices Atheniensium loco caloulorum utebantur fabis ad condemnandum in iudiciis. Item illud Plutarchi in Tractatu de Liber. Educ. p. m. 12. Κνάμων ἀπέχεσθαι· οὐδὲ οὐδὲ πολιτεύεσθαι. κναμενταὶ γὰρ ἦσαν ἐμπροσθεν αἱ ψηφοφορίαι, δι' ὧν πέρως ἐπείθεσαν ταῖς ἀρχαῖς. Fabis abstinendum. [Per id Pythagorei significabant] abstinendum esse Republica. Olim enim suffragia per fabas ferebantur in creandis Magistratibus. Sed de sensu symboli huius non assentior Plutarcho. Plurimi enim Pythagoreorum olim rempubl. tractarunt: imo praecipui ex veteribus Legislatōribus in Magna Graecia Pythagorei fuisse leguntur: tantum abest, ut Republica prorsus abstinendum esse censuerint. Electionem tantum magistratuum, quae fiebat per fabas, siue per sortem, improbant; quippe indignos saepe hac ratione Reip. praefici censentes. Iudicio ergo eligi volebant, quibus administratio Reip. committeretur. Egrege hoc docet Anonymus Pythagoreus (cum aliis Opusculis Mythologicis et Ethicis editus a Thom. Galeo) Dissert. V. pag. 728. Λέγοντι δὲ τινες τῶν δαμαγορούντων, ὡς χρητὰς ἀρχὰς ἀπὸ κλάρω γίνεσθαι, οὐ βέλτιστὰ ταῦτα νομίζοντες, etc. At quidam oratores popu-

Laudem cumprimis mereri Homerum, quod pastorem populi nominauerit. Quum enim dominationi paucorum faueret, hoc ipso reliquos in pecorum censum redegisse. Cum fabis bellum gerendum esse, tanquam sorti-

lares aiunt, oportere Magistratus sorte creari; non recte quidem sentientes. Et pag. seq. λέγοντι δέ, ἀγαθόν ἡμεν καὶ δημοτικόν. κάρτα ἐγὼ ἤκιστα νομίζω δημοτικόν. ἐντὶ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι μισόδαμοι ἄνθρωποι, ὧν αἴκα τύχη δὲ κῦαμος, ἀπολοῦντι τὸν δᾶμον. ἀλλὰ χρῆ τὸν δᾶμον αὐτὸν ὀρῶντα αἰρεῖσθαι τὼς εὖνως αὐτῷ, etc. At rem bonam et popularem esse clamitant (scil. sorte magistratus creari); sed ipse minime popularem credo. Nam sunt quidam in ciuitatibus populo inimicis in quos si faba incidit, plebem perdent. Enimuero oportet, ut populus ipse prospiciens, sibi beneuolos omnes eligat, etc. Caeterum cum Pythagoreis olim sensit Socrates; quippe cui (teste Xenophonte lib. I. Ἀπομνημον.) inter alia crimina obiectum fuit, quod dixisset, ὡς μοιρῶν εἶη τὸς μὲν τῆς πόλεως ἀρχοντας ἀπὸ κῦαμου καθίστασθαι, κυβερνήτη δὲ μηδένα θέλειν κεχοῆσθαι κῦαμευτῷ μηδὲ τέκτονι, μηδ' αὐλητῇ, etc. Stultorum esse, magistratus ciuitatis per fabam constituere; gubernatore autem per fabam electo neminem velle uti, neque fabro, neque tibicine, etc. Hinc satis apparet, quia sit verus loci huius apud Iamblichum sensus: neque villo modo dubitandum est, quin pro ἀγάμοις, quod Arcerius bona fide, sed nullo sensu, coelibibus verterat, scribendum sit κῦαμοις. Adde, τὸ πολεμεῖν τοῖς κῦαμοις eodem modo hic dictum esse apud Iamblichum, quo apud Plutarch. in Apophthegm. pag. 192. C. τοῖς πολυσάρκοις ἐπολέμει, et apud eundem in Quaest. Roman. p. 285. κῦνι δὲ πάντων μάλιστα τῶν ζῶων ἐπολέμησε, et de Orac. Pyth. p. 401. τῷ μύρῳ πολεμεῖν. Illis enim omnibus in locis τὸ πολεμεῖν simpliciter significat inimicum esse, vel odio prosequi, vel auersari; vt et hoc loco apud Iamblichum. Kust. Adde Hemsterhus. et Solanum ad Lucian. Tom. I. p. 415. Kiess. In Doricis a Kustero citatis interpunge: — καὶ δημοτικόν κάρτα. ἐγὼ — Schaefer.

κλήρου, καὶ τοῦ καθιστάναι τοὺς λαχόντας
 (210) ἐπὶ τὰς ἐπιμελείας. Τυραννίδος ὀρέγεσθαι
 63) παρακαλοῦντα, κρεῖττον εἶναι φάσκειν γε-
 νέσθαι μίαν ἡμέραν ταῦρον, ἢ πάντα τὸν
 αἰῶνα βούν. ἐπαινεῖν τὰ τῶν ἄλλων νόμιμα
 κελεύειν δὲ χρῆσθαι τοῖς 64) ὑπ' αὐτῶν ἔγνω-
 σμένοις. 65) καθάπαξ τὴν φιλοσοφίαν αὐτῶν
 συνωμοσίαν ἀπέφαινε κατὰ τῶν πολλῶν, καὶ
 παρεκάλει μηδὲ τὴν φωνὴν ἀνέχεσθαι συμβου-
 λευόντων, ἀλλ' ἐνθυμειῶσθαι, διότι τοπαράπαν
 οὐδ' ἂν συνῆλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰ τοὺς
 Χελίους ἔπεισαν ἐκεῖνοι κυρῶσαι τὴν συμβου-
 λήν. 66) ὥστε τοῖς κατὰ τὴν ἐκείνων δύναμιν
 κεκωλυμένοις τῶν ἄλλων ἀκούειν οὐ προσήκειν
 εἶναι αὐτοὺς λέγειν, ἀλλὰ τὴν δεξιὰν τὴν 67) ὑπ'
 αὐτῶν ἀποδοδοκιμασμένην πολεμίαν ἐκείνοις
 ἔχειν, ὅταν τὰς γνώμας χειροτονῶσιν, ἢ τὴν
 ψῆφον λάβωσιν· αἰσχρὸν εἶναι νομίζοντας,

63) παρακαλοῦντα] In edd. Arc. et Kust. ante παρα-
 καλοῦντα interpungitur, non interpungitur in ed. Ciz.
 Recte; videturque locus sic constituendus esse: τυ-
 ραννίδος ὀρέγεσθαι παρακαλοῦντας, κρεῖττον εἶναι φάσκειν,
 etc. dum ad tyrannidem appetendam excitent, dicere
 eos, melius esse etc. Nimirum Pythagoreorum aduer-
 sarius dicto allato hanc sententiam affinxit, quasi eo
 ad tyrannidem appetendam excitarent. *Kiess.*

64) ὑπ' αὐτῶν] Par. ὑφ' αὐτῶν. — Ciz. ἀγνωσμένοις.
Kiess.

65) καθάπαξ] Id est, παντελῶς, συλλήβδην, vt Latino-
 rum *semel passim.* *Kiess.*

tionis patronis; quia per illas reip. administrationem sortientes consequuntur. Tyrannidem appetendam esse: inter hortamenta enim sua illos asserere, praestare, vnum diem taurum, quam per totam vitam bouem esse. Laudanda quidem aliorum instituta, suis vero placitis omnino inhaerendum. Praeterea Ninon philosophiam illorum conspirationem quandam esse contra plebem pronuntiabat; ideoque monebat, vt ne vocem quidem consulentium audirent; sed potius ad animum reuocarent, se in concionem venturos nunquam fuisse, si Pythagorei mille virorum consessui consilium suum approbassent: propterea aequum non esse, vt, qui, quantum in illis fuerit, prohibiti essent, ne ceteros audirent, hi illis dicendi potestatem facerent: quin itaque potius dextram a Pythagoreis reiectam iisdem infestam haberent, quum suffragia manus extensione laturo, aut calculos datos missuri essent: denique turpe existimarent,

66) ὥστε — λέγειν] Quamobrem non decere eos, qui, quantum in illis fuisset, prohibiti essent, ne ceteros audirent, his dicendi potestatem facere. Pro προσήκει, quae est scriptura vulgata, scripsi προσήκειν. Kiess.

67) ὑπ' αὐτῶν] -Ciz. et Arc. ἀπ' αὐτῶν. Tum Ciz. ἠρμίζοντες. Male. Nam hoc participium non cum λάβωσι, sed cum προσήκειν construendum est, atque recte positus est accusatiuus, quanquam praecedit datiuus τοῖς κηκολλημένοις. Kiess.

68) τοὺς τριάκοντα μυριάδων περὶ 69) τὸν Τε-
 τράεντα ποταμὸν περιγενομένους 70) ὑπὸ τοῦ
 χιλιοστοῦ μέρους ἐκείνων ἐν αὐτῇ τῇ πόλει
 261 φανῆναι κατεστρασιασμένους. Τὸ δ' ὄλον οὐ-
 (211) τω τῇ διαβολῇ τοὺς ἀκούοντας ἐξηγριώσεν,
 ὥστε μετ' ὀλίγας ἡμέρας, μοισειᾶ θυόντων
 αὐτῶν ἐν οἰκίᾳ παρὰ τὸ Πύθιον, ἀνδρῶσι συν-
 δραμόντες οἳοί τ' ἦσαν τῆς ἐπίθεσιν ἐπ' αὐ-
 τοὺς ποιήσασθαι. οἱ δὲ προαισθόμενοι οἱ μὲν
 εἰς πανδοχεῖον ἔφυγον, 71) Δημοκίδης δὲ μετὰ
 τῶν ἐφήβων εἰς Ἰλατείας ἀπεχώρησεν· οἱ δὲ
 καταλύσαντες τοὺς νόμους ἐχρῶντο ψηφίσμα-
 σάν, ἐν οἷς ἀτιμωσάμενοι τὸν Δημοκίδην 72) συν-
 εστακέναι τοὺς νεώτερους ἐπὶ τυραννίδι, τρία
 τάλαντα ἐκήρυξάν δώσειν, εἴαν τις αὐτὸν ἀνέ-
 λη. καὶ γενομένης μάχης, 73) κρατήσαντος αὐ-

68) τοὺς τριάκοντα μυρ.] Intelligit victoriam, quam Crotoniatae a Sybaritis reportarunt; cuius etiam meminerunt Diodorus et Strabo. *Kust.* Diodor. p. 76. *Στρατησεάντων τῶν Συβαριτῶν τριάκοντα μυριάσιν.* Strab. VI. c. 1. p. 244. ed. Tzsch. *Τριάκοντα μυριάσιν ἀνδρῶν ἐπὶ Κροτωνιάταις ἐστράτευσαν.* *Kiess.*

69) τὸν Τετράεντα] Eruditissimus Bentleius in *Dissert. de Phalar. Epist.* p. 72. (p. 191. Ed. Lips.) τὸν Τράεντα hic scribendum esse monet. Sic enim fluuium illum vocat Diodorus pag. 85. *Kust.* Diodori verba haec sunt: *Διαφεύγοντες τὸν ἐν τῇ στάσει κίνδυνον Συβαρίται περὶ τὸν Τράεντα ποταμὸν κατώκησαν.* In *Par. τὸν τε τράεντα.* Videtur igitur scribendum esse τὸν γε Τράεντα. Ita enim articulo additur γε, vt initio huius libri τοῖς γε σάφροσιν; particulas autem γε et τε creberrime confundi constat. *Kiess.*

70) ὑπὸ τοῦ χιλιοστοῦ μέρους] Partem millesimam dicit Pythagoricos, qui numero omnes CCC circiter.

se triginta myriadam apud flumen Tetraenta victores a millesima illorum parte in ipsa vrbe per factionem opprimi. Vt paucis absoluiam, adeo auditores calumniis suis efferatos reddidit, vt paucis diebus elapsis Pythagoreos in domo quadam prope Apollinis Pythii aedem Musarum festum celebrantes, facto ingenti hominum concursu, adoriri voluerint. Illi vero, re prius animaduersa, ad publicum hospitium confugerunt; Democedes autem cum ephelis Plateas se recepit. Sed illi, legibus abrogatis, decreta fecerunt, quibus Democedem arguerunt, iuuenum manum ad occupandam tyrannidem coegisse; et tria talenta interfectori eius per praeconem praemium pronuntiauerunt: quumque commisso proe-

Justin. XX. 4. Athenagoras. Ita Bentl. l. c. Ciz. deinceps *κατεστασιασπρίας*. *Kiess.*

71) *Δημοκλήδης*] Par. *δημοκλήτους*. Vid. not. 56. — Ciz. *πλατίας*. *Kiess.*

72) *συνεστακέναι*] Significatione transitiva, qua forma *ἔσταναι* apud seriores scriptores dici solet. Ita Axioch. 18. *περίστακας*. — Paulo post scripsi *ἀνέλη* cum Arc. e Ciz. pro *ἀνέλοι*, quod habet Kuster. *Kiess.*

73) *κρατήσαντος αὐτοῦ τὸν κίνδ.*] Locus mihi videtur turbatus, quem sic lego: *κρατήσαντος αὐτοῦ ὑπὸ (vel κατὰ) τὸν κίνδυνον Θεάγους*. Hanc lectionem etiam Obrechtus in versione sua expressit. *Hust.* Ciz. cum Arc. *περὶ τῆς πόλεως*. Hunc locum sic constituere finalim: *κρατήσαντες αὐτὸν κατὰ τὸν κίνδυνον ἐπὶ Θεάγους, quum cum duce Theage in proelio vicissent*. *Κίνδυνος* sic simpliciter de proelio usurpari, videtur serioris Graecitatis esse. *Kiess.*

τοῦ τὸν κίνδυνον ὑπὸ Θεάγου, ἐκείνω τὰ τρία
 262 τάλαντα παρὰ τῆς πόλεως ἐμέρισαν. Πολλῶν
 δὲ κακῶν κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν ὄν-
 των, εἰς κρίσιν προβληθέντων τῶν φυγάδων,
 καὶ τρισὶ πόλεσι τῆς ἐπιτροπῆς παραδοθείσης,
 Ταραντίνοις, Μεταποντίνοις, Καυλωνιάταις,
 ἔδοξε τοῖς 74) πεμφθεῖσιν ἐπὶ τὴν γνώμην ἀρ-
 γύριον λαβοῦσιν, ὡς ἐν τοῖς τῶν Κροτωνια-
 τῶν ὑπομνήμασιν ἀναγράφεται, φεύγειν τοὺς
 αἰτίους. προσεξέβαλον δὲ τῇ κρίσει κρατήσαν-
 τες ἅπαντας τοὺς τοῖς καθεστῶσι δυσχεραίνον-
 (212) τας, καὶ συνεφυγάδυσαν 75) τὴν γενεάν, οὐ
 φάσκοντες δεῖν 76) ἀσεβεῖν, οὐδὲ τοὺς παῖδας
 ἀπὸ τῶν γονέων διασπᾶν. 77) καὶ τὰ τε χρεῖα
 ἀπέκοψαν, καὶ τὴν γῆν ἀνάδαστον ἐποίησαν.
 263 78) Ἐπιγιγνομένων δὲ πολλῶν ἐτῶν, καὶ τῶν
 περὶ τὸν Δείναρχον ἐν ἐτέρῳ κινδύνῳ τελευτη-
 σάντων, 79) ἀποθανόντος καὶ 80) Λιτάγου, ὅς-
 περ ἦν ἡγεμονικώτατος τῶν στασιασάντων, ἑλῖός
 τις καὶ μετάνοια ἐνέπεσε, καὶ τοὺς παραλει-

74) πεμφθεῖσιν] Ex MS. pro corrupto πεμφθῆσιν (Ciz. πεμφθῆσιν. K.): quod Arcerius in πεμφθῆσιν mutandum censebat. Kust.

75) τὴν γενεάν] Ciz. τὴν γέναν. Reinesius in margine: l. Τύδαν, de quo cap. seq. Male. Pro φάσκοντες Ciz. cum Arc. φάσκοντα. Kiess.

76) ἀσεβεῖν] In priore Edit. vox ista deest, quam ex MS. reuocauit. Kust.

77) καὶ τὰ τε χρεῖα] Ciz. κατὰ τε χρεῖα. Tuma Par. ἀναδάστον. Kiess.

78) Ἐπιγιγνομένων] Ciz. ἐπιγνημένων: quae forma etiam

lio Theages illum in ipso pugnae discrimine vicisset; promissam a ciuitate pecuniam cum illo partiti sunt. Dein multis malis vrbi regionique incumbentibus, exules in iudicium vocati sunt, et tribus ciuitatibus, Tarentinis, Metapontinis et Cauloniatis arbitrium permissum est: a quibus missi ad causam cognoscendam, pecunia corrupti, vt in publicis Crotoniatarum actis annotatum est, sententiam dixerunt, reos exilio esse multandos. Qua occasione vsi, qui causa superiores euaserant, etiam eos omnes vrbe expulerunt, quibus praesens rerum status displicebat: quin et totas illorum familias eiecerunt, dicentes, non impie esse faciendum, neque liberos a parentibus diuellendos. Nouas insuper tabulas et agrorum diuisionem introduxerunt. Post haec, multis annis interiectis, quum Dinarchus in alio proelio cum suis caesus et Lithagus quoque seditiosorum antesignanus, extinctus esset; misericordia pariter et poenitentia ciues subiit, vt reliquos Pythagoreos in patriam

in aliis locis in hoc Cod. legitur. Idem deinceps *καὶ τὸν* pro *καὶ τῶν*. Ante *ἐπέφ* in Par. deest *εν*.
Kiess.

79) ἀποθανόντος — στασιωσάντων] Haec desunt in Ciz.
Kiess.

80) Αἰτάγους] An forte Θεάγους, cuius paulo ante facta fuit mentio? Kust.

πομένους αὐτῶν ἠβουλήθησαν κατάγειν. μεταπεμπόμενοι δὲ πρεσβευτὰς ἐξ Ἀχαΐας, δι' ἐκείνων πρὸς τοὺς ἐκπεπωκότας διελεύθησαν, 264 καὶ τοὺς ἔρκους εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκαν. Ἦσαν δὲ τῶν Πυθαγορικῶν καὶ περὶ ἐξήκοντα τὸν ἀριθμὸν οἱ κατελθόντες ἄνευ τῶν πρεσβυτέρων, ἐν οἷς ἐπὶ τὴν ἰατρικὴν τινες κατενεχθέντες, καὶ διαίτη τοὺς ἀρρώστους ὄντας θεραπεύοντες, ἡγεμόνες κατέστησαν τῆς εἰρημένης μεθόδου. συνέβη δὲ καὶ τοὺς σωθέντας, διαφερόντως παρὰ τοῖς πολλοῖς 81) εὐδοκιμοῦντας, κατὰ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ λεγομένου πρὸς τοὺς παρανομοῦντας. Οὐ τὰδε ἐστὶν ἐπὶ Νίνω-νος· γενέσθαι φασὶ ταύτην τὴν πόλιν κατὰ τοῦτο ἐμβαλόντων τῶν Θουρίων κατὰ χώραν, (215) ἐκβοηθήσαντας καὶ μετ' ἀλλήλων κινδυνεύσαντας ἀποθανεῖν. τὴν δὲ πόλιν οὕτως εἰς τρῦναντίον μεταπεσεῖν, ὥστε χωρὶς τῶν ἐπαίων, ὧν ἐποιοῦντο περὶ τῶν ἀνδρῶν, ὑπολαβεῖν μᾶλλον καὶ Μούσαις κεχαρισμένην 82) ἔσεσθαι τὴν

81) εὐδοκιμοῦντας] Propter ἀκολουθίαν orationis scribe, εὐδοκιμεῖν. Pendet enim a praecedenti συνέβη. Deinde ea, quae sequuntur, sunt calx absque arena, quae proinde sic lego: ἐν ᾧ τὸ λεγόμενον ἦν πρὸς τοὺς παρανομοῦντας, Οὐ τὰδε ἐστὶν ἐπὶ Νίνω-νος. φασὶ δὲ μετὰ τοῦτο ἐμβαλόντων τῶν Θουρίων κατὰ τὴν χώραν, ἐκβοηθήσαντας, etc. Θουρίων certe pro Θηρίων scribendum esse, nemini, puto, dubium erit. Kust. In Arc. λεγόμενον, in Ciz. λεγομένου. Ibidem νίνω-νος pro Νίνω-νος. Denique genera Θουρίων. — Ceterum verba κατὰ τοῦτο monstrant viam, qua huius loco sit succurrendum, ita quidem, ut is sic scribatur et interpungatur: συνέβη δὲ καὶ τοὺς σωθέντας, διαφερόντως παρὰ τοῖς πολλοῖς εὐ-

reuocandos esse censerent: ideoque ex Achaia legatos petierunt, eorumque opera cum exulibus in concordiam redierunt, et iuramenta Delphis consecrarunt. Fuerunt autem reduces numero admodum sexaginta, exceptis qui aetate decrepiti erant: inter quos reperiabantur, qui medicinae operam nauabant, aegrotosque certa victus ratione curabant; eo modo, cuius ipsi primi auctores fuerant. Accidit autem denique, omnibus eandem patriam reddi: idque per eos praecipue, qui sanitati restituti fuerant, quique apud vulgus bene audiebant, eo tempore, quo improbis occinebatur: *Non est hic, qui fuit sub Ninone status.* Postea Thuriis hostiliter regionem inuadentibus, Pythagorei ad suppetias ferendas egressi, in proelio omnes vna occubuerunt. Ciuitas autem adeo animum mutauit, vt praeter laudes, quibus viros illos prosequabatur, decreuerit, publicum sacrificium peragendum esse in aede Musarum, quam olim ex

δοκιμοῦντας, κατὰ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ τὸ λεγόμενον πρὸς τοὺς παρανομοῦντας αὐτὰς ἐστὶν ἐπὶ Νίνωνος γενέσθαι φασὶν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει. — κατὰ τοῦτον, etc. Accidit, vt etiam seruati Pythagorei, qui apud multitudinem laetissima fama florebant, illo tempore, quo in hac urbe improbis occinebatur: non est hic, qui fuit sub Ninone status: — hoc inquam tempore, quum Thuriis impetum fecissent, auxilio lato perierint. In alia omnia abijt Obrechtus. Kiess.

82). ἔσεσθαι τὴν ἑορτήν, κατὰ τὸ Μουσεῖον τὴν θημ.]

εορτήν, κατὰ τὸ Μουσεῖον τὴν δημοσίαν ἐποι-
οῦντο θυσίαν, καθ' αὐτοὺς ἐκείνους πρότερον
ιδρυσάμενοι τὰς θεὰς ἐτίμων. περὶ μὲν οὖν
τῆς κατὰ Πυθαγορείων γενομένης ἐπιθέσεως
τοσαῦτα εἰρήσθω.

K E Φ. λζ'.

265 *) Διάδοχος δὲ πρὸς πάντων ὁμολογεῖται
Πυθαγόρου γεγονέναι Ἀρισταῖος Δαμοφῶντος,
Κροτωνιάτης, κατ' αὐτὸν τὸν Πυθαγόραν τοῖς
χρόνοις γενόμενος ἐπὶ τὰ γενεαῖς ἕγγιστα ¹⁾ πρὸ
Πλάτωνος· καὶ οὐ μόνον τῆς σχολῆς, ἀλλὰ
καὶ τῆς παιδοτροφίας καὶ τοῦ Θεανοῦς γάμου
κατηξιώθη, ²⁾ διὰ τὸ ἐξαιρέτως περικεκρατη-
κέναι τῶν δογμάτων. αὐτὸν μὲν γὰρ Πυθα-
γόραν ἀφηγήσασθαι λέγεται ἑνὸς δέοντος ἔτη
τεσσαράκοντα, τὰ πάντα βιώσαντα ἔτη ³⁾ ἐγ-
γὺς τῶν ἑκατῶν· παραδοῦναι δὲ Ἀρισταίῳ τὴν
αρχαίην, πρεσβυτάτῳ ὄντι· μεθ' ὃν ἠγήσασθαι

Et haec mutila sunt et obscura, quae sic in integrum restituo: ἔσεσθαι τὴν εορτήν, ἣν κατὰ τὸ Μουσεῖον τὴν δημοσίαν ποιῶνται θυσίαν, ἧ καθ' αὐτοὺς ἐκείνους πρότερον, etc. Sic omnia erunt clara. Kust. Malim ita: εἰ κατὰ τὸ Μουσεῖον τὴν δημ. ποιῶντο θυσίαν, ἧ καθ' αὐτοὺς πρότερον ιδρυσάμενοι ἐκείνας τὰς θεὰς, etc. Hoc ἐκείνας pro ἐκείνους est in Par. Kiess.

*) Tres ultimae paragraphi, Pythagoreorum historiam et nomina continentes, vtrum Apollonium, an alium habeant auctorem, incertum est. Certe non antiquum esse auctorem, inde intelligitur, quod mentio fit Diodori Aspendiensis, et plures commemorantur, qui Pythagoreorum nomine digni non sunt, saktam non

ipsorummet Pythagoreorum praescripto in honorem dearum Crotoniatae extruxerant: sic enim festum Musis gratius fore existimabatur. Atque haec de insidiis, quae Pythagoreis structae sunt, dicta sufficiant.

C A P. XXXVI.

Successor Pythagorae communiter ab omnibus agnoscitur Aristaeus, Damophontis filius, Crotoniates; qui Pythagorae coaeuus, septem aetatibus Platonem antecessit. Neque scholae tantum successione, verum etiam liberorum educatione, Theanusque nuptiis dignatus est; quia dogmatum cognitione inter paucos eminebat. Et ipse quidem Pythagoras, ad annum prope centesimum in viuis, annis autem vndequadraginta scholae praefuit; et Aristaeum senio iam prouectum, successorem reliquit. Illum

in antiquis Pythagorae familiaribus numerandi. Meiners. p. 287. sq. [De Pythagorae successoribus vid. Bentr. Resp. ad Boyl. p. 197. sqq. *Kiess.*]

- 1) πρὸ Πλάτωνος] Ciz. cum Arc. πρὸς Π. *Kiess.*
- 2) διὰ τὸ ἐξαιρέτως] Ita aperte Ciz., quemadmodum Kusterus, et iam ante hunc Scaliger vitiosam lectionem διὰ τὴν ἐξαιρέτως emendarunt. *Kiess.*
- 3) ἐγγὺς τῶν ἑκατόν] Plat. Men. c. 29. οἶμαι γὰρ αὐτὸν ἀποθαρεῖν ἐγγὺς ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονότα. *Kiess.*

(116) 4) *Μνήσαρχον* 5) τὸν Πυθαγόρου. τοῦτον δὲ Βουλαγόρα παραδοῦναι· ἐφ' οὐ διαρπασθῆναι συνέβη τὴν Κροτωνιατῶν πόλιν. μεθ' ὃν 6) γὰρ Τύδαν τὸν Κροτωνιάτην διάδοχον γενέσθαι, ἐπανελθόντα ἐκ τῆς ἀποδημίας, ἣν ἐποιήσατο πρὸ τοῦ πολέμου. διὰ μέντοι τὴν συμφορὰν 7) τῆς πατρίδος 8) ἐν ἀδημονίᾳ γενέσθαι τοῦ-
 266 τον, ὡς ὑπὸ λύπης προὔλιπε τὸν βίον. Τοῖς δ' ἄλλοις ἔθος εἶναι γηραιοῖς σφόδρα γενομένοις ὥσπερ ἐκ δεσμῶν τοῦ σώματος ἀπαλλάττεσθαι. χρόνῳ μὲντοι γε 9) ὑστερον Ἀρέσαν ἐκ τῶν Λευκανῶν, σωθέντα διὰ τινῶν ξένων, ἀφηγήσασθαι τῆς σχολῆς· πρὸς ὃν ἀφικέσθαι 10) Διόδωρον τὸν Ἀσπένδιον, ὃν παραδεχθῆναι διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἐν τῷ συστήματι ἀνδρῶν. περὶ μὲν Ἡράκλειαν, 11) Κλεινίαν, καὶ Φιλόλαον· 12) ἐν Μεταποντίῳ δὲ, Θεωρίδην 13) καὶ Εὐρυτον· ἐν Τάραντι δὲ Ἀρχύταν. τῶν δ' ἕξωθεν ἀκροατῶν γενέσθαι καὶ Ἐπίχαρμον· ἀλλ'

4) *Μνήσαρχον*] Ita Kust. In Ciz. cum Arc. *Μνήσαρχον*. Vid. ad cap. II. not. 9. *Kiess*.

5) τὸν Πυθαγόρου] Antea male, τὸν Πυθαγόραν. Kust.

6) γὰρ Τύδαν] Vna voce scribendum puto, Γαρτύδαν, vel Γορτύδαν, vel simile quid. Confer Cl. Richard. Bentlei. in *Dissertat. de Phalar. Epist.* p. 83. (p. 198. Ed. Lips. K.). Clariss. Fabricius in *Biblioth. Graeca*, Lib. II. p. 507. legit, Τύδαν. [Add. Harles. p. 878.] Kust. Etiam in margine Spanhem. notatum est Γαρτύδαν, vna voce. *Kiess*.

7) τῆς πατρίδος] Post haec in Ciz. et ed. Arc. haec verba adduntur: ἐκλιπέν τὸν βίον, quae ab Kustero ommissa iam Sealiger delenda esse consuevit. *Kiess*.

exceptit Mnesarchus Pythagorae F. hunc, Bulagoras; sub quo Crotoniatarum vrbs direpta est. Ei successit Tydas Crotone oriundus, atque a peregrinatione, quam ante bellum susceperat, domum reuersus: sed hic propter patriae calamitatem, vitae pertaesus, ante diem prae moerore obiit. Reliquis autem moris erat, vt admodum senes, e corpore, tanquam e carcere discederent. Post aliquod tempus Aresas Lucanus, per quosdam hospites incolumis seruatus, scholae regimen suscepit. Ad eum venit Diosdorus Aspendius; qui ob paucitatem genuinorum Pythagoreorum receptus est. Heraclaeae autem superstites tum adhuc erant Clinias et Philolaus; Metaponti Theorides et Eurytus; Tarenti Archytas. Refertur autem inter extraneos auditores etiam Epi-

8) ἐν ἀδημονίᾳ] Ita perspicue Ciz. pro corrupto ἐναδημονία, quod legitur in edd. Arc. et Kust., et a Bentleio p. 198. ita corrigebatur: ἐνα δὴ μόνον γινέσθαι τοῦτον, δς ὑπό, κ. τ. λ. Kiess.

9) ὕστερον] In Ciz. deest. Ibidem pro Λευκανῶν scriptum est λευκῶν. De Aresa vid. Heeren. Comm. de font. ecl. Stob. p. 173. sq. Kiess.

10) Διόδωρον τὸν Ἀσπ.] Vide Rich. Bentlei. in Dissert. de Phalar. Epist. p. 85. (p. 200. Ed. Lips.) Kust.

11) Κλεινίαν] Ciz. Κλυίαν. Kiess.

12) ἐν Μεταποντίῳ] In Ciz. et Arc. deest ἐν. In Par. est ἐν Μεταπόντιῳ. Kiess.

13) καὶ] Deest in Ciz. et ed. Arc. — De Euryto, s. Euryso v. Heeren. lib. c. p. 197. Kiess.

οὐκ ἐκ τοῦ συστήματος τῶν ἀνδρῶν. ἀφικόμενον δὲ εἰς Συρακούσας διὰ τὴν Ἰέρωνος τυραννίδα ταῦ μὲν φανερῶς φιλοσοφεῖν ἀποσχέσθαι, εἰς μέτρον δ' ¹⁴⁾ ἐνεῖναι τὰς διανοίας ⁽²¹⁵⁾ τῶν ἀνδρῶν, μετὰ παιδείας κρύφα ἐκφέροντα ²⁶⁷ τὰ Πυθαγόρου δόγματα. Τῶν δὲ συμπάντων Πυθαγορείων τοὺς μὲν ἀγνώστους τε καὶ ἀνωγύμους τινὰς πολλοὺς εἰκὸς γεγονέναι· τῶν δὲ γνωριζομένων ¹⁵⁾ ἐστὶ τὰδε τὰ ὀνόματα· Κροτωνιάται, Ἰππόστρατος, Δύμας, ¹⁶⁾ Αἶγων, Αἶμων, ¹⁷⁾ Σίλλιος, Κλεοσθένης, Ἀγελας, Ἐπίσυλος, Φυκιάδας, ¹⁸⁾ Ἐκφαντος, Τίμαιος, ¹⁹⁾ Βούθιος, Ἐρατος, ²⁰⁾ Ἴτμαῖος, Ρόδιππος, Βρύας, ²¹⁾ Εὐάνδρος, ²²⁾ Μιλλίας, Ἀντιμέδων, ²³⁾ Ἀγίας, Λεόφρων, Ἀγυλος, ²⁴⁾ Ὄνατος, Ἰπποσθένης, Κλεόφρων, Ἀλαμαίων, Δαμοκλῆς, Μίλων, Μένων. Μεταποντῖνοι, Βροντῖνος,

14) ἐνεῖναι] Ex MS. pro ἐκίνας. Kust.

15) ἐστὶ τὰδε] In Ciz. ἔστι τὰδε. Kiess.

16) Αἶγων] Reinesius: Ἀν' Actonem, quem ut deorum gentiliū gnarum citat Iustin. παραίρει. 1. Idem Reinesius etiam haec adscripsit: Multos λόγους ab Actone Crotoniata scriptos referri ad Pythagoram aiunt. Laert. p. 407. Kiess.

17) Σίλλιος] Videtur scribendum esse Σύλλος, ex cap. 28. sect. 150. ubi commemoratur Σύλλος, εἰς τῶν ἐν Κρότωνι Πυθαγορείων. In veteri inēdita latina Iamblichi versione legitur Silaus. v. Fabric. in Bibl. gr. Vol. I. p. 874. Kiess.

18) Ἐκφαντος] Ex Ephantaes Pythagorei libro de re gno multa citat Stoik. Serm. 147. Reines. Add. Fabric. p. 845. Kiess.

chamus: non enim e genuino virorum familia erat. Hic Syracusas profectus, propter tyrannidem Hieronis a publica philosophiae professione abstinuit; metro autem sententias virorum illorum complexus est; atque adeo ludendo, dogmata Pythagorae occultata, edidit. Caeterum ex vniuersa Pythagoreorum secta verisimile est ignotos et sine nomine complures fuisse: qui vero celebres extiterunt, eorum sequentia recensentur nomina: *Crotoniatae*, Hippostratus, Dymas, Aegon, Aemon, Silius, Cleosthenes, Agelas, Episyhus, Phyciadas, Ecphantus, Timaeus, Buthius, Eratus, Itmaeus, Rhodippus, Bryas, Euandrus, Mylias, Antimedon, Ageas, Leophron, Agylus, Onatus, Hipposthenes, Cleophron, Alcmaeon, Damocles, Milon, Menon. *Metapontini*, Brôn-

- 19) Βούθιος] Ciz. Νούθιος. Kiess.
- 20) Ἰτμαῖος] Sic reposuit Kuster. e suo MS. pro Ἰτταῖος, quod est in edit. Arc. et Cd. Ciz. Pro Βούας Reinesius legere malle videtur Βούσων, qui memoratur sect. 104. Kiess.
- 21) Εὐανδρος] Ciz. ἔρανδρος. Kiess.
- 22) Μιλλίας] Potius Μυλλίας. Vide supra, Num. 192. Kust.
- 23) Ἀγέας] Ciz. Ἀγέλας. Fabricius p. 828. vtrumque nomen in catalogum recepit. Kiess.
- 24) Ὀνατος] Vocatur etiam Onatas. Conf. Heeren. p. 206. sq. Reinesius: *Onatum Pythagoreum de Deo δημοδργε eiusque adscelis citat Stob. Ecl. Phys. c. 1. Kiess.*

25) Παρμίσκος, 26) Ὀρυστάδας, Λέων, 27) Δαμάρμενος, Αἰνέας, Χιλᾶς, Μελισίας, Ἀριστέας, 28) Λαφάων, Εὐάνδρος, Ἀγησίδαμος, Ξενοκίδης, 29) Εὐρύφημος, Ἀριστομένης, Ἀγήσαρχος, Ἀλκίας, Ξενοφάντης, 30) Θρασεύς, Ἄρτος, Ἐπίφρων, 31) Εἰρίσκος, 32) Μεγιστείας, Λεωκίδης, Θρασυμήδης, Εὐφημος, 33) Πρόκλος, Ἀντιμένης, Λάκριτος, Δαμοτάγης, Πύρρων, Ρη-
 (216) ξίβιος, Ἀλάπεκος, Ἀστύλος, 34) Δακύνδας, Ἀλίοχος, Δακράτης, Γλυκῖνος. Ἀκραγαντινός, Ἐμπεδοκλῆς. Ἐλεάτης, Παρμενίδης. Ταραντῖνοι, 35) Φιλόλαος, 36) Εὐρυτός, 37) Ἀρχύτας, 38) Θεόδωρος, Ἀρίστιππος, 39) Λύκων, Ἔστιαῖος, Πολέμαρχος, 40) Ἀστέας,

25) Παρμίσκος] Hunc Athenaeus (XIV, 614, a.) et Laertius Παρμενίσκον vocant. Vid. Monagium ad Laert. IX. 20. Kust.

26) Ὀρυστάδας] Ita dedi e Ciz. cum Laert. VIII. se. volente etiam Fabricio in Bibl. gr. p. 360. pro Ἀριστάδας, vt habent Arc. et Kust. Kiess.

27) Δαμάρμενος] Ciz. Δαμάρμος. Pro Ἀριστίας Reinesius, Aristens Claudius. Sed in Athen. XIII, 605. e. Aristes Proconnesius, ex Hyperboreis rediens, Metaponti memoratur. Kiess.

28) Λαφάων] Par. Λαφίων. Atque sic Obrechtus Reinesius: an Ἀγλαοφών? Kiess.

29) Εὐρύφημος] De hoc vide supra, Num. 185. vbi Εὐρύφαμος vocatur: Dorice nimirum. Kust. Eius fragmentum de vita citat Stob. Serm. 101. Reines.

30) Θρασεύς] Ciz. Θράσιος, Arc. Θράσιος. Kiess.

31) Εἰρίσκος] In Ciz. εἰρήκος. Reinesius: an Eryms, cuius locum e libro de fortuna citat Grotius ad libram de veritate rel. christianae p. 166. Fallitur. Vid. not. 18. Kiess.

tinus, Parmiscus, Orestadas, Leon, Damar-
 ménus, Aeneas, Chilas, Melisias, Aristeas,
 Laphion, Euandrus, Agesidamus, Xenoca-
 des, Euryphemus, Aristomenes, Agesarchus,
 Alceas, Xenophantes, Thraseus, Arytus,
 Epiphron, Eiriscus, Megistias, Leocydes,
 Thrasymedes, Euphemus, Procles, Anti-
 menes, Lacritus, Damotages, Pyrrho, Rhe-
 xibius, Alopecus, Astylus, Dacidas, Alio-
 chus, Lacrates, Glycinus. *Agrigentinus*,
Empedocles. *Eleates*, *Parmenides*. *Taren-*
tini, *Philolaus*, *Eurytus*, *Archytas*, *Theo-*
dorus, *Aristippus*, *Lycon*, *Hestiaeus*, *Po-*

32) *Μεγιστείας*] Ciz. et Par. *μεγιστίας*. *Kiess*.

33) *Πρόκλος*] Ita Kust. Arc. *Προκλός*. Ciz. et Par.
προκλής. Sic etiam Obrechtus. *Kiess*.

34) *Δακύνδας*] Ita Arc. et Kust. At Ciz. cum Obrechtii
 versione *δακίδας*. *Kiess*.

35) *Φιλόλαος*] Vid. not. 3. ad sect. 104. et Heeren.
 de fontib. ecl. Stob. p. 207. sq. *Kiess*.

36) *Εύρυτος*] Ita Kusterus. At Ciz. cum Arc. *Ἐρυτος*.
Kiess.

37) *Ἀρχύτας*] Vid. Heeren. p. 172. sq. *Kiess*.

38) *Θεόδωρος*] Reinesius: *an est ille, quem Pythago-*
reum vocat Clem. l. 4. p. 360. et Valer. Max. lib. 3.
c. 3. *Kiess*.

39) *Λύκων*] De eius calumniis in Aristotelem vid.
 Euseb. Praep. l. 14. ex Aristocle, quibus tamen re-
 spondere Apellicon et Aristocles. Castell. de vit.
 Aristotel. *Reines*. Add. Schweigh. ad Athen. Tom.
 VIII. p. 408. et Fabric. in Bibl. gr. p. 851. *Kiess*.

40) *Ἀστείας*] Ciz. *εὐστίας*. *Kiess*.

41) Κλεινίας, Κλέων, Εὐρυμέδων, Ἀρχέας, Κλειναγόρας, Ἀρχιππος, Ζώπυρος, Εὐθύνοσ, Δικαίσαρχος, 42) Φιλωνίδης, Φροντίδας, Λύσις, Λυσιβίος, Δεινοκράτης, Ἐχεκράτης, 43) Πακτίων, Ἀκουσιλάδας, 44) Ἴκκος, 45) Πεισικράτης, Κλεάρατος, Λεοντεὺς, Φρόνιχος, 46) Σμυχείας, Ἀριστοκλίδας, Κλεινίας, Ἀβροτάλης, 47) Πισύρροδος, 48) Βρύας, 49) Εὐάνδρος, Ἀρχάμαχος, 50) Μιμνόμαχος, Ἀχμονίδας, 51) Σίκακς, Καροφαντίδας. 52) Συβαρεῖται, Μέτοπος, 53) Ἴππασος, Πρόξενος, 54) Εὐάνωρ, Δεάναξ, 55) Μενέστωρ, Διοκλῆς, Ἐμπεδος, Τιμάσιος, Πολεμαῖος, 56) Εὐάιος, Τυρσηνός. Καρχηδόνιοι, Μιλτιάδης, 57) Ἀνθήν, 58) Ὀδῖος, 59) Λεόκριτος. 59^a) Πάριοι, Αἰήτιος, Φαινέπλης, Δεξίθιος, Ἀλκίμαχος, Δείναρχος, Μέ-

41) Κλεινίας] Ciz. et Arc. κωνίας. Kiess.

42) Φιλωνίδης] Par. φιλωνίδας. Ad nomen Dicaearchus Reinesius: Nearchus nominatur a Plut. in Catone maiore (cap. 2.) in annum urb. 545. Add. Cic. de Sen. c. 12. Kiess.

43) Πακτίων] Ita Kust. et Arc. In Ciz. φακτίων. Kiess.

44) Ἴκκος] Par. ἰκμος. Kiess.

45) Πεισικράτης] Par. Πασικράτης. Kiess.

46) Σμυχείας] Ciz. σμυχίας. Kiess.

47) Πισύρροδος] Arc. Πισέρροδος, Ciz. Τσιέρροδος. Kiess.

48) Βρύας] Arc. βρύας, Par. βρῦας. Kiess.

49) Εὐάνδρος] Ciz. et Par. ἔλανδρος. Kiess.

50) Μιμνόμαχος] Ita Kust. et Arc. In Ciz. μμημόμαχος. Kiess.

51) Σίκακς] Ita Arc. et Kust. In Ciz. Par. et Obrechtii versione δίκας. Kiess.

lemarchus, Asteas, Clinias, Cleon, Eury-
medon, Arceas, Clinagoras, Archippus,
Zopyrus, Euthynus, Dicaearchus, Philoni-
das, Phrontidas, Lysis, Lysibius, Dinocra-
tes, Echecrates, Paction, Acusiladas, Icmus,
Pisicrates, Clearatus. *Leontini*, Phrynichus,
Smichias, Aristoclidas, Clinias, Abroteles,
Pisyrhrydus, Bryas, Euandrus, Archema-
chus, Mimnomachus, Achmonidas, Dicas,
Carophantidas. *Sybaritae*, Metopus, Hip-
pasmus, Proxenus, Euanor, Deanax, Mene-
stor, Diocles, Empedus, Timasius, Pole-
maeus, Euaeus, Tyrseus. *Carthaginienses*,
Miltiades, Anthen, Odius, Leocritus. *Parii*,
Aetius, Phaenecles, Dexitheus, Alcimachus,

52) *Συβαρείται*] Ciz. *συβαρείται*. *Kiess.*

53) *Ἰππασος*] Ciz. ἄππασος, Par. ἰσπασος. *Hippasum*
Metarontinum vocat Clem. in *Protrept.* f. 52. et ignens
habuisse pro deo ait L. I. Strom. *Reines.*

54) *Εὐφράνωρ*] *Reinesio* videtur scribendum *Εὐφράνωρ*,
de quo *Athenaeus* lib. 4. p. 182. c. et 184. e. Py-
thagoricum fuisse et *περὶ αὐτῶν* scripsisse ait. *Kiess.*

55) *Μενέστωρ*] Arc. *μενέστιος*. Ad nomen *Πολεμαῖος*
Reinesius: *Pythagoricus philos. Ptolemaeus Philadelphus*
scripsit de Musica. Vid. *Meurs. not. ad l. 2. Nico-*
mach. Geras. p. 183. At vid. *Fabric. in bibl.* p. 865.
Kiess.

56) *Εὔαιος*] Ciz. et Par. *ἔναιος*. *Kiess.*

57) *Ἄνθη*] Ciz. ἄνθης. *Kiess.*

58) *Ὀδιος*] Ciz. ἄδιος. *Kiess.*

59) *Λεόκριτος*] Ciz. *νεόκριτος*. *Kiess.*

60*) *Πάριοι*] *Reinesius* hunc *Polyaen.* in *Dionys.* 22.
locum notavit: *Πάριοι ζήλωται λόγων Πυθαγορείων διη-*

των, Τιμαίος, Τιμησιάνναξ, ⁶⁰⁾ "Αμοιβρος,
⁶¹⁾ Εὐμαριδίας. Λοκροὶ, ⁶²⁾ Γύπτιος, Ξένων,
 Φιλόδαμος, Εὐέτης, "Αδικος, Σθενωνίδας,
 (217) Σωσίστρατος, Εὐθύνοος, Ζάλευκος, ⁶³⁾ Τιμά-
 ρης. Ποσειδωνιᾶται, ⁶⁴⁾ Ἀθάμας, Σίμος,
 Πρόξενος, ⁶⁵⁾ Κράνοος, Μίης, Βαθύλαος,
 Φαίδων. Λευκανοὶ, ⁶⁶⁾ Ὀκελος, καὶ ⁶⁷⁾ Ὀ-
 κυλος, ἀδελφοὶ, Ὀρέσανδρος, Κέραμβος, Δαρ-
 δανεύς, ⁶⁸⁾ Μαλίης. Αἰγείοι, ⁶⁹⁾ Ἴππομέδων,
 Τιμοσθένης, Εὐέλθων, ^{69b)} Θρασύδαμος, ⁷⁰⁾ Κρί-
 των, Πολύκτωρ. Λάκωνες, Αὐτοχαρίδας,
 Κλεάνωρ, Εὐρυκράτης. ⁷¹⁾ Ἵπερβόρειος,
 "Αβαρις. Ρηγῖνοι, ⁷²⁾ Ἀριστείδης, Δημοσθέ-
 νης, Ἀριστοκράτης, Φύτιος, Ἐλικίων, Μνη-

γον ἐν τοῖς περὶ Ἰταλίας χωρίοις. Διονύσιος ὁ Σικελίης
 τύραννος κ. τ. λ. et Stob. S. 193. Kiess.

60) Ἀμοιβρος] Ciz. εὐμοιβρος. Kiess.

61) Εὐμαριδίας] Reinesius *Var. Lect.* p. 344. legendum
 censet, Θυμαρίδας. Certe Thymaridas Pythagoricus
 fuit minime obscurus; quem mirarer a Iamblichō
 praetermissurū esse. Kust. In Ciz. εὐμαρίδας. Vid.
 sect. 104. not. 12. Kiess.

62) Γύπτιος] Obrechtus, Γύπτιος. Kust. Ciz. λύπτιος.
 Reinesius malle videtur Φύτιος, vt sect. 130, Kiess.

63) Τιμάρης] Hic supra, Num. 172. vocatur Τιμάρατος.
 Kust. Reinesius: Timares fuit Crotoniata, Platoni
 aequalis. Eum Locris audiuit Plato et ab eo Pytha-
 gorae instituta accepit. Val. Max. lib. 8. c. 7. Kiess.

64) Ἀθάμας] Reinesius: Athamanti Pythagorico hoc tri-
 buit Clemens lib. 6. Strom. ὧδ' ἐγεννήτο παντός ἀρχή-
 και ῥιζώματα τέτταρα τυγχάνοντι πῦρ, ὕδωρ, γῆ, ἀήρ. ἐν
 ζούτων γὰρ αἱ γενέσεις τῶν γινομένων. Kiess.

65) Κράνοος] Arc. κράνιος. Ad nomen Βαθύλαος, quod
 sequitur, Reinesius adnotat: Βαθύλλος. *Lact.* in *Act.*
 Kiess.

Dinarchus, Meton, Timaeus, Timesianus, Amaerus, Eumaridas. *Locri*, Gyteius, Xenon, Philodamus, Euetes, Adicus, Sthenonidas, Sosistratus, Euthynus, Zaleucus, Timares. *Posidonii*, Athamas, Simus, Proxenus, Cranous, Myes, Bathylaus, Phaedon. *Lucani*, Ocellus et Ocyclus fratres, Oresandrus, Cerambus, Dardaneus, Malion. *Aegei*, Hippomedon, Timosthenes, Euelthon, Thrasydamus, Crito, Polyctor. *Lacones*, Autocharidas, Cleanor, Eurycrates. *Hyperboreis*, Abaris. *Rheginenses*, Aristides, Demosthenes, Aristocrates, Phytius, Helicaon, Mne-

66) Ὀκελος] Potius Ὀκελλος, per duplex λ. Hic est nimirum Ocellus ille, cuius libellus περὶ τοῦ παντός φύσιος hodie adhuc exstat. Vide Cl. Ioann. Alb. Fabricium in *Biblioth. Gr. Lib. II. pag. 496. 497.* (Vol. I. p. 855. sqq. ed. Harl.) *Kust.* In *Ciz. ἔκελος*, in *Par. ὄκαλος*. — Vid. Heeren. p. 206. *Kiess.*

67) Ὀκυλος] Alii, Ὀκελος, vel Ἐκελος. Vide modo laudatum Ioann. Alb. Fabric. p. 489. *Kust.* In *Ciz. ὄκυλος*, in *Par. ὄκυλος*. *Kiess.*

68) Μαλίας] Ita Arc. et *Kust.* In *Ciz. καλίων*, Obrechtus *Malion*. *Kiess.*

69) Ἰππομέδων] Huius etiam mentio fit supra, Num. 87. *Kust.* In *Ciz. ἰππομίδων*. *Kiess.*

69^b) Θρασύδαμος] Reinesius: *an Πραξίδαμος? Πραξιδάμαντιαν Aristoxeni, qui multorum Pythagoreorum vietas scripsit, citat Harpocratio in Μουσῆϊδος.*

70) Κρίτων] Vid. Heeren. p. 187. sq. *Kiess.*

71) Ὑπερβόρειος] *Ciz. ὑπερβόριος*. *Kiess.*

72) Ἀριστείδης] *Par. ἀμοστείδης*. *Kiess.*

αἰβουλος, Ἰππαρχίδης, Ἀδοσίωι, Εὐθυκλῆς,
 73) Ὀψιμος. Κάλαις, Σελινούντιος. Συ-
 ρακούσιοι, Λεπτίνης, 74) Φιντίας, Δάμων.
 Σάμιοι, Μέλισσος, Λάκων, Ἀρχιππος, Γλώ-
 ριππος, 75) Ἐλωρις, Ἴππων. Καυλωνιάται,
 76) Καλλίβροτος, Δίκων, Νάστας, Δρύμων,
 Ξέντας. Φλιάσιοι, Διοκλῆς, 76^b) Ἐχεκράτης,
 Πολύμναστος, Φάντων. Σικυώνιοι, 77) Πο-
 λιάδης, Δήμων, 78) Σωστράτιος, Σωσθένης.
 Κυρηναῖοι, Πρῶρος, Μελάνιππος, Ἀριστάγ-
 (218) γελος, Θεόδωρος. Κυζικηνοὶ, Πυθόδαρος,
 Ἰπποσθένης, 79) Βούθηρος, Ξενοφίλος. Κα-
 ταναῖοι, Χαρώνδας, 80) Λυσιάδης. Κορίν-
 θιος, Χρῦσιππος. Τυρρῆηνός, 81) Ναυσί-
 θεος. Ἀθηναῖος, 82) Νεόκριτος. Ποντι-
 κός, Λύραμνος. 83) οἱ πάντες οἱ. Πυθαγο-

73) Ὀψιμος] Huius cum Lyside meminit Athenagoras in
Apolog. pro Christ. Sed pro ὄψει l. ὄψιμος. Ita Reinesius. Conf. Fabric. Bibl. p. 860. Kiess.

74) Φιντίας] Reinesius: *Apud Cic. et Val. Max. corrupte Pythias. Φιντίας l. Φιλτίας Siculi. v. quas ad Suidam notavi. Adde doctam notam Langii in: N. teutsch. Merk. 1808. P. III. p. 183. Kiess.*

75) Ἐλωρις] *Ciz. Ἐλωρις. — De Hippono Rhogino citat Reinesius Sext. Empir. (p. 620. et lib. III. Hyp. Pyrrhon. §. 50. p. 155.) Kiess.*

76) Καλλίβροτος] *Ciz. καλλίβροτος. Kiess.*

76^b) Ἐχεκράτης] *Fuit ex ultima successione Pythagoricorum, quos Aristoxenus audiuit. Vid. Wyttenbach. ad Plat. Phaedon. p. 110. sqq. Kiess. Eum audiuit Locris Plato. Val. Max. 8. 7. Reines.*

77) Πολιάδης] *Ciz. Πολυάδης. Kiess.*

sibulus, Hipparchides, Athosion, Euthyoles, Opsimus. Calais, *Selinuntius*. *Syracusani*, Leptines, Phintias, Damon. *Samii*, Melissus, Lacon, Archippus, Glorippus, Heloris, Hippon. *Caulonienses*, Callibrotus, Dicon, Nastas, Drymon, Xentas. *Phliasii*, Diocles, Echebrates, Polymnastus, Phanton. *Sicyonii*, Poliades, Demon, Sostratius, Sosthenes. *Cyrenaei*, Prorus, Melanippus, Aristangelus, Theodorus. *Cyziceni*, Pythodorus, Hipposthenes, Butherus, Xenophilus. *Catanaei*, Charondas, Lysiades. *Corinthius*, Chrysippus. *Tyrrhenus*, Nausitheus. *Athenienses*, Neocritus. *Ponticus*, Lyramnus. Omnes CCXIX. Clarissimae autem mulieres Py-

78) Σωστρούτιος] Ciz. στρούτιος. *Kiess.*

79) Βούθηρος] V. Heeren. p. 183. sq. *Kiess.*

80) Αυσιάδης] Reinesius: *Eius auditor fuit Aristoxenus musicus, v. Suidam in Aristox., nisi audiuit, quod e Laertio p. 425. constat, Xenophilum Chalcidensem. Conf. Mahnii diatr. de Aristoxeno, p. 8. sqq. Kiess.*

81) Ναυσίδεος] Reinesius: *Ναυσίδεος, praceptor Philippi Macedonici Thebis. Clem. l. 1. paed. c. 7. Diod. l. 16.*

82) Νεόκριτος] Ciz. θεόκριτος. *Kiess.*

83) οἱ πάντες σὺ] Post haec verba versio MS. Latina, quam possidet Eruditissimus Ioh. Alb. Fabricius, addit, *Hi vero sunt Pythagorici, non omnes, sed ex omnibus gloriosiores.* Caeterum de his aliisque Pythagoricis vide omnino modo laudatum Ioh. Alb. Fabricium in *Biblioth. Graec. Lib. II. cap. XIII.* (Ed. Harl. Vol. I. p. 826. sqq.) *Kust.*

- ρίδες δὲ γυναῖτες αἱ ἐπιφανέσταται, 84) Τιμύχα, γυνή 85) Εὐμυλλία τοῦ Κροτωνιάτου. 86) Φίλις, θυγάτηρ Θεόφριτος τοῦ Κροτωνιάτου. 87) Βυνδαΐκου, ἀδελφὴ Ὀκκίλω καὶ Ἐκκύλω τῶν Λευκανῶν. Χελωνὴ, θυγάτηρ Χείλωνος τοῦ Λακεδαιμονίου. 88) Κρατήσιππεια, Λάπαινα, γυνὴ Κλεάνορος τοῦ Λακεδαιμονίου. Θεανῶ, γυνὴ τοῦ Μετάποντιοῦ Βροντίνου. 89) Μυία, γυνὴ Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου. (219) Ασθάνεια Ἀρκάδισσα. 90) Ἀβροτέλεια, Ἀβροτέλους θυγάτηρ τοῦ Ταραντίνου. 91) Ἐχεκράτεια, Φλιασία. 92) Τυροηνίς, 93) Συβαρίτις.

84) Τιμύχα] Ciz. σιμύχα. Kiess.

85) Εὐμυλλία] Scribe Μυλλίω, a recto Μυλλίας. Sic enim maritus Timychae non solum appellatur a Porphyrio, Num. 61., sed etiam ab ipso Iamblichio supra, Num. 192. 193. De hac autem Timycha, aliisque foeminis Pythagoricis plura legenda sunt apud Menagium in *Historia Mulierum Philosopharum*, et Ioh. Alb. Fabricium in *Biblioth. Graec. Lib. II. c. XIII.* ubi Catalogum mulierum Pythagoricarum exhibet. Kust. In Ciz. ut in ed. Arc. pro Εὐμυλλία legitur ἡ μυλλία, quod ita verum est, si ante genitivum μυλλία articulum ἡ e proximo verbo γυνή male illatum deleas. Kiess.

86) Φίλις] Antea male Φίλις per η. Menagio et Ioh. Alb. Fabricio magis placet Φιλιατίς. Kust. Reinesius: Φίλις, ἡ Καλλικράτειος θυγάτηρ Πυθαγορεία, scr. περὶ γυναικὸς σωφροσύνης. Stob. S. 193. — In Ciz. Φίλις — τοῦ Κροτωνιάτου desunt. In Par. est Φίλις. Scal. φίλιη. Kiess.

87) Βυνδαΐκου, ἀδελφὴ Ὀκκ.] Haec longe aliter se habent in versione MS. viri saepius laudati Ioh. Alberti Fabricii, in qua sic legitur: *Byndacis, soror Ocelli et Ocelli Lucaeorum.* Hoc si sequamur, locus

thagoreae, fuerunt Timyche, Mylliae Crotoniatae vxor. Philis, Theophrui Crotoniatae filia. Byndaige, soror Ocelli et Ocyi Lucanorum. Chilonis, filia Chilonis Lacedaemonii. Cratesiclea Lacedaemonia, vxor Cleanoris Lacedaemonii. Theano, vxor Brontini Metapontini. Mya, vxor Milonis Crotoniatae. Lasthania Arcas. Abrotelia, Abrotelis Tarentini filia. Echecratia, Phlissia. Tyrsenis, Sybaritis. Pisirrhonde Ta-

hic Iamblichi sic legendus et distinguendus erit: *Byndaicis, ἀδελφή Ὀκυέλου καὶ Ὀκυέλου, τῶν Λευκανῶν.* Cum hac lectione etiam consentit versio Obrechtii, nisi quod *Byndaice* habeat pro *Byndacis*. Menagius legit *Ὀκυέλω* et *Ἐκυέλω* (vt nimirum dicitur *Συμφῶ*) easque filias facit Ocelli et Ecceli: sed prior sententia mihi magis placet. *Kust.* In Ciz. et Arc. *βυνδαίκου.* Deinceps in Ciz. *ὀκυέλω καὶ ἐκυέλω τῶν λευκανῶν,* scriptura compendiaria, pro *λευκανῶν.* Scal. *ὀκυέλω καὶ ἐκυέλω τῶ λευκανῶν.* — *Byndaicou* aperte falsum est. Requiritur enim nominatiuus nominis muliebris. *Kiess.*

88) *Κρατησίβλεια, Λάκαινα, γυνή Κλεάνθορος τοῦ Λακεδαιμονίου*] Haec in priore Edit. desunt, quae ex MS. addidi. Versio Latina MS. viri clariss. Ioh. Alb. Fabricii *Cratistolia* habet pro *Cratesiclea*: sed minus recte, vt puto. *Kust.*

89) *Μυία*] Ciz. *μυία.* *Kiess.*

90) *Ἀβροτέλεια*] Et haec vox in priore Edit. desideratur, quam itidem ex MS. renouaui. *Kust.*

91) *Ἐχεκράτεια, Φλισσία*] Vid. Wyttenbach. ad Phaed. p. 112. *Kiess.*

92) *Τυρσηνίς*] Antea male, *Τυρσηνής.* Recte versio MS. modo laudati Ioh. Alb. Fabricii, *Tyrsenis.* *Kust.* In Ciz. *τυρσηνίς,* in Par. *τυρσηίς.* *Kiess.*

93) *Συβαρίτις*] Ciz. et Arc. *συβαριτίς.* *Kiess.*

Πισιρρόνδη, Ταραντίς. 94) Νεστεάδουσα, Λά-
 καινα: Βρυῶ, Ἄργεια. Βαβέλυμα, Ἄργεια.
 95) Κλεαίχμα, ἀδελφὴ Αὐτοχαρίδα τοῦ Λάκω-
 νος. αἰ πᾶσαι 96) εἰς.

94) Νεστεάδουσα, Λάκαινα. Βρυῶ] Sic locum hunc
 ex MS. emendavi. Ante enim male legebatur: Νεσιέ-
 δου Σαλαίρα. Βιω Ἄργ. Kust. Ciz. νισθιάδουσα -
 βίω. Reinesius: Βοιά. Tum bis ἄργεια. Kiess.

rentina. Nisteadusa, Lacedaemonia. Bryo,
Argiua. Babelyma, Argiua. Cleaechma,
soror Autocharidae Lacedaemonii. Omnes
XVII.

95) Κλεαίχμα] Par. αληαίχμα. Kiess.

96) ιζ'] Pro his numeri notis in Ciz. scriptum est
δικαεπτά. Kiess.

I N D E X
A U C T O R U M

Α ΙΑΜΒΛΙΧΟ ΛΑΥΔΑΤΟΡΟΝ.

- A**ndrocydes ἐν τῇ περὶ Πυθαγορικῶν συμβόλων. 145.
Anonymus quidam Poëta Samius. 5.
Apollonius. 254.
Archytas. 160.
Aristoteles ἐν τοῖς περὶ Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας. 31.
Aristoxenus. 251.
— — — Ἐν τῇ περὶ Πυθαγορικῶν βίου. 233.
Empedoclis versus de Pythagora. 67.
Heraclitus. 173.
Hippobotus. 189.
Hippodamantēs, poëtae Salaminii, versus duo. 82.
Homerus. 245. 255. 260.
— — Eius versus de Euphorbo. 65.
Iamblichus librum suum de Musica laudat Sect. 120.
Itemque librum de Symbolis, Sect. 186.
Linus. 159.
Lysidis Epistola ad Hipparchum. 75.
Metrodorus Thyrsi. 241.
Neanthes. 189.
Nicomachus. 251.
Plato. 70. 167.
— Ἐν τῇ Πολιτείᾳ. 131.
Pythagorae Ἀδύος Ἰερός. 146.
-

I N D E X

REHERUM FRAECIPUARUM, QUAE IN LIBRO IAMBELICHI DE VITA PYTHAGORAE OCCURRUNT.

(Numerus non paginas, sed sectiones indicat.)

A.

Abaris Scythia a Pythagora ad intima statim philosophiae arcana admissus est. 90. Fuit sacerdos Apollinis Hyperborei. 91. Pythagoram ipsum esse Apollinem credidit. ibid. Ei Pythagoras aureum femur ostendit. 135. Pythagoram Apollinem esse coniecit. ibid. Dictus fuit *Αἰθιοπάρχης*, quod sagitta vectus, flumina, maria, et inuia quaeque superaret. 136. Eum conuiuio excepit Pythagoras. 140. Quare ab Hyperboreis in Graeciam venerit. 141. Lacedaemonem a pestilentia liberauit. ibid. Abaris extispicii studiosus erat. 147. Per numerorum scientiam quasuis veritates Abaridem docuit Pythagoras. ibid. Abaris cum Pythagora de variis rebus coram Phalaride sermonem habuit. 216.

Abstinentiam ab animalibus praecepit Pythagoras. 68.

Abstinentiam ab animalibus, his praecipue praecepit Pythagoras, qui ad maiorem prae reliquis perfectionem in philosophia adspirarent. 107. Quare Pythagoras suis praeceperit, vt animalibus abstinerent. 186.

Acusmatici. Sic dicti fuerunt discipuli quidam Pythagorae. 30. 81. Vide infra Discipuli.

Acusmaticorum philosophia qualis fuerit. 82.

Admonitiones quomodo faciendae sint, secundum Pythagoreos. 101.

Adolescentem quendam qua arte Pythagoras a palaestra ad philosophiae studium traduxerit. 20. Adolescentis commessabundi rabiem centu spondaico compestuit Pythagoras. 118.

- Aegyptii symbolica philosophia praecipue vsi fuerunt.** 103.
Ab Aegyptiis sacerdotibus nonnulla instituta accepit Pythagoras. 151. **Aegyptii geometriae praecipue studebant.** 158.
- Aequalitati in vita et moribus maxime studebant Pythagorei.** 196.
- Affectus animam corpori veluti, clavis quibusdam affigunt.** 228.
- Aglaophamus Pythagorae initia Orphica tradidit.** 146.
- Agrirentum a seruitute liberavit Pythagoras.** 53.
- Alcaeus, cuius haeres Pythagoras fuit.** 170.
- Alcimachus Pythagoreus.** 257.
- Alcmaeon.** 104.
- Amici ita tractandi, ne vnquam fiant inimici.** 40. **Suspicionem tacitam inter duos amicos obortam quomodo discussserit Pythagoreus quidam.** 125. **Amicorum duorum reconciliatio.** 126. **Amicorum omnia communia.** 52. 92.
- Amicitiam omnium erga omnes inculcavit Pythagoras.** 69. 229. **Amicitiam quomodo conseruandam esse praeeperint Pythagorei.** 101. **Amicitia ob quas causas dissolventa sit.** 102. 232. **Amicitia est aequalitas.** 162. **Qualia praecepta de amicitia tradiderit Pythagoras.** 230.
- Amicitias externas summo studio declinarunt Pythagorei.** 233.
- Amicitia memorabilis Phintiae et Damonis, Pythagoreorum.** 234. 235. 236. **Amicitiae suae quem scopum proposuerint Pythagorei.** 240.
- Anaximander Physicus.** 11.
- Ancaeus Ioue natus ferebatur.** 5. **Oraculo monitus, coloniam in Samum insulam deduxit.** ibid.
- Anchitum mortis periculo eripuit Empedocles.** 113.
- Anima tranquilla et affectibus vacua, non solum homine vigilante, sed etiam dormiente, commercium cum Deo per somnia habet.** 70.
- Anima humana non ingreditur in ea animalia, quae intolere fas est.** 85. **Animam suam nouerat Pythagoras, quacnam esset, et vnde in corpus suum venisset.** 134.
- Anima corpori, tanquam carceri includitur.** 153. **Animam immortalem esse, multi populi barbari crediderunt.** 175.
- Animalia quaedam nobiscum cognationem habent.** 108.

- Animalium** quorundam esum quibus concesserit Pythagoras. 109. Inter animalia et homines coniunctionem esse quandam voluit Pythagoras. 168. Vide etiam supra **Abstinentia**.
- Animi mores** ex signis externis conicere norat Pythagoras. 71.
- Animum illorum**, qui disciplinæ ritæ initiati non sunt, velut densa quaedam dumeta obsident. 77.
- Annulus**. In annulo non est gestanda Dei imago. 84. 256.
- Antiquius tempore** semper in maiore honore habetur, quam id, quod tempore posterius est. 37.
- Antrum Pythagoræ**, prope Samum. 27.
- Apollinis Genitoris ara** incruenta. 25. 35.
- Apollo puerili specie** repræsentabatur. 52. Pythagoras fuit Apollo Hyperboreus. 140. Apollo ex tripode oracula reddebat; et quare. 152.
- Apollinem se esse** qua ratione indicauerit Pythagoras. 177. Apollinis oracula. 222.
- Aquilam superuolitantem** Pythagoras e sublimi deduxit. 62. Aquilam albam Pythagoras manu permulsit. 142.
- Aquiminali non esse intingendum** Pythagoras præcepit. 83.
- Ara incruenta Apollinis in Delo**. 25. 35. Ad aras incruentas adorauit Pythagoras. 108.
- Arbiter**. Pythagoreus quidam arbiter electus, quomodo litem deciderit. 124.
- Arcana doctrinæ Pythagoricæ** euulgare nefas erat. 246.
- Archemorus**. Ob eius mortem instituti ludi Nemei. 52.
- Archippus Pythagoreus**. 249.
- Archytas**. 104. Amicus Platonis. 127. Iratus seruos verberare noluit. 197.
- Aresas Pythagoreus**. 266.
- Aristæus**. 104. Pythagoræ successor fuit. 265.
- Aristæus Proconesius**. 138.
- Aristocrates Pythagoreus**. 130. 172.
- Astronomiæ inuentionem** alii Aegyptiis, alii Chaldaeis tribuunt. 158.
- Athletæ vt pro caricis vescerentur** carnibus, quis primus præcepit. 25.
- Athletæ victoriam tantum consequi**, non aduersariis laedere student. 49.
- Attica dialectus** inter Graecas est recentissima: et quando exstiterit. 243.
- Auaritia** quorum vitiorum mater sit. 78.

Animum viscerâ extispicio maxime apta esse censebantur. 147.
 Auri usum in vestitu, meretricibus tantum concedebant
 Pythagorei. 187.

B.

Balneum. In balneo non esse lauandum Pythagoras præcepit. 83.
 Barba aurea simulacri. 143.
 Bellum caedium causa, iisque quasi alitur. 186. Quale
 bellum inter homines licitum sit. 232.
 Bias Prienensis. 11.
 Bipedum tria genera, secundum Pythagoreos: nempe, homo,
 avis, Pythagoras. 144.
 Bitale Pythagorica. 146.
 Bona communia habuerunt Pythagorei. 29. 30. 27. 81. 163.
 Bona Pythagoreorum administrabantur ab iis, qui Politici
 et Oeconomici vocabantur. 72. 74.
 Bos Tarenti, Pythagoras præcepto obsecutus, fabis absti-
 nuit. 61.
 Boues immolare Pythagoreis nefas habebatur. 150.
 Brysson. 104.
 Bulagoras Pythagoreus. 265.

C.

Cadavera mortuorum igne comburi Pythagoras vetuit. 154.
 Caedes. Qui caedem inuoluntariam perpetraverat, aqua ma-
 rina lustrari debebat. 153.
 Calumnia quouis gladio acutior. 125.
 Carmelus mons Phoeniciae. 14. In eo Pythagoras frequen-
 ter egit. *ibid.* Prae aliis montibus sacer habebatur. 15.
 Carnibus animalium, quae sacrificare fas erat, vescerentur
 Pythagorei. 98.
 Castigationes quomodo instituendae sint. 231.
 Catanen urbem a seruitute liberavit Pythagoras. 33. Cata-
 nensibus leges dedit Charondas, *ibid.*
 Cataplasmatis vsi fuerunt Pythagorei. 244.
 Καρτερων quid appellauerint Pythagorei. 95.
 Cauponatores disciplinarum damnabant Pythagorei. 245.
 Cedro Dij honorandi. 154.
 Cenotaphium, tanquam mortuis, Pythagorici exstruebant
 iis, quos e coetu suo eiecerant, 73. 74. 246.

- Cerebri** erunt omnino suis interdixit Pythagoras et quare. 109.
- Charondas** Catanaeus, legislator. 33. 104. 130. 172.
- Chordae** lyrae, ἰσάτη, μέση, et ῥήτη. 119.
- Χορδοτόνον** lyrae. 118.
- Cibus**, qui rationis promptitudinem impedirent, abstinebant Pythagorei. 68. Qualibus cibus praecipue vsi fuerint Pythagorei. 97. 98. Quales cibos cauendos esse Pythagorei praeeperint. 106. Cibos lautos ad coercendum tantum appetitum, non vt eos ederent, in conuiujs apponere solebant Pythagorei. 187. Ciborum varietas multiplex est. 206. Quibus cibus peculiaris alicuius affectus in nobis causa existit.
- Clinias** iratus omnes castigationes differre solebat, donec ira mente decessisset. 198. Propri rebus afflictis succurrit. 239.
- Clinias** et Prorus, par amicorum. 127.
- Comatus** Samius. Vide infra Prouerbum.
- Coenas** ita instituebant Pythagorei, vt illis ante solis occasum finis imponeretur. 98.
- Κοινῶβιοι** dicebantur Pythagorei, a bonorum communione. 29.
- Communio** bonorum iustitiae principium. 167. Communio bonorum inter Pythagoreos viguit. Vide supra Bona.
- Communione** diuinorum bonorum praecipue studuerunt Pythagorei. 240.
- Concubitus** cum matre, filia, et sorore illicitus habendus sit. ibid.
- Consilium** est res sacra. 85.
- Continentiae** studium Pythagoras discipulis magnopere incultauit. 188, et seqq.
- Conuersatio.** De conuersatione quae praecpta suis dedit Pythagoras. 181.
- Contitijs** abstinendum, nec conuitiantibus respondendum. 51.
- Conuiuium.** Vide infra Syssitia.
- Cor** edere suos vetuit Pythagoras. 109.
- Corpus** quomodo curare soliti fuerint Pythagorei. 196.
- Crederé.** Pythagorei facile credebant ea, quae ad Deum vel religionem referebantur. 138. 148. Non cuius opinionioni temere credendum est. 200.
- Creophilus**, Pythagorae praeceptor. 9.
- Creophilus**, cognomen Hermodamantis. 11.
- Creophilus**, Homeri hospes et amicus. 11.

- Croton vrba septem vna Olympiade stadionicas tulit. 44. Ab Hercule condita est. 50.
 Crotone cum applausu Pythagoras docuit. 29.
 Crotonem a seruitute liberauit Pythagoras. 33.
 Crotonem Hercules noctu imprudens occidit. 50.
 Crotoniatas Pythagoras a pellicum consuetudine abduxit. 132.
 Cupiditates multos in perniciem detruserunt. 78. Cupiditates pleraque non sunt naturales, sed adscititiae. 205.
 Cupresso Dii honorandi. 154. Cupressinas arcas sepulcrales fieri vetuit Pythagoras, quod Iouis sceptrum esset cupressinum. 155.
 Cylon Sybarita a Pythagoreis reprobatus fuit. 74. Auctor exstitit seditionis in Pythagoreos coortae. 248. 249. 258.

D.

- Daemones Semideis praestantiores sunt. 37.
 Damo, filia Pythagorae. 146.
 Damon et Phintias, par amicorum. 127. 234.
 Deambulationes matutinas in quibus locis facere soliti sint Pythagorei. 96. Iidem vesperi etiam deambulare solebant. 97.
 Defunctos in albis vestibus deduci Pythagoras praecipit. 155.
 Deli incolae admirati fuerunt Pythagoram. 35.
 Democledes Pythagoreus. 257. 261.
 Deum sequi, actionum nostrarum et vitae scopus esse debet. 86. A Deo bona petenda sunt, utpote qui omnium dominus est. 87. 137. Deum curare res humanas, easque regere, credendum est. 174.
 Dextras Pythagorei solis Pythagoreis iungere iubebantur. 257.
 Dialectus Dorica Graecarum antiquissima. 243. Dialectus Attica quando exstiterit. ibid.
 Dieta. Vide Medicina. Dietae praecipua habenda est ratio: eiusque peritus admodum fuit Paeon. 208.
 Dii. Quidam Deorum patris simul et matris personam sustinuerunt. 39. Diis quomodo libandum. 84. Dii animum sacrificantium potius, quam numerum sacrificiorum respiciunt. 122. Dii inferi continuis libationibus, et inferiis sumptuosius gaudent. ibid. Dii bona tribuunt eis, quos amant. 137. Dii omnia possunt. 139. Dii non sunt malorum causa. 218.
 Diocles Pythagoreus. 251.
 Diodorus Aspendius. 265.

- Dion Syracusanus, hortante Platone, tres libros a Philolao emit. 199.
- Dinono, vxor Brontini. 132. (Sed ibi legendum est Theano. Vide infra.)
- Dionysius tyrannus, Siciliae regno pulsus, Corinthi literas docuit. 234.
- Disciplinae non sunt mercede docendae. 245.
- Discipuli Pythagorae. Ex iis quidam vocabantur Politici, Oeconomici, et Nomothetici. 72. 74. 89. Alii, Esoterici. 72. Alii, Acusmatici et Mathematici. 81. Theoretici, Acusmatici, Politici. 150.
- Discipulorum suorum animum et mores quomodo exploraverit Pythagoras. 71. 94.
- Discordiam omnem ex vrbibus Italiae et Siciliae sustulit Pythagoras. 54.
- Diuinationi studebant Pythagorei. 138. Diuinatione quid sit. ibid. Diuinatione per numeros omnium maxime diuina. 93. Diuinationem per exta, siue viscerum inspectionem, improbabat Pythagoras. 147.
- Dogmata sua Pythagorei silentio tegebant, ne peregrinis innotescerent. 226.
- Domesticae rei bona administratio, omnis boni ordinis in ciuitate principium est. 169.
- Dorica dialectus reliquarum optima et antiquissima. 241. 242. 243.
- Doris Oceani filia. 242.
- Dorus Deucalionis et Pyrrhae filius. 242. Is filium habuit Hellena et nepotem Aeolum. ibid.
- Αυσθημίας* variae species. 171.

E.

- Echecrates, Pythagoreus. 251.
- Elementum nullum est purum. 130.
- Eleusinia initia. 151.
- Elicon Pythagoreus. 130. 172.
- Elixum non est assandum. 154.
- Empedocles adolescentem ira percitum musico cantu ad sanam mentem reuocauit. 113. *Ἀλεξάνεμος* dictus fuit. 136. Physices valde peritus fuit. 166.
- Entia vera, et aequiuoce talia, quanam sint. 159. 160.
- Epicharmi sententiae. 166. Epicharmus metro complexus est sententias Pythagoreorum. 266.

- Epimenides dictus fuis *Καθαυτής*. 136. Qua rationes insidiatores vitae suae ad mortem adegerit. 222.
- Eruditionis laus. 42. 45.
- Erythriño abstinere suos iussit Pythagoras. 109.
- Eryxidas Chalcidensis Olymp. 62. stadio vicit. 55.
- Esoterici discipuli Pythagorae quinam dicti fuerint. 75.
- Eubulus Messenius a Nausitho e praedonum manibus creptus fuit. 127.
- Euphorbum se antea fuisse Pythagoras affirmavit. 63. Scutum eius Iunoni Arginae dedicatum fuit. *ibid.*
- Eurymenes iussu Dionysii tyranni Pythagoreis insidias tendit. 189. 190.
- Euryphemus Syracusius. 185.
- Eurytus. 104. Fuit discipulus Philolai. 139. 148.
- Εὐφηνία* semper utebatur Pythagoras. 149.
- Exercitiis corporis quilibet vsi fuerint Pythagorei. 97.
- Expectare nos omnia oportet, quae homini accidere possunt. 196. 224.
- Extispicium. Vide supra *Divinatio*.

F.

- Fabris Pythagoras suos abstinere iussit, idque ob multas causas. 109. Fabas conculcare morte grauius ducebant Pythagorei. 195. Per fabas olim magistratus eligi solebant. 260.
- Fabula de tribus mulieribus, quae vno communi oculo vsae fuerunt. 55.
- Femur aureum Pythagorae. 92. 135. 140.
- Feritatem et ferociam Pythagorei philosophiae inimicam ducebant. 95.
- Festo die nec capilli, nec vngues praecidendi. 154.
- Fides ab amicitia nunquam remouenda. 102. 232. Fidem datam Pythagorei religiose seruabant. 185.
- Foeminae. Vide infra *Vxores*.
- Fortitudo admirabilis Pythagoreorum. 214. Ad fortitudinem veram quomodo suos imbuerit Pythagoras. 225. 226.
- Funus. A sumptuosis funeribus quomodo Pythagoreus quidam Crotoniatis dehortatus fuerit. 122. Eos, qui profusos in funera sumptus faciunt, Plato libenter ex hac vita pigneratur, et quare. 125.

G.

- Gallus albus non est immolandus. 84.
 Gallus Seli sacer. 147.
 Geometria quomodo primum publicata fuerit. 89. Geometriae praecipue studebant Aegyptii, et quare. 158.
 Gortydes vel Gartydes, Pythagoreus. 265.
 Graecia magna. 30. 166.
 Grues superuolantes malefici quidam testes appellando, sese eo indicio prodiderunt. 126.

H.

- Halterum iactu sese exercere solebant Pythagorei. 97.
 Harmonia sphaerarum coelestium. 65. Harmoniam Musicam quomodo inuenerit Pythagoras. 115. Harmoniae *διὰ τεσσάρων, διὰ πέντε, et διὰ πασῶν* dictae. 117. 118.
 Helicaon. Vide supra Elicaon.
 Hellen, filius Dori: secundum alios vero, Iouis. 242.
 Heraclitus Ephesios laqueo dignos esse censuit. 173.
 Hercules ludos Olympicos in honorem Iouis instituit. 40.
 Crotonem quando condiderit. 50. A Lacino iniuria afficitur. *ibid.* Crotonem nocte imprudens occidit. *ibid.*
 Herculi sacrificandum est die octauo, secundum Pythagoram. 152.
 Hermodamas, cognominatus Creophilus. 11.
 Hesiodi versibus selectis vti solebant Pythagorei, ad animi emendationem. 111. 164.
 Himeram a seruitute liberauit Pythagoras. 83.
 Hipparchus arcana Pythagoreorum vulgauit. 75.
 Hippasus. 104. Ab aliis Crotoniata, ab aliis vero Metapontinus dicitur. 81. In mari periit, quod vulgasset sphaeram duodecim pentagonorum. 88.
 Hippomedon Pythagoreus. 87.
 Homacoion dicta fuit schola Pythagoreorum. 30.
 Homerus summum Deorum, patrem Deorum et hominum vocauit. 39. Homeri versibus selectis vti solebant Pythagorei ad animi emendationem. 111. 164.
 Homicidam nullo responso dignatus fuit Pythagoras. 133. 177.
 Honestum et bonum praefendum est vtili. 204.
 Hymnis Deos quotidie celebrari iussit Pythagoras. 149.
 Hypate, chorda quaedam lyrae ita dicta. 119.

I.

- Icostagonum, figura Geometrica. 247.
 Ἰσὸς λόγος, liber Pythagorae sic dictus. 146. 259. Eum
 tamen quidam Telaugi tribuunt. *ibid.* Apud Latinos
 legi solebat. 152.
 Ignavia fugienda. 49.
 Imbrus [insula]. 151.
 Imperium inter homines maxime necessarium est. 175.
 Imperium debet esse voluntarium. 183. Imperio homi-
 nes in officio contineri debent. 203.
 Incantationibus ad quosdam morbos pellendos utebantur
 Pythagorici. 164. 244.
 Incontinentia vnius hominis Graeco et Troianos magnis
 inuoluit calamitatibus. 42.
 Inimicitia quomodo et erga quos suscipienda sit. 232.
 Initia sacrorum, variis in locis olim celebrari solita, Py-
 thagoras diligenter scrutatus est.
 Iniuriam pati praestat, quam hominem occidere. 155. 179.
 Iniustitiae vindex acerrimus est Deus. 42.
 Inscitia quouis modo ex animo pellenda. 54.
 Institutione efficitur, vt homines bestiis, et Graeci Bar-
 baris praestent. 44.
 Ioui Serustori ante mensam libandam. 155.
 Iouis sceptrum erat cupressinum. 154.
 Iram lenire quomodo studuerint Pythagorei. 196. 225.
 Irati cum essent Pythagorei, neminem vel verbis vel ver-
 beribus castigabant. 197. Vide etiam supra Archytas
 et Clinias.
 Isthmici ludi. Vide Ludi.
 Italia propter Pythagoram Magna Graecia dicta fuit. 166.
 Iudicium animarum constitutum est apud Inferos. 155. 179.
 Iurare. Pythagorici iurabant per inuentorem quaternionis,
 i. e. ipsum Pythagoram. 150. 162.
 Iusiurandum. Dei nomine non est abutendum ad iusiur-
 randum. 47. 150. Ita nos gerere debemus, vt vel in-
 iuratis fides habeatur. *ibid.* Iusiurandum religiosissime
 obseruabant Pythagorei. 144. 155.
 Iustitia nullus locus carere potest. 46. Iustitia colenda
 est, non metu legum, sed honestatis morumque bono-
 rum reuerentia. 48. Iustitiae principium quodnam. 167.
 Ad iustitiam colendam quibus modis Pythagoras homines
 adducere studuerit. 171. 172. 174. 175. 179. 180.

L.

- Lacedaemon ab Abaride lustrata fuit. 92.
 Lacinus Herculem iniuria afficit. 50.
 Lamentis et ploratibus abstinebant Pythagorei. 198. 226.
 234.
 Lauacris utebantur Pythagorei. 98.
 Lauro Dii honorandi, nec ea corpus abstergendum. 154.
 Laus est res magis sacra, quam consilium. 49.
 Legislatores quidam celebres. 172.
 Legislatoria iustitia praestantior est iudiciali. 172.
 Leucippus. 104.
 Lex de non tollendo quod in templo humi cecidisset. 126.
 Legi opem ferendam esse praecipiebant Pythagorei. 100.
 171. 223.
 Libandum est Diis ab ansa calicis, et quare. 84. Libationes Diis faciebant Pythagorei. 98. 99. Inter coenandum etiam Diis libabat Pythagoras. 149. Quibus Diis ante mensam libandum sit. 155.
 Liberi parentes maxime amare et honorare debent. 37.
 Liberi sunt pignora foederis coniugalis. 47. Liberorum procreandorum causa haec esse debet, ut nostri loco relinquuntur, qui Deum colant. 85. 86. Qui liberis procreandis operam dant, quam cautionem et curam adhibere debeant. 211.
 Libethra, locus in Thracia, ubi Pythagoras sacris Orphicis initiatus est. 146.
 Libido. Vide supra Incontinentia.
 Linguam continere, res omnium difficillima. 72. 195. Lingua patria quemque uti Pythagoras praecepit. 241.
 Lintea, non lanca, veste utebantur Pythagorei. 100.
 Litages, Pythagoreorum hostis infensissimus. 263.
 Locrenses quotannis virgines ad templum Mineruae Iliadis mittere iubentur. 42.
 Locrensiurum vrbs optimis vsa fuit legibus. 33.
 Ludi Pythici quare instituti. 52. Ludi Nemei et Isthmici instituti ob mortem Archemori et Melicertae. ibid.
 Lunam incolunt Daemones. 30.
 Lustrationes variae ab Abaride peractae. 91. Quomodo Pythagoras lustrari praeceperit eum, qui eadem inuoluntariam commiserat. 153.
 Luxuria omnino fugienda. 271.

M m 2

- Lyra** vti solebant Pythagorei. 111. Lyra Pythagorae fuit *ὀκτάχορδος*. 119. 121.
- Lysis** Pythagoreus. 104. Hipparchum increpat, quod doctrinam Pythagorae vulgasset. 75. Lysis quanta religione fidem amico datam seruauerit. 185. Solus cum Archippo ex incendio, quo reliqui Pythagorei perierunt, euasit. 249. Epaminondam Thebis auditorem habuit. 250. Thebis mortuus est. *ibid.*

M.

- Maculae** animi per philosophiam Pythagoricam eluebantur. 76.
- Magi.** Cum iis Pythagoras Babylone versatus est. 19. Pythagorae magistri fuerunt. 151.
- Magistratus** quomodo in gubernanda ciuitate se gerere debeant. 46. Magistratus Mille virorum apud Crotoniatis. 126.
- Maia** quae dicatur apud Graecos. 56.
- Malua** sectatores suos abstinere iussit Pythagoras. 109. Malua sympathiae, quae inter coelestia et terrena intercedit, index est. *ibid.*
- Mariti** erga vxores quomodo se gerere debeant. 47. 48.
- Mathematici.** Sic dicti fuerunt quidam discipulorum Pythagorae, 81.
- Medicinae** eam maxime partem excolebant Pythagorici, quae circa dietam versatur. 163. 244.
- Melamphyllos** olim dicta fuit Samus. 3.
- Melanuro** abstinere suos iussit Pythagoras. 109.
- Melicertes.** Ob eius mortem instituti ludi Isthmici. 52.
- Melle** vesci solebant Pythagorei. 97.
- Memoriam** studiose excolebant Pythagorei. 166.
- Menon** Crotoniatis. 170.
- Mens.** Eius cultura maxime necessaria et utilis. 42. Mens omnia videt et audit; reliqua vero surda et caeca. 228.
- Mentis** culturam et purgationem quomodo instituendam esse censuerint Pythagorei. *ibid.*
- Mercurius** non fit ex quouis ligno. 245.
- Metapontum** a Tauromenio Siciliae vrbe plurium dierum itinere distat. 134.
- Metapontinorum** veneratio erga memoriam Pythagorae. 170.
- Metrodorus** Pythagoreus. 241.
- Milio** ad sacrificia utebatur Pythagoras. 150.

- Mille viri apud Crotoniatas.** 260.
- Milon Crotoniatae.** In eius domo Pythagorei combusti fuerunt. 249.
- Mikiades Carthaginensis, Pythagoreus, Possidem Argiuum viatico instruit, vt in patriam redeat.** 128.
- Minerva Ilias.** 42.
- Miracula a Pythagora edita.** 135.
- Mnesarchus, pater Pythagorae, ab Aeneae oriundus.** 4.
De nauigatione in Syriam oraculum consulit. 5. Ex Syria in Samum redux Apollini templum exstruxit. 9.
- Mnesarchus Pythagorae filius.** 265.
- Mochus Sidonius, naturae interpres.** 14.
- Mores et instituta patria non esse temere mutanda Pythagorei censuerunt.** 176.
- Motus duplex est, animae et corporis.** 130.
- Mulier.** Cum muliere aurum gestante non est res habenda. 84.
- Musarum Dearum laus.** 45. Musis fanum Crotonienses exstruxerunt, auctore Pythagora. 45. 50. 264.
- Musica Pythagoras ad componendos et sanandos animae affectus vsus est:** 64. 224. Musicam mundanam, siue coelestem, solus audire potuit Pythagoras. 65. Musica quomodo et ad quem vsum Pythagoras vsus fuerit. 110. et seqq. Musicam quomodo inuenerit Pythagoras. 115. et seqq. Musicae tria genera, Diatonicum, Chromaticum et Harmonicum. 120. Musica Pythagoras adolescentem amoris oestro percitum ad sanam mentem traduxit. 195.
- Myllias Crotoniatae ante fuerat Midas, monente Pythagora.** 143. Vxorem habuit Timycham. 192.
- Myrto Dii honorandi, nec corpus eo abstergendum.** 154.

N.

- Nausithus Tyrrenus Eubulum Messeniū a praedonibus captum redimit.** 127.
- Nemei ludi.** Vide Ludi.
- Nereus duxit Dorida, Oceani filiam.** 242.
- Nessus fluuius Pythagoram his verbis alloquutus est, Salve, Pythagora.** 154.
- Nete, chorda quaedam lyrae ita dicta.** 219.
- Ninon, vnus fuit ex iis, qui populum in Pythagoreos concitarunt.** 257. 260. — Non est hic, qui fuit sub Ninone status: prouerbium Crotoniatarum. 264.

- Nomina rebus qui imposuit, sapientissimus utique fuit. 56.
 Nosse se ipsum, omnium difficillimum. 85.
 Numerus. Secundum numerorum naturam omnia eleganter ordinata sunt. 59. Diuinitio per numeros omnium maxime diuina. 95. Numeri essentia quae comprehendat. 146. Numero essentia Deorum definitur. 147. Numero omnia conueniunt: dictum Pythagoricum. 162. *Ἄβυσσος* quae dicatur apud Graecos. 56.

O.

- Oculus diuinus infinitis oculis corporis praestat. 70.
 Oeconomicus non minus bonus fuit Pythagoras, quam philosophus. 170.
Ἐπιπέδα dicta fuit schola Pythagoreorum. 30.
Ἐπίμαχοι, discipuli Pythagorae dicti sunt. 75.
 Omina non spernebat Pythagoras. 149.
 Onus, secundum Pythagoreos, non est alteri detrahendum, sed imponendum. 84.
 Opportunitas temporis in omnibus rebus obseruanda est. 181.
 Oraculum Ancaeo datum de colonia in Samum insulam deducenda. 3. 4. Oraculum Mnesarcho, patri Pythagorae, redditum de futura prole. 5. Oracula Dodone et Delphis per mulierem reddebantur. 56.
 Orithyiae raptus. 243.
 Orpheus et Pythagoras imperium habuerunt in fera animalia. 62. Ab Orpheo philosophiae Pythagoricae origo repetenda est. 146. Orpheus Calliopes filius. ibid. Ab Orphicis quae Pythagoras in philosophiam suam transtulerit. 147. Orpheum in plerisque aemulatus est Pythagoras. 151. Orpheus Dorica dialecto vsus est. 245.
 Ortus occasu honoratior. 37.

P.

- Paeon et Aesculapius. 208.
Παιδαγωγός Pythagorei vocabant admonitiones. 101. 251.
Παιδαγωγία Pythagoreis idem erat quod *σοφιστική*. 197.
 Pangaeus mons. 246.
 Panis quare non sit frangendus. 86. Pane vescebantur Pythagorei. 97. 98.

- Parentes et liberos a se inuicem diuellere, facinus iniustissimum est. 49. Parentes colendi. 175.
- Parentibus quanta a liberis debeatur gratia. 37. Parentibus tantum debemus, quod viuamus; at philosophis, quod bene viuamus. 246.
- Parmenides Eleates. 166.
- Pedi dextro calceus prius inducendus. 83.
- Pediculus in templo non necandus. 154.
- Pellices. Pythagoras Crotoniatis a pellicum commercio abduxit. 195.
- Perialus Thurius a Pythagoreis reprobatus fuit. 74.
- Phalaris crudelissimus tyrannus. 215. Quanta libertate dicendi Pythagoras coram eo vsus sit. 216. Diuinationem negauit, itemque prouidentiam. 216. 217. De quibus rebus Pythagoras coram eo disseruerit. 218. Phalaris eodem die ab insidiatoribus interfectus est, quo Pythagorae et Abaridi vitae periculum intentauit. 221. Phalaridi mortis causa exstitit Pythagoras. 222.
- Phanton Pythagoreus. 251.
- Pherecydes Syrius, Pythagorae praeceptor. 9. Morbo pediculari extinctus est. 184. 252.
- Philolaus, Pythagorae *σὺγχρονος*. 104. In eius sepulcro pastor aliquem canentem audiuit. 139. 148. Primus libros, dogmata Pythagorica continentes, euulgauit. 199.
- Philosophiae origo est a Diis. 1. Philosophiae Pythagoricae scopus et finis. 137. Philosophiam quomodo definiuerit Pythagoras. 159. Philosophiae maior habenda est ratio, quam parentum et agriculturae. 246.
- Philosophus quis dicatur. 58. Philosophum se primus nominauit Pythagoras; cum ante philosophi sapientes dicerentur. 44. 58.
- Phintias et Damon, memorabile par amicorum. 127. 254. 255.
- Phoenices Arithmeticae inuectores fuisse dicuntur. 158.
- Phrygius cantus homines accendebat et inflammabat. 112.
- Phytius Pythagoreus. 130. 172.
- Piscatoribus praedixit Pythagoras, quantum piscium numerum capturi essent. 36.
- Piscibus raro uescebantur Pythagorei. 98.
- Plantam satiuam et frugiferam laedere nefas censebant Pythagorei. 99.
- Pluto dicitur *Αἰδής*, et quare. 125.
- Platoni Dicam assidere quare postae finxerint. 46.

- Pluvia. Ad pluniam a Diis impetrandam puerorum preces adhibebantur. 51.
- Polycrates Sami tyrannus. 11. 88.
- Polymnastus Pythagoreus. 251.
- Possides Argiuus. 128.
- Praedictiones quaedam Pythagorae. 135-136.
- Principium in omnibus rebus scire magni interest. 182. 183.
- Procreatio liberorum. Vide supra Liberi: et infra Soboles.
- Prorus et Clinias, par amicorum. 127. 239.
- Prouerbiū, Samius comatus. 11. 50.
- Providentiam firmiter statuebant Pythagorei. 145. Providentiam esse Abaris coram Phalaride libere asseruit. 217.
- Pueri quomodo se gerere debeant. 202.
- Pueri Diis dilectissimi, eosque Dii facile exaudiunt. 51.
- Purgationem animae Pythagoras diligenter curabat. 76.
- Pythagorae discipuli. Ex illis quidam dicti fuerunt Esoterici. 72. Alii Acusmatici et Mathematici. 81. Vide etiam supra Discipuli.
- Pythagoras, a philosopho illo celebri diuersus, cuius sunt libri de Re Athletica. 25.
- Pythagoras. Eius pater Mnesarchus, et mater Pythais. 4. Postea quidam Samius eum Apollinis filium facit. 5. Sidone natus fuit. 7. Eius anima arctissimo commercio Apollini iuncta fuit. 8. Eius praeceptores. 9. A quibusdam Dei filius habitus fuit. 10. Vita eius ad modestiam omnemque virtutem composita. *ibid.* Noctu clam omnibus Samo discedit, ob Polycratis dominationem. 11. Vino et carne abstinet. 13. Mileto Sidonem soluit. *ibid.* Cunctis initiis et sacrorum ceremoniis Bybli et Tyri initiatur. 14. In Aegyptum soluit. *ibid.* Modestiam eius et grauitatem nautae admirantes tanquam Deum aliquem primitiis oblati eum colunt. 16. 17. Per duos et viginti annos in Aegypto commoratus est. 19. A Cambysis militibus Babylonem captiuus abductus est, vbi 12 annos vixit. *ibid.* In Samum rediit, annos natus circiter 56. *ibid.* Adolescentem quendam ad discenda mathemata pellicit, promisso illi pro quavis figura geometrica, quam delineasset, triobolo. 22. Scholam Sami instituit, quae postea Pythagorae Hemicyclium dicta fuit. 26. In antro saepe egit, extra Samum. 27. Quare patria relicta, in Italiam concesserit. 28. Primo statim in Italiam aduentu, plus quam bis

- mille auditores habuit. 30. Vnus ex Diis coelestibus habitus fuit. *ibid.* Inter Deos et homines medium quid fuit. 31. Omnium scientiarum, omniumque bonorum Graecis auctor fuit. 31. 32. Vrbes in seruitutem redactas in pristinam libertatem vindicauit. 33. In Italiam venit. Olymp. LXII. 35. Quae Crotone in gymnasio iuuenibus praeceperit. 37. Quae pueris in Apollinis aede praeceperit. 51. Praecepta eius apud mulieres Crotonensium magnum pondus habuerunt. 56. Vis praeceptorum eius vsque ad animalia etiam rationis expertia sese extendebat. 60. 61. Multos docuit, quibus in corporibus anima ipsorum ante fuisset. 63. Ingens eius prae reliquis hominibus praerogatiua. 66. 67. Quomodo futuros discipulos explorauerit. 71. 94. Pythagoram discipuli eius non nomine vocabant, sed Illum. 88. Abaridi femur aureum ostendit. 92. Deus cum esset, humana forma indutus in terram venit, et quare. 92. A carne animalium abstinuit. 108. Spondaico cantu rabiem adolescentis commessabundi compscuit. 112. Quomodo Musicam inuenerit. 115, et seqq. Politicae doctrinae inuentor fuit. 130. Crotoniatis docuit, quomodo se erga vxores gerere deberent. 132. A quibusdam Apollo habitus est. 133. Vno eodemque die Metaponti in Italia et Tauromenii in Sicilia conspectus est. 134. 136. Eum Apollinem esse Abaris coniecit. 135. Multa miracula edidit. *ibid.* Homine praestantior fuit. 143. Librum de Diis scripsit, *Ἰσθὸν λόγον* vocatum. 146. Quas scientias illustrauerit, et discipulis suis tradiderit. 159. 160. 161. Quidam Pythagoram criminati sunt, quod se Apollinem esse iactaret. 177. Quid responderit ei, qui ipsum de regressu animarum ad superos disputantem irridebat. 178. Eius praecleara et generosa facta. 214. 215. Mortem minime timuit. 220. Siciliam a tyrannide Phalaridis liberauit. 220. 221. Pythagoras multos peregrinorum sectatores habuit. 241. Pythagoram vinum adhuc sectatores eius vocabant Diuinum: mortuum vero Illum Virum. 255. Pythagorae successores. 265. Centesimum prope aetatis annum attigit. *ibid.*
- Pythagorei illis, quos ex coetu suo eiecerant, monumentum, vel cippum, tanquam mortuis erigebant. 73. 74. 246.
- Pythagorei et Pythagoristae diuersi erant. 80.
- Pythagorei omnia scripta sua ad Pythagoram referebant. 158. 198.

- Pythagorei scripta sua symbolis obscurabant, ne a vulgo intelligi possent. 104.
- Pythagorei facile credebant ea, quae ad Deum referebantur. 138. Antequam mane surgerent, memoria repetebant, quae pridie egissent, vel dixissent. 165. Hominibus suae sectae, licet peregrinis et ignotis, omnia amicitiae officia exhibebant. 237. 238.
- Pythagorei, deficiente iam secta sua, summa doctrinae suae capita in commentarios retulerunt, ne plane ex hominum memoria abolerentur. 253. Pythagorei quomodo et a quibus oppugnati et tandem dissipati fuerint. 248. 249. 252. 258. 261. Pythagorei Crotonem, vnde expulsi fuerant, tandem reducti fuerunt. 263. 264.
- Pythagoreorum quidam vrbes Italicas optime gubernarunt. 129.
- Pythais, mater Pythagorae. 4. Ante dicta fuit Parthenis. 6. Pythia. Vide supra Oraculum.
- Pythici ludi. Vide Ludi.

Q.

- Quaternionis inuentor fuit Pythagoras. 150. 162.

R.

- Rationalis animalis quotuplex apud Pythagoreos distinctio fuerit. 31.
- Reipublicae optimae formam quo schemate Pythagoras praesentauerit. 131.
- Respublicae in Italia optimae exstiterunt, florente Pythagora, eiusque sectatoribus. 129.
- Rheginorum temp. ordinarunt Pythagorei. 130.

S.

- Sacrificandum est nudis pedibus. 85. 105.
- Sacrificium. In animalia, quae sacrificiis apta sunt, non ingreditur anima hominis. 85. Sacrificia Pythagoreorum qualia fuerint. 98. 150. Animalia Diis immolare quibus interdixerit Pythagoras. 107. Dii sacrificantium mores potius, quam sacrificiorum numerum respiciunt. 122. Sacrificiis animalium abstinnit Pythagoras. 150.
- Segitta mirabilis Abaridis. 91. 156.

- Saltationibus vti solebant Pythagorei. 111.
 Samius comatus, Prouerbum. 11. 30.
 Samoethracica initia. 151.
 Samus (vel potius Same) vrbs Cephalleniae. 5.
 Samus insula ante dicta fuit Melamphyllus. 3.
 Sapientes septem, eorumque sapientia. 85.
 Sapientia vera circa quae versetur. 59. 159.
 Sapientia a philosophia diuersa est. 159.
 Sceptrum Iouis e cupresso fabrefactum erat. 155.
 Schola, Sami a Pythagora instituta, dicta fuit Hemicyclium. 26. Schola Pythagoreorum *Quaestiuor* dicta fuit. 30.
 Scripta Pythagoricorum qualia fuerint. 157. Scripta Pythagorae ipsius. 158. Scripta sua et inuenta omnia Pythagorei magistro suo tribuebant. 158. 198.
 Secta Pythagorica quando et quomodo exstincta fuerit. 252.
 Serpentem noxium Pythagoras e medio abire iussit. 142.
 Silentium plurium annorum Pythagoras discipulis suis praecipit. 68. 72. Vide etiam Taciturnitas, et Dogmata.
 Sobolis procreatio magna cum cura et circumspectione fieri debet. 211. 212. A plerisque temere et pecudam more soboles procreatur. 215.
 Solis defectus ostendi solent vel in aqua, vel pice liquefacta, vel speculo: vt scilicet oculorum imbecillitati consulatur. 67. Solem orientem adorabant Pythagorei. 256.
 Somnium alicuius, qui visus sibi erat cum patre defuncto per quietem colloqui. 148.
 Somnolentiam et torporem cantu discutebant Pythagorei. 114.
 Somnum placidum quomodo Pythagoras discipulis suis conciliauerit. 65. 114. Somno modice utebantur Pythagorei. 188.
 Sophistae iuuenes pedicis quassi irretiunt. 76.
 Speranda sunt omnia. 139.
 Spintharus. 197.
 Stateram non esse transcendendam, symbolum erat Pythagoreorum. 186.
 Stragulis linteis utebantur Pythagorei. 100.
 Successores Pythagorae. 265.
 Surgere. Ante solis ortum e lecto surgebant Pythagorei. 256.
 Sybarim a seruitute liberauit Pythagoras. 35.

Sybaritae legatos miserunt Crotonem ad repetendos exules. 177.

Symbola apud Aegyptios praecipue in usu fuerunt; et ad eorum exemplum, apud Pythagoreos. 103. Symbola Pythagoreorum primo intuitu anilibus fabulis similia videbantur: at cum explicarentur, admirabilem continebant sensum. 105. 227. Symbola quaedam Pythagorica recensentur. *ibid.* Symbola Pythagorica oraculis Apollinis similia erant. 161. 247. Eadem breuissimis verbis plurima comprehendebant. 162. Symbolis plena erat philosophia Pythagorica. 247.

Syssitia Pythagoreorum decem tantum conuinis constabant. 98.

T.

Taciturnitatem magni faciebant Pythagorei. 162. 188.

Talis quisque esse debet, qualis aliis videri vult. 49.

Tauromenium a seruitute liberavit Pythagoras. 83.

Taurum esse vno die praestat, quam toto vitae tempore bouem. 260.

Taygeti mons Lacedaemoni imminet. 92.

Telauges, filius Pythagorae. 146.

Telaugi a quibusdam tribuitur liber, *Ἰερός Λόγος* inscriptus. 146.

Temperantiae laus. 41. Eam quantopere discipulis suis inculcare studuerit Pythagoras. 187. et seqq.

Templum non est obiter ingrediendum: 85. 105. Quod in templo humi ceciderat, id lex tolli vetabat. 126.

In templo quare foeminis non sit pariendum. 153.

Templa intranda sunt a partibus dextris; a sinistris vero ex illis egrediendum. 156.

Temporis in omnibus rebus habenda est ratio. 181. 182.

Tetractys. Vide supra Quaternio.

Thales Milesius. 11. Pythagorae fuit praeceptor. 12. Ab Aegyptiis sapientiam se didicisse professus est. *ibid.*

Theaetetus legislator. 272.

Theages. 257.

Theanonis Pythagoricae pulchrum dictum. 152.

Themidem Ioui assidere quare postae finxerint. 46.

Theocles Pythagoreus. 156.

Theorides Pythagoreus. 266.

Thestor Poideuiates, Pythagoreus. 259.

- Thure Diis sacra faciebat Pythagoras. 98. 150.
 Thymarides Pythagoreus. 104. Eius pium dictum. 145.
 Ei cum paupertate conflictanti opem fert Thestor Posi-
 doniates. 239.
 Tibias repudiabant Pythagorei, et quare. 112.
 Timares, vel Timaratus, Locrus. 130. 172.
 Timycha linguam praemorsam in tyranni faciem expuit.
 194. Fortitudo Timychae. 214.
 Tollere vetitum erat, quod in templo humi ceciderat. 126.
 Tonare. Cum tonaret, terram tangendam esse Pythagoras
 praecepit. 156.
 Tracis, fluuius. 260.

V.

- Venationem repudiabant Pythagorei. 100.
 Venereae rei vsu puer vsque ad annum vigesimum absti-
 neat. 209. 210.
 Veneri die sexto sacra fiebant. 152.
 Veste alba et pura utebantur Pythagorei. 100. 149. Veste
 pura templum ingrediendum est. 153.
 Via publica est declinanda. 83. 105.
 Vino Pythagoras suos abstinere iussit. 69. Vino interdum
 abstinabant Pythagorei. 97. Vino omnino Pythagoras
 abstinere iussit eos, qui ad maiorem in philosophia
 perfectionem peruenire cuperent. 107. Vinum immo-
 deratius haustum mentem bibentibus adimit. 208.
 Vita nostra mercatui et panegyri similis. 58.
 Vlysses non acceptauit immortalitatem, ea conditione sibi
 oblatam, vt Penelopen desereret. 57.
 Vngues die festo non sunt praecidendi. 154.
 Voluptas sedulo cauenda. 204.
 Vrsa Daunia, Pythagorae praecepto obsecuta, nullum am-
 plius animal infestauit. 60. Vrsa alba in Cauconia;
 (Forte legendum, ἐν Λαυλία. Vide supra Num. 60.)
 142.
 Vstiones et sectiones in curandis vulneribus non curabant
 Pythagorei. 244.
 Vulneribus aduerso pectore exceptis occumbere bonum.
 85.
 Vxor, quae a marito suo surgit, salua pietate eodem die ad
 sacra accedere potest. 55. 132.

Vxores olim, tanquam supplices, mariti a fociis domum ducebant. 48. Vxores quomodo se erga maritos, et in reliqua vita gerere debeant. 54.

X.

Kenophilus Chalcidensis, Pythagoreus. 251.

Z.

Zaleucus, Locrensiū legislator. 33. 104. 130. 172.

Zamolxis. 104. Getis leges dedit. 173. Apud Getas deus habitus est. ibid.

Zonam auri in templo humi lapsam ne possessor amitteret, quo sophismate Pythagoreus quidam effecerit. 126.

CATALOGUS

ILLUSTRIORUM PYTHAGOREORUM, QUI
A IAMBlichO CAP. VLT. RECEN-
SENTUR,

SECUNDUM ORDINEM ALPHABETICUM CONCINNATUS.

A.

Abaris.
Abroteles.
Achmonidas.
Acusiladas.
Adicus.
Aegon.
Aemon.
Aeneas.
Aetius.
Ageas.
Agelas.
Agesarchus.
Agesidamus.
Agylus.
Alceas.
Alcimachus.
Alcmaeon.
Aliochus,
Alopecus.
Amoeris.
Anthen.
Antimedon.
Antimenes.
Arceas.

Archemachus.
Archippus.
Archytas.
Aristangelus.
Aristeas.
Aristides.
Aristippus.
Aristoclidus.
Aristocrates.
Aristomenes.
Arytus.
Asteas.
Astylus.
Athamas.
Athosion.
Autocharidas.

B.

Bathylaus.
Brontinus.
Bryas.
Butherus.
Buthius.

C.

Calais.
Callibrotus.
Carophantidas.
Cerambus.
Charondas.
Chilas.
Chrysippus.
Cleanor.
Clearatus.
Cleon.
Cleophron.
Cleosthenes.
Clinagoras.
Clinias.
Cranous.
Crito.

D.

Dacidas.
Damarmenus.
Damocles.

Damon.
 Damotages.
 Dardaneus.
 Deanax.
 Demon.
 Demosthenes.
 Dexitheus.
 Dicus.
 Dicaearchus.
 Dicon.
 Dinarchus.
 Dinocrates.
 Diocles.
 Drymon.
 Dymas.

E.

Echecrates.
 Ephantus.
 Eiriscus.
 Empedocles.
 Empedus.
 Epiphron.
 Episylus.
 Eratus.
 Euaeus.
 Euandrus.
 Euanor.
 Euetes.
 Euclithon.
 Eumaridas.
 Euphemus.
 Eurycrates.
 Eurymedon.
 Euryphemus.
 Eurytus.
 Euthycles.
 Euthynus.

G.

Glorippus.
 Glycirus.
 Gytius.

H.

Helicaon.
 Heloris.
 Hestiaeus.
 Hipparchides.
 Hippasus.
 Hippomedon.
 Hippon.
 Hipposthenes.
 Hippostratus.

I.

Icmus.
 Ithmaeus.

L.

Lacon.
 Lacrates.
 Lacrytus.
 Laphion.
 Leocritus.
 Leocydes.
 Leon.
 Leophron.
 Leptines.
 Lycon.
 Lyrannus.
 Lysiades.
 Lysibius.
 Lysis.

M.

Malion.
 Megistias.
 Melissias.
 Melissus.
 Menalippus.
 Menon.
 Meton.

Metopus.
 Milon.
 Miltiades.
 Mimnomachus.
 Mnesibulus.
 Mnestor.
 Myes.
 Mylias.

N.

Nastas.
 Nausitheus.
 Neocritus.

O.

Ocellus.
 Ocyclus.
 Odius.
 Onatus.
 Opimus.
 Oresandrus.
 Orestadas.

P.

Paction.
 Parmenides.
 Parmissus.
 Phaedon.
 Phanton.
 Phaenecles.
 Philodamus.
 Philolaus.
 Philonidas.
 Phintias.
 Phrontidas.
 Phrynichus.
 Phyciadas.
 Phytius.
 Pisicrates.
 Pisyrrhytus.
 Polemaeus.

Polemarchus.	Simus.	Timosthenes.
Poliades.	Smichiās.	Tyrsenus.
Polyctor.	Sosistratus.	
Polymnastus.	Sosthenes.	
Procles.	Sostratius.	X.
Prorus.	Sthenonidas.	
Proxenus.		Xenocades.
Pyrrho.	T.	Xenon.
Pythodorus.	Theodorus.	Xenophantes.
	Threscus.	Xenophilus.
	Thraasydamus.	Zentas.
Rhexibius.	Thrasymedes.	
Rhodippus.	Timares.	Z.
	Timasius.	Zaleucus.
S.	Timesianax.	Zopyrus.
Silius.		

CATALOGUS

ILLUSTRIMUM PYTHAGOREARUM.

A.	E.	P.
Abrotelia.	Echecratis.	Philia.
B.	L.	Pisirrhonde Taren-
Babelyma.	Laethenia Arcas.	sina.
Byndaice.		
Bryo.	M.	T.
C.	Mya.	Theano.
Chilonis.		Thyrsenis.
Chleaechna.	N.	Timycha.
Crotaeclea Lacc-	Nisteadusa Lacc-	
daemonia.	daemonia.	

I N D E X

NOTABILIORUM VERBORUM ET LOCUTIONUM, QUAE IN IAMBΛIΧI LIBRO DE PYTHAGORICA VITA LEGUNTUR.

(Numerus appositus indicat paginam.)

A.

- Ἄβαξ**, 56.
ἀγείρειν χρυσόν, 296.
ἀγωγή, 204.
ἀγών et αἰών, 296.
ἀσθημονία, 520.
ἀδιαπνευστος, 390.
ἀδιοργάνωτος, 154.
ἀδυσμία, 220.
ἀδρόως, 54. 194.
ἀδντες, 400.
ἀδῶος, 404.
αἰθροβάτης, 286.
αἰχμαλωτίζω, 50.
ἀκαιρία, 378. 380.
ἀκοινώνητος, 172.
ἀκούσματα, 174.
ἀκουσματικαί, 66.
ἀκρόασιν ποιῆσθαι, 66.
ἀποδιδόναι, 172.
ἀκρόδρα, τὰ, 46. 122.
ἀκνμαντος, 44.
ἀκνρία et ἀκαιρία, 208.
ἀλεξανέμας, 286.
ἐπὶ τῆς ἀληθείας, reuera,
 300.
ἄλλ' οὐν, praecedente εἰ καὶ
 μὴ, 52. (Add. Euripid.
 Phoen. 507. sq.)
ἄλλως τε καὶ, 286. 310.
ἄμαρτυρον πρᾶγμα, 264.
ἄμετροί, 76.
ἄμοιρεῖν, 122.
ἄμωμος, 226.
ἄν εἴη ἐάν, cum optativo,
 468.
ἀναγεσθαι, 40.
ἀνακαίπυρέω, 148. 240.
ἀναίμακτος, 232.
ἀναισχυντέω, 434.
ἀνάληψις, 144. τῶν θεῶν
 ρημάτων, 390.
**ἀναλύειν corruptum ex ἀνα-
 λογεῖν**, 228.
ἀναλυτικός, 120.
ἀνάμασον, 276.
ἀναμονή, 404.

ἀναπίνω, 162.
 ἀναπλίσσω, 154.
 ἀναπόδεικτος, 174.
 ἀνάσσειν ἐφεσθαι ἐν ἐξουσίᾳ,
 418.
 ἀναφέρειν τὴν ἀναφορὰν, 96.
 τὴν ἀναφορὰν ποιῆσθαι
 ἐπὶ τινα, 270.
 ἀνέγγυος, 278.
 ἀνειμενώτερος, 140.
 ἀνεκκλήτως, 162.
 ἀνένδοτος, 458.
 ἀνεπιστρέφει, 42.
 ἀνεπιτηδεύτης, 144.
 ἀνήκειν περὶ τι, 94. (*Λι-
 κειν περὶ τι*, Iamblich.
de commun. Math. p. 208.
Villain)
 ἀνδρωπόμορφος, 200.
 ἀνδρωπός, confusum cum
 ἀνδρωπιδκτόνος, 280.
 ἀνισός, 172.
 ἀντιδικεῖν, 206.
 ἀντιλαμβάνεσθαι, 12, 138.
 ἀντιπαίειν, 70.
 ἀντιπαροβολή, 436.
 ἀντιπελαργῶν, 58.
 ἀντιπερισπῶν, 58.
 ἀντίπονον, 56.
 ἀντίρροπος, 138.
 ἀπαιτῆσθεσθαι, 86.
 ἀνυπόστατος, 430.
 ἀνωθεν, 288. 352. μικρὸν
 ἄνωθεν, 16. 246.
 ἀνωμαλία, 70.
 ἀνώματος, 402.
 ἀξίεραστος, 72.
 ἀξιοκαταφρόνητος, 418.
 ἀξιομάθητος, 38.
 ἀπαρτῆσθαι, 304.
 ἀπαράβατοι προδρόσεις, 284.
 ἀπαράβατος, 246.

ἀπαράλογος, 380.
 ἀπεργάζεσθαι, 194.
 ἀπερίβλεπτος, 342.
 ἀπευδισασμός, 2.
 ἀπό, de parte, 216.
 ἀποβιβασμός, 46.
 ἀποδεδειπτηκένοι, 212.
 ἀπόδεσις, confusum cum
 ἀπόδεσις, 256.
 ἀπόδοσις γὰρ τῆς ἀπο-
 δόσεως εὐσεβείας, 102.
 ἀποδοχή, 466.
 ἀποικίλος, 222.
 ἀποκατάστασις τῆς διανοίας,
 404.
 ἀπολείπειν τὴν τῶν θεῶν
 ἄρχην, 322.
 ἀποξενούσθαι, 14.
 ἀποβύπτεισθαι, 162.
 ἀποβύπτειν, 154.
 ἀποσκορακίζειν, 240.
 ἀποστνγεῖν, 482.
 ἀπόταγμα, 290.
 ἀποτίσσεσθαι προσημπτί-
 κῶς, 302. τινί, 36.
 ἀποτέλεσμα, 342.
 ἀπόφασις, 216.
 ἀποφέρειν ἀπενεγκαμένου,
 16.
 ἀποφοιβαίνειν, 340.
 ἀπρόσκεπτος, 426.
 ἄπτεσθαι et ἀποτέμενεσθαι,
 282.
 ἀρτηρία, 154. 136.
 ἀρτηροβολία, 210.
 ἀρτι, 312.
 ἀρχαίσειν, 484.
 ἀρχαιότροπος, 328.
 ἀρχεῖον, 268.
 ἀρχεσθαι διὰ τινος, 236.
 ἀρχή τὴν ἀρχήν, 361. τὸ
 καταρχάς, 12.

ἄσμενίζειν, 396.
 ἄσμενος ἄσμενός, 50.
 ἄστυγεικόνες πόλεις, 50.
 ἀτέλεστος, 226.
 ἀτέλής, 154.
 ἀτλήτος, 434.
 ἀτρέμας ἔχειν, 386.
 ἀτυχεῖν τι, 192.
 αὐλήμα Φεύγιον, 240.
 αὐτόματος, 314.
 αὐτοσχέδιος, 46.
 ἀφοσιοῦσθαι τε, 254. 352.
 ἀφυγιάζω, 244.
 ἀφυγισμός, 180.
 ἀχειράπτητος, 350.
 ἀωρεῖ, 240.

B.

Βαρβαρικῶς, 186.
 βατήρ, 256.
 βάψμος, 162.
 βλασφημεῖν, 374.
 βοῖστί, 124.
 βοσκηματώδης, 428.
 κατὰ βραχὺ, 14.

Γ.

Γεγονόν. τι καὶ τραπὸν ἀπο-
 φθέγγεσθαι, 282.
 γενεσιουργὰ καὶ καταγωγὰ
 παθήματα, 450.
 γενετή. ἀπὸ γενετῆς, 360.
 ἐκ γενετῆς, 410.
 γενικόν, 446. τὸ γενικόν,
 142.
 γεννάω. γεγενῆσθαι ἀπὸ
 Διός, 16.
 γενομένη. τι λεγομένη con-
 fusa, 486.
 γεύω, 52.

γονή, 324.
 γραμματιδίον, 96.
 γραωδής, 226.
 γυμνασιαρχική πολιτεία, 274.
 γύναιον, 266.

Δ.

Δασύς, ὁ, 296.
 δεκτικός, 162.
 δευτερόν. τινας γίνεσθαι,
 160.
 δηγμοί, de animo, 238.
 δημιούργημα, 118.
 διά, 62. διά χρόνου τινός,
 404.
 διαβήτης, 246.
 διάγραμμα, 56. 376.
 διαγώνιος, 248.
 διαδέχεσθαι τι τινός, 54.
 διαδικάζεσθαι, 302.
 διαδεσμοθετεῖν, 256.
 διαίταν λαμβάνειν, 264.
 διαιτητής, 264.
 διακρούομαι, 402.
 διαλαμβάνειν, 326.
 διαλύεσθαι, 270. 516.
 διαμεμῶσθαι, 160.
 διαμογή, 308.
 διαμωκασμαί, 460.
 διαπειραν λαμβάνειν, 204.
 διαπολεμεῖν, 456.
 διαπορθμεύω, 40.
 διαρδρῶν, 148. 222.
 διαστολή, 338.
 διασώζω, 48.
 δμῖταξις, 60.
 διατίπτω, 40.
 διατρανόω, 258.
 διατριβή, 60. διατριβαί,
 572.
 διαφρονεῖν, 372. 496.

διδάγματα, 52.
 διειδής, 166.
 διακπαίειν, 438.
 διαξίεναι, 262.
 διερχεσθαι περί τινος, 472.
 δικάζειν, 242.
 δικαιοπράγειν, 252.
 δικαστικός, 360.
 δικτυουλκός, 78.
 διόπτρα, 246.
 διοργανόω, 138.
 διοργανώσεις, 140.
 διοσημεΐα, τά, 124.
 διότι, 64. 84.
 δίπτος, 300.
 δογματίζειν, 196.
 δοξάζειν, 408.
 δοξομανής, 118.
 δουλωθήναι, 464.
 δραστικός, 336.
 δύναμις i. q. ἔμβασον, 376.
 δυσάποσπαστως, 58.
 δυσκατάδητος, 400.
 δυσπαρακολούθητος, 156.
 δυσσύνετος, 492.
 δυσσημία, 360.

E.

Ἐξ, obliteratum, 362.
 ἔαντούς, de prima persona,
 14.
 ἔγχθη, ἔγγυσις, 460.
 ἔγκλησημι, 166.
 ἔγκολάπτω, 162.
 ἔγκράτευμα, 152. 400.
 ἔδραζεσθαι, 384.
 εἰδέναι i. q. συνουσιάζειν, 98.
 εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε, 428.
 (Conf. Schaeff. in Indice
 ad Porsoni Aduers. p. 346.)
 εἰκοστάγωνον, τό, 482.

εἰκοταλογία, 184.
 εἰλικρινεΐα, 144.
 εἰμαρμένη· τὰ κατ' εἶμαρ,
 μένην δρᾶμενα, 438.
 εἰρήνευσις, 146. 452.
 εἰρηνοποιός, 386.
 εἰσφέρειν εἰς τὸ κοινόν, 556.
 ἐκ· ἐκ παντός, 34.
 ἐκβλαστάνω, 168.
 ἐκδέχεσθαι, 266.
 ἐκθειάζειν, 344.
 ἐκκεντρότης, ἡ, 70.
 ἐκκεχυμένως, 264.
 ἐκκόπτεσθαι, 460.
 ἐκκρούεσθαι, 410.
 ἐκλαμβάνειν, 248.
 ἐκλογίζεσθαι, 326.
 ἐκλυσις, 134.
 ἐκπεριάγειν, 168.
 ἐκποδῶν, 400. 402.
 ἐκτοτε, 122. 242.
 ἐμβάπτειν, 178.
 ἐμβεβηκώς, 438.
 ἐμβιβάζειν εἰς τὴν θεωρίαν,
 56.
 ἐμπιπρόναι, 240.
 ἐμπλήκτως, 240.
 ἐμπορεύομαι, 164.
 ἐμπορία· κατ' ἐμπορίαν, 20.
 ἐμφαίνω, 134.
 ἐμφαντικός, 140.
 ἐμφασίς, 340.
 ἐμποροτος, 78.
 ἐναγειν εἰς τι, 56.
 ἐναγισμοί, 262.
 ἐναλλάξ, 250.
 ἐναποθησαυρίζειν, 342.
 ἐναύσασθαι, 342.
 ἐναυσμα, 68.
 ἐνδεδασμένος, 410.
 ἐνδελεχῶς, 54.
 ἐνδέχεσθαι, 90.

- ἐνδιάθετος λόγος, 438.
 ἐνεργεῖν τὸν νοῦν, 134.
 ἐπέχεσθαι τοῖς λόγοις, 66.
 ἐπήχημα, 132.
 ἐπίημι· εἰς μέτρον ἐνεῖναι,
     522.
 ἐνθέως, 432.
 ἐνίστασθαι, 172. 430.
 ἐνορῶν, 138. 162.
 ἐντροπή, 26.
 ἐξαιρέτως εἰ ἐξ αἰρέσεως
     confusa, 38.
 ἐξάπτεσθαι, 240.
 ἐξάρτημα, 250.
 ἐξάρτυσις, 130.
 ἐξηρτυμέναι, 206.
 ἐξίτηλος, 164.
 ἐξουσιαστικῶς, 434.
 ἐξώφορος, 482.
 ἐπαγρυπνία, 36.
 ἐπαγωγή, inductio, 80.
 ἐπαλαλάζειν, 394.
 ἐπαμῆσαι γῆς, 396.
 ἐπανότασις, 368.
 ἐπάνοδος, 372.
 ἐπαφή, 130. 242.
 ἐπι μέντοι, veruntamen,
     40.
 ἐπειρίαίαι, 142.
 ἐπέρομαι· πρώτον ἐπα-
     ύων, 166.
 ἐπήκοος, 136.
 ἐπήρμαι τοῦ λογισμοῦ, 388.
 ἐπί· ἐπὶ τὸ αὐτό, simul,
     354. ἐπὶ τὴν ἐξαιτήσιν,
     280.
 ἐπιβάλλειν, 172.
 ἐπιβολὴ νοθεσίας, 240.
 ἐπιδιφροῖς, 480.
 ἐπιδρομὴ· ἐξ ἐπιδρομῆς, 50.
     226.
 ἐπιθολῶν, 230.
 ἐπιειρήσαντες, 46.
 ἐπίκτητος, 416.
 ἐπίκυκλος, 70. (Conf. *Idem*
     in libro: *Museum der Al-*
     terthumswiss. Bd. 2. p.
     441.)
 ἐπικωμάζειν τῇ ἐρωμένῃ,
     240.
 ἐπιλέγειν, 184.
 ἐπίνοια· τὰ δι' ἐπινοίας
     λαμβανόμενα, 70. ἐπι-
     νοία καὶ μεθόδω, 54.
 ἐπιπλοκή, 146.
 ἐπιπολάζειν, 280.
 ἐπιπρόσθησις, 70.
 ἐπισκέπειν, 226.
 ἐπισκιάζεσθαι, 14.
 ἐπισοφίζεσθαι, 184.
 ἐπιστητός, 356.
 ἐπιστρέφειν τινα, 26.
 ἐπίτροτος, 252. 276. ἐν' ἐπι-
     τρίτῳ λόγῳ, 254.
 ἐπιτυγχάνειν, 86.
 ἐπισημίζειν, 352.
 ἐπιφθέργεσθαι εἰ ἐπιφθέρ-
     γεσθαι, 342.
 ἐπιφορὰ τῆς ψυχῆς καὶ ὀρ-
     μῆ, 416.
 ἐπιφορήματα, 262.
 ἐπογκος, adiectivum anpe-
     ctum, 398.
 ἐποικοί, 16.
 ἐπόχησις εἰ ἐποχή, 136.
 ἐποδῆ, 244.
 ἐπώνυμός τις, 12. 104.
 ἐργολαβεῖν, 480.
 ἔρμα, 444.
 ἐρυθρότης, 256.
 ἐταιρείαν συναγεῖν, 498.
 ἕτερος εἰ ἑταῖρος, 370.
 ἑτεροφροσύνη, 74.
 ἔτε, iam inde, 334. (8ταλ.)

VIII. 8. p. 316. Τζαχ. 85
 ἐκείνων ἐτι τῶν χρόνων.)
 ἔτοιμος· ἐν ἐτοίμῳ κατα-
 στῆναι, 78.
 εὐαγγελίζομαι, 34.
 εὐάγεια ψυχῆς, 156.
 εὐαγῆς et εὐαυγῆς, 228. 230.
 (Add. not. in Protrept. p.
 360.)
 εὐανάδοτος, 36.
 εὐγενῶς et ἐντελῶς, 492.
 εὐγνωμοσύνη, 456.
 εὐδία, 28.
 εὐετηρία, 146.
 εὐθετος, 210.
 εὐπαρακολούθητος et ἀπα-
 ρακολούθητος, 226.
 εὐπερίγραφος, 338.
 εὐστατεια, 386. ψυχῆς, 28.
 εὐτακτεῖν, 136. 410.
 εὐφημεῖν, 110. 302.
 εὐφημία, 218. 312.
 εὐφημες διάνοια, 216.
 εὐφυνία, 88.
 εὐφυνῶς, 54.
 εὐφάπτεσθαι λύρας, 238.
 εὐφεις, 138.
 εὐφώδια, 54.
 εὐφωδιάζομαι, 34.
 εὐχεμυθεῖν, 204.
 εὐχεμυθία, 226.
 εὐχρημασύνη, 482.

Z.

Ζυγός, 246.
 ζώπυρα, 312.

H.

Ἡβηδόν, 364.
 ἠγενομία, 234. ἀπὸ ἠγεμο-
 νίας τινὸς εἶναι, 24.

ἠδέως ἔχειν, 496.
 ἠλικία, 366.
 ἠμικύκλιον, 60. (Add. Goe-
 renz ad Cic. de Leg. I.
 15.)
 ἐν ἠμιολίῳ λόγῳ, 252.
 ἠρῶν πολυάνδριον, 596.

Θ.

Θανατόω, 242.
 θεμιστεύειν, 280. 372.
 ἡ θεοκρασία καὶ ἡ πρὸς τὸν
 θεὸν ἐνωσις, 470.
 θεολογία, ἡ κατ' ἀριθμὸν,
 304.
 θεός· ἀπὸ θεῶν, 334.
 θεῶν, 222.
 οἱ θεωρητικώτατοι τῶν φι-
 λосоφῶν καὶ ὅτι μάλιστα
 ἀκρότατοι, 252.
 τὸ θῆλυ, 398.
 θολερός, 166.
 θύειν μουσεῖα, 512.
 θολῶν, 148.
 θυμηθία, 208.
 οἱ θυραῖοι, 448.
 θύσιμον ζῶον, 220.
 θωπεῖα, 446.

I.

Ἰδία ἀποσπᾶν, 200.
 ἰδιάζειν, 250.
 ἰδιασμός, 500.
 ἰδιότροπος, 484.
 ἰερεῖον, 220.
 ἰεροσκοπία, 202.
 ἰερούργειν τελετάς, 38.
 ἰσοκόλος, 250.
 ἰσοπαχῆς, 250.

ἴσος· εἰς ἴσον καθίστασθαι,
114. ἐπίσης, 172.
ἰσοστροφος, 250.
ἰσότης, 162. 342.
ἱστορεῖν, 470.
ἱστορία, 192.

K.

Καθάπαξ, 232.
καθαριτής, 286.
καθισιάναι καὶ συστέλλειν
τὴν τοῦ σώματος ἔξιν,
250.
τὰ καθόλου, 338.
καὶ δὴ καί, 258.
καλλονὴ τῶν μαθημάτων, 52.
κανών, 246.
καπηλεύειν, 478.
κάρτερουντως, 440.
κατὰ καθ' ἑαυτὸν γενόμε-
νος, 402.
καταγῶναι, 266.
καταδείσθαι, 322.
καταδοξάζειν, 264.
κατακορὲς μέλος, 154. 474.
κατάληψις εἰς κατάληψις,
158. κατάληψις δι' ἀρι-
θμοῦ, 258.
καταλιμπάνειν, 424.
καταλυεῖν, deuesiari, 296.
καταμόνας, 268.
καταπέπτειν, 402.
καταπλάσματα, 346.
καταποντιζέειν, 268. 286.
καταρτιμεῖν μετὰ τινῶν, 68.
κατάρτυσις, 142. 206.
καταστολὴ σώματος, 28.
κατατρέχειν τινός, 374.
κατεξαναστασις, 144. 390.
κατεύνησις, 285.
κατέχεσθαι ἐν —, 190.

ἀγγελοῦ, ἡ, 156.
κτεῖσθαι ἐν ὄνειδει, 414.
περὶσματα μελῶν, 182.
περδαίνειν τι, 40.
τὸ κηδεμονικόν, 218.
κηρία, 108.
κίνδυνος, proelium, 514.
κλήδιον, 314.
κοινόβιοι, 66.
κόλλαβος, 256.
κολύου, 450.
κομήτης, ὁ ἐν Σάμῳ, 50.
κρείττον, numen, 300. ἢ
κρείττονες, dii, 312.
κρήγνος, 164.
κωλυτήρια, τὰ, 296.

Λ.

Λεκίς, 256.
λήψις διὰ δεξιῆς, 180.
λιβατωτός, 108.
λόγος· κατὰ λόγον, 275.

M.

Μαῖα, 114.
αἱ μακάρων τῆσοι, 176.
μᾶλλον· πλεον μᾶλλον ἀδελ-
φιώτερον, 386.
μαρμαρυγή, 450.
ματαιοπονήματα, 58.
μεγαλοφυΐαι, 222.
μεθαρμόζω, 242.
μεθορμίζω, 46.
μειζονότης, 248.
μελάμφυλλος, 18.
μελαναυγής, 188.
μεσεμβληθεῖς, 260.
εἰς μέσον παρέρχεσθαι, 244.
μεσότης, 278.
μετὰ· μεθ' ἡμέραν, 210.

(Add. Boissonade ad Ma-
xim Vitham Frohen, p. 68.
sq.)

ἐν μεταμίᾳ, 284.
μετακολουθεῖν, 178.
μεταξύτης, 248. 258.
μετάπτωτος, 464.
μετοικίσεσθαι, 490.
μετοχή τῶν ζώων, 234.
μετροπάθεια, 278.
μοκάζειν, 40.
μόνος αὐτός, 134.
μόρσιμος, 484.
μῆμα et μῆμα, 38.
μῆσεις, 154.

N.

Νῆ Δία, 130. 246.
νοεῶ· οἱ νοηκότες, 228.
τὸ νοητικόν, 132.
νοθεύειν τὸ γένος, 98.
νομιότης, 146. 452.
νομοθετεῶ, 226.
νοσοκομεῖν, 384.
νοσητατικός, 120.
νοῦς· τὰ κατὰ νοῦν δρώμε-
να, 438.
νῦν μὲν — νῦν δέ — νῦν δέ
—, 24.
νωχέλια, 134. 244.

Ξ.

Ξενίζειν, 472. Ξενίζεσθαι
πρὸς τι, 200.
ξένος· ἐπὶ ξένης, 64.

O.

Οικείωσις πρὸς τοὺς θεούς,
230.

οἰκιστὴν ἤδον, 18.
οἰκονομείσθαι περὶ τὰς πο-
λιτείας, 288.
οἰνοφλύξ, 414.
οἰωνός, 186.
ὀκτάχορδος, 288.
Ὀλυμπίασι, 124.
ὀμακοεῖον, 66. 156. 386.
ὀμακοῖ, 154. 344.
ὀμαλός· ἐφ' ὀμαλοῦ, 402.
ὀμαλοῖς, 284.
ὀμιλία et ὀμαλογία, 288.
ὀμματοποιός, 70.
ὀμοδημία, 72.
ὀμότιμος, 250.
ὀμοφύης, 232.
ὀμωνύμως ὄντα, 356.
ὀπασθήποτε, 48.
ὀργιάζειν, 166. 308.
ὀργιστήριον, 154.
ὀσία, 384.
ὀσιότης, 72.
ὄσος, cum infinitivo in ὄσι-
tione obliqua, 34.
ὄτι εἰ μή, 44.
οὐ μὴν ἀλλά, 498.
οὐροδορμεῖν, 286.
ὀδσία· ἄγειν εἰς γένεσιν τε
καὶ οὐσίαν, 426.
οὕτως, cum superlativo, 170.
ὄψα θαλάσσια, 220.

Π.

Πάγιος, 246.
παιδαργάσεις, παιδαργάων,
218.
παιῶνες, 258.
πάλιν ἐξ ἀρχῆς, 374.
παρμιγής, 122.
πιερά, cum accus. propter,
372.

- παραβάλλα, commendo, 26.
 transo, 374.
 παραδοσιμος, 94.
 παραιτητής, 22.
 παρακατάδηκη, 94.
 τὸ παρακεμενον τούτου, 246.
 παρακλειςμα, 388.
 παράληψις, 56.
 παραλλαγή πρὸς ἄλλους, 32.
 τῆς ψυχῆς, 238.
 παραλογίζεσθαι, 266.
 παραμῖς, 248.
 παραβρεῖν, 360.
 παρασπάσασθαι τι, 14.
 παρατεταγμένως, 438.
 παρηκοσμένως, 332.
 παρίστημι εἰ περιῖστημι, 303.
 παρωδείσθαι τι, 168.
 πατρικός, 218.
 πείραν λαμβάνειν, 86.
 πεμπάς, η, 278.
 πεπεισμένως, 368.
 πεπρωμένη, 438.
 περιβλεπτός, 278.
 περιηγήματα, 244.
 περιπετής, 384.
 περιπόλησις, 136.
 περιφρίνασθαι, 320.
 περιφρανιηριον, 178.
 περισσός, 331. τὴν ψυχήν, 278. περιττότερον, 50.
 περίστατος, 76.
 πῖνος, 328.
 πινυσθεῖς, 308.
 πιστευτικώς, 292.
 πλάσμα, 344.
 πλεῖον ἔστι, 264.
 πλεονεξία συγγενική, 254.
 πλοσιάζειν τινί, discipulum esse, 262.
 πνευματώδης, 230.
 ποιείσθαι καθ' ἑαυτοῦς, 84.
 ποικιλώτατα, 222.
 πολίζειν, 66.
 πολυειδής, 378.
 πολυσάρκος, 402.
 πολυσχιδής, 340.
 πολυωφέλης, 246.
 πόπανα, 108.
 ποριχθέντα, 160.
 ἢ ποσὴ ἐπίτασις, 256.
 πραγματεία, 174. 192. 290.
 πρεσβεύειν, 222.
 προαγεω εἰ προσάγειν, 264.
 335. 374.
 προαιρετικὴ κίνησις, 276.
 προαλής, 164.
 προβάδην, 262.
 προηγούμενον, 278.
 προκύπτειν, 166.
 προλαμβάνειν περὶ τινος, 16.
 προμηθεῖσθαι εἰ προδυμείσθαι, 252.
 προσαγορεύειν τινά τι, 236.
 προςβαλὼν, 198.
 προςηλόω, 450.
 πρόσημι πρόσηκατο, 32.
 προςκοπτειν τινί, 266. 374.
 προςομιζέειν, 40.
 προςογή, pavis appulsio, 46.
 προςπαίζειν τινί, 124.
 προςπερονάω, 450.
 προστησόμεθα εἰ προςθησόμεθα, 52.
 προστρέχω, 52.
 προςφέρειν εἰ προςφέρεσθαι τροφήν, 422. προςφέρεισθαι ἐπιμέλειαν, 130.
 πρόσφυμί τινι, 52. προςπεφυκέναι, 184.
 πρόσρημα ποιείσθαι τι, 164.
 προτέρημα, 22. 28. 34.

τὸ προφερές, 482.
 προφοιτῆα, 32.
 προχειρίζεσθαι λόγους, 96.
 πρωτεύω οἱ πεπρωταικό-
 τες, 88.
 πτωεῖσθαι, 206.
 πυνθῆν ἐπίτροτος, 278.
 πυνθόχορητος, 428.

P

ῥάπτειν θάνατον, 434.
 ῥιπνός, 402.
 ῥοίζημα, 136.

Σ

Σ sacer. elisit copulam καί,
 366.
 σεμνός ἐπὶ τῷ σεμνοτάτῳ,
 68.
 σεσυρμένος πλοῦς, 44.
 σημάντρια, 236.
 σιτῆσθαι, de h. v. con-
 stitua. 124.
 σιτία, 346.
 σκυλακεία, 426.
 σοφίζεσθαι, 294.
 σπένδειν, cum genit. 326.
 σπέρματα i. q. ἀπόγονα, 436.
 (Add. Thucyd. V, 16. ibi-
 que schol. Virg. Georg. II,
 152. *σπέρματα leonum.*)
 σπονδιακὸν μέλος, 240.
 στειρωδής, 154.
 στεφανίτης ἀγών, 106.
 στήλιτευθέντες, 492.
 στοχάζεσθαι, 288. 414.
 στρατεύεσθαι στρατεία, 404.
 στρογγύλος, 324.
 στυφειν, 162.
 συγκαταθεῖναι, 466.
 τὰ αυτηρέμετα, 266.

συγκλυδάω, 182.
 συζυγία, 248. 250. τῶν
 γονέων, 84.
 συλλελογισμένα ἄκρως, 330.
 συλλογισμὸς πλήρης, 330.
 συμβάλλειν τι, 34.
 συμβιβάζω, 122.
 συμβιβασμός, 146. 450.
 συμβίωσις, 172.
 συμπάθειαι οὐρανίων πρὸς
 ἐπίγεια, 236.
 σύμπτωμα, 402.
 συμψαύω, 276.
 συμπδικεῖν, 96.
 συναλίξεσθαι, 118. (Hercu-
 dian. VI, 5. 10.)
 συναρμογή, 242.
 συναφή, 254.
 συνδιαγειν, 344.
 συνδιορθοῦν, 202.
 σύνδυο, σύντριψις, 212.
 σύντεγγυς, 266.
 συνείρειν τὴν θεωρίαν, 58.
 συνεκτικός, 448.
 συνεπίστασις, 390.
 συνεπίτασις, 144.
 συνενωχῆσθαι, 212.
 συνίστημι συνεστακέναι,
 transitivus, 812. (Add.
 Schaefer. ad Dionys. de
 comp. verb. p. 331.)
 σύννοια, 458.
 συνοικισμός, 498.
 συντεταμένος διαλογισμός,
 246.
 σύντροφος ἐπιτηδεύσις, 40.
 συντυχία, 240.
 συσσίτια, 212.
 σφετερίζεσθαι, 276.
 σφοδρότης, 132.
 σχεδιάζειν, 428.
 σχετλιάζειν, 268.

σωμασκέω, 136.

σωμασκήαι, 416.

T.

Ταραγή, de alni fluxu, 230.

τάσσειν ἐπὶ τι, 96.

τεκμαίρεσθαι τι, 24.

τελείν ἱερόν, 360.

τέλματα, 198.

τετρακτύς, 176 316.

τίθεσθαι πρὸ τῆς διανοίας,
368.

τιμᾶσθαι τοσοῦτον, 302.

τιπῶν, 148.

τοιμηκίαις, 170.

πρὸς τοῦτα, in tantum, 12.

(In Herodian. VI. 6. 5.

sibi respondēt παρὰ τοῦ-
το — παρ' ὅσον.)

τρίγωνα, 256.

τρὶς σπένδειν εἰ περισπέν-
δειν, 818.

κατὰ τρόπον, 382.

Υ.

Υβριστικός, 368.

ὑπάγειν τινός, 116. 142.

ὑπαρχός, 186. 288.

ὑπὲρ σοφώτατος ὑπὲρ ἁ-
παντας, 34.

ὑπεραίρειν, 14.

ὑπέρευσις, 48.

ὑπεροχή, 368.

ὑπερφάγγεια, 138.

ὑπὸ et ἀπὸ, 276.

ὑποδοχή, 262.

ὑπόθεσις, 84. 276.

ὑπόλειψις, 70.

ὑπόληψις, 264. 294.

ὑπολογίζεσθαι, 14.

ὑπομνήματα, 328.

ὑποσημειώσεις, 226.

ὑποστρέφειν εἰς τὰ ἴδια,
196.

ὑποτίθεσθαι, 192.

ὑποτιμᾶσθαι, 58.

ὑπατρέφειν τὴν δύναμιν, 48.

ὑπτιότης, 132.

Φ.

Φαρμακίαι, 346.

φήμαι, 14.

φθαρτικός, 322.

φθειρίασις, 384.

φιλογυμναστέω, 54.

φιλοκύνον, 426.

φιλόλογοι, 228.

φιλοφύς, 426.

φιλοφρογία, 84.

φιλότης, 342.

φλοτυμία, 412.

φυσικῶς, opp. ὑπ' ἀσκήσεως,
34.

φυσιογνωμονέω, 150.

φυσιολογία, 146.

φύσις, sexus. 108.

Χ.

Χαλκοτυπεῖον, 246.

χαριστήριον, τό, 138.

χάνωσις, 132.

οὐ χεῖρον, 228. (Add. Schae-
fer. in notat. crit. ad Iu-
liani in Constant. land:

orat. p. XII.)

χειρονομία, 210.

χειρόχρηστος, 340.

χερσαῖος, 420.

χορηγέτης φόνων, 386.

χρεία, εἰκνιστέω, 376.

χρηματίζεσθαι, 192.
 χρονίζεν, 498.
 χρόνος, 264.

χιλοῖς διαλέγεσθαι, 190.
 ψωμίζω, 122.

Ω.

Ψ.
 Ψαιστά, 108.
 ψευδοδοξέω, 310.

ὦρα ἑαρινή, 236.
 ὠφελείσθαι ὠφελήσεις πα-
 ρά τινός τι, 34. ὠφελού-
 μενος παρ' ἑκάστου, 50.

CORRIGENDA ET ADDENDA.

- Pag. 20. lin. 5. leg. *καὶ* pro *παί*.
 — 24. — 15. — *πριουσίας*.
 — 56. not. 11. post *ἔστι* adde *significare*.
 — 77. — 1. lin. 13. leg. *innumerabilibus*.
 — 118. — 3. — 1. — *praeditis*.
 — 131. — 5. — 1. — *quod*.
 — 164. lin. 14. leg. *προαλλεῖς* pro *προαλλεῖς*, praesunte
     etiam Cd. Ciz.
 — 168. — 8. — *παροσάμυνα*.
 — 184. — 16. — *οὐκ εἰσί*.
 — 188. not. 38. — *Kust.*
 — 194. lin. 7. — *καί*.
 — 237. — 8. — *naturales*.
 — 245. nota 21. est nota *Kusteri*.
 — 248. lin. 15. pone colon ante *σηκώματα*.
 — — not. 4. lin. 4. post *significat* adde *consonantia*.
 — 256. — 28. leg. *ἀπόδεση*.
 — 272. lin. 2. — *στρατενομένους*.
 — 280. Ad vocab. *τοῖς ἀνθρώποις* lin. 13. haec *Kusteri*
     nota addenda est: „Sensus exigit, vt scribatur,
     τοῖς ἀνθρωποκτόνοις, vel *ἀνδροκτόνοις*.“
 — 308. lin. 6. post *ἀρχάν* delend. comma.
 — 321. nota 105. est *Kusteri*.
 — 342. not. 37. lin. 4. leg. *Kust.* pro *Kiess*.
 — 361. lin. 18. leg. *conuitiis*.
 — 362. not. 23. lin. 13. leg. *coniungi*.
 — 482. lin. 10. post *βίου* pone comma.
-

